Limburgs Dagblad

Zaterdag 16 januari 1993 — 75e jaargang nr. 13

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,65

Actiefilm

● Wilbert Suvrijn

● NedCar-werkneemster zet de puntjes op de i.

Justitie doet inval bij Belgische tv in moordzaak

BRUSSEL – Het Luikse Parket heeft zich gisteren met een huiszoeking bij de franstalige TV-zender RTBf en de inbeslagname van enkele video-banden de woede op de hals gehaald van de Belgische journalisten. De banden bevatten niet uitgezonden materiaal over het politieke wel en wee van de Parti Socialiste, de machtigste partij in Wallonië, en over het onderzoek naar de moord op oud-PS-leider André Cools.

De Luikse justitie zegt de videobanden nodig te hebben voor het slepende onderzoek naar de anderhalf jaar oude moord. De Belgische journalistenbond spreekt van een 'ernstige aantasting van de persvrijheid'.

De video-opnames waren door de RTBf gemaakt in het kader van een uitgebreide reportage over de Waalse ex-minister van Pensioenen, Alain van der Biest. De socialist Van der Biest is verwikkeld geraakt in één van de meest opzienbarende schandalen uit de Belgische politieke geschiedenis. Hij is er van beschuldigd de opdracht te hebben gegeven voor de moord op zijn 'politieke peetvader', oud-minister Cools.

max. 10º C

min. 5º C

WOLKENVELDEN

Met een krachtige zuidwestelijke stroming worden wolkenvelden aangevoerd. Uit deze bewolking kan plaatselijk wat lichte regen vallen. De wind is matig tot vrij krachtig uit een zuidwestelijke richting. De middagtemperatuur wordt ongeveer 10 graden. De komende nacht daalt het kwik tot circa 5 graden. Ook morgen zijn er wolkenvelden maar het blijft droog en er zal meer zon zijn. Pas in de avond neemt de bewolking toe, later gevolgd door regen. De maximumtemperatuur wordt ongeveer 9 graden. De wind is matig uit een zuidwestelijke richting. Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

Kunst Stedelijk beschadigt door lekkage

Ultimatum VS dwingt Bagdad op laatste moment op knieën

Nieuwe spanning rond Irak

Van onze redactie buitenland

BAGDAD – De spanning rond Irak is gisteren weer hoog opgelopen. De Amerikaanse president George Bush stelde Bagdad een nieuw ultimatum. Irak kreeg tot gisteravond tien uur de tijd om toestemming te geven voor vluchten van VN-ontwapeningsdeskundigen naar het land. Even voor tienen liet de Iraakse regering weten dat de VN-vliegtuigen tot en met 18 januari, vanaf gisteravond, in het land mogen landen. Een officiële woordvoerder zei dat de beslissing van Bagdad ondertekend is op het bureau van de Verenigde Naties in de Iraakse hoofdstad en op het VN-ontwapeningsbureau in New York.

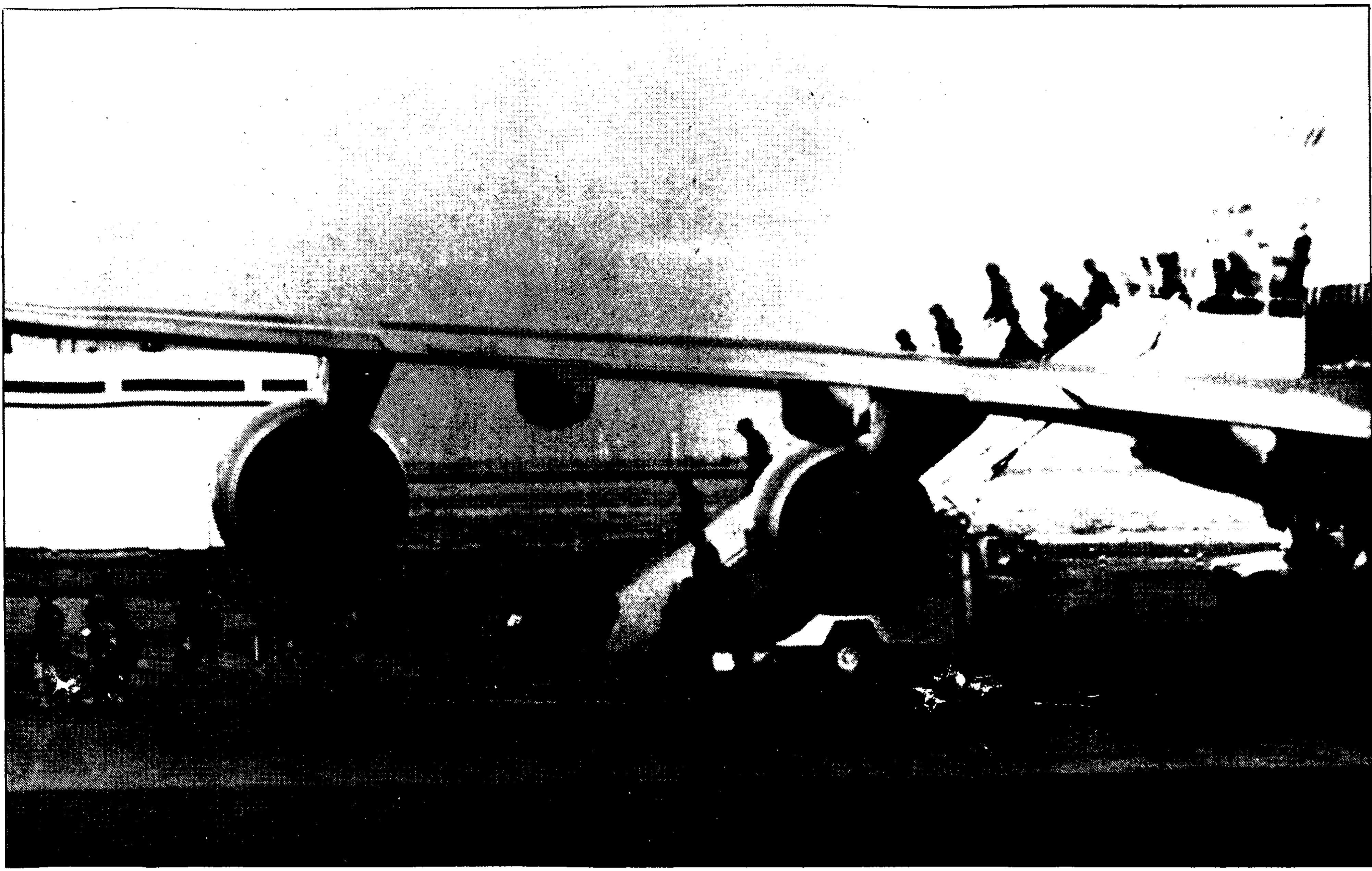
Bij het ter perse gaan van deze editie had Washington nog niet gereageerd op de toezegging. De Verenigde Staten zeiden bij het stellen van het ultimatum niet wat de maatregelen zouden zijn en of een eventuele luchtactie wordt overwogen.

Irak bleef de Verenigde Naties de afgelopen dagen tergen. Donderdag gaf Bagdad het groene licht voor vluchten van VN-ontwapeningsdeskundigen, maar gisteren had de VN in New York noch in Bahrayn toestemming ontvangen om in Irak te mogen landen.

Daarnaast verklaarde de Iraakse ambassadeur bij de VN, Nizar Hamdoon, dat Irak 'alleen de veiligheid van vluchten wil garanderen, die niet plaatsvinden tijdens vijandige militaire acties tegen Irak'. Hij zei dit na een onderhoud met zijn ambtgenoten van de Verenigde Staten, Frankrijk, Groot-Brittannië en Rusland, die om veiligheidsgaranties hadden gevraagd.

Bij de geallieerde luchtactie van woensdag is een blindganger van een ton vanaf een F-15 door een fout in de richtradar niet op zijn doel - een Sam-3-luchtdoelbatterij bij het Zuidiraakse Al-Basrah - terechtgekomen, maar op een flat in de stad.

Een woordvoerder van het ministerie van Defensie in Washington gaf toe dat er per vergissing van een niet-militair doel bij Al-Basrah werd getroffen, maar zei niet te weten om wat voor een gebouw het ging of dat er slachtoffers vielen. De Amerikaanse minister van Defensie, Dick Cheney, kon het bericht niet bevestigen. Volgens Irak vielen er door de hele actie in totaal 19 doden en 15 gewonden.

● *De Verenigde Staten hebben gisteren grondtroepen overgeplaatst naar Koeweit. De VS willen Bagdad op deze wijze waarschuwen tegen het schenden van de grens met het emiraat. Uit het vliegtuig komen militairen van de eerste Cavalerie-divisie uit Fort Hood, Texas.* Foto: REUTER

Navo klaar voor actie in Bosnië

Van onze correspondente

BRUSSEL – De Navo is bereid het bevel te voeren over een eventuele operatie om het vliegverbod boven Bosnië-Hercegovina af te dwingen. Dat kan men afleiden uit de boodschap die Navo-secretaris-generaal Manfred Wörner gisteren naar de Verenigde Naties heeft gestuurd.

De Navo is enkele maanden geleden begonnen met studies naar de manier waarop in Bosnië militair kan worden opgetreden. Die studie lijkt thans te zijn afgerond. De Navo zegt bereid te zijn pogingen van de Verenigde Naties te ondersteunen om het vliegverbod boven Bosnië af te dwingen. Het verbod werd in oktober vorig jaar ingesteld. De Navo biedt daarbij vooral op het vlak van bevelvoering en controle zijn diensten aan, zo staat in de boodschap van Wörner aan de VN.

De zestien Navo-landen blijken donderdag in Brussel te hebben vergaderd om te overleggen welke bijdrage de Noordatlantische Verdragsorganisatie aan het afdwingen van het vliegverbod zou kunnen geven.

In Duitsland staan de partijen in de Bondsdag nog lijnrecht tegenover elkaar over de inzet van de strijdkrachten buiten de eigen grenzen. De oppositionele SPD weigerde gisteren akkoord te gaan met de door de regeringspartijen voorgestelde grondwetswijziging.

Na eindeloos getouwtrek hadden de coalitiepartijen woensdag een compromis bereikt, maar gisteren ging dat alsnog niet door.

Voor de Navo is er onder meer een probleem bij het inzetten van Awacs-vliegtuigen om het vliegverbod boven ex-Joegoslavië te controleren.

In veel Awacs-vliegtuigen is een deel van bemanning Duits. In dat geval zullen de hoogste Duitse rechters een besluit moeten nemen.

Politie Italië pakt hoogste leider maffia

ROME – Salvatore 'Toto' Riina, de baas der bazen van de Siciliaanse maffia, is gistermorgen in Palermo gearresteerd. Een speciale brigade van de carabinieri verraste de 62-jarige 'boss', die naar schatting 18[illegible] moorden op zijn geweten heeft, niet ver buiten het centrum van de stad. Hij was ongewapend en bood geen verzet. Nadat zijn valse papieren waren gecontroleerd, hield Riina niet langer de schijn op en complimenteerde hij de agenten met hun uitzonderlijke vangst.

Het arrestatie van Riina heeft in Italië enorme indruk gemaakt. In het parlement werd gereageerd met een lange ovatie. Minister van Binnenlandse Zaken Mancino sprak van een groot succes en een enorme slag voor de maffia. Hij benadrukte echter dat een belangrijke maffioso is gearresteerd en niet dat de maffia is verslagen. President Scalfaro, die als eerste werd geïnformeerd over de vangst van volksvijand nummer een, prees de politiekorpsen.

De commandant van de Carabinieri Cancellieri wilde gisteren tijdens een persconferentie niet veel loslaten over de operatie. Hij toonde wel een foto van Riina, waaruit bleek dat de leider van de Corleonese-clan geen plastische chirurgie had ondergaan. Riina lijkt nog het meest op een foto van 23 jaar geleden.

Riina was dus herkenbaar, ongewapend, zelfs zonder een escorte en – zoals de laatste generatie spijtoptanten steeds verteld heeft – in Palermo, waar hij altijd kwartier heeft gehouden. Hij is getrouwd en zijn vier kinderen staan ingeschreven bij de burgerlijke stand onder zijn eigen naam.

Zie verder pagina 5

● **Maffia-baas Riina maakte van terreur een 'erecode'**

Chamber Symfonie beleeft morgen wereldpremière

John Adams dirigeert Schönberg Ensemble

DOOR ROB VAN DER HILST

John Adams is in ons land om het Schönberg Ensemble te dirigeren. In zijn reiskoffer stopte hij een gloednieuw werk, zijn Chamber Symphony. Een hele eer voor het Schönberg Ensemble om van een gloednieuw opus van een echte renommee in componistenland de wereldpremière te mogen verzorgen.

● *Componist/dirigent John Adams, komende dagen actief met het Schönberg Ensemble.*
Foto: MARC VAN DER KORT

Adams: „Ik componeer nauwelijks meer op muziekpapier. Dat doe ik tegenwoordig op de computer. Er bestaan namelijk bijzonder goede computerprogramma's waardoor op een beeldscherm al je ideeën heel duidelijk, als was het een gedrukte partituur, staan afgebeeld. Het punt is echter wel, dat de techniek wat printers betreft nog niet zover is om alle grafische finesses van gedrukte muziek – muzieknoten, sleutels, voortekens en dergelijke – weer te geven. Het grote voordeel van het componeren op de computer is dat je de mogelijkheid hebt om, via een eenvoudige instructie, te kunnen horen wat je zoëven geschreven hebt."

De finale van de driedelige Chamber Symphony heeft een merkwaardige titel, 'Roadrunner'. De naam van een Amerikaanse vogelsoort. Adams: „Terwijl ik thuis in San Francisco aan dit deel werkte, hoorde ik beneden de televisie aanstaan waarnaar mijn zoontje zat te kijken. Er werd een populaire Amerikaanse tekenfilm uitgezonden, 'Roadrunner' en de snelle muziek ervan boeide mij zo zeer dat het onmiddellijk nieuwe ideeën bij mij wekte. Vandaar dus de titel. En vandaar ook dat ik de Chamber Symphony aan mijn zoontje Sam heb opgedragen."

Adams behoort tot een van de weinige componisten ter wereld die als volkomen zelfstandig musicus werkzaam is. Vaste verbintenissen met Amerikaanse conservatoria of universiteiten heeft hij niet. Hij moet het vooral hebben van, in volgorde van belangrijkheid, royalties van uitvoeringen van eigen werk, van compositie-opdrachten en van dirigeer-activiteiten. Wat het laatste betreft: Adams behoort tot de steeds zeldzamer geworden groep van componist-dirigenten.

Adams: „Ik heb het geluk dat mijn muziek overal ter wereld, en met grote regelmaat, wordt uitgevoerd. Maar ook ik begin langzamerhand de effecten van de economische recessie in Amerika te ondervinden. Een reeds vergeven compositie-opdracht werd onlangs nog teruggetrokken en de voorgenomen uitvoering van een van mijn opera's werd geschrapt. De financiering van het klassieke muziekleven in Amerika is praktisch volledig afhankelijk van kaartverkoop en sponsors. Hier in Europa zijn het meestal overheden die de kunsten dragen. De situatie heeft veel invloed op de manier van werken van componisten."

„Europese componisten laten zich, vanwege hun in economisch opzicht redelijk onafhankelijke positie, aan het muziekpubliek niets gelegen liggen. Het is een situatie waardoor het allerindividueelste ik aan bod kan komen. Denk maar eens aan Stockhausen en Boulez. Amerikaanse componisten daarentegen verkeren per definitie altijd in een veel moeilijker positie. Je kunt je nu eenmaal niet de luxe permitteren om van je publiek te vervreemden."

„Ook ik verkeer constant in een dualistische situatie; enerzijds wil ik mijn creativiteit en integriteit als muziekschepper respecteren, anderzijds is er de, zeg-maar marketingwaarde van mijn muziek. Ik denk dat hier in Europa veel ideologischer over nieuwe muziek wordt gedacht dan in Amerika. Ik merk dat veel Europese componisten eigenlijk in een soort van sociaal-cultureel isolement verkeren en slechts bij kleinere publieksgroepen gehoor vinden. Anderssoortige 'muzieken' krijg je dan. Soms boeiend, maar vaak onbegrepen door de grote publieksgroepen buiten de eigen kring."

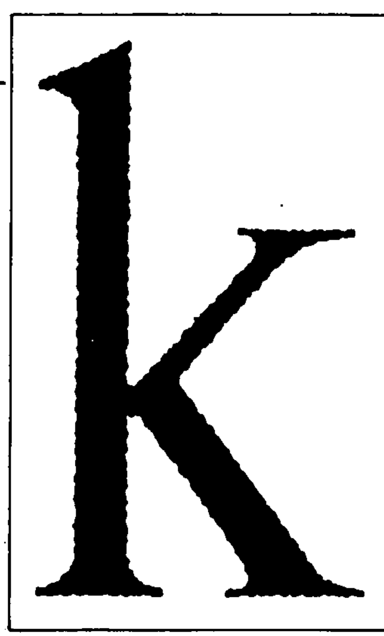
Adams: „Ze moeten mij weer in vakjes onderbrengen, hè. Ik erken best wel dat een compositie ergens geduid moet worden, maar dat wil nog niet zeggen dat het scheppingsproces van een levende componist schematisch is in te delen. Er zijn inderdaad composities van mij die met 'minimal music' zijn te kwalificeren."

„In 'Shaker Loops' voor strijkorkest uit 1978 is dat zeker het geval. Repeterende noten, modale harmonieën en langzame harmonische ontwikkelingen: het zit daar allemaal in. Maar ook toen vond ik dat ik niet echt in het spoor van Steve Reich of Philip Glass verkeerde. In later werk ben ik weer een andere kant opgegaan. Geen zinnig mens blijft toch zijn eigen componeermethoden herhalen? Je gaat voor elk componeerproject naar iets nieuws uitzien. De Chamber Symphony bijvoorbeeld bevat chromatiek. Niet als Wagneriaans beïnvloede klankkleur, maar meer als harmonisch element. Juist omdat het stuk voor enkelvoudige bezetting is bedoeld, heb ik een veel contrapuntischer schrijfwijze toegepast. Ik ben benieuwd in welk hokje ik nu weer word ingedeeld."

Adams staat te boek als een componist die zich sterk door werk van andere componisten laat inspireren. De kwalificatie heeft meestal een wat verwijtende ondertoon. Een hoogst inventief componist als Maurice Ravel verklaarde eens dat een componist liegt wanneer hij beweert dat-ie niet over de schouder van een ander kijkt.

Adams: „Ik laat mij door vele muzieksoorten beïnvloeden. Ragtime, jazz, filmmuziek uit de jaren vijftig. Cartoonmuziek bij Bugs Bunny maar ook Arnold Schönberg. Je moet niet bang zijn om grote muzikale kwaliteiten te ontdekken op terreinen die niet per se klassiek zijn. Boeien moet het in elk geval wel."

Schönberg Ensemble o.l.v. John Adams. Werken van Ives, Nancarrow, Feldman en van Adams zelf, waaronder de wereldpremière van Chamber Symphony. Morgen Anton Philipszaal Den Haag; maandag Muziekcentrum Vredenburg Utrecht; dinsdag Beurs van Berlage Wangzaal, Amsterdam

verder...

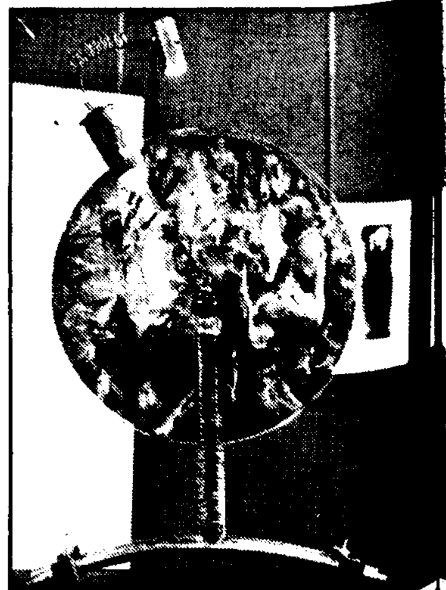
... exposeren twee vrouwelijke kunstenaars in galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a in Maastricht. Het zijn Renée van Leusden uit Arnhem en Pnina Gafni uit Haifa. Open vrijdag tot en met maandag van 13 tot 17.30 uur.

... zijn er in Art Gallery-Consultancy Spreuwenberg, Hoofdstraat 27 in Herkenbosch, tot en met 28 februari schilderijen te zien van Hans ter Horst en beelden van Marcel Sprooten. Open donderdag 18-21 uur, vrijdag tot en met zondag 14-17 uur.

... tonen de Heerlense kunstenaars Hans Keuls en Frans Vogels morgenmiddag tussen 14 en 17 uur pastels en lichtobjecten in de expositieruimte van het ABP, Oude Lindestraat 70 in Heerlen.

... is er in Fotogalerie 68, Kasteel Hoensbroek, tot en met 14 februari een tentoonstelling te zien met foto's van Matjaz Preseren. Open maandag tot en met vrijdag van 10-12 en van 13.30-17 uur, zaterdag en zondag van 13.30-17 uur.

... exposeert Tietsia Eggen tot en met 8 maart in het gebouw van de Kamer van Koophandel, Maasboulevard 5 te Maastricht.

● *Object van Frans Vogels, zien bij het ABP.*

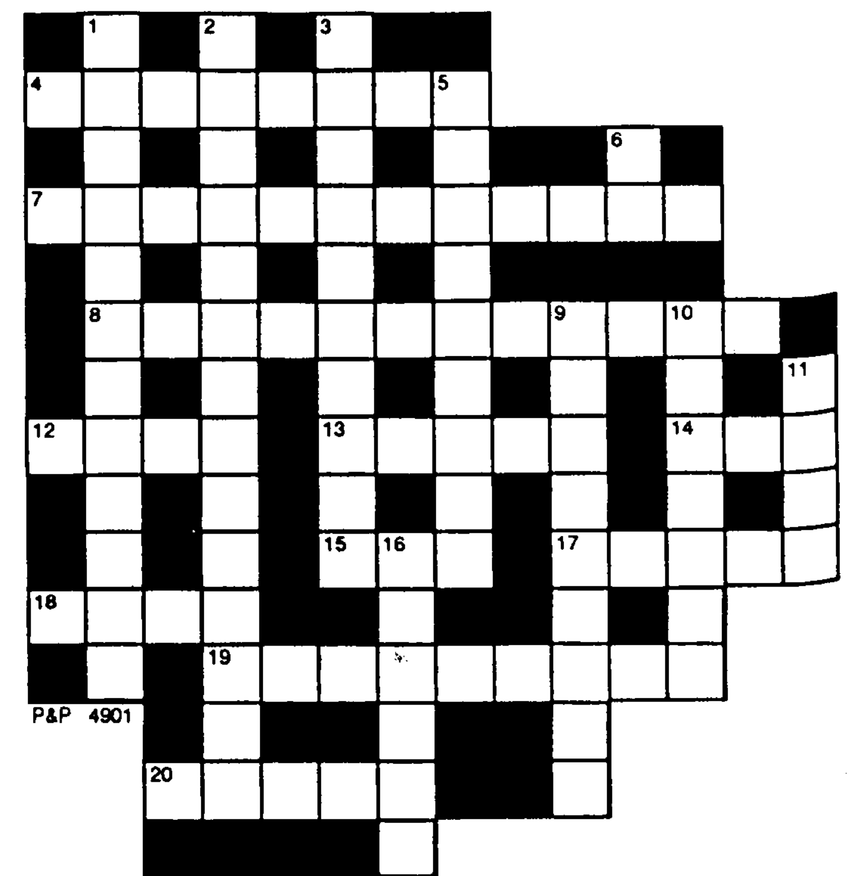
Oplossing van gisteren

HORIZONTAAL: 1 gehaast; 6 bo[…] ne; 12 acre; 14 paar; 15 ar; 17 ha[…] tenaas; 20 re; 21 per; 23 kiesma[…] 24 pop; 25 piek; 27 door; 28 Indi[…] 29 tab; 31 soldij; 32 as; 33 mager; […] ei; 36 acteur; 37 Raalte; 39 Ti; […] dosis; 42 li; 44 agent; 46 kan; […] bacil; 49 brug; 52 tuba; 53 aar; […] tapioca; 58 sik; 59 RP; 60 logarit[…] 62 s.s.; 63 peso; 64 iets; 66 typis[…] 67 renstal.

VERTIKAAL: 1 grappig; 2 ha; 3 a[…] 4 arak; 5 serie; 7 opaal; 8 taan; 9 t[…] 10 lr.; 11 ereprijs; 13 beslag; 16 re[…] 18 te; 19 n.m.; 20 rood; 22 redacte[…] 24 politicus; 26 kisting; 27 doellat; […] tarok; 30 berin; 33 mud; 34 ras; […] cabaret; 41 satire; 43 plaksel; […] grap; 48 ibis; 50 fagot; 51 actie; […] toss; 55 p.a.; 56 o.i.; 57 amen; 60 l[…] 61 ets; 63 p.p.; 65 St.

Winwoord:
ESDOORNFAMILIE

cryptogram

P&P 4901

HORIZONTAAL: 4 Laat de trein lopen en houdt het water tegen (8); 7 Zijn zij baas in bed? (12); 8 Witte schoentjes (12); 12 Armoedig maar wijs (4); 13 Die vliegen zwammen (5); 14 Die Franse zuster zegt nee (3); 15 Keurig meisje (3); 17 Met een landbouwwerktuig in bed (5); 18 Opnieuw een wal (4); 19 De slimme dieren nemen haar te baat (9); 20 Neerslag met aanvallen (5).

VERTIKAAL: 1 Leert stenen sjouwen (12); 2 Kantoor voor voorbeeldige meisjes (14); 3 Goede metaalarbeiders (10); 5 Dat stuk begint met een ledemaat (9); 6 Met die twee ben je binnen (2); 9 Als je er haar op hebt kom je er mee in de knoop (9); 10 In de kiem een zacht stelletje (7); 11 Die vogel levert geld op (4); 16 Kiem voor grond in 't water (6).

exposities

Van der Heijden bij Wansink

ROERMOND – In galerie Wansink, Neerstraat 76, begint vanmiddag om 17 uur een expositie van schilderijen en tekeningen van Mat van der Heijden. De expositie loopt tot en met 14 februari en is te bezichtigen van woensdag tot en met zaterdag van 11 tot 17 uur, zondag van 14 tot 17 uur.

Mat van der Heijden (Helden, 1964) studeerde aan de Academie voor Toegepaste Kunsten in Maastricht. Zijn werk is nauwelijks in een stroming of richting te plaatsen. Zijn beeldtaal is helder en krachtig, vormen in primaire kleuren worden scherp omlijnd neergezet. Op zijn doeken staan niet zelden geschilderde teksten – 'doordrongen geraken', 'onschuld', 'aandacht' – die worden samengevoegd met abstracte beeldtekens of figuratieve elementen en zo een dubbele betekenis krijgen. Enkele werken roepen associaties op met schilderijen van kunstenaars die in de jaren zestig deel uitmaakten van de 'nieuwe figuratie', zoals de uit België afkomstige Roger Raveel of de Nederlander Reinier Lucassen.

Kamphuis en De Vroomen in Ipomal

LANDGRAAF – In galerie Ipomal, Kerkberg 2 in Landgraaf, loopt vanaf morgenmiddag om 15 uur een expositie van werk van Ernst Kamphuis en Pim de Vroomen. De tentoonstelling duurt tot 28 februari en is te bezichtigen op vrijdag van 17 tot 20 uur en op zaterdag en zondag van 14 tot 17 uur.

Ernst Kamphuis (Den Haag, 1960) begon in 1984 met het maken van collages, waarvoor hij talloze voorwerpen, waaronder flesetiketten en plaatjes uit damestijdschriften, gebruikt. Soms stempelt hij ook met kurken van wijnflessen. In veel gevallen is zijn 'beter knip- en plakwerk' op te vatten als verdichte dagboekbladzijden.
Pim de Vroomen (1941) werkt meestal in series van beperkte omvang. Zijn werk wordt gekarakteriseerd door een strenge materiaalselectie. In de jaren zeventig werkte hij, behalve met waterverf op hout, vooral met verschillende soorten lak op papier. Sinds de jaren tachtig ligt de nadruk op assemblages en collages. De expositie bij Ipomal laat recente series uit deze laatste twee groepen zien. De assemblages bestaan uit gevonden voorwerpen die op het platte vlak zijn gemonteerd.

'Avontuurlijke dagen' van Ronald Tolman

MAASTRICHT – Ronald Tolman is een veelzijdig kunstenaar die als beeldhouwer en schilder een gedegen reputatie heeft opgebouwd. In galerie Fah, Brusselsestraat 80 in Maastricht, zijn tot en met 8 februari etsen en litho's van deze in Gelderland wonende kunstenaar te zien. Open op donderdag van 16 tot 20 uur, vrijdag tot en met zondag van 13 tot 17 uur.

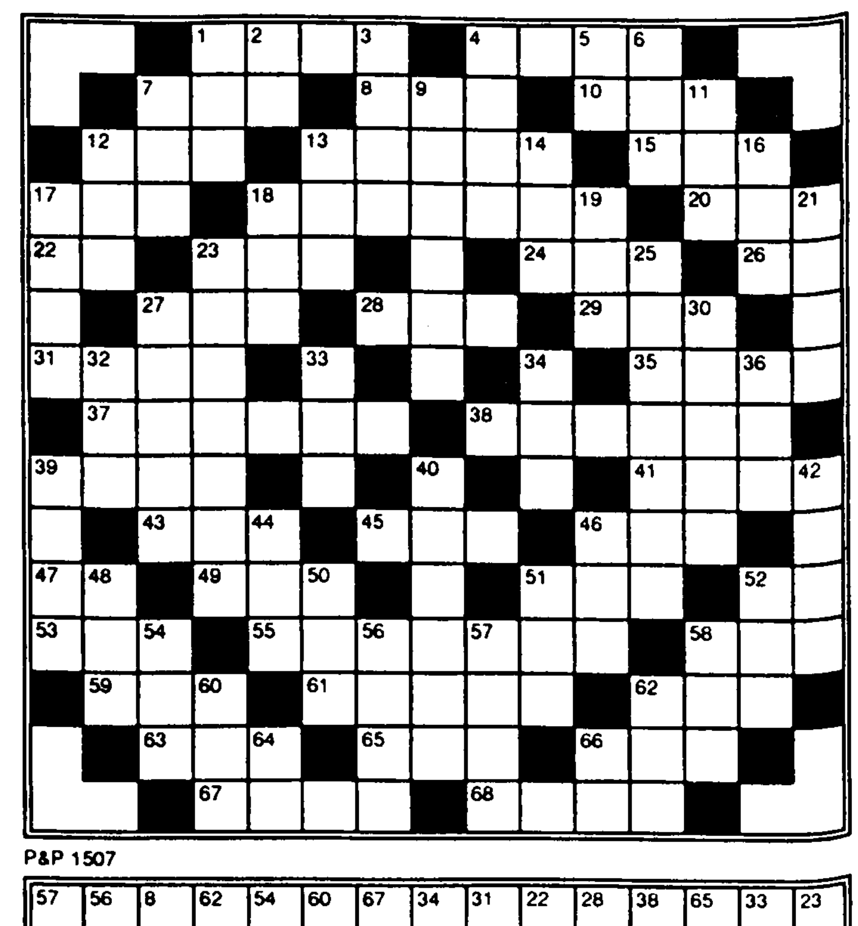
Tolman heeft zich ook bezig gehouden met theatervormen en schrijven. Zijn werk gaat over mensen, over de manier waarop zij in de samenleving functioneren. Vooral de verhouding van het individu ten opzichte van de maatschappij, de massa anonieme figuren intrigeert hem. Hij ziet het individu vaak als vertolker van macht, de heerser, maar anderzijds als perssonlijkheid die tegen het gezag in opstand komt. Voor zijn visie op de werkelijkheid ontleent Tolman zijn onderwerpen aan literatuur en kunst van de klassieke oudheid en renaissance en daarnaast ook aan actuele gebeurtenissen. Hij combineert realistische en abstracte vormen zo, dat toeval en associaties duidelijk meespelen.

Andrew Braitman, concurrent van de natuur

NOORBEEK – Galerie De Artifonie, Dorpstraat 19-21 in Noorbeek, toont tot en met 28 februari werk van de Amerikaanse kunstenaar Andrew Braitman. Tijdens de opening, morgenmiddag om 15 uur, treedt de Amerikaanse pianist John Ferguson op. Hij voert composities uit van onder anderen Scott Joplin, Artie Matthews en Eubie Blake. De galerie is geopend van woensdag tot en met zondag van 11 tot 17 uur.

In de ogen van Braitman zijn er ruwweg drie soorten mensen: zij die weten dat de natuur mooi is, zij die het zelf telkens weer ontdekken en de natuur beleven en zij die zich voelen uitgedaagd om zelf iets te scheppen dat net zo mooi is als de natuur zelf. Braitman rekent zich tot die laatste categorie. Voor hem is het proces van schilderen geen poging om de natuur te imiteren, maar een doelgericht streven om iets te scheppen dat de vergelijking met de natuur kan doorstaan. In dit ambitieuze gevecht heeft de kunstenaar zich de laatste jaren vooral laten inspireren door de uitgestrektheid en de gelaagdheid van het imposante gebergte in Wyoming en door de tot in de puntjes verzorgde Japanse rotstuinen. Vooral het verschil tussen beide 'landschappen' heeft Braitman dermate geïntrigeerd, dat hij daarvan het 'conceptuele hart' van zijn schilderijen maakte.

kruiswoordraadsel

P&P 1507

57	56	8	62	54	60	67	34	31	22	28	38	65	33	23

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 leerjaar; 4 liefdesgod; 7 klein aambeeld; 8 struisvogel; 10 kloosterzuster; 12 woud; 13 lekkernij; 15 rond; 17 vaatwerk; 18 meetlat; 20 beroep; 21 pers. vnw.; 23 vr. titel; 24 vernis; 26 de oudere; 27 overschot; 28 meisjesnaam; 29 jongensnaam; 31 orgaan; 35 leeg; 37 hondsdolheid; 38 insekt; 39 muziekterm; 41 riv. in Duitsland; 43 senora; 45 groente; 46 hoefdier; 47 later; 49 binnenkort; 51 vrucht; 52 familielid; 53 in orde; 55 veroorzaken; 58 vod; 59 vr. munt; 61 niemendal; 62 roofider; 63 clown; 65 stek; 66 veerkracht; 67 cellenbouwsel; 68 via.

VERTIKAAL: 1 geld; 2 briefaanhef; 3 jongensnaam; 4 glans; 5 niet even; 6 jongensnaam; 7 geldhoeveelheid; 9 meester; 11 hoogste punt; 12 mop; 13 metaal; 14 veel; 16 katachtig roofdier; 17 telg; 18 roem; 19 verbinding; 21 sterk; 23 sportart.; 25 waterplant; 27 bekisting; 30 krachteloos; 32 vlaktemaat; 33 dunnetjes; 34 godin; 36 uitroep; 39 muziekterm; 40 ontstaan; 42 vreemd; 44 vogel; 46 kippenloop; 48 bijl; 50 voorz.; 51 vrucht; 52 sporeplant; 54 telw.; 56 hechtmiddel; 57 jongensnaam; 58 haarkrul; 60 clown; 62 op grote afstand; 64 deel van een mast; 66 zangnoot.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:

Abonnementen	045-739881
Advertenties	045-739886
Algemeen	045-739911
Piccolo-advertenties	045-719966

Fax:

Advertenties	045-739204
Algemeen	045-739364
Redactie	045-739264

Banken:

ABN-AMRO Heerlen	57 75 35 935
Postbank	10 35 100

Rayonkantoren:

Brunssum	045-256363
Geleen	046-746868
Heerlen-Centrum	045-717719
Kerkrade	045-452932
Maastricht	043-254477
Roermond	04750-18484
Sittard	046-515577
Valkenburg	04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:

per maand	f 28,40
per kwartaal	f 85,20

Per acceptgiro:

per maand	f 29,65
per kwartaal	f 86,45
losse nummers	f 1,65
	Bfr. 30

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de gulden harpoen

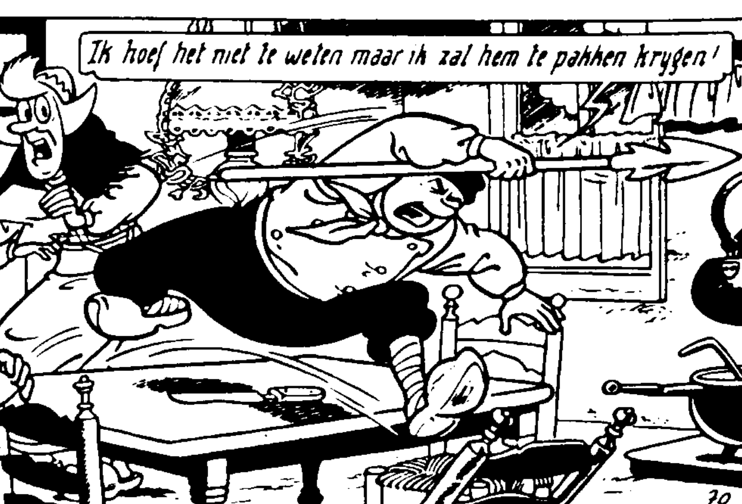

recept

Gevulde bloemkool met kalfsgehakt

DOOR HUUB MEIJER

Benodigdheden voor 4 personen: 500 g kalfsgehakt, 1 grote stevige bloemkool, 1 ei, 3 à 4 el broodkruim, 1 tl fijne mosterd, boter, 2 à 3 el geschaafde amandelen, zout, peper, nootmuskaat en/of foelie.
Maak bloemkool schoon, leg in kokend water met snufje zout en kook ca 6 minuten. Dompel direct na koken onder in koud water, laat na afkoeling goed uitlekken. Maak gehakt aan met losgeroerd ei, broodkruim, 1 thl mosterd, zout, peper uit de molen en snufje nootmuskaat of gemalen foelie. Hol bloemkool aan onderzijde uit, zorg ervoor dat de bloemkoolroosjes vast vlijen zitten. Vul holte op met gehaktmengsel.
Beboter dubbelgevouwen aluminiumfolie en verpak hierin bloemkool. Verwarm oven voor op 225°C. -stand 5/6. Leg bloemkool op rooster iets onder midden in oven. Temper na sluiten ovendeur tot 200°C. -stand 4 en bak bloemkool ca. 25 minuten. Rooster geschaafde amandelen en laat koud worden. Haal aluminiumfolie van bloemkool, leg op voorverwarmde schaal en bestrooi met amandelen. Serveer hierbij als garnituur pommes duchesse.

Kwart treinen komt te laat

...HAAG – Een kwart van de ...en in Nederland komt te ...Om precies te zijn: 24 pro... van de treinen arriveert met ...vertraging van drie minuten ...er. Dat is gemiddeld over ...g verspreid. 's Morgens tus... ...gen en tien uur is bijna de (46,7 procent) over tijd. In... ...y-treinen hebben ongeveer ...veel vertraging als de overi... ...einen.

...eeft Rover, de vereniging ...gers Openbaar Vervoer ge... ...n. De conclusie: 'Het trein... ...eer in Nederland loopt mo... ...eel niet erg gestroomlijnd'.

En in een gesprek met de Nederlandse Spoorwegen heeft Rover te verstaan gekregen dat daar voorlopig geen verbetering in zal komen. Sterker: '1993 Wordt een moeilijk jaar.'

Op woensdag 4 november 1992 heeft Rover voor de vijfde keer ruim dertig vrijwilligers op pad gestuurd. Zij moesten op de zeven belangrijkste knooppunten van het spoorwegnet de aankomst- en vertrektijden van alle treinen tussen 7 en 18 uur in de gaten houden. Ze zagen 2886 treinen langskomen en legden 1749 aankomst- en 1806 vertrektijden vast.

Deze steekproef wees dus uit dat 24 procent van de treinen te laat komt; waarvan 6,1 procent zelfs meer dan zeven minuten vertraging heeft. De treinen die als gevolg van storingen of stremmingen over tijd waren zijn niet meegerekend. Overigens kwam 7,3 procent van de treinen meer dan een minuut te vroeg aan. En 0,7 procent vertrok één minuut te vroeg.

Somalische partijen bereiken akkoord

NAIROBI – Na twee weken van uiterst moeizame onderhandelingen hebben 15 Somalische partijen gisteren tot ieders verrassing toch nog een compromis bereikt en besloten een vredesakkoord te ondertekenen. Dwarsligger generaal Aideed is er uiteindelijk mee akkoord gegaan dat over de deelname aan een nationale verzoeningsconferentie later door een aparte commissie besprekingen zullen worden gevoerd. Aideed eist voor zijn groepering een speciale status op die conferentie.

Het vredesakkoord behelst naast de organisatie en agenda van de op 15 maart te houden verzoeningsconferentie een wapenstilstand, het ontwapenen en in kampen onderbrengen van de Somalische strijders en het uitwisselen van krijgsgevangenen.

Hiermee is een eind gekomen aan een diepe impasse waarin het Somalische vredesoverleg in de Ethiopische hoofdstad Addis Abeba de afgelopen dagen recht was gekomen. De mogelijkheid van een compromis leek op een gegeven moment zo klein dat de meeste partijen een groot deel van hun delegatie de afgelopen dagen al naar huis hebben gestuurd. Menigeen ging er daarom gisteren al vanuit dat het overleg failekant was mislukt.

Hoewel het akkoord nu uiteindelijk toch is ondertekend, is het nog maar de vraag of het ook zal worden uitgevoerd.

Maandag komen betrokken bewindslieden bijeen

Nog geen wao-compromis

Van onze parlementaire redactie

...HAAG – Het kabinet is ...g niet in geslaagd een ...omis te vinden over de ...ngingen op de wao. ...ag komen de meestbe... ...n bewindslieden op... ...bijeen, aldus premier ...rs gisteravond na afloop ...et kabinetsberaad. Dan ...atssecretaris Ter Veld ...le Zaken) terug van va... ...e. Het weekeinde wordt ...ikt om 'er nog eens over ...e denken'. Lubbers: „Je ...maar nooit."

...en maandag kondigde vice... ...Kok een initiatief van het ...aan om de slepende onenig... ...ssen CDA en PvdA over het ...en van bestaande wao-uitke... ...tot een oplossing te brengen. ...DA steunt het kabinetsvoor... ...te grijpen in bestaande uitke... ...de rest van de Kamer wijst ...

...rs, Kok, minister De Vries ...le Zaken), Ter Veld, de frac... ...itters Brinkman (CDA) en ...s (PvdA) en de wao-woord... ...overleggen maandag ver... ...t CDA is bereid de bestaan... ...wao-uitkeringen ongemoeid te ...onder voorwaarde dat de ...gevallen extra worden aan... ...Dat kan door de overgangs... ...te bekorten waarin de ar... ...ngeschikte zeventig procent ...laatstverdiende loon ont... ...(het huidige uitkeringsni... ...Het kabinetsvoorstel gaat uit ...n overgangsrecht van één tot ...jaar, afhankelijk van de leef... ...de arbeidsongeschikte. ...tweede alternatief is de wao... ...ing niet meer afhankelijk te ...van de leeftijd, maar van het ...sverleden. Dat is goedkoper ...het leeftijdscriterium van het ...et. De PvdA heeft deze week ...weten dat over beide alterna... ...te praten valt'. Lubbers verwacht dat het eindverslag van het ...over de wao de Kamer dins... ...woensdag zal bereiken. Het ...volgt in de tweede week van ...uari.

Slachtoffers veerramp geborgen

● *De geborgen slachtoffers van de ramp met de veerboot 'Jan Heweliusz' worden in lijkkisten afgevoerd. In totaal zijn 52 mensen omgekomen. Gisteren werd bekend dat de 'Jan Heweliusz' klaarblijkelijk in de Oostzee is gezonken, aldus een woordvoerder van de Duitse marine gisteren. Daarmee is de hoop vervlogen dat er nog overlevenden worden teruggevonden. Helikopters en reddingsschepen konden de veerboot niet meer vinden, zei de woordvoerder in het marine-commandocentrum in Glücksburg.*

Foto: REUTER

Eén rekening voor water, rioolrecht en zuivering

...HAAG – Het kabinet over... ...voor huishoudens één reke... ...te voeren voor het waterver... ...de rioolrechten en zuivering... ...De hoogte van de rekening ...vooral bepaald moeten worden ...de hoeveelheid water die in ...huishouden wordt verbruikt.

...ministeries van VROM en Ver... ...en Waterstaat verwachten dat ...de koppeling het waterver... ...aanzienlijk zal dalen. Als een ...houden meer water verbruikt ...ook meer moeten gaan be...

...ministeries werken al enige ...aan een systeem om het wa... ...bruik in Nederland terug te ...De Kamer krijgt binnen... ...een brief waarin de koppeling ...waterverbruik, rioolrecht en ...nglasten wordt voorgesteld. ...waterschappen en gemeenten ...gevraagd om mee te werken ...een experiment. Zij maken ech... ...bezwaar tegen de koppeling. ...s hen zal dit niet leiden tot ...zuiniger gebruik van water, om... ...water nu eenmaal zeer goed... ...op is.

Rond voormalig hoofdkwartier Junglecommando

Onrust in Suriname

PARAMARIBO – Rond het voormalige hoofdkwartier van het Junglecommando (JC) op Stoelmanseiland, in de Marowijnerivier in Oost-Suriname, is het de afgelopen dagen tot ongeregeldheden gekomen tussen voor- en tegenstanders van ex-Junglecommando-leider Ronny Brunswijk. De repatriëring van Surinaamse vluchtelingen uit Frans-Guyana, die de Franse autoriteiten dinsdag willen beginnen, kan daardoor op problemen stuiten. De Surinaamse regering bereidt maatregelen voor om de situatie op Stoelmanseiland te normaliseren.

Brunswijk heeft woensdag een commandopost op Stoelmanseiland opgezet. Ongeveer 20 zwaarbewapende manschappen zullen er volgens de voormalige rebellenleider politietaken uitvoeren. De post wordt pas opgeheven, als de regering in dat gebied politieagenten stationeert. „We moeten het recht in eigen hand nemen, omdat de regering zich niet houdt aan afspraken over garanties voor veiligheid, zoals in het vredesakkoord van augustus vorig jaar staat," zegt Brunswijk. Hij dringt aan op de komst van het 'bevoegd gezag'.

Tegenstanders van het Junglecommando hebben enkele dagen geleden ex-strijders van de rebellengroep het eiland afgezet. Volgens hen komen door de aanwezigheid van ex-JC'ers normalisatie en ontwikkeling in de regio niet op gang. De maandag uit Nederland teruggekeerde Brunswijk heeft woensdag zijn tegenstanders een 'afgedonderd pak slaag' gegeven en acht van hen gevangen gezet.

Een delegatie van politie, leger en de vredescommissie heeft donderdag op Stoelmanseiland bemiddeld ter vrijlating van de gevangenen. De delegatie heeft met Brunswijk afgesproken dat er nader contact volgt over detachering van politieagenten op het eiland.

Athene wijst tienduizenden Albanezen uit

ATHENE – De Griekse autoriteiten hebben het afgelopen jaar zo'n 350.000 keer illegale Albanezen terug over de grens gezet. Bij de belangrijkste grenspost Kakavia hadden in 1992 251.358 uitwijzingen van Albanezen plaats, zo is gisteren uit politiebronnen en bronnen bij de prefectuur van Ioannina vernomen. Daarbij waren zowel politie als leger betrokken. De Albanezen waren voor het grootste deel opgepakt in Athene en andere grote steden. Veel van hen waren volgens de politie recidivisten.

Bij de noordelijkere grenspost Krystallopigis zijn naar schatting 100.000 keer Albanezen uitgewezen.

Meer dan 150 Koerden gedood

ANKARA – Turkse luchtaanvallen op kampen van Koerdische strijders in het oosten hebben de afgelopen twee dagen aan zo'n 150 mensen het leven gekost. Dat heeft het persbureau Anatolia gisteren gemeld op gezag van militaire functionarissen in de provincie Bingol.

De luchtmacht zette donderdag de aanval in op het kamp van de separatistische Koerdische Arbeiderspartij (PKK) op de berg Serik. In het kamp zaten zo'n 300 strijders, van wie de helft zou zijn omgekomen. Deze schatting is gebaseerd op video-opnames van Cobra- en Sikorski-helikopters die de aanval uitvoerden. Ook zouden grote voorraden wapens en munitie zijn vernietigd.

De aanvallen op Serik zijn gisteren voortgezet. Tevens werd een luchtoffensief gemeld rond de bergen Cudi en Gabar ten noorden van Cizre in de provincie Sirnak aan de Turks-Iraakse grens.

punt uit

● Zwanger

Een zwangere werkneemster moet tijdens haar zwangerschap gewoon haar eigen werk kunnen doen, zonder dat het gevaar oplevert voor de veiligheid en gezondheid van haar of het ongeboren kind. De werkgever moet dit beoordelen op grond van een inventarisatie van de gevaren die aan het werk zijn verbonden. Dat is het uitgangspunt van een voorgenomen besluit van minister De Vries (Sociale Zaken en Werkgelegenheid), waarmee de ministerraad gisteren heeft ingestemd.

● Onthoofd

Een Pakistaanse vrouw is vrijdag in Saoedi-Arabië onthoofd, wegens moord op haar echtgenoot, zo heeft de Saoedische radio gemeld. In een uitzending die door de Britse omroep BBC werd opgevangen, werd gezegd dat de vrouw haar man in zijn slaap met een touw had gewurgd en het lijk vervolgens in stukken had gesneden. Over het motief voor de moord is niets bekend. De executie vond plaats in de havenstad Jeddah.

● Voorwaarden

De ANWB heeft Martinair met een kort geding gedreigd als de luchtvaartmaatschappij geen inzage geeft in zijn algemene reisvoorwaarden. Onder druk van de dagvaarding heeft Martinair de ANWB toegezegd de reisvoorwaarden openbaar te maken. De ANWB wil nu bekijken of er in die voorwaarden bijzondere afspraken zijn met betrekking tot de hoogte van de schadevergoeding aan de slachtoffers van de ramp in Faro.

● Vulkaan

Zes personen zijn omgekomen, zes gewond geraakt en vier worden er vermist na de uitbarsting van de vulkaan Galeras in het zuidwesten van Colombia. Dit heeft de Colombiaanse regering gisterochtend meegedeeld. Onder de vier vermisten zijn twee vulkaandeskundigen, de Rus Igor Menjailov en de Brit George Brown, zo heeft het hoofd van de plaatselijke afdeling van de BB gezegd.

● Asielwet

De Duitse regeringspartijen en de oppositionele Sociaal-democraten (SPD) zijn het eens geworden over een aanscherping van de liberale Duitse asielwet. Dat heeft minister Rudolf Seiters van Binnenlandse Zaken gisteren gezegd na besprekingen met de partijfracties. De experts van de Christendemocratische, Liberale en SPD-fracties besloten dat artikel 16 van de grondwet, dat bepaalt dat politiek vervolgden asielrecht verleend wordt, zal worden herzien zodat het in overeenstemming is met de EG-akkoorden van Schengen en Dublin.

● Tanker

Een Chinees schip heeft met een militair geschoten op een Russisch tanker en een granaat op het schip afgeschoten dat zich ter hoogte van Taiwan bevond. De tanker, de 'Oessoerinsk', slaagde er in aan zijn belager te ontkomen door te manoevreren en de snelheid de verhogen. Het schip liep bij de aanval nauwelijks schade op.

● Steekpartij

Een Palestijn uit de Gazastrook heeft gisteren bij het centraal busstation in Tel Aviv vier passagiers neergestoken. Hij overleed korte tijd later in een eerste hulppost, nadat hij was getroffen door kogels uit het pistool van een voorbijganger. De gewonden – twee Israëli's, een Libanees en een Pool – zijn opgenomen in een ziekenhuis. Eén van hen is er zeer ernstig aan toe.

Martinair-Boeing 'in problemen'

SCHIPHOL – Een Boeing 767 van Martinair is gistermiddag direct na de start teruggekeerd naar Schiphol. De gezagvoerder van de Boeing, met 147 passagiers op weg naar Miami, besloot uit terug te gaan omdat er problemen waren met het landingsgestel. Controle wees uit dat er met het landingsgestel niets aan de hand was, maar bleek het lampje kapot te zijn. Direct na de start om 12.40 uur kwam de waarschuwing. De gezagvoerder loosde gelijk na de melding boven de Noordzee 25.000 liter kerosine om het toestel onder het toegestane maximale landingsgewicht te brengen. Daarna zette hij het vliegtuig zonder problemen op Schiphol aan de grond. Na een inspectie, die in totaal vier uur duurde, bleek dat het landingsgestel functioneerde: het waarschuwingslampje functioneerde niet goed. Tijdens de inspectie zijn de passagiers aan boord gebleven.

Politie-infiltranten op non-actief gezet

AMSTERDAM – De Amsterdamse politie heeft vier under-coveragenten op non-actief gesteld op verdenking van malversaties. Eén rechercheur wordt verdacht van het doorverkopen van informatie aan criminelen. De anderen zouden betrokken zijn geweest bij fraude met declaraties. De kwestie is voor de korpsleiding aanleiding de afdeling Pseudokoop versneld op te heffen.

De korpsleiding is op het spoor van de fraude gezet door een in Spanje wonende Nederlander. De man – zelf herhaaldelijk in aanraking geweest met justitie – tipte de politie dat een rechercheur informatie verkocht aan drughandelaars. De Rijksrecherche heeft die zaak sinds juli vorig jaar in onderzoek. Uit een grootscheeps onderzoek dat de Amsterdamse politie vervolgens intern heeft ingesteld is vastgesteld dat door leden van de afdeling Pseudokoop op grote schaal is geknoeid met declaraties van overuren. Twee rechercheurs zullen worden ontslagen, een krijgt voorwaardelijk ontslag. De korpsleiding ziet geen reden de leiding van de afdeling Pseudokoop, een hoofdinspecteur en een adjudant die van betrokkenheid werden verdacht, te ontslaan.

De Amsterdamse politie gebruikt de pseudokoopteams sinds 1985 om te infiltreren in het drugsmilieu. In 1990 werden twee rechercheurs van een pseudokoopteam aangehouden op verdenking van bemiddeling bij de verkoop van 100 kilo hasj. De twee Griekse dealers met wie ze zaken zouden hebben gedaan zijn vorig jaar veroordeeld tot gevangenisstraffen. Maar de twee rechercheurs werden door de rechtbank op vrije voeten gesteld, nadat justitie en politie verbindende procesenverbaal niet kon leveren.

Levenslang geëist tegen Erich Mielke

BERLIJN – Het parket van Berlijn heeft gisteren levenslang geëist tegen Erich Mielke, de vroegere chef van de Oostduitse geheime dienst (Stasi), wegens de moord op twee politie-agenten in 1931. Dat is in juridische kringen vernomen.

De openbaar aanklager achtte het bewezen dat de 85-jarige Mielke destijds had deelgenomen aan de moord op de twee agenten tijdens een betoging in Berlijn. Daarbij zou hij met 'perfiditeit en lage instincten' hebben gehandeld. Na het pleidooi van de verdediging aanstaande woensdag zal de rechtbank nog deze maand een uitspraak doen.

Mielke, bijgenaamd de 'meester van de angst', was als Stasi-chef een van de meest gevreesde leiders van de DDR. Tot de val van het communisme in 1989 was hij de naaste medewerker van staats- en partijleider Erich Honecker.

piccolo's

Limburgs Dagblad
Voor meer resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met een woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist Gevonden ƒ 1,20 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal een woord in grotere letter (14-punts).
Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,85.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Mededelingen

Annemiek
Ik vind het jammer dat het zo moest lopen. Ik hou nog van je, bel me a.u.b. Peter.

bekentenissen
Heeft U ook iets gedaan in Uw leven, wat Uw geweten belast, dan kunt U Uw verhaal anoniem vertellen in het NCRV-programma BEKENTENISSEN, aan Willeke van Ammelrooy. NCRV-tv BEKENTENISSEN, Postbus 121, 1200 JE Hilversum. Tel. 06-300.033.
Uw reacties worden zeer vertrouwelijk behandeld.

Personeel aangeboden

Moeder van 2 kinderen biedt zich aan als OPPAS max. 5 dgn. per week. Vrij in te delen. Tel. 045-229622.

Duizendpoot (vr.), 40-plus, zoekt KANTOORBAAN, zeer gemot. Wie geeft mij een kans? Tel. 045-273698.

Moeder met opgroeiende kinderen biedt zich aan als KINDEROPPAS, intern mogelijk Sittard of omgeving. Br.o.nr. B-03467, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

BOEKHOUDING belastingen. Ook achterstanden. Tel. 045-717775.

Vitale dame 56 jr. Doktersassistente zoekt WERK. Houdt van mensen en dieren. Br.o.nr. B-03480, LD, Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

DELTA TECH gekwalificeerd metaalbewerkingsbedrijf ook voor particulieren o.a. laswerken st. rvs alumin. (wentel+)trappen standaard of maatwerk bul bars. Tel. 045-439368 dhr. Willemsen.

Gedipl. erv. COUPEUSE komt bij U thuis voor alle verstel en naaiwerk, ƒ 15,- per uur incl. naaimachine. Br. o.nr. B-3490, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Herintredende vrouw kan thuis werk aannemen voor ADMINISTRATIE en tekstverwerking. Tel. 045-753393 na 19.00 uur.

Communie

Te koop d.blauw jongens COMMUNIEPAKJE, mt. 140-146, kort jasje met bandplooibroek, smoking-hemd, cumberband, strikje enz. Alles ƒ 150,-. 045-712369.

Te k. witte COMMUNIEJURK mt. 134, ƒ 100,-. Tel. 045-250949.

Personeel gevraagd

Bouwvak personeel

BOUW. Personeel gevraagd voor nieuw aannemersbedrijf. Metselaars, ijzervlechters en betontimmerlieden voor werk in Duitsland. Goed betaald! Inlichtingen 04752-4424

Eurobouw Maastricht zoekt akbekwame metselaars en TIMMERLIEDEN, voor werk in Nederland en Duitsland. Duits of Nederlands verzekerd. Te melden tijdens kantooruren: Tel. 043-254669.

BOUW- en Ingenieursburo Kerkrade BV vraagt met spoed timmerlieden, metselaars, ook colonnes voor bouwwerken in Aken, Dusseldorf en Keulen, Duits verzek. en goede sociale voorz. Handlangers onnodig te soll. Melden tijdens kant.uren van 9.00 tot 18.00 uur. Tel. 045-428062 of 045-419662. Privé: 045-229409.

Gevraagd METSELAARS en handlangers. Bouwbedrijf M.J. Nievelstein en Zn, tel. 045-455763.

Fa. WG-Bouw. Voor direct gevraagd voor Duits- land METSELAARS. Ook colonnes. Tel. 045-231336. 30477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

Het VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Chauffeurs

Taxibedrijf zoekt CHAUFFEURS en weekend-chauffeurs. Persl. aanm. Hompertsweg 12, Landgraaf.

Horeca personeel

Cafetaria Snackbar vraagt parttime MEDEWERKSTERS, plm. 18-25 jaar. Ieder ervaring vereist. Aanvangstijden i.v.m. school of studie eventueel mogelijk. Tel. 045-213451.

Gevraagd FRITURE-HULP (vr.) voor enkele dagen per week, met ervaring. Tel. 045-44538, na 20.00 uur.

Gevraagd part-time FRITUREHULP, Olmstr. 6, Heerlen, 045-216576.

Dagfriture te kerkrade-C vraagt vrouwelijke HULP met ervaring. 045-453032.

FRITUREHULP gevraagd met ervaring, uren in overleg. Tel. 046-748101.

Huishoudelijk personeel/Oppas

Gevraagd hulp in de HUISHOUDING voor 4 a 5 uur per week. Tel. 045-420250 tussen 9.00-12.00 uur.

HOETSHULP gevr. voor architektenburo Aachen-Vorn, bus 33, 5 tot 8 uur per week op vrijdag. Goede vergoeding. Tel. 09-49-24182028.

Zelfst. werkende, bejaarde HUISHOUDELIJKE HULP 2 pers. huishouding gevr. in Aachen-Vorn van ma. t/m vr. voor 5 uur 's morgens. Goede beloning. Br.o.nr. B-03471, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevraagd BABYOPPAS ca. 20 uren p.wk. bij fam. in Heerlen. Schrift. reacties Br. nr. B-3492, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

WERKSTER gevraagd voor 8 uren per week. Tel. 045-456995.

Techn. pers.

U kunt als free-lance vert. onze man in 't zuiden worden indien U zelfst. en doorz. wilt knokken om ƒ 1.000,- of meer per week te verdienen en mee wil groeien. c.v. met foto NET-ESPACE, Spoorsingel 48a, 3033 GM R'dam.

Gevr. BROOD- en BANKETBAKKER, leeft. 18-23 jr. met praktijkerv. bij Banketbakkerij Huntjens, Markt 9 te Landgraaf. Tel. 045-313217.

Jongerenkoor Heerlen zoekt op korte termijn DIRIGENT, toetsenist en bas/gitarist, repetitie-avond: donderdag van 20.00-22.00 uur. Inl. 045-230182/229451.

Interautoglas BV
vraagt met spoed ervaren AUTO-RUITENMONTEUR, voor het plaatsen van autoruiten en zonnedaken.
Ervaring vereist en i.b.v. rijbewijs B E.
Voor verdere informatie dhr. Wolters 046-520303.

Gevraagd ervaren
Bromfiets-Monteur
BROMFIETSSPECIALIST, Math Salden Limbricht.

Gevr. 1e AUTOMONTEUR met APK. Garage Kusters, Roosteren. Tel. 04499-1071.

Gevr. goede WANDELAAR voor 2 jonge hondjes ma. t/m vrijd. iedere middag. Familie Reidt, B. Pothaststraat 50. Op de Bossen/Kerkrade.

Gevr. erv. MACHINIST voor mob. graafmachine. Brouns, Elsloo. Tel. 046-378200

CONSULENTES voor de verkoop van natuurlijke cosmetica en/of parfums met goede verdiensten. Bel 040-547511 voor info.

Gezocht zelfstandige leidinggevende personen die in groepsverband ons financiële produkt aan de klant kunnen brengen. Hoge VERDIENSTEN, auto vereist. Inl. tussen 16.00-19.00 uur: tel. 04492-1870.

Zo spoedig mogelijk gevr. jonge DAMES voor fotomodel opnames van Mode tot Glamour. Sollicitaties met foto schrijven naar Cramer Model Promotie, Postbus 3055, 6401 DN Heerlen.

Bijverdienen? Ab '93 jeden Monat DM 1.500,- (hauptb. ab 4.000,-). Inl. 045-352816.

HOPMANN Liften Nederland B.V. zoekt met spoed een poetsdame voor het dagelijks onderhouden van de kantoren en kantine. De werkzaamheden dienen tussen 16.00 en 17.00 uur plaats te vinden. Voor deze functie zoeken wij iemand die in de buurt van industrieterrein De Koumen woont (Hoensbroek). Men krijgt een vaste aanstelling voor deze betrekking. Telefonische informatie kan men verkrijgen bij C. van Mulkom, tel. 045-210021.

AMATEUR-FOTOGRAFEN gevraagd die de willen werken tijdens de carnaval "Optochten" Apparatuur is aanwezig. Graag in bezit van auto. Gegadigden kunnen een afspraak maken op maandag en dinsdag van 17.00 tot 19.00 uur tel. 046-521478. Fotobureau Het Levenslicht, Sittard.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Schoonmaakbedrijf City Service b.v. zoekt per 1 febr. KANTINEDAME. Werktijden 11.30 uur tot 13.30 uur van maandag t/m vrijdag omgeving Born. Inl. 046-755252.

Kantoorpersoneel

U heeft Assurantie-B en bent werkeloos? Bel UNIFIN 045-719619.

Uitzendbureaus

Adia Keser uitzendburo heeft per direkt werk voor
assistent officemanager m/v
Voor een internationaal bedrijf in Kerkrade.
In deze "startfunctie" verricht u onder meer de volgende werkzaamheden: inkoopadministratie, customerservice en troubleshooting. Wij zoeken een kandidaat met een opleiding HAVO/VWO/MEAO-CE en minimaal 3 jaar werkervaring in het bedrijfsleven.
Een goede kennis van de moderne talen is vereist.

Interesse? Neem voor meer informatie kontakt op met Sylvia Otten van onze vestiging in Kerkrade, Hoofdstr. 39a, 045-463700 of met de voor u dichtsbijzijnde vestiging.
Dr. Poelsstraat 16, Heerlen, 045-713120
Kouvenderstraat 81, Hoensbroek, 045-231680
Streeperstraat 48, Landgraaf, 045-326595.

ADIA KESER
UITZENDBURO

Gevraagd: voor een relatie in Kerkrade zijn wij op zoek naar gemotiveerde DAMES tussen 18 en 25 jaar voor productiewerk in dagdienst. De werkzaamheden zijn zeer secuur en er wordt een hoog verantwoordelijkheidsgevoel vereist. Ben je geïnteresseerd, bel dan: 045-711001.

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER
Stuur uw brief (voldoende gefrankeerd) naar het Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Heerlen en vergeet niet links onder op de envelope het nummer uit de advertentie te vermelden.

Diversen personeel

Confectie-atelier MURA B.V. vraagt
ervaren strijkster
Maasheuvel 42, 6116 BT Roosteren. Inl.: Tel. 04499-1142.

Canadese Firma
Sinds 1 jaar in België gevestigd, opende een nieuw kantoor in Verviers om van daaruit Oost-België, Zuid-Nederland en een deel van Duitsland te bewerken.
Wij zoeken:
Dynamische medewerkers
in bezit van auto. Zij zullen verantwoordelijk zijn voor de distributie van onze produkten,
geen direkte verkoop
Zeer hoge verdiensten voor zij die gemotiveerd en ambitieus zijn.
Bel voor afspraak 09-32.24665378 of 09-32.87535083, P.D.S. Promotion,
U kunt eveneens voor een sollicitatiegesprek terecht in de Rue J.M. Marechal 40, 4800-Verviers, elke maandagochtend om 9.00 uur.

Winkelpersoneel

Wir suchen für unser Textilgeschäft
fähige Verkäuferin
mit entsprechener Berufserfahrung, die in der Lage ist, Führungsaufgaben zu übernemen.
Wir stellen uns eine dame von ab ca. 30 Jahren.
Tel. 09-0241.49191 Frau Beaujean.

Wir brauchen Verstärkung!
Für unser junges Modegeschäft in Aachen suchen wir zum baldmöglichsten Eintritt
Verkäuferinnen.
Wir bieten eine gründliche Einarbeitung in unserem jungen Team. Wenn Sie sich für eine interessante und abwechs lungsreiche Tätigkeit begeistern können, rufen Sie uns schnell an.
Tel. 09-0241.49191 Frau Beaujean.

Voor de zaterdag en event. andere tijden, nette getrouwde DAME gevraagd voor winkel in Geleen. Vereist: goede verkoopster, vlot en uitsluitend met pasfoto naar postbus 36, 6160 AA, Geleen.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

De keurslager Jos en Pierre van Melick, Hoofdstr. 78 te Hoensbroek kan een VERKOOPSTER plaatsen voor 2 à 4 dgn. per week. Heeft U enige ervaring, bent U plm. 18-24 jr. en wilt U graag in een teamverband neem dan contact op voor het maken van een afspr. Keurslagerij van Melick. Tel. 045-212651.

Zo spoedig mogelijk gezocht
Auto-schade-hersteller
Voor plaat- en voorbewerking.
Sollicitaties na telefonische afspraak: 045-452666.
Autoschade Hanneman, Strijthagenweg 125, Kerkrade.

Limburgs Dagblad
vraagt
Bezorg(st)ers voor Simpelveld en Voerendaal
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen.
Geerstraat 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

2 Consulenten
gevraagd voor een door de Sticht. A.V.R. erkend huwelijk- en relatie-bemidd.buro, een voor de regio Maastricht en een voor de regio Heerlen.
Vereisten: wonende in de desbetr. regio. Liefst plm. 40 jr., goede contactuele eigenschappen en in bezit zijnde van auto en telefoon.
Schrift. reacties postbus 1139, 6040 KC Roermond.

Ossel Schoonmaakbedrijf
zoekt wegens uitbreiding van zijn objecten te Beek en Geleen enkele dames voor schoonmaakwerkzaamheden die overdag plaatsvinden
Gewenst: ervaring werken in schoonmaak.
Bezit van rijbewijs en auto.
U kunt ons bellen op werkdagen tijdens kantooruren van 9.00 tot 17.00 uur tel. 045-353056.

Dynamische mensen gezocht
voor Amerikaans bedrijf. Goede verdiensten.
Info. tussen 12.00 en 18.00 uur, tel. 045-741837.

Als U tussen 18 en 45 jaar oud bent en in bezit van auto en telefoon, kunt U in aanmerking komen voor onze gratis opleiding tot
vertegenwoordiger / ster
waarbij U tijdens de opleiding reeds een inkomen ontvangt en na voltooide studie, desgewenst in vaste dienst kunt komen. Ervaring is niet vereist. Uw brief, met genoten opleiding ect. wordt door ons vertrouwelijk behandeld.
Avesta Nederland B.V., Postbus 107, 6000 AC Weert.

Jongerenkoor "Viresco" zoekt met spoed
Toetsenist
Ter aanvulling v. best. combo. Rep. 's maandags v.a. 19.30 uur in het patronaat Bleijerheide. Stijl: Pop en evergreens. Info tijdens Rep. of tel. bij Peter Houben, 045-456609.

Bent u op zoek naar een leuke baan in een privéclub? Kijk dan iedere dag onder de nieuwe rubriek
"Personeel Gevraagd Kontakten en Klubs"
elders in deze krant.

Sport & Spel

Te koop Steyer CO2 WEDSTRIJDBUKS, kogel, geheel compleet. 045-415768.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122.

TV/VIDEO defect, vandaag gebracht, maandag al klaar, met prijsopgave en garantie. Tel. 045-231340 E & E Electronica, Brunssum.

TV DEFECT, binnen 4 uur klaar. Tel. 04750-11667. Knip mij uit en bewaar mij!

KOELKASTREPARATIE, geen voorrijkosten, met gar. Vroko 045-441566/ 461658.

Diepvries/koelkastreparatie meestal binnen 12 uur. TEBBEN koeltechniek (part) Geen voorrijkosten met garantie. 045-460471

Landbouw en Veeteelt

Bestel tijdig uw KERSTBOOMPLANTEN. Rompelberg, Bunde. 043-645365.

Te koop mooie FRIES, ruin, 2½ jr. oud, bereden, zeer lief. na 18.00 uur 04406-12922.

Te koop, te PACHTEN of een vorm van samenwerking aangeb., blauwe bessen plantage omg. Valkenburg, plm. 3 ha. Tel. 04406-15746, na 19.00 uur.

"Gevraagd AARDAPPELTELERS op klei of lössgronden, voor kontraktteelt van Nicola, Rikea, Charlotte en Monalisa. Voor informatie Kooij Limburg B.V. Maastricht, tel 043-633636"

Wees de winter een slag voor, koop of huur een MASTER heteluchtkanon daarvoor ook infraroodstralers, gasheaters, bouwdrogers en gebruikte kanonnen op voorraad. G. Cornelissen Mill. Tel. 08859-51072.

Te koop gevr. LANDBOUWGROND omgeving Ubachsberg Br.o.nr. B-03387, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te koop 8-jarige Friese RUIN, betuigd en bereden, zeer lief voor kinderen, ƒ 4.950,-. ?Tel. 043-477234.

HOOI te koop, Schinnen. Tel. 04493-5516.

Te koop HOOI. Tel. 04409-1602.

PREIROOIER, Eicher 1 cylinder 1956; Eicher smalspoor; Massey Harris Pony 1958; tuinfrees plus ploeg 2-wielig. Tel. 09-32.89866680.

Motorkettingzagen; freesmachines; houtversnippe-raars/compostmolens; tuintraktoren; gazonmaaiers; zitmaaiers; bosmaaiers en compressoren. Voor nieuw en gebruikt. LOZEMAN Tuinmachines b.v. Markt 14, Lottum. Tel. 04763-2341.

Te koop TRACTOREN Massey Ferguson/Hürlimann; Gulnel 15 PK; Zetor 40 PK; Olietank, 600 ltr. Tel. 04498-54836, tussen 12-13 uur en na 19 uur.

Gevr. goed werkende hogedruk HOOIPERS met opgebouwde stationaire motor. Tevens gevr. Ferjuson TES smalspoortractor. Tel. 04760-72036.

Te k. 3 jr. D-PONY hengst, donk. bruin-witbond, apart mooi, zeer braaf, bereden en verkeersmak; 4 jr. C-Pony, merrie valk kleur, zeer mooi, ruime gangen, prachtig; 1 jr. Fjord hengst A-premie, zeer lief. 045-221957.

Te koop HOOI. Telefoon 04492-5001.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Winkel&Kantoor

Stalen BUREAU en typebureau's vanaf ƒ 50,-. Berns, Dorpstr. 28, Landgraaf.

Te k. WINKELINVENTARIS voor wenskaarten, 12 wandrek 1.00x2.4m. Inl. 045-252229.

Te koop gevr. winkelrestanten en restpartijen uit alle branches. TRADERS City Bazaar Maastricht. Tel. 043-210830 fax: 043-216601

Post-, tel-, FAXSERVICE. Ook voor uw administratie. Tel. 045-717775.

Copieerapparaten v.a. ƒ 500,-
Tevens ook verkoop van Type-machines, Rekenmachines, Kasregisters, Telefax. Eigen service-dienst.
Spoor kantoormachines, Bocholtz. Tel. 045-443961.

Te koop uit faillissement
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. Alle soorten directie-buro's, conferentietoelen, brandkasten, dossierkasten, tekentafels, tekeningladenkasten, ladenkasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe palletwagens v.a. ƒ 750,-, flip-overs en whiteborden. NERGENS GOEDKOPER!!!

INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstelling, archiefstelling, burokasten, buro's, ladenkasten, burostoelen, enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen kostprijs. Verder nog 1001 artikelen, teveel om op te noemen. 1000 m2 showroom en 12.00 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar, tevens verhuur van complete kantoormeubel-inrichting. De goedkoopste met de meeste service.
Rockmart Kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma. t/m vrij. 9.30-18.30 uur en za. 10.00-16.00 uur.

Bedrijven/Transacties

Autoverkoop-bedrijf
Ter overname aangeb. wegens gebrek opvolger. Reeds 20 jaar te Genk gevestigd, 2 Jaar geleden nieuw gebouwd. Showroom, kantoor, spuit- en rep.inr. met geh. nwe. app.
Miller Groep 09-32.11.632752.

Proficiat!

Proficiat met jullie
25-jarig huwelijk
wenst jullie: Eef, Angie, Tamara en Pascal.

Hoera!!!
Jolanda 30 jaar.

PROFICIAT
met jullie 25-jarig huwelijk
De poete

In Putbrouk geboeere en in Guttecoven 50 gewooere.
Proficiat!!!.

Rudy
Van Café Wien wordt al 50
Het is hem niet aan te zien
maar toch is het waar.
Hartelijk gefeliciteerd
vriendinnen Brigitte, Tony,
Janca, leneke, Mientje
natuurlijk Marian XX

Proficiat met het zien van
Sarah

Pap Nellen
PROFICIAT met je 60e VERJAARDAG

Auguri Abraham
Al wil jij er niets van weten, wij zijn het niet vergeten

Mam en kinderen.

Maria e Filli

Feesten/Partijen

Te h. voor VERJAARDAG party's idylisch gelegen zaak, geschikt voor 50 à 60 pers. Inl. Terras/Lokaal Spoorbaan, Dr. Calsstr. Landgraaf. 045-318693.

Valentijnsdag

Mama en papa.
Wij houden van jullie.
Blanche en Melvin.
Uw Valentijnswens op zaterdag 13 februari, in de vorm van een Piccolo, in het Limburgs Dagblad.
Bel 045-719966
voor meer info en/of reservering.

Ter overname aangeboden
Fitness-centrum
Incl. zonnebank en ledenbestand. Nabij centrum Heerlen. Voldoende parkeermogelijkheid.
Inl. tel. 046-755720 (na 21.30 uur).

GEZOCHT
Fabrikant van breed programma materiaalliften zoekt een
DEALER

Poly-lift

Uw schriftelijke reactie graag aan:
Poly-Lift, Rooiseweg 3, 5481 SJ SCHIJNDEL.
Tel. 04104-78310. Telefax. 04104-77565.

Te koop goedlopende
Kapsalon met woonhuis.
Schriftelijke inlichtingen ANKO t.a.v. Dhr. Verhoeven, Postbus 212, 1270 AE Huizen. Eventueel tel. 02152-64890

EUREKA BV
Horecabemiddeling
PUTH - SCHINNEN
Te huur café/zaal/kegelbaan met bovenwoning. Goede lokatie en omzet. Voor meer informatie: EUREKA BV, Rijksweg-Zuid 92A, 6161 BR Geleen. Tel. 046-757535, fax 046-757536.

Te huur goed lopende
dameskapsalon
met bestaande klantenkring. Gunstige ligging. Huurprijs incl. energie is acceptabel te noemen. Br.o.nr. B-03486, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

EUREKA BV
Horecabemiddeling
SITTARD
Te huur café met woning bijart/vergaderruimte. Zeer aantrekkelijke huur, goede omzet. Voor meer info: EUREKA BV, Rijksweg-Zuid 92A, 6161 BR Geleen. Tel. 046-757535, fax 046-757536.

EUREKA BV
Horecabemiddeling
BEEK
Te huur café/pension/zaal in dorpskern, met woning. Interessante mogelijkheden en overnameprijs. Voor meer info: EUREKA BV, Rijksweg-Zuid 92A, 6161 BR Geleen. Tel. 046-757535, fax 046-757536.

EUREKA BV
Horecabemiddeling
BEEK
Te koop pand/café-Bistro, bruin café en vergaderruimte met woning. Restaurant op 1e verd., goede omzet. A-lokatie. Voor meer info: EUREKA BV, Rijksweg-Zuid 92A, 6161 BR Geleen. Tel. 046-757535, fax 046-757536.

Voor Piccolo's zie verder pagina 6

'Broederstrijd zal leiden tot einde Cosa nostra'

Maffia-baas Riina maakte van terreur een 'erecode'

E – Met de arrestatie van Riina (62) gisteren heeft Italiaanse politie haar ste slag tot dusver geslan de strijd tegen de maf- Riina wordt beschouwd e hoogste leider van de Nostra, nadat hij in de ja- 80 een bloedige oorlog n maffiaclans had genen. Hij is verantwoordevoor de invoering van e terroristische methooor de maffia, die hem oor alle 'mannen van eer' e misdaadorganisatie in zijn afgenomen.

emand die al tientallen jandergedoken leeft en herelijk tot levenslang is vereld, is Riina op nogal banale opgepakt: in zijn auto, tijhet spitsuur op een rondweg alermo. De peetvader van de one-clan was ongewapend. t hij zijn valse papieren aan rabinieri ter inzage had gen, liet hij zich zonder verzet voeren.
mandant Antonio Viesti van rabinieri benadrukte echter e arrestatie van Riina het ret is van drie maanden onek, 'monnikengeduld'.
hebben een val voor hem geen, en hij heeft zich erin t."

die berucht is om zijn dheid, zou verscheidene van valen uit de weg hebben laimen. Ook wordt hij ervan cht bevel te hebben gegeven de moord op de anti-maffiars Giovanni Falcone en Borsellino.

code

name Falcone was erin ged spijtoptanten van de mafn de praat te krijgen. Binnen osa Nostra zou veel kritiek op Riina's leiding en de gedadige methoden van de e generatie. Die zou het niet zo nauw nemen met de oude de en streven naar een groefficiëntie. Dat werd nodig t om de steeds grotere opsten van de drugshandel de Siciliaanse maffia zich op gestort, binnen te halen. mee had Riini de Siciliaanse a veranderd in een wereld- drugsbedrijf, dat verbonden met de Colombiaanse cocaïaffia.

● *De 'baas der bazen' Toto Riina kort na zijn arrestatie in het politiebureau.* Foto: AP

Omdat steeds meer maffiosi met de politie collaboreerden, omringde Riina zich met een netwerk van interne spionnen en 'ambassadeurs', die maffia-leden recruteerden voor opdrachten zonder de clan-leiders daarover in te lichten.
Om Riina, bijgenaamd 'u Curtu' (de korte) wegens zijn geringe lengte, in handen te krijgen moest de politie afgaan op een 20 jaar oude foto. Die toonden een gesloten gezicht, met kleine, sluwe oogjes.

De 'baas der bazen' begon zijn misdadige loopbaan als een van de huurlingen van Luciano Liggia, de man die het stadje Corleone op de kaart van de maffia heeft geplaatst. Toen deze in 1975 werd gearresteerd nam Riina het roer over. Daarop ging een golf van terreur over het eiland toen Riina de aanval opende op de oude families van Palermo om de controle van het eiland. De 'oude' maffia verrijkte zich door ontvoeringen en grondspeculaties, maar deed niet aan 'zondige' misdaden als drugs en prostitutie.

Riina bracht daar verandering in. In 1981 liet hij de maffiabaas van Palermo, don Stefano Bontade, vermoorden. Dit was het teken voor een bloedige bende-oorlog die aan honderden mensen het leven kostte. Een ieder die de Corleonesi in de weg stond, werd uit de weg geruimd. Uit vrees voor hun leven en dat van hun gezinnen braken sommige maffiosi de 'omerta' (zwijgplicht) tegenover de politie. Riina opende toen de aanval op rechters, magistraten en andere maffia-bestrijders.
Waarnemers zien in de val van Riina een teken dat zijn 'rijk' uiteen begint te vallen, als gevolg over de twisten over zijn gewelddadige koers en het grote aantal 'pentiti'. „De dag dat Riina er niet meer is, zal een broederstrijd uitbreken van allen tegen allen die zal leiden tot het einde van de Cosa Nostra," stelde de belangrijkste van hen, Tommaso Buscetta, onlangs in een vraaggesprek.

Over zijn persoonlijke leven is niet veel bekend. Uit zijn huwelijk met Antonia Bagarella, telg van een andere 'historische familie' uit Corleone, zou hij twee zoons van 20 hebben die nooit bij de burgerlijke stand zijn ingeschreven. Volgens een van zijn advocaten heeft hij nooit zijn geboorte-eiland Sicilië verlaten.

Witte Huis opgesteld voor het 'volk'

Vijf dagen feest bij beëdiging Clinton

DOOR HANS DE BRUIJN

WASHINGTON – Na zijn beëdiging als de zevende president van de Verenigde Staten, hield Andrew Jackson op 4 maart 1829 open huis voor het volk. Het werd een beschamende vertoning. Jackson werd bijna onder de voet gelopen door de meute, die er met zijn dure porselein vandoor ging en het Witte Huis in complete chaos achterliet.

Donderdag houdt voor het eerst sinds Jackson weer een nieuwe president open huis voor de Amerikaanse burgerij. Het is voor Bill Clinton, en het Witte Huis, te hopen dat zij dat beleg beter doorstaan. Duizenden Amerikanen zullen uren in de rij moeten staan om even binnen te komen en ,wie weet, de nieuwe president de hand te drukken.

Gelukkig zijn er voor de minder gelukkigen voldoende alternatieven. Misschien heeft Jackson destijds die herrie wel over zich afgeroepen door zijn beëdiging niet te vieren. Er waren géén bals, géén feestjes, géén parade door Washington. Bij Bill Clinton krijgt het volk volop de kans de komst van de nieuwe president te vieren.

Washington is van zondag tot donderdag één groot party-centrum. Het hoogtepunt is de eedaflegging, woensdag om 12 uur, door Bill Clinton en Al Gore op de trappen van het Capitool. Maar de honderdduizenden die worden verwacht hebben er dan al vele uren feesten opzitten. De komst van de Clintons wordt een show zonder weerga.

Show

Voor ernst is nauwelijks plaats. De kerkdienst morgen in Monticello in Virginia, 200 kilometer van Washington, en een bezoek aan het huis dat Thomas Jefferson - Amerika's derde president en Clintons politieke inspirator - daar bouwde, zijn de enige 'plechtigheden'. En dan gaat het - uiteraard - per bus naar Washington, zoals Jefferson dat in 1801 te paard deed.

Morgenmiddag komt de karavaan in Washington aan, waarna het feesten kan beginnen op de Mall, het drie kilometer lange grasveld tussen het Lincoln Monument en het Capitool. In immense tenten zal daar een keur van artiesten optreden, van Linda Ronstadt tot Diana Ross, van Michael Bolton en Little Feat tot de figuren van Sesamstraat.

Maandag- en dinsdagavond worden de Clintons en Gores in twee grote gala's gefeteerd. Kosten noch moeite zijn daarbij gespaard en producer Quincy Jones is erin geslaagd de creme de la creme van de Amerikaanse showwereld aan te trekken. De genodigden moeten van 100 tot meer dan 1000 dollar voor een kaartje neertellen.
Barbara Streisand, Aretha Franklin, Michael Jackson, Chuck Berry, Bill Cosby, Wynton Marsalis, Elton John, Fleetwood Mac - speciaal voor deze gelegenheid nog één keer bijeen - Paul Newman, Whoopi Goldberg, Jack Lemmon, Bette Midler en talloze andere beroemdheden komen de Clintons toezingen, toespelen of toespreken.
Al sinds december is er een waar gevecht geleverd om de tickets voor deze gala's en de elf inaugurele bals, die woensdagavond plaatsvinden. Tienduizenden werden teleurgesteld. Zelfs sterren als Robert de Niro, Geena Davis, Kathleen Turner of Robin Williams - die campagne hebben gevoerd voor Clinton - zouden buiten de boot zijn gevallen.

Jeugd

De komst van Clinton wordt op de vreemdste plaatsen gevierd. Zo is er een 'Animal Ball', waar de vegetariërs de president vieren, een Gay and Lesbian Ball - voor 1000 mensen, met sterren als Gladys Knight - en een galabal waar je alleen inkomt als je eten of kleding meebrengt voor de armen en daklozen van de stad.

De Clintons zullen zich maar op enkele plaatsen laten zien. Uiteraard op het speciale Arkansasbal - het meest begeerde van alle feesten - en dat van Tennessee, de staat van Al Gore. Maandag, na zijn receptie voor het Corps Diplomatique, luncht Clinton met 50 'gewone' Amerikanen, die tijdens de campagne grote indruk op hem hebben gemaakt. Onder hen een veroordeelde moordenaar, de 28-jarige Charles Rachal uit Los Angeles, die nu actief is als sociaal werker onder de straatbendes in zijn stad. Na de beëdiging zal Clinton de 2,5 kilometer van het Capitool naar het Witte Huis te voet afleggen, omringd door duizenden muzikanten uit alle 50 Verenigde Staten.
De 'Baby Boomer' uit Arkansas steekt een hand uit naar de Amerikaanse jeugd. Daarom zend MTV de beëdiging direct uit. Daarom ook pop en geen country, zoals bij Bush. Geen militaire bands, maar highschoolkorpsen. „Dit is de eerste keer dat we een president krijgen die jonger is dan Mick Jagger of de Beatles," zegt een van de organisatoren.

Smoking

In totaal worden voor alle festiviteiten in Washington 400.000 mensen verwacht. In de verre omgeving is geen smoking of avondjurk meer te krijgen. Slechts het feest op de Mall, de eedaflegging en de parade daarna zijn vrij toegankelijk. Maar ook daar wordt op honderdduizenden gerekend. Kosten van dit alles: 20 miljoen dollar.

't Is zo oud als vechten zelf. Mutter Courage die met een circuswagen achter strijdende soldaten hobbelt en de horizontale 'diensten' van haar dochters aanbiedt is niet louter een verzinsel van toneelgigant Bertold Brecht. Marilyn Monroe ging minder ver. De Godess liet de verzamelde krijgsmacht in Korea van haar rondingen smachten, met overigens alleen het bòvenste knoopje van het gevechtspak geopend. De Amerikaanse Playboy vloog ooit een peloton Playmates (schoonheden van de middenpagina) naar Vietnam, om het geknakte moreel op te krikken. Een vaderlandse tientonner is nù onderweg om de 1100 Nederlandse 'Jannen' in Bosnië aan de nieuwe Playboy te helpen. Sandra en Sheila Timmerman mogen de manschappen verwarmen, als de buren niét kijken.

Tientonner van de landmacht bezorgt 1100 playboys in moslim-gebied

Alleen onze 'Jannen' warmen zich aan Sandra en Sheila

DOOR BERT JANSSEN

DEN HAAG – Hoofdredacteur Jan Heemskerk van Playboy - lichting '57 - rilt nog. Als dienstplichtig radar-specialist lag hij te beven in zijn tentje te Eibergen, het verste puntje Achterhoek. Van de kou, dat spreekt. „Als ik dáár toen een Playboy had gehad, was ik de winter wèl doorgekomen," grinnikt hij.

De kopman van het blootblad - tien jaar in het Nederlands - kon zich dus, laten we het zo noemen, inleven bij het schrijven van een soldaat die net voor zijn vertrek stond naar het vroegere Joegoslavië. De militair vroeg de redactie per brief om het februarinummer, met de blootreportage van zijn favorieten Sandra en Sheila Timmerman (bevallige dochters van Gert-der-grijzeharen en Hermien-van-de-duiven) naar Bosnië te zenden. „Hij had zelfs een tientje bij zijn brief gestopt."

Stunt

De Playboy-koning heeft een knappe 'stunt' bedacht: 1100 keer Sandra en Sheila voor de soldaten. Een centrefold in èlke schuttersput, op iedere PSU-kast, tussen alle kille legerlakens. „We wilden onze jongens ginds een plezier doen. 't Is toch koud daar...," grinnikt Jan, indachtig zijn eigen krijgsverleden. Bovendien is de oplage van dit nummer, ook na de show van de 'Timmermannetjes' bij Sonja, met 30.000 exemplaren opgekrikt tot 170.000 stuks.

Bij de sectie Ontwikkeling en Ontspanning van de landmacht - het vervolg op de aloude WelZijns-Zorg dat voor vertier als tv's en RTL4-schotels onder militairen zorgt - is maar een tel gedubd over dit bijzondere cadeautje aan de VN-hap. Niet dat de maten geen trek in de Playboy hebben, erkent kapitein H. ('van Hector') van Ingen. „Maar onze mannen zitten in Bosnië, moslimgebied. Daar moet je blootbladen met zorg verspreiden, buiten het zicht van de plaatselijke bevolking."
De 1100 Playboys zijn nu per militaire tientonner onderweg naar de vaderlandse fillers. De postbode zou er immers een liesbreuk aan overhouden, meent de kapitein; de scheepslading ontklede dames - op hoogglans papier dan - kon met het weektransport 'meerijden'. Mannen die 't blad niet willen? Die de verleiding der zelfbevlekking of eventuele escapades ver van huis niet kunnen onderdrukken?

● *Sandra en Sheila Timmerman, die in Bosnië de harten van de soldaten een beetje moeten verwarmen.* Foto: GPD

„Die moeten het maar weigeren," stelt de woordvoerder van Ontwikkeling èn Ontspanning.

Optreden

Defensie heeft overwogen Sandra en Sheila Timmerman in levende lijve naar Bosnië te zenden, voor een optreden van het illustere duo SheShe. Zingend dus. Dat is te link bevonden. Er vliegen regelmatig kogels rond, de show van de Enschedese zussen zou Bosniërs in het verkeerde keelgat kunnen schieten èn 't is hartje winter. De Enschedese schonen zouden blaasontsteking kunnen oplopen, klinkt de kapitein zorgzaam.

Sandra Timmerman (27) wil best voor soldaten aantreden. „Het is daar nu te gespannen. Néé, niet door onze Playboy...," lacht de moeder van twee kinderen die met haar blonde zus (22) voor de fotograaf uit de kleren ging. De reportage in het kersverse nummer vindt ze sensueeel, erotisch. „Niet wulps en vulgair, maar puur en sjiek."

Krijgen de 'Jannen' àlle pluspunten van Sheila en Sandra onder ogen? „Ja, maar niet in één keer. Op elke foto blijft wat te raden, zoals door stijlvolle lingerie." Het effect op de krijgsmacht in den vreemde? Sandra: „Misschien helpt onze reportage in Playboy ze warm te houden," meent de donkere beauty. Sheila's vriend kan de reacties op de veredelde 'strip' overigens te velde beoordelen: hij zit als militair in Joegoslavië... „Hij wist van onze sessie hoor," zegt de Twentse diva.

Niet iedereen vat de Playboystunt 'losjes' op. In de boezem der Staatskundig Gereformeerde Partij is subiet actie ondernomen. De SGP-voorlichter heeft meteen een kamervraag aan minister Relus ter Beek opgesteld. Niet dat hij eerst het februarinummer van 'top tot teen' heeft bestudeerd; hij kènt de gevaren van dit soort 'hele of half-pornografische bladen' maar al te goed. Zijn kritiek: „Het is toch een krankzinnige situatie dat aan het transport van dit soort bladen overheidsgeld wordt besteed?"

Transacties

EUREKA BV
Horecabemiddeling
Valkenburg

Te koop pand.pension, bouwplaats, parkeerterrein, terras. Voor meerdere doeleinden geschikt!! Voor meer informatie: EUREKA BV, Rijksweg-Zuid 92A, 6161 BR Geleen. Tel. 046-757535, fax 046-757536.

EUREKA BV
Horecabemiddeling
SITTARD

Te huur eetcafé A1-lokatie met bovenwoning (markt), groot terras. Prachtig object!! Zonder voldoende eigen middelen onnodig te reflecteren. Voor meer informatie: EUREKA BV, Rijksweg-Zuid 92A, 6161 BR Geleen. Tel. 046-757535, fax 046-757536.

België TONGEREN over te nemen, friture/restaurant, goed gelegen op Grote Markt, hernieuwde zaak en voorst.: zaal 1, 45 pers.; zaal 2, 45 pers.; zomerterras, 40 pers. Lage huurpr. Moet weg, wegens gezondheidsredenen: 09-32.12.230723.

Ter overname aangeboden CAFE, omg. Nuth, Valkenburg, pr.n.o.t.k. Tel. 045-460934.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Turbo AANSTEKERS voor de laagste prijzen, ook voor export. Tel. 03404-60960, fax 63689.

GEVRAAGD kapitaal tegen een rente van 15 %, eff. rente 30 % per jaar. Br.o.nr. B-3484, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Hrl.

Te koop KASSA Sharp ER 3100, z.g.a.nw., buitenkansje. Tel. 045-413283.

U wilt af van uw persoonlijke lening? Bel UNIFIN: 045-719619.

Alfa

ALFA 75 1800, 1e eig., kl. rood, div. extra's, 1987, pr. ƒ 12.750,-. Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

Te k. ALFA 33 1.3, bwj. '90, m.st. 48.750, i.z.g.a.nw. Pr. n.o.t.k. Tel. 04498-54095.

Alfa ROMEO 33 1.5 TI 8-'88, rood, 80.000 km, ƒ 11.450,-. Auto Weekers. 04906-1387.

Te koop ALFA 75 2.0 Twin Spark, rood, lm. velgen, verlaagd, bwj. 4-'90, km.st. 74.000, prijs ƒ 27.000,-. Tel. 046-524121 na 18.00 uur.

Alfa ROMEO 33 1.3 8-'90, nieuw model 80.000 km ƒ 16.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Te koop ALFA 33, model '85, kl. rood. Tel. 043-631908.

Audi

AUDI 80 1800 S, 5-bak, 1e eig., 85.000 km, blauw, 1988, div. extra's, ƒ 21.900,-. Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

Te koop van part. AUDI 80 1.8 S bwj. '87, kl. wit, 100% in orde. Tel. 045-317512.

Te koop AUDI 80 1.9E bwj. 1987, i.z.g.st., 15" velgen, alarm, Serret int., verlaagd, vr.pr. ƒ 18.000,-. Tel. 045-721325.

Te k. AUDI 100, bwj. '79, 5 cyl., APK 24-4-'93, vr.pr. ƒ 1.750,-. Tel. 043-257375.

AUDI 80 1.8 S 12-'88, met. blauw, LPG, ƒ 18.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

AUDI 80 18S, 5-gang, als nw, metal., ƒ 3.700,-. Sleinaderstr. 52, Schaesberg.

Te koop AUDI 100, bwj. '82, APK sept. '93, vraagpr. ƒ 1.650,-. Tel. 045-325744.

AUDI Coupé 55 GT in z.g.st., 1981, ƒ 5.900,-. 040-515556.

AUDI 100 CC diesel m. '85, grijsmet., 5-bak, 4 hfd.st., radio enz., ƒ 5.950,-. Inr. mog. Tel. 045-312044.

Te k. AUDI 80, bwj. '80, kl. bruin, APK, i.z.g.st. Tel. 045-256617. Pr.n.o.t.k.

AUDI 100 cc 2.3, alle extra's, bwj. 83, pr. ƒ 3.950,-. Tel. 046-743301.

Austin

MINI Metro, bwj. '82, APK 8-'93, grijs, i.z.g.st., ƒ 1.750,-. Tel. 04493-4929.

BMW

Te k. BMW 525i
sportieve uitvoering, bwj. 1991, verschillende extra's, 30.000 km. 04950-31725.

Te k. BMW 733i voorzien van alle accc., type '79, kl. diamantblauw, automaat, vr. pr. ƒ 3.500,-. Inr. mog. Tel. 045-719132

Te k. BMW 320, bwj. '80, 6 cyl. m. lichte voorschade, i. tedelijke st., APK 10- '93, prijs ƒ 700,-. Tel. 045-729227 b.g.g. 230932.

BMW 325i, '86, 4-drs., grijs, i.z.g.st., onderh.pap. vaste pr. ƒ 14.900,-. 046-518650.

Te koop BMW 315 bwj. '81, pr. ƒ 2.000,-. Tel. 04492-1053.

Te koop BMW 525i, automaat, vele extra's, rood, bwj. '89, tel. 045-750531.

BMW 323i, '83, nw. mod. zonnesch. spoilers, l.blauwmetall., get. glas, verl. all. sterwielen, dubb. spiegels, Recaro enz. ƒ 10.950,-. Inr. mog. Tel. 045-312044

316 1.8 ltr. '87, 1e eig., spoilers, diam. zwart, SHADOW, 3-drs. 5-bak, alu. vlgn, vele extra's, z. mooi, dealer onderh. 046-377675.

Te koop BMW 316 model '84, inruil kleine auto mog. Tel. 045-214273.

Te koop BMW 735i, bwj. '83, airco, alle opties, prijs ƒ 7.500,-. Tel. 045-255784.

Te k. BMW 316i, bwj. '88, APK '93, in nw.st. Iedere keur toegest., vr.pr. ƒ 15.750,-. 04754-85676.

Te k. BMW 2002 bwj. '74, 1e eig. Tel. 04450-2695.

BMW 320i, bwj.'85, diamantzwart, met afst. alarm, tel. 043-650290

BMW 320-i, nw. model,bwj. '83, div. extra's, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 9.750,-. 04409-2391.

BMW 316I M. 40, rood, Blackline, lm-velgen, div. opties, 1989, ƒ 19.500,-. 040-515556.

Te k. BMW 323 I, bwj. '81, i.z. g.st., m. alle extra's. pr.n.o.t. k. 045-319978 na 18.00 u.

Te koop BMW 316, groenmet., verlaagd met LM-velgen, bwj. '87, 4-drs., 70.000 km. Tel. 045-273786.

Cabriolet

KEVER Cabrio 1303 LS, bwj. '77, kent. '92 in perf. st. ƒ 14.500,-, inr. mog. Tel. 045-312044.

Citroën

Uw Citroën-Dealer
Autobedrijf Sondagh
Occasions tot ƒ 10.000,-

Citroën GSA Special wit	11-'84 ƒ	4.900,-
Citroën BX 16 RS groenmet.	06-'83 ƒ	5.900,-
Mitsubishi Galant 1.6 grijsmet.	04-'85 ƒ	6.950,-
Nissan Cherry diesel 1.7 DX groenmet.	02-'84 ƒ	6.950,-
Ford Sierra 2.0 GL blauwmet.	01-'84 ƒ	7.950,-
Citroën CX 2.5 TRi Break blauwmet.	05-'84 ƒ	8.500,-
Citroën BX 14 RE wit	03-'86 ƒ	8.900,-
Citroën AX 11 E rood	07-'87 ƒ	8.900,-
Nissan Cherry 1.3 DX wit	03-'85 ƒ	8.950,-
Citroën DX 1400 Leader grijsmet.	06-'86 ƒ	8.900,-
Ford Fiesta wit	01-'87 ƒ	9.900,-

Autobedrijf
SONDAGH BV
De Koumen 34-36
Heerlen (Hoensbroek)

UW AKTIEVE CITROËN-DEALER IN ZUID-LIMBURG!
Tel. 045-223300.
OPENINGS-TIJDEN: Ma. t/m vr. van 09-18.00 uur.
Zaterdags van 10.00-17.00 uur.

CITROËN ID/DS en SM onderdelen, gebruikt en nieuw. Levens in- en verkoop. Nu ook originele niet deelbare onderdelen voor de DS. Tevens veerbollen voor alle andere typen. Fa. Bagnole. 04746-6285 b.g.g. 04746-4126.

Te k. BX TRS, luxe auto, i.z. g. st., vr.pr. ƒ 2.950,-. Akerstraat 111, Kerkrade-West.

Citroën VISA 4 cyl. '83, APK '94, ƒ 1.550,-. Tel. 045-452947.

Te k. CITROËN BX 14 E met LPG, trekh., brede banden, bwj. 7-'85, APK 5-'93, ƒ 4.750,-. Tel. 04492-4842.

Te k. CITROËN AX 1.0 wit, bwj. nov. '87, 3-drs., vr.pr. ƒ 6.250,-. 046-742907.

CITROËN BX 1.4 RE, bwj. '83, rood, trekh., APK, ƒ 2.950,-. Tel. 04493-4929.

CITROËN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen. 045-752121.

CITROËN BX 16 TRi 11-'86, met.grijs, LPG, ƒ 7.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

Daihatsu

Te k. weg. auto zaak Daihatsu CHARADE 1300i 16V, zwartmet., bwj. 1990, Tel. 045-741560.

Te k. Daihatsu CHARADE XTE 1978, ƒ 150,-. Tel. 046-519733.

Fiat

F I A T

Fiat Klankstad
Kerkrade
Kaalheidersteenweg 185
Tel. 045-413916

Extra aanbieding
Bij aankoop van een occasion boven ƒ 7.500,-
1 jaar bovaggarantie

Inruilauto's
Div. Fiat Panda's '86 t/m '90;
Diverse Fiat Ritmo's 3- en 5-drs. van '85 t/m '87
Fiat Uno 45 3-drs '90
Fiat Uno 60S 3-drs '89
Fiat Uno 60 5-drs '88
Fiat Uno 70S 5-drs '89;
Fiat Tipo 1.4 S '91
Fiat Regatta 85S '84
Fiat Croma '88
Ford Escort 1.6 '83
Lada 1500 combi '83
Peugeot 205 XR 1.4 '88
Renault 11 TXE '85.

Te koop ESCORT 13 L Bravo, '85, als nieuw, ƒ 5.250,-. Tel. 045-424128.

Te k. gevraagd voor sloop Ford TAUNUS 2.0 Chia, 6 cil., v.a. '81, kleine schade of defect geen bezwaar. Tel. 04459-1958.

Te koop Ford TAUNUS V6, APK tot eind '93, pr. ƒ 500,-. Tel. 045-226433.

Te k. Ford SIËRRA 1.6 CL Sedan, bwj. 8-'87, 75.000 km., bruinmet., vr.pr. ƒ 13.500,-. Tel. 045-740947.

Ford ORION, 4-drs. 1.4 Bravo, div. extra's, bwj. 11-'88, pr. ƒ 10.750,-. Tel. 046-372443.

Ford SIËRRA 2.0i CL DOHC, bwj. 4-'90, alle extra's, metal. lak, pr. ƒ 15.750,-. Tel. 046-372443.

Ford SIËRRA 16 GL, '85, APK, LPG, div. extra's, ƒ 3.500,-; VW Passat Combi diesel, '80, APK, i.g.st. ƒ 1.250,-. Tel. 045-728919.

Te k. Sega Mega drive SPELCOMPUTER, met spel Sonic (nieuw), ƒ 250,-. Tel. 045-256795

Ford ESCORT 1.6 CL nw. model '87, 5-bak, 5-drs., ƒ 7.450,-. Tel. 045-454087.

Te k. Ford SIËRRA 1.6 bwj. '85, in st.v.nw. vr.pr. ƒ 6.450,-. Tel. 046-338284.

Te k. i.z.g.st. Ford SIËRRA autom., bwj. '83, 2.3 ltr., pr. ƒ 3.750,-. Tel. 046-748868.

Te k. Ford SIËRRA 1.6 L bwj. eind '83, i.z.g.st. Grachtstr. 13, Oirsbeek. Tel. 04492-4812 of 5336.

Ford SCORPIO 2.0 CL, blauwmetallic, 90.000 km, 1986, ƒ 11.750,-. Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

Te k. van part. Ford SIERRA 5-drs., '88, bordeauxrood, 5 versn., centr. deurvergr., tweedstof, sunroof, achterruitw., dubb. spiegels, in zeer mooie staat, ƒ 16.750,-. Te bevr. 045-414013.

Te k. Ford ESCORT RS uitvoering 1400 CL uitb. RS, heel apart, 10-'88, prijs ƒ 15.900,-. Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

Te koop Ford TAUNUS 1.6, autom., bwj. '80, vr.pr. ƒ 850,-. Tel. 045-243638.

Te koop rode Ford FIËSTA, bwj. '85, i.z.g.st., APK, ƒ 5.950,-. Tel. 045-220665.

Ford SIERRA 1.8 Turbo Diesel Combi CLX, 9-11-'90, in nw.st. Tel. 045-722844.

Honda

Te koop HONDA 2.0 EX, met alle extra's, bwj. '89, 91.000 km., pr. ƒ 22.000,-. Tel. 045-455445.

Honda PRELUDE EX, nw. model, kl. roodmet., 1983, pr. ƒ 7.950,-. Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

Te k. HONDA Civic, 14 GL, 16V, bwj. '88, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 11.000,-. Tel. 04492-3949.

Te k. HONDA Civic, 4-drs., APK, mechanisch en motorisch 100%, ƒ 650,-. Tel. 045-323796.

Te k. Honda CIVIC de Luxe, bwj. '82, 5-drs. spoilers, sportvelgen. 045-460223.

Te koop Honda ACCORD 1.6 CL 12 V, Sedan, div. extra's, bwj. '86, i.z.g.st., pr. ƒ 7.750,-. 046-513395.

Te k. HONDA Prelude, bwj. '83, zeer mooi, APK, sportwielen, alarm, ƒ 6.950,-. Tel. 045-420119/416239.

Te k. Honda ACCORD Sedan 1.6 L champagnemet. bwj. '86, trekh. radio/cass. get. glas, nw.st. ƒ 7.750,-. Tel. 046-513395.

Hyundai

Te k. Hyundai PONY, bwj. '82, i.z.g.st., APK 3-'93, inr. kleine autom. mog. Te bevr. Elfmorgenstr. 56, Heerlen.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

MAZDA 626 HB, bwj. 1985, 5-bak, div. opties, i.z.g.st. ƒ 6.250,-. Tel. 045-274559 b.g.g. 045-725512.

Te koop MAZDA 323 3-drs., 1.6i GLX 10-1991, 24.000 km, sportieve uitvoering, veel extra's, groenmetallic. Tel. 04492-4057.

Te k. MAZDA 626 station 2.0 D GLX, bwj. '89, vr.pr. ƒ 16.250,-. Beekstr. 11, Schinveld.

Te k. MAZDA 626 GLX 2.2i Sedan, bwj. 28-10-'91, met alle extra's o.a. airco, electr. ramen, spiegels enz., vr.pr. ƒ 24.950,-. nieuwprijs ƒ 46.800,-. Inruil mogelijk. Tel. 045-226433.

Te k. MAZDA 626 2.0, kl. grijsmet., bwj. '87, i.z.g.st. ƒ 13.000,-. Tel. 045-259983.

MAZDA 626 1.6 GLX 8-'87, met.blauw, LPG, ƒ 9.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

Te k. MAZDA 626 1.8 LX, 4-drs., bwj.'88, LPG, trekhaak, radio-cass., APK 6-'93, pr. ƒ 9.750,-. Tel. 045-227335.

MAZDA 323 bwj., APK 8-1-'94, 100% in orde, vr.pr. ƒ 1.250,-. Inr. mog. Benzenraderweg 80, Heerlen, tot 12.00 uur.

MAZDA 626 LX 1.8 12V stationcar, LPG onderb., 8-1990, ƒ 20.750,-. 040-515556.

Te koop MAZDA 323 LX Sedan, 4-drs., bwj. '87, in perf.staat, pr.n.o.t.k. Jerichostraat 23, Heerlerbaan.

MAZDA 626 2.0 LX, 4-drs. bwj. '89, blauwmet. showroomstaat, ƒ 13.950,-. St. Martinusstr. 31, Kerkrade.

Te koop MAZDA 626 HB 1800i- GLX, beigemetallic, bwj.'88. Tel.045-750531.

MAZDA 323 F GT 1800 CC 16V, bwj. 1990, inr. gar. fin. Auto Bongers B.V. Tel. 046-513976.

MAZDA 323 HB-3 DX 1300, bwj. '81, i.g.st. Nw. model, vr. pr. ƒ 1.500,-. 04450-2114.

Jan van CRUCHTEN: 230 CE '90; 250 D '88; 300 TD Van '87; 190 D '86; 190 '88; 230 CE '82: 045-722844.

Te k. MERCEDES Benz 200 D, i.z.g.st. kl. bordeauxrood, bwj. '83. Tel. 045-723020.

Te k. MERCEDES 250, bwj. '81, van alle acc. voorzien, kl. muisgrijs, 16" wielen, auto verkeerd in nw.st., vr.pr. ƒ 4.750,-. Inruil mog. Tel. 045-719132.

Te k. MERCEDES Benz 200 D, schuifd., sportvign., '80, 100% in orde. Trichterweg 19, Brunssum. 045-228175.

MERCEDES 207 D Busje, dubb. cabine, bwj. '78, ƒ 4.200,-. Margrietstr. 15, Hoensbroek.

Te k. MERCEDES 230 Coupé, bwj. '78, classic, vele extra's. Tel. 045-422883.

Mitsubishi

MITSUBISHI L 300 personenbus 1600 benzine, 1e eig., 50.000 km, kl. wit, 7-'89, ƒ 15.750,-. Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

Mooie Mitsubishi COLT 1200 GL de luxe, bwj '79, vol jaar APK, inruil mog. Vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-215191.

MITSUBISHI Galant 1.8 turbo diesel met sportvelgen, trekhaak, in pr.st., pr. ƒ 5.750,-. Tel. 046-745383.

Te k. MITSUBISHI type L 300, 2.5 diesel, 9 pers. bus, bwj. 'juli '91: 04451-1991.

Nissan/Datsun

Nissan MICRA 1.2 SLX, '90, 3-drs., 28.000 km., met voorschade, vr.pr. ƒ 5.750,-. Tel. 045-312044.

Te koop NISSAN 100 NX, div. extra's, rood, ƒ 27.500,-. Tel. 045-411680.

Te koop Nissan SUNNY Coupé 1.5 met sunroof, leuke sport. auto, m. '84, APK 23-2-'94, pr. ƒ 2.950,-. Tel. 045-324969.

VECTRA 2.0i HB GL '90; Kadett 1.3 Club '89/'85; Kadett Sedan 13S '87; Kadett GT '85/'86; Kadett 1.2 S '81/'84; Corsa TR 1.3 '87. Denneman Automobielbedrijf, Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Te koop Opel KADETT stationwagen 1.6 diesel met trekhaak, bwj. '85,APK 26-10-'93, vr.pr. ƒ 7.950,-. 045-425985 na 17.00 uur.

Opel ASCONA 2.0 S, 1978, APK, prijs ƒ 750,-. Tel. 045-255784.

Opel KADETT stationcar, bwj. '83, APK 4-'93, vr.pr. ƒ 2.250,-. Tel. 045-215398.

Opel ASCONA 1.6 S HB, 5-drs., APK 5-'93, 100% goed en mooi, ƒ 3.950,-. Tel. 045-223094.

Te k. Opel KADETT automaat, type '79, auto 100% in orde, vr.pr. ƒ 1.050,-. Tel. 045-719132.

Te k. Opel RECORD 2.0 stationcar, bwj.'86, ƒ 8.500,-. Tel. 045-243773.

Te koop Opel KADETT 1.6, bwj. '83, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.750,-. Tel. 045-315996.

Te k. Opel KADETT coupé Berlina, automaat, bouwjaar '77, t.e.a.b. Tel. 045-463753

Opel MANTA 2.0 S, Irmscher, nw. motor (30.000 km), orginele Irmscher spoilers, schuifdak, APK gekeurd.Tel.04454-65311.

Te k. Opel ASCONA 16 SR, bwj. '82 met APK, Recardo bekl. Breinetstr. 7 Sittard.

Te k. Opel KADETT Sedan, bwj. '88; Opel Corsa, 3-drs, bwj. '85. Markgravenstr. 90, Hoensbroek. 045-228604.

Opel KADETT aut. 12S, bwj. '76, APK, i.z.g.st., ƒ 675,-. Haesenstr. 44, Schaesberg.

Opel VECTRA GLS, 5-drs., 12-'89, ƒ 18.500,- (nw.pr. ƒ 37.000,-). 04759-1597.

Te k. Opel ASCONA, bwj. '82, LPG, APK 24-3-'93, vr. pr. ƒ 1.750,-. 043-257375.

Te koop Opel CORSA 1.3 Swing 5-drs, '89. Autobedrijf Klankstad. Tel. 045-413916.

Opel KADETT HB 13 S, kl. d. rood, 10-1988, ƒ 12.750,-. Autoparck, Locht 44, K'rade.

Opel OMEGA Caravan Van uitv. 2.0 SE, LPG, rookzilver, 6-'88, ƒ 11.900,-. Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

ASCONA 1.8 S 4-drs., bwj. '88, km.st. 73.000, spec. uitv., APK 2-'94, v. part. weg. omst. schadevrij, vr.pr. ƒ 10.000,-. Tel. 045-218922.

Opel KADETT 12 S 5-drs. m. '84, in uitst.st., ƒ 4.750,-. St. Martinusstr. 31, Kerkrade.

Te koop Opel KADETT 1.3, Club, bwj. '87, APK 7-'93. Tel. 045-351666.

Te k. Opel KADETT, bwj. 11-'82, sportvelgen, vr.pr. ƒ 1.950,-. 045-412293.

OPEL Kadett 1300 SR, bwj. '80, Recaro, APK, ƒ 1.750,-. Tel. 045-272159.

Te k. OPEL Ascona 16S, bwj. '86, APK 5-6-'93, vr.pr. ƒ 6.000,-. Tel. 045-529897.

KADETT GT, bwj. '85, ƒ 6.900,-. Tel. 046-524256 b.g.g. 04406-12477.

Te k. OPEL Kadett 1600 D, bwj. '85, i.g.st. Tel. 045-317685.

Te koop FIAT Panda Dance, 1000 L, I.E., bwj. '90, km.st. 23.000, APK 5-1-'94. Tel. 045-315254 of 312829, na 18.00 u.

Te koop Fiat PANDA 1000 S, bwj. '88, wit, i.z.g.st., ƒ 7.500,-. Tel. 04450-3384.

Fiat REGATA 85 S, 5-bak, veel extra's, bwj. '85, geen APK, t.e.a.b. 046-522132.

Fiat type PANDA 750 CL '87. Bijz. mooi, wit ƒ 4.950,-. Tel. 045-424128.

Te koop mooie Fiat PANDA 45, bwj. '86, APK, kleur zwart, pas grote beurt, nw. accu en uitlaat, vr.pr. ƒ 4.250,-. Tel. 046-753968.

Te k. FIAT 127, bwj. '81, APK, motorisch 100%, zeer zuinig, vr.pr ƒ 650,-. Tevens onderdelen Scirocco. Inl. tel. 045-425404.

Fiat UNO 60 S bwj. 1986, m. APK, 5-versn., 1100 motor, ƒ 5.950,-. 045-751387.

Fiat RITMO 65 CL, APK, bwj. '81, inruil mog. Vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-215191.

Fiat FIORINO bestel diesel, bwj. '86, nw. APK. Tel. 045-216113.

Te k. FIAT 500 stationcar Giardiniera, rood, is gerest. 100% in orde. 045-425255.

Fiat PANDA 45, bwj. '83, gave auto, vr.pr. ƒ 2.250,-. Tel. 04458-2114.

Ford

Te koop MERCURY Sable Stationwagon, voorzien van alle mog. opties, voormalige directieauto, bwj. '88. Te bezichtigen bij American Cars te Schimmert. 04404-1888.

Ford ESCORT 1.6 automatic '84, bijzonder mooi, pr. ƒ 4.950,-. Tel. 045-255784.

Te k. Ford ESCORT 1300, bwj. '81, 3-drs., HB, APK 7-'93, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.250,-. Tel. 045-455402.

Te koop Ford ESCORT, P.T.T. uitvoering, grijs kenteken, bwj. '85, weinig km., i.g.st., ƒ 1.750,-. incl. BTW. Tel. 045-422491 of 462054.

Te k. Ford ESCORT 1600, 5-gang, i.z.g.st., bwj. '84, vr.pr. ƒ 4.900,-. Tel. 045-255092.

Ford ESCORT 1.4 CL Bravo, bwj. '88, in pr.st., vr.pr. ƒ 10.000,-. Tel. 043-434747.

Ford PROBE 2.2i. automaat, airco enz., roodmet., bwj. '90. Tel. 045-750531.

Te koop Ford Fiësta, bwj. '79, APK, i.z.g.st. ƒ 1.650,-. Tel. 045-312427.

Ford ESCORT 1.4 CL, mei '89, rood, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. 04493-5024, na 19.00 uur.

Te k. Ford SIËRRA 1.8 CL Laser, bwj.'86, km.st. 72.000, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 8.950,-. Reeweg 139, Landgraaf. Tel. 045-315558.

Mooie ESCORT XR3. Alle extra's 88.000 km ƒ 5.500,-. Kerkraderweg 166, Heerlen.

Te koop ESCORT, type 13 L, Bravo, '83, bijz. mooi, APK, ƒ 3.950,-. Tel. 045-424128.

FIËSTA 11 L '85, rood, alles in kleur, bijz. mooi, ƒ 5.750,-. Tel. 045-424128.

Ford SCORPIO 2.5 Turbo Diesel, bwj. '89, div. opties, pr.n.o.t.k. Tel. 04746-2856.

Te koop Ford FIËSTA 1.1 CL, bwj. '88, rood, in absolute nieuwstaat, APK 5-'93, pr. n.o.t.k. Tel. 045-274198.

Ford FIËSTA 1.1 Finesse kl. zwart, bwj. '87 met sunroof, 1e eigenaar, km. 70.000, vr. pr. ƒ 12.500,-. Tel. 04404-2255 (na 14.00 uur.)

Te k. FORD Escort, 1.6 D, bwj.'88, kl. antr.grijs, km.st. 74.000, vraagpr. ƒ 12.750,-. Tel. 04454-62478.

Te koop Ford ESCORT, 4-drs, bwj. '81, ƒ 2.750,-. Tel. 04405-3617.

Te k. FORD Transit, 9 pers., bwj. 1979, vr.pr. ƒ 1.750,-. Tel. 043-477953.

Te k. Ford TAUNUS, bwj. '79, APK jan. '94, vr.pr. ƒ 750,-. Tel. 045-318598.

Weg. omst. Ford FIESTA 1.1, m. '86, rood, schadevrij, ƒ 6.500,-. 045-217268

FIESTA 1.3i, 5 mnd oud, 2.000 km, 5-drs, ƒ 18.900,-. Tel. 046-520789.

Ford SCORPIO 2.0 CL automatic '89, 66.000 km, ƒ 16.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

Te koop Ford ESCORT 1600 L Bravo, bwj. '83 met nieuwe motor, rek. terinzage, i.st.v.nw. Tel. 045-724729.

Ford CAPRI, bwj. '79 (opknapper), ƒ 950,-. Heemskerkstr. 66, Heerlen-Meezenbroek.

Te k. Ford ESCORT 1.3 GL, APK, bwj. '82, sportv. sunr. vr.pr. ƒ 3.500,-. Tel. 045-06.52984487.

Ford ESCORT 1.4 CL kl. wit, bwj. '87, i.z.g.st. div. extra's, pr.n.o.t.k. 045-443925.

Te koop Ford GRANADA stationcar 2.3 L, bwj. '81, '79, i.g.st. Tel. 045-227889.

Jeep

TOYOTA Landcruiser Hardtop, bwj. '87, benz., geel kent., div. acc. 045-252763.

Te k. TALBOT Matra Rancho X model Jeep, bwj. mei '83, APK 1-'94, kl. grijs/zwart, lm velgen, radio/cass., i.z.g. st., ƒ 3.500,-. 046-527379.

Te koop JEEP Wagoneer Pick-up, motor V8, dick blok, verhoogd, vr.pr.n.o.t.k., inruil mogelijk. Tel. 045-419683.

Te koop zwarte SUZUKI Jeep, bwj. '83, i.g.st., ƒ 7.500,-. Tel. 045-455-2789.

DAIHATSU Rocky 2.8 turbo D 9-'86, grijs kent., met zwart, ƒ 17.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

DAIHATSU Rocky Cabrio 11-'88, rood, ƒ 17.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

NISSAN Kingcab diesel 4x4 10-'86, motor defect, ƒ 11.500,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

NISSAN Patrol 3.3 diesel 9-'85, grijs kent., 130.000 km, ƒ 17.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

TOYOTA Hi-Lux pick-up, diesel 4x4 12-'88, ƒ 18.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Toyota LANDCRUISER 2.4 turbo diesel bwj. 6-'88, gr. kt., i.z.g.st., zwart/striping, m. extra's. 045-229007.

SUZUKI Vitara 1.6i 1990, cabrio, ƒ 22.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Lada

Te koop LADA 2105 bwj. '82, APK 8-'93, vr.pr. ƒ 1.000,-. Tel. 045-720967.

Weg. omst. te koop LADA 2105, zeer mooi, km.st. 50.000, bwj. '87, vr.pr. ƒ 3.300,-. Tel. 045-225320.

Lancia

Lancia THEMA turbo diesel antr.met., lm-velgen, 1989, ƒ 18.750,-. 040-515556.

Te koop Lancia PRISMA 1600, bwj.'85, vraagprijs ƒ 6.500,-. Tel. 045-422925.

Mazda

Te koop MAZDA 323 LX sedan 1.3 bwj.'86, pr.n.o.t.k. Tel. 045-325001.

Te k. MAZDA 626 Sedan 2.0 diesel, bwj. '87, 4-drs., 5-gang, in prima st., pr. ƒ 8.000,-. Tel. 045-720200.

Mercedes

Te koop: Mercedes 300 D lang, 6 pers. wit bwj. 11-'81, kent., div. acc. 045-252763.

Te k. Mercedes 200 D, bwj. '83, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 18.500,-; Mercedes 300 D lang, 6 pers. zwart, bwj. 4-'79, radio, taxi-klok (Kajaani), trekhaak, keuring tot 7-'93, pr. ƒ 9.750,-; Mercedes 200 D type 124, 4 pers. zwart bwj. 1-'89, radio, taxi-klok (Kienzle), i.z.g.st. keuring tot 2-'94, ƒ 17.500,-; Mercedes 250 benz. en LPG (80 ltr. tank) wit, bwj. 8-'79, radio, trekhaak, gerest. 1990, liefhebber auto, carross. en inter. in perf. st., keuring tot 12-'93, ƒ 5.500,-. Auto's zijn tegen kontante betaling en overschrijving kent.deel II, direct overneembaar met deel III. Taxi-Centrale HAAGMANS BV, Valkenburg, vragen naar Math of Broer elke dag van 08.00-18.00 uur. Tel. 04406-15555.

Te k. weg. omstandigh. zeldz. mooie MERCEDES 200 D, bwj. 11-'83, alleen ser. gebr., pr.n.o.t.k. Keuring toegest. 045-210911.

MERCEDES 200 Diesel, bwj.'91, in nw.st. Tel. 045-310508

Te koop MERCEDES 250 automaat, orig. auto, i.z.g.st., bwj. '81, APK tot 11-'93, alle extra's. Tel. 046-521473.

MERCEDES 280 TE blauwmetallic, bwj. '80, alle opties, pr.n.o.t.k. Tel.045-254613.

MERCEDES 190 D 8-'85, wit, 5-bak, 170.000 km, ƒ 18.450,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Wir verkaufen Top-Geschäftsfahrzeug MERCEDES-Benz 190E, mit vielen extra's, erstzulassung 8-5-'91, 2.6i, 118 Kw, farbe blau, VB DM 39.950,-. Vereinbaren Sie bitte einen Besichtigungstermin Objekt-Service Dienstleistungssysteme, Eschweiler. 09-49-2403-20995, Volkenrathstrasse 27. 8.00-17.00 Uhr.

Te k. 190 2.5 DIESEL, bwj. '86, t.'90, nw. banden en velgen, electr. schuifd., 4 kopst., sportline uitbouwset, in nw.st. 045-229854.

MERCEDES 190 D, zwart, leren inter., zeer veel extra's, ƒ 20.500,-. Tel. 045-252772.

MERCEDES 190 D verl. schuifd. Sec. uitv. zeer mooi, bwj. '87, kl. wit, vr.pr. ƒ 26.500,-. Tel. 045-213027.

NISSAN Micra, bouwjaar '88, vraagprijs ƒ 9.500,-. Telefoonnr. 04454-62046.

Wegens omstand. te k. NISSAN Primera 1.6 LX, 2 jr. oud, nog 1 jr. voll. garantie, bumpers en spiegels in kl., trekh., electr. schuif-, kanteldak, rad./cass. Taxatie prijs ƒ 27.000,-. Tel. 04492-3205.

Te k. Nissan CHERRY 1300 Coupé uitv. DX, blauwmetallic, 1986, ƒ 6.500,-. Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

Te k. NISSAN Micra 1.0 DX, bwj. 5-'83, APK 5-'93, 3-drs i.z.g.st., prijs ƒ 4.600,-. Tel. 04454-62092.

Te koop Nissan SUNNY 1300 DL Combi, wit, bwj.'86. Tel. 045-750531.

Te k. Nissan SUNNY 4-drs. bwj. '88, APK 4-11-'93, vr.pr. ƒ 12.500,-. Tel. 046-527921.

Nissan PATROL 3.3, diesel, bwj. '89, inr.gar.fin. Auto Bongers BV 046-513976.

Oldtimers

4x BMW 1602 '71; 2002 '75; 1602 '76; 1800 '71 met veel, geen APK. Tel. 045-244947.

VW KEVER, wit, bwj. '72, taxatiebewijs aanwezig, t.e.a. b., i.z.g.st. Tel. 045-213617.

Te k. SAAB 96L, i.g.st., bwj. '77, vr.pr. ƒ 2.350,-. APK tot febr. '94. Tel. 046-750915.

VOLVO PV 544 (Katterug) sport, i.g.st. en Volvo Amazone i.r.st. met zeer veel onderdelen, beide auto's met APK keuring. In 1 koop ƒ 15.000,- (vaste prijs). Tel. 045-422491 of 462054.

Te k. Opel Admiraal AMBULANCE bwj. '79, LPG, i.z.g. st. 43.000 km. Tel. 045-722928/713901.

Opel

Voor nieuw
en gebruikt

OPEL
welling

Haefland 2, Brunssum.
045-257700.

Opel KADETT GT 1.6i bwj. '88, m. alarm, i.z.g.st., ƒ 15.000,-. Tel. 045-313152.

Te koop Opel KADETT C, bwj. '78, i.z.g.st., zeer mooi, prijs ƒ 1.250,-, APK 9-'93. Tel. 046-521735.

Opel KADETT diesel '86, met.blauw, 3-drs., ƒ 6.450,-. Auto Weekers. 04906-1387.

Opel KADETT 2.0 GSi '87, WIT, ƒ 15.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

RECORD 2.0E, bwj. '79, vraagprijs ƒ 1.100,-. Tel. 045-460246.

Opel KADETT, bwj. '87, aut. 1e eig., km.st. 35.000, vr.pr. ƒ 12.500,-. Tel. 045-415460.

Te k. Opel ASCONA, 1900, bwj. '80, i.pr.st., APK aug. '93, pr.n.o.t.k., echte km.st. 55.000. Tel. 045-464477.

Te koop Opel KADETT 13 S, bwj. '80. i.g.st. Tel. 045-719962.

Opel CORSA HB, m. '85, 1e lak, schadevrij, ƒ 5.750,-. i.z. g.st. Tel. 045-724417.

Te k. Opel KADETT, bwj. '81, APK, Dr. L T H Wielenstr. 17, Brunssum. 045-255304.

MANTA 2.0 GSI exclusief met veel extra's. Rolduckerstr. 79, Kerkrade.

Te koop Opel KADETT diesel 1600 bwj. '83, met APK, vr.pr. ƒ 2.250,-. Vignonstr. 32, Meezenbroek-Heerlen.

Te k. Opel KADETT mod. B bwj. '73, i.g.st., voor liefhebb., APK 28-10-'93, vr.pr. ƒ 1.450,-. Tel. 045-324969.

Te koop Opel OMEGA 2.0 injectie, bwj. 1989, verkeerd in zeer goede staat, APK maart '94, alle keuringen toegestaan. Vraagprijs ƒ 14.800,-. Tel. 046-745218.

Opel KADETT 1.6i sedan met.blauw, 1989, ƒ 11.750,-. 040-515556.

Te k. Opel KADETT 1.3 LS, 3-drs. '87, sign.rood, strip. get. glas, radio i.z.g.st., ƒ 10.750,-. Tel. 045-312044

Opel KADETT Hatchback 12 S, bwj. '86, 3-drs. Spoiler Pracht auto, ƒ 7.750,-. Tel. 04406-14307.

Te k. Opel Ascona, 4 drs., bwj. '79, motor '83, incl. trekh., sunroof, rad./cass., nw. remmen, APK eind '93. Vr.pr. ƒ 950,-. Tel. 045-216515 (na 18.00 u.)

Opel OMEGA stationwagen 1800 inj., met LPG, kl. blauw, 1987, ƒ 12.900,-. Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

Te k. Opel KADETT 1.6 S, bwj. '87, 4-drs. i.z.g.st. vr.pr. ƒ 7.450,-. Tel. 045-338284.

Te koop Opel KADETT 13N, 3-drs., bwj. '87, sportvlgn., schuifd., radio/CD-speler. Tel. 045-252809.

Te koop Opel KADETT 1600 Combi, rood, bwj.'89. Tel. 045-750531.

Opel OMEGA 2.0i LS, wijnroodmetal., div. extra's, bwj. 4-'90, pr. ƒ 17.750,-. Tel. 046-372443.

Opel KADETT 16 diesel HB, kleur wit, veel extra's, bwj. '86, ƒ 6.950,-. Ariensstr. 2, Kakert/Schaesberg.

Opel SENATOR 25E '86, LPG, div. access. i.z.g.st, pr. ƒ 11.750,-. Tel. 04959-3203.

Opel KADETT, bwj. '86, 3-drs., i.z.g.st. Tel. 04959-3203.

Opel ASCONA 1600, bwj. '82, APK 4-1'94, ƒ 2.950,-. Tel. 045-426416.

Opel KADETT 1.3 GL, 5-drs. met voorsch., bwj. '85, pr. ƒ 3.750,-. Tel. 046-742713.

Peugeot

Te koop Peugeot 205 XS 1.4i, rood, 31.000 km, bouwjr. 4-'90, akarm, pr.n.o.t.k. Tel. 045-451364.

PEUGEOT 309 1.1 5-drs., bwj. '87, i.z.g.st. Tel. 045-245021.

Te k. PEUGEOT 205 GTi, 115 PK, bwj. 10-'86, div. extra's, kl.wit, 64.000 km., APK 1-'94, met lakschade, plm. ƒ 700,-, spuitwerk, vaste pr. ƒ 11.500,-. Tel. 04404-1571 b.g.g. 04493-3492.

Te k. PEUGEOT 205, bwj. 11-'83, APK 12-'93, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 5.000,-. 045-445334.

PEUGEOT 205, wit, bwj. '85, 73.000 km. Tel. 045-425996.

PEUGEOT 309 GL 1.4 8-'90, rood, 5-drs., ƒ 14.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

PEUGEOT 505 2.2i SX Familiale 7-pers., 12-'90, 58.000 km, ƒ 31.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Te k. PEUGEOT 405 GLi, bwj. '90, diamantzwart, i.z. st., ƒ 16.750,-. 046-519707

PEUGEOT 205 XR 1.4, Autobedrijf Klankstad. Tel. 045-413916.

Porsche

Te k. PORSCHE 1100 S, veel extra's, ƒ 28.000,-. Tel. 045-317602

PORSCHE 924 gerest., omgeb. 944, rood, ƒ 12.900,-. Tel. 045-521013

Renault

Te koop RENAULT 5, bwj. okt. '82, APK okt. '93. Tel. 045-227434.

Te k. RENAULT 5 TC, '85, 3-drs., nw. mod., APK '93, in prima st., pr. ƒ 5.250,-. Tel. 045-720200.

RENAULT 11 GTX, '86, APK gekeurd, ƒ 4.450,-. Tel. 046-331248.

Te k. RENAULT 25 goudmet., div. opties, onderh., bwj. '84, weg. auto, koopje, ƒ 6.250,-. 043-650174.

Te k. RENAULT 21 Nevada GTS, 1e eigenaar, ƒ 12.750,-. Autopark...

Te k. RENAULT Fuego, '81, nw. gespoten, APK '93. Tel. 045-225264.

Te koop RENAULT 19 GTS automaat, groenmetallic, bwj.'91. Tel. 045-750531.

Te k. RENAULT 5 TS grijsmetallic, i.z.g.st., vaste ƒ 1.500,-. Tel. 045-428457.

Te k. RENAULT 5 GTL, bwj. '86, 2e eig. div. extra's, mooi en goed in ƒ 4.750,-. Tel. 04759-1175.

RENAULT 5 Alpine turbo '84, rood, 70.000 km, ƒ 8.750,-. Auto Weekers. 04906-1387.

Voor Piccolo's zie verder pagina 8

mateurs niet in staat 'koninklijke' gesprekken op te nemen

teeds meer vragen rond fluisteren van telefoons

CEES VAN ZWEEDEN

NDEN – Tapte de Britse inlichtingendienst, de MI5, de foons af van kroonprins Charles, prinses Diana, prins rew en prinses Fergie? Toen die vraag deze week werd worpen door een voormalige hoofdredacteur van de es, reageerde de natie schouderophalend. Thans, drie n later, zijn vrijwel alle serieuze Britse dagbladen er- overtuigd dat de reeks van afluisterschandalen het k van professionals moet zijn geweest.

week was een Australisch blad zo onfatsoenlijk de te publiceren van een in- telefoongesprek dat prins es in 1989 met zijn oude Camilla had gevoerd. Het blad beweerde een bandje het gesprek te hebben ont- n van een radio-amateur. was ook het verhaal van de n onfatsoenlijke Sun in En- d, die vorig jaar de tekst ceerde van een conversatie n prinses Diana en haar ende minnaar, James Gil- En ook een derde bandje, op prins Andrew ruzie t met zijn toenmalige echt- e Fergie, was naar verluidt mstig van een radio-ama-

nner

ndjes hebben twee dingen en. Alle gesprekken von- plaats in een kort tijdsbe- tussen 18 december 1989 en nuari 1990. En bij alle ge- ken was er door een van de partijen een mobiele tele- gebruikt.

de Sun met het gesprek n Diana en James Gilbey , verklaarde de krant het je te hebben gekocht van Cyril Reenan. Deze man, een sioneerde bankmanager, ort tot het gestaag groeien- ger van radio-amateurs dat hobby heeft het afluisteren telefoongesprekken. lijk is dat niet. Zoals het ervatieve Lagerhuislid Ru- Allison, tevens schrijver van ageromans, zei: „Je gaat oon naar een winkel, koopt 400 pond een scanner en kabeltje om de scanner met setterecorder te verbinden, elt de scanner in op de radio- enties van draagbare tele- , en bingo, je kunt aan de

l Reenan was op donderdag uari 1990 wat aan het spelen zijn scanner, toen hij ineens stem hoorde die hij direct nde. „Ik hoorde Diana's en zette gelijk de casettere- r aan," zei hij later. esprek tussen de prinses en em onbekende heer duurde veer 25 minuten. Halverwe- viel het geluid echter even zodat hij een minuut miste. an, die niet voor niets zijn leven tussen stapels bank- ten had doorgebracht, rook ddellijk geld. Hij belde de en jawel, 1000 pond.

evoegingen

n tweeëneenhalf jaar ver- k voordat de Sun eindelijk kst van het gesprek afdruk- aar toen Cyril Reenan het was hij verbaasd. Het was elijk hetzelfde gesprek, er waren toevoegingen. „Er n hele stukken in de con- tie, waarvan ik wist dat ze van mijn bandje waren ge- en," zei hij.

Er was nog een ander mysterie. De Sun schreef dat het gesprek was opgenomen op oudejaarsdag, maar Reenan wist zeker dat hij het op 4 januari had opgenomen. „Ik was niet eens thuis op oudejaarsdag," zei hij.
Het merkwaardige was echter dat uit de stukken tekst die Reenan niet had opgenomen – de minuut die weggevallen was? – opgemaakt kon worden dat Diana en haar vriend hun conversatie inderdaad op oudejaarsdag voerden. Maar hoe was de Sun aan de aanvullende tekst gekomen?

Nog een

Een paar dagen later werd die laatste vraag beantwoord. De Sun schreef dat ze nog een bandje had ontvangen van hetzelfde gesprek, namelijk van ene Jane Norgrove, ook een radio-amateur. Alleen, Jane Norgrove had het gesprek op 31 december opgenomen.

Weinigen schonken destijds aandacht aan de overpeinzingen van de gepensioneerde bankmanager, maar inmiddels zijn nog twee bandjes boven komen drijven. Het ene bevat een gesprek tussen prins Andrew en zijn vrouw Fergie, het andere de fameuze conversatie tussen Charles en Camilla.
Dat was wel curieus. In een stad als Londen worden op een willekeurig tijdstip al gauw enkele tienduizenden telefoongesprekken tegelijkertijd gevoerd. Dat een geestdriftige luistervink uit die brei van woorden de stem van Di had herkend, was al een wonder. Dat ook nog de stemmen van Charles, Camilla, Andrew en Fergie door amateurs volmaakt waren opgepikt, was bijna ongeloofwaardig.

Beide sprekers

Maar er was nog iets. Volgens electronica-experts is het mogelijk om met een scanner voor een periode van hooguit enkele minuten een gesprek op te vangen dat via een mobiele telefoon (die gebruik maakt van radiogolven) wordt gevoerd. Wat echter niet mogelijk is, is beide (!) sprekers op te vangen.

Een detective van een van 's lands grootste contraspionagediensten zei: „Als je beide sprekers wilt opvangen, heb je heel dure en uiterst verfijnde apperatuur nodig; je zou precies moeten weten waar te zoeken en zelfs dan zou je door honderden kanalen moeten gaan om de andere spreker te vinden. Het is nagenoeg onmogelijk."

De bandjes tarten iedere logica. Ten eerste hebben ze de gesprekken van begin tot einde geregistreerd, hetgeen al moeilijk is. Ten tweede zijn ze glashelder, wat apparatuur vereist waarover gewone radio-amateurs niet beschikken. En ten derde zijn beide sprekers te horen, iets wat zelfs met de duurste apparatuur nagenoeg onmogelijk is.

achtergrond

Werkelijk

Echter, Cyril Reenan bestaat echt en heeft het gesprek heus opgevangen, 25 minuten lang, glashelder, en met beide sprekers. En Jane Norgrove is evenmin een fantasiefiguur - ook zij pikte het gesprek werkelijk op, hoewel vijf dagen eerder.
Het mysterie lijkt onoplosbaar, maar in werkelijkheid ligt de oplossing voor de hand. Deskundigen bij Cellnet, dat in mobiele telefoons doet, en bij British Telecom, dat het gewone net beheert, zijn het erover eens: op de telefoonlijnen van Charles, Diana en Andrew was in ware KGB-stijl elektronische afluisterapparatuur gemonteerd. Alleen dat kan verklaren waarom (a) het hele gesprek was opgenomen, (b) de kwaliteit van de band zo goed was en (c) beide sprekers waren te horen.

Maar Cyril Reenan dan? En Jane Norgrove? En de amateur die het gesprek tussen Charles en Camilla opnam?

Niet rechtstreeks

Het antwoord is eenvoudig. Wat zij opvingen, was niet het rechtstreekse gesprek, maar de tekst ervan die eerst door de professionals op de band was opgenomen en vervolgens op bepaalde radiofrequenties was uitgezonden. Waarom de professionals dat zouden doen? Om de verdenking van zichzelf af te wenden.

Dat verklaart ook hoe Jane Norgrove het gesprek op 31 december kon opvangen en Cyril Reenan op 4 januari. De professionals wilden er zeker van zijn dat hun bandje door iemand werd opgepikt, en zonden het daarom een aantal dagen achtereen uit.

O ja, en zij hadden natuurlijk een stukje weggeveegd uit de versie die op 4 januari de ether in ging - het stukje waarin Di en haar vriend refereerden aan oudejaarsdag. Je bent tenslotte professional of je bent het niet.

Wie?

De enige vraag is natuurlijk nog: wie zijn die professionals? Di zou natuurlijk kunnen zijn afgeluisterd door een detectivebureau dat Charles in de arm had genomen. Charles' telefoon kon zijn afgetapt door detectives die in opdracht van Di werkten. Maar Andrew en Fergie dan?

En zo leidt het spoor naar de inlichtingendienst MI5. De Londense avondkrant Evening Standard schreef: „Het is de taak van de MI5 om achterdochtig te zijn. Als de toekomstige koning of koningin een affaire heeft, is het haar plicht om inlichtingen in te winnen over iets wat zich kan ontwikkelen tot een constitutionele crisis."
Misschien, maar waarom werden de bandjes dan - via de radioamateurs - naar de pers gelekt?

Probeer jij hem maar eens op te voeden

Marcel van Dam heeft PvdA-program al klaar

DOOR CAREL GOSELING

HAAG – Hij ziet eruit als okser die in zijn langjarige aan de nodige klappen op elaat heeft gekregen. Iets n halfzwaar- en zwaarge-. Een sluwe blik verraadt zijn tegenstanders ook wel nodige dreunen zullen heb- opgelopen. Misschien wel dan hij zelf.

el Parcival Arthur van Dam Utrechter van geboorte, is in de politiek. Hij heeft 'ja' d op een verzoek van par- rzitter Felix Rottenberg met anderen het programma de PvdA te gaan schrijven de verkiezingen van medio

1986 verliet Van Dam de A-fractie in de Tweede Ka-. Hij zag het na een verblijf ertien jaar op en rond het Haagse Binnenhof niet meer zitten. Na staatssecretaris van Volkshuisvesting in het kabinet-Den Uyl, Kamerlid, minister van Volkshuisvesting in het tweede kabinet-Van Agt en weer kamerlid vond hij het genoeg.
De lol was er voor Van Dam af. De messcherpe aanvallen op de coalitie van CDA en VVD (zijn bijnaam was 'stiletto) hadden na veel jaren hun kracht verloren. De introductie van 'Jan Splinter' die door het kabinet de koude winter doorgeholpen moest worden had één maal gewerkt. Voor herhaling was het beeld niet vatbaar.
Van Dam is het type van iemand die graag rommelt en rotzooit maar die daarmee wel degelijk iets bereikt. Hij kent zijn zaken. Weet de media te bespelen. Spreekt zowel arbeider als intellectueel aan.

Bij de Vara, waar hij in 1986 voorzitter van werd, hebben ze het geweten. Heilige huizen gingen de een na de ander tegen de grond. Tot de viering van 1 mei aan toe. En het lukte Van Dam om van de stoffige, in socialistische principes vastgeroest zittende omroep, weer een aansprekend geheel te maken.

politiek objectief

Maar wat moet Van Dam nu bij de PvdA? Het lijkt erop dat hij wil helpen de club van de ondergang te redden. Hij heeft grote waardering voor de inspanningen van het duo Rottenberg-Vreeman. Zij zijn er volgens Van Dam in geslaagd de besluiteloosheid van de PvdA te doorbreken. De partij in ieder geval weer op de rails te krijgen. Waarheen de lijn leidt, zal Van Dam nu mede gaan bepalen.
Voor mensen die hem kennen is één ding duidelijk: Van Dam zal de discussies gaan bepalen in de commissie die voor de PvdA het verkiezingsprogramma gaat schrijven. Hij en niemand anders zal de richting gaan bepalen. En de uitkomsten.
Van Dam heeft eerder deze maand in de Volkskrant een behoorlijke tip van de sluier opgetild. Onder de titel De Staat van de Staat schetste hij daar zijn denkbeelden. En die logen er niet om.

De bindingen die mensen aangaan worden korter en losser. De mens wordt ook internationaler. Tegelijk neemt de diversiteit van alles wat zich in de samenleving voordoet toe. De samenleving wordt ook veelkleuriger. En ons leven onpersoonlijker.
Dit alles leidt tot individualisering. En op die trend zullen overheid en politiek moeten inspelen. Voor het te laat is, want de burger ligt al een heel eind voor. Het staat voor Van Dam vast dat de Staat steeds meer aan betekenis zal verliezen.
Desalniettemin ziet hij wel mogelijkheden om in verkiezingsprogramma's in te spelen op de inmiddels ontstane maatschappelijke cultuur. Ten eerste zal opnieuw bepaald moeten worden welke maatschappelijke doelen de overheid in het beleid moet nastreven. De burger zal zelf meer risico's moeten dragen.

Ten tweede zal de overheid nieuwe normen en waarden moeten bepalen. Normen die niet te handhaven zijn moeten vervallen. Ten derde moeten overheidsregels veel globaler worden om bureaucratie, oneigenlijk gebruik, fraude en andere onbedoelde neveneffecten te voorkomen.
Ook moet de overheid de regels zo herijken dat die gericht worden op het individu en niet meer uitgaan van de relaties die de burger aangaat (huwelijk, samenwonen). Een door de overheid te garanderen inkomen moet zijn afgestemd op de behoefte van het individu. Verder zal de overheid bij het handhaven van de minder regels meer gebruik moeten maken van moderne technologie. 'Big brother is watching you' mag.
Tenslotte wil Van Dam dat de overheid veel sneller reageert op veranderingen in de samenleving. Het tempo is nu bedroevend laag, waardoor de overheid aan geloofwaardig- en doelmatigheid inboet en de democratie in gevaar komt.
Kortom, Van Dam komt er aan. De PvdA en Nederland zullen het weten.

lezers schrijven

● Vliegveld (2)

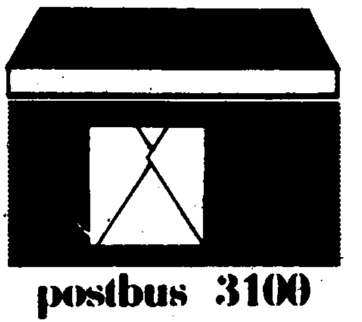
Hierbij reageer ik op het artikel van de heer Clark, van de OR vliegveld Maastricht.
Als je goed nadenkt over het vliegveld kun je twee dingen vaststellen:
1. Er is een verschil tussen nieuwe en bestaande vliegvelden. De nieuwe vliegvelden in het buitenland worden allemaal ver buiten de steden en dorpen aangelegd. Daar heb je geen norm voor lawaaioverlast nodig. Dan zijn er ook geen beperkingen voor het vliegverkeer. Dat is handig. Nergens wordt meer een nieuw vliegveld aangelegd in een dichtbevolkt gebied. Behalve bij Beek. Dat is niet zo handig.
Want in een dichtbevolkt gebied heb je een goede, strenge norm tegen lawaai nodig, om alle mensen goed te beschermen. Veel vliegtuiglawaai overdag en 's nachts geeft namelijk stress en gezondheidsklachten. Dat betekent allerlei beperkingen voor vliegtuigen: niet te groot, niet te luid, niet te vaak, enz. Concurreren tegen vliegvelden waar die beperkingen niet zijn, wordt zo wel moeilijk!
2. Het maakt niets uit, of er in de toekomst iets te doen is aan het lawaai van vliegtuigen (wat maar zeer de vraag is), en of er nieuwe besturingssystemen komen. Als er ergens een norm is, wordt die maximaal opgevuld. Nu wordt de norm opgevuld met 'gewone' vliegtuigen, straks met grote widebodies, die per ton wel stiller zijn, maar die zo groot en zwaar zijn, dat ze precies evenveel lawaai maken als de kleine vliegtuigen nu.
Vandaar dat nieuwe technieken niet helpen om de mensen te beschermen tegen lawaai. Dat doet alleen een norm. Het is dus van belang, dat dat een goede norm is. Als de Gezondheid en de CRMH zeggen, dat de Griefahnnorm niet goed is, dan vind ik, dat onze bestuurders die norm niet mogen accepteren.

MAASTRICHT D. Nap.

● Dioxine (2)

De ingezonden brief van drs. Mariska Warnars over dioxine vraagt om een reactie. Warnars is lid van de Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie. Zij is dus scheikundige. Zij heeft bovendien meegewerkt aan het chemiekaartenboek. Zij zal op haar terrein dus wel erg deskundig zijn. Maar ze kan niet goed lezen (de passage over curare) en ze beschikt niet over de rapporten van het Rijksinstituut van Milieuhygiëne die Egbert Hanssen in zijn artikel van 12 december heeft gebruikt.
De Nederlandse Chemische Industrie en zeker de chloorsector daarvan heeft alle redenen om de dioxineproblematiek te omzeilen en te bagatelliseren.
Dioxine kan ontstaan wanneer organische stoffen verbranden in de aanwezigheid van chloor en een katalysator zoals koper. Vuilverbrandingsinstallaties zijn tot nu toe de belangrijkste bronnen van dioxine in ons milieu. Burgers die zich bezorgd voelen over de effecten van dioxine op de volksgezondheid vragen zich steeds vaker af hoe ze hun verzet tegen allerlei onnodige chloorproducten kunnen bundelen.
Egbert Hanssen noemde dioxine een uiterst giftig goedje, het sterkste gif dat ooit door mensen is gemaakt. Hij schreef dat in een populair artikel en niet in een wetenschappelijke verhandeling over TEF- en TEQ-waarden om de mate van giftigheid aan te geven. Een journalist die een leesbaar stuk schrijft voor een gemiddeld publiek vertaalt moeilijke woorden als depositie en emissie in neerdwarrelen en uitblazen. Maar de gebruikte cijfers zijn exact overgenomen uit een RIVM-rapport en behoeven geen correctie, zoals Mariska Warnars suggereert.
Het artikel is heel voorzichtig en evenwichtig gesteld. Zouden de leden van de Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie eigenlijk wel weten dat de Nederlanders samen met de Belgen en de Engelsen de hoogste concentratie dioxine in hun lichaamsvet hebben, in vergelijking met de rest van de wereld? Dit hangt samen met de hoge achtergrondbelasting van dioxine in dit over-geïndustrialiseerde landje, volgebouwd met schoorsteenpijpen.
Koeien grazen als stofzuigers de neerdwarrelende dioxinen weg en geven deze moeilijk afbreekbare verbindingen via vlees en zuivelproducten aan de mensen terug. De nog ongeboren kinderen worden al in de baarmoeder belast. Een Nederlandse baby krijgt tot 80 keer meer dioxine per kilo lichaamsgewicht binnen dan voor volwassenen als toelaatbaar wordt geacht.
Uit een recent onderzoek bij baby's uit de regio Zaandam is aangetoond dat dioxinen de schildklier ontregelen en veranderingen in rode bloedcellen teweegbrengen. In Amerika is de norm voor dioxine-inname niet voor niets veel strenger dan in Nederland. Er zijn echter nog veel onduidelijke effecten en tekorten in onze kennis; zowel volgens Egbert als volgens Mariska.
Medici en biologen hebben, met de milieubeweging behoefte aan een openbare discussie over dioxinen, chloor en de volksgezondheid. Zou de vereniging van Mariska Warnars ons daartoe durven uitnodigen?

HEERLEN José Höppener, *(bioloog).*

● De Huls (1)

Velen zullen zich mijn eerste brief nog wel herinneren over de kwestie tussen de familie Kleynen en de familie Muytjens op De Huls in Simpelveld. Ik blijf het schandalig vinden dat zoiets gebeurt.
Nogmaals, ik kom zelf van een boerendorp en ik weet écht wel waar ik over praat. Het is voor mij, en ik hoop voor velen met mij, niet te verklaren en onmogelijk te verteren dat het zover moest komen. Mensen, zoals de familie Muytjens die vijf jaar lang bij buren, in dit geval de familie Kleynen, over de vloer komen en dan nu zo doen, daar scheelt iets aan.
Of de eerste vijf jaar hebben ze de situatie niet goed ingeschat (hoe kun je anders zo lang met iemand in goede harmonie omgaan?) of ze schatten nu de situatie niet goed in en laten zich door deze of gene meesleuren.
Onbegrijpelijk! Verder vind ik het een vreemde zaak dat mededorpsgenoot, projectontwikkelaar Meyers bij de zaak betrokken is.
We zien vaak op televisie wat voor ellende kinderen wordt aangedaan. Dit is ook zo'n situatie waarbij de kinderen, in dit geval van de familie Kleynen, veel onrecht wordt aangedaan. Want zij zullen immers niet begrijpen waarom hun papa niet thuis is. Meneer en mevrouw Kleynen en kinderen heel veel sterkte en vooral doorgaan. Er komen beslist weer betere tijden. Velen staan achter jullie!

LANDGRAAF D. Pinckaers

● De Huls (2)

Graag willen wij reageren op het artikel 'Landbouwer verdacht van poging tot doodslag'. Wij geloven veel, maar dit absoluut niet! Het is triest wat dáár gebeurd op 'de Huls'.
Waar zijn de familie Muytjens en B. Meyers mee bezig? In onze ogen hebben ze dit willen uitlokken. Ze vergallen niet alleen het leven van twee hardwerkende mensen en hun drie prachtkinderen plus familie, maar ook van henzelf!
De familie Kleijnen was er eerst, al jaren! Dus de familie Muytjens wist waar zij aan begon. Reuk en geluidsoverlast? Wat dacht je van de stads-'overlast': drugs, zwervers, beroving, geluidsoverlast, gedoogzone, benzine en uitlaatgassen, enz.! Geef ons dan maar de gezonde boerendorpslucht!
Mevrouw Muytjens in het Limburgs Dagblad van 8 januari jl.: „'s Nachts schiet ik ineens wakker, zwetend." Wat dacht zij van de nachten van familie Kleijnen en aanhang?
Ik hoop dat de buurtbewoners van 'de Huls' en Simpelveld' Muytjens en Meijers laten zien wat dorpseenheid is! Ans, Gerard en kinderen en verdere familie, wij wensen hen veel sterkte, wij staan achter hen, en velen met ons. Zeker weten!

HEERLEN Ger en Kitty Kleynen-Kamphuis

(Door de redactie ingekort)

● Blauwhelmen

Hierbij willen wij ons ongenoegen uitspreken over het publiceren van de laatste regel van het artikel in Vrijuit van 9 januari jl.: 'Blauwhelmen klaar voor de slag'. Voor de rest vinden wij het een goed artikel en zijn het eens met de verbeterde manier van opleiding door het Centrum van Vredesoperaties voor VN-missies.
U kunt natuurlijk stellen dat u niet verantwoordelijk bent voor uitspraak gedaan door brigadegeneraal Termont: „We gaan door met opleiden, ook al staat er een rij lijkkisten op Schiphol."
De uitspraak op zich is buitengewoon ondoordacht. We weten best wel welke gevaren er aan vredesmissies verbonden zijn. Dat hoeft een of andere generaal niet nog eens aan te dikken.
U had uit zorg voor het onnodig kwetsen van gevoelens van ouders van soldaten deze laatste regel moeten schrappen.

LANDGRAAF
Anny van Oosteroom-Direcks en Wil van Oosteroom, (ouders van een soldaat die naar Joegoslavië gaat).

NASCHRIFT REDACTIE: Juist omdat deze uitspraak van nota bene een generaal zo ondoordacht en opmerkelijk was, wilden wij er de publieke aandacht op vestigen.

Renault

RENAULT 9 GTX 9-'87, 4-drs., met.blauw, LPG, ƒ 7.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

RENAULT 19 Tr 9-'92, wit, 5-drs., 40.000 km, ƒ 18.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

Renault NEVADA GTS Familiale 7-pers. '90, LPG onderh. ƒ 23.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Te k. RENAULT Fuego, bwj. '81, APK 7-'93, i.g.st., ƒ 1.450,-. Tel. 045-217202.

Te koop RENAULT 5 automaat, type '82, APK 8-'93, ƒ 2.150,-. Tel. 045-217202.

Te koop RENAULT 25 TX, schuifdak, blauwmetallic, bwj.'90. Tel. 045-750531.

Te koop RENAULT 25 TX, radio, blauwmetallic, bwj.'88. Tel. 045-750531.

Rover

ROVER

Rover 820 SI '92 demo
Rover 214 SI '92 demo
Rover 114 GTA '91
Rover 820i '88
Peugeot 1.4 XR Jubilé '90
Suzuki Alto '84
Mitsubishi Wagon 1.5 GL '86
Hyundai Pony 1.5 GLS '87

Rover Balt
OFF. ROVER-DEALER
Kasteellaan 1, Heerlen.
Tel. 045-721541.

Te koop Range ROVER bwj. '85, 2-drs., geel kent., i.g.st., APK 10-'93. 043-254456.

Te k. ROVER 3500, APK, bwj. '79, ƒ 2.850,-, i.z.g.st. Tel. 045-726028 na 18.00 u.

Saab

SAAB 900 C, '88, nieuw model, LPG, stuurbekr., t.e.a.b., tel. 046-755448.

Seat

Te koop SEAT Ibiza spec., bwj. 10-'89, 3-drs., i.pr.st., ƒ 8.500,-. 045-720200.

Te k. SEAT Ronda, bwj. '85, wit, APK tot mei, ƒ 2.500,-. Tel. 045-728424.

Te koop Seat RONDA, bwj. '84 na 18.00 uur. Tel. 045-226446.

Suzuki

SUZUKI Alto, '88, 1e eig., 45.000 km, onderh.boekje, ƒ 8.750,-. 045-255784.

Suzuki SWIFT sedan 1.6 GLX 1e eig., '91, schadevrij, 44.000 km. Mgr. Hanssenstr. 1, Nieuwenhagen.

Te k. Suzuki ALTO 5-drs GL, bwj. '90, in nw.st., kl. metal., div. access., 04743-2496.

SUZUKI jeep, 410 Cabrio, geel kentek., div. extra's. Schwabengrensweg 37, Wechelen. Tel. 04455-1526.

Talbot

Te k. Talbot RANCHO Jeep model, bwj. '82, vr.pr. ƒ 3.000,-, i.z.g.st. tevens te k. aanhanger tel. 04492-1485.

TALBOT Samba, rood, automatic met APK, bwj. '84, ƒ 2.250,-. Achter de Heggen 21, Hulsberg.

Toyota

Te koop Toyota TERCEL bwj. '84, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 3.750,-. 045-229584/253373.

Toyota CELICA 1.6 ST Liftback, bwj.'87, kl. wit, goed als zo mooi, inr. mog., vr.pr. ƒ 19.000,-. Tel. 045-242767 of 243007

TOYOTA Tercel coupé, 1980, org. 80.000 km, pr. ƒ 1.750,-. Tel. 045-255784.

Te koop TOYOTA Corolla Liftback, bwj. '82, bijz. mooi, ƒ 3.450,-. Tel. 045-255784.

Te k. TOYOTA Carina II 1600 DX, bwj. 9-'86, 4-drs., APK '94, in prima st., pr. ƒ 7.000,-. Tel. 045-720200.

Toyota STARLET bwj. '78, APK, voor sloop of reparatie, ƒ 150,-. Tel. 046-331248.

Toyota COROLLA 1.3i XL, bwj. '89,3-drs., HB, 48.000 km., met l. voorschade, vr.pr. ƒ 6.000,-. Tel. 045-312044.

Zeer mooie TOYOTA Hilux, te k. dubbele cabine 4x4, grijs kent., wit, bwj. 10-'89 met veel extra's, contain., Hard-top, bullbar, sidebars, spatbordverbreders, brede wiel. 31x10½, trekhaak en excl. striping, km.st. 42.000. Tel. 045-424397.

Te k. Toyota CELICA 2000 GT, bwj. '78, 120 PK, zwart, ƒ 2.000,-. Tel. 04451-1804.

Toyota CELICA 2.0 XT Liftback, bwj. '79, APK, nette wagen, vr.pr. ƒ 1.450,-.Tel. 045-254532 bgg 211740.

Te koop Toyota CELICA 1.6 ST Liftback Coupé, bwj. '83, vr.pr. ƒ 3.000,-. Tel. 045-242843. Zien is kopen!

Volkswagen

Te koop GOLF D, bwj. 11-'84, i.z.g.st. beigemetallic, 5-bak, sunroof, dubbele koplampen, dubbele spiegels, 6-V antenne, trekhaak, vr. pr. ƒ 7.350,-. 045-258518.

GOLF GTi G 60, type '90, al. denkbare extra's, prijs ƒ 19.750,-. Tel. 045-462661.

Te k. VW KEVER, bwj.'72 1300, gerest., rood, vr.pr. ƒ 7.900,-. Reeweg 139, Landgraaf. Tel. 045-312558.

VW KEVER 1200, 1973, pr. n.o.t.k. Tel. 045-243380.

VW Golf 1.3 Tour bwj. '88, blauwmet. 60.000 km, boekje aanw. i.z.g.st. ƒ 14.950,-. 4 winterbanden met velgen voor Volvo 440/460 slechts 1x gebr. z.g.a.nw. ƒ 250,-. 04759-2041.

VW JETTA 1.6 CL 4-drs. nw. model '85, z. mooi, ƒ 5.950,-. Tel. 045-454087.

Te k. VW GOLF Diesel 1.6 CL, bwj. eind 1985, auto is in nw.st., APK, pr. ƒ 7.450,-. Tel. 046-339856.

Te k. VW GOLF 1.1, bwj. '80, APK gek., luxe uitv., i.z.g.st., pr. ƒ 1.750,-. 045-420572.

Te k. zeer goede uitziende VW GOLF 1600cc, nw. APK, '81, ƒ 2.750,-. 045-273871.

VW COLT GLi, cabriolet 18001, stuurbekr., leder int., uitb. velgen, alle extra's, 1985, taxatie 35.000, pr. ƒ 23.900,-. Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

Te k. VW GOLF 1600 Miljonair, blauwmetallic, 1989, ƒ 16.500,-. Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

GOLF 1.6 CL bwj. nov. '86, 85.000 km voor plm. ƒ 8.000,-, extra's GT-look, vaste prijs ƒ 12.500,-. Tel. 045-315038.

VW GOLF turbo diesel, '88, 92.000 km, ƒ 16.750,-, als extra nieuwe 15" sportvelgen en banden. Van Bovagbedrijf. Tel. 045-244947.

VW PASSAT, bwj. '80, kl. groen, APK 8-'93, ƒ 700,-. Tel. 045-272159.

VW GOLF 1.6 Manhattan 4-drs., bwj. '90, 1e eig., l.blauwmetall., get. glas, nw. st. ƒ 19.500,- inr. mog. Tel. 045-312044.

VW PASSAT Variant (stationwagen), bwj. '88, kl. wit, get. gl. dakrail, ƒ 14.000,-. Tel. 045-751681.

Te koop VW GOLF 1, 1100, i. z.g.st., ƒ 1.300,-. Tel. 045-216198.

VW GOLF 1300 3-drs., 10-'87, wit, 70.000 km, ƒ 9.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

VW PASSAT 1.8 CL station met.blauw, 6-'90, 66 KW, LPG o.b. ƒ 25.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

PASSAT Variant diesel GLD 1985 (combie). Heerlerweg 66, Hoensbroek. 045-229030.

Te k. VW GOLF GTD, turbo diesel, 5-drs, 15" velgen, leer etc., nieuw model, ƒ 10.250,-. Tel. 045-741932.

GOLF CL diesel luxe '85, z. mooi, nw. model, 15" velg., bronsmet., 5-bak, ƒ 6.750,-. 046-527945.

Te k. VW PASSAT, type '83, 5-drs., APK 1-'94, i.z.g.st., ƒ 2.650,-. Tel. 045-219990.

VW PASSAT diesel bwj. '83, 5-drs., APK 24-9-'93, vr.pr. ƒ 3.250,-. Tel. 045-324969.

Te k. VW JETTA diesel, bwj. '84, olievrije motor, sportwielen, APK 10-10-'93, i.st.v. nw., ƒ 3.950,-. 045-323178.

VW GOLF1.6i jan. '91, helioe blauwmetall., heel apart, abs, nw.st., div. extra's, 7x-15 velgen, verlaagd, dubb. gril, 4 speakers, etc. Onderh. boekjes v. garage ter inzage. Wenckebachstr. 27, Landgraaf. 045-421510.

Te k. VW POLO, bwj.'79, kl. groen, APK 1-'94, i.g.st., pr. ƒ 900,-. Tel. 04498-55858.

Te koop VW KEVER 1303, bwj. '72, APK dec. '93, i.z.g. st. Tel. 045-224135.

Te koop VW-GOLF Manhattan 1.6, bwj. 7-'90, wit, km.st. 50.000, i.z.g.st., ƒ 18.500,-. Tel. 04493-4683

GOLF 1600 CL, met voorschade, bwj. '85, pr. ƒ 4.250. Tel. 046-742713.

Te k. VW GOLF S bwj. '80, APK 1-'94, van part. i.z.g.st. Tel. 045-716983.

Te koop VW TARO dubb. cabine met grijs kenteken. Tel. 045-416105.

VW GOLF '85, rood, i.z.g.st., pr. ƒ 6.950,-. Tel. 04959-3203.

Te k. VW GOLF 1600 GLS, bwj.'78, div. acc., APK, pr. ƒ 850,-. Tel. 045-352164.

VW PASSAT 1.8 CLi 6-'89, met.bauw, LPG, 90.000 km, ƒ 18.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

VW GOLF GTi d.blauwmet., achterschade, 1990, ƒ 18.950,- 040-515556.

Te koop GOLF VW GL 1600, 30.000 km., incl. sportvlg., bwj. 5-1-'88, ƒ 16.500,-. Tel. 045-211265.

Volvo

DAFF 66 bwj. '74, APK 7-'93, pr. ƒ 400,-.Tel. 045450-4233.

Te k. VOLVO 740 GLS, lpg, kl. antracietmetallic, lm-velgen, trekh., bwj. 11-'85, APK jan. '94, i.z.g.st., onderh. boek aanwezig, evt. inr. car. mog. 045-210343.

Te k. VOLVO 740 GLE, turbo diesel, bwj. '85, 210.000 km., leer, electr.ramen, cruise-control, trekh., etc., pas grote beurt, APK keuring, i.z. g.st., ƒ 10.500,-, incl. BTW. Tel. 045-422491 of 462054.

Te k. VOLVO 244, LPG, bwj. '84, APK 11-'93, prijs ƒ 4.800,-. Tel. 045-465618.

940 GL antracietmetallic LPG	1991
940 GLE 16v donkerblauw, airco, ABS	1992
850 GLT zilvermetallic, veel opties	1992
740 GL antracietmetallic, blackline	1990
740 GLE 16v antracietmetallic, airco	1989
740 GL zilvermetallic, airco	1987
480 ES blauwmetallic, veel opties	1991
460 GL aut., wit, radio/cass	1992
460 GLE taupemetallic, alarm, radio	1992
460 GLEi rood, elec.sch.dak l.m. velgen	1990
440 DL wit, spec. uitvoering	1991
440 DLi smaragdgroenmetallic	1991
440 GL donkergrijs	1991
440 DL rood, sch.dak, jubilee uitv.	1990
440 GL blauwmetallic, ant. en speakers	1990
340 DL aut. wit	1987
340 DL wit, 5 speed, get.glas	1988
360 DLi antracietmetallic, trekhaak	1987

HEERLEN, De koumen 7, tel. 045-220055
KERKRADE, Strijthagenweg 123, tel.045-458000

VOLVO 240 Stationwagen, kl. wit, 1985, ƒ 12.750,-. Autoparck, Locht 44, K'rade.

VOLVO 340 DL, 5-drs, 1700 cc, bwj. 11-1988, incl. APK, pr. ƒ 8.900,-. Bongerdweg 2, Nuth. Tel. 045-245280.

Te k. VOLVO 340 DL, bwj. '86, kl. goudmet. APK 11-'93, vr.pr. ƒ 3.750,-, radio/cass. Tel. 046-337810.

Te koop VOLVO 240 GL, bwj. '83, LPG, trekhaak, i.z.g. st. Inl. 045-726329.

Te koop VOLVO 340 DL met sunroof, op gas, bwj. 24-11-'83, in nw.st., APK gekeurd tot dec. '93, ƒ 2.750,-. Tel. 046-514310.

Te koop VOLVO 440 GLi, schuifdak enz., beigemetallic, bwj.'89. Tel. 045-750531.

SLA NU UW SLAG

* Geldig t/m za. 30 jan. '93

		van	voor
Nissan 100 NX 1.6 SLX, rood	'92	29.750	28.000
Nissan Sunny 1.4 LX 3-drs., d.blauw	'91	23.350	21.350
Nissan Sunny 1.3 SLX, 3-drs., d.grijs	'88	15.450	13.450
Nissan Sunny 1.3 Trend, 4-drs., rood	'88	17.850	16.500
Nissan Primera 2.0 SLX, 4-drs., rood	'92	42.750	39.900
Nissan Primera 2.0 SLX, 5-drs., wit	'91	35.500	33.250
Nissan Bluebird 2.0 LX, 5-drs., d.grijs	'88	18.900	16.500
Nissan Bluebird 2.0 LX, 4-drs., zilver	'89	19.750	17.500
Nissan Cherry 1.5 GL, 3-drs., d.grijs	'85	8.900	6.900
Audi 80 CD automaat goudmet.	'83	9.495	8.000
Citroën BX 1.4, rood	'90	18.850	16.500
Fiat Panda 34, lichtblauw	'84	4.400	3.500
Fiat Panda 45 1000 CLi, rood	'90	13.250	11.750
Fiat Uno 60 S, grijsgroen	'89	14.750	12.950
Ford Escort 1.4 Bravo, wit	'88	15.900	14.900
Ford Escort 1.4 CL, 3-drs., rood	'86	12.450	11.450
Ford Escort 1.4 CL, 5-drs., goudmet	'89	18.450	17.500
Ford Sierra 2.0 CL, 4-drs., zwart	'89	22.450	19.750
Honda Civic 1.5 GL, 3-drs., goudmet.	'85	11.750	9.950
Mazda 323 1.3 LX, 5-drs., beigemet.	'88	15.900	14.000
Mitsubishi Colt 1.2 GL, 3-drs., wit	'84	7.795	6.795
Mitsubishi Lancer 1.2 GL, 4-drs., zilver	'86	15.850	14.000
Mitsubishi Lancer 1.3 GL, 4-drs., wit	'89	18.900	17.250
Opel Kadett 1.3 E, 4-drs., green	'87	13.900	11.900
Peugeot 205 1.1 XR mintgrijs	'90	17.650	16.000
Peugeot 309 1.6 XR antraciet	'88	14.650	13.000
Peugeot 405 1.6 GLi, d.grijs	'90	24.650	22.900
Renault 21 TL 1.7, 4-drs., brons	'88	17.750	16.000
Toyota Celica 1.6 ST coupé wit	'86	17.950	15.450
Volvo 340 DL, bordeauxrood	'85	7.850	6.500

jurgen
autocentrum Heerlen
Breukerweg 200, Heerlen
industrieterrein De Koumen
TEL. 045-231111

Diversen

NÚ GELD BESPAREN:
1e KLAS GEBRUIKTE AUTO'S UIT DUITSLAND

Bijvoorbeeld:

Uno 45 ieS, kat., 5-drs	11-'90	17.300 km.	ƒ 15.500,-
Sierra 1.8LX kat., extra's	05-'89	52.600 km.	ƒ 19.900,-
VW Golf 1.8 CL kat., extra's	04-'90		ƒ 19.900,-
Fiat Panda 750L	11-'88	41.000 km.	ƒ 7.490,-
Porsche 944 diverse extra's	01-'85	90.000 km.	ƒ 33.900,-

Alle prijzen zijn incl. BTW, BPM, etc.
Steeds 100 OCCASIONS op voorraad in alle prijsklassen.

LANCIA FIAT
Wiko
automobile Vertriebs GmbH
Aachen, Neuenhofstr. 164A. Tel. 09-49.241.5686105
Eschweiler, Alte Rodung 1. Tel. 09-49.240.3123062

Nu op alle occasions
* NU HALEN, MAAR PAS IN SEPTEMBER '93 BETALEN
OF
* FINANCIERING TEGEN 0% RENTE
EN
* NU EEN EXTRA HOGE INRUILPRIJS

EEN KLEINE GREEP UIT ONZE VOORRAAD LEEUWEKEUR OCCASIONS

Fiat Uno 45 IE U9 1000	07/1990
Ford Fiësta CL K6	12/1986
Ford Fiësta 1.6i CL	11/1990
Opel Ascona 1.6 S	10/1984
Renault 21 TL 1.7 U9	02/1991
Peugeot 106 Trophy	11/1992
Peugeot 205 XE Accent 1.1	09/1988
Peugeot 205 XL 1.1	11/1990
Peugeot 309 Green 1.4	06/1988
Peugeot 309 XL Magnum	01/1991
Peugeot 309 GR 1.9 diesel	01/1990
Peugeot 405 GR 1.6	12/1987
Peugeot 405 GRD STB/CV/GTG	07/1992

Peugeot Janssen
Eygelshovergracht 64, Kerkrade. Tel. 045-460500.

"Bedrijfswagencentrum Echt"
Industrie "de Berk", Echt (Limburg).
Keuze uit 150 personen- en bestelbussen.
O.a. alle bouwjaren, benzine en diesel.
Ford Transit, ook lang en hoog; Mercedes 207 D en 308 D, lang en hoog; Mitsubishi L300, (6 stuks). Nieuw type; Peugeot J5; Renault Travic; Toyota Hi-Ace en Lite Ace; Nissan Urvan en Vanetta; Volkswagen LT en Transporter, ook nieuw model. Div. type's in Pick-Up's en meubelbak. Allemaal met 3 tot 12 mnd. garantie en afgeleverd met nieuwe APK. Inruil mogelijk.
"Bedrijfswagencentrum Echt". Ampèreweg 2 en Voltaweg 11, Echt, Limburg. Tel. 04754-87455. Fax 87958.

Autobedrijf Ad van Neer

Fiat Uno SX 1.5 5-drs schuifdak	1989
VW Golf 1.8E 5-drs. wit	1986
Ford Fiësta 1.6 diesel rood	1986
Ford Fiësta diesel wit	1986
Alfa 3.3 paars	1987
Ford Capri 2.3 zeer mooi	1979

STATIONCARS

Ford Sierra 2.0 CL 37.000 km	1989
VW Passaat 1.8 CL 90 pk	1989
Volvo 240 DL gas wit	1987
Ford Escort 1.4i 5-drs. grijsmetallic	1988
Audi 100 Avant blauw gas	1987
Opel Omega 1.8 beigemetallic	1987
Opel Kadett 1.8 GL blauwmetallic	1989
Opel Kadett 1.6 S LS 5-drs.	1990
Opel Kadett 1.6 diesel 5-drs. zilver	1989
Opel Kadett 1.6i automaat wit	1988

Zandweg 160, Heerlen. Tel. 045-416023.
Inruil en Financiering mogelijk. Volledige Garantie.

Daihatsu Quadflieg Terreinauto's
Lada Niva 1600 wit '87
Ford Bronco II pers. uitv. '87
Nissan King Cab 2.5 '90

Stationcars
VW Passat Variant GL '90
Opel Kadett 1.4i LPG '91

Diesels
Volvo 345 DL rood '87
VW Golf CL wit '89
Opel Kadett 1.6 D LS '86
Peugeot 405 GRi LPG '90

Div. Occasions
Audi 80 1.8 S '89
Audi 80 1.8 S '88
BMW 316 zwart '86
Daihatsu Cuore TX '91
Daihatsu Charade GTTi '88
Ford Escort 1.3i CL '91
Ford Escort 1.6 CLX '90
Ford Sierra 1.8 CL '89
Ford Sierra 1.6 Laser '86
Ford Sierra 2.0 CL '86
Ford Sierra 1.8 Ghia '85
Ford Sierra 2.0 CL '89
Ford Escort 1.1 Laser '84
Fiat Panda 34 White '85
Honda Jazz grijsmet. '85
Honda Civic 1.3 S '85
Mazda 323 1.3 Sport '87
Nissan Bleubird 2.0 LX '89
Opel Kadett GT '86
Opel Kadett 1.3 S Club '88
Opel Kadett 1.3 S '84
Opel Corsa 1.2 S '86
Opel Vectra 1.6i '91
Opel GT rood '69
Peugeot 405 GRi LPG '90
Peugeot 205 1.4 XR '88
Suzuki Alto GL 5-drs. '88
VW Golf 1.6 Tour '88
VW Golf 1.6 CL wit '85
VW Golf 1.3 CL '86

Inruilers
Renault 5 grijs '82
Honda Accord autom. '80
Mitsubishi Lancer bruin '82
Opel Kadett 1.2 S rood '84
Honda Prelude goudmet. '83
Opel Kadett 1.2 S rood '80
Opel Rekord 2.0 S LPG '84
Skoda beige '85
Ford Escort 1.3 L rood '82
Opel Ascona 1.6 S '82
Fiat 126 beige '81
Mitsubishi Cordia '83
Reeweg 112, Landgraaf.
Tel. 045-321810.

Suzuki Jeep 413 LWB met zomer- en winterkap, geel kenteken, bwj. 11-'86, ƒ 10.000,-; Ford Sierra 2.0 i stationcar div. extra's, bwj. 5-0)', pr. ƒ 28.500,-; Toyota Starlet rood bwj. '88, pr. ƒ 14.000,-; Renault R19 TS met LPG bwj. '90, pr. ƒ 20.900,-; River 216 SE 4-drs., bwj. '88, pr. ƒ 13.500,-; Fiat Panda Carrara 750 bwj. '87, pr. ƒ 7.500,-; Mercedes 200 D met div. extra's, bwj. '87, pr. ƒ 29.000,-; Mitsubishi Colt turbo bwj. '84 pr. ƒ 6.500,-; Suzuki Alto GL 3-drs., bwj. '88, pr. ƒ 8.500,-; Lada stationcar 5-drs. beige '88, pr. ƒ 8.500,-; Mazda 323 sedan 1.500i bwj. '87 pr. ƒ 14.000,-; Toyota Celica GTi 2.0 16V met airco, ABS enz. bwj. '90, pr. ƒ 42.500,-; Mini Special wit '91, pr. ƒ 11.000,-; Mini Jet Black bwj. '88, pr. ƒ 8.500,-; Opel Kadett 3-drs. mooie auto, '81, pr. ƒ 2.500,-; Skoda 105 L 4-drs., 30.000 km, bwj. '88, pr. ƒ 3.990,-; Talbot Samba cabri rood bwj. '83, pr. ƒ 11.500,-; Triumph TR4 A met starre as, bwj. '67, pr. ƒ 35.000,-. Auto's zijn met Bovag garantie en APK. Autobedr. Havé, Industriestr. 31, Sittard. Tel. 046-515195.

Div. goedkope INRUILERS met APK-'94 v.a. ƒ 1.000,-; Ford Fiësta '78; Taunus 1.6, 2.3 1e eig. '80; VW Golf '78 '80 '83; Peugeot 104 '79; R4 GTL '81; Suzuki busje grijs kenteken '83. Hunnecum 40, Nuth. Naast Texaco.

Autocentrum P. VEENSTRA: Opel Omega 2.0i stationcar '89 ƒ 20.500,-; Opel Kadett 1.4i Edition '90 ƒ 17.750,-; Toyota Corolla 1.3 GTS '88 ƒ 12.700,-; Toyota Corolla 1.3 DX '87 ƒ 10.500,-; Toyota Corolla 1.6 XL 4-drs. '88 ƒ 14.900,-; Toyota Celica 1.6 ST sportvig. '87 ƒ 20.900,-; Ford Scorpio 2.0 GL '87 ƒ 10.900,-; Ford Fiësta 1.1 CL '90 ƒ 14.900,-; Nissan Sunny 1.3 Trend '89 ƒ 15.900,-; Nissan Micra Trend '89 ƒ 12.700,-; Mazda 626 HB 2.0 GLX '89 ƒ 19.500,-; Fiat Panda 1000 CLi '90 ƒ 10.900,-; Fiat Uno 60 S '87 ƒ 8.750,-; Peugeot 205 XS 1.4 GTI uitv. '90 ƒ 16.900,-; Peugeot 309 1.6 GR '86 ƒ 9.500,-; Volvo 340 GL 1.7 5 drs. '89 ƒ 14.900,-; Mitsubishi Colt GL '86 ƒ 9.400,-; Suzuki Alto GL '89 ƒ 9.650,-; Suzuki Swift 1.3 GL '88 ƒ 9.400,-; VW Polo Fox veel acc. '89 ƒ 9.750,-; VW Golf 1.6 Milionair veel acc. '89 ƒ 16.500,-; Honda Prelude 2.0 EX '86 ƒ 14.900,-. Bovaggarantie, inruil, financiering. Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgerweg 13, Voerendaal. Tel. 045-752999.

Te koop gevraagd AUTO'S '79 t/m '85. Ook met schade en reparaties. Tevens bedrijfsauto's. Incl. wettelijk geldig vrijwaringsbewijs. Bel. 046-337810. Ook 's avonds.

Autobedrijf HELLENBRAND biedt goede occasions aan v. a. ƒ 1.500,-. Tel. 045-270007, tevens inruil mogelijk.

Autobedr. B. ARETZ & Zn. v. o.f. St. Barbarastr. 10, Palemig-Heerlen biedt aan op der Bovag-garantie: BMW 318i Touring '90 veel extra's, 1e eig., boekjes enz. ƒ 33.000,-; Opel Corsa 1200 S '90, weinig km, ƒ 14.900,-; Opel Kadett 1.3 N '88 4-drs., ƒ 13.750,-; Opel Rekord '86, ƒ 8.750,-; Mitsubishi Pajero 2.5 TD, '89; Ford Escort 1.9 GT '86; Mazda 2.0 D GLX, '87.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Seat Ibiza 1.5 GL '88; Peugeot 205 XS 1e eig. '87; Opel Rekord 2.0 S automat. '84; Ford Escort 1.6 Ghia '82; Ford Escort 1.1 Bravo '84; Nissan Sunny Coupé 1.5 '84; Opel Corsa 1.2 S TR 12-'83; VW Santana 1.6 CX '84; Nissan Micra '83; Citroën Visa Chrono '83; Ford Taunus 1.6 Bravo '81; VW Passat 16 GLS '81; Mini 1000 HLE 1e eig. '83; Opel Kadett 1.3 N '80; Opel Kadett 1.6D '83; Mitsubishi Tredia 1.4 GLX '83; Fiat Panda '84; Volvo 340 L '82; Ford Fiësta 1.1 Bravo '81; BMW 2002 Touring tax. rapp. aanw. '74; Citroën Visa 11 E '82; Skoda coupé '83; Skoda 120 L '83. Inruil en financiering mogelijk. Inkoop, verkoop financiering. Diverse inruilers. Akerstraat Nrd. 52C Hoensbroek. Tel. 045-224425. Geop. 10.00-18.00 uur, zat. 10.00-17.00 uur.

Autohandel De ANJELIER: Kadett 12 S bwj. '86; Seat Ibiza '86 ƒ 6.900,-; Sierra 1600 GL ƒ 4.750,-; Kadett combi bwj. '82 ƒ 3.200,-; BMW 316 bwj. '82 ƒ 2.900,-; Golf diesel '88; Escort 1400 CL LPG '86 ƒ 7.500,-; Escort '83 ƒ 3.900,-; Honda Accord automaat '80 ƒ 1.450,-; Volvo autom. '83 ƒ 2.900,-; Suzuki Alto '83 ƒ 3.800,-. Verder nog 15 andere occasions van ƒ 1.000,- tot ƒ 6.000,-. Anjelierstr. 123a, Heerlerheide. Tel. 045-211448.

ESCORT 1.3 '82 ƒ 2.750,-; Honda '81 ƒ 1.250,-; Golf D '80 ƒ 2.750,-; Kadett '82 gas ƒ 2.650,-; Kever '74; alles APK. Tel. 04499-3398.

AUTO 'S U belt wij kopen!! Ook 's zondags. Met vrijwaringsbewijs. 045-427017.

Auto KALDEBORN. Wij betalen de hoogste prijs voor Uw auto !!! Tel. 045-411572.

LOVEN Heerlen. Verbouwingsopruiming! Extra korting en hoge inruilprijzen! Eigen financiering. Mazda 626 1.8 GLX '88; Mazda 626 Sedan 1.6 LX '86'87; Mazda 626 HB 1.6 LX '84/'87; Mazda 626 HB 2.0 GLX '88; Mazda 626 Wagon 1.8 GLX met stuurbekr. '89; 3x Mazda 323 F coupé '90; Mazda 323 Sedan 1.3 LX '86/'87; Mazda 323 Sedan 1.5 GLX '86; Mazda 323 Sedan 1.3 Envoy '88; Mazda 323 Sedan 1.3 GLX '88; Mazda 323 Sedan 1.6i GLX aut. '90; Mazda 323 HB 1.3 LX aut. '87; Mazda 323 HB 1.3 LX '88; Mazda 323 HB 1.3 LX '90; Alfa 75 1.6i met LPG '90; Volvo 340 GL '88; Nissan Cherry HB 1.5 GL '85; Nissan Micra 1.2 LX '90; Mitsubishi Lancer 1.8 diesel '87; Mitsubishi Cordia 1.6 SR '85; Mitsubishi Colt 1.2 EL '88; Toyota Corolla 1.6 Liftback '89; Fiat Panda 1000 CLi '91; Ford Sierra 2.0 CL 5-drs '88; Ford Sierra 2.0 Laser '85; Opel Kadett Sedan 1.6i '89; VW Golf CL 1.6 '90; Diverse goedkope inruilauto's: Honda Civic 1.3 automaat '83 ƒ 6.750,-; Honda Civic autom. '81 ƒ 3.750,-; Skoda 120 L '85 ƒ 3.950,-; Vauxhall Carlton '79 ƒ 4.500,-; Volvo 244 DL automaat '77 ƒ 3.250,-; Ford Taunus 1.6 L '78 ƒ 1.250,-; Fiat Panda 34 '85 ƒ 5.950,-; Mitsubishi Galant 2.3 turbo diesel '83 ƒ 3.500,-; Opel Kadett automaat 1.6 S '82 ƒ 4.750,-. Palemigerboord 401, Heerlen: Tel. 045-722451. Donderdag koopavond tot 20.00 uur

Passat 2.0 16V combi '91; Astra 14 combi '92; Kadett 3-drs. aut. 1600 '88; Kadett 5-drs. combi '86; Golf 16i 3-drs. '91; Audi 80 16 '92. Inruil en financ. mog. Garantie BUISMAN. Stenen Brug 8, Landgraaf. 045-323800.

Inkoop AUTO'S. Betaalt hoogste prijs. Open tot 21.00 uur. 045-416239.

Te koop GEVRAAGD personenauto's en alle types bedrijfsauto's. Steeds voorradig plusm. 100 occasions tegen superlage prijzen. Autobedrijf Loek Schaepkens, Klimmen. 04405-2896.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Wij geven het MEESTE voor uw auto! U belt, wij komen! 045-422610 ook 's avonds.

Autohandel MARIËTTE heeft verschillende leuke goedkope en duurdere auto's voor u. Vele verschillende merken. Tev. het adres voor gebruikte meubelen. Heerlerbaan 76, Heerlen.Tel. 045-416388.

Autobedrijf P. van.DIJK & Zn. Peugeot 405 GL Combi '89 ƒ 20.750,-; Audi 80 1.6 '90 ƒ 24.750,-; VW Passat 1.8i CL Combi '89/'90 v.a. ƒ 24.750,-; VW Passat 1.8i GL '91 ƒ 30.750,-; Opel Astra 1.4i GL roodmet. 4-'92 ƒ 25.750,-; Opel Omega 2.0i LS div. acc. '91 ƒ 28.750,-; Opel Omega 1.8 LS div. acc. '89 ƒ 17.750,-; Opel Omega 1.8 LS '87 ƒ 11.750,-; Opel Vectra 1.6i GL '91 ƒ 25.750,-; Opel Vectra 1.8 GL div. access. '89 ƒ 22.500,-; Ford Sierra 2.0i CL Sedan rood als nw. '92 ƒ 29.500,-; Citroën BX 1.4 1e eig. '91 ƒ 18.500,-; Renault 25 TX '90 ƒ 23.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL Sedan '90 ƒ 26.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL aut. '88 ƒ 20.500,-; Ford Sierra 2.0 GL 5-drs. '87 ƒ 11.750,-; Ford Sierra 1.6 CL 5-drs. '87 ƒ 11.750,-; Ford Sierra 1.6 CL 5-drs. '88 ƒ 12.750,-; Volvo 340 1.7 DL '86 ƒ 9.500,-; Peugeot 405 GLi '90 ƒ 20.500,-; Peugeot 309 XR 1.4 plm. 20.000 km '91 ƒ 20.500,-; Mazda 626 coup é 2.2i GLX diverse access.25.000 km 10-'91 maart '92 ƒ 36.750,-; Mazda 626 1.8 LX Sedan '89 ƒ 17.750,-; Opel Rekord 2.0S '86 ƒ 7.250,-; Ford Sierra 2.0 GL combi '83 ƒ 7.250,-. Inruil, financ. en Bovag-garantie bewijs Autobedrijf en APK keuringsstation P. van Dijk & Zn Hompertsweg 33, Landgraaf. Tel. 045-311729.

Te koop gevr. AUTO'S met of zonder APK. Tel. 045-423199.

Mooie en goed verzorgde geselecteerde auto's met een ANWB Techno-overzicht (controle op meer dan 200 punten) en een goede garantie vindt u bij autobedrijf G.G. Wij bieden u aan: automobielen in schakeluitvoering, automaatuitvoering, 3-deurs, 5-deurs uitvoering en Sedan uitvoering. Zoals Ford, Opel, Volkswagen, Fiat, Honda enz. Komt u vrijblijvend kijken !!! Ons adres AUTOBEDRIJF G.G., Heerenweg 284/286, Heerlen. (grote weg Heerlen-Brunssum).

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742 / 724000

Te koop gevr. AUTO'S en bedrijfsauto's, schade/defect geen bezwaar 045-720200.

Te k. gevraagd teg. kl. vergoed. sloop- of defecte AUTO'S. Bln. tsn. 10-14 uur vrgn. n. De Jong. Tel. 045-215191.

Sloopauto's

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen Joep Wolters. Tel. 045-411480.

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. Tel. 045-423423.

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Auto-sloperij Marxer: 045-720418.

Wij betalen de beste prijs voor Uw AUTO en sloopauto. Tel. 046-528311-523826.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-512924/046-519637

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

Bedrijfswagens

Bankers Bedrijfswagens B.V.
Rijksweg Noord 19, Echt.
Tel. 04754-82453.

Toyota Lite-Ace D bestel	86/87/88/89
Toyota Hi-Ace D bestel	86/87/91/92
Toyota Hi-Ace D personenbus	86/90
Ford Transit 100 D L+H	89/91
Mazda bestel E2200 D	89/90
VW pick-up D dubbele cabine	1990
VW Golf Caddy met opbouw	1990
VW LT 40D pick-up	1988
VW LT40D pick-up d.c. extra lang	1987
VW LT28D H+L	1988
VW Bestel D	1982
Mercedes 207 D d.c.	1988
Mercedes 208 D	1990
Mercedes 307D kort	1986
Mercedes 407D lang en laag	1987
Mercedes 409D met meubelbak	1986
Mercedes MB100D geïsoleerd met koeling	1989
Mitsubishi L300D lang en hoog 2x	90/87
Mitsubishi L300D personenbus	1990
Mitsubishi Canter met meubelbak en laadklep	1990

Rijbewijs BE

Nissan Vanette D	85/89
Nissan Urvan D	89/90
Nissan Cabstar pick-up D	1988
Subaru E10 bestel benzin	1987
Fiat Marengo D	1987
Fiat Ducato D pick-up dubb. cabine	1986
Citroën C25D pick-up	1988
Iveco 30-8D H+L nw. model	1990
Nissan Vanette D dubbele cabine	3x88

Geopend ma. t/m vrijd. 8.00-19.00 uur.
Zaterd. 9.00-16.00 uur of na tel. afspraak.

Verboom B.V. Bedrijfswagens

Mercedes MB 100 D gesl. lang	1989
Mitsubishi L 300 D gesl. kort 3x	1990
Mitsubishi L 300 D gesl. kort 2x	1988
Mitsubishi L 300 D gesl. kort 1x	1987
Toyota H4 D gesl. lang	1986
DAF 400 met koeling D gesl. lang	1990
VW Transporter enkele cabine 4x	1989
VW Transporter B gesl.	1988
VW Transporter D gesl.	1986
VW Transporter B gesl.	1985
VW Transporter B pers. verv.	1982
VW Transporter D gesl.	1980
Renault Traffic D gesl. L en H	1986
Renault Traffic D gesl. K	1986
Ford Escort B gesl.	1986
Mazda met hut. D enkele cabine	1990
VW LT 35 D open laadbak	1983

Anssems aanhangwagens uit voorraad leverbaar.
Wijngaardsweg 62 A, Heerlen. Tel. 045-222455 of 045-720654.

VW LT 45 D koeler; VW LT 40 D open en meubel; Merc. 207 D bestel; Merc. 207 D dubb. cabine; Merc. 307 D bestel lang/hoog; Merc. 307 D lang en kort; Merc. 407 D lang/hoog; Merc. 508 D open en meubel; Merc. 608 D meubel; Merc. 813 D open en gesloten; 2x Merc. 814 D open en gesloten; Merc. 1217 D meubel; Audi 100 '88 Avant grijs kenteken; Mazda 929; aanhangwagen Lohr; autotransporter; Daf met zeil, aanhangwagen oplegger voor vervoer auto's of caravans. W. FEYTS Auto's, Vaesrade 61, Vaesrade. Tel. 045-243317.

Te k. VW LT 28 D, bwj. '90 met meubelbak, dakspoiler en trekhaak, reklamevrij, 116.000 km: 04406-42564.

Te k. Fiat REGATTA stationcar, grijs kent., diesel, '87, APK '94, pr. ƒ 6.900,-, incl. BTW. Tel. 045-440254 b.g.g. 045-459530.

VW TRANSPORTER diesel '82, ramen, ƒ 3.950,- excl. Auto Weekers. 04906-1387.

Te k. weg. overcompl. MERCEDES-Benz bus, 207 D, open wagen, met dubbele cabine. Tel. 046-331373. Bereikb. van ma. t/m vrijd. tussen 9.00-16.30 uur.

Opel OMEGA statin diesel grijs kent., 5-'90, wit, stuurbekr., ƒ 14.450,- excl. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

PEUGEOT 305 diesel station grijs kent., 4-'89, wit, ƒ 8.950,- excl. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

PEUGEOT 405 GR diesel station, grijs kent., 6-'90, 85.000 km, ƒ 14.950,- excl. Auto Weekers. 04906-1387.

Toyota COROLLA 1.3 DX grijs kent., 10-'87, 3-drs., met.grijs, ƒ 7.450,- excl. Auto Weekers. 04906-1387.

MERCEDES 307 diesel lang en hoog, 12-'88, 110.000 km, ƒ 17.950,- excl. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

PEUGEOT 309 XA diesel grijs kent., 12-'90, wit, ƒ 11.950,- Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Te koop PERSONENBUS Fiat Panorama, luxe uitv., diesel, bwj. 9-'87, wit. Bastiaans BV, Spoorsingel 50, Heerlen. Tel. 045-724141.

Te k. SUZUKI Bus super commercial, bwj. '89, 57.000 km, i.z.g.st. Tel. 045-213305.

FIAT Daily diesel meubelbak '82, 90.000 km, ƒ 4.750,- excl Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Ford SIERRA diesel station, grijs kent., 8-'89, wit, ƒ 12.450,- Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Ford TRANSIT diesel 12-'88, 90.000 km, ƒ 14.500,- Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

NISSAN Bluebird diesel station '88, grijs kent., ƒ 8.950,- excl. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Opel KADETT diesel station grijs kent., 8-'87, wit, ƒ 7.450,- excl. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Onderdelen/acc.

Ink. verk. gebr. winter-zomer BANDEN, 10-17". Passartweg 39, Hrl. 045-222675.

Te k. EBO TREKBALK compleet met alle toebeh., als nieuw. Tel. 04743-1552.

DIV. MOTORBLOKKEN v.a. ƒ 350,- met garantie; 5x Kadett 1.2; Fiat 127; BMW 2002; 2 CV 6; Golf 1.6i; BMW 2002 Ti. 045-244947.

Te koop 4 VELGEN voor Volvo 240. Tel. 045-219522.

Te k. SPORTVELGEN 7 x 15 voor Opel, Golf, BMW. 045-425737 na 16.00 uur.

Te k. MOTOR Ford Escort 1300 nw. type. Vignonstr. 32, Meezenbroek-Heerlen.

Wintersport

Te k. 2 paar SKI'S met binding, l.1.75m., l.1.85m., 2 paar schoenen Lowa mt 40, mt 43, per set ƒ 200,-. Tel. 045-253513.

(Brom)fietsen

Daytona-shop Kerkrade vraagt BROMFIETSEN en onderdelen v. Vespa, Puch, Maxi, Honda en Zündapp. M. Gorettistr. 1. 045-459555.

Te koop SNORBROMFIETS z.g.a.nw. met sterwielen, ƒ 500,-. Tel. 045-255142.

Te k. mooie ZUNDAPP KS 50 met sterw., kickstarter, bwj. '86; Puch Maxi met sterw., bwj. '89. 045-243007.

Te koop nwe MOUNTAIN-BIKE Ralley Heat, alum. frame, 2x gebr. weg. rugklachten, nw.pr. ƒ 1.100,-, vr.pr. ƒ 1.325,-. Tel. 045-754593.

HONDA MTX 80, bwj.'90, papieren ter inzage, geen kent., pr. ƒ 1.750,-. Inruil mogelijk. Tel. 045-244947.

Super-Aanbieding! Trek 8700 Carbon, Deore DX Groep van ƒ 3.295,- nu ƒ 1.995,-. TWEEWIELERS, Math Salden, Sittard.

Aanhangwagens

AANHANGWAGENS losse onderdelen. Rijksweg-Zuid 195, Tel. 046-512718.

Te k. fabrieks AANHANGWAGEN dubbelas, Hapert, bwj. '8, 3.69x1.75, laadvermogen, kg., ƒ 2.500,-, met tiebewijs. 045-32317

Motoren

YAMAHA Virago bwj. '83, Chopper, ƒ 4.250,-. 043-47709

YAMAHA XT 500 delen, pr. ƒ 1.100,-. 751682. Retersbeker Klimmen.

Te k. KAWASAKI rood/zwart, bwj. '87, 12.000, 4 in 1 laser, in showroomconditie, ƒ 8.500,-. Tel. 045-31

Te k. Trike-crosser SAKI 250cc, bwj. wedstrijden, vr.pr. Jawa bromfiets motor def., ƒ 250,-, 04450-40621 (do-vrijdag, zat. na 12 uur).

Te koop HONDA 500, '85, in nw.st., ƒ 6.450,-. Tel. 04493

Te koop Yamaha 535, '87 met scherm extra's, als nieuw, 6500 km, vraagpr. Tel. 04493-1914.

Te koop HONDA 750, '83, ƒ 4.950,-. Yamaha 920 '83, sp. uitv., ƒ 5.950,-. Tel. 046-7

Te koop SUZUKI bwj. 1990, i.z.g. grijs/antraciet/zwart, zichtigen na tel. 04498-59805, 18.00 uur in het wee

Suzuki INTRUDER 750 en 1400, nieuw bruikt, alle kleur 04970-15307.

YAMAHA RD 350 bwj. dec. '89, z.g.a. ƒ 7.250,-. Tel. 045-4

Te koop SUZUKI 750 W, nw. model zwart/paars, blanco ken., ƒ 1.500,- onder 045-313295.

Te k. HONDA S 750 cc, bwj. '88 zwart, vr.pr. ƒ 045-710185.

Te k. lederen co TORPAK merk IXS wit/marine, 3 mnd. kelijk i.z.g.st. 045-27

Weer nieuwe type GO 1000/700, ƒ 7.000,- /ƒ 6.750,-. 700 bwj. '84, ƒ 6. 04493-4929.

Te koop YAMAHA bwj. '82, in nw.st. ƒ 3.950,-. Tel. 046-37

BATAVUS fietsen, 1993, alle types. Inruil, financiering mogelijk. Oftnol weer-wielen, str. 14, Geleen-Zuid 046-749237.

Te k. KOGA-MIYATA runner, alu. DX-XT ƒ 3.095,- voor ƒ 1.995, overjarige fietsen, Bert Rekers, Wiele Heerlen. Tel. 045-72

Te koop Vespa CIAO '92. Tel. 045-720729.

Het GOEDKOOPSTE voor Mountainbikes Super aanbiedingen wielers, Math Salden,

Te koop brommer Maxi bwj. '86. Te 420459.

VESPA Ciao met s bwj. '90, zwart/wit ƒ 750,-. Tel. 045-7541

Vakantie en Recreatie

Caravans/tenten

Aanbieding:
Caravan-aansluitsnoeren
neopreen, kompleet met CEE stekers, 20 meter ƒ 69,95; 30 meter ƒ 69,95; 40 meter ƒ 89,95. Op haspel: 20 meter ƒ 99,95; 30 meter ƒ 119,95; 40 meter ƒ 139,95.
Beckers, Sittard. Tel. 046-5206
Handelsstraat 22-24. Sittard.

Aanbieding: Caravanspiegel
Universele overzetspiegel p. stuk ƒ 9,95; p. paar ƒ
Beckers, Sittard. Tel. 046-5206
Handelsstraat 22-24. Sittard.

Caravans Henk Cortie B.V.
Bürstner en Hobby
Koop nu voordelig! Speciale aanbiedingen wegens gebrek door de bouw van nieuwe showroom! De 1993 modellen en nog enkele 1992 modellen. Tevens uitstekende gebruikte caravans. Pannenweg 8, Nederweert. Tel. 04951-31914.

Sta-Caravans
Echt nergens zoveel keus nieuw en gebr. de mooiste caravans tegen de laagste prijs. Fin. en inr. sta- of toermog. Caravanbedr. De Bergjes, Schaapsbrug 2a, (Limburg). Tel. 04749-5079.

DEALER
Chateau en Homecar Carava
Onze 1993 modellen zijn er!
Reparatie, taxatie, onderhoud van alle merken cara. Raion, Brommelen 58A, Geulle. Tel.043-6450

Aanbieding: Lallemand
lichtgewicht bandenstoel voor camping en rekreatie. verbeterd '93-model. Alle kleuren van ƒ 109,- voor ƒ 7
Beckers, Sittard. Tel. 046-5206
Handelsstraat 22-24. Sittard.

Vouwwagens en Caravans bij RIDDERBEKS! Kom eens kijken in Koningsbosch Prinsenb. 180, 04743-2213.

Te k. Hobby PRESTIGE 555, bwj. '88, evt. inr. van caravan of auto mog. Euro-auto Heerlen, Huisbergerstr. 5, (Schelsberg).

Te k. Adria TOURCARAVAN, bwj. '90, eindk., rondzit, toilet, enz. Tel. 045-

Te koop GE caravan voor 2 p Tel. 045-465195

Grote partij kwaliteit van VOORTENTEN Theo Stet BV, weg 25, Eindhoven 52.993082. Arnhem 15152.

Voor Piccolo's zie verder pagina 1

Directeur Zalm stelt voorspellingen 'neerwaarts' bij

Planbureau nog somberder over Nederlandse economie

HILVERSUM – Het Centraal Planbureau (CPB) is nog somberder over de Nederlandse economie in 1993 dan in eerdere voorspellingen. Directeur Zalm zei gisteren voor de Vara-microfoon: „Wat betreft de economische groei en de werkgelegenheid zullen we de zaak zeker niet in gunstige zin moeten bijstellen, maar eerder een beetje neerwaarts."

Begin november publiceerde het CPB al een vrij somber beeld met zwakke economische groei en oplopende werkloosheid. Het enige lichtpuntje daarin was dat de inflatie terugliep. Volgens Zalm is dit nog steeds in hoofdlijnen het beeld zoals het CPB voor ogen staat.

Geluiden, zoals van de president van de Nederlandsche Bank Duisenberg, dat het allemaal nogal meevalt, worden door Zalm weersproken. „Wij denken in ieder geval niet dat het meevalt. Als we zien wat we sindsdien aan materiaal hebben binnengekregen, dan is eigenlijk het afgelopen jaar nog wat slechter verlopen, met name wat betreft de winstgevendheid. Internationale cijfers duiden erop dat de ontwikkeling in Duitsland nog veel zwakker is, dat daar volgend jaar helemaal geen groei zal zijn. Dat is natuurlijk van hele grote invloed, ook op de Nederlands economie en op de Nederlands exportmogelijkheden," aldus de CPB-directeur.

Over de werkgelegenheid is Zalm uiterst pessimistisch. Hij zei voor de gehele economie op een stagnatie van de werkgelegenheid te rekenen. De grootste klappen zullen volgens hem vallen in de industrie. Alleen in de dienstensector, de handel en de horeca zit nog groei.

Zalm wilde geen uitspraken doen over loonmatiging dit jaar. „Dat moeten ze maar uitzoeken. Koopkrachtbehoud is geen absolute wet als de dood aan de man komt. Maar als je nu kijkt naar het beeld van 1993 waarin eindelijk eens de lasten worden verlicht, dan zou je ook koopkrachtbehoud hebben als er geen loonsverhoging plaatsvindt, een unieke mogelijkheid pas op de plaats te maken."

Europa's veiligste trein

● *NS'ers stelden zich gisteren in Aken grondig op de hoogte van de technische aspecten van de nieuwste NS-Railhopper. In totaal neemt de NS negen treinen af van de Duitse treinfabrikant Talbot. Vanaf november 1993 rijdt deze stoptrein tussen Zwollen en Emmen. Volgens NS-machinist en FSV-vakbondsman Jan Altena is het de veiligste trein van Europa. 'Botsbestendiger' treinen bestaan er volgens hem in dit werelddeel niet. „Nooit eerder hebben wij machinisten zo veel inspraak gehad bij de bouw van een trein. Mede daardoor is de cabine veilig én comfortabel."* Foto: ANP

Investeringen chemie lopen drastisch terug

Van onze redactie economie

DEN HAAG – De Nederlandse chemische industrie zal dit jaar 14 procent minder investeren dan in 1992. Dat voorspelt de Europese Federatie van de Chemische Industrie CEFIC. Het vooruitzicht van een matige vraag en toegenomen capaciteit elders in de wereld heeft ook gevolgen voor de werkgelegenheid. Bijna 1700 arbeidsplaatsen gaan dit jaar verloren.

Ook in Duitsland en Italië zullen komend jaar de investeringen teruglopen, maar de Nederlandse chemie spant wat dat betreft de kroon. Er zal 500 miljoen gulden minder worden uitgegeven dan vorig jaar. Andere Westeuropese landen, zoals Frankrijk en Groot-Brittannië, investeren volgens de CEFIC juist meer.

De teruggang in de werkgelegenheid zal minder sterk zijn dan afgelopen jaar. Toen nam het aantal arbeidsplaatsen af met 3,6 procent, van 92.000 naar 88.700.

Terwijl de Europese chemie ook het komende jaar nog het hoofd zal moeten bieden aan verliezen of teruglopende winsten, verwacht de CEFIC voor de chemische industrie in de Verenigde Staten een zonnige toekomst. De investeringen nemen daar met 8 procent toe, de werkgelegenheid groeit, terwijl met de ook al stijgende prijzen de produktie bijna 5 procent zal toenemen. De toegenomen binnenlandse vraag in de VS zorgt voor deze impulsen.

Voor Nederland en West-Europa is de overcapaciteit een van de voornaamste problemen. De capaciteitsbenutting daalde vorig jaar met enkele procenten tot vlak boven de 80 procent.

Fransman aan top van Euro Disney

PARIJS – Het met verlies draaiende pretpark Euro Disney, waarvan sommige critici zeggen dat het te Amerikaans is, zal vanaf april dit jaar een Fransman aan de top hebben staan. Philippe Bourguignon volgt de huidige Amerikaanse directeur Robert Fitzpatrick op. De koers van het aandeel Euro Disney steeg tijdens de middaghandel met ruim twee frank naar 66,20 frank.

NCW tegen loonstijging in 1993

DEN HAAG – Het Nederlands Christelijk Werkgeversverbond (NCW) heeft zijn leden - bedrijven en organisaties - geadviseerd in de nieuwjaarstoespraken zich uit te spreken tegen loonstijgingen in 1993. „In 1993 is nul nodig en het is ook genoeg," schrijft de NCW-secretaris Arbeidsvoorwaarden in een voorbeeldtekst, die met het advies is meegestuurd. „Onze leden zijn niet voor niets lid. Als wij worden gebeld door bedrijven die vragen 'hebben jullie ideeën voor een nieuwjaartoespraak' dan is het toch niet gek dat we daaraan meewerken," zegt NCW-woordvoerder W. Stolte. „Het is niet bedoeld om de cao-contracten te dicteren." De NCW vindt zijn actie ook niet in strijd met de adempauze die sociale partners hebben afgesproken in het centraal overleg.

'Inkoopstop' levert Philips 30 miljoen op

EINDHOVEN – In het kader van de operatie Centurion heeft Philips besloten dit jaar geen meubilair aan te schaffen. Deze 'inkoopstop' levert het bedrijf in Europa een besparing op van 30 miljoen gulden. Dat staat in het jongste nummer de Philips Koerier, het personeelsblad van Philips.

Volgens Philips moet er ten gevolge van de personeelsvermindering een groot overschot aan meubilair zijn. Tafels, bureaus, stoelen en kasten die op de ene plaats overbodig zijn, zullen worden overgebracht naar plaatsen waar een tekort aan meubilair is. Bovendien is Philips van plan om bij beschadigd meubilair eerst na te gaan of het kan worden gerepareerd. Vanaf volgend jaar mag weer nieuw meubilair worden aangeschaft, maar alleen uit een klein assortiment bij een beperkte groep streng geselecteerde leveranciers.
Ook bij het aantrekken van externe deskundigen gaat Philips bezuinigen. De verwachting is dat dit een besparing oplevert van 10 miljoen gulden. Tot slot heeft Philips besloten het aantal handelsfirma's waarvan elektronische componenten worden betrokken terug te brengen tot vier.

Bedrijven steeds vaker telefonisch onbereikbaar

ARNHEM – Eén op de tien bellers naar bedrijven blijkt geen contact te krijgen. Twee jaar geleden was dat nog zes procent lager. Wordt de verbinding wel gelegd, dan nog wordt een kwart van alle bellers verkeerd doorverbonden. De overheid voert de boventoon als het gaat om slechte bereikbaarheid. In een op de zes gevallen kan de burger er niet 'door' komen.

Onderzoeksbureau Quentel in Ede voerde tussen 1985 en 1992 ruim een half miljoen telefoongesprekken met bedrijven en lokale en landelijke overheidsinstanties. De resultaten werden jaarlijks geturfd. De bereikbaarheid en 'mondelinge service' lopen na een opleving in 1991 weer terug.

Gedurende de acht jaar van het onderzoek was minder dan twee procent van de centrales die werden gebeld voor de volle honderd procent bereikbaar.
Positieve uitzondering was de centrale van het ministerie van binnenlandse zaken, die voor 99 procent bereikbaar was. Overigens doen semi-overheidsinstellingen als nutsbedrijven het de laatste jaren aanmerkelijk beter.

Over de wijze waarop bellers te woord worden gestaan is het Edese onderzoeksbureau evenmin tevreden. „In het overgrote deel van de gevallen wordt de telefoon niet geheel correct beantwoord," aldus het gisteren gepresenteerde onderzoeksrapport.

Uitzonderingen zijn de banken en verzekeringsbedrijven, waar kwaliteitsprogramma's resultaten blijken te vertonen. De behandeling van bellers is in de financiële branche over het algemeen vriendelijker. Toch blijft ook in deze sector het doorverbinden een probleem.

munt uit

● Uni-Invest

Het vastgoedfonds Uni-Invest van Richard Homburg neemt het roer over bij het in problemen verkerende onroerend-goedfonds Ravast. Alle personen in de bestuursorganen van Ravast zullen het veld ruimen. Homburg c.s. nemen de opengevallen plaatsen in en de beheersrelatie tussen Ravast Beheer en Ravast wordt doorgesneden.

● Dow Chemical

Het Amerikaanse chemieconcern Dow Chemical Company heeft besloten tot een ingrijpende reorganisatie wegens de teleurstellende resultaten, vooral in Europa. Hierbij zal een nog onbekend aantal arbeidsplaatsen verdwijnen. Het lijkt waarschijnlijk dat er gevolgen zullen zijn voor de activiteiten in Nederland.

● Wessanen

Het voedingsmiddelenconcern Wessanen wil zich dieper op het terrein van de diepvriesspecialiteiten begeven. Daarom voert haar dochteronderneming Wessanen Nederland oriënterende gesprekken met aandeelhouders en directie van Fastfood International in Deurne (NB) over verwerving van dat bedrijf.

● Content

De omzet van Content Beheer (uitzendbureaus, bedrijfsadvisering) is vorig jaar met 4 procent gestegen tot f 247 miljoen. De nettowinst ontwikkelde zich beter dan was verwacht en nam met een stijging van ruim 3 procent toe tot boven de f 13,5 miljoen.

beurs

Druk

AMSTERDAM – De Amsterdamse effectenbeurs stond gisteren in het teken van de januari-expiratie op de optiebeurs. Het Damrak begon tamelijk vast, doch moest in de loop van de dag iets van de eerste winsten afstaan. Het eindsaldo bleef optimistisch met voor de EOE-index een stijging van 0,7 punt op 301,12. De CBS-koersindex liet een aanwas zien van 0,7 punt op 200,20.

De omzet op de optiebeurs was groot: 101.000 contracten. Opties Koninklijke Olie, Philips en Daf werden het drukst verhandeld. Op het Damrak waaide de expiratiesoorts ook in de affaire over. Er werd voor f 1,1 miljard verhandeld, wat in lange tijd niet is voorgekomen. Hoog in omzet scoorde Koninklijke Olie met f 128 miljoen.

Unilever bezette de tweede plaats met f 93 miljoen en Akzo werd derde met f 73 miljoen.

Op de obligatiemarkt was sprake van een zeer levendige handel. In totaal ging er voor f 1,8 miljard om. De nieuwe 7 procent tienjarige staatslening werd goed ontvangen en kreeg in de grijze handel een koers mee van 99,23 na een begin van iets onder de 99. De andere staatsleningen gaven winsten van 0,3 tot 0,4 punt te zien. De jongste 7,5 procent lening met een dertigjarige looptijd was loeivast met 0,85 winst op 103,50.

Op de aandelenmarkt steeg Hoogovens procentueel het meest. Het staalaandeel ging 3 procent of 0,70 vooruit naar f 22,60. Het havenbedrijf Pakhoed kreeg er eveneens 3 procent bij op f 35,80 (plus f 1,10) en Stork steeg f 0,60 tot f 27,90. Het chemieconcern DSM kreeg er zeven dubbeltjes bij op f 76,40. Het levensmiddelenconcern Unilever liep 1 op naar f 191,20.

Hoofdfondsen

	v.k.	s.k.
ABN Amro	52,30	52,30
ABN Amro A.in F.	79,80	79,80
ABN Amro Obl.Gr.f.	192,70	192,80
Aegon	78,60	78,30
Ahold	90,80	90,70
Akzo	136,60	136,70
Alrenta	207,70	207,60
Amev cert.	62,10	61,80
Bols cert.	42,20	42,80
Bührm.Tet. c.	31,20	31,00
CSM cert.	107,40	108,20
DAF	8,30	8,30
Dordtsche Petr.	133,80	134,30
DSM	75,70	76,40
Elsevier	122,60	123,30
Fokker cert.	14,20	14,30
Gist-Broc. cert.	35,70	34,90
Heineken	164,90	165,00
Hoogovens nrc	21,90	22,60
Hunter Douglas	42,00	42,30
Int.Müller	57,50	56,50
Int.Ned.Gr. c.	57,00	57,20
KLM	25,50	25,90
Kon. KNP	31,10	30,90
Kon. Olie	145,40	145,70
Nedlloyd	27,30	27,50
Océ-v.d.Gr.	40,40	40,30
Pakhoed cert.	34,70	35,80
Philips	21,00	21,30
Polygram	45,00	45,90
Robeco	97,70	98,00
Rodamco	48,00	47,80
Rolinco	96,20	96,50
Rorento	81,10	81,20
Stork	27,30	27,90
Unilever cert	190,20	191,20
Van Ommeren nrc	32,30	32,20
Ver.Bezit VNU	95,00	95,80
Wessanen cert.	106,00	105,90
Wolters-Kluwer	84,40	85,20

Avondkoersen Amsterdam

ABN Amro Hold. 52,30 (79,80)
KLM 26,10-26,30 (25,90)
Kon.Olie 145,70-145,90 (145,70)
Philips 21,30-21,40 (21,30)
Polygram 45,80-46,00 (45,90)
Unilever 191,20 (191,20)

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	46,00	46,20
ABN AmroHld.prf.	6,33	6,31
ABN AmroHld.div'93	50,40	51,20
ACF-Holding c.	33,20	33,00
Ahrend Groep c.	93,00	93,50
Asd Options Tr.	8,80	8,70
Asd. Rubber	2,30	2,15
Ant. Verff.	400,00	-
Atag Hold. cert	113,70	112,50
Athlon Groep	37,80	37,80
Athlon Groep nrc	39,00	39,00
Aut.Ind.R'dam	56,00	56,00
BAM Groep	76,00	76,00
Batenburg	143,30	143,30
Beers	110,00	110,00
Cindu Intern.	115,00	115,00
Claimindo	301,50	301,50
Content Beheer	22,00	22,30
Credit LBN	23,00	23,00
Crown v.G. cert.	115,00	115,00
CSM	106,50	107,40
DAF cert.	5,85	5,85
Delft Instrum.	16.40	16.90
Dorp-Groep	37,00	37,00
Draka Holding	24,00f	23,60
Econosto	19,80	19,90
EMBA	122,00	125,00t
Eriks Holding	69,90	70,00f
Flexovit Int.	48,20	49,20
Frans Maas cert.	46,50	49,00
Fugro McClelland	26,00	25,90
Gamma Holding	80,50	83,00
Gamma pref.	5,55	5,55
Garzarelli $	11,00	-
Getronics	31,70	31,70
Geveke	16,80	16,70
Giessen-de N.	124,50	124,50
Goudsmit	30,00	30,50
Grolsch	189,00	187,50
GTI-Holding	186,00	186,00a
Hagemeyer	136,40	138,00
HAL Trust B	13,60	13,70
HAL Trust Unit	13,60	13,80
HBG	182,50	180,00
Heineken Hold.	141,50	141,50
Hes Beheer c	13,10	13,30
Hoek's Mach.	57,00	57,00
Holl.Sea S.	0,33	0,33
Holl. Ind. Mij	34,50	33,50a
Hoop Eff.bank	7,90	7,90
Hunter D.pref.	2,50	-
IHC Caland	89,80	89,50
Kas-Associatie	33,00	33,20
Kempen & Co	7,50	7,40
Klene Holding	93,00	93,00
Kondor Wessels	29,80	30,00
KBB	66,80	67,00
Kon. Sphinx	46,20	47,00
Koppelpoort	332,00a	328,00a
Krasnapolsky	202,00	202,00
Landré & Gl.	47,00	47,50
Macintosh	31,70	35,20
Maxwell Petr.	119,00	119,00
Moeara Enim	1190,00	1190,00
M.Enim OB-cert.	15700,00	15700,00
Moolen Holding	25,90	25,90
Mulder Boskoop	40,10	40,10
Multihouse	2,80	2,80
Naeff	469,00	-
NAGRON	60,00	61,00
NIB	735,00	740,00
NBM-Amstelland	7,30	7,40
NEDAP	32,70	33,00
NKF Holding	107,00	106,50a
Ned.Part.Mij	55,10	55,10
Ned.Springst.	7200,00	7200,00
Norit	17,90	18,20
Nutricia GB	109,50	109,50
Nutricia VB	115,30	115,00
Nijv.-Ten Cate	70,80	71,30
Omnium Europe	8,50b	-
OPG cert.	31,70	31,40
Orco Bank cert.	74,50	74,70
OTRA	230,00	229,00
Palthe	29,00	29,00
philips div'93	20,40	20,50
Pirelli Tyre	13,00	13,50
Polynorm	137,00	136,50
Porcel. Fles	138,00	138,00
Randstad	44,30	44,50
Reesink	73,10	72,70
Samas Groep	28,00	28,10
Sarakreek	13,70	13,70
Schuitema	1675,00	1675,00
Schuttersveld	31,10	31,10
Smit Intern.	23,00	22,50
St.Bankiers c.	13,80	13,80
Stad Rotterdam c	41,80	41,70
Telegraaf De	92,60	95,00
Textielgr.Twente	84,00	84,00
Tulip Computers	10,20	10,10e
Tw.Kabel Holding	124,70	125,40
Ubbink	65,00	65,00
Union	50,50	50,50
Un.Dutch Group	0,30	0,34
Vereenigde Glas	516,00	510,00
Verto cert.	16,00	16,00
Volker Stevin	46,00	45,80
Volmac	14,80	15,20
Vredestein	16,10	16,00
VRG-Groep	24,90	24,60
Wegener	64,50	66,00
West Invest F.	8,00	8,00
West Inv.F. wb	100,00	90,00a
Wolters Kluwer	335,50	337,00
Wyers	19,10	19,10

Beleggingsinstellingen

ABN Amro Aand.F.	81,10	81,70
ABN Amro Albefo	51,60	51,60
ABN Amro Amer.F.	70,50	71,20
ABN Amro Eur. F.	67,20	67,60
ABN Amro Far EF.	49,50	49,90
ABN Amro Liq.Gf.	170,40	170,50
ABN Amro Neth.F.	83,60	84,10
ABN Amro rent.div	152,30	152,40
Aegon Aandelenf.	35,30	-
Aegon Spaarplus	5,15	-
Aldollar BF $	28,60	28,70
Alg.Fondsenbez.	232,00	232,00
Alliance Fund	10,30	10,30
Amro North Am.F.	68,90	68,90
Amvabel	92,00	92,50
Asian Tigers F.	71,50	71,80
Asian Select. F.	68,50	68,50
Austro Hung. F.	3,90	3,90
Beleg.f. Ned.	64,00	64,50
Bemco RentSel.	59,50	59,50
Bever Belegg.	2,70	2,70
CLN Obl. Div. F.	114,00	113,80
CLN Obl.Waardef.	121,80	121,80
Delta Lloyd Inv.	25,00	25,00
DP America Gr.F.	36,30	36,60
EGF Investm.	113,00	113,00
EMF Rentefonds	79,80	79,90
Eng-Holl.Bel.T1	10,00	10,00
Envir.Growth F.	43,00	43,00
Esmeralda part.	33,20	33,50
Eur.Ass. Trust	5,30	5,30
EMS Growth Fund	100,00	100,10
EMS Income Fund	96,90	97,00
EMS Offsh. Fund	97,40	97,60
EOE Index Fnd	308,00	314,00
Euro Growth Fund	42,10	42,50
Euro Spain Fund	7,00	7,00
Far East Sel.F.	54,00	54,00
Gim Global	53,30	52,80
Groeigarant	1,32	1,35
Holland Fund	68,30	68,30
Holl. Eur. Fund	48,30	48,00
Holl. Obl.Fonds	129,50	129,50
Holl. Pac. Fund	90,20	91,00
Holl. Sel.Fonds	84,80	85,00
ING Bnk Dutch Fnd	45,70	45,90
ING Bnk Geldm.Fnd	57,12	57,14
ING Bnk Glob.Fund	45,70	45,70
ING Bnk Oblig.Fnd	36,40	36,40
ING Bnk Spaard.F.	103,06	103,08
ING Bnk Rentegr.F	126,00	126,00
ING Bnk Vastg.Fnd	32,10	32,10
Innovest	47,00	47,40
Interbonds	538,00	538,00
Intereffekt 500	24,50	24,00
Intereffekt wt	34,20	34,90
Investa part.	61,80	62,40
IS Himal.Fund $	6,50	6,50
Jade Fonds	151,70	151,50
Japan Fund	15,40	15,60
Jap.Ind.Alpha F.	6100,00	-
Jap.Sect.Rat.Yen	5100,00	-
Korea Pac.Tr. $	7,50	7,50
Liquirent	51,15	51,20
Mal.Capital F.$	10,20	10,10
Mees Obl.Div.F.	122,60	122,70
Mexico Income F.	17,50	17,50
MK Int.Ventures	9,90	9,90
Mondibel	74,00	74,10
Nat.Res.Fund	60,40	60,00
Nedufo A	111,50b	112,50b
Nedufo B	122,00	122,00
Nevas	49,40	49,40
Nevas 17 cumpref.	49,40	47,50
New Asia Fund	4,80	4,80
Nomura Warr. F.	0,22	0,20
Obam, Belegg.	260,50	260,50
OAMF Rentefonds	14,40	14,40
Orange Fund	19,30	19,40
Pac.Dimensions	86,50	86,50
Pac.Prop.Sec.F.	27,30	27,30
Pierson Rente	121,40	121,40
Postb.Aand.f.	50,50	50,50
Postb.Belegg.f.	59,00	59,00
Postb.Verm.gr.f.	58,20	58,20
Rentalent Bel.	163,20	163,30
Rentotaal NV	37,80	37,80
RG America F.	115,00	115.50
RG Divirent F.	51,20	51,20
RG Europe F.	95,50	96,00
RG Florente	121,90	121,90
RG Pacific F.	92,50	92,30
RG SP Groen	57,80	57,80
RG SP Blauw	55,50	55,50
RG SP Geel	50,90	51,10
Rodin Prop.$	88,00	88,00
Rolinco cum.p	82,00	80,80
Schrod.Int.Pr.F	25,50	25,50
Sci/Tech $	14,00	14,30
Suez Liq.Grf.	189,30	189,30
Technology Fund	17,00	17,00
Tokyo Pac.Hold.	163,00	170,00
Trans Eur.Fund	75,40	75,10
Transpac.F.	242,00	242,00
Uni-Invest	19,50	19,50
Unico Inv.Fund	75,50	75,50
Unifonds DM	27,80	27,80
Vaste Waard.Ned	48,50a	47,80a
Vast Ned	100,50	101,30
VIB NV	56,70	56,70
VSB Mix Fund	52,10	52,20
VSB Obl.Gr.f.	106,60	106,60
VSB Rente Fonds	113,00	113,00
WBO Intern.	66,60	67,00
Wereldhave NV	80,20	81,80
Yen Value Fund	74,10	74,00
ZOM Florida F.$	26,00	25,00

Parallelmarkt

Alanheri	26,50	26,50
ABF	113,30	113,30
Austria Global	1045,00	1045,00
Berghuizer Papier	28,00	27,80
Biogrond Belegg.	10,90	10,90
Comm.Obl.F.1	95,70	95,80
Comm.Obl.F.2	95,50	95,60
Comm.Obl.F.3	95,80	95,90
De Drie Electr.	10,50	10,40
Delta Ll.Dollarf.	67,10	67,00
Delta Lloyd ECU	57,80	57,90
Delta Lloyd Mix	61,90	62,10
Delta Lloyd Rent	62,20	62,20
Dico Intern.	55,80	55,30
DOCdata	3,00	3,00
Dutch Take Ov.T.	39,30	39,50
Ehco-KLM kleding	38,50	39,00
E&L Belegg.1	69,70	70,10
E&L Belegg.2	76,50	76,70
E&L Belegg.3	110,70	110,70
E&L Belegg.4	79,50	79,60
E&L Kap.Rente F.	112,50	112,50
German City Est.	28,50	30,00
Gouda Vuurvast	44,50	43,50
Helvoet Holding	36,10	36,10
Inter/View Eur.	3,70	3,70
Kühne+Heitz	27,60	27.60
Management Share	2,00	2.60
Neways	5.10	5,30
Ohra Aand.F.	52,40	52,60
Ohra Liq.GrF.	50,90	50,90
Ohra Obl.Df.	52,70	52,70
Ohra Obl.Grf	52,40	52,40
Ohra Onr.G.F.	53,80	53,90
Ohra Totaal F.	52,60	52,60
Pan Pac. Winkel	10,30	10,30
Simac Techniek	10,00	10,00
Suez Gr.Fund	51,70	51,30
Vilenzo Int.	14,60	14,60
Welna	37,80	37,30
Wereldhave	4,00	-
Wolff	50,00	50,00

Parallel top-15

Besouw, van	23,50	23,50
Free Record Shop	15,10	15,30
Geld. Papier c.	60,50	60,00
Groenendijk	26,00	25,80
Grontmij	48,10	48,00
Holland Colours	50,20	49,80
LCI Comput.Gr.	2,70e	2,70
Melle, van nrc	57,50	59,00
Nedcon Groep	51,50	52,30
Nedschroef	50,00	50,30
Ordina Beheer	12,10	12,10
P & C Groep	78,20	78,10
Pie Medical	4,70	4,50
Sligro Beheer	53,50	54,20
Weweler	19,00	19,00

Wall Street

allied signal	57⅝	58
amer.brands	37	36⅞
amer.tel.tel	52¾	53⅜
amoco corp	49½	49½
asarco inc.	26½	26⅝
bethl. steel	15⅞	16⅜
boeing co	37½	37¼
can.pacific	13	13
chevron	69⅝	69⅛
chiquita	17¼	17
chrysler	35⅛	36⅜
citicorp	22⅜	22⅞
cons.edison	32⅝	32⅝
digit.equipm.	42¼	40¾
dupont nemours	45⅝	46¼
eastman kodak	49⅛	48½
exxon corp	60⅜	60⅛
gen. electric	84⅞	84¾
gen. motors	34	34⅝
goodyear	66	66½
hewlett-pack.	74⅛	72⅞
int. bus.mach.	48¾	48⅛
int. tel.tel.	70¼	71⅝
klm airlines	13⅞	14½
mcdonnell	53⅞	57
merck co.	42	41⅞
mobil oil	63⅛	62¼
penn central	27⅛	27
philips	11⅜	11¾
primerica	52	52⅛
royal dutch	79¾	79½
sears roebuck	47⅜	47⅜
sfe-south.pac.	14	14¼
texaco inc.	58⅞	58⅜
united techn.	47⅜	47¼
westinghouse	14¾	13¾
whitman corp	14½	15
woolworth	28⅞	29

Advieskoersen

amerik.dollar	1,760	1,880
austr.dollar	1,16	1,28
belg.frank (100)	5,30	5,60
canad.dollar	1,360	1,480
deense kroon (100)	27,50	30,00
duitse mark (100)	109,80	113,80
engelse pond	2.67	2,92
finse mark (100)	32.20	34,70
franse frank (100)	31,35	34,10
griekse dr. (100)	0,74	0,94
ierse pond	2,80	3,05
ital.lire (10.000)	11,15	12,85
jap.yen (10.000)	141,00	147,00
noorse kroon (100)	24,85	27,35
oost.schill. (100)	15,70	16,20
port.escudo (100)	1,14	1.32
spaanse pes. (100)	1.47	1,67
turkse lira (100)	0,0160	0.0250
zweedse kr. (100)	23.70	26.20
zwits.fr. (100)	120,25	124,75

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,82395-1,82645
antill.gulden	1,0050-1,0350
austr.dollar	1,2243-1.2343
belg.frank (100)	5,4570-5,4620
canad.dollar	1,42175-1.42425
deense kroon (100)	29.110-29.160
duitse mark (100)	112.4000-112.4500
engelse pond	2,8075-2.8125
franse frank (100)	33.210-33.260
griekse dr. (100)	0,7910-0.8910
hongk.dollar (100)	23.2750-23.5250
ierse pond	2,9590-2.9690
ital.lire (10.000)	12.195-12.245
jap.yen (10.000)	145,005-145,105
nwzeel.dollar	93,845-93.855
noorse kroon (100)	26.600-26.650
oostenr.sch. (100)	15.9720-15.9820
port. escudos (100)	1,2290-1.2690
spaanse pes. (100)	1,5800-1,5900
surin.gulden	1,0025-1.0425
zweedse kr. (100)	25,210-25,260
zwits.frank (100)	122,845-122,895
e.c.u.	2.2040-2.2090

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983 = 100)

algemeen	199,50	200,20
id excl.kon.olie	192,90	193.80
internationals	198,50	199,20
lokale ondernem.	202,30	203,10
id financieel	165,50	165,50
id niet-financ.	238,60	240,10

CBS-herbeleggingsindex (1983 = 100)

algemeen	296,40	297,50
id excl.kon.olie	268,90	270.10
internationals	307,90	309.00
lokale ondernem.	282,80	283,80
id financieel	260,40	260,40
id niet-financ.	311,80	313,70

CBS-stemmingsindex (1990 = 100)

algemeen	97,40	97,70
internation	89,30	90,00
lokaal	98,90	99,20
fin.instell	125,80	125,70
niet-financ	94,10	94.40
industrie	96,4 0	96,80
transp/opsl	68,80	69,70

Goud en zilver

AMSTERDAM - Prijzen van 14.00 uur: Goud onbewerkt 18,960-19,560, vorige 18,980-19,580, bewerkt 21,160 laten, vorige 21,180 laten
Zilver onbewerkt 180-250, vorige 180-250, bewerkt 290 laten, vorige 290 laten.

Dow Jones

Industrie 3271,11
+ 3,23

OPTIEBEURS

	serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c jan	47,50	468	4,90	4,90
abn amro	c jan	50,00	740	2,40	2,30b
aegn	c jan	75,00	1393	4,00	3,40
aegn	c apr	75,00	750	5,50	5,20
aegn	c apr	80,00	752	2,20	2,20
akzo	p jan	135,00	421	0,30	0,10
buhr	c jan	27,50	574	3,90	3,70
daf	p jan	7,50	1034	0,20	0,10
daf	p jan	10,00	907	1,90	1,90a
daf	p jan	12,50	666	4.40	4,30
daf	p apr	5,00	429	0,80	0,70
d/fl	c jan	180,00	820	2,50	3,00
eoe	c jan	270,00	1074	21,00	21,80
eoe	c jan	280,00	1687	10,30	11,80
eoe	c jan	285,00	1277	5,60	6,80
eoe	c jan	290,00	4568	1,10	1,80
eoe	c feb	290,00	1956	5,90b	6,20
eoe	c feb	295,00	760	3,40	3,40
eoe	c feb	300,00	870	1,60	1,50
eoe	c n94	290,00	547	29,50b	30,00
eoe	p jan	290,00	1431	0,80	0,10
eoe	p jan	300,00	2752	9,70	8,20
eoe	p jan	310,00	809	19,00	18,20
eoe	p jan	320,00	422	29,70	28,20
eoe	p feb	280,00	545	1,20	1,00
eoe	p feb	290,00	1279	3,60	3,20b
eoe	p mrt	280,00	596	2,40	2,00
eoe	p apr	290,00	453	6,00	6,00
hein	p jan	165,00	718	0,50	0,10
hoog	c jan	22,50	438	0,30	0,30
ing	c apr	60,00	417	0,90	0,90
ing	c j94	47,80	556	10,00	10,20
ing	p apr	57,50	1252	1,70	1,60
klm	c jan	25,00	770	0,70	1,00
klm	p jul	25,00	541	2,50	2,40
nedl	c apr	30,00	453	2,00	2,10
nll	c aug	105,00	2500	1,40a	1,10
nll	p aug	102,00	5000	1,40	1,40
nll	p n94	100,00	1000	2,25a	1,80
phil	c jan	20,00	3128	1,00	1,20
phil	p jan	22,50	623	1,60b	1,20
olie	c jan	140,00	1284	5,50	5,50b
olie	c jan	145,00	2095	0,90	0,70b
olie	c okt	115,00	1099	33,50	33,30
olie	p jan	145,00	2185	0,40	0,10
olie	p jan	150,00	676	4,30b	4,30
olie	p apr	150,00	529	5,20	5,00
top5	c jan	520,00	907	0,80b	0,30
top5	p jan	520,00	550	3,50	0,10
unil	c jan	190,00	1411	0,80	1,00

a = laten | g = bieden + ex-div.
b = bieden | h = laten + ex-div.
c = ex-claim | k = gedaan + h
d = ex-dividend | l = gedaan + g
e = gedaan + bieden | vk = slotkoers vorige dag
f gedaan + laten | sk = slotkoers gisteren

Vakantie

Caravans/tenten

CARAVAN merk Adria, bwj. '83, ledig gew. 833 kg, lengte 4.10 mtr., het voort., ijsk., kachel etc. l. g.st. Pr. ƒ 3.300,-. Heerweg 336d, Heerlen.

CARAVAN merk Adria Deluxe, bwj. '79, leeg-gew. 3.30 mtr., ledig gew. 550 kg, nw. voort., luifel, ijsk., kachel enz. In nw.st. Zien is kopen, tegen aann. prijs. Heerenweg 336c, Heerlen.

De OLDE Caravan bv. Voor totale rekreatie, o.a. Wilk, Beyerland-Sprinter-Vitesse-Quartz en Award tourcaravans, Raclet vouwwagens. Ruime keuze in gebruikte caravans en vouwwagens. Alle camping-, kampeer- en caravanbenodigheden (voortenten spec. aanb.) Wintertenten, kampingmeubel etc. etc. Reparatie- en verhuur. Voor service en kwaliteit naar Dr. Poelenslaan 141 ind.gark nrd. Sittard. 046-513634.

Te k. Camper FORD Transit, geh. compl. en voortent, ƒ 6.250,-. 045-316940.

ATLAS Stacaravans,, nieuw in Limburg, Import-Verkoop. Camping High Chaparral, Dirsbeek. 04492-2044.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Div. HOBBY Caravans 4 mtr. '87/88/89, 420 TM '88/'90/, 460 '88. R.v. Gelrestr. 45, Nieuwstadt: 04498-54664.

Duitsland

FERIENWOHNUNGEN im südl. Hochschwarzw. ab sofort zu verm. J. Kern, 7636 Ringsheim. Tel. 09-49. 78225687.

Luxemburg

LUXEMBURG prachtig gel. vak. woningen te huur te Wilwerwiltz. Inl. 045-410071

Campers

Te k. org. Westfalia KAMPEERAUTO, bwj. '84, met hefdak, ANWB gek. 045-216476 b.g.g. 04492-3311.

Te koop CAMPER Nissan i. g.st., 2-pers., verhoogd dak. 043-687289.

Limburg

Te huur vakantie BUNGALOW, compl. inger. tot 4 pers. Geleg. 5 km. van Maastricht. Vrij tot juni '93. Inl. 04407-1321.

Div. Buitenland

14-daagse culturele reis naar MOSKOU en Petersburg eind april '93, met verblijf in gastgezinnen. 04406-41206 of 046-370557.

Noord Holland

Genieten in Amsterdam
2 overnachtingen in het Doelen, Caransa of Rembrandt Karena Hotel, 2 x ontbijt en 1 x diner EN een toegangskaartje tot een Opera of Concert in het Muziektheater of het Concertgebouw.

Prijs: ƒ 245,- per persoon in Doelen/Caransa/Rembrandt Karena Hotel
ƒ 215,- per persoon gedurende de weekdagen (van zondag tot en met donderdag)

Inlichtingen over de programma's of boekingen:
Tel. 020-6262922
Fax. 020-6266831

Div. Vakantie/Rekreatie

Ponykampaccomodatie
Gezocht voor 3 aaneengesloten weken in zomervakantie voor plm. 30 personen. Minimale eisen: 2 douches / toiletten, 10 stallen weiland, eet- en slaapgelegenheid. Aanbiedingen, 09-32.89702969, na 18.00 uur.

Campers

Camper bouwen? Zelf doen!!
Beckers Sittard, kompleet en voordelig: kachels, koelkasten, aluminium beplating, aanrechten, houtplaten, verhoogde daken, ramen, accu's, zonnepanelen, kortom: teveel om op te noemen.
Beckers Sittard. Tel. 046-520608
Handelsstraat 22-24, Sittard.

(Huis)dieren

Te k. zeer mooie C-PONY, 1.30 mtr. Vos, zeer goed pressuur en springen, voor gevord. ruitertje. vr.pr. ƒ 2.750,-. 045-426995.

Schotse TERRIERS, boemers, yorkshireterriers, maltezers, teckels. Walem 11a, Schin op Geul: 04459-1237.

Te k. GOLDEN RETRIEVERS, ontwormd, 6 wk. oud. Tel. 04104-75390.

Te koop donkere Hollandse HERDER. Tel. 045-724852.

MALTEZER-LEEUWTJES te koop, iets aparts. Tel. 045-231231.

Te koop wegens omst. DOBERMANN 2 jr met pap., goede waakhond, prijs ƒ 350,-. Tel. 045-754593.

AKITA Inu te koop, m. stamb., ingeënt en ontwormd. Tel. 045-253582.

Te k. YORKS.-TERRIERS, 6 wk., zeer mooi, ontwormd, ingecoupeerd. 045-231054.

Gratis af te halen 2 jonge POESJES. Tel. 04754-87996.

Te koop HUSKY teef, 8 weken oud, zonder papieren, ƒ 400,-. Tel. 045-319611.

Te koop actief 16 jarig RIJPAARD. Tel. 045-412107.

Te koop zwarte DWERG-POEDELS, klein soort. Tel. 04750-16590.

Te k. Perzische KITTENS met stamb., blauw en blauwcreme. Tel. 04750-27106.

Te koop witte KEESJES, fokk. poedeltjes en Yorkshire puppies. 045-725260.

Te koop YORKSHIRE-terriërtjes te koop, ingeënt en ontwormd, goedkoop. Tel. 046-333594.

Te k. 2 Perz. POEZEN van 1 jr. en 7 mnd. met stamb., ƒ 450,-. Tel. 045-219561.

Te koop YORKSHIRE-TERRIER teefje, 2 jr. oud, vraagpr. ƒ 450,- met stamboom. Tel. 043-477953.

Te k. PUPS van ruwh. teckels, Maltezers, Poedels, Yorkshire-terriërs, Keeshonden, Spaniels, Golden retrievers, Labradors en div. bastaardhondjes. 04956-91851 (Bij Weert). Ingeënt. geop. ook zondags.

Te k. 2 zeer mooie Mechelse HERDER pupies, ing. en ontw. Tel. 04492-3421.

Te k. Duitse DOGGEN geteefjes met stamb. en pap. lid van de N.D.D.C. Kamp. afstam. Kennel van Klein-Nulland. 045-411680.

Te k. Border COLLIE'S puppies (schapendrijver). Steeg 31, Sevenum. 04767-4042.

Te koop Mechelse HERDERS, 2 x teef, 13 en 6 mnd. Tel. 045-325176.

Te koop jonge Dwerg-SCHNAUTZERS, kl. zwart, met stamboom. 045-211137.

o.a. Uit eigen kweek, BABY grijzeroodstaartjes, handtamme Ara en pratende papegaaien, 1-1 Ara Manillata. Ariane, Bleyerheiderstr. 10, Kerkrade. Tel. 045-351340.

Te koop vele soorten kooi + VOLIEREVOGELS, knaagdieren etc. met toebehoren, Pups van Yorkshires, malthezers en shi-zhu's. Ingeënt en ontwormd. Kom vrijblijvend kijken. Roosterbergstraat 40, Opoeteren-Maaseik (B). Tel. 09-32.89863809, 's zondags open v.a. 13.30 uur.

Te koop zwarte HERDERS v. Bolo, 3 cert., M. Britta 4 cert. in 1 jaar, 3de op de Ned. Kamp. N. Römers, Concordiastr. 12, Einighausen. Tel. 046-522610.

Te koop 2 mooie DWERG-BOKJES, kleine maat. Te bevr. 045-272795.

Te k. bijzonder leuk Perzische KITTEN, in de kleur shaded-zilver met stamb. en inenting. Tel. 04493-1957.

Te k. BOUVIER pup 3 mnd. reu. Tel. 045-725480

Te k. BOUVIER, teef, 12 mnd. bijna zwart, met stamb. lief v. kind. ƒ 550,-. Tel. 04493-1625.

BRIARDPUPS te koop met stamboom van kampioenafstamming, schrift. garantie. Tel. 04752-1885.

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

GEDR.PROBLEMEN met uw hond? Bel M. Honings, gedipl. gedr.therapeut. Limb. Inst. Hondenopvoeding. Tev. geh.cursus en puppy training. 046-510173.

Te k. nestje mooie mini YORKSHIRE-TERRIER pups. Tel. 04979-1246.

Te k. Calm TERRIËRS met stamboom ingeënt en ontwormd,uitm. oudens, zindelijk. Tel. 040-481581.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Opleidingen

Examengarantie
Basiskennis boekhouden, Praktijkdipl. boekhouden MBA en SPD-1, NIMA-A, Praktijkdipl. Informatica.

Informatie en gratis prospectus tijdens kantooruren 077-520440 of 046-599559, Bedrijfshogeschool Katholieke Leergangen/Limburgse SPD Opleiding Brouwers.

Cursus HANDLIJNKUNDE start 25-1-'93; cursus Fysiognomie start 26-1-'93. Inl. 045-716015.

Spaanse Les
v. beginners, gevorderden en conversatie. In groepjes of individueel. 045-418971.

Dansen
leer je pas goed bij
Danscentrum Weisscher
FDO-gediplomeerd
Lid van F.D.O., N.B.D., B.U.L.D.O., N.R.R.A., N.A.D.B.
Wij starten half januari in
Geleen, Sittard, Nuth Treebeek, Brunssum
met cursussen in:
stijldansen, rock 'n roll, disco.
Ook 40plus (gehuwde) parencursus stijldansen.
Onthoudnummer: 04493-4343
Let op! Nu ook bij ons de allernieuwste danstrend.
HIP HOP en MAMBO

2e-jrs. Student economie geeft BIJLES in economische vakken. 04405-2152.

Serieuze amat.schilders, elders teleurgesteld; acad. gev. kunstsch. geeft les in eigen atel. Goede ref. aanw. Omg. Heerlen. Br.o.nr. B-03422, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Cursus HOEDEN maken te Heerlen, 10 lessen v. 3 uur. Lescombinaties: dond.mid., vrijd.ochtend en dond.avond, vrijd.middag. Start donderdag 4 febr. Inl. 045-421471.

SUPERLEARNING Spraaken. Engl. und Frans. Wochenend Intensiefcursuse in Aachen. Info.: Bildungswerk für Friedensarbeit, tel. 09-49.241512722.

ANWB & Bovag erk. Verkeersschool WISCHMANN & ZN, Europaweg Zuid 340, Landgraaf. Tel. 045-321721 fax 324744 voor alle rijbewijzen en chauffeursdiploma's; theoriecertificaat voor AB in 4 weken op examen.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Rijles

ANWB Autorijleskamp
Nu met extra korting voor de periode van half februari tot april. Bel nu rechtstreeks:
ANWB Den Haag ☎ 06-8860

In 8 dagen of 8 weken Uw motor, auto, vrachtauto of trekkeroplegger rijbewijs met examen garantie. Tev. CHAUFFEURSOPLEIDING. Verkeersschool Theo van Bentum, tel. 045-217487.

RIJSCHOOL I.V.A. uw rijbewijs voor ƒ 2.150,- met examengaranties. Bel 04451-1795 of 04459-2129.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Huwelijksbureaus

All you need is love?
Om een levenspartner te vinden moet je soms het toeval een handje helpen. Dat kan discreet en effectief via PERSOONLIJKE BEMIDDELING. Bel voor meer info: HEERLEN, e.o. 045-726539, Mevr. Luchtman ROERMOND, e.o. 04750-15534, Mevr. Nabarro Of vraag de GRATIS BROCHURE aan: Postbus 525, 6040 AM, Roermond of Postbus 5050, 6401 GB Heerlen.

Mens en Relatie
Erkend bureau geeft vertrouwen (lid AVR)
Bowling-party: 21 februari en 14 maart!!

Je redt het best in je eentje, maar toch verlang je naar een warme gezellige relatie. Zet de eerste stap en bel met Relatiebureau HESTIA. We zijn een jong en energiek team dat graag de tijd voor je neemt. 043-645882.

Myra BEMIDDELINGSBURO. Wij hebben veel Poolse dames in alle leeftijden voor u ingeschreven. Bent u op zoek naar een fijne partner voor het leven? Wilt u meer weten? Bel dan 045-229448.

Huwelijk/Kennismaking

Eindelijk......
Niet Goed, Geld Terug Garantie
alléén bij...EDS! Postbus 476, 6460 AL Kerkrade. Tel. 045-451548. Limburgs grootste, snelste en méést veelzijdige Relatie-Buro. Vraag uw gratis info-pakket.

Chalet Treebeek
Alleenstaanden iedere zat. en zond. gezellige dans- en contactavond in de kelderbar "La Chalet". Dond. alleenstaandenbal in de bovenzaal, dj. Richard. Aanv. 21 u. Toegang boven 30 jaar. Zaal open vanaf 20 uur. Komeetstraat 25a, Treebeek. Tel. 045-211375.

2 vriendin. Jolanda 42 jr. 1.70 d.blond en Manuela 40 jr. 1.67 brunette spontaan. Houden v. alle leuke dingen z.k.m. 2 leuke spontane MANNEN 38-48 jr. met vaste baan en gevoel v. humor v. vriendsch. en event. vaste relatie. Br.m.foto worden beantw. p/a Chevremontstr. 34, 6463 CK Kerkrade.

Lieve minnaar 30+, zoekt vaste MINNARES tot 45 jr., liefst mollig of volsl., lichte handicap geen bezw. Br.o.nr. B-03482, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

VROUW zkt. man lft. 58-70 jr. uit goed milieu met auto. Br.o.nr. B-03494, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Hrl.

Zoek(t) u(w)ij een vriend(in)? Word(t) lid van de CHRISTELIJKE Korrespondentie Klub. Voor info: Postbus 392,2130 AJ Hoofddorp.

Nette HUISVROUW, gehuwd, 49 jr., 1.56 m., volslank, z.k.m. nette heer. Leeftijd niet belangrijk. Br.o. nr. B-03469, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

MAN, 60 jr., zond. kind., ongeb., 1.80 mtr., zkt lieve nette leeftijdsgen. vrouw, plm. 50-55 jr. Br.o.nr. B-03472, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Nette vrolijke man van 56 jr. wil gaarne kennis maken met nette VROUW van 50 tot 57 jr. om samen aan het leven meer glans te geven. Hobby's: muziek en toeren met de auto. Br.o.nr. B-03476, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Jongevrouw 21 jr. z.k.m. spontane JONGEMAN. Br. met foto: Br.o.nr. B-03478, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Jongemeid 22 jr. zkt. JONGEMEID (niet lesb. type) die ook alleen is, om mee uit te gaan, vak., fietsen, paardeh en andere akt. Leeft. 20-25 jr. Brief met foto: Br.o.nr. B-03479, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

ALLEENSTAANDEN. Werkgroep 't Gulikshoes, hoek Agricolastr.-Ophoven 1, Sittard, organiseert iedere zondag een dans- en contactavond. Bewijs verplicht. Inl. 046-747962.

Knappe, vrouwelijke arts, gehuwd, bisex, zoekt bisex VRIENDIN, liefst van 't zelfde niveau voor een lieve gemeenschappelijke relatie. Br.o.nr. met foto B-03483, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen, welke ond. erewoord retour gezonden worden onder strengste geheimhouding.

Symp. j. vrouw 27 jr. 1.70 m. slank sportt. z.k.m. sport. j. MAN tot 32 jr. van goed niv. om event. relatie op te bouwen. Br.o.nr. B-03488, L.D., P.B. 2610, 6401 DC Heerlen.

J.vrouw 35 jr., gesch. 2 kind., goed niveau, sport. representeert. uit., zoekt lieve eerl. goeduitz. sport. j. MAN tot 42 jr. v. goed niveau om vaste rel. op te bouwen. Reactie liefst m. foto op erewoord retour. Br.o.nr. B-03489, Limburgs Dagblad, Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

COMBINADO. Wij bemiddelen voor serieuze alleenstaanden. Onze persoonlijke aandacht garandeert dat je de meest geschikte partner vindt. Of je nu vriendschap, liefde of een levenspartner zoekt. Combinado zorgt ervoor. Postbus 678, 6400 AR Heerlen. Tel. 045-231377/321650.

ZAKENMAN, plm. 50, en d. blond, 1.80 mtr., goed milieu, i.b.v. zakenpand z.k.m. goed ogende vrouw tot 46 jaar met evt. interesse in eigen zaak. Brieven worden beantwoord. Br.o.nr. B-3495, L.D., P.b. 2610, 6401 DC Hrl.

Weduwe 64 jr. zkt. een lieve eerlijke VRIEND om samen de eenzaamheid op te lossen, en nog wat moois te beleven. Ik zit buiten in een rolstoel, binnen niet. Br.o.nr. B-3496, L.D.,Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Aids infolijn
Bel gratis
06-0.22.22.20
Maand. t/m vrijd. van 14.00 tot 22.00 uur.

Alleenst. weduwe zkt. uit net milieu HEER v.a. 60 jr., groter als 1.70 mtr. Br.o.nr. Br.o. nr. B-03493, L. D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

MYRA Bemiddelingburo. Als U op zoek bent naar een fijne partner voor het leven, vraag dan eens vrijblijvende informatie aan. Enkele v.b.: Karina, 20 jr., is eerlijk, gevoelig en vrolijk, geen kind. Jolanda, 27 jr., is tolerant en vrolijk, met zoon van 5 jr. Tilly, 45 jr., is spontaan en zorgzaam, met een dochter. Anna, 52 jr., is romantisch en gezellig. Henk, 27 jr., is spontaan en ondernemend. Erik, 32 jr., is trouw en huiselijk. Jo, 55 jr., is serieus en gevoelig. Wilt U meer weten, bel dan 045-229448.

Bel de Vakman

Voor al uw WAND-PLAFONDBEKLEDINGEN (schrootjes, HDM-panelen enz.). Ook tevens kleine verbouwingen. Belt u 045-224661 tussen 17-19 uur.

SCHILDER kan nog behangen schilderwerk aannemen. Tel. 045-310273.

DELTA TECH gekwalificeerd metaalbewerkingsbedrijf ook voor particulieren o. a. laswerken st. rvs alumin. (wentel+)trappen standaard of maatwerk bel bars. Tel. 045-439368 dhr. Willemsen.

Alle soorten tapijten, vinyl of linoleum goedkoop en vakkundig gelegd door ervaren STOFFEERDER. Tel. 045-723082.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

MAATWERK voor al uw timmerwerk en kl. verb. binnenshuis. 045-244609.

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren ƒ 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b. g.g. 646919.

STOELMATTERIJ vernieuwd rieten- en biezenstoelen m. gar. 045-418820.

Voor ombouw en RENOVATIE. Bel de vakman. Tel. 045-714730, na 17.00 uur.

Reparatie, renovatie, service en montage aan uw AANBOUWKEUKEN. Gratis info 045-210627.

Baby en Kleuter

Te koop KINDERWAGEN, wit leer, ƒ 125,-; rieten reiswieg ƒ 20,-; baby-uitzet (kleertjes, luiers enz.) ƒ 80,-. Tel. 045-414487.

Te koop witte kanten REISWIEG, t.e.a.b. Tel. 04406-10094.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Kapper/Cosm.

SCHOONHEIDS-massagegeped.- stoelen, beursmod. Tel. 04923-66561.

Radio en Afspeelapparatuur

ktv-video-audio
Opruiming diverse plankmodellen tegen uitgeslagen prijzen bij v. Uden Expert, Hoofdstr. 12, Hoensbroek, 045-212655.

Zonnebanken/Zonnehemels

Zonnehemels
Superbruiners voor perfecte bruining nu met 10 lampen snelbruiners, gasdrukveren en ventilator v.a. ƒ 945,-. Compleet met bezorgen en volledige garantie bij van ERP, Haspelsestr. 8 te Sittard (naast Göttgens) de zaak met superservice. Tel. 046-528575.

Huishoudelijke artikelen

Massale magazijnverkoop van duizenden apparaten
koelen, vriezen, wassen, hifi, stereo, kleuren-tv, video's etc.
WITTE HAL SITTARD EN MAASTRICHT
Waar nieuwe, licht beschadigde of overjarige apparaten uit de Horn-winkels worden verzameld en verkocht tot liefst
60% korting
Elke dag nieuwe aanvoer, elke dag superlage aanbiedingen
OP IS OP, SLECHTS ENKELE STUKS
Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:
Droger Creda
323, met twee warmte standen, ruime inhoud en tijdschakelaar tot 120 minuten
geen ƒ 499,- of ƒ 378,- maar
ƒ 299,-
Philips/Whirlpool magnetron
AVM 731, 32 liter inhoud, 750 Watt vermogen, mogelijkheid tot twee borden naast elkaar
geen ƒ 999,- of ƒ 799,- maar
ƒ 499,-
Philips compact disc speler
CD 615, 1 Bit systeem, 20 nummers programmeerbaar, shuffle play en herhalingsfunctie
geen ƒ 499,- of ƒ 399,- maar
ƒ 298
Sony kleuren televisie
KVX 2121, grootbeeld, teletekst, stereo weergave en afstandsbediening, on screen display
geen ƒ 1.699,- of ƒ 1.499,- maar
ƒ 1.199,-
witte hal
Sittard
Bergerweg 51-53. Industrieterrein Bergerweg. Tel. 046-518162.
Maastricht
Scharnerweg 66-70, achter Horn keukensuper. Tel. 043-633162. Ook uw adres voor keuken-inbouwapparatuur met grote kortingen.

IJSK. gasf. ƒ 95,-; wasaut. ƒ 175,-; diepvr. ƒ 175,-; wasdr. ƒ 175,-. 045-725595.

Te koop Indesit GASFORNUIS met raam, i.g.st. Tel. 045-231120.

Computers

NINTENDO 1 cassette met 1100 spelletjes voor ƒ 365,-. Tel. 045-229598.

Te k. Sega Mega drive SPELCOMPUTER, met spel Sonic (nieuw), ƒ 250,-. Tel. 045-256795

SUPER-NINTENDO incl. 3 spellen v. ƒ 700,- v. ƒ 300,-. als nw. 04498-58977.

Sega Game-Gear SPELCOMPUTER incl. adapter en 3 bekende spellen, pr. ƒ 275,-. Tel. 045-271924.

Te k. PC ATARI-AT 286/30, 40 Mb H-schijf, 16 Mhz k. snelh., monitor plus 3,5 drive, 5mnd. oud, ƒ 750,-. Tel. 045-441164.

TV/Video

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 75,-, met afst.bed. v.a. ƒ 125,-, met teletekst v.a. ƒ 250,- o.a. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. 045-213432.

KLEUREN TV te koop met teletex. Prachtig toestel. Tel. 045-353195.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Goede kleuren TV's met garantie. Enorme sortering v.a. ƒ 75,-, ook stereo en TXT TV's. Reeds 25 jaar. TV Occasion Centrum GEEL, Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 65,-. Nieuwe KTV's v.a. ƒ 298,-, betaling v.a. ƒ 25,- p.mnd. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Muziek

Te koop YAMAHA versterker P.C. 2602; 2x 400 W en 2 Puma Tannoy boxen met statieven, z.g.a.nw., ƒ 4.000,-. Tel. 046-372458.

Te koop 4-weg CROSSOVER, merk Soundcraft; div. eindtrappen merk Yamaha; 18-weg multikabel. Tel. 04492-1092.

---

balans-opruiming 10-50% korting!
Keyboards, drumstellen, orgels, gitaren, piano's, accordeons, orkestapparatuur enz.
Altijd aanbiedingen en occasions. Alles van Flight-Case.
Muziekhuis Lyana
Mauritsweg 48, Stein. Tel. 046-333227.
Maandag t/m zaterdag open. Donderdag koopavond.

Muziek via Uw PC:
Kom eens kijken en overtuig u van de enorme mogelijkheden.
Gitaristen opgelet
Fender Squier strats van ƒ 725,- voor ƒ 495,-.
STALMEIER MUSIC
de muziekspecialist
HOOFDSTRAAT 32 TEL. 045 214253 HOENSBROEK

Electronisch ORGEL Solina P.200 met ritmic box. Tel. 045-420459.

Te koop SYNTHESIZER D-50 en atari software, i.z.g.st., ƒ 1.850,-. 045-421857.

Te k. ACCORDEON Charron Frères, 120 B., 4 korig met gebogen klavier en versterker van 100 watt in prima staat ƒ 2.300,-, tel. 045-724336

Te koop 2x 100 w. Peavy monitor BOXEN. Tel. 045-255190, na 18.00 uur.

Te koop zeer goede TROMPET. Vaste prijs ƒ 500,-. Tel. 045-314959.

SHOWVERLICHTING voor discotheken, drive in shows of bands. Limburgs goedkoopste adres. Bezoek onze showroom. Highlite International, Huls 14, Simpelveld. Tel. 045-444907.

Maitree Bluesband zoekt TOETSENIST, erv. vereist. Tel. 045-750641 (Rene).

PIANO'S te k. en te huur. J. Somers & Zn. Pianohandel. Akerstr. 82, Hrl. 045-713751.

Te k. KLARINET (kunststof) met koffer, standaard, 2 lesboeken, z.g.a.nw. prijs ƒ 575,-. Tel. 045-216515.

Kunst en Antiek

De mooiste grenen en eiken keus volgens VT-wonen en Ariadne vindt u bij INTERART antiek Simpelveld, Irmstraat 64. 045-443161 eigen restauratie en logerij. Ma. gesl./do. koopav.

In-verkoop antieke grammofoons en SPEELDOZEN. Tel. 043-649494.

De grootste keuze in antieke kasten, vitrines, klokken, kachels en curiosa vindt U in onze 2000 m2 showroom. WIJSHOFF Antiques, Amstenraderweg 9, Hoensbroek-C. Tel. 045-211976. Geopend: do., vr. en za.

Te k. antieke 18e eeuwse Hollandse KUSSENKAST, afm.: br. 1.88, hg. 2.09, d. 0.77 mtr., vr.pr. ƒ 12.750,-. Tel. 04499-4049.

Antiek SIMONS gespecialiseerd in noten, grenen, eiken antieke meubelen en lampen, klokken enz. enz. Nuth, Dorpstraat 45 A, t.o. ingang kerk. 045-243437. Een begrip voor de regio!

Te k. Biedermeier SECRETAIRE, rozehouten slaapkamer, buffetkast en antieke hangklok. Tel. 045-410655.

Komt U eens vrijblijvend kijken naar onze enorme collectie ANTIEK o.a.: kasten, tafels, stoelen, klokken, brons, koper, tin enz. Wim Scheepers, Panheelderweg 28, Heel. Tel. 04747-1593. Iedere dag geopend.

Te k. gietijzeren POTKACHEL, slank-rond-model, ƒ 1.200,-. Tel. 045-463791.

Ant. ronde eik. SALONTAFEL strak mod., diam. 100 cm. ƒ 1.250,-. 045-416604

Bingo/Kienen

Iedere zondag KIENEN in Kegelpaleis, Emmastraat 7a Heerlen. Aanv. 19.30 uur

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Carnaval

CARNAVALSWAGENS te huur te Hoensbroek. Tel. 045-211330.

Te k. 24 CARNAVALSPAKJES: 12 heren, 12 dames, (Herzilein). 045-455954.

Te k. PRINSENWAGEN, compl. op onderstel, en plateauwagen, opknapper. Te bevr. 045-443148.

Te k. CARNAVALSWAGEN voor jeugdprins thema; reus. Inl. 04455-2264.

Te huur CARNAVALSWAGEN zondag/dinsdag, ook voor prins e/o Raad van Elf. Tel. 046-752297.

GRIMEREN moeilijk? U kunt het nog leren voor de Carnaval. Inl. 045-226776.

"STOFFEN". Dekoratiestof ƒ 1,95 p.mtr.; bedrukte katoen ƒ 2,50 p.mtr. Lycravelours ƒ 12,50 p. kg.; Tricot bedrukt ƒ 2,95 p.mtr. Groothandel Ruhe, Hildo Kropstr. 29, Nieuwegein. Tel. 03402-31656.

Te koop groep ENGELEN 20 personen, ƒ 275,-. Tel. 04406-41492.

FOTOLAMP vraagt teurfotografen i.b.v. camera die de camera tochten in hun woonst tegen vergoeding willen fotograferen. 01620-55735

Te k. MEULEKES carnavalsgroep, 24 pers., incl. molen. Tel. 045-3350

10 PIERROTPAKJES koop. Te bevr. 045-443

Braderieën/Markten

Zaterdag 23 januari
Carnavalskleding/Ruilbeurs
In Makado-Beek van 2e hands carnavalskleding particulieren voor particulieren (geen handelaren). Voor info en reservering marktkraam: 046-3746. Aanmeld. alléén tijdens werkdagen van 13.00-15.00. Reserveringen t/m donderdag 21 jan. 1993.

Te huur LUCHTKUSSEN, Postbus 30156, 6370 KD Landgraaf

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-7

Vlees/AGF

Extra voordelig!!!
Panklare halve varkens
W. Nelissen, Kerkstr. 158, Koningsbosch. Tel. 04743

Diversen

Hulp nodig bij het schrijven v. brieven, invullen v. formulieren en vertegenwoordiging in geschillen ? Bel het JURIDISCH assistentiebureau. Discretie gegarandeerd. Tel. 04406-42047. Postbus 1383, 6201 BJ, Maastricht.

Te koop wegens omstandigheden orig. Engels leren CHESTERFIELD, als nieuw. Tel. 04750-19448.

Te koop KASSA Sharp ER 3100, z.g.a.nw., buitenkansje. Tel. 045-413283.

Te k. 1 donkerblauwe wollen WINTERJAS (Wilco de luxe) mt. 38, ƒ 100,-; 2x complete koksgarnituur ƒ 95,-; vloerbedekking 3.30 x 2.80 ƒ 100,-. Tel. 04492-2858.

GEBIT gebroken? Tandtechn. praktijk Hoonhout v. nieuwe gebitsprothese en reparaties. Akerstr. Nrd. 328, Hoensbroek. 045-228211.

Te k. AQUARIUM 200 liter, ƒ 150,-; 3-zits bank stof z.g. a.nw. ƒ 75,-; baby-uitzet compl. ƒ 100,-. 045-427081.

NOVEEN St. Clara. rijk. Vraag alleen 9 dingen. Bid 9 dagen Wees Gegroet bij een brandende kaars, ook al geen zin in heeft. Vraag dingen die vast onmogelijk om verhoord den en iets wat u ligt. Laat de negende kaars geheel opbranden publiceer dit bericht. wat U vroeg. M.W.

ZANDSTRALEN van hekken, bels, auto's enz. Auto's de Jo Maessen, Voorgraaf. Tel. 045-32191

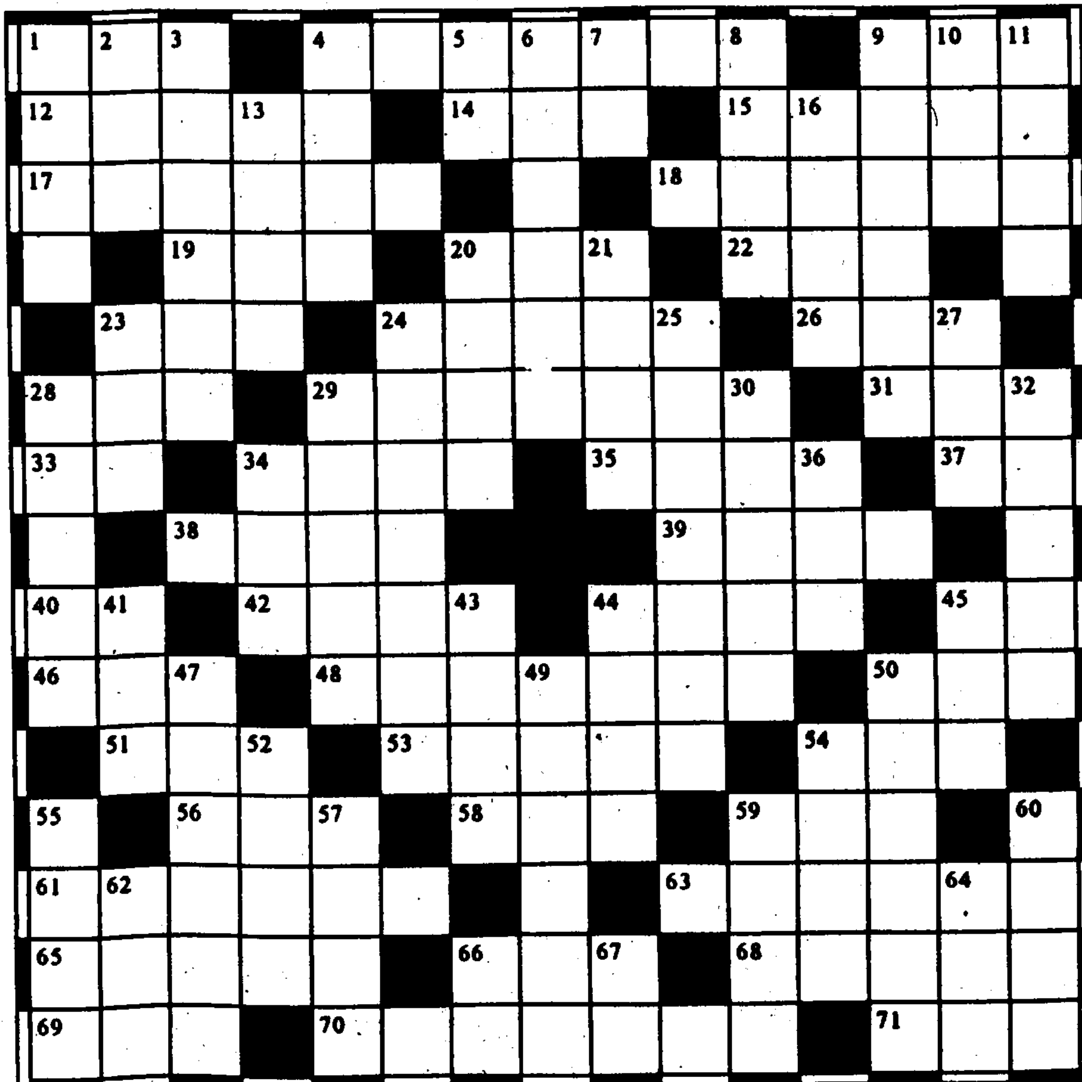
NOVEEN St. Clara. rijk. Vraag alleen 9 dingen. Bid 9 dagen Wees Gegroet bij een brandende kaars, ook al geen zin in heeft. Vraag dingen die vast onmogelijk om verhoord den en iets wat u ligt. Laat de negende kaars geheel opbranden publiceer dit bericht. wat U vroeg. M.W.

Voor Piccolo's zie verder pagina 12

Grote Limburgs Dagblad-puzzelactie

Hoofdprijs
f 5000,-
(eindoplossing)

PUZZEL NUMMER 8

Horizontaal: 1. laboratorium; 4. entree; 9. groente; 12. lofspraak; 14. garnituur; 15. begroten; 17. schuin toelopend; 18. vals; 19. aanwijzend voornaamwoord; 20. godin van de aarde; 22. adviesraad; 23. een weinig; 24. stad in Engeland; 26. plaats op Ameland; 28. deel van het hoofd; 29. werelds; 31. drinkgerei; 33. radon; 34. woede; 35. Chinees gewicht; 37. rivier in Italië; 38. gast; 39. ijverig insekt; 40. Eminentie; 42. zwakke; 44. niet weinig; 45. Votre Excellence; 46. plezier; 48. ordenen; 50. schrijfgerei; 51. gesloten; 53. warme wijn met suiker en specerijen; 54. kerel; 56. naar mijn mening; 58. dik en plomp; 59. de mensen; 61. monster; 63. goedmaken; 65. landelijk; 66. boom; 68. leerling; 69. telwoord; 70. gehakte biefstuk; 71. loopvogel.

Verticaal: 1. ongevulde; 2. Engels bier; 3. rand met bloemplanten; 4. kampeergerei; 5. boom; 6. klaar; 7. astatium; 8. Belgische kiezelzandsteen; 9. met een vettige stof bestrijken; 10. watering; 11. in het jaar (Latijn); 13. herkauwer; 16. het zij zo; 20. gindse; 21. gewoonterecht; 23. atoom; 24. te gast zijn; 25. katteras; 27. vruchtenat; 28. muziekinstrument; 29. niet dik; 30. hinniken; 32. Europees land; 34. bedorven; 36. deel van het oor; 41. insekt; 43. stekelig dier; 44. snel; 45. bosmeertje; 47. stad in Engeland; 49. zelfzuchtig mens; 50. roofdier; 52. Arabisch vorst; 54. bloem; 55. jurk; 57. vruchtbaarmakende stof; 59. op bout passende ring; 60. vlug; 62. bijbelse figuur; 64. eerste vrouw; 66. bijwoord; 67. familielid.

Doe mee en steun de goede doelen

20 weken lang publiceren wij op zaterdag een puzzel waaraan u kunt deelnemen en een kans maakt op de wekelijkse geldprijzen en de **hoofdprijs van *f* 5000,–.**

De opbrengst van de puzzel gaat naar goede doelen, 75% is bestemd voor Stichting Sint Anna, project Kinderboerderij Op de Bies, Landgraaf en 25% van de opbrengst is bestemd voor de Vereniging Veldeke, Limburg.

Inlichtingen:
Voor inlichtingen kunt u tijdens kantooruren telefonisch terecht onder nummer **045-739911.**

De wekelijkse prijzen

Eerste prijs f 1000,-

Tweede prijs f 300,-

Derde prijs f 150,-

Vierde prijs f 100,-

Vijfde t/m tiende prijs f 50,-

Voor het kansspel van deze puzzelactie heeft de staatssecretaris van Justitie op 4 november 1992 aan het bestuur van de Stichting Sint Anna te Heel vergunning verleend onder nummer L.O. 920/0157/164.92.

Zo kunt u deelnemen

PER GIRO OF BANK:
Schrijf de oplossing op een giro-/bankoverschrijving onder het woord "Mededelingen" en maak minimaal *f* 3,– over naar:
Puzzelactie Limburgs Dagblad Postbank: 19 75 600
Postbus 1000 6400 BA HEERLEN

PER BRIEFKAART:
Noteer aan de linkerkant van de briefkaart uw naam, adres en woonplaats. Vermeld tevens de oplossing van de betreffende puzzel. Behalve de gewone frankering plakt u tenminste *f* 3,– aan postzegels bij. U stuurt de briefkaart naar:

Puzzelactie Limburgs Dagblad
Postbus 1000 6400 BA HEERLEN

VOORWAARDEN: om te kunnen meedingen naar de beschikbaargestelde prijzen moet per giro of bank tenminste drie gulden zijn overgemaakt of op de briefkaart naast het gewone porto tenminste drie gulden extra aan geldige postzegels zijn bijgeplakt. U mag zoveel oplossingen inzenden als u wilt. Hoe meer inzendingen, hoe meer kansen op een prijs. Bovendien geeft u meer steun aan de goede doelen van deze puzzelactie. Iedereen kan meedoen, u hoeft dus geen abonnee te zijn. Medewerkers van Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. mogen meepuzzelen, maar komen niet in aanmerking voor het winnen van een prijs. Per giro deelnemen is het voordeligst, aangezien dit geen extra (porto-)kosten met zich meebrengt. Het overgemaakte bedrag komt geheel ten goede aan de puzzelactie. Van de extra geplakte postzegels op de briefkaart moet een gedeelte worden afgestaan aan de PTT. De oplossingen en de einduitslag zijn gedeponeerd bij notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen die ook de prijstrekkingen verricht.

Oplossing puzzel nr. 8

Als u de puzzel hebt opgelost, moet u de letters in de vakjes met de cijfers 28 - 61 - 15 - 36 - 21 - 59 achter elkaar zetten.

U leest dan een woord dat tevens de oplossing van onze puzzel vormt. U moet dit woord niet alleen opsturen, maar ook goed bewaren, samen met het nummer van de puzzel, want u hebt dit nog nodig aan het eind van onze uit 20 ronden bestaande puzzelactie om mee te dingen naar de hoofdprijs van *f* 5000,–.

Bewaar daarom ALLE oplossingen!
De oplossing van puzzel 8 moet vóór 28 januari as. in ons bezit zijn.

ATTENTIE:

Puzzelaars die een briefkaart inzenden moeten er rekening mee houden dat de porto is verhoogd van 60 naar 70 cent!

uzzelnummer: 6
lossing:
NGEL

jswinnaars:
prijs f 1000,-:
Greven
mmanshof 17 g
nssum

prijs f 300,-:
. Hijsten
Stegelstraat 23
uth

prijs f 150,-
Bonajo
40-1945 laan 8
ndgraaf

prijs f 100,-
r. en mevr.
Paffen-Meyer
Lindeplein 22d
unssum

e t/m 10e prijs:
. Beusen-Ickenrath
Sittarderweg 104
Heerlen

r. en mevr.
unissen
ns Bernhardstraat 66
nssum

Creoymans
isstraat 54
enrade

Ristenpatt
eastraat 77
rkrade

Gielen
nstraat 14
Heerlen

. P. Jegers
viaplein 4
Kerkrade

● *De heer en mevrouw Greven ontvangen uit handen van Karel van Knippenberg (r), hoofd PR en Promotie van het Limburgs Dagblad, het gewonnen duizendje.*
Foto: Foto: FRANS RADE

Aspirant-puzzelaar Hub Greven wint hoofdprijs

'Nog nooit zó vlug geld verdiend'

BRUNSSUM - „Toen ik dat fototoestel zag wist ik al genoeg", zei Hub Greven. Een scherpzinnig man met een snelle conclusie. Hij won deze week de duizend gulden die elke week weer beschikbaar is voor de goede puzzeloplossing. Als de notaris tenminste uw girootje of kaart aanwijst als het enige juiste exemplaar.

Hub Greven had gelijk. Dat toestel van de fotograaf kon maar één ding betekenen: de hoofdprijs. „Ik heb nog nooit zo vlug geld in zo'n zo korte tijd verdiend", lachte hij vergenoegd na het verplichte plaatjesprotocol.

Hub Greven puzzelde tot voor kort nooit. Dat liet hij liever aan zijn echtgenote Fien over. Die lost letterlijk elke kruiswoordraadsel op dat haar onder ogen komt. Op een of andere manier kwam Hub toch in het puzzelcircuit terecht. Terwijl Fien al op het niveau 'gevorderden' opereert, zette hij pas enkele weken geleden de eerste schreden op het puzzelpad. En laat hij nou direct met de neus in de boter vallen!

Natuurlijk is puzzelen niet de enige hobby die Hub Greven sinds zijn pensionering beoefent. Een heel leven was hij bijzonder actief in zijn eigen Brunssumse (kwaliteits-)drukkerij. Kwam niet echt aan lezen toe. Nu heeft hij op vier exemplaren na het standaardwerk van dr. Lou de Jong over de oorlogsjaren gelezen. "Wel moeilijk hoor!"

En als hij dan genoeg zitvlees heeft gekregen gaat Hub tennissen of fietsen. „Nee, niet met een groep. Ik fiets in m'n eentje. Kan ik zo hard gaan als ik zelf wil, want niemand houdt me bij." Hub is gelukkig niet verstoken van gevoel voor humor.

Pierre Essers knokte voor Veldeke Literair

Schoenlapper die gelukkig niet bij zijn leest bleef

Van onze verslaggever

KERKRADE – Onderwijzer is hij niet geworden, hoe graag hij dat ook wilde. „Piejeerke kan het wel", zei de hoofdonderwijzer tegen zijn vader toen die voor zijn zoon kwam informeren. „Maar hou er wel rekening mee dat het vak geen droge boterham oplevert."

Pierre Essers is inmiddels 75 jaar. Een Kerkradenaar die na die kortstondige droom zijn verdere leven wijdde aan het schoenmakersvak en het begeleiden van jonge mijnwerkers op de Willem Sophie voordat ze 'ondergronder' werden. Later, toen Pierre zijn reguliere arbeidsleven gedag zei werd zijn grote belangstelling voor het (Kerkraads) dialect en de Limburgse cultuur pas duidelijk zichtbaar. In Heerlen knokte hij voor wat tegenwoordig Veldeke Literair heet.

„Voor mij was taal altijd iets bijzonders", herinnert hij zich de jaren voor de oorlog en ook die van daarna. „Bij de jeugdbeweging wilde ik toneel spelen en zelf schrijven."

Toen de mijnen sloten mocht Pierre zo veel schrijven als hij zelf wilde. En hij wilde. Drieënvijftig jaar jong en alleen maar door het huiskamerraam naar buiten staren was niets voor Pierre Essers. De kans om zijn emoties en gedachten op schrift de vrije loop te laten greep hij met beide handen aan.

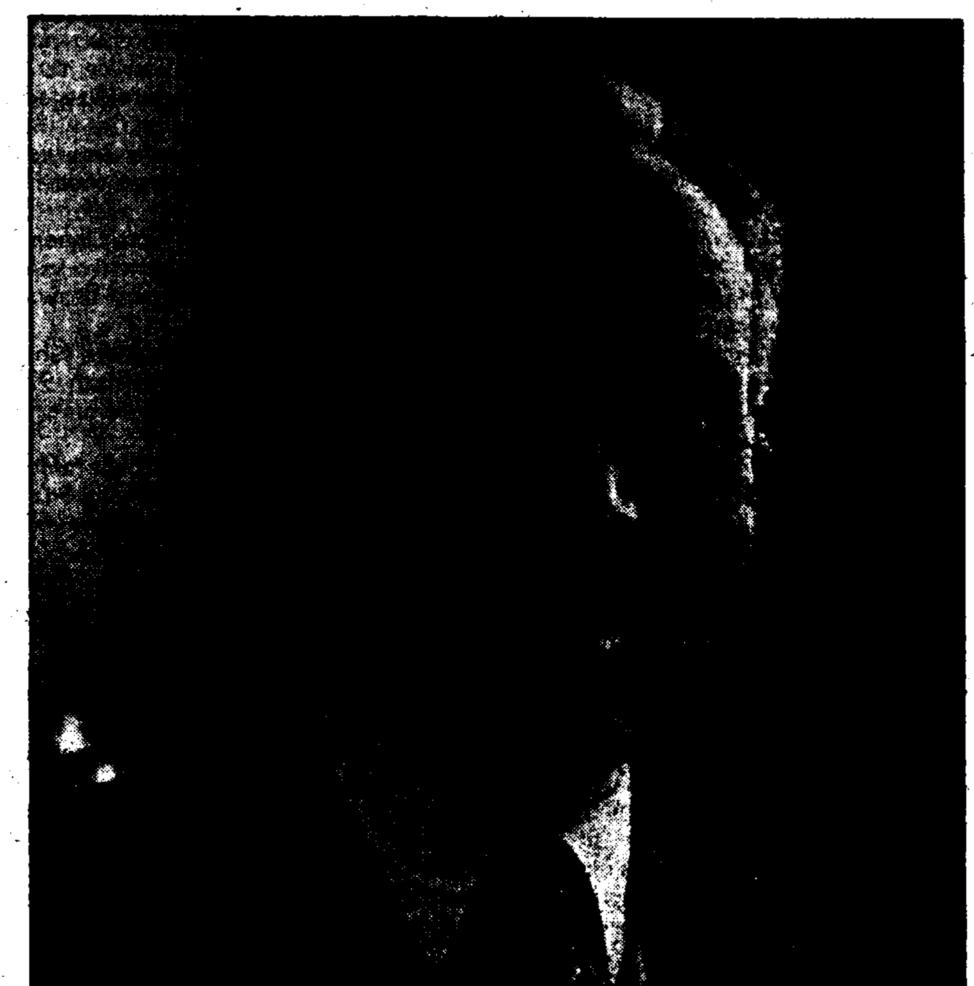
„We haden veel succes met de vereniging Kirchröatsjer Plat. Die verzorgde dialectavonden in Kerkrade. Daar schreef ik stukken voor. Weet je dat er in Kerkrade veel mensen zijn die iets goed op papier kunnen zetten?"

Pierre Essers bracht ook de bundels E ströas-je um en De epistele va tswai vrung uit. Dat laatste was een (denk)beeldige dialoog tussen het H.Hart en d'r Joep in Kerkrade. Eerst gepubliceerd in de Zuid-Limburger en later als boekwerkje uitgebracht.

Zijn wens om (schrijvende) mensen dichter bij elkaar te brengen bracht hem op het idee om Veldeke Heerlen voor te stellen een schrijversdag te houden. Op een oktoberdag, nu twee jaar geleden, kwamen de dialectschrijvers bij elkaar. De gemeente Heerlen ondersteunde dat initiatief zelfs met een subsidie. Inmiddels is er behalve de schrijverdag ook de schrijverskring van Veldeke ontstaan. Om productiviteit en kwaliteit te verbeteren reikt Veldeke sindsdien elk jaar de Groot-Limburgse Veldeke Dialectprijs uit. Dit was oorspronkelijk bedoeld als twee-jaarlijks evenement, maar door de enorme respons moest de vereniging dat voornemen haastig bijstellen.

En last but not least: Veldeke spant zich ook in voor het verspreiden van literatuur. Jaarlijks verschijnt er een uitgave met een oplage van 750 exemplaren die via de Veldeke-kanalen hun afnemers vinden.

Schoenmaker blijf bij je leest. Gelukkig voor Veldeke en de dialectiezers heeft Pierre Essers zich van dit gebod niets aangetrokken.

● *Pierre Essers: 'Literatuur? Dat komt van binnen. Uit je hart.'*
Foto: FRANS RADE

Pers.Kont./Klubs

Hallo meisjes!!
zie je d'r goed uit en wil je heel diskreet veel verdienen in 'n gezellige privésfeer? Kom dan vrijblijvend even langs kennismaken bij 'n kopje koffie. 046-749662

Goedlopende Club
vraagt nog Hollands meisje. Hoge garantie. Info: 04499-3828.

Meisje gevraagd voor PRIVÉ. Werk in overleg. Inl. 046-379987.

Meisjes gevr. voor PRIVÉ-WERK. Bel. 19.00-21.00 uur: 046-523421.

CLUB 2000 heeft nog plaats voor 2 meisjes. Werkt. in overleg. Gratis intern, evt. gar.loon. Tel. 046-742315.

Gevraagd 2 MEISJES voor Privé Club. Inl. 045-425656, vragen naar mevr. Michelle, Kaalheidersteenweg 154, Kerkrade.

Gevraagd voor escortservice leuk uitziende (jonge) VROUW. Discretie, hygiëne en eerlijkheid voorop. Info. 045-456958.

Dringend MEISJES gevr. voor escort-service. Goede verdiensten. Op oproepbasis. Werktijd. in overleg. Info. 045-271920.

06-lijnen

Het naakte meisje (18 jr.) schrok van zijn gemene ogen. "Je gaat me toch geen pijn doen hè?" smeekte ze, toen pakte hij de
zweep
06-340.340.90 (50 cphm).

Stoute
Evelientje moest nablijven "maar meneer waarom trekt U uw broek uit? Oooh moet ik dat in mondje nemen?" 06-340.340.30 (50 cphm).

"Maar meneer, waarom moet ik deze
ringoefening
helemaal naakt doen?" vroeg het meisje (18 jr.)Als ik nu m'n benen spreid, dan.. 06-340.340.20 (50 cphm)

"Wat is dat meneer, een
nummertje
en ook waarom moet ik al m'n kleren uitdoen?" "Nee meneer, niet doen!" 06-340.340.21 (50 cphm)

Langzaam trok
het meisje
(18 jr.) haar slipje uit "Voorzichtig het is de eerste keer", toen gebeurde "het" 06-340.340.55 (50 cphm)

Nymfo's
Laten jou volop genieten met heftige sex. Direct contact. 06-9765 100 cpm.

Adressen privé
Ze willen je verwennen en ontvangen je privé of komen bij je langs, ze geven zelf hun eigen adres en tel.nr. 100 cpm 06-96.88

Vrouwtjes
en meisjes zoeken voor straks sexkontakt, vraag naar hun telefoonnummer. Bel. 06-9661 (75 cpm)

****06-9603****
Er zijn genoeg meiden die ook het bed in willen (75 cpm)

Direkt
een meisje. Druk op de nul voor meer meisjes. 06-320.322.05 (37,5 cphm)

SM
In debodemloze mand hangt ze weerloos naakt voor 3 man. 06-320.340.33 - 50 cphm.

Heb je wel eens Gratis een Vrouw gewonnen? (ƒ 1,- pm.)
06-320.320.85

De Live-Sexlijn gaat heel erg ver! Erg grof!! (ƒ 1,- pm.)
06-320.320.86

06-320.320.06
Jonge tieners 18 jr. 50cphm

Hompsex voor 2
(1,- p.m.) draai eerst 06-320 en dan
SM voor 2...325.10
Gaysex Limburg...325.73
Jack off privé...321.16
Darkroom...324.16
Gay Pervers...329.16
Bi-sex...323.36
Jongens-sex...325.19
Studenten...327.56
Travestie...325.09
Transsexueel...321.36
Jurken & Pumps...325.94

Hou je van Leer, Rubber, Latex en gewaagde PORNO! (ƒ 1,- pm.)
06-320.320.90

06 Gay Café
Oost Nederland 75 ct.p.m. 06-320.327.55

sex voor 2
Direct contact (1,-p.m.) 06-9595

Hete meisjes willen
echt spel
sex-kontakt. Nu met telnr. 06-320*330*66 (37,5cphm)

Hete vrouwen bij jou in de buurt willen
sexkontakt
06-97.80 (100 cpm)

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Haar extase
Gebukt over tafel. Met 2 mannen... Wordt het Grieks? 06-320.329.25 - 50 cphm.

Privé-adresjes
voor echte hete meiden? 06-350.222.23 (75 cpm)

Pim duizelt
Na werk zit zij plots naakt op zijn schoot. 06-320.323.85 - 50 cphm.

De 30+ Box
Wie volop meeswingt, vindt hier het contact of de vriendschap met fijne leeftijdsgenoten. 06-320.321.31 - 75 cpm.

Homo
dirékt apart. Op zoek naar een opwindend afspraakje met een lekkere knul? Je hebt Direkt Kontakt! 06-320.322.75 (37,5 cphm)

De leukste meiden bellen de
Flirtbox
Bel 06-9501 (37,5 cphm)

Sexafspraakje
met 'n meisje. Vraag haar tel. nr. 06-9502 (37,5 cphm)

Direkt 'n leuk meisje aan de lijn. Vraag haar tel.nr. voor een avondje uit. (37,5 cphm)
****06-9510****

06-9511
DUIK in bed met 'n hete meid, vraag haar tel.nr. (37,5 cphm)

Privé-kontakt
Je krijgt direkt 'n meisje aan de lijn; 06-9570 (50 cphm)

Stout blondje. Slanke dijen. De man, het rietje...de straf.
06-320.329.23
50 cphm.

Een woeste meid. 2 Meesters in leer. Naakt zal ze..gehoorzamen.
06-320.326.91
50 cphm.

Bij u in de buurt zijn er ook genoeg meiden die het bed in willen! Luister voor 50 cphm.
06-350.340.77

Rijpe vrouwen
zkn. sexcontact, 50 cphm.
06-350.300.88

Hete vrouwen
op zoek naar sex, 50 cphm.
06-340.320.25

Meisjes
zoeken een ervaren vriend 06-320.330.43 (37,5 cphm)

Meisjes willen bijverdienen
sexadressen
06-320.330.60 (37,5cphm)

Hete meisjes
willen snel een sexafspraak! Direkt 06-320.326.66 (50cphm)

Bi-Sex voor 2
direkt apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen 06-320.330.87 (37,5cphm)

Direkt snel sexkontakt
sex-kontakt
06-320*320*32 (50 cphm)

Homo-jongens
Hoor ze heet TEKEER gaan. 06-320.330.88 (75c/m)

Partnerruil
Direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil 06-320.330.91 (37,5 cphm)

Zoek je een lekkere knul?
Gay-Dating
06-320.330.95 (37,5 cphm)

Ondeugend Evelientje
06-95.30
Bel voor sexkontakt 06-96.02
Zoek je 'n vluggertje? 06.96.62
Stripspelletje 06-96.63.
Snel Sexkontakt 06-96.64
Sex kontaktlijn 06-96.65
Direkt 'n meisje 06-97.10
Bel snel!! (37,5 cphm)

Bel Lenie op
Voor gratis telefoonsex. Of kom lekker bij mij... 06-320.324.96 (100 cpm)

Meisje 25 jr.
zoekt een man voor gratis sex. Alleen sex, geen relatie. 06-320.324.94 (100 cpm)

Een Prosti/Girl
bij u in de buurt? De postcode-pornolijn weet het! 06-95.46 - 1 gld.p.m.

Sextheater Nieuw!!
Laten jou volop genieten met heftige sex. Direct contact. 06-9765 100 cpm.

Leuke meiden
zoeken z.s.m. een vriend. 06-320.330.77 (75 cpm)

06-320*320*62
Op z'n GREIKS! Zij 18 jr. Naakt bukt ze voorover en jij staat achter haar! 75 cpm

Adressen
Nieuw (100 cpm)
06-96.85

Tieners 18 jr
Ik doe met jou alles! 50cphm
06-320.321.10

Griekse sex
Lisa draait zich om. 50cphm
06-320.325.55.

Nymf Linda
geniet van 2 kanten 50cphm
06-320.320.14.

!!! Grieks !!!
Marcha van achter 50cphm
06-9618

Tieners 18 jr
Het eerste de beste 50cphm
06-320.320.10.

Tienersex
18 jaar. Totaal vernieuwd.
06-320.320.50

06-320.320.07
18jaar. Tiener sex & dating 50 cphm

100% Gratis Sex met vrouwtjes die zich aanbieden: (ƒ 1,- pm.)
06-320.320.81

Vrije meiden
zoeken regelmatig sexcontakt 06-320.320.55 (37,5 c.p/hm)

nu direkt
een afspraakje met een leuk meisje (50 cphm) 06-320*322*33

400 Meisjes
willen een afspraakje! 06-320.322.11 (37,5 c.p/hm)

Direkt kletsen
met een leuk meisje! 06-320*330*90 (50 cphm)

Onderdanige jongens bellen met strenge meesters
SM voor 2
06-320.329.99 (37,5cphm)

Homokontakt
Zoek je 'n hete jongen? 06-320*330*18 (37,5cphm)

300 meiden
zoeken een heet slippertje. 06-320*321*44 (37,5 cphm)

Sex voor twee
direkt kontakt met meiden en hete vrouwjtes. 06-320.330.46 (37,5 cphm)

Direkt kletsen
met leuke meisjes: 06-9757 Altijd succes (50 cphm)

Kenners van pure live-porno vergeten nooit nr. (100 cpm)
06-340.340.11

ELVIS leeft???
Zijn grootste geheim live opgenomen! 06-320.370.75 - 75 ct p/m.

Callgirls
06-320.325.05 (75 cpm.)

Erotel 06
Erotel dat is 't wel
320.320.20
75 ct. p. min.

Bol, vol, grieks, lesbo's gegil, gekreun live banaal 100cpm
06-340.340.40

Heb je zin in LIVE 2x een hoogtepunt? Draai: 100 cpm
06-340.340.50

Sex op niet comm. basis met vrouwtjes/echtparen?? 100 cpm.
06-340.340.95

100% LIVE kunnen we je met een meisje koppelen!!! (100 cpm)
06-9659

Vrouwtje komt bij je of jij bij haar, ze geeft haar adres en tel.nr. 100 cpm
069-789

06-320*320*38
Rijpe, keurige geklede dame die live alles opneemt. Ik ben gek op jongens 18 jr. die op z'n Russisch tussen m'n Bolle willen. 75 cpm.

Zapp Sex!
Je kunt met je draaischijf of druktoets heen en terugspoelen. Op je hoogtepunt kun je het lekkerste blijven herhalen. 100 cpm. 06.95.60.

Lesbische meisjes 18 jr Petraatje, Ciska in hun kamertje. De deur staat op 'n kier, geniet maar 75 cpm.
06*96*08.

Rijpe vrouwen willen met jou een live sexgesprek! Laat je doorverbinden! 100 cpm.
06*96*09.

Jouw MEESTERES! 'n Hemelse hellefeeks voor haar dienaren. 75 cpm.
06-320*324*68.

Aanbid je MEESTERES! Ze doet je handboeien om! S&M. 75 cpm.
06-320*332*32.

Vernieuwde privésex-adresjes in geheel Nederland. (100 cpm)
06-340.310.10

Kontakten/Klubs

!!Angel en Boy escort!!
Deze week stunt! 045-271920.

ƒ 50,- all-in
Tel. 045-423608.

Club Eden
Iedere dag keuze uit 6 leuke jonge meisjes geopend vanaf 19.00/05.00 uur. Bel 045-462084, Holzstr. 103, Kerkrade.

Sacha's Escort
Bel. 045-463386
Alle dagen vanaf 19.00-05.00 uur.

Cinderella
Leuke meisjes verwennen U. Oude Rijksweg Noord 56, Susteren. Naast tennishal.

Anita paren-singel club
Hedenavond:
Super striptease, porno shows m.m.v. publiek. Tel. 045-462720

Club 2000
!!! NIEUW * * * * * * * * * * * * * * * * * * NIEUW !!!
3 jonge, blonde Ned. meisjes. Je weet niet wat je mist. Rijksweg Noord 22, Geleen, tel. 046-742315. 7 dgn. geop.

Paren en Single
Club LC
open ma-woe-vrij-zat v.a. 21 uur. Vandaag parenavond.Hertenweg 5, Zutendaal.Tel.09-3289-713323

De mooiste meisjes vindt u ma t/m vrij v.a. 14.00 uur, zat. v.a. 20.00 uur in
Club L'Aventura
Hoofdstr. 103, Amstenrade.

Dames gevr.
voor nachtclub in Duitsland. Tel. 09-49.202.451334 of 4936249.

Escort Andrea
Di.en vr. 21.00-02.00 uur
Za. 15.00-03.00 uur
Tel. 04498-57109

Angelique
Privé. Tel. 043-639410.

ESCORT ALL-IN
045 - 326191
ZATERDAG + ZONDAG
v.a. 20.00 uur.

Betrouwbaar privé-adres voor mannen
MAASTRICHT-Maastricht Privé is een betrouwbaar en gezellig privé-huis in het centrum van Maastricht. De zaak kenmerkt zich door haar lieve en gastvrije service, de mooie en behulpzame meisjes en haar intieme en altijd goed verzorgde kamers. Sinds enige tijd is dit unieke Maastrichtse huis alle dagen van de week geopend. Informeert U naar onze mogelijkheden via de telefoon: 043-254183, of kom gewoon eens in de Jodenstraat 2 in Maastricht, tussen het VVV-kantoor en de Kesselskade aan de Maas, net naast rest. Stap In, dag. va. 12 u. za. va. 19 u., zo. va. 13 u. Alvast 'n kusje van de meisjes en tot snel.

Monique
af 10 uur, ook. zat. en zond. 045-721759, meisje gevr.

Don't forget
LYDIA
046-749662, 2-8 uur.

CHANTA[illegible]
Frans zonder v.a. [illegible]
045-714707, mei[illegible]

Escort Sa[illegible]
Ook in hotel
☎ 045-418[illegible]

!Romina['s]
Escort
☎ 045 - 27[illegible]

Hotline es[illegible]
Nieuw Sand[illegible]
Tel. 04498-53[illegible]

OPGELET!!! 's Z[illegible] eerder geopend van [illegible] tot 24 uur.

Yvon[illegible]
Nieuw: erotische h[illegible] ƒ 50,-. Vrijd., zond. [illegible] bisch trio aanb. ƒ 1[illegible] all-in. Intiem en [illegible] mass. v.a. ƒ 100,- [illegible] ma.-zat. 11-24 u[illegible] 425100, Kapelw. [illegible]

Vandaa[illegible]
Blond, slank, D[illegible] Grieks mog. 045-[illegible]

Elisa's p[illegible]
Escort. Regio Ma[illegible] 7 dagen open. 04[illegible] Charmante d[illegible] gevraagd met [illegible]

Privé Es[illegible]
045-708124[illegible]

Bekendmaking

Het Dagelijks Bestuur van het Zuiveringschap Limburg maakt bekend dat bij hem is ingekomen een aanvraag om vergunning ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (ingeschreven onder nummer V92-225) van Radium Foam BV, Fort Willemweg 61 te Maastricht voor het lozen van bedrijfsafvalwater, koelwater, huishoudelijk afvalwater en hemelwater via de gemeentelijke riolering en de rioolwaterzuiveringsinstallatie (rwzi) Maastricht-Bosscherveld op oppervlaktewater.

Dat de aanvraag en andere ter zake zijnde stukken van 18 januari 1993 tot en met 17 februari 1993 ter inzage liggen en wel:

- op het kantoor van genoemd zuiveringschap, Maria Theresialaan 99 te Roermond op werkdagen van 09.00 uur tot 12.00 uur en van 14.00 uur tot 16.00 uur (afdeling Vergunningen en Handhaving);
- ten gemeentehuize van de gemeente Maastricht, Stadhuisstraat 5 te Maastricht (Stadskantoor I, begane grond) gedurende de kantooruren van 9.00 uur tot 16.00 uur en bovendien elke donderdag tot 19.00 uur, alsmede tijdens de kantooruren na bovengenoemde datum op het kantoor van genoemd zuiveringschap en het gemeentehuis van de gemeente Maasticht tot het einde van de termijn waarbinnen bezwaar kan worden ingesteld tegen de aanvraag.

Dat bij de ter inzage gelegde stukken is aangegeven tot wie men zich voor een mondelinge toelichting kan wenden.

Dat tot [illegible] einde van de termijn waarbinnen de [illegible] ter inzage liggen tegen het verlenen van de aangevraagde vergunning gemotiveerde bezwaren [illegible] worden kenbaar gemaakt:

- hetzij schriftelijk [illegible] het Dagelijks Bestuur van het [illegible]schap Limburg, Maria Theresialaan 99 te Roermond [illegible] van het nummer van de aanvraag;
- indien daarom [illegible] wordt verzocht (afdeling Vergunningen en Handhaving, telefoon 04750-94349), kunnen tot één week voor bovengenoemde datum mondeling bezwaren worden ingebracht, waarbij dan tevens gelegenheid wordt gegeven tot een gedachtenwisseling over de aanvraag tussen het bevoegd gezag, de aanvrager en de overige aanwezigen.

Dat [illegible] bezwaarschrift indient, kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Dat alleen degenen, die bezwaren hebben ingebracht [illegible] een ieder die aantoont [illegible] niet in staat is [illegible] bezwaren [illegible] beschikking kunnen indienen en als [illegible] tot het instellen van beroep gerechtigd zijn.

Roermond, 16 januari 1993

Het Dagelijks Bestuur vnd.

Zuiveringschap Limburg

HOROSCOOP 1993

Door: Corry Goedecke-Zappey

RAM
(21 maart t/m 20 april)
Je start 1993 met zo'n typisch-alles-is-mogelijk-Ram-gevoel. Je gaat de wereld veroveren. Dat het vervolgens na het voorjaar nogal tegenzit, moet je je niet teveel aantrekken. Blijf jezelf, en omring je met mensen die je goed genoeg kennen om in je te blijven geloven. Want alles komt goed, en zelfs beter dan het ooit geweest is. Als je eenmaal die erfenis krijgt, beste Ram, zo rond augustus, dan kan de rest van het jaar niet meer kapot!

STIER
(21 april t/m 21 mei)
De eerste maanden gaat het allemaal niet helemaal zoals je zou willen. Af en toe hap je zelfs naar adem. Maar troost je dan met deze gedachte: je buitenlandse flirt is je nog niet vergeten (schroom niet om er eens op te reageren). Bovendien keren je kansen zich halverwege het jaar, nadat je je hebt losgemaakt van een ongewenste omgeving. Midden augustus beloven de sterren een onverwachte meevaller van de belastingdienst. Je zou de inspecteur wel willen zoenen!

TWEELINGEN
(22 mei t/m 21 juni)
Dit jaar ga je heel diep in jezelf op zoek naar je diepste wensen en verlangens. Naar dat wat je zo verschrikkelijk graag zou willen, en tot dusverre onhaalbaar leek. En het gaat ook lukken, Tweeling. Want in de zomer wordt je eindelijk die geweldige baan aangeboden, waar je altijd naar op zoek bent geweest. Daarmee gaat niet alleen je leven enorme stappen op vooruit, maar dat geldt ook voor je financiële toestand. Geluk alom!

KREEFT
(22 juni t/m 23 juli)
Dit jaar, bereid je er maar op voor beste Kreeft, begint moeilijk. Het lijkt misschien wel alsof niets wil lukken. Maar laat je niet inpakken! Als je maar ja! tegen het leven durft te zeggen, dan is er veel geluk voor je in het verschiet. Wat er ook gebeurt, al met al maakt augustus alles weer goed. Want dan is de voorspoed in aantocht. Eindelijk valt alles in jouw leven op zijn plek. Vooral die zes balletjes van de lotto!

LEEUW
(24 juli t/m 23 augustus)
Dit jaar, beste Leeuw, is bij uitstek het jaar om voor jezelf te beginnen. Jij, met je overredingskracht, kunt dat voor elkaar krijgen, ook al zal het de eerste maanden niet meezitten. Gelukkig komt na de zomer die klapper, die je zo nodig hebt, en wordt al je moeite beloond met die grote klant. Dan keert ook het financiële tij, en zul je zelfs het langverwachte fortuin verwerven. (Dit is wel het moment om te kijken wat nu je echte vrienden zijn en wat niet.)

MAAGD
(24 augustus t/m 23 september)
Het wordt een jaar, beste Maagd, waarin je veel beslissingen zult moeten nemen. Niemand kan je daarbij [illegible] je moet maar geloven dat de planeten je uiteindelijk bij zullen staan. Als de helft van het jaar voorbij is, moet je echt spijkers met koppen slaan, maar dan zal het geluk je ook toelachen. Als die schathemeltjes partner, die je in juni ontmoet, je zo rond augustus ten huwelijk vraagt, twijfel dan niet. Doe eens iets impulsiefs!

WEEGSCHAAL
(24 september t/m 23 oktober)
Geld houdt je bezig dit jaar. Vooral de plannen om er meer van te maken. Laat je niet ontmoedigen door de eerste maanden van het jaar, als je ongeduldig wordt omdat alles zo lang lijkt te duren. Maar dan komt de ommekeer. Want die aankoop, die je ooit deed op de rommelmarkt, blijkt van onschatbare waarde te zijn. Accepteer het bod onmiddellijk, zodat je de tweede helft van het jaar ingaat met een dikkere portemonnaie dan je ooit gehad hebt!

SCHORPIOEN
([illegible] oktober t/m 22 november)
Het voorjaar zal je jezelf vaak moed in moeten spreken, Schorpioen. Je kansen in het buitenland brengen ook onzekerheden met zich mee. Maar in augustus wordt het mogelijk om echte liefde en financiën met elkaar te verbinden tot een harmonieus geheel, wanneer je je langgezochte minnaar weer in de armen sluit. Samen zetten jullie, ook financieel, het rad van fortuin naar je hand, en schakelen jullie over van leidingwater naar champagne.

BOOGSCHUTTER
([illegible])
[illegible] jaar [illegible] Maar in de tweede helft van het jaar kun je je laten gaan. [illegible] vriend [illegible] weer op, in augustus. [illegible] je weet niet wat je overkomt!

STEENBOK
(22 december t/m 20 januari)
De omstandigheden zijn er in het begin van het jaar niet naar om je lekker jezelf te voelen. Hang, als je jezelf wilt verwennen, eens iets wat je zelf echt mooi vindt aan de muur. Je gaat je eigen gang, dwars door alles heen, ook al lijkt er van alles in scherven te vallen. Maar: scherven brengen geluk! En dat geluk dat komt ook, Steenbok. Wees niet bang om je aan de roulettetafel geheel te laten gaan. Het kan bijna niet mis, met de planetenstand in augustus.

WATERMAN
(21 januari t/m 19 februari)
De eerste maanden van het jaar zit je in een crisis, die je bijna wanhopig maakt. Je zult het lange tijd zonder je geliefde moeten stellen. En je hobby lijkt ook al weg te zinken. Alle tegenslag, beste Waterman, kom je gelukkig na de zomer weer helemaal te boven, als de planeten je weer gunstiger gezind zijn. Je komt er uiteindelijk sterker uit. Niet alleen als mens, maar zeker ook financieel, door het plan dat je samen met een goede vriend gaat uitvoeren!

VISSEN
(20 februari t/m 20 maart)
In het begin van het jaar lijkt je leven één grote verkeersopstopping. Je komt maar niet vooruit. Geef anderen de ruimte, en je zult merken hoeveel iedereen van je houdt. Pas dan voel je je weer helemaal jezelf. Zo helemaal... Via! Zodat je je helemaal kunt geven aan je grote schare van bewonderaars, waardoor je doorbreekt. Zo rond augustus levert je dit ook eindelijk de financiële vrijheid op, die je nodig hebt om te doen wat je wil. Hebbes!

58

Komt dat even goed uit. Want wie nu 'n Peugeot 106 of 205 komt halen, hoeft pas op 1 september te betalen.

Proberen de sterren u soms iets te vertellen? Het heeft er alle schijn van.

Maar ook als we de astrologie even laten voor wat 't is, voorspellen we u in deze advertentie een bijzonder interessant financieel aanbod en tevens een uitstekend begin van het jaar.

We bieden u twee mogelijkheden.

De eerste is een renteloze lening tot maximaal f.10.000,-. Na de aanbetaling rijdt u tot 1 september 1993 zonder rente te betalen of zelfs maar iets af te lossen.

De aanbetaling kunt u in de meeste gevallen heel simpel oplossen door uw huidige auto in te ruilen.

Mogelijkheid twee is een lening over achttien maanden, met een rente van 0% (jawel: nul procent).

In beide gevallen profiteert u van alles wat de 106 (vanaf f.19.995,-) en de 205 (vanaf f. 22.490,-) altijd al te bieden hebben.

Zoals de krachtige benzine-injectiemotoren met de drieweg-katalysator en de Lambda-sonde.

Waardoor ze niet alleen rijden als een Peugeot, maar ook nog 'ns heel zuinig zijn en voldoen aan de strengste Europese milieu-eisen.

Wilt u gebruik maken van ons aanbod (en van de buitengewoon gunstige planetenstand), dan is er een aantal voorwaarden waaraan u moet voldoen.

De 106 of 205 van uw keuze mo[et] een nieuwe personenauto uit voorra[ad] zijn. U moet hem tussen nu en 27 januari 1993 kopen en hij moet vó[ór] 31 januari 1993 geregistreerd zijn.

De beste manier om uw geluk af [te] dwingen is derhalve om zo snel mogeli[jk] naar de dichtstbijzijnde Peugeot-deale[r] te gaan.

De adressen vindt u in de Gouden Gids.

JE VOELT JE LEKKERDER IN EEN PEUGEOT.

PEUGEO[T]

PRIJZEN INCL. BPM EN BTW, EXCL. KOSTEN RIJKLAAR MAKEN. DE UITGESTELDE BETALING EN DE LENING GELDEN NIET VOOR LEASE. ZE WORDEN VERSTREKT DOOR PEUGEOT FINANCIERING NEDERLAND (AANGESLOTEN BIJ HET BKR), ONDER DE GEBRUIKELIJKE VOORWAARDEN VAN EEN HUURKOOPOVEREENKOMST. INFORMEER NAAR DE VOORWAARDEN. WIJZIGINGEN VOORBEH[OUDEN].

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-452932; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363.

Mitsubishi heeft grootse plannen met NedCar Born

DOOR PETER BRUIJNS

BORN – De Japanse autofabrikant Mitsubishi zal tegen de eeuwwisseling de autoproduktie bij NedCar in Born verdubbelen. Dat voorspelt districtsbestuurder Henk van Rees van de Industriebond FNV.

Volgens Van Rees kan NedCar ondanks alle huidige problemen nog een mooie toekomst tegemoet zien. Zowel Volvo als Mitsubishi laten vanaf 1995 nieuwe automodellen in Born van de band rollen. Bij beide opdrachtgevers gaat het om te beginnen om 90.000 tot 100.000 stuks.

Van Rees verwacht echter dat Mitsubishi al snel 200.000 auto's per jaar wil laten maken. „Het bedrijf investeert niet voor niks 700 miljoen en een hoop knowhow in Born. Daar willen ze meer voor terug hebben dan 100.000 auto's. De Japanners willen in Europa veel meer auto's verkopen."

Zie verder pagina 25
● Een duur banenproject

NedCar-manager ontwerpafdeling neemt ontslag

Van onze redactie economie

HEERLEN – De directeur van de ontwerpafdeling van Nedcar, ir. H. Bierman, neemt ontslag. Bierman heeft zijn consequenties getrokken uit de nieuwe reorganisatieplannen van NedCar. Dat heeft een woordvoerder van NedCar gisteren bevestigd. Door de deze week aangekondigde reorganisatie wordt flink gesneden in het hogere management bij de autofabrikant. Van de honderden staffuncties vlak onder de concerntop blijven er slechts 25 over. Wat dat betreft past het opstappen van Bierman in de afslankingsplannen, erkende de woordvoerder.
Deze week werd ook duidelijk dat de ontwerpafdeling een onzekere toekomst wacht. De afdeling mag nu nog de opvolger van de Volvo 400-serie ontwerpen, maar zal zich daarna hoofdzakelijk bezig moeten houden met aanpassingswerk voor ontwerpen van Japanse en Zweedse oorsprong. Het voortbestaan van een groot deel van de afdeling is daardoor in gevaar.
Bierman heeft een belangrijke rol gespeeld bij de eerste contacten met de Japanse aandeelhouder Mitsubishi.

Water zakt langzaam in Midden-Limburg

Van onze verslaggever

ROERMOND – Het hoge water in Midden-Limburg zakt, geheel volgens de verwachting van het inmiddels opgeheven coördinatieteam, heel langzaam.

Alle wegsafsluitingen en andere noodmaatregelen, zoals de dijk van zandzakken in Ool, blijven nog enkele dagen gehandhaafd. In de buurtschap Ool wordt eenrichtingsverkeer ingesteld. Tot vrijdagavond vormde het kwelwater geen probleem, hoewel er in steeds meer kelders water kwam te staan.
De brandweer heeft aangekondigd dat pas over enkele dagen met het leegpompen van de kelders kan worden begonnen. Eerst moet het water nog een flink stuk zijn gezakt.
De problemen van het hoge water verplaatsen zich hoe langer hoe meer in noordelijke richting. Zonder overigens voor ernstige overlast te zorgen. Ook het kassengebied in Baarlo is er zonder kleerscheuren van af gekomen. Bij de overstroming in 1984 werd daar voor miljoenen guldens schade aangericht.
De grote parkeerplaatsen langs de Maas in Venlo zijn ondergelopen. Vandaag worden, zoals iedere zaterdag, duizenden Duitsers verwacht die hun auto's nu niet op de gebruikelijke plek kunnen parkeren. Bij buitengewone drukte heeft Venlo een speciaal scenario klaar liggen. De kooptoeristen worden dan naar centrale plaatsen buiten de stad geleid en vervolgens met pendelbussen naar de binnenstad vervoerd. Deze service kan Venlo vandaag niet bieden. Daar was de voorbereidingstijd te kort voor.

In de gemeente Bergen, ten noorden van Venlo, zijn wegen afgesloten en enkele buurtschappen omgeven door water. Vooral het buurtschap Ayen, in de kop van de provincie, is geïsoleerd. Vrachtauto's onderhouden ook pendeldiensten tussen de kernen Oud- en Nieuw Bergen en in een gedeelte van het dorp well.

Gevangenen verliezen geding

DEN HAAG/SITTARD – Het strengere regime in Extra Beveiligde Inrichtingen is toelaatbaar. De president van de rechtbank in Den Haag, A. van Delden, heeft gisteren de eis van 21 gedetineerden afgewezen om een eind te maken aan de maatregelen die staatssecretaris Kosto in september vorig jaar nam, na ontvluchtingen uit diverse gevangenissen in Nederland, waaronder uit de Geerhorst in Sittard. Ook de eis dat zij worden overgeplaatst uit de EBI's is afgewezen. De president plaatst in zijn vonnis wel kanttekeningen bij het strengere regime. Dat heeft zijn weerslag op de detentiesiuatie, meent hij. In zijn vonnis schrijft Van Delden dat vanwege het belang van het personeel in EBI's er een systeem zou moeten worden ontwikkeld dat minder aanleiding geeft tot spanningen dan het huidige systeem. Kosto nam in september maatregelen voor de EBI's, waar vluchtgevaarlijke gevangenen worden opgesloten.

Geld voor onderwijs

MAASTRICHT – Gedeputeerde Staten hebben een bedrag van 20.000 gulden beschikbaar gesteld voor het opstellen van een plan voor de vernieuwing binnen het middelbaar beroepsonderwijs en de volwasseneneducatie. De totale kosten van het plan bedragen 40.000 gulden. Het resterende gedeelte wordt betaald door het Contactcentrum Onderwijs Arbeid Limburg, het Regionaal Bureau Onderwijs Zuid-Limburg en de ondersteuningsinstellingen Volwasseneneducatie. De onderwijsvernieuwing past volgens Gedeputeerde Staten goed in hun streven naar de totstandkoming van grootschalige regionale opleidingencentra (ROC's).

Landelijke aandacht rokende Tonnaer

SITTARD – Een conflict tussen burgemeester J. Tonnaer van Sittard en PvdA-raadslid J. Smeets kan rekenen op landelijke belangstelling. Volgende week vindt een kort geding plaats, dat Smeets tegen onder andere Tonnaer heeft aangespannen omdat die zich in het stadhuis niet zou houden aan het rookverbod. Naast landelijke kranten hebben ook radio en tv aandacht voor het aanstaande geding. Na het vrijdagse VPRO-radioprogramma 'Het gebouw' besteedt vandaag waarschijnlijk Jack Spijkerman in 'Spijkers met koppen' zendtijd aan de rechtszaak, die volgende week zal plaatsvinden.

Kerkrade en Herzogenrath willen tweebaansweg

Akkoord over Nieuwstraat

DOOR BENTI BANACH EN WIL WAGENVOORT

KERKRADE – De Nieuwstraat-Neustrasse in Kerkrade en Herzogenrath wordt een tweebaansweg met aan weerszijden een fietspad, brede trottoirs, parkeerstroken en groen. De grensmuur van leiconblokken wordt weggehaald. Alle politieke partijen uit de twee gemeenten staan positief tegenover dit plan, dat acht miljoen gulden kost. In de planning ligt verder om de S23 op Duits grondgebied te laten doortrekken.

Het definitieve plan is afgelopen week in het zogeheten Eurode-overleg tussen de twee gemeenten gepresenteerd. Behalve het terugbrengen van het aantal rijstroken van vier naar twee, worden er twee of drie rotondes aangelegd. De ontwerpers (Grontmij en Ageva uit Aken) gaan uit van een woonstraat. Door het laten verspringen van de middenas met drie meter kunnen geen hoge snelheden meer worden ontwikkeld. Haagconstructies moeten voor extra veiligheid zorgen.
Voor de omwonenden wordt op 4 februari een inspraakavond gehouden in Kerkrade. Daarna wordt het plan in beide gemeenteraden besproken. De werkzaamheden beginnen waarschijnlijk nog dit jaar. Het doortrekken van de S 23, via de Landesstrasse L 223, naar de randweg Herzogenrath is gepland vanaf 1995.
Aan Duitse zijde is men altijd terughoudend geweest met betrekking tot een herinrichting van de Nieuwstraat. Burgers en politici vreesden dat er een einde zou komen aan de rust en de lage snelheden aan Duitse zijde, waar de Nieuwstraat een woonfunctie heeft. Aan Kerkraadse zijde heeft de weg een uitgesproken verkeersfunctie.
SPD-fractievoorzitter G. Neitzke is positief over het plan. Hij weet echter nog niet hoe de Duitse omwonenden zullen reageren. Volgens R. Moschel van de Grünen is dit de best denkbare oplossing om tot één gezamenlijke straat te komen. Toch zal deze oplossing voor een aantal burgers aan Duitse kant een achteruitgang zijn, zegt hij. Ook CDU'er R. Billmann begroet het plan.
In Kerkrade zijn de reacties niet anders. CDA-fractievoorzitter Toon Willems heeft 'zelden zo'n goed doordacht plan gezien'. De praktijk moet volgens Willems uitwijzen of er voetgangers-oversteekplaatsen moeten komen. „Dit kun je nu Eurode noemen," zegt PvdA'er Hans Bosch, „het is op het oog een goed plan, dat binnen de gestelde marges van acht miljoen gulden blijft." In verband met het doortrekken van de S 23 en de drukte rondom Media Markt moeten volgens Bosch nieuwe verkeerstellingen worden gehouden.

Oppositieleider Ton Zeeuwen (BBK) vindt dat de plannenmakers de ruimte goed hebben ingevuld. André Brauers van Groen Links verwacht dat de bewoners het concept voor de Nieuwstraat wel zullen accepteren: „Wij vinden het belangrijk dat hoge snelheden onmogelijk worden gemaakt. Gedacht is ook aan veilige fietspaden." Groen Links hoopt verder dat er oversteekplaatsen voor voetgangers komen. Ook Frans Krasovec (BB) spreekt van een 'goed stuk'.

Restauratie bekroond

● *De vroegere Augustijner Abdij Rolduc in Kerkrade heeft een Europese prijs gewonnen voor de restauratiewerkzaamheden die daar de laatste twintig jaar zijn uitgevoerd. De prijs is uitgeloofd door Europa Nostra, de Europese bundeling van monumentenorganisaties. De Nederlandse Bond Heemschut had Rolduc aan de jury voorgedragen. „Het vroegere religieuze centrum werd omgetoverd van een ten dode opgeschreven instituut tot een levendig multifunctioneel centrum met congresfaciliteiten, opleidingen voor priesters, een restauratie-atelier, woningen en het Mijnmuseum," zo schrijft de Bond Heemschut.*
Vooral door de winning van antraciet onder het Rolduc-complex tussen 1960 en 1969 hebben de gebouwen veel schade geleden. In 1970 is gestart met een grootscheepse restauratie, die in 1989 is afgerond. In deze periode zijn onder meer fraaie wandschilderingen van de Akense kanunnik Mathias Goebbels in de crypte en kerk hersteld. Foto: FRANS RADE

Autovervoerder in Amstenrade sluit deuren

Van onze redactie economie

HEERLEN – De transporteur van personenauto's Knops-Slangen vof in Amstenrade is failliet. Voornaamste oorzaak lijkt te zijn de malaise in de autobranche, waardoor opdrachten afnamen, de concurrentie toenam en de winstmarges daalden. Knops-Slangen vervoerde auto's voor ondermeer NedCar, Nissan en Volkswagen.

Curator mr. J. Roeleveld heeft gisteren de 29 werknemers ontslag aangezegd. Tot voor kort had Knops-Slangen 41 personeelsleden.
Het bedrijf laat een schuld na van bijna vijf miljoen gulden: vier miljoen aan een financieringsmaatschappij en de ABN-Amro, drie ton aan de fiscus en vier ton aan andere schuldeisers. Volgens de curator ging het al langer slecht met het bedrijf. In het eerste halfjaar van 1992 bedroeg het verlies al zeven ton, zo blijkt uit de boeken.

Eind vorig jaar moest het bedrijf noodgedwongen dertien van de 27 vrachtwagencombinaties verkopen. Jongstleden donderdag kwam de financier van de vrachtwagens de resterende combinaties ophalen.
Volgens Roeleveld kan de eigenaars, de heren Knops en Slangen, niet al te veel verweten worden. „Er zat gewoon klad in de handel." Het is hem wel opgevallen dat de eigenaars grote privé-uitgaven hadden.

Omdat het bedrijf een vennootschap onder firma (vof) was, zijn Knops en Slangen volledig persoonlijk aansprakelijk voor de schuld van vijf miljoen. De curator verwacht dat het tot hun persoonlijk faillissement zal leiden.

Man overlijdt aan gevolgen verkeersongeval

GELEEN – De 47-jarige Robert de Vos uit Veghel is vrijdagochtend in het Heerlense ziekenhuis overleden aan de verwondingen die hij enkele uren eerder had opgelopen bij een verkeersongeval in Geleen.

Het slachtoffer reed, komende uit de richting Heerlen, om één uur over de autoweg ter hoogte van Geleen in de richting van het knooppunt Kerensheide. Door onbekende oorzaak raakte hij met de voorzijde van zijn wagen de achterkant van de aanhangwagen van een 36-jarige vrachtwagenchauffeur uit het Belgische Westerloo. De Vos raakte bekneld in zijn zwaar beschadigde auto.

Thijssen Tours Geulle failliet

GEULLE – Thijssen Tours, het zestig jaar oude autobusbedrijf in Geulle, is failliet. Voor zeventien personeelsleden zal ontslag worden aangevraagd. Mr. H. Hoyng, die tot curator is benoemd, probeert de chauffeurs echter zoveel mogelijk elders aan de slag te helpen. Hij zal pogingen doen om een ander autobusbedrijf te vinden dat Thijssen Tours wil overnemen. De overname geldt dan ook het wagenpark dat bestaat uit 21 touringcars en bussen voor groepsvervoer.

Het bankroet is het gevolg van de harde concurrentie in zowel de toeristische sector als bij het groepsvervoer, en de teruglopende conjunctuur. De problemen dienden zich al in 1988 aan toen DSM het groepsvervoer anders ging regelen en Thijssen buiten de boot viel. Destijds beschikte het Geulse autobusbedrijf nog over 30 chauffeurs.

Volgens de curator is het ook niet gelukt om vervangend groepsvervoer te krijgen bij Volvo Car, tegenwoordig NedCar. Door in combinaties te werken konden andere vervoersondernemingen een lagere prijs offreren dan Thijssen. De directie van Thijssen Tours wil nog geen reactie gegeven op het faillissement.

'Economische lente Midden-Limburg'

ROERMOND – Het dieptepunt is gepasseerd, er is weer sprake van een groeiende economie in Midden-Limburg. Dat zei gisteren voorzitter ing. Frans Straus van de Kamer van Koophandel en Fabrieken in Roermond in zijn jaarrede.

Volgens Straus is sedert 1990 de rek uit de Middenlimburgse economie geweest. „Maar de dalende lijn heeft zich vorig jaar gelukkig niet doorgezet. Laten we hopen dat de lichte economische groei de voorbode is van een nieuwe economische lente, die zich in onze regio al iets eerer aankondigt dan nationaal," zei Straus.
Hij baseerde zijn uitspraak op de recent gehouden enquête onder het bedrijfsleven in de regio. Daaruit blijkt dat zowel de omzet, export als werkgelegenheid in het afgelopen jaar met twee procent zijn gestegen.

Kerkradenaar wint scriptieprijs

KERKRADE/EDE – De uit Kerkrade afkomstige Frank Conjaerts (26) heeft deze week de Acon/Twijnstra Gudde-scriptieprijs 1992 gewonnen. Conjaerts ontving de prijs, waaraan een bedrag van 2000 gulden is verbonden, voor zijn afstudeerscriptie Interne Communicatie van naderbij beschouwd. Conjaerts, in Nijmegen afgestudeerd in de bedrijfscommunicatie, moet de prijs delen met zijn medeschrijver Maarten Hardeman uit Venlo. De afstudeerscriptie is een verslag van een onderzoek naar de interne communicatie van het bedrijf Dow Benelux bv in Terneuzen. Acon staat voor Associatie voor Communicatie in Organisaties Nederland.

Discoboot beschoten

MAASTRICHT – Een nog onbekende schutter heeft in de nacht van donderdag op vrijdag rond 3.00 uur een aantal schoten gelost op de discoboot Veronica die aangemeerd ligt aan de Wilhelminakade in Maastricht. Niet alleen is de dader onbekend, maar tast de politie ook in het duister wat de aanleiding tot de schietpartij betreft. Rond drie uur die nacht kwam bij de politie de betreffende melding binnen, waarna onderzoek werd ingesteld. Er werden geen personen aangehouden. Het vermoeden bestond wel dat er vanaf De Griend of de Wilhelminabrug geschoten zou zijn. Gistermorgen werd het onderzoek voortgezet. Daarbij werden zeven tot acht deukjes in het plaatwerk van de kajuit aangetroffen.

Limburgse rechter in cursus Teleac

SITTARD – Kantonrechter mr. J. Becker, verbonden aan het kantongerecht in Sittard, is volgende week op televisie te zien in een cursus van Teleac. Becker was al geruime tijd geleden gevraagd om medewerking aan het programma te verlenen. Zijn bijdrage is toegespitst op vragen over het arbeidsrecht. De cursus waaraan hij meewerkt is gericht op het midden- en kleinbedrijf dat te maken krijgt met juridische vraagstukken over het nieuw burgerlijk wetboek. Het Teleac-programma wordt zondag 24 januari uitgezonden.

†

Na een werkzaam en liefdevol leven voor het gezin, dat alles voor haar betekende, geven wij met grote droefheid kennis dat na een dapper en geduldig gedragen lijden toch nog onverwacht van ons is heengegaan, in de leeftijd van 71 jaar, onze lieve moeder, schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Tiny Jaeqx

weduwe van

Harry Mulder

Simpelveld: Bea en Ben Consten-Mulder
Jacqueline
Daniëlle
Landgraaf: Bert en Tiny Mulder-Klein
Monique
Yvonne
Heerlen: Henri en Marjo Mulder-Carls
Joyce
Wouter
Tom
Familie Jaeqx
Familie Mulder

Heerlen, 15 januari 1993
Corr.adres: Tarwehof 82, 6418 KM Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op woensdag 20 januari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Joannes de Doper te Rygelshoven, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, er is geen condoleren.

De overledene zal bijzonder worden herdacht tijdens de avondmis in de kapel van het verzorgingstehuis Vroenhof op dinsdag 19 januari a.s. om 19.00 uur.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindeman Uitvaartcentra, Schifferheiderstraat 7 te Kerkrade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

†

Met diepe verslagenheid, maar dankbaar voor de fijne jaren die wij samen met haar mochten beleven, geven wij u kennis, dat plotseling is overleden mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder, groot- en overgrootmoeder, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Catharina Jansen

echtgenote van

Hein Lindelauf

Zij overleed in de leeftijd van 71 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Landgraaf: H.H.J. Lindelauf
Landgraaf: Piet Lindelauf
Madie Lindelauf-Ummels
Landgraaf: Jo Lindelauf
Maria Lindelauf-Kusters
Landgraaf: Mia Venhovens-Lindelauf
Theo Venhovens
Landgraaf: Finie Lindelauf †
en haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Jansen
Familie Lindelauf

6362 VC Landgraaf, 14 januari 1993
Past. Tummersstraat 11

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 19 januari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Michaël te Schaesberg-Eikske, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene is op maandag 18 januari a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel van Lindeman Uitvaartcentra, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen, dagelijks van 18.15 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

†

Heden overleed zacht en kalm, op de gezegende leeftijd van 88 jaar, voorzien van de h. sacramenten der zieken, onze lieve zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, overgrootmoeder, schoonzus, tante en nicht

Maria Catharina Goossens

weduwe van

Alphonse Joseph Marie Hubert Bellefroid

Wijnandsrade: Louis en Mimi Bellefroid-Kleintjens
Heerlen: Hilda Bellefroid
Tongeren (B.): Marga Reynders-Bellefroid
Kleinkinderen: Ghislain Bellefroid
Raymond en Solange L'Huire-Gaucet
Maud Reynders
Patrick en Ingeborg Vanempten-Reynders
Achterkleinkinderen: Muriel L'Huire
Stefanie Vanempten
Familie Goossens
Familie Bellefroid

Heerlen, 15 januari 1993
Benzenraderweg 74, 6417 ST Heerlen

De plechtige uitvaartmis zal worden gehouden op dinsdag 19 januari 1993 om 11.00 uur in de kerk van de H. Moeder Anna te Bekkerveld-Heerlen, waarna aansluitend begrafenis op de algemene begraafplaats Akerstraat, Heerlen.

Voor aanvang van de h. mis is er gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De avondmis zal worden gehouden op maandag 18 januari a.s. om 18.30 uur in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer van het uitvaartcentrum v/h Crombach, Oliemolenstraat 30 te Heerlen, dagelijks van 16.30 tot 17.00 uur.

Zij die geen kennisgeving ontvingen, gelieven deze advertentie als zodanig te willen beschouwen.

Een grote steun voor ons waren de vele reacties die wij mochten ontvangen tijdens de ziekte, na het overlijden en bij de begrafenis van mijn man en onze vader

Ger Jacobs

Het is gebleken dat hij door velen buiten ons geliefd en gerespecteerd werd. Aan allen die dit, op welke wijze dan ook, hebben laten blijken, drukt, betuigen wij bij deze onze hartelijke dank.

Hennie Jacobs-Schepers
Erik en Ivette

Landgraaf, januari 1993.

De plechtige zeswekendienst wordt gehouden op zaterdag 23 januari a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Waubach.

"Het leven is geen pretje", zei dagelijks oma Mien. Wat het wel was, heeft ze zelf nooit gezien.

Diep bedroefd, maar dankbaar dat zij uit haar lijden is verlost, geven wij u kennis dat, na een kortstondige ziekte, in het De Weverziekenhuis te Heerlen, in de leeftijd van bijna 80 jaar, van ons is heengegaan, onze lieve moeder, schoonmoeder en lieve oma

Wilhelmina Hendrika Jansen

weduwe van

Johannes Cornelius Kuijpers

Saeffelen (D): Jan en Joke Kuijpers
Pascal en Desire
Brunssum: Karel Kuijpers
Winnie Kuijpers-Vondenhoff
Mandy en Roger
Kim

Heerlen, 12 januari 1993.
Corr.adres: Hugo de Grootstraat 15,
6445 CG Brunssum.

Ingevolge de wens van de overledene, heeft de crematieplechtigheid –op vrijdag 15 januari jl.– in besloten familiekring plaatsgevonden.

† Piet Eggels, [illegible] echtgenoot [illegible] Maria Ickenroth [illegible] Hoensbroekstr[illegible] 6071 CL Swalm[illegible] plechtige u[illegible] dienst zal word[illegible] houden heden [illegible] dag 16 janua[illegible] 10.30 uur in [illegible] Lambertuskerk [illegible] Swalmen.

† Sophia Gr[illegible] jaar, weduw[illegible] Jacob Caris, [illegible] adres: Krucht[illegible] 16, 6051 CC [illegible] bracht. De pl[illegible] uitvaartdienst [illegible] worden geh[illegible] maandag 18 [illegible] om 10.30 uur in [illegible] Martinuskerk Horn.

†

Met grote droefheid geven wij kennis dat, toch nog onverwacht, uit ons midden werd weggenomen, onze zuster, schoonzuster, tante en nicht

Maria Anna Elisabeth Seerden

weduwe van

Gerhard Oosterloo

Zij overleed in de leeftijd van 73 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Uit aller naam:
Familie Seerden
Familie Oosterloo

Kerkrade, 14 januari 1993, Vloedgraafstraat 18.
Corr.adres: Koempel 61, 6372 ND Landgraaf.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 18 januari as. om 11.00 uur in de dekenale kerk van de H.H. Petrus en Paulus te Schaesberg Hoofdstraat, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.-k. begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Onze dierbare overledene zal bijzonder worden herdacht in de heilige mis van zondag 17 januari as. om 11.00 uur in voornoemde dekenale kerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel van Lindeman Uitvaartcentra, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen, dagelijks van 18.00 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

†

Bedroefd, maar dankbaar voor wat hij voor ons heeft betekend, geven wij u kennis dat heden toch nog onverwacht is overleden mijn levensgezel, onze pleegvader, broer, zwager, oom en neef

Willem Aloisius (Wiel) Mans

weduwnaar van

Hubertina Droeghaag

levensgezel van

Anna Barbara Josephina Lemmens

Hij overleed op de leeftijd van [illegible] jaar, voorzien van de h. sacramenten der zieken.

Vaals: Anna Lemmens
kinderen en kleinkinderen
Familie Mans
Familie Kl[illegible]
Familie Lemmens
Familie [illegible]

6291 HG Vaals, 13 januari 1993
Ir. E. Mélottestraat 32.

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op maandag 18 januari 1993 om 11.00 uur in de parochiekerk St. Josef te Vaals, waarna aansluitend de begrafenis op de begraafplaats aan de Seffenterstraat aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De avondmis ter intentie van Wiel zal worden gehouden heden, zaterdag 16 januari om 17.45 uur in voornoemde kerk.

Wiel is opgebaard in de rouwkapel van de St. Jozefkerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen [illegible] na de avondmis.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

†

Na een werkzaam en vroom leven ging heden, na een kortstondige ziekte van ons heen, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, opa, oom en neef

Wiel Steinbusch

echtgenoot van wijlen

Anna Voncken

Hij werd [illegible] jaar.

De bedroefde familie:
Landgraaf: [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Bocholtz: [illegible]
[illegible]
Steinbusch-Vanderlinden
Jolanda
Patrick
Familie Steinbusch
Familie Voncken

Bocholtz, 15 januari 1993
Corr.adres: Schoolstraat 29, 6351 EG Bocholtz

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis [illegible] januari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk H. Jacobus de Meerdere te Bocholtz.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

De rozenkrans wordt maandag 18 januari a.s. gebeden om 18.45 uur in voornoemde kerk, waarna aansluitend de avondmis te zijner intentie.

De overledene ligt opgebaard in het mortuarium, Dr. Ottenstraat [illegible] te Simpelveld. Bezoek van [illegible] tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Bedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmede hij ons gedurende zijn leven heeft omringd, delen wij u mede dat geheel onverwacht van ons is heengegaan onze lieve vader, schoonvader, opa, broer, [illegible], oom en neef

Frans Wetzler

weduwnaar van

Lies Aarts

levensgezel van

Firmien Sijben-Busing

Hij overleed, voorzien van het h. oliesel, op 67-jarige leeftijd.

Heerlen: F. Sijben-Busing
Kinderen en kleinkinderen
Familie Wetzler
Familie Aarts

6374 SZ Landgraaf, 15 januari 1993
Past. Huppertzstraat 40

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal worden [illegible] 19 januari a.s. om 11.00 [illegible] van de H. Theresia en Don Bosco te [illegible].

Bijeenkomst in de kerk alwaar vanaf 10.40 uur gelegenheid is tot schriftelijke condoleance.

Maandag 18 januari wordt de overledene bijzonder herdacht in een eucharistieviering om [illegible] uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkamer te Nieuwenhagen, Beuteweg 32, dagelijks van 18.30 tot 18.45 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

†

Diep bedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmede zij ons gedurende haar leven heeft omringd, delen wij u mede dat God tot Zich genomen heeft, in de leeftijd [illegible] voorzien van de h. sacramenten onze [illegible] zorgzame moeder, schoonmoeder, lieve [illegible] schoonzus, tante en nicht

Netje Hendriks

echtgenote van wijlen

Frans Strijkers

Stein: Sjra Strijkers
Margriet Strijkers-Mur[illegible]
Jeroen, Bart
Diest (B.): Annie van Hegten-Strij[illegible]
René van Hegten
Familie Hendriks
Familie Strijkers

6129 CC Berg aan de Maas, 15 januari 19[illegible]
[illegible]straat 107

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis zal plaatsvinden dinsdag 19 [illegible] om [illegible] uur in de H. Michaëlkerk te Berg aan de Maas.

Er is geen condoleren.

Maandag om 19.00 uur wordt de avondmis gehouden in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van Uitvaartcentrum Daemen, Heirstraat, Elsloo-Stein.

Gelegenheid om afscheid te nemen dagelijks van [illegible] tot 19.00 uur.

Mochten wij iemand vergeten zijn dan [illegible] wij dat deze annonce als kennisgeving beschouwd wordt.

†

Een oorspronkelijk mens is heengegaan.
Al geruime tijd moesten wij leren leven met een aanstaand vertrek, maar het moment was toch plotseling.

Op vrijdag 15 januari is overleden mijn man en onze pappa

Zef Cremers

geboren 17 september 1924 te Sittard

Mary Cremers-van Semmeren
Marie-José en René
Cyriel en Norma
Nicole
Zacher †
Familie Cremers
Familie Van Semmeren

Schependrift 52
1251 XH Laren (NH)

Zef ligt thuis in zijn vertrouwde omgeving. Daar kunt u 's middags afscheid van hem nemen.

Wij nodigen u uit de uitvaartdienst op dinsdag 19 januari a.s. om 13.00 uur in de St. Jans basiliek te Laren (NH) bij te wonen en ons te vergezellen naar zijn laatste rustplaats op het St. Jans kerkhof aldaar.

Gelegenheid tot condoleren direct na de begrafenis in Auberge La Provence nabij het kerkhof.

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen van het nog plotseling overlijden van onze dierbare vriend

Eduard Snijders

Zijn spontaniteit en zachtmoedigheid zullen altijd in onze herinnering blijven.
Tjeukest,
"De winter zal lang zijn zonder jou."

Familie Broeders

Allen [illegible] medeleven bij het overlijden van

Geert

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

De [illegible] zal worden gehouden op [illegible] om 11.30 uur in de parochiekerk van De Goede Herder, Groenewoud te [illegible].

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het plotseling overlijden van

Joep Jonkers

bestuurslid tech. zaken Limburgse Wandelsport Bond

Joep, namens het bestuur en alle leden bedankt voor de prettige samenwerking die wij tijdens jouw leven met je mochten hebben.

Bestuur Limburgse Wandelsport Bond

Dankbetuiging

Voor uw [illegible] bij het overlijden en de crematie van onze vader, schoonvader en opa

Dirk Weening

betuigen wij u onze oprechte dank.

Familie Weening

Brunssum, januari 1993.

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken voor het medeleven ons betoond bij het overlijden en de begrafenis van

Bert Peters

willen wij u langs deze weg hartelijk danken.

De grote belangstelling en de vele troostrijke woorden en brieven bij zijn heengaan, hebben ons getroffen.

Al deze blijken van medeleven en de wetenschap dat Bert door zovelen werd geacht, sterken ons dit zware verlies te dragen.

Agnes Peters-Meijs
Sacha en Micha

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden heden, zaterdag 27 februari 1993, om 18.00 uur in de parochiekerk van de Blijde Boodschap te Kerkrade.

uroparlementariër Van Dijk tegen steun Bierset én Beek

Weer kritiek op EG-geld voor vliegveld Bierset

Van onze verslaggever

RAATSBURG/BEEK – verwachte steun voor Europarlementariër Maxime Verhagen: nadat de CDA'er deze week in schriftelijke vragen de Europese Commissie gram uitte over de 150 joen gulden subsidie die de gaat steken in de ontwikkeling van de luchthaven rset bij Luik, laat zijn collega Nel van Dijk van de Regenbogfractie (Groen Links) zelfde geluid horen. „Het is de zotte."

aas voor de uit Maastricht afstige Verhagen: de nog in Sitwonende Van Dijk vindt ook EG-subsidies voor de aanleg van Oost-westbaan bij de Luchthaven Maastricht weggegooid geld.

hagen vindt dat de EG-subsidie r Bierset haaks staat op alle nsoverschrijdende ontwikkelingen, terwijl twee luchthavens in klein gebied tot kapitaalvernietiging zal leiden.

ubsidie

Dijk deelt die mening. Maar subsidie voor de aanleg van de t-westbaan is volgens deze Euarlementariër onzinnig. Zij wijst p dat er in een straal van hond kilometer rond Beek al drie nthavens met internationale benis (Brussel, Keulen en Düssel) liggen, terwijl ook het vliegd bij Eindhoven opbloeit.

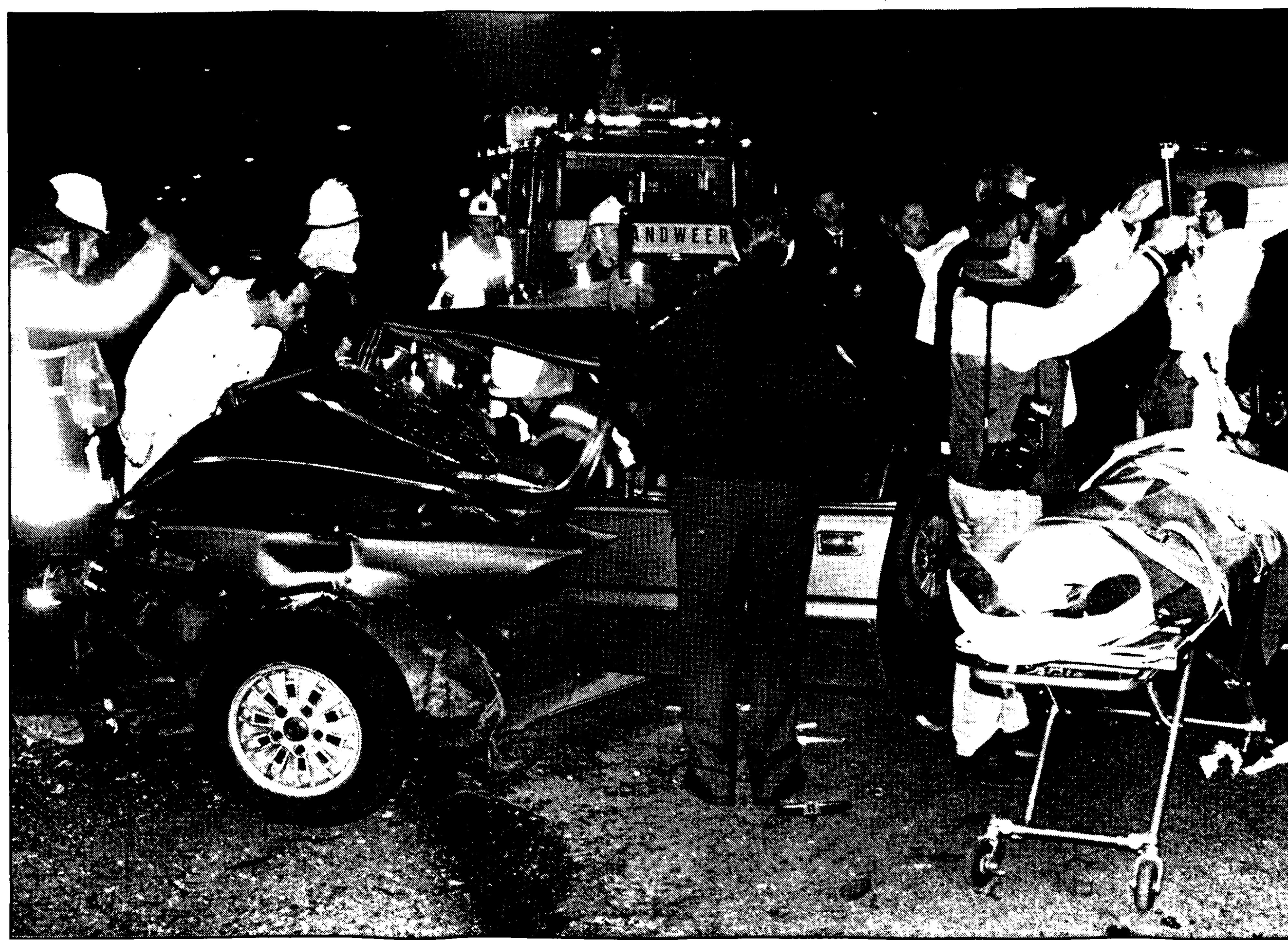
ie context vindt zij het volstrekt verantwoord nog een of twee renale vliegvelden met behulp van geld te ontwikkelen, omdat gverkeer zeer milieuvervuilend De steun van 'Brussel' voor de ionale vliegvelden noemt Van k, die in 1989 in een telegram de nese premier Li peng sommeerde opstandige studenten met te laten, in strijd met het mibeleid van zowel de Europese nmissie als het Europees Parleht.

k de Sittardse, voorzittter van de nmissie Vervoer in het Europarlent, zal de zaak aankaarten bij Europese Commissie.

Liof neemt belang in twee bedrijven

MAASTRICHT – De industriebank Liof heeft in twee bedrijven een minderheidsbelang genomen. Liof bezit nu twintig procent van de aandelen van Ekon bv in Born, dat uit gerecycled plastic kunststofprodukten maakt. De tweede nieuwe deelneming van Liof is een 12,5-procentsbelang in Brabant Alucast International met vestigingen in Oss en Gennep, waar onderdelen voor de auto-industrie worden gemaakt.

Dodelijke botsing

● *Een 20-jarige man uit Echt is donderdagnacht om het leven gekomen bij een verkeersongeluk op de Hingenderstraat in zijn woonplaats. Het slachtoffer zat als bijrijder in de auto van een andere inwoner van Echt, die in een bocht de macht over het stuur verloor en tegen een boom botste. De 20-jarige raakte zodanig gewond, dat hij ter plaatse overleed. De bestuurder raakte gewond en werd opgenomen in het ziekenhuis in Sittard. Daar onderging hij tevens een bloedproef. Een derde passagier werd ondanks zijn verwondingen in de boeien worden geslagen, omdat hij zich volgens de politie zodanig gedroeg dat hij de veiligheid voor zichzelf en de anderen in gevaar bracht. De man weigerde in het politiebureau van Echt later elke medische behandeling, waarop hij naar huis werd gestuurd.*

Foto: JEROEN KUIT

Zonnig

commentaar

De voorzitter van de Kamer van Koophandel voor de Mijnstreek beschikt blijkbaar over een bijzonder zonnig humeur. Terwijl alles erop wijst dat het met de Zuidlimburgse economie de verkeerde kant opgaat, blijft hij geloven in de toekomst. Liefst tweeduizend banen in de Mijnstreek zijn vorig jaar verdwenen, maar H. Schiffelers vertrekt geen spier. Ook al kondigen giganten als DSM en NedCar massa-ontslagen aan, Schiffelers haalt zijn schouders op. En hij wijst erop dat vooral de middelgrote en kleine bedrijven het weer best hebben gedaan.

Schiffelers vergeet dan even dat wat nu bij de grote bedrijven gebeurt, met enige vertraging grote gevolgen zal hebben voor het midden- en kleinbedrijf. Want een aanzienlijk deel van het Limburgse bedrijfsleven is afhankelijk van opdrachten van trekkers als NedCar en DSM. Zeker nu die twee hebben aangekondigd hun investeringen zoveel mogelijk te beperken, zullen de toeleveranciers gevoelige tikken krijgen.

De eerste slachtoffers zijn al bekend. Een groot aantal metaalbedrijven verkeert in de problemen door een sterk dalend aantal orders. Bij de sociale werkplaatsen staan honderden banen op de tocht nu NedCar minder draadbomen nodig heeft. Thijssen Tours in Geulle, dat niet meer voor het vervoer van DSM'ers mag zorgen, ging deze week op de fles. Tegelijk ging in Amstenrade Knops-Slangen over de kop. Het bedrijf transporteerde de splinternieuwe Volvo's uit de NedCar-fabriek, maar had de laatste tijd weinig meer te doen.

En zo zijn er nog tientallen voorbeelden te noemen. Ongemerkt gaan honderden banen naar de knoppen. De Limburgse toeleveranciers krijgen het met de dag moeilijker en de problemen zullen alleen nog maar groter worden.
Maar gelukkig hoeven ze niet te wanhopen. Want volgens de voorzitter van de Kamer van Koophandel gaat alles goed.

P.B.

Bonden bij DSM willen ruimere ouderenregeling

HEERLEN – De vakbonden hebben bot gevangen met een nieuw voorstel om ontslagen bij DSM te voorkomen.

Het gaat om een vakbondsplan voor uitbreiding van de vertrekregeling voor ouder personeel. Werknemers van 55 jaar en ouder zouden op vrijwillige basis moeten kunnen vertrekken en dan tot hun pensioen een aanvulling op het uitkering krijgen. Ook werd een vertrekregeling voorgesteld voor werknemers die veertig jaar in dienst zijn. Zo willen de bonden gedwongen ontslagen bij DSM voorkomen.

De directie van DSM toonde zich niet erg ingenomen met de voorstellen. Het bedrijf wil de afslanking bereiken door een seniorenregeling voor alle 58-jarigen en door 'outplacement' of ontslag voor zo'n vierhonderd boventallige werknemers die jonger zijn dan 45 jaar.
De bonden zijn bereid genoegen te nemen met een beperkte loonsverhoging om een beter sociaal plan te bekostigen, waardoor ontslagen kunnen worden voorkomen.

Vervelend marathondebat over 'historisch' grindakkoord

Staten: vraagtekens bij bouw 1.800 zomerhuisjes

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Een overgrote meerderheid in de Provinciale Staten plaatst grote vraagtekens bij de vraag naar en de economische haalbaarheid van de bouw van zo'n 1.800 bungalows en andere vakantiewoningen langs de Middenlimburgse Maasplassen. Ook vrezen vrijwel alle fracties dat veel van die bungalows permanent zullen worden bewoond in plaats van als tweede huisje te fungeren.

Bovendien zijn de bungalows in de ogen van CDA-woordvoerder Jan Niesten op veel plaatsen, zoals in Thorn, strijdig met het streekplan en gaan ze ten koste van de toegestane woningbouw in de centrumgemeenten Roermond en Weert.

Noten

Dat waren de meest harde noten die de Statenfracties gistermiddag kraakten in de vaste commissie voor Milieu tijdens een even saai als slopend marathondebat.
Inzet vormde de recente 'overall deal' tussen provincie, Aqua Terra en de grindproducenten. Dat zwaar bevochten en spraakmakend akkoord voorziet in de verdere ontgronding en herinrichting van de grindplassen in Midden-Limburg.

Kern van de deal, door sommige fractiewoordvoerders veelzeggend als schikking betiteld, is tweeledig. Enerzijds krijgen de grindproducenten nu ten langen leste zekerheid over de voortgang en afronding van de grindwinning in het zogenoemde Structuurvisiegebied. Anderzijds heeft Aqua Terra, eigenaar van de Maasplassen, zich verplicht om samen met andere marktpartijen voor zo'n 210 miljoen gulden te investeren in de bouw van grootschalige toeristisch-recreatieve voorzieningen.

Cruciaal onderdeel van die forse investeringen vormt de bouw van 1.800 vakantiewoningen langs de grindplassen. Maar de meeste Statenfracties konden zich gisteren nauwelijks voorstellen dat er in Midden-Limburg vraag is naar een dergelijk groot aantal huisjes.

Ontbindend

Met name Karien Kienhuis (Groen Links) en Koen Niesten (VVD) brachten hun vrees in direct verband met de harde ontbindende voorwaarde die Aqua Terra daarbij heeft gesteld: de bouw van de woningen op de diverse lokaties gaat alleen door als tenminste de helft van het voorziene aantal tevoren al verkocht is.
„Een uiterst handige *escape-manoeuvre*," oordeelde de VVD-er. CDA-woordvoerder Leo Daems domineerde vervolgens het debat door milieudeputé Jan Tindemans te bestoken met een zo nu en dan opportunistisch spervuur van mogelijke 'gaten en gaatjes' in het akkoord.

PvdA-gedeputeerde Tindemans liet zich echter geenszins uit zijn evenwicht brengen. Volgens hem is en blijft de nu gesloten deal met Aqua Terra en de grindproducenten de enig begaanbare weg om de keiharde en slepende juridische gevechten en torenhoge schadeclaims – om en nabij de 28 miljoen gulden – naar de geschiedenisboekjes te verwijzen.

Gelijkwaardig

Problemen rond de bestemming van de vakantiewoningen voorziet Tindemans in het geheel niet. „Het gaat puur en alleen om vakantiehuisjes. Van permanente bewoning is dus absoluut geen sprake. Daar is geen enkel misverstand over."
Ook over de ontsnappingsclausule van Aqua Terra maakt Tindemans zich weinig zorgen. Als een bepaald woningbouwproject onverhoopt zou stranden, moet er op basis van het contract een gelijkwaardig alternatief voor worden ontwikkeld.
De vermeende strijdigheid met het streekplan werd door de deputé eveneens met kracht ontzenuwd. „Zowel in het streekplan als in andere beleidsvisies is duidelijk en heel nadrukkelijk gekozen voor toeristisch-recreatieve ontwikkelingen in het gebied. En daar behoren dus ook vakantiehuisjes toe. Die hebben volstrekt niets te maken met de aantallen reguliere woningen in Roermond, Weert of welke andere gemeente dan ook."
Tindemans hoefde overigens niet tot het uiterste te gaan. Dat de Staten volgende week definitief akkoord gaan met het 'historische' grindakkoord, lijdt immers geen enkele twijfel.

Vaalsenaar vraagt WHO bijdrage voor silicose-patiënten

DOOR JAN BRAUERS

ALS – Vaalsenaar Men Neueld heeft de Wereldgezondheidsanisatie van de Verenigde Naties HO) om een financiële bijdrage raagd voor de silicose-patiënten Limburg.

uefeind vindt dat de slachtoffers stoflongen of hun nabestaanhonderdduizend gulden schavergoeding moeten krijgen voor geleden materiële en psychische lade.
t klaagschrift over de silicoseblematiek heeft de Vaalsenaar, zelf ook aan silicose lijdt, gisteop de bus gedaan. Hij vraagt in brief om erkenning van de promatiek en hij doet zijn beklag r de manier waarop Nederland de slachtoffers omgaat.
voor 1967 uitgevoerde keuringop silicose blijken onvoldoende zijn geweest. Eigenlijk hadden n meer mensen in de wao terecht eten komen. Jarenlang is aan deproblematiek geen aandacht geonken.
ig jaar werd een commissie in leven geroepen die de kwestie tudeerde en staatssecretaris Elster Veld adviseerde zeven miln ter beschikking te stellen voor n 350 silicoselijders in Limburg. staatssecretaris stelde echter chts 4,6 miljoen beschikbaar r hooguit 180 oud-mijnwerkers 'stof' hebben.

stuurgroep en ook het provinciettuur hebben inmiddels negatief eageerd op dat besluit van de atssecretaris. Ze willen proberen er voor de silicosepatiënten te n. Maar Men Neuefeind duurt allemaal te lang. Hij richt zich tot de Verenigde Naties.
vindt dat de oud-mijnwerkers al n worden belogen en feitelijk t bedrogen. Zelf verhaalt hij in klaagschrift van zijn ervaringen t de mijnindustrie, met medici betrokken organisaties.
indiensttreding bij de Willemphia in Spekholzerheide werd n al gauw duidelijk dat er nogal t gevaren kleefden aan het werondergronds. Vooral als het om de gezondheid van 'de delvers van het zwarte goud' ging.
Silicose (steenstof) en antracose (kolenstof) waren al snel bekende begrippen. Het duurde ook bij Neuefeind niet erg lang tot hij, na een keuring, het advies kreeg om stofvrij te gaan werken.
„Alleen kreeg je dat niet zwart-opwit. Bij een volgende keuring kreeg ik te horen dat mijn voortdurend hoesten een astmatische bronchitis was. Maar ook nu weer geen bewijsje, laat staan een officiële verklaring. De longarts – zo noemde hij zich in elk geval – die mij toen keurde, zei dat ze daar niet aan konden beginnen," aldus Neuefeind.

Toen de mijnen sloten, werd Neuefeind omgeschoold. Met zijn gezondheid was het toen al, naar eigen zeggen, 'waardeloos'. „Ik kreeg steeds minder lucht, sliep eigenlijk al een paar jaar rechtop in een stoel wegens dat gebrek aan lucht. Ik besloot toen om mee te doen aan een tbc-onderzoek in Vaals. En daar hoorde ik van dokter Berger, die toen hoofd was van het Groene Kruis Limburg, dat ik onmiddellijk met mijn werk moest stoppen omdat ik in ernstige mate silicose had."

Neuefeind vroeg een uitkering aan en werd gekeurd door een arts van de Sociale Verzekeringsbank. Die constateerde dat hem niets mankeerde. „Ik dus terug naar die Berger, de man die zei dat ik moest ophouden met werken omdat ik silicose had. Ik geloofde mijn oren niet, die man wist opeens van niets, hij beweerde glashard dat er nooit iets met mij aan de hand was geweest. En hoe ik het in mijn hoofd haalde om ook maar te veronderstellen dat ik silicose had, en hij dat had vastgesteld," briest Neuefeind nog bij de herinnering aan dat gesprek.
Een paar weken later zakte Men Neuefeind in elkaar. Anderhalf jaar ziektewet, en daarna wao. Over en uit. „Toen had ik ineens wel weer stoflongen, was ik zelfs een ernstig geval," zegt hij.

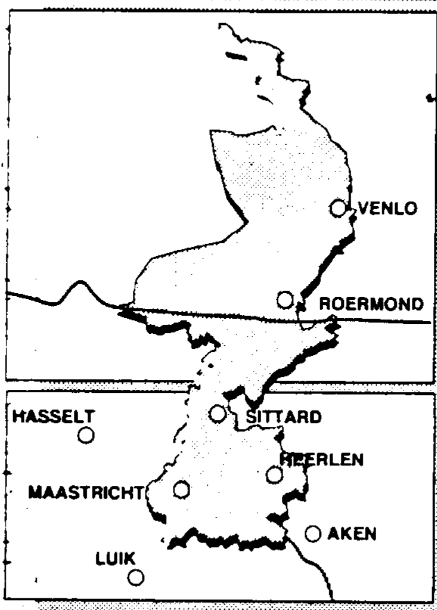
„De tijd dat we alles maar moesten slikken is voorbij. Vandaar mijn aktie nu om deze organisatie te vragen een oordeel te geven over onze problemen," zegt Neuefeind.
De brief van Neuefeind aan de Wereldgezondheidsorganisatie is een schreeuw om erkenning. „De politici zijn kennelijk al lang vergeten dat die slachtoffers vaak jarenlang keihard hebben meegewerkt aan de opbouw van onze naoorlogse economie. Door vrijwillig op zondag te werken, door talloze overuren en vooral onder het permanente risico ernstig ziek te worden, letterlijk hun gezondheid in te leveren opdat het andere mensen goed zou gaan. Het wordt tijd daaraan te herinneren."

● *Men Neuefeind doet in Vaals de brief aan de Wereld Gezondheidsorganisatie van de Verenigde Naties (WHO) op de bus.*

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

over de grenzen

Omzetverlies op zaterdag gemiddeld 2,4 procent

Kleine ondernemingen de dupe van autovrij Aken

Van onze verslaggever

AKEN – De middenstand in het op zaterdagen autovrije centrum van Aken lijdt op die dagen een omzetverlies van gemiddeld 2,4 procent. Dat blijkt uit een onderzoek van het Institut für Handelsforschung van de universiteit in Keulen.

Grote zaken (meer dan 5000 vierkante meter) zien de omzet weliswaar stijgen met 2,3 procent, maar de kleine winkels blijken de dupe te zijn van de maatregel die in oktober 1991 werd genomen.

De verliezen treden vooral op bij bedrijven die aan de rand van het centrum zijn gevestigd (Wilhelmstrasze, Pontstrasze, Alexanderstrasze en Theaterstrasze). Het gaat hierbij om een zestigtal ondernemingen.

De wekelijkse omzetten van de winkels in het autovrije gedeelte van Aken stegen licht met 0,27 procent. De onderzoekers trekken daaruit de conclusie dat de consument blijkbaar meer inkopen doet in de periode van maandag tot en met vrijdag.

Deelname

Aan het onderzoek namen 197 van de 783 aangeschreven ondernemingen deel, ongeveer 25 procent. De onderzoekers, onder leiding van prof dr Lothar Müller-Hagedorn, achten deze deelname voldoende representatief. „Normaal doen in zulke gevallen slechts tien procent van de bedrijven mee," aldus de professor.

Met veel belangstelling is uitgezien naar de resultaten van het onderzoek omdat ook andere gemeenten in Duitsland een autovrije binnenstad overwegen. In de loop van het experiment klaagde de middenstand in Aken steen en been over de lagere omzetten en ook andere groeperingen en belangenorganisaties mengden zich in de strijd. De cijfers van het onderzoek tonen nu aan dat het allemaal nogal meevalt. Slechts elf middenstanders willen dat het experiment wordt stopgezet.

In Aken wordt momenteel ook bekeken of de city op andere dagen dan de zaterdag nog autovrij kan worden gehouden. De secretaris van de Industrie- und Handelskammer (Kamer van Koophandel) in Aken, dr. Otto Eschweiler, waarschuwt echter tegen een te snelle uitvoering van deze gedachte: „Als meer autovrije dagen worden ingesteld zullen toch aanvullende verkeersmaatregelen nodig zijn.

Te denken valt dan aan meer parkeerruimte en een verbetering van het vervoer van parkeerruimte naar de binnenstad."

● *Seilgraben, aan de rand van het winkelcentrum in Aken op een regenachtige zaterdag.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Gemeente moet broekriem aanhalen

Tien procent minder ambtenaren in Aken

Van onze verslaggever

AKEN – Ook Aken ontkomt niet aan bezuinigingen. In de komende vier à vijf jaar moet het budget van de gemeente met ongeveer 20 miljoen mark worden ingekrompen. De hereniging van beide Duitslanden en de economische recessie in het land hebben een forse aanslag op de huishouding van de stad teweeggebracht.

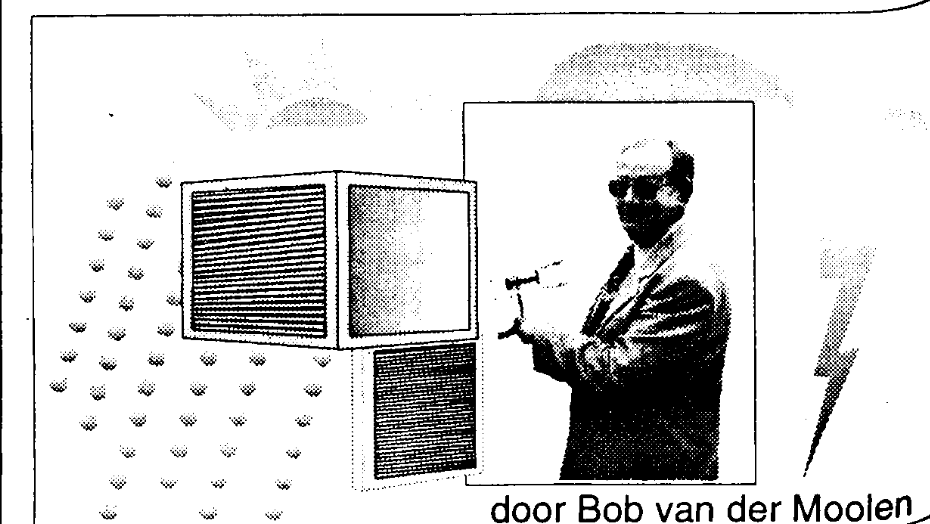
„De situatie is ernstig, zeer ernstig," meldde burgemeester dr. Jürgen Linden aan het begin van het nieuwe jaar. Hij kondigde een aantal maatregelen aan die de financiële positie van Aken moet verbeteren. Aanvankelijk zou de gemeenteraad daarover nog deze maand beslissen, maar de fracties hebben meer tijd gevraagd om over de situatie na te denken. Vermoedelijk komen de bezuinigingen nu in de vergadering van maart of april aan de orde.

Tot de belangrijkste maatregelen die Linden aankondigde behoort een personeelsstop en een vermindering van het aantal ambtenaren met 10 procent. Er werken nu bij de gemeente ongeveer 4000 mensen. Daarvan zullen er 400 moeten afvloeien. Gedwongen ontslagen worden niet verwacht. De salarisverhoging van 4,5 procent in 1993 staat op losse schroeven en bevorderingen zullen maar mondjesmaat en met vertraging worden toegepast.

Kinderopvang

De voorgenomen bouw van acht tot tien kinderopvangplaatsen wordt geschrapt of in ieder geval over de komende jaren gespreid. De kandidatuur voor de Landesgartenshow (een soort Floriade voor de deelstaat Noordrijn-Westfalen) in 2000 wordt vermoedelijk ingetrokken en de Volkshogeschool gaat alleen nog maar cursussen geven die kostendekkend zijn.

limburgs weerhoekje

door Bob van der Moolen

Regen en wind in overvloed

De natuur schijnt de voorspelling van Röder – een zachte winter – kost wat kost te willen realiseren. Na een periode van echt winterweer zijn de temperaturen in de afgelopen week weer ver boven normaal uitgekomen. Er waren dagen bij met maxima die in de maand mei niet zouden misstaan. Het werd echter ook een onstuimige week met veel regen en wind. De oorzaak moet worden gezocht in het afstromen van zeer koude poollucht vanuit Canada met een vertrektemperatuur van 40 graden Celsius onder nul naar de oceaan. Daar werd een kraamkamer in gereedheid gebracht om de geboortegolf van de vele storingen op te vangen. Van daaruit werden deze op transport naar West-Europa gesteld. Deze depressies waren zeer omvangrijk, ongekend actief en bijna record-diep.
Op 11 januari werd een kerndruk gemeten van omstreeks 915 hpc; een bijna evenaring van het bestaande record van 915 hpc geregistreerd op 15 december 1986. Dergelijke lage luchtdruk kan alleen op de oceaan voorkomen en met speciale apparatuur gemeten. Ter vergelijking; de laagste luchtdruk ooit in Nederland gemeten bedroeg 956,4 hpc op 26 februari 1989.

De sterke uitdieping was het gevolg van uitzonderlijk hoge windsnelheden in de hogere atmosfeer. Op 9 kilometer hoogte werden boven New-Foundland bij de oostkust van Amerika windsnelheden gemeten van 420 kilometer per uur. De straalstroom – een rivier van lucht – fungeert als een pomp en zuigt bijna alle lucht als een schoorsteen naar boven waardoor het aan de grond tot die extreem lage luchtdruk kwam. De straalstroom kwam tot stand door enorme thermische tegenstellingen op de oceaan waar de koude poollucht in contact kwam met tropisch warme lucht. In deze storingen ontstonden zeer actieve regengebieden. Deze week werd al 54 mm afgetapt terwijl in de eerste helft van deze maand al meer regen is gevallen dan in de hele maand januari.

Tot gisteren werd 784 mm afgetapt tegen 63 mm voor de hele maand. Opmerkelijk was het gedrag van de barometer, dit weerglas gaf de hele week zeer snelle luchtdrukdalingen aan, die op de voet werden gevolgd door supersnelle stijgingen (variërend tussen 997 en 1031 hpc). Maar naast dit verschijnsel en de vele regen was ook het temperatuurverloop het vermelden waard. Zo snel als de barometer daalde zo snel steeg woensdagavond het kwik in de thermometer naar een voor januari zelden voorkomende waarde van 15,3 graden. Na de regen steeg de barometer maar daalde de temperatuur tot 7,5 graden. In de Bilt werd het januari-record verpulverd van 13,4 naar 15,1 graden. Gistermiddag stroomde opnieuw zachte lucht binnen en met de zon werd het met 13,9 graden bijna voorjaarsachtig.

Het winterseizoen is vandaag precies tot halverwege gevorderd. Even terugblikkend kan worden vastgesteld dat winter 1992/'93 een seizoen met uitersten gaat worden. Enerzijds een periode met 11 dagen puur winterweer, op de voet gevolgd door lente-achtige temperaturen. Ook de grote hoeveelheden regen mochten niet onvermeld blijven.
Onderstaand een overzicht van de winter tot nu toe met vergelijkingen met voorgaande jaren.

Winter: 1 dec. t/m 15 jan.

	Normaal	88/89	89/90	90/91	91/92	92/93
Gemiddeld maximum	5,1	7,8	6,4	6,0	6,1	6,6
Gemiddeld minimum	-0,2	4,9	1,8	2,1	1,4	1,2
Gemiddelde etmaaltemp.	2,5	5,9	3,7	3,6	3,3	3,5
Hoogste temperatuur	---	12,6	16,5	14,3	12,7	15,3
Laagste temperatuur	---	-2,7	-6,5	-3,9	-7,4	-10,4
Neerslag in mm	92	114	113	163	109	143

Duidelijk blijkt hieruit dat er van een 'echte' winter in die periode geen sprake was. In ieder jaar was het te warm en wat nog meer opvalt: veel te nat.

weerspreuk

'In januari mag het vriezen,
de stenen uit de grond de boer
zal dan niet kniezen,
hij vindt het heel gezond.'

Egyptische rechtbank geeft voogdij aan moeder

Venlose krijgt ontvoerde kinderen na 4 jaar terug

● *Tweelingzus Agnes (l) heeft Will Pijpers (r) vier jaar lang met raad en daad bijgestaan.* Foto: JEROEN KUIT

Van onze verslaggeefster

VENLO – Will Pijpers uit Venlo kan het nog nauwelijks geloven. De rechtbank in het Egyptische Caïro heeft haar deze week, na vier jaar moeizaam procederen, de voogdij gegeven over haar drie kinderen; Susan (9), Sarah (6) en Freddie (5). De kinderen zijn eergisteren precies 4 jaar geleden ontvoerd door hun Egyptische vader Mamdouh.

Will Pijpers is blij met de uitspraak van de rechtbank in Caïro, maar ze gelooft het pas écht als ze haar kroost de volgende week in haar armen heeft. De Venlose omschrijft de afgelopen jaren als 'een hel'.

Will Pijpers leerde Mamdouh, die een shoarmazaak in Venlo beheerde, kennen in maart 1982. Vier maanden later zijn ze getrouwd. In datzelfde jaar raakte Will Pijpers in verwachting van haar oudste dochtertje Susan.
„Toen is het allemaal begonnen. Ineens mocht ik het huis niet meer uit. Hij heeft me helemaal afgesloten van de buitenwereld," vertelt Will Pijpers.

Afgesloten

De Venlose flat van Will Pijpers en Mamdouh werd hermetisch afgesloten. Hangsloten aan de ramen en deuren. Ze mocht niet alleen naar de tandarts, de huisarts of de kapper. Praten met haar tweelingzus Agnes mocht alleen nog als hij erbij was. Alleen thuisblijven met haar dochtertje mocht Will Pijpers ook niet meer. Ze moest dagelijks mee naar de shoarmazaak van Mamdouh in Venray, maar ze mocht niet met de klanten praten.

„Als ik vriendelijk tegen klanten was, of stond te lachen en te kletsen, dan kreeg ik een pak slaag. Jaloezie, denk ik."

Aardig

Will Pijpers raakte tussen 1982 en 1989 nog twee keer in verwachting van Sarah en Freddie. Want, telkens na mishandelingen of strubbelingen was Mamdouh weer aardig. Will dacht dat hij zou veranderen, dat hij nog aan het huwelijk moest wennen. Een illusie, zo bleek uiteindelijk in 1989. De Venlose moeder werd op een donderdagavond opnieuw het slachtoffer van haar gewelddadige en jaloerse echtgenoot.

Dat zou de laatste keer zijn. Samen met haar zusje Agnes en haar broer beraamde ze een 'ontsnapping'.

Zanikte

Een dag later zat Will Pijpers veilig opgeborgen in het blijf-van-mijn-lijf-huis in Heerlen. Drie maanden is ze daar gebleven. „Mijn man zanikte steeds dat hij de kinderen wilde zien. Uiteindelijk kreeg hij van de rechtbank in Maastricht bezoekrecht. In het weekend van 14 januari 1989 kwam hij de kinderen ophalen. En een paar uur later waren ze al in Egypte."

Will Pijpers procedeerde daarna aan één stuk door. Drie keer is ze, tevergeefs, naar Egypte gereisd in de hoop haar kinderen mee te kunnen nemen.

„De laatste keer in Egypte mocht ik ze een half uurtje zien. De oudste twee kenden mij nog wel, maar ik kon ze niet verstaan. Ze konden ook geen Nederlands meer. Ik hoorde Susan in het arabisch vragen waarom ik huilde. En Freddie wist helemaal niet wie ik was en wat ik kwam doen."

Het ministerie van buitenlandse zaken heeft Will Pijpers deze week laten weten dat de procedure in haar voordeel is uitgevallen. Ze mag haar kinderen in Egypte gaan halen op 23 januari.

„Ik hoop dat mijn ex-man daar is met mijn kinderen. Hij heeft me al eerder beloofd dat ik ze mee mocht nemen, maar dat ging steeds niet door."

Berouwvolle dief brengt buit terug

KINROOI – Een onbekende dief van kerkschatten heeft na vier jaar berouw gekregen. Hij deponeerde zijn buit van een diefstal, die voor het grootste deel afkomstig was van een inbraak in oktober 1988 in de kerk van Ophoven-Kinrooi, in een doos op de stoep van de pastoor van Zwartbroek, een parochie van Weert. Dat gebeurde op Kerstavond, maar het nieuws raakte nu pas bekend.
De berouwvolle dief had in de doos een briefje gestopt, met de vermelding waar de buit vandaan kwam. De doos bevatte onder meer een zeer bijzondere kelk uit 1894.

Raadslid Würselen opgepakt

AKEN – De officier van justitie in Aken heeft een aanklacht ingediend tegen een raadslid uit Würselen. De man (59) wordt ervan verdacht in 1989 en 1990 omvangrijke fraude te hebben gepleegd met stembiljetten.

De verdachte zou biljetten hebben vervalst tijdens de verkiezingen van het Europees Parlement (17 biljetten), de raadsverkiezingen in Würselen (46), de verkiezingen in de deelstaat Noordrijn-Westfalen (46) en de Bondsdagverkiezingen (42).

Tijdens het onderzoek zijn honderd personen verhoord. Twintig werden schuldig bevonden aan medeplichtigheid. Zij kregen een geldboete opgelegd die varieerde van 500 tot 7.500 mark.

Overvallers aangehouden

MAASEIK – In het Belgisch-Limburgse Maaseik zijn gisteren drie mannen aangehouden. Zij bekenden op 13 december van vorig jaar een gewapende overval te hebben gepleegd op een tankstation in Roosteren. Het drietal maakte daarbij circa 3000 gulden buit.
Het gaat om twee jongeren van 19 jaar uit Maaseik en Maasmechelen en een 21-jarige, eveneens uit Maasmechelen.

Limburgse huisartsen krijgen het de komende tijd extra druk. Oorzaak: de massa-ontslagen bij NedCar, DSM en Philips. Veel werknemers die hun baan verliezen, raken onherroepelijk in de problemen. Dat is de voorspelling van huisarts Tjeu Klaassen in Oirsbeek. „Na de geestelijke dreun komen de lichamelijke klachten," zegt hij. Klaassen is voorzitter van het district Limburg van de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV), waarbij bijna negentig procent van de vijfhonderd huisartsen in deze provincie is aangesloten.

Lichamelijke klachten door verlies baan

Veel werk huisartsen door massa-ontslagen

in het nieuws

DOOR FRANK SEUNTJENS

OIRSBEEK – Hoofdpijn, buikpijn, rugpijn, druk op de borst en benauwdheid. Dat zullen veelgehoorde klachten worden, zegt huisarts Klaassen. Vage klachten die vaak alles te maken hebben met stress.

Gedwongen ontslag gaat niemand in de koude kleren zitten. Mensen voelen zich aan de kant geschoven, afgeschreven. Ze lijden psychisch en dat uit zich al gauw ook fysiek.
Patiënten weten soms wel wat de oorzaak van hun klachten is, maar ze komen er niet graag voor uit. Klaassen: „Praten over emoties valt mensen over het algemeen heel moeilijk. Emoties passen niet in de westerse maatschappij."
Aan de huisarts de taak om de patiënt toch aan het praten te krijgen. Meestal lukt dat wel. „Als arts stel je de gebruikelijke vragen. Heb je koorts en hoe is het met de ontlasting? Daarna informeer je naar de situatie thuis en op het werk. Dan komt een patiënt wel over de brug."
Ook vrouw en kinderen van iemand die ontslagen is, komen vaak bij de huisarts terecht, zo leert de praktijk. „Het gezin gaat er natuurlijk ook onder gebukt. De vrouw vraagt zich af hoe de hypotheek nu moet worden afgelost en de kinderen raken van slag omdat hun vader zo chagrijnig is."

Op dit moment weet bij NedCar, DSM en Philips niemand waar hij aan toe is. Dat er ontslagen vallen is zeker, maar wie moet vertrekken en wie mag blijven, is volstrekt onduidelijk. Dat leidt mogelijk nog tot grotere stress dan werkelijk ontslag. Niets is immers slopender voor de mens dan onzekerheid. Daar komt nog bij dat werknemers in een wanhopige poging om de dans te ontspringen vaak nog een extra aanslag plegen op hun gezondheid.

Klaassen: „Mensen durven niet meer ziek te zijn. Ze blijven werken, al voelen ze zich nog zo beroerd. Ze denken: als ik ziek thuis ga zitten, ben ik de eerste die straks op straat staat. Ik heb het laatst nog meegemaakt met een patiënt die bij Philips in Sittard werkt. De man was behoorlijk ziek, maar hij vertikte het om in bed te kruipen. 'Dan word ik zeker ontslagen,' zei hij, 'en nu heb ik tenminste nog een beetje hoop'."

Ziekvieren, zoals dat in Limburg heet, is er volgens Klaassen dan ook niet meer bij. „Voor kwaaltjes waarvoor men zich in de tijd van hoogconjuctuur ziek meldde, blijft tegenwoordig niemand meer thuis."

Werkgevers zullen dat prettig vinden, maar huisartsen denken daar wat genuanceerder over. Het kan namelijk ook worden overdreven. Werk mag nooit ten koste gaan van de gezondheid, meent Klaassen.
Hij bespeurt bij veel patiënten angst om naar de bedrijfsarts te stappen. Werknemers denken vaak dat de bedrijfsarts er vooral is om de economische belangen van het bedrijf te behartigen. Daarom durven ze hem niet lastig te vallen met medische klachten. Want aan een zieke werknemer heeft het bedrijf niks, wordt dan geredeneerd.

● *Huisarts Tjeu Klaassen: „Na de geestelijke dreun komen de lichamelijke klachten."* Foto: PETER ROOZEN

Klaassen vindt die angst ongegrond. „Bedrijfsartsen zijn geen boemannen. Meestal kun je er heel goed mee praten en het is beslist niet zo dat ze klachten niet serieus nemen. En ze hebben op de huisarts voor dat ze de situatie in het bedrijf kennen. Ik verwijs daarom regelmatig patiënten door naar hun bedrijfsarts."
Toch blijven de meeste mensen de voorkeur geven aan de huisarts. Alhoewel die ook niet al te veel kan doen voor iemand die ontslagen is of vreest dat dat gaat gebeuren, zegt Klaassen. „Maar een luisterend oor is vaak al genoeg, weet ik uit ervaring.

De tijd dat een huisarts in zulke gevallen meteen een pot met kalmeringspillen op tafel zetten is voorbij."

Architect Arno Meijs (links) en bankdirecteur Stevens. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Architect Arno Meijs renoveert bankgebouw

DOOR ROEL WICHE

MAASTRICHT – Vergaderen onder een zestiende-eeuwse dakconstructie, geldtransacties tussen monumentale wanden of een luchtje scheppen langs historische zijgevels: vanaf maandag is het allemaal mogelijk in het grondig gerenoveerde pand van de ING Bank aan het Vrijthof. Door de uitbreiding van het kantoor aan de achterzijde met de verbouwde historische villa Van Gasselt is Maastricht een opmerkelijk gebouw rijker geworden.

Wandelend door het vernieuwde pand ontkom je niet aan de conclusie dat architect Arno Meijs opnieuw een meesterwerkje heeft afgeleverd. De geestelijke vader van het naburige Theater aan het Vrijthof erkent dat de constructie van het nieuwe kantoor hem de nodige zweetdruppeltjes hebben gekost.

„De villa Van Gasselt bleek een van de laatste bouwwerken te zijn in de Maasland Renaissance stijl. Daardoor viel het pand onder Monumentenzorg, dat speciale bouwkundige voorzieningen eiste. Met name de voor- en linkerzijgevel en de unieke dakconstructie moesten onaangetast blijven."

Meijs diende diep in zijn creatieve bagage te duiken om aan de wensen van Monumentenzorg te voldoen. „De gevels zijn behouden als muren van enkele spreekkamers en als onderdeel van de vide aan de Statenstraat. De dakconstructie gaat in haar oorspronkelijke staat fungeren als dak van de grote conferentiezaal. Bovendien hebben we door een nieuwe bekleding van de buitengevels een moderne zonwering kunnen aanbrengen zonder het natuurlijk daglicht buiten te sluiten."

Wie het gerenoveerde kantoor van de Vrijthof-zijde binnenwandelt, wordt meteen getroffen door een metershoge overdekte patio die reikt tot aan de top van het gebouw. Die kon overigens pas na enige vertraging worden gebouwd. Bij het grondwerk stuitte de aannemer namelijk op een mergellaag uit de Romeinse tijd, waarop onmogelijk de fundering voor de uitbreiding kon worden aangebracht. Meer dan tachtig speciale heipalen moesten op hydraulische wijze de grond in voordat de hersenspinsels van Meijs in praktijk konden worden gebracht.

Het nieuwe optrekje van de ING-bank, waarin volgens directeur Stevens meer dan tien miljoen is geïnvesteerd, opent maandag zijn deuren voor de cliëntele. De officiële opening volgt op 2 maart, wanneer commissaris van de koningin E. Mastenbroek het lint zal doorknippen.

Definitief oordeel kunstlicht in kassen

Van onze correspondent

DEN HAAG – Levert uit bloemen- en plantenkassen stralend kunstlicht onaanvaardbare hinder op voor omwonenden? De Raad van State velt over die vraag over enkele weken een definitief antwoord.

Omwonenden van Limaplant bv in Lisse, Kwekerij Steenks in Baarlo en rozenkweker J. van de Voort in Venlo hebben de zaak aangekaart. Het kunstlicht zou slaapstoornissen veroorzaken en het plantenleven buiten de kas ontregelen.

Eind 1990 oordeelde de Raad van State in spoedprocedures dat de kunstverlichting van de kwekers 's nachts aan mocht blijven. Omdat het een spoedprocedure was, is destijds slechts een globale belangenafweging gemaakt.

Tijdens de gisteren gehouden hoorzitting in de veel omvattender bodemprocedure was een rapport van een onafhankelijk milieu-adviseur het belangrijkste discussiestuk. De Raad van State pleegt veel waarde te hechten aan dit soort milieu-adviezen.

Het rapport adviseert de Raad van State geen algemeen oordeel te vellen, maar kwesties van geval tot geval te bekijken. Van ontregeling van gewassen bij de kassen kan volgens de adviseur geen sprake zijn.

Daar heerst immers de gewone buitentemperatuur en daar reageren de gewassen sterker op dat op het licht.

De woordvoerder van de omwonenden noemde het een onjuist uitgangspunt om de kwesties tussen de omwonenden en de kwekers van geval tot geval te bekijken. Vele omwonenden durven volgens haar niet te klagen, omdat zij bang zijn wegens hun klacht met de nek te worden aangekeken.

Mocht de Raad van State daar niet aan willen, dan moet volgens haar bepaald worden dat er geen licht uit de kas naar buiten kan treden.

'GAK buitenspel bij wao-aanpak'

MAASTRICHT – Directeur Mart Verstralen van het GAK in Heerlen heeft gisteravond op een discussiebijeenkomst over het wetsontwerp wao in Maastricht, belegd door het CNV, gezegd het schandalig te vinden dat bedrijfsverenigingen geen bevoegdheden hebben om te praten met andere instanties. Hij noemde als voorbeelden de sociale diensten en de regionale arbeidsvoorziening. „We hebben bovendien in Amsterdam wel 30 bazen, waardoor wij in onvoldoende mate kunnen meedoen aan het terugbrengen van het aantal wao'ers," zo fulmineerde de baas van het Heerlense GAK tot de politieke vertegenwoordigers aan de forumtafel.

Verstralen had overigens diverse pijlen op zijn boog om het 'wao-volume' verder terug te brengen. Hij pleitte voor één instantie die zich bezighoudt met het gehele wao-geval; voorts een adequaat herplaatsingsbeleid bij de eigen werkgever en een regionale aanpak van het wao-geval, waarbij een bedrijfsvereniging juist dienstig kan zijn, maar in wezen daarin niet wordt erkend.

Universiteiten werken aan nieuwe opleiding voor huisartsen

Van onze correspondent

NIJMEGEN – De opleiding tot huisarts gaat op de helling. Acht medische faculteiten werken, onder aanvoering van de Katholieke Universiteit Nijmegen (KUN), aan een zogenoemd Raamplan met nieuwe eisen waaraan de afstuderende dokter moet voldoen.

De nieuwe opzet zal vooral aandacht besteden aan de omgang met patiënten. Ook de didactische vaardigheden van de docenten krijgen bij de opleiding meer aandacht.

Onmacht

Dr. J. Metz wees bij zijn installatie als bijzonder hoogleraar aan de KUN op de noodzaak van verandering bij de vorming van huisartsen. „Onmacht en onzekerheden kenmerken in toenemende mate de geneeskunde." Hij wijst erop dat de rol van de arts verandert: ze hoeven niet langer alles te weten en te kunnen. Ze mogen nu ook twijfelen.
„De dokter van tegenwoordig informeert en adviseert patiënten. Hij weet het soms ook niet, maar neemt mondige patiënten geen verantwoordelijkheden uit handen. Aspecten van zorg zijn minstens zo belangrijk als aspecten van genezing," meent Metz.

Begeleider

De rol van de arts verandert en daarmee ook de opleiding. Aan dat laatste zal Metz aan de KUN gestalte geven. „De docent zal niet langer uitsluitend kennis overdragen, maar ook fungeren als begeleider. De patiënt is voortaan meer dan een levende illustratie; hij is tevens informant."

bioscopen

● **HEERLEN**
Royal: The Bodyguard, dag. 18.15 uur, do t/m zo 21 uur, ma t/m wo 20.30 uur, za zo ook 16 uur. The Naked Gun 2 1/2, do t/m zo en wo 14 uur. **Rivoli:** Death becomes her, do t/m zo 19 en 21.30 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za zo ook 14.30 en 16.30 uur. **Maxim:** Kleine Nemo, za zo 14.30 uur, wo 14 uur. Single white female, do t/m zo 19 en 21.30 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za zo ook 16 uur. **H5:** A few good men, dag. 14.30 18.15 en 21 uur. Home Alone 2, dag. 14.15 18.30 en 21.15 uur. Sister Act, dag. 14.30 19 en 21.30 uur, za zo wo ook 16.30 uur. Midnight Sting, dag. 14.30 18.45 en 21 uur, dag. za zo wo ook 16.30 uur. Belle en het beest, dag. 14 en 18.45 uur, za zo wo ook 16 uur. Boomerang, dag. 21 uur. **Filmhuis de Spiegel:** Night on earth, vr zo 21 uur.

● **SCHAESBERG**
Autokino: Home Alone 2, vr za 20 en 22.15 uur, zo 18.30 en 21 uur.

● **MAASTRICHT**
Mabi: Bodyguard, dag. 21.15 uur, do t/m zo ook 18.30 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Single white female, dag. 21.15 uur, do t/m zo ook 18.30 uur. Kleine Nemo, za zo wo 14.30 uur. Bitter Moon, dag. 21.15 uur, do t/m zo ook 18.30 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Death becomes her, dag. 21.15 uur, do t/m zo ook 18.30 uur, za zo wo ook 14.30 uur. **Ciné-K:** Thunderheart, dag. 21 uur. **Cinema-Palace:** A few good men, dag. 18 en 21.15 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Sister act, dag 18.45 en 21.45 uur. Belle en het beest, za zo wo 14 en 16.30 uur. Home Alone 2, dag. 18 en 21.15 uur, za zo wo ook 14.30 uur. za 18.30 uur. **Lumière:** Life on a string, dag. 20 uur. Het Adelsnest, dag. 20.30 uur. Tous les matins du monde, dag. 22 uur. Trust, do t/m za 23 uur. **Kinderfilmhuis Zoem:** Onrust in Vogelland, zo 14 uur.

● **GELEEN**
Roxy: Home Alone 2, dag. 20.30 uur, za zo wo ook 14 uur. Sister Act, dag. 20.30 uur, za zo wo ook 14 uur.

● **SITTARD**
Forum: Death becomes her, dag. 20.30 uur, za zo wo ook 14 uur. Belle en het beest, za zo wo 14 uur. Bodyguard, dag. 20.30 uur. **Filmhuis Sittard:** De Noorderlingen, wo 20.30 uur.

● **ECHT**
Royal-MicroRoyal: Bodyguard, do t/m di 20.30 uur, zo ook 14.30 en 17 uur. Sleepwalkers, do t/m di 20.30 uur. Belle en het beest, za zo wo 14.30 uur.

● **ROERMOND**
Royal: Bodyguard, vr t/m zo 19 en 21.30 uur, do en ma t/m wo 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. Belle en het beest, za zo wo 14.30 uur. **Royaline:** Home Alone 2, do en ma t/m wo 20.30 uur, vr t/m zo 19 en 21.30 uur, za zo wo ook 14.30 uur, zo ook 16.30 uur. **Filmhuis Roermond:** Night on earth, do 20.30 uur.

● **VENLO**
Filmhuis Perron 55: De Noorderlingen, za 20 uur, do di 20.30 uur.

in de theaters

● **HEERLEN:**
- **za. 16/1:** orientaalse dans: Sharhazad
- **zo. 17/1:** kindervoorstelling: Meneer Pengel vertelt de zeven wonderdaden van kevertje Plop (14.30 uur, kleine zaal)
- **ma. 18/1:** uitlegavond: Il Barbiere di Seviglia (19.30 uur, kleine zaal). Toneel: Abele Spelen door Zuidelijk Toneel. Inleiding: Abele Spelen (19 uur, kleine zaal)
- **di. 19/1:** dans: gezelschap Introdans. Inleiding: Introdans (19 uur, kleine zaal). Cabaret: Thei Dols met Limburgia (20.30 uur, kleine zaal).
- **wo. 20/1:** cabaret: Thei Dols met Limburgia (20.30 uur, kleine zaal)

● **KERKRADE**
- **za. 16/1:** opera: Opera van Krakow met La Cenerentola
- **zo. 17/1:** muziek: Combattimento Consort Amsterdam met werk van Hellendaal, Gassmann, Van Wassenaer, Bach en Scarlatti

● **MAASTRICHT:**
- **zo. 17/1:** musical: Roze Krokodillen (20.15 uur)
- **di. 19/1:** muziek: Nederlands Studenten Orkest met werk van Altena, Gershwin en Sjostakovitsj (20.15 uur).
- **wo. 20/1:** muziek: Luchconcert door Albert Brüggen en Anna Christie (12.30 uur, redoutezaal). Toneel: toneelgroep Amsterdam met De vrouw en de zee (20.15 uur)

● **ROERMOND:**
- **za. 16/1:** toneel: Anne-Wil Blankers, Willem Nijholt en Allard v.d. Scheer met De Markiezin.
- **zo. 17/1:** muziek: Top Vier Concert met Harmonieorkest St. Michael Thorn en Harmonie Beek en Donk
- **ma. 18/1:** toneel: Great Expectations door Lamda Company London (engelstalig)
- **di. 19/1:** muziek: Intermezzo met A capella-programma Tribunaal
- **wo. 20/1:** vertelling: Goud door Frans Malschaert (14.30 uur, zaal1, zalencentrum) Toneel: Boven het dal door toneelgroep Amsterdam

● **SITTARD:**
- **di. 19/1:** dans: Shusaku & Dormu Dance Theatre

● **VENLO:**
- **ma. 18/1:** toneel: Speelteater Gent, met Royaal Lyrisch (19 uur).
- **di. 19/1:** inleiding: Il Barbiere di Seviglia. Cabaret: Hester Macrander met Divastoer nr. 2.
- **wo. 20/1:** toneel: Puzzels met o.a. Mary-Lou van Steenis en Fréderique Huydts.

● **WEERT:**
- **di. 19/1:** muziek: Daniel Quartet met Russisch Programma.

Tenzij anders aangegeven beginnen de voorstellingen om 20.00 uur.

exposities

● **HEERLEN**
Stadsgalerij, Raadhuisstraat 19. Werk van Jürgen Partenheimer. T/m 24/1. Open ma t/m vr 9-17 uur. **Thermenmuseum,** Coriovallumstraat 9. Tekeningen en schilderijen van Pierre Delnoy. T/m 31/1. **ABP,** Oude Lindestraat 70. Werk van Hans Keuls en Frans Vogels. Open zo 17/1, 14-17 uur.

Volgend kabinet geeft basisbeurs doodsklap

DOOR MARGREET VERMEULEN

DEN HAAG – Het stelsel van studiefinanciering trilt weer eens op zijn grondvesten. Het volgende kabinet zal de basisbeurs naar verwachting weer afhankelijk maken van het inkomen van de ouders. Studenten moeten hun beurs in toenemende mate met studiepunten 'verdienen'. De OV-jaarkaart voor studenten staat op de tocht. En het CDA, tot slot, wil af van het onderscheid tussen beurzen voor thuis- en uitwonende studenten.

Dat alles betekent het officiële einde van de Wet Studiefinanciering 18+, die in 1986 door minister Deetman (CDA) werd ingevoerd. Maar aan de principes van de wet wordt al geknaagd zolang die bestaat. PvdA-Minister Ritzen (Onderwijs) zal het systeem -waarvoor elk politiek draagvlak is weggezakt- met liefde de doodsklap geven. Niet alléén omdat de PvdA er van oudsher grote moeite mee heeft dat de beurzen van directeurszonen worden betaald met de belastingcenten van betonvlechters. Maar óok omdat het stelsel ten dele is mislukt en sowieso niet meer past in deze tijdgeest.

Het huidige studiefinancieringsstelsel is altijd verkocht als dé manier om het hoger onderwijs toegankelijk te maken voor àlle inkomensgroepen, ook de laagste. In zekere zin is dat gelukt, want het aantal HBO-studenten steeg van 150.000 in 1986 tot 180.000 in 1990. En het aantal WO-studenten zwelde in diezelfde periode aan met 20.000 tot eveneens 180.000. Het waren vooral meisjes die deze explosie voor hun rekening namen. In 1986 ging 4,5 procent van de meisjes naar de universiteit. In 1990 was dat gegroeid tot 5,5 procent. In het HBO steeg de deelname van meisjes eveneens met 1 procent. Trends die zich nog steeds voortzetten.

Arbeiderskinderen

De groei van het aantal jongeren met hoge tot zeer hoge opleidingen kan op zich al een reden zijn voor de overheid om studenten te subsidiëren met beurzen. Maar welke jongeren gingen studeren? Globaal gezien deden àlle kinderen mee in de groei van het MBO, HBO en van de universiteit. Maar het waren de arbeiderskinderen die de groei van het mbo (en deels van het hbo) voor hun rekening namen. De kinderen van ouders met hoge functies versterkten ondertussen hun greep op de universiteiten. Zij vormden in 1984 een kwart van de universiteitsbevolking: in 1990 was dat gegroeid tot 30 procent. Het aantal arbeiderskinderen aan de universiteit nam in die periode af van 16 procent in 1984 tot 11 procent in 1990.
Sinds de invoering van de wet studiefinanciering zijn arbeiderskinderen dus vaker gaan studeren. Alleen kiezen ze niet voor de universiteit, maar voor een HBO-school of een MBO-college. Wat daarbij de invloed is geweest van het beurzenstelsel valt niet of nauwelijks na te gaan.

Extraatjes

Met de Wet Studiefinanciering wilde 'de politiek' ook vorm geven aan de zelfstandigheid van studenten van 18 jaar en ouder. Ook dit doel is niet voor 100 procent uit de verf gekomen. Het beurzenstelsel is immers maar zeer ten dele onafhankelijk van het ouderlijk inkomen. Alleen de basisbeurs is voor iedereen gelijk: 566 per maand voor uitwonenden en 231 voor thuiswonenden. De 'extraatjes' in de vorm van een aanvullende beurs en/of lening zijn alleen beschikbaar voor de lagere inkomens. De overige studenten zijn daarvoor aangewezen op hun ouders: zij zijn dus niet ouderonafhankelijk.

Daar komt nog bij dat de waarde van de basisbeurs in de periode Ritzen is gedaald met 30 procent. De afhankelijkheid van de ouders wordt dus alsmaar groter: en dat is ook precies de bedoeling van Ritzen.

Het is grappig om te zien hoe ouders en kinderen omspringen met het beginsel van de ouderonafhankelijkheid. Er zijn maar weinig ouders die hun kinderen financieel bijspringen op de manier zoals dat in de boekjes van het ministerie van Onderwijs wordt voorgerekend. Nog geen 30 procent van de ouders doet exact wat van ze wordt gevraagd. Het gros van de ouders geeft minder geld óf geen geld óf springt bij met hulp in natura (variërend van blikvoedsel tot collegegeld). De studenten vinden dat trouwens allemaal best, zo blijkt uit onderzoek van het Leidse bureau Research voor Beleid. Slechts een te verwaarlozen minderheid ouders en kinderen hebben ernstige conflicten over geld.

Kopgroep

Misschien komt dat omdat Nederland al met al nog steeds derde staat op de Europese ranglijst voor tegemoetkoming in studiekosten. Denemarken steekt met kop en schouders boven alle deelnemers uit. Dat is het enige land waar studenten een volledig ouder-onafhankelijke beurs krijgen. Die maatregel is overigens niet ingegeven door liefdadigheid. In het verleden hadden Deense studenten zoveel bijbaantjes dat hun studie twee maal zo lang duurde als strikt noodzakelijk was. De Deense regering hoopt met een ruimhartig beurzenbeleid de studieduur te kunnen halveren, en dat levert per saldo besparingen op.

Een 'modale' student in Denemarken (met een ouderlijk belastbaar inkomen rond de 25.000 gulden) ontvangt ruim 12.000 gulden per jaar. In Nederland is dat 10.000. Onderaan de ladder staat de Franse 'modale' student met 5000 gulden.

Samen met Duitsland en Denemarken behoort Nederland tot de kopgroep als het gaat om studenten van wie de ouders pakweg een ton verdienen. De Nederlandse student krijgt 6000 gulden, de Duitse student 7000 en de Deense student 12000 gulden. (In Duitsland krijgen niet de studenten maar de ouders dat geld in de vorm van belastingaftrek).

Maar Nederland, althans de grote politieke stromingen, stellen niet langer prijs op zo'n ere-plaats, die de samenleving jaarlijks 4,5 miljard kost. Het CDA vindt het niet meer vanzelfsprekend dat jongeren vanaf hun 18de zelfstandig en volwassen zijn. Ook in de VVD wint de gedachte terrein dat ouders zèlf in hun kinderen moeten investeren als ze dat betalen kunnen. De PvdA hekelt al van oudsher de denivellerende werking van het systeem.

● De bewindvoerders van het ministerie van Onderwijs, minister Ritzen (links) en staatssecretaris Wallage.

Tegelijkertijd ontdekt de politiek hoe beperkt haar mogelijkheden zijn om maatschappelijke ontwikkelingen vanuit Den Haag te sturen. De belangstelling voor hoger onderwijs onder meisjes en 'arbeiderskinderen' is niet vanuit Den Haag te reguleren. Geen wonder dat de animo zakt om 4,5 miljard per jaar aan studiefinanciering uit te geven.

Bij de kabinetsformatie van 1989 werden de handen van Ritzen gebonden omdat het regeerakkoord gebiedt „de globale structuur" van de studiefinanciering ongemoeid de laten. Maar nu jeuken de handen van vrijwel iedere politicus om de studiefinanciering radicaal om te gooien. Tegen het jaar 2000 zal Nederland tot de middenmoot van Europese landen behoren. In die landen krijgen alleen studenten van wie de ouders het niet kunnen betalen een studiebeurs die wordt ingetrokken als de student er niet in slaagt om pakweg 75 procent van zijn tentamens te halen.

Justitie tilt zwaar aan chanteren homo's

MAASTRICHT – Voor de tweede maal in korte tijd moet de rechtbank in Maastricht zich bezighouden met chantage van homoseksuelen. In beide gevallen dreigden de daders de geaardheid van de slachtoffers prijs te geven en eisten forse bedragen in ruil voor hun zwijgen.

Deze week veroordeelde de rechtbank een 21-jarige Marokkaan uit Hasselt tot zes maanden gevangenisstraf. Aanstaande woensdag moet zich een 31-jarige Maastrichtenaar verantwoorden.
In beide gevallen kenden daders en slachtoffers elkaar van een vluchtig sexcontact. Steeds werd na de betaling van een eerste duizend gulden de chantage niet gestaakt.

De slachtoffers sloegen vrij snel alarm te slaan, maar de indruk bestaat dat deze twee gevallen niet alleen staan en veel slachtoffers geen aangifte doen.
Justitie neemt de chantage hoog op. Tegen de jonge Belg eiste de officier vijftien maanden. De rechtbank ging, op basis van omstandigheden overigens niet daarin mee.

In de zaak die woensdag voor de rechtbank komt, zocht de verdachte zijn slachtoffer uit via een 06-nummer. Via dit nummer kunnen homoseksuelen contact leggen. Het uit Venlo afkomstige slachtoffer haalde zijn latere chanteur enkele malen op en bracht hem ook weer thuis.
Tijdens het samenzijn vertelde de man dat hij koste wat kost w[...] voorkomen dat zijn omgeving [...] dekte dat hij homoseksueel was. Tijdens een autorit griste de [...]dachte de autopapieren uit [...] dashboardkastje van de auto van [...] Noordlimburger en kon da[...] moeiteloos diens adres achterha[...]. Het slachtoffer betaalde op 1[...] vember duizend gulden en [...] daarna nog enkele honderden [...]dens. Toen de verdachte da[...] opnieuw vijf mille wilde hebb[...] waarschuwde de man de politie, [...] zonder moeite verdachte op een [...]kende ontmoetingsplaats in M[...]tricht kon aanhouden.

De verdachte, geen onbekende [...] justitie, had zijn slachtoffer ver[...] dat hij veel relaties had in Italiaa[...] kringen en dat hij vermoord [...] worden wanneer hij door de po[...] zou worden gearresteerd.
Politie en justitie hebben toegez[...] uiterst vertrouwelijk te zullen [...] gaan met de namen van de slach[...]fers van chanteurs.

Opnieuw afdeling D66 in Kerkrade

KERKRADE – Kerkrade heeft weer een eigen D66-afdeling. Ze werd werd donderdag heropgericht. De partij is van plan mee te doen aan gemeenteraadsverkiezingen in 1994.

D66-Kerkrade is de tweede afdeling van de democraten die in korte tijd in de Oostelijke Mijnstreek is opgericht. Eerder kreeg Landgraaf een eigen afdeling. In Voerendaal verwacht men spoedig ook een eigen D66-tak op te richten. In Heerlen en Brunssum is D66 al langer actief.

Tot voorzitter van de afdeling Kerkrade is Pieter Plaatsman gekozen. De democraten hopen volgend jaar op drie raadzetels in Kerkrade. Die verwachting baseren zij op de uitslag van de recente verkiezingen voor de Provinciale Staten.

Het komende jaar stelt de partij een lokaal partijprogram op. In het najaar moet bekend worden wie de lijsttrekker wordt.

De oprichting wordt op 29 januari feestelijk gevierd met de komst van Hans van Mierlo en Europarlementariër Jan-Willem Bertens naar Kerkrade. Beiden zullen 's middags een werkbezoek afleggen aan het Defensiekantoor. 's Avonds is er een politiek forum.

Kantonrechter stelt bewoners in ongelijk

Toch huurverhoging bewoners 't Eikske

Van onze verslaggeefster

LANDGRAAF – Acht inwoners van de wijk 't Eikske in Landgraaf moeten aan woningvereniging Schaesberg toch de huurverhoging over 1991 betalen.

De bewoners van de buurt Aan de Baan hadden tegen de huurverhoging protest aangetekend bij de kantonrechter omdat de grond in de wijk vervuild is met PAK's (Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen).

Kantonrechter H. van Oppen heeft de bewoners gisteren in het ongelijk gesteld. Volgens de rechter is niet gebleken dat de bodemverontreiniging in 't Eikske direct gevaar oplevert voor de bewoners, de natuur en het milieu.

Wijkbewoner Henk de Haas is verontwaardigd over de uitspraak. „Schandalig, wij laten het hier niet bij zitten," vindt De Haas.

Op dit moment betalen de acht bewoners 735 gulden huur. Met de huurverhoging over '91 komt daar ruim 65 gulden bij. De Haas: „Voor wonen op vervuilde grond hoef je toch zeker geen 800 gulden te betalen? Wij worden gewoon aan de kant geschoven."

Woningvereniging Schaesberg is blij met de uitspraak. „De motivatie die de rechter geeft voor zijn beslissing, hebben wij ook als belangrijkste reden aangegeven voor de huur gewoon," zegt Hoofdopzichter Jan Sijen.

Hij erkent dat de grond is vervuild. „Maar met Pak's in zware vorm. Hierdoor is het risico op verspreiding door bijvoorbeeld het grondwater nagenoeg uitgesloten."

Wanneer begonnen wordt met de schoonmaak van het voormalig mijnterrein is niet bekend. Sijen: „Er moet nog een onderzoek komen naar de wijze van aanpak. Bovendien staat ook het Lauraterrein nog op de nominatie om gesaneerd te worden."

Heerlen kapt 57 populieren

HEERLEN – Op de hoek van de Heerlense Kaldebornweg met de Kookerstraat worden volgende week vijfenveertig populieren verwijderd.

De bomen zijn kaprijp en kunnen bij storm gevaar opleveren. Er komen veertig essen voor in de plaats. Ook in sportpark Ter Worm worden twaalf populieren gekapt. Deze verdringen de oorspronkelijke beplanting.

Uitbetaling salarissen uitbesteed

HEERLEN – De gemeente Heerlen laat voortaan haar salarissen verwerken door RAET Decentrale Overheid.

Nu betaalt de gemeente de salarissen zelf nog uit. Maar uitbetaling via het software bedrijf blijkt goedkoper. De gemeente moet 2500 salarissen uitbetalen.

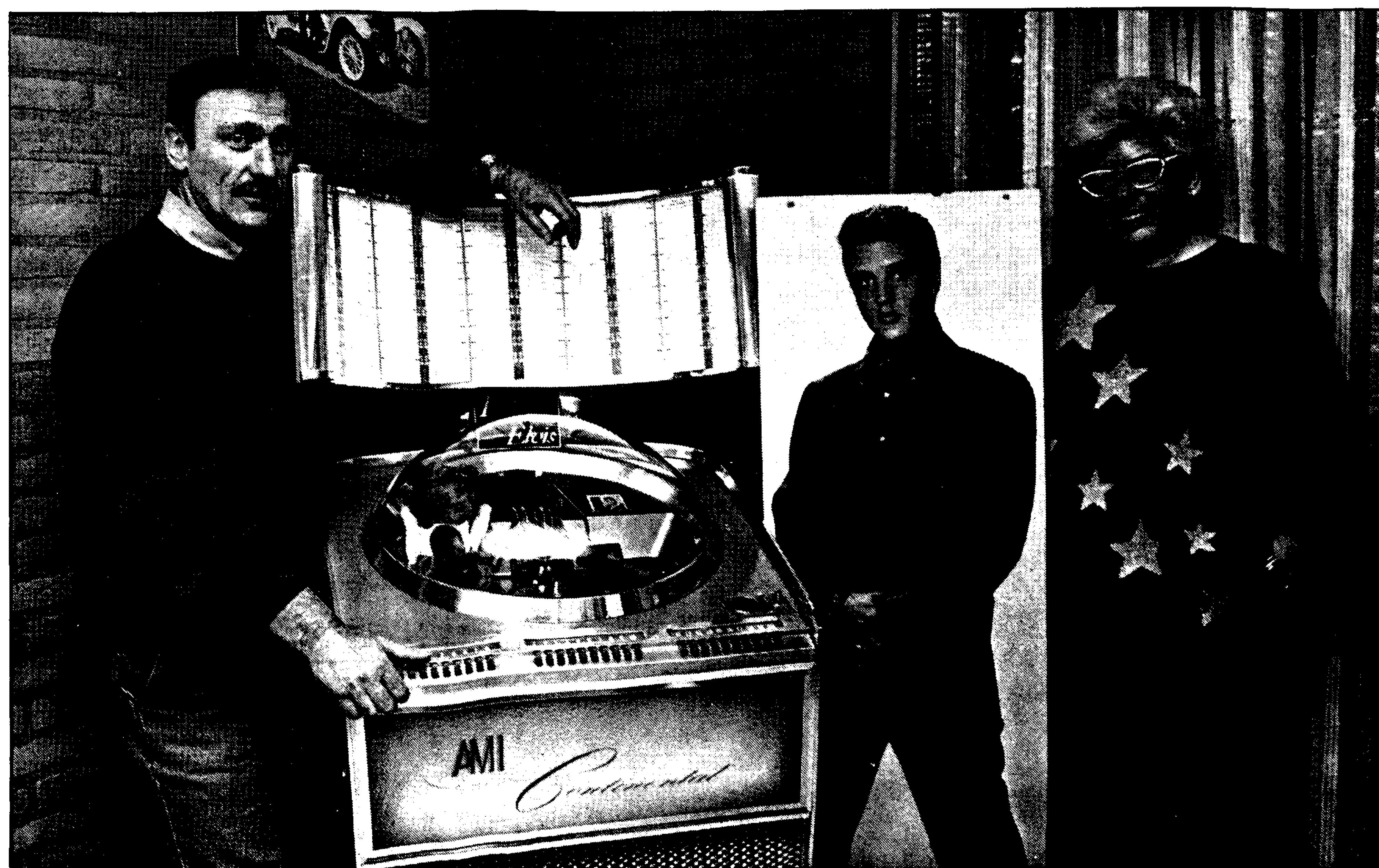
Gezochte man aangehouden

MAASTRICHT – De Maastrichtse politie heeft een 33-jarige inwoner van deze stad aangehouden die eerder aan arrestatie wist te ontsnappen.

Op zaterdag 9 januari deden justitie en politie een inval in twee panden aan de Sint Annalaan. Daarbij werden veertien mensen aangehouden op grond van de Opiumwet. De betreffende verdachte sprong uit een raam van zijn woning op de eerste verdieping en wist te ontkomen.

Donderdag herkenden politiemensen de man terwijl hij op de Termieslaan in Heugem liep. Gisteren werd hij voorgeleid aan de officier van justitie.

Schinveldse Elvis-fans

● *Peter en Astrid Kessels zijn helemaal wild van Elvis Presley.* Foto: FRANS RADE

'Priscilla Presley gaf me een hand'

DOOR LILIAN HAVERMANS

SCHINVELD – Een jonge Elvis Presley staart de bezoekers vanaf de muur aan. Huize Kessels in Schinveld wordt dan ook bewoond door de trouwe Elvis-fans Astrid en Peter Kessels. Ze zijn al 25 jaar lid van Elvis-fanclubs, maar ze waren nog nooit in de geboorteplaats van Elvis geweest. Tot ze vorige week de Amerikaanse staat Tennessee bezochten. Dit bleek 'de mooiste vakantie van hun leven' te zijn.

Dolenthousiast zijn ze. Bij binnenkomst draaien ze direct twee plaatjes van The King of Rock and Roll. De oude jukebox zit vol met singletjes van Elvis. „Er zit ook wat andere muziek in, want niet iedereen die hier komt, houdt van Elvis. Dat zou een beetje egoïstisch zijn," vertelt een stralende Astrid in de hoek van de woonkamer. Een aantal foto's en andere souvenirs van Presley flankeren de jukebox.

De Kessels raken niet uitgepraat over The King. Foto's en souvenirs worden erbij gehaald. Ze vertellen over hun ervaringen in Memphis, dé Elvis-stad. Daar werd op 8 januari, de verjaardag van Elvis, de eerste Elvis-postzegel uitgereikt aan zijn dochter Lisa-Marie. De Kessels waren daar met hun Belgische fanclub bij.

Peter vertelt: „De uitreiking was in een grote tent. Lange rijen mensen stonden te wachten om binnen te komen. Een Amerikaanse 'reporter' hielp ons via de VIP-ingang naar binnen."

Geluk

Dat was een buitenkansje. „Die reporter vertelde dat er wel 15.000 mensen waren, terwijl in de tent maar 800 mensen konden. We hebben gewoon een beetje geluk gehad," drukt Astrid het voorzichtig uit.

Maar het mooiste moest nog komen. Een van de mariniers, die een half uur voor de uitreiking het 'stars and stripes' speelden, trok Astrid plotseling mee. „Die mariniers stonden in de houding voor het podium en plots stond ik ook in die rij. Priscilla Presley kwam binnen. Ze gaf iedereen een hand. En mij dus ook."

Astrid wist niet wat haar overkwam, het enige dat ze kon uitbrengen was 'I come from Holland'. Ze zal het niet snel vergeten: „Priscilla haalde Lisa-Marie erbij en ik schrok ontzettend. Met kort haar en een leren pak zou ze zo voor Elvis door kunnen gaan. Priscilla vertelde dat ik uit Nederland kwam en Lisa-Marie bedankte me. Maar ik stond daar met mijn mond vol tanden, het leek alsof ik een shock had."

„Peter kon geen foto maken, hij stond te ver naar achteren," ratelt Astrid door, „Bovendien ging alles zo snel. Maar het was fantastisch. Je had het moeten zien, prachtig!"

ontmoeting op zaterdag

Pick-upje

De rock and roll is hobby nummer één van de Schinveldenaren. Al vanaf haar vijftiende is Astrid Kessels een grote fan van Elvis. „Op die leeftijd kreeg ik van mijn ouders een pick-upje. Mijn eerste Elvis-plaatje was 'One night.' Ik herinner het me nog goed dat mijn vriendinnen 's zondags na de kerkdienst bij me thuis plaatjes van hem kwamen draaien."

Toch zijn Astrid en Peter, vergeleken bij de echte fanaten, nog bescheiden fans. De Kessels vinden de Elvis-gekte 'een beetje té'. „We zijn wel fan, maar we willen het niet overdrijven. Sommige fans gaan elke dag naar het graf van Elvis. Dat hoeft van mij niet. Ik vond het indrukwekkend, maar verder zegt zo'n graf me niets."

Marathon

Samen met 54 andere leden van de Belgische fanclub hebben de Kessels 'werkelijk álles' van de King gezien. Van geboortehuis tot graf, van Cadillac tot de postzegel met zijn beeltenis erop. Niets is overgeslagen tijdens de zesdaagse reis, die volgens Astrid op een marathon leek - zo druk was het programma.

Of ze nog een keer teruggaan? Dat weten ze nog niet. Peter: „Het was mooi om een keer te zien en mee te maken. De muziek, de sfeer die daar hangt... Het is allemaal prachtig, maar wel duur." Astrid droomt hardop: „Misschien...over een jaar of vijf, zes." In ieder geval is voor deze twee rock and rollers een Elvis-droom al werkelijkheid geworden.

Schinveldenaar eist lager kabeltarief

Van onze correspondent

ONDERBANKEN - De CAI Onderbanken heeft per 1 januari het tarief voor de kabeltelevisie ten onrechte verhoogd. Dat stelt Schinveldenaar Jan Veltmans in een sommatie aan de kabelexploitant. Hij vindt dat de tariefsverhoging ongedaan gemaakt moet worden.

Veltmans baseert zich op een toezegging uit 1991, dat het tarief de eerste vijf jaar niet zou worden verhoogd, behalve bij een verandering van het BTW-percentage. De toezegging werd gedaan in een publicatie in het plaatselijk weekblad.

„De verhoging van 18,45 gulden naar 18,87 gulden zou op zich misschien reëel kunnen zijn, maar het gaat om het principe," vindt Veltmans.

„De gemeente heeft destijds de machtiging làten verlopen voor het zelf exploiteren van het kabelnet. Nu zijn we weerloos overgeleverd aan de commercie. De Cai Onderbanken en de Nederlandse Kabel Maatschappij (NKM) heb ik daarom gesommeerd, de verhoging terug te draaien," aldus Veltmans.

Ook wil Veltmans dat de BTW-verlaging van 1 oktober 1992 alsnog wordt doorberekend en het te veel betaalde wordt verrekend. Wanneer daaraan niet voor 11 februari wordt voldaan, wil Veltmans zijn gelijk halen bij de rechter.

Een woordvoerder van CAI-Onderbanken bevestigde de ontvangst van de sommatie en zegt dat de kabelexploitant de zaak in onderzoek heeft. CAI Onderbanken schrijft de tariefsverhoging toe aan de stijging van de Buma-rechten en de exploitatiekosten van het kabelnet in Onderbanken. In Onderbanken zijn 2800 abonnees op de kabel aangesloten.

De gemeente Onderbanken is al enkele weken bezig met de vraag hoe het abonnementstarief zo laag mogelijk gehouden kan worden. „Daar proberen we een vinger achter te krijgen. Probleem is dat het vorige college de zeggenschap over het kabelnet uit handen heeft gegeven," is de reactie van wethouder Jo Theunissen.

Hells Angels doen beroep op raad Heerlen

HEERLEN – De Hells Angels vragen de Heerlense gemeenteraad om het bestemmingsplan in Tuindorp zo te wijzigen dat hun clubhome gelegaliseerd kan worden.

De Hells Angels hebben vorig jaar een nieuw home gebouwd. De gemeente vindt het bouwwwerk illegaal en ook de Raad van State oordeelde zo. De gemeente heeft de Hells Angels opgedragen het home voor 1 maart te slopen.

De Hells Angels vragen het college te wachten totdat de raad beslist heeft over de wijziging van het bestemmingsplan.

Hun advocaat herinnert eraan dat het college wel het (veel kleinere) home uit 1984 wil legaliseren. „Impliciet houdt dit in dat het college weldegelijk bereid is het bestemmingsplan ter plaatse in de door cliënt gewenste zin te wijzigen, daar anders nimmer een bouwvergunning kan worden afgegeven."

PvdA Landgraaf praat over geld

LANDGRAAF – De Landgraafse PvdA-fractie houdt op 19 januari een bijeenkomst over het effect van de rijksbezuinigingen voor het budget van de gemeente. Wethouder Thei Gybels, fractievoorzitter Jan Bonten en raadsleden Maarten van Hulst en Riet Carreira zijn bij dit praatlokaal aanwezig.

Volgens de PvdA wijzen rekensommen voor Landgraaf in toenemende mate de verkeerde kant op. „Hoe lang kunnen we het financieel nog rooien door de vinger in de dijk te houden, of moeten we het totaal anders aanpakken?", vraagt de fractie zich af.

PvdA-Praatlokaal vindt plaats op 19 januari van 19 tot 21 uur in zalencentrum de Brandpoort, Hoogstraat 191 Nieuwenhagen.

Russische accordeonisten in Landgraaf

LANDGRAAF – Twee Russische accordeonisten, Alexander Dmitriev en zijn zoon Vitaly, laten zondag 17 januari een staaltje van hun kunnen horen in de burgerzaal van het Landgraafse raadhuis.

Dmitriev is een van de belangrijkste accordeonisten van de jonge Russische generatie. Momenteel reist hij langs enkele Duitse conservatoria waar hij zowel doceert als concerten verzorgt. Het gratis toegankelijke concert begint zondag om 16 uur.

Muts

● *De Prinsegarde van Coriovallum in het Schaesbergerveld voelt zich gedupeerd. Wat is er aan de hand in het Heerlens carnavalsland? De Prinsegarde mist haar muts. Niet zomaar een hoofddeksel met een veer, maar een levensgroot model dat vorig jaar op de optochtwagen stond. Omdat het nogal wat geld en moeite kostte om de muts te maken huurden de vasteloavendsgekken van 't Veld na afloop van de optocht een loods van een transportbedrijf. Daar zou hun bouwsel veilig zijn tot de volgende optocht.*

Muts 2

● *Anderhalve week geleden wilden de garde haar muts weer gaan ophalen. Helaas. Een blik in de ruimte was genoeg. Weg muts. Informatie bij het transportbedrijf dat de loods verhuurde leverde alleen wat schouderophalen op. Muts? Nooit gezien. „Ik kom soms in de loods", liet verhuurder Leers gisteren weten. „Daarom weet ik dat er langere tijd een plateauwagen gestaan heeft met de muts erop. Naar mijn weten is die naderhand weer weggehaald door de prinsegarde."*

Muts 3

● *Hub Jongen en zijn garde zullen nu snel een andere oplossing moeten vinden voor hun optochtwagen. Voor een nieuwe muts is geen tijd meer. „Ook geen geld. Daarom hebben we besloten dit jaar een fort op de wagen te bouwen." En verhuurder Leers wil eventueel een financiële regeling treffen met de gedupeerden. Toch nog een happy end. En wij van onze kant zullen extra attent zijn tijdens de Heerlense optocht. Op meetrekkende grote carnavalsmutsen.*

Mijn

● *Uit de koffiekolom van gisteren zou de aandachtige lezer opgemaakt kunnen hebben dat wij niet zouden weten wat een 'leesjongen' was. Als 75-jarigen (want dat zijn sommigen onder ons) hebben we echter nog zelf meegemaakt dat deze jonge jongens aan het leesband stonden en stenen van kolen scheidden, totdat het vernufte idee van het wassen der kolen werd uitgevonden! Veelal begon de mijnwerkersloopbaan aan het leesband. Verschillende mensen belden ons gisteren met de bedoeling uit te leggen wat een leesjongen is of liever gezegd was, want je hebt ze tegenwoordig niet meer.*

Mijn 2

● *„Ik merk dat veel jonge mensen de terminologie uit de mijnen niet meer kennen. Niet iedereen weet zondermeer te zeggen wat een seingever of een schiethouwer is. Het zou jammer zijn als dit soort benamingen verloren zouden gaan," zei iemand uit Hoensbroek. Een Heerlense mevrouw opperde het idee om het mijnverleden meer te cultiveren. „Het lijkt wel of we ons nu moeten schamen voor het mijnverleden, maar ik vind dat we er eerder trots op mogen zijn," greep zij ons uit het hart.*

Mijn 3

● *Een inwoner van Schaesberg maakte ons duidelijk dat er verschil was tussen een OVS-er en een leesjongen. De eerste wordt opgeleid tot mijnwerker, de taak van de andere hebben we al uitgelegd. Meestal werd de leesjongens dus ook mijnwerker, maar de eigenlijke opleiding heette OVS. „En dan nog iets," aldus de Schaesbergenaar „als je het karretje van de dikke trom van de harmonie trekt, dan ben je misschien wel lid van een muziekvereniging, maar je bent geen muzikant. Zo was het in de mijn ook. Je kon dan wel in de mijn werken, maar een echte mijnwerker was je pas met het houwersdiploma op zak."*

Ziek

● *De gemeente Brunssum had gistermiddag een persconferentie over het centrumplan belegd. Wat het college ons wilde mededelen is niet duidelijk. De bijeenkomst werd namelijk te elfder ure afgeblazen. Reden: de ambtenaar die het moest organiseren was ziek. En zo is er altijd wat. Wethouder Hennie de Boer heeft het centrumplan in haar portefeuille. Ons dunkt dat zij inmiddels zoveel van het onderwerp afweet dat zij een dergelijke klus zelfs zonder ambtenaar zou moeten kunnen klaren.*

Bouwburo koopt braakliggend terrein 'Meeks'

Brabants plan voor woningen in Klimmen

Van onze verslaggeefster

KLIMMEN – Het Brabants bouwburo De Kroon heeft het braakliggend terrein gekocht tussen de Klimmenderstraat en de Kinkershof in Klimmen. Op deze grond, voorheen eigendom van de Klimmense familie Meeks, wil de makelaar vijftien woningen bouwen: negen appartementen voor senioren en zes eengezinswoningen met garage en tuin.

Het bouwburo wil een verkeersluwe verbindingsweg maken tussen de Klimmenderstraat en de Kinkershof. Een trap moet het hoogteverschil tussen de beide straten overbruggen. De geplande huizen worden rond het woonerf gebouwd. De eengezinswoningen rechts, de bejaardenwoningen links.

Het woonerf en de huizen zijn een ontwerp van Frank Lahaye van architectenburo AVB.BNA uit Gulpen. De woningen worden uitgevoerd volgens een nieuw systeem van De Kroon: sismo. De huizen worden eerst opgetrokken in staaldraad, vervolgens wordt deze constructie volgestort met beton en afgedekt met isolatie.

Wim Burgmans van het Brabants bouwburo wil zijn plannen aan het einde van deze maand aan de gemeente Voerendaal presenteren.

Volgens John Gubbels, hoofd afdeling Vrom van Voerendaal, kan De Kroon niet eerder bouwen dan in 2002. „Het meerjarenprogramma voor Voerendaal is onlangs vastgesteld voor tien jaar. Bebouwing van het gebied Meeks is daarin niet opgenomen."

Op dit moment is Voerendaal bezig met de voorbereidingen voor de bebouwing van Overheek, eveneens in Klimmen.

„Alleen als die ontwikkelingen stagneren en we daar niet kunnen gaan bouwen, maakt De Kroon eerder een kans. Het contingent van Overheek kan dan eventueel naar terrein Meeks," zegt Gubbels.

Wim Burgmans heeft zijn hoop toch gevestigd op 1993. „De gemeente moet nog beginnen met de grondverwerving in Overheek. Tel daarbij op eventuele onteigeningsprocedures en je bent een hele tijd verder," meent hij.

De AGB-fractie is een sterk voorstander van de plannen van De Kroon. „Klimmen heeft een groot tekort aan seniorenwoningen en huizen voor jonge gezinnen. Dit plan kan daar voorlopig een eind aan maken," zegt Hub Winthagen. Volgens het raadslid mag er los van Overheek nog wél gebouwd worden in Klimmen.

„Juist vanwege die tekorten heeft de provincie onlangs besloten dat er wel degelijk nieuwbouw gepleegd mag worden in Klimmen. Maar misschien wil de gemeente dat contingent liever reserveren voor het kernplan Oud-Voerendaal."

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

Cruijff rond met Barca

Van onze correspondent

BARCELONA – Johan Cruijff en de voorzitter van FC Barcelona, Josep Lluis Nunez, zijn het donderdagnacht eens geworden over een contractverlenging met twee jaar.

Dat betekent dat Cruijff nog minstens tot de zomer van 1995 bij Barcelona als trainer aan het werk blijft. De verbintenis zal pas worden getekend na de clubverkiezingen van 13 februari.

Bij deze verkiezingen is Nunez opnieuw de enige kandidaat voor het voorzitterschap. Hoewel Cruijff na afloop van zijn drie uur durende bespreking met Nunez niet inging op de inhoud van zijn nieuwe contract, lijken zijn eisen in alle opzichten te zijn ingewilligd. Zo krijgt hij meer zeggenschap bij het afsluiten van nieuwe contracten met spelers en mag hij een potje van 50 miljoen peseta's (800.000 gulden) gaan beheren, waaruit hij extra premies kan betalen voor spelers die zich op bijzondere manier hebben onderscheiden.

Het eerste resultaat van de plotseling opgebloeide vriendschap tussen Nunez en Cruijff was de overeenkomst die de club vrijdag afsloot met Guardiola. Deze werd onlangs tot de beste speler van Europa onder de 23 jaar uitgeroepen en stond in de belangstelling van een aantal Italiaanse clubs. Cruijff wist hem echter ervan te overtuigen bij Barcelona te blijven, ondanks betere aanbiedingen uit Italië.

In het nieuwe contract tussen Cruijff en Barcelona wordt met geen woord gesproken over de ambitie van de ex-Ajaxied om het Nederlands elftal te leiden tijdens de eindronde van het WK in 1994. Nunez heeft zich in het recente verleden steeds fel gekant tegen zo'n tijdelijk functie van Cruijff als bondscoach. De kwestie zou nu niet langer meer spelen.

Cruijff wil zich de komende weken concentreren op de transfer van Dennis Bergkamp naar Barcelona. „Nu alle problemen uit de weg zijn geruimd, kunnen we ons daarop concentreren".

'Alleen club met een vrachtwagen vol geld krijgt me uit De Geusselt'

Erik Meijer tot 1998 bij MVV

Van onze correspondent
MAARTEN DE KEVER

MAASTRICHT – Erik Meijer heeft gisterenmiddag zijn contract bij MVV met vijf jaar verlengd waardoor hij nog tot en met het seizoen 1997/1998 aan de Maastrichtse club verbonden is. De contractbesprekingen, die al enkele weken liepen, kwamen afgelopen dinsdag in een stroomversnelling waarna beide partijen gisterenmiddag tot overeenstemming kwamen en het contract getekend werd.

De nu 23-jarige spits had nog een contract voor anderhalf jaar maar MVV wilde Meijer, die zich voortdurend mag verheugen in belangstelling van andere clubs, langer aan zich binden. Ook Meijer voelde daar voor getuige de gesloten verbintenis. „Ik heb het hier uitstekend naar mijn zin, dat mag bekend zijn," vertelde hij gisteren enthousiast.

Zekerheid

„Ik kan goed overweg met de trainers en de rest van de groep en het beleid dat hier gevoerd wordt spreekt me aan. MVV wil zekerheid en ik ook. Daarbij komt dat ik over vijf jaar 28 ben en dan kan ik altijd nog naar een andere club gaan. Trouwens, als een club me echt wil hebben dan weten ze wel hoe de vork in de steel zit. Alleen zullen ze dan met een vrachtauto vol geld hier naar de Geusselt moeten komen," aldus Meijer.

MVV was blij met de vijfjarige verbintenis. „We hebben een beleid uitgestippeld dat langzamerhand zijn vruchten gaat afwerpen," vertelde voorzitter Carl Dittrich na de contract-ondertekening. „Dat beleid is erop gericht stabiliteit in het eerste elftal te krijgen. Daar past een 5-jarig contract voor een waardevolle speler goed in," aldus Dietrich, die 'hartstikke' blij was met de overeenkomst.

Rol

Trainer Sef Vergoossen stak zijn geluk niet onder stoelen of banken. „Meijer speelt een belangrijke rol binnen het elftal. Als Meijer zou zijn vertrokken dan was er toch een voorname schakel weggevallen."

MVV-directeur Ron Weijzen voerde namens de club de onderhandelingen met Meijer maar wilde geen details van het contract bekend maken. „Het enige dat ik kan zeggen is dat de verbintenis loopt tot aan het seizoen 1998/1999. Het contract dat Erik nu heeft wordt nietig verklaard. Over bedragen zeg ik niets. Dat is een zaak tussen de werkgever, in dit geval MVV, en de werknemer, Meijer," aldus Weijzen, die afgelopen dinsdag met Meijer over zijn contract sprak.

„We hebben toen onze aanbieding besproken en er waren alleen nog een paar details die een nieuw contract in de weg stonden. Dat hebben we opgelost en vandaag is het gelukkig zover."

'Het geld is op'

MAASTRICHT – De spelersgroep van MVV reageerde verheugd op de contractverlenging van Erik Meijer. Robbie Delahaye, die nog met MVV moet onderhandelen over een nieuw contract, verwoordde de gevoelens van de groep: „Ik vind het prachtig," aldus de aanvoerder, „en ik denk dat de hele groep blij is. Nu nog mijn contract verlengen en ik ben helemaal tevreden."

„Dat kan niet meer," antwoordde Meijer. „Het geld is nu op."

● *Erik Meijer wordt in De Geusselt op handen gedragen. Trainer Sef Vergoossen en directeur Ron Weijzen voegen de daad bij het woord.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Timman blundert

SAN LORENZO DE EL ESCORIAL – Een grove fout aan het einde van een goed gespeelde partij heeft Jan Timmans kansen op het winnen van de kandidatenfinale aanzienlijk gereduceerd. Na de tijdcontrole, toen een pluspion goede compensatie bood voor het theoretische nadeel van een eindspel van paarden tegen lopers, nam hij op de 41ste zet een hoogst ongelukkige beslissing.

Het kostte hem de kwaliteit en één zet voor het afbreken de partij. Met deze tweede achtereenvolgende zege heeft Short een achterstand omgezet in een voorsprong van 2 1/2 - 1 1/2.

Toen Short op de achttiende zet de loper naar el terugtrok, stond dat gelijk met de erkenning, dat hij niets had bereikt. Timman kwam iets beter te staan. Maar in de tijdnoodfase ging dat lichte voordeeltje weer verloren.

Het eindspel voorspelde een minstens even langademige voortzetting, als het geval was bij Karpov - Timman (Londen 1982) dat veertien zetten als voorbeeld had gegolden. De marathon eindigde na 96 zetten in remise. Maar het eerste, dat Timman deed, was zijn paard naar het verkeerde veld brengen. Het was een fout, die iemand in tijdnood had kunnen begaan.

Maar in zijn berekeningen, die ongetwijfeld een heel ver eindspel betroffen, zag Timman het dichtsbijzijnde over het hoofd. Short ruilde een loper voor een toren en stond prompt gewonnen. Voor de vorm hield de hevig geschrokken Nederlander nog even vol, maar capituleerde voordat zijn tegenstander diens zestigste zet kon uitvoeren.

Zettenverloop vierde partij: Wit: Nigel Short, Zwart: Jan Timman, 1. e2-e4, c7-c5, 2. Pg1-f3, d7-d6, 3. d2-d4, c5xd4, 4. Pf3xd4, Pg8-f6, 5. Pb1-c3, Pb8-c6, 6. Lc1-g5, e7-e6, 7. Dd1- d2, Lf8-e7, 8. 0-0-0, 0-0, 9. f2-f4, h7-h6, 10. Lg5-h4, e6-e5, 11. Pd4-f5, Lc8xf5, 12. e4xf5, Dd8-a5, 13. Kc1-b1, Tf8-e8, 14. Lf1-c4, Da5-b4, 15. Lc4-b3, Db4xf4, 16. Dd2xf4, e5xf4, 17. Th1-f1, Pf6-h5, 18. Lh4-e1, Ta8-d8, 19. Pc3-d5, Le7-g5, 20. h2-h4, Lg5-f6, 21. Pd5xf6+, Ph5xf6, 22. Tf1xf4, Te8-e2, 23. g2-g4, Te2-g2, 24. g4-g5, h6xg5, 25. h4xg5, Tg2xg5, 26. Le1- h4, Tg5-h5, 27. a2-a3, Kg8-f8, 28. Lb3-c4, Pc5-e7, 29. Td1-f1, Td8-c8, 30. Lc4-e2, Th5-h6, 31. Lh4-f2, Pe7-c6, 32. Tf1-d1, Pf6-d7, 33. b2-b3, Pd7-e5, 34. f5-f6, Tc8-d8, 35. f6xg7+, Kf8xg7, 36. Lf2-h4, Td8-h8, 37. Lh4-f2, Th6-g6, 38. b3-b4, Th8-h2, 39. Td1-f1, b7-b6, 40. Le2-b5, Th2-h3, 41. Kb1-b2, Pc6-d8, 42. Lf2-h4, Pd8-e6, 43. Lh4-f6+, Tg6xf6, 44. Tf4xf6, Pe6-d4, 45. Lb5-d3, d6-d5, 46. Tf6-f4, Pd4-f3, 47. Tf1-d1, Th3-h2, 48. Ld3-a6, d5-d4, 49. Td1-f1, Th2-h3, 50. La6-e2, Pf3-d2, 51. Tf1-g1+, Kg7-h7, 52. Kb1-c1, Pd2-c4, 53. Le2xc4, Pe5xc4, 54. Tf4xf7+, Kh7-h6, 55. Tf7xa7, Th3-c3, 56. Ta7-a8, Kh6-h7, 57. Tg1-d1, Pc4-e3, 58. Td1xd4, Tc3xc2+, 59. Kc1-b1, Tb2-h2, zwart geeft het op.

Roda JC kan zich tegen Sparta geen misstap veroorloven

Vierpuntenduel op Kaalheide

Van onze sportredactie

HEERLEN – Van de drie Limburgse eredivisieclubs hebben alleen MVV en Fortuna een thuiswedstrijd. De Maastrichtenaren krijgen om half acht in De Geusselt bezoek van FC Twente. Op hetzelfde tijdstip begint Fortuna Sittard in Den Bosch de strijd tegen de gelijknamige ploeg en morgenmiddag staat op Kaalheide de ontmoeting Roda JC-Sparta op het programma.

Een belangrijk duel op Kaalheide. Net als de Kerkradenaren hebben de Rotterdammers de laatste weken nogal wat steekjes laten vallen, waardoor zij niet meer ver verwijderd zijn van de bedreigde zone in de eredivisie.

Trainer Adrie Koster van Roda JC spreekt dan ook van een vierpuntenwedstrijd. „We hebben voldoende kwaliteit om niet in de problemen te komen. Alleen zal dat nu weer eens omgezet moeten worden in resultaten. Maar ook daar ben ik niet bang voor. Zoals we de tweede helft tegen Feyenoord hebben gespeeld, geeft voldoende vertrouwen voor de toekomst".

Met het bekend maken van de opstelling wacht Koster tot vanmiddag. Vandaag wordt nog getraind, maar naar verwacht zal tegen Sparta hetzelfde elftal opdraven als afgelopen dinsdag tegen Feyenoord. Behalve Gerrie Senden, die inmiddels de baltraining heeft hervat, is de complete selectie fit. Bij Sparta zijn in elk geval niet van de partij de geblesseerden Valke, Veldman en de gebroeders De Nooijer.

MVV

„De nederlaag tegen Ajax, afgelopen woensdag in de bekerstrijd, hebben wij verwerkt", aldus MVV-trainer Sef Vergoossen. „Verliezen is uiteraard nooit prettig. Maar zeker tegen een ploeg als Ajax is zoiets heel goed mogelijk, ook al hoop je op een stunt."

De MVV-oefenmeester erkent dat er in Amsterdam fouten zijn gemaakt. „Ik heb echter ook goede dingen gezien, vandaar dat ik vertrouwen heb op een goed resultaat in de wedstrijd tegen FC Twente. Overigens, de ploeg uit Enschede is niet de eerste de beste. De ranglijst geeft wellicht een vertekend beeld omdat FC Twente nog enkele achterstallige wedstrijden te spelen heeft. Het aantal verliespunten is daarentegen heel beperkt."

Vergoossen kwalificeert de tegenstander van vanavond als „compleet elftal, zowel in verdedigend als aanvallend opzicht. Wat dat laatste betreft zeggen de namen van bijvoorbeeld Mulder en Polley meer dan genoeg."

Bij MVV is alleen het meespelen van Libregts onzeker. Als hij inderdaad niet beschikbaar is, wordt Franssen aan de selectie toegevoegd.

Sleutelduel

De tweede helft van de PTT-telecompetitie begint voor Fortuna vanavond met het sleutelduel in en tegen Den Bosch. Een vier punten wedstrijd tegen een mededegradatiekandidaat, die bovendien op een slecht tijdstip valt.

Fortunatrainer Dekker kan niet beschikken over clubtopscorer René Hofman (nog niet hersteld van achillespees-operaties) en Richard Sneekes (geïrriteerde knie), Josef Szalma (enkel) en de al langer geblesseerden Vergoossen en Mordang.

Pluspunten voor Dekker zijn dat FC Den Bosch met Laisinia, Zoran en Laponder ook blessure-perikelen kent, en dat Kenneth Nysäther, de Noorse spits van Fortuna, zijn debuut kan maken in de competitie.

„Het is afwachten of Nysäther de rol van Hofman over kan nemen. De aanpassing van de Noor in het team verloopt nog niet zoals die zou moeten, we hebben nog niet een keer compleet getraind. Voordeel is wel dat Den Bosch Kenneth niet kent", aldus Dekker.

De Sittardse oefenmeester heeft ondanks de nieuwe golf van blessures alle vertrouwen op een goede afloop.

„Blessures teisteren ons het hele seizoen al. Dat mag ons er niet van weerhouden minimaal een punt te pakken. Dan zou ik al heel tevreden zijn. We mogen deze belangrijke wedstrijd absoluut niet verliezen."

Hermans tekent

BRUSSEL – Mathieu Hermans heeft gisteren dan toch zijn handtekening gezet onder een eenjarige overeenkomst met de nieuwe ploeg van de Belg José de Cauwer. In Brussel deed Michel Zanoli hetzelfde. Een derde Nederlander, Luc Suykerbuyk, zal in een later stadium tekenen.

Een opgeluchte Hermans gisteravond: „Ik heb m'n bankgarantie binnen. Dat betekende voor mij voldoende zekerheid. Zakelijk gaat het bij dit soort besprekingen altijd hard tegen hard, maar je moet er voor jezelf financieel wel het optimale uithalen, wil je straks zo goed mogelijk kunnen renderen".

VVV mist Babangida

VENLO – VVV moet in de uitwedstrijd tegen Helmond Sport zonder Babangida aantreden. De Nigeriaan verliet vorige week in het thuisduel tegen De Graafschap halverwege de tweede helft, na een aanslag op zijn linker-enkel, het strijdperk. Bovendien gaat Babangida aanstaande dinsdag terug naar zijn vaderland om met de nationale Olympische ploeg aan het Afrika-toernooi op Mauritius deel te nemen. Frans Körver laat Geert Braem op de rechtervleugel spelen. Ook Maurice Rayer is na een schorsing van één duel weer in de basisformatie opgenomen.

VVV heeft de hoop op Aya Ogechukwu van Roda JC te huren nog niet opgeheven. Volgens manager Teeuwen heeft VVV van sponsors de financiële middelen verkregen om de huursom te betalen. Roda JC laat hem pas gaan als Excelsior-spits Leonard van Utrecht kan worden ingelijfd. Daarover wordt na AZ tegen Excelsior verder gepraat.

Programma betaald voetbal

eredivisie

Vandaag, 19.30 uur
MVV - FC Twente
Den Bosch - Fortuna Sittard
Cambuur - Dordrecht'90
Morgen, 14.3o uur
Volendam - PSV
Feyenoord - FC Groningen
Ajax - FC Utrecht
RKC - Go Ahead Eagles
Vitesse - Willem II
Roda JC - Sparta

PSV	15	12	2	1	26	42 - 8
Feyenoord	16	9	5	2	23	37 - 17
FC Utrecht	16	9	5	2	23	29 - 17
MVV	16	8	4	4	20	27 - 24
FC Twente	14	8	3	3	19	27 - 12
Ajax	13	7	4	2	18	29 - 11
Vitesse	15	5	7	3	17	22 - 12
Volendam	15	5	5	5	15	23 - 14
Willem II	16	5	5	6	15	15 - 17
Groningen	16	5	5	6	15	17 - 24
GA Eagles	16	5	4	7	14	22 - 29
RKC	16	5	4	7	14	17 - 31
Sparta	14	3	7	4	13	15 - 17
Roda JC	16	6	0	10	12	26 - 31
Cambuur L	16	2	6	8	10	13 - 27
Fortuna S	15	3	2	10	8	14 - 36
Den Bosch	15	1	5	9	7	12 - 37
Dordrecht	16	2	3	11	7	9 - 32

eredivisie

Vandaag, 19.30 uur
Helmond Sport - VVV
Graafschap - Emmen
RBC - Heerenveen
Heracles - Telstar
Haarlem - FC Zwolle
Veendam - NAC
AZ - Excelsior
Eindhoven - TOP
Morgen, 14.30 uur
NEC - ADO Den Haag

VVV	18	11	2	5	24	35 - 31
ADO Den H.	18	9	5	4	23	39 - 25
RBC	18	11	1	6	23	38 - 25
NEC	18	9	4	5	22	36 - 23
Graafschap	18	9	4	5	22	31 - 27
NAC	18	8	5	5	21	26 - 22
Heerenveen	17	7	6	4	20	34 - 23
AZ	18	7	6	5	20	33 - 28
Haarlem	17	7	5	5	19	23 - 25
FC Zwolle	18	7	5	6	19	26 - 19
Emmen	18	6	6	6	18	23 - 22
Eindhoven	18	5	6	7	16	32 - 33
Telstar	18	6	4	8	16	29 - 34
TOP	18	5	4	9	14	23 - 30
Helmond Sp	18	4	6	8	14	24 - 36
Excelsior	18	4	6	8	14	21 - 33
Veendam	18	3	5	10	11	15 - 29
Heracles	18	1	4	13	6	14 - 37

De Graafschap en VVV periodekampioen

NEC	2	2	0	0	4	6 - 1
ADO Den H.	2	1	1	0	3	8 - 3
Emmen	2	1	1	0	3	2 - 1
Veendam	2	1	1	0	3	2 - 1
FC Zwolle	2	1	1	0	3	2 - 1
Heerenveen	1	1	0	0	2	3 - 0
Haarlem	1	1	0	0	2	3 - 1
RBC	2	1	0	1	2	6 - 3
TOP	2	1	0	1	2	4 - 1
VVV	2	1	0	1	2	7 - 8
Graafschap	2	1	0	1	2	4 - 6
NAC	2	1	0	1	2	4 - 6
Helmond Sp	2	1	0	1	2	4 - 7
Eindhoven	2	0	1	1	1	6 - 7
Heracles	2	0	1	1	1	0 - 3
AZ	2	0	0	2	0	2 - 5
Telstar	2	0	0	2	0	1 - 4
Excelsior	2	0	0	2	0	1 - 7

buitenland

BELGIë
Vandaag, 20.00 uur
FC Antwerp - SK Beveren
Club Luik - Cercle Brugge
KV Mechelen - Waregem
Lommel - AA Gent
Charleroi - Lierse SK
Morgen, 15.00 uur
Boom - Standard Luik
Lokeren - RC Genk
RWD Molenbeek - Anderlecht
Club Brugge - Germinal Ekeren

mvv - fc twente

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter: Blankenstein
MVV (selectie): Van Grinsven, Spielmann, Van As, Benneker, Delahaye, Dikstaal, Hofman, Joordens, Lanckohr, Linders, Libregts (of Franssen), Meijer, Scheepers, Thal, Reyners, Visser.
FC Twente (opstelling): De Koning, Ten Hag, Paus, Hoogma, Kool, Gaasbeek, Van Halst, Mulder, Arts, Polley, Pahlplatz.

den bosch - fortuna

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter: Van Dijk

Den Bosch (vermoedelijke opstelling): Vonk, Laponder, Volkerink, Van Eck, Goossens (of Smeets), Petrovic, Herenveen, Verhoeven, Netten, Derksen, Laisina.
Fortuna Sittard (selectie): Hesp, Van Zwam, Maessen, Pernot, P. Janssen, Samuel, Kicken, Driessen, Usta, Van de Heuvel, Barmentloo, Deckers, Losada, De Jong, A. Janssen, Nysather.

roda jc - sparta

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter: Mommers

Roda JC (vermoedelijke opstelling): Waterreus, Broeders, Nascimento, Luppers, Trost, Van der Luer, Hanssen, Ter Avest, Jansen, Hofstede, Huiberts. Wisselspelers: Bolesta, Ihalauw, Romero, Ogechukwu, Vanderbroeck.
Sparta (opstelling): Metgod, Schuurhuizen, Van den Berg, Veldman, Snoei, Sandel, Valke, Van Mol, Vurens, Bogarde (of De Getrouwe), Helder.

helmond sport - vvv

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter: Meyer

Helmond Sport (opstelling): Van Duijnhoven, Ton, Koenraadt, Roumans, Martens, De Vries, Schuman, Heijster, Verbeek, Taihuttu, Weijers.
VVV (opstelling): Roox, Smits, Rayer, Polman, Janfada, Verberne, Driessen, Van Leenders, Braem, Graef, Laros.

'Wij zijn kerngezond, over fuseren peinzen wij dus niet'

Langeberg, schijn bedriegt

Van onze correspondent
ROB SPORKEN

BRUNSSUM - Met Limburgia, Schuttersveld, RKBSV en Langeberg is Brunssum in het amateurvoetbal van de eerste tot en met de vierde klasse goed vertegenwoordigd. In tegenstelling tot de drie eerstgenoemden, die een woordje meespreken in de strijd om het kampioenschap, lijkt Langeberg in het slop te zitten. Maar: „Zelden is de vereniging zo gezond geweest," verduidelijkt voorzitter Hub Hendrix.

Langeberg heeft veertien elftallen waarvan bij de senioren het overgrote deel in de bovenste helft van de ranglijst terug te vinden is. Enkel het eerste elftal kampt met slechte resultaten en het zal heel wat voeten in de aarde hebben om het vlaggeschip van degradatie naar de onderafdeling te behoeden.

Van paniek is echter geen sprake. „Het eerste elftal speelt al dertig jaar in dezelfde klasse. De laatste jaren heeft het zich steeds net weten te redden, dus we zien wel waar het schip strandt," aldus de voorzitter.

Opvallend is, dat steeds melding wordt gemaakt van 'het eerste elftal' in plaats van 'Langeberg'. „Langeberg is meer dan enkel het eerste elftal. „Natuurlijk hopen we dat de prestaties beter zullen worden, maar bij ons tellen alle elftallen mee. Het is dan ook onjuist om te stellen dat het niet goed gaat met Langeberg. Ik zou zelfs willen zeggen dat, ondanks de slechte resultaten van het eerste elftal, de vereniging floreert als zelden tevoren," maakt Hendrix duidelijk.

Verdiensten

Een goed draaiende vereniging, een uitstekende sfeer, veel leden, een tiental nieuwe spelers aan het begin van het seizoen, maar toch slechts vier punten. Ergens zit er dus toch een kink in de kabel. „In het tweede en derde spelen wat oudere jongens, die hun verdiensten reeds hebben gehad. Vanuit die elftallen stroomt weinig door. Ten tweede hebben we al jaren geen A-elftal op de benen kunnen brengen, waardoor de gemiddelde leeftijd stijgt," verklaart Hendrix.

Aan die situatie leek aan het begin van het seizoen een einde te komen. Door de komst van een aantal nieuwe, jonge, spelers wilde Langeberg weer eens van zich laten horen. Al snel werd dit voornemen verstoord. Een gebrek aan scorend vermogen (twee treffers in vijf thuiswedstrijden) en een steeds groter wordende lijst met geblesseerden teisterden het elftal van Joop Hellemons.

„We hebben veel wedstrijden met gering verschil verloren doordat veel kansen werden gemist. En als ik het heb over geblesseerden, dan praat ik over mensen die meer dan zeven weken uit de roulatie zijn geweest," aldus Hellemons, die samen met leider Hans Schils dagelijks met Langeberg bezig is. „De pech kan ons niet blijven achtervolgen. Wij komen terug," is zijn vaste overtuiging.

Fusie

Uiteraard geeft men de hoop niet al halverwege het seizoen op. „We hebben vertrouwen in de groep. Niet voor niets is het contract met de trainer verlengd. Aan de onderafdeling hebben we nog niet gedacht. Zou het toch zover komen, dan zien we wel verder," verklaart bestuurslid Jo Cox, die daarmee aangeeft dat eventuele degradatie nooit of te nimmer de doodsteek voor Langeberg zal zijn.

Het woord fusie wordt dan ook door niemand in de mond genomen. „Fuseren kun je hooguit met een gelijkwaardige partner en niet met bijvoorbeeld Limburgia. Aangezien we momenteel kerngezond zijn, is dit voor ons echter niet van belang," besluit een tevreden Hub Hendrix.

● *Trainer Joop Hellemons (staande rechts) is er alles aan gelegen om het eerste elftal van Langeberg uit het slop te halen.*
Foto: FRANS RADE

De eerzucht van Ronald Gielen

Van onze correspondent
PIERRE FRAMBACH

MAASTRICHT - „Het succes van Heer is de laatste jaren minimaal geweest. We spelen al jaren tegen degradatie. Maar ondanks het uitblijven van successen blijft Heer toch mijn club!". Heer-doelman Ronald Gielen (31) geeft aan, waarom hij nooit is ingegaan op de vele verzoeken om elders te komen spelen. Betaalde en Belgische clubs hadden hem in het verleden graag willen inlijven. De soms vaak riante aanbiedingen, die hem werden gedaan, vermochten hem niet te verleiden.

„Ik heb al in een vroeg stadium van mijn voetballoopbaan besloten om voor mijn maatschappelijke carrière te kiezen. En dat is niet verenigbaar met betaald voetbal," aldus Gielen. Ronald Gielen is directeur van een projectontwikkelingsbedrijf in België. „Bij een werkweek van zo'n zestig uur, kun je geen verplichtingen meer aangaan in het betaalde voetbal. Het is nu al vaak moeilijk voor me om elke training mee te maken. Maar als het kan ben ik er, want, eerzuchtig als ik ben, wil ik er zondags wel staan."

„Voor mij is zelfs een oefenwedstrijd belangrijk. Ik kan er dan ook niet tegen dat anderen dan soms eens een mindere prestatie leveren. Dan val ik wel eens uit mijn rol. Ik meen dat ik dat als aanvoerder ook verplicht ben. We zitten momenteel in een kritieke situatie. Er begint balans in het team te komen en die moeten we vasthouden. Maar daarbij moeten ook punten gepakt worden."

Opvallend bij Gielen is, dat hij veel met de club zelf bezig is. Toch mag hij zijn eigen prestatie niet naar de achtergrond verdringen. In het spelersklassement van het LD staat hij samen met Hermkens uit Panningen met gemiddeld een dikke 7 als beste keeper genoteerd. „Weet je wat grappig is? Dat ik desondanks in de eerste klasse een van de meest gepasseerde keepers ben. Maar dat ligt ook een beetje aan de manier van spelen van ons. Heer speelt altijd aanvallend, met drie spitsen. Dan hebben we op het middenveld maar een verdedigende speler."

„Zo verwonderlijk is het dus niet dat het voor mijn doel nog al eens druk is. En juist in zo'n situatie kun je je als keeper vaak manifesteren. Maar nu begint meer evenwicht in het team te komen. Dat is begonnen met de komst van Eric Knol. Als dit zich doorzet zijn volgend seizoen, onder de nieuwe trainer Jan Lauers, alle ingrediënten aanwezig om er iets moois van te maken."

„Geloof me, er zou voor mij niets mooiers zijn, dan met Heer kampioen te worden. Maar dan moet het bestuur het beleid dat ze in de laatste drie jaren hebben voorgestaan, nu eindelijk eens in daden omzetten."

„De laatste tijd gaat het dus beter. En zonder iemand tekort te doen moet ik zeggen dat Leon Rodenburg, onze elftalleider, hier een bijzonder goede hand in heeft gehad. Maar ook de voorwaarden die het bestuur schept, missen hun uitwerking niet. De toekomst van Heer zie ik vol vertrouwen tegemoet. En daar wil ik uiteraard graag mijn steentje aan bijdragen".

● *Ook tijdens trainingen wil Ronald Gielen zich steeds van zijn beste zijde tonen.*
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Van onze correspondent
WILLY WINGEN

Handhaven voornaamste doel Heerlen Sport

Gekortwiekt, maar beslist niet lam

HEERLEN - Net in het jaar, waarin Heerlen Sport beschikte over één van de sterkste selecties van de afgelopen jaren, liet de de ploeg het afweten. Het jubileumjaar had met minstens een periodetitel en een eventuele promotie extra cachet moeten krijgen. „We hebben het gigantisch verknald. Met dat elftal had je veel meer moeten bereiken," zegt doelman Jos Crombach. Niets dus van dat alles. Het tweedeklasserschap werd vorig jaar gewoon gecontinueerd. Trainer Theo Caenen koos na heel veel jaren weer eens voor een andere vereniging (Chevremont) en een half dozijn spelers wilde hun geluk elders gaan beproeven. Heerlen Sport, onder de leiding van de nieuwe trainer John Meuser, ging derhalve gekortwiekt het nieuwe seizoen in.

Het begin van de competitie was in ieder geval nog hoopvol; daarna zakte de ploeg langzaam maar zeker naar de onderste regionen. Vreemd, want de complimenten bij de meeste verenigingen over het vertoonde spel, wezen heel duidelijk in een andere richting. Slechts in het thuisduel tegen Polaris werd de ploeg compleet zoek gespeeld. Doelman Jos Crombach, inmiddels al een dozijn jaren de vaste sluitpost, vindt het niet vreemd dat de prestaties in dit seizoen minder zijn. „Als er zo veel mensen weggaan, met name op een aantal steunpilaren en je krijgt maar drie nieuwe spelers terug, aangevuld met spelers uit het tweede en de jeugd, lijkt me zo'n teruggang vrij logisch." Volgens Crombach is het ontbreken van rust de ploeg vaak opgebroken. Ook hij maakt zich daar als ervaren rot wel eens schuldig aan. „Achterin wat jonge jongens, die wat sneller nerveus worden en de nieuwe terugspeelregel noopten tot een andere taktiek. En dat lukte niet altijd, met soms vervelende gevolgen."

Ook het feit dat Heerlen Sport in de loop van de afgelopen seizoenen keer op keer zijn spitsen zag vertrekken, waardoor de produktiviteit steeds verder afnam, speelt de ploeg soms danig parten. „We verloren dit seizoen zeker twee duels in de laatste minuut. We speelden tegen Schuttersveld een wedstrijd, die we nooit mochten verliezen, maar Jan Smid ranselde de ene na de andere bal uit zijn doel. Een ongelukkige tegentreffer en voor de rest heb ik van Schuttersveld niemand meer voor mijn doel gezien. Maar zo'n wedstrijd verlies je wel." De laatste wedstrijd voor de winterstop heeft, zo hoopt Crombach, dan toch de kentering gebracht, toen het lastige uitduel tegen mede-degradatiekandidaat Heksenberg in winst kon worden omgezet. Rond de routine van Crombach, Huub Soudant en Frans Starmans is het team geformeerd. Marcel Janssen is echter naar Australië vertrokken, vandaar dat John Meuser door de personele problemen noodgedwongen weer een beroep op oudgediende Lex Boerema heeft moeten doen. Met de routine en de aanvulling vanuit de jeugd hoopt Crombach dat Heerlen Sport zich dit jaar kan redden. „Drie dertigers, de rest jonger dan vijfentwintig en zelfs éèntje (Falco Janssen) amper achttien jaar. Op de wat langere termijn kun je zo wel een heel goede basis krijgen."

amateurs
Redactie:
Arno Römgens
op zaterdag

Sittard terug naar de basis

Van onze correspondent
MAARTEN DE KEVER

SITTARD - Aan de val van VV Sittard lijkt dit seizoen een einde te zijn gekomen. Het gaat weliswaar nog niet echt goed met de voormalige hoofdklasser, in 2B staat de Sittardse ploeg vijfde van onderen met 10 punten uit 12 wedstrijden, direct gevaar voor degradatie is er eigenlijk ook niet. Vol goede moed wordt er gewerkt aan de toekomst, een toekomst waarin de eigen jeugd de basis wordt van het elftal. En dat was wel eens anders.

„Er speelden hier heel veel 'vreemde' spelers," vertelt Stefan Heymen, vanaf zijn zesde lid van VVS en inmiddels al vijf seizoenen spelend in het eerste elftal. „Maar opeens was het geld op; vervolgens gingen die spelers weg en bleven we hier achter met een jeugdspelers, die de ervaring misten om op het hoogste amateurniveau mee te kunnen komen. Degradatie was het gevolg."

Heymen is een van de jeugdige spelers die eigenlijk nog weinig plezier heeft beleefd in het voetballen bij de senioren van Sittard. „In de jeugd speelde ik op het hoogste niveau, de betaalde jeugdcompetitie. Dat was weliswaar moeilijk, maar leuk. Toen ik bij de senioren kwam begon eigenlijk de neerwaartse spiraal. We degradeerden uit de hoofdklasse, speelden het jaar daarna in de eerste klasse heel goed, haalden toen zelfs de nacompetitie, maar degradeerden vervolgens toch naar de tweede klasse. Volgend jaar moet een overgangsjaar worden waarna we weer naar boven zullen kunnen kijken," aldus de 23-jarige HTS'er.

Het grote verschil tussen een [...] jaar geleden en nu vindt hij de [...] binnen de club. „Sittard is weer [...] echte vriendenclub aan het wor[den]. Allemaal jongens uit de buurt [...] voor elkaar willen knokken en [...] voor het geld komen voetbal[len]. Het is daarom erg belangrijk dat [...] de groep bij elkaar houden. Ten [...] zichte van vorig seizoen pakt [...] groep zich veel beter. De kwali[teit] was er toen wel, maar er liepen [...] te veel eilandjes op het veld."

Stefan Heymen is samen met [Pa]trick Schaekens, ondanks zijn [...] tijd (respectievelijk 23 en 22 [...] een van de ouderen bij VVS. [...] Schaekens doorliep de jeugd bij [...] Sittardse club, maar voetbalde [...] rig seizoen bij Haslou. Dit jaar is [...] weer terug op het oude nest en [...] bevalt hem prima.

„Vooral het voetbal dat we spe[len] spreekt me aan. Ik speel achter [...] spitsen en kon dit seizoen al [...] keer scoren. In 2B wordt sow[ieso] leuk gespeeld. Alleen wij vallen [...] beetje uit de boot, want we mo[eten] het voornamelijk van onze in[zet] hebben, terwijl de noordelijke cl[ubs] technisch erg gaaf spelen," aldus [...] horeca-medewerker.

Ook hij is ervan overtuigd dat [Sit]tard zich handhaaft in de twe[ede] klasse. „In het begin merkten [...] natuurlijk dat er veel spelers [...] waren gegaan, maar nu gaat [...] stukken beter. Met de jeugd [...] staat te dringen om zich te bewij[zen] in het eerste, kan het alleen [...] maar beter gaan. Nu al spelen [...] jongens uit het A-team in het eer[ste]. Als de groep compleet blijft kun[nen] we nog hoge ogen gooien in de [toe]komst," besluit Schaekens.

'EVV redt het in de tweede klasse'

Van onze correspondent
TJEU STEMKENS

ECHT - De laatste vijf jaren mogen voor EVV gerust als een van de opmerkelijkste en opwindendste van de club omschreven worden. Vijf jaar geleden promoveerde de toenmalige vierdeklasser om een seizoen erna al weer te degraderen. Onder leiding van de teruggekeerde trainer Ad van der Wey stoomde EVV de afgelopen twee jaren echter op naar de tweede klasse, het hoogtepunt van het bestaan van de vereniging. De club bleef en blijft zijn parool van 'werken met spelers van eigen bodem en voor het plezier' trouw, ondanks het feit dat na de promotie het hart van het team werd weggerukt. Het komplete middenveld vertrok.

Met een smallere selectie werd de klus in de tweede klasse aangepakt. Het verloopt nog bijzonder moeizaam, meent sluitpost Sef Vergoossen is optimistisch:"Ondanks die aderlating is gebleken dat we niet de mindere zijn van zes andere clubs. Met een beetje meer geluk zullen we het redden."

De voorbije twee seizoenen was in feite een grote zegetocht van EVV. Zowel in de vierde als in de derde klasse speelde de club uit Echt superieur aanvallend voetbal. Met overmacht werd beide jaren de titel gepakt, waarbij men naast veel doelpunten maken, steunde op een ijzeren defensie. Keeper Sef Vergoossen (30) was een van de minst gepasseerde keepers in de regio. „We hadden een erg sterk team dat op de helft van de tegenstander kon voetballen. gesteund door een sterk middenveld hadden we een voorhoede die ook gemakkelijk kon scoren. In die fase was ik een keeper die zeer geconcentreerd moest spelen op de spaarzame counters van de tegenstander. Op het eind [van] het seizoen vertrok ons midden[veld] en daar kwam geen nieuwe aan[vul]ling voor. Desondanks hadden [we] het idee dat we de klus in die tw[ee]de klasse, waar we voor het eers[t] uitkomen, aan zouden kunnen."

EVV staat echter na tien d[uels] (twee duels achter door de vele [af]gelastingen) op de fatale d[...] plaats „van beneden". Kritisch i[s de] situatie nog niet, want het mid[den]veld van de klasse ligt nog bi[nnen] handbereik.
De koele cijfers geven duidelijk [de] problematiek aan. Won het team [de af]gelopen jaren aan de lopende b[and], nu bleef met steken op zegge [en] schrijve een zege. Twee jaren o[p rij] de meest scorende ploeg, nu [...] povere zeven treffers. Het t[eam] blijft overeind dankzij de gewel[dige] defensie.

Keeper Sef Vergoossen: „Door [het] wegvallen van de middenlinie [en] ook de blessures van de spitsen [is] de aansluiting naar voren min[...]. Desondanks krijgen we nog gen[oeg] kansen, maar dan ontbreekt [de] kracht en soms het geluk tot [sco]ren."
„Verschillende keren verspeel[den] we in de laatste minuten de w[inst] of de remise. Het probleem is da[t de] druk op de defensie groter is ge[wor]den. We hebben een achterste l[inie] die de nul kan houden, maar [een] foutje is dan wel fataal. Toch [zijn] we geen enkele keer weggespe[eld]."

Trainer Ad van der Wey vertrekt [aan] het eind van het seizoen. Ge[zien] zijn suksessen zou het zonde zijn [als] hij moest vertrekken met een de[gra]datie. Is dat nodig?
Vergoossen: „In mijn ogen [...] strekt niet. We zitten nog lang [niet] bij de pakken neer. Ondanks [de] mindere resultaten is de sfeer n[og] goed als voorgaande jaren. Maar [het] is pompen of verzuipen."

amateurs op zondag

Eerste klasse F
Waubach-RKONS

Tweede klasse A
Born-Almania

Tweede klasse B
Belfeldia-VVV'03
EVV-FCV
De Ster-RKMSV
Tiglieja-SVEB

Derde klasse A
GSV'28-SC WVV'28

Derde klasse B
Minor-RKBSV
Obbicht-Bekkerveld
Heilust-VKC

Derde klasse C
DESM-Rios'31
Roosteren-Merefeldia

Derde klasse D
Meterik-SV Meerlo
Sparta'18-Wittenhorst

Vierde klasse B
Gulpen-RKVVM
RKMVC-Klimmania
Slenaken-Keer

Vierde klasse C
FC Gracht-Abdissenbosch
FC Hoensbroek-Waubachse Boys
SVK-Centrum Boys
RKTSV-SCKR

Vierde klasse D
Amstenrade-Heidebloem
Mariarade-Helios'23
Langeberg-NEC'92
Susterse Boys-RKDFC
BVC'28-Schinveld

Vierde klasse E
Urmondia-Armada

Vierde klasse F
Haelen-Victoria

Beker
Tussenronde
FC Oda-Holtum
3e ronde
Panningen-MVV 2
Eijsden-Standaard
Chevremont-Schuttersveld
Quick Boys'31-Bevo
Meerssen-Limburgia
EHC-Fortuna 2
RKVVL-Heksenberg
Kolonia-Schimmert
Heerlen Sport-Walram
Eindse Boys-VVV'03
Venray-RKSVO
Volharding-IVO

'Sprintzege op Jalabert mooiste ervaring als prof'

Patrick Strouken kijkt reeds uit naar Vuelta

● *Patrick Strouken, klaar voor de start van het derde seizoen als prof. Rechts zijn vriendin Nathalie.*

Foto: ERMINDO ARMINO

DOOR WIEL VERHEESEN

EINIGHAUSEN – Hij moet zijn drieëntwintigste verjaardag nog vieren. Toch begint Patrick Strouken al aan zijn derde seizoen bij de profs. „Sommige jongens waarmee ik in mijn amateurperiode heb gereden komen nú pas over", aldus de renner uit het Sittardse kerkdorp Einighausen. „De ervaring, die ik opdeed nemen ze mij niet meer af. In de Ronde van Spanje hoop ik het te kunnen bewijzen. Ik zal er alles voor doen om tot de selectie voor de Vuelta te behoren."

Patrick Strouken ('mijn debuut maakte ik in de Panasonicploeg van Peter Post') behoort evenals vorig jaar tot de Belgische formatie Collstrop. Oudprof Willy Teirlinck zwaait hierover de scepter. Kopman is Hendrik Redant, de winnaar van Parijs-Tours. Jan Goessens, Paul Haghedooren en Benjamin van Itterbeeck maken eveneens deel uit van het team.

Collstrop en medesponsor Assur hebben vierentwintig renners onder contract. Naast Strouken zijn de Duitser Remig Stumpf en de Nederlandse neoprof Edwin Enthoven, zoon van de vroegere Ronde van Nederland-winnaar Dick Enthoven, de enige niet-Belgen.

„Het programma, dat wij afwerken mag er zijn", aldus Strouken. Bovendien heeft hij de overtuiging, dat hij zich dit keer beter heeft voorbereid dan tijdens de vorige winter. „Toen deed ik weliswaar veel aan krachttraining en lopen, maar op de fiets had ik daar weinig of geen voordeel van. Daarom heb ik mij in de afgelopen weken veel meer met trainingen op de weg alsmede met de mountainbike beziggehouden."

De goede vorm kreeg hij vorig jaar pas te pakken in Amerika, waar hij in de Tour DuPont een paar keer bij de eerste vijf eindigde. In de hieropvolgende Ronde van Midden-Zeeland had er wellicht zelfs een podiumplaats ingezeten.

„Ik behoorde tot een kopgroep van vijftien man. Vijf kilometer voor de finish in Goes reed ik lek. Ik kon niet meer terugkomen en eindigde als vijftiende."

Eric Vanderaerden, die vrijwel tegelijkertijd voor een lekke tube van de fiets moest, kon de achterstand evenmin wegwerken. „Hij werd veertiende. Johan Capiot won vóór Wiebren Veenstra. Ik zeg niet, dat ik het in de sprint had gehaald, maar een goede klassering was toch het minste wat ik mocht verwachten."

Na nog goed voor de dag te zijn gekomen in de Ronde van Luxemburg, reed Patrick Strouken zich in augustus vorig jaar op de Franse wegen in de kijker. Dat gebeurde in Limoges, etappeplaats in de Ronde van Limousin. Hij gaf het compacte peloton het nakijken. „Laurent Jalabert, winnaar van het puntenklassement in de Tour, werd tweede. Hem verslagen te hebben was mijn mooiste ervaring als prof."

Eind volgende week vliegt Patrick Strouken met streekgenoot Danny Nelissen en diens ploegmakkers John Talen en Maarten den Bakker naar de Canarische Eilanden. Daar wordt het accent bij de trainingen vooral op klimwerk gelegd. „Vanuit Gran Canaria ga ik naar Nice, waar ik mij bij mijn teamgenoten voeg voor de eerste wedstrijden aan de Middellandse Zee. Het zal daarna knokken worden om een basisplaats te verwerven voor de klassiekers en etappekoersen. Ik heb echter moed geput uit het feit, dat ik reeds voor de campagne aan de Middellandse Zee ben opgeroepen. Diverse ploegmakkers van Collstrop moeten thuisblijven."

trainerscarrousel

BRUNSSUM – Op het einde van het seizoen verlaat Sef Derks het Brunssumse De Leeuw, waar hij twee jaar werkaam is geweest. Een opvolger is nog niet bekend.

GULPEN – Na twee jaar bij RKSVG in dienst te zijn geweest laat Harry Blauw op het einde van het seizoen weg bij deze ploeg uit Gulpen.

MELICK - Wiel Driessen, bezig aan zijn derde seizoen bij vierdeklasser Vesta, heeft voor één jaar bijgetekend.

sport op tv

Vandaag

9.03-11.25 Dld 1: Sport extra: tennis (WTA toernooi voor vrouwen, halve finale enkelspel) en ATP toernooi voor mannen (finale enkelspel, samenvatting vanuit Sydney).
11.25-12.20 Dld 1: Skiën om de wereldbeker: Super G voor vrouwen vanuit Garmisch-Partenkirchen.
12.20-13.30 Dld 1: Skiën om de wereldbeker: afdaling voor mannen vanuit Kitzbühel.
14.45-16.20 RAI UNO: Sabato sport.
16.00-17.00 Dld 3: Sport 3 extra.
17.25-18.30 Dld 1: Sportschau.
18.45-19.15 RTL +: Sport.
19.15-19.58 Dld 1: Sportschau.
19.30-20.00 BRT 1: Sport.
22.10-23.30 Dld 2: Das aktuelle Sport-Studio: tennis in Sidney, EK kunstrijden op de schaats in Helsinki, tafeltennis in Karlsruhe en zaalvoetbal.
22.15-22.45 Ned 3: Studio sport.
22.30-23.00 BRT 1: Sport op zaterdag.
23.20-01.05 Ned 3: Studio sport: met het EK kunstrijden op de schaats vanuit Helsinki.

Morgen

11.30-13.00 Ned 2: TROS/Veronica sport: magazine.
12.45-13.15 BRT 1: Sportmiddag.
12.50-14.00 Dld 1: Sport extra: skiën om de wereldbeker (slalom voor mannen, 2e run vanuit Kitzbühel en slalom voor vrouwen, samenvatting 2e run vanuit Garmisch-Partenkirchen).
14.20-20.40 RAI UNO: Domenica in...: sportprogramma met o.a. voetbal.
15.50-18.15 Dld 2: Sport extra: met o.a. tafeltennis (European Nations Cup te Karlsruhe), kunstrijden op de schaats (EK vanuit Helsinki, demonstraties), tennis (toernooi in Sidney, finale vrouwen).
17.00-17.30 RTL 4: Snowmagazine.
18.10-18.35 Ned 3: Studio Italia: met Italiaans competitievoetbal.
18.10-18.40 Dld 1: Sportschau.
19.45-20.00 Ned 3: Studio sport.
19.00-19.15 Dld 3: Sport im Westen.
19.30-19.45 BRT 1: Sport.
19.45-20.30 BRT 1: Sportweekend.
19.50-19.58 Dld 1: Sportschau-Telegramm.
21.45-22.00 Dld 2: Sport am Sonntag.
22.30-22.50 BRT 1: Sport.
01.00-06.00 RTL +: Tennis: Australian Open, live reportage.

Haarhuis loot Ivanisevic

MELBOURNE – Bij de loting voor het Australian Open heeft Paul Haarhuis voor de eerste ronde de sterkste tegenstander getroffen. Hij moet het opnemen tegen Goran Ivanisevic. De Kroaat staat vijfde op de wereldranglijst, de Nederlander 38ste.

In het verleden kon Ivanisevic nooit winnen van Haarhuis. Bij de Olympische Spelen in Barcelona kwam daar verandering in, Ivanisevic won in vijf sets.

De overige vier Nederlanders zouden, gezien hun loting, zeker door de eerste ronde moeten kunnen komen. Krajicek ontmoet een nog niet bekende speler uit het kwalificatietoernooi, Siemerink en Schapers de met een wild card binnengekomen Australiërs Rafter en Stoltenberg, Eltingh de Italiaan Nagiso.

Bij de vrouwen heeft Stefanie Rottier het ongunstigst geloot. Zij speelt tegen de zevende geplaatste Spaanse Conchita Martinez. Manon Bollegraf speelt tegen de Hongaarse Andrea Temesvari, Nicole Munsc-Jagerman tegen de Bulgaarse Manuela Maleeva, Mirian Oremans tegen de Amerikaanse Amy Frazier en Monique Kiene tegen de Duitse Zivec.

Onderuit

Het Nederlandse feest op het internationale tennistoernooi van Djakarta is voorbij. Zowel Paul Haarhuis als Jacco Eltingh werden in de halve finale van het met een half miljoen gulden gedoteerde evenement uitgeschakeld.
Haarhuis verloor van Steeb. De Duitse linkshander won overtuigend met twee keer 6-2. Ook Eltingh won geen set. Voor hem was de Amerikaan Michael Chang te sterk, 6-4, 6-4.

MISSION – In het 10.000-dollar-toernooi in het Amerikaanse Mission heeft Anique Snijders de kwartfinale van het damesenkelspel bereikt. Ze maakte daarmee haar plaatsing als nummer zes waar. In de tweede ronde versloeg de Geleense landgenote Stephanie Gomperts met 7-6; 6-4.

Nijssen/Suk

SYDNEY – Tom Nijssen en Cyril Suk hebben na Djoa ook de halve finale van het Grand Prix-toernooi in Sydney bereikt. Bij een temperatuur van 33 graden Celsius moest het Nederlands/Tsjechische koppel het in de kwartfinale opnemen tegen de Zuidafrikanen Wayne Ferreira en Stefan Kruger. Twee tiebreaks moesten de beslissing brengen. De eerste wonnen de als tweede geplaatste met 7-1, de tweede beslisten ze met 7-3 in hun voordeel. In de halve finale moeten ze vandaag tegen de Australiërs Sandon Stolle en Jason Stoltenberg spelen.

● *Paul Haarhuis, uitgeschakeld in Djakarta en weinig perspectief voor de Australian Open.*
Foto: EPA

Meyers haakt af

GELEEN – In de eerste divisie C van de zaalvoetbalcompetitie heeft H. Meyers de topper tegen Shoeby Shop de Bever Boys verloren, 6-9. Door deze nederlaag haakt Meyers voorlopig even af aan de top en nestelen de Brabanders zich op kop met evenveel punten als 't Brikske, dat echter een wedstrijd meer heeft afgewerkt. Hekkesluiter Bouwfonds leed bij Molier ondanks de terugkeer van Anton Biloro (twee treffers) een hernieuwde nederlaag, 6-3. In de eredivisie verloor de Haantjes ondanks een sterk duel in de slotfase voor de achtste maal op rij. Nu werd verloren van Kras Boys, 4-7, waardoor de Bekenaren uiteraard muurvast op de laatste plaats blijven staan.

In Glanerbrook hebben de liefhebbers van zaalvoetbal van een boeiend duel kunnen genieten tussen H.Meyers en Shoeby Shop. De thuisclub moest winnen om de kloof met de koploper te dichten. De gasten sloegen in de eerste helft echter al toe via hun twee absolute 'vedetten', de Bever en Langenhuyzen. Deze keer was het niet de spraakmakende de Bever die excelleerde, maar zijn maatje Langenhuyzen. Deze bleek ongrijpbaar voor Meyers. Na de pauze trachtte de thuisclub de bakens te verzetten met spelende keeper. Men kwam terug tot 3-5, maar toen in dezelfde minuut de gasten weer scoorden was het duel gelopen.

Eredivisie: De Haantjes-Kras Boys 4-7, Schoenenreus-Doc Shop 6-3, Royal Nijm.-All Inn Stars 8-2, Bunga melati-Hooghuis Sport 4-5, Voldafar-Hoornsche Veerhuis 4-10, v.Rinssum-Depa 3-6.
Stand: 1. Hoornsche Veerhuis 12-17 2. Hooghuis Sport en Depa 12-16 4. Schoenenreus, Bunga Melati en Kras Boys 12-15 7. Voldafar 12-13 8. Royal 12-12 9. Doc Shop 12-10 10. All Inn Stars 12-9 11. Van Rinssum 12-6 12. De Haantjes 12-3.

Eerste divisie C: H.Meyers Shoeby Shop 6-9 (0-4)
de Bever 0-1, Langenhuyzen 0-2, de Bever 0-3, Langenhuyzen 0-4, Laeven 1-4, Langenhuyzen 1-5, Laeven 2-5, Virdis 3-5, Steen 3-6, Langenhuyzen 3-7, Goulding 4-7, Van Elderen 4-8, Goulding 5-8, Van Elderen 5-9, Goulding 6-9.
Molier-Bouwfonds 7-3, Tongelreep-Multicopy 5-2.
Stand: 1. Shoeby Shop 12-20 2. 't Brikske 13-20 3. Molier 12-17 4. H.Meyers 12-16 5. Sport Petit en Dousberg Parc 12-14 7. Multicopy 12-12 8. Tongelreep 12-11 9. Cosmos 12-8 10. DC H.Anders 12-6 11. FCD Roermond 12-5 12. Bouwfonds 13-3.

sport kort

● SIMPELVELD – Morgen wordt in hotel Oud-Simpelveld het NK-gewichtheffen tweede klasse gehouden. Aan de wedstrijden nemen 23 atleten deel. Het evenement begint om 12.00 uur. Voor Helios komen in actie Roger Jongen, Ivo Vrusch en John Spronck.

● SQUASH – Squashclub Maastricht begint aan een zwaar weekeinde. In Maastricht neemt de nummer twee van de ranglijst in de superdivisie het vandaag op tegen de nummer een, Dicky Squash Amsterdam en morgen tegen de nummer drie Squashworld Amsterdam. Op beide dagen beginnen de wedstrijden om 14.30 uur.

● VOETBAL – Bondscoach Sacchi heeft enkele gerenommeerde spelers uit de selectie van het Italiaanse elftal gezet, voor de vriendschappelijke interland tegen Mexico. De belangrijkste daarvan is Juventus-aanvaller Vialli. Ook Donadoni, Evani en Eranio, allen van AC Milan, zijn gepasseerd.

Sittardia-Tachos topper in handbal

SITTARD - VGZ Sittardia krijgt vanavond, aanvang 19.45 uur, in de Stadssporthal van Sittard de gelegenheid zijn koppositie verder te verstevigen. Tegenstander is Tachos, dat in de eredivisie op een gedeelde derde plaats staat met vier punten achterstand op de ploeg van trainer Ton Velraeds.

Hirschmann/V&L kan de aansluiting met de sub-top realiseren. Dan zal de Geleense ploeg vanavond echter wel de volle buit moeten pakken bij Aalsmeer.
Hetzelfde geldt min of meer voor Blauw Wit, dat morgen op bezoek gaat bij landskampioen E en O. De Emmenaren, geleid door de alom bekende Jan Kecskemethy, hebben wat recht te trekken na de onthutsende 30-17 nederlaag eerder deze week tegen Tachos in de strijd om de NHV-beker.
Overigens, voor de kwartfinales van de strijd om de vaderlandse handbalbeker zijn de navolgende duels uit de bus gekomen: Sittardia-V en L (16 februari), Tachos-Esca (17 februari), Blauw-Wit - AHV Swift (17 februari) en Olympia - Aalsmeer (18 februari).
De ADB/V&L-dames treden vanavond in Kwintsheul in het competitiestrijdperk tegen Quintus.

VV Chevremont Kerkraads beste

KERKRADE – In de Kerkraadse Rodahal werd de sportman, -vrouw en -team van de gemeente Kerkrade uitgeroepen. Tevens werden honderden Kerkraadse, regionale en landelijke kampioenen gehuldigd. Sportteam werd het eerste elftal van VV Chevremont, dat promoveerde naar de hoofdklasse en tevens bekerfinalist was.

Kegelaarster Anjo Wetzelaer van SKC Kegelvrung'69 werd vanwege haar opzienbarende prestaties op nationaal en internationaal niveau sportvrouw van 1992, terwijl de uit Kerkrade afkomstige Sittardia handballer Guido Consten sportman van het jaar werd.

Eervolle vermeldingen ontvingen VV Miranda (promotie naar de eerste klasse), het damesteam van SKC Kegelvrung'69 (nationaal kampioen ere-divisie en hofleverancier van het Nederlands team), zwemster Emerentia Knebel, acht Limburgse titels en judoka René Gramsma (Limburgs kampioen bij jeugd, junioren en heren).

De jury-prijs die jaarlijks wordt toegekend aan een Kerkradenaar die zich in de Kerkraadse sportwereld verdienstelijk maakt en het erbij behorend kleinood van beeldend kunstenaar Wim Steins kwam in handen van de drijvende kracht van VV Miranda, Leo Kochen.

TOP wil Rijvers als trainer

OSS – Oud-bondscoach Kees Rijvers is de voornaamste kandidaat om Piet Schrijvers op te volgen als coach bij eerste-divisieclub TOP. Het contract van Schrijvers wordt na twee jaar niet verlengd in Oss. Rijvers (66) heeft al een gesprek achter de rug met TOP-voorzitter Henk de Bruijn en bestuurslid technische zaken Barney Booij.

Co-sponsor voor TVM-ploeg

GOES – De wielerploeg van Cees Priem zit weer wat ruimer in de financiële middelen. Naast TVM als hoofdsponsor werd vrijdag in Goes een contract met Perfecta Chemie afgesloten als co-sponsor. De duur van de verbintenis is één seizoen, met een optie voor de twee daaropvolgende jaren. Het bedrag dat de nieuwe geldschieter in de ploeg stopt, werd niet bekend gemaakt.
Op de shirts van TVM prijkt in 1993 ook de naam Bison, een van de lijmprodukten van het Zeeuwse chemieconcern. Het bedrijf stopt een aanzienlijk gedeelte van het reclamebudget van zes miljoen gulden per jaar in de wielerformatie.

Keeper Grim evenaart record

LEEUWARDEN – Fred Grim, de 27-jarige keeper van Cambuur Leeuwarden, staat in dit weekeinde tegen Dordrecht voor de 221ste keer onder de lat in het betaald voetbal. Hij evenaart hiermee Heini Otto (ADO/Den Haag) en doelman Dick Schouten (KFC).

Wibier bijna in hoofdschema

MELBOURNE – Fernon Wibier is nog e e n overwinning verwijderd van plaatsing voor het hoofdschema van het Grand Slam-toernooi om de open Australische kampioenschappen, dat maandag begint. Vrijdagmiddag zegevierde Wibier in Flinders Park in Melbourne in de tweede ronde van het kwalificatietoernooi met 6-4 6-4 over de Amerikaan Salumaa.

Huibregtsen genomineerd

PAPENDAL – De besturen van Nederlands Olympisch Comité èn Nederlandse Sport Federatie zullen voorstellen Wouter Huibregtsen na de fusie voorzitter te laten worden van de nieuwe Nederlandse sportkoepel. Bij instemming van de leden zal tot de algemene vergadering van 1994 Marten Kastermans als co-voorzitter fungeren.

bekervoetbal

ZONDAG
Heerlen Sport-Walram 14.00 uur

sport in cijfers

GOLF

Sunghai Bulom. KRP Ladies Classic. Stand na tweede ronde: 1. Lunn 139, 2. Barnard 143, 3. Mendiburo 144, 62. De Boer 168.
Johannesburg. Mannen, PGA-toernooi. Stand na tweede ronde: 1. Ashcraft (66 65) Price (66 65) 131, 3. Crowder, Williams Frost, McNulty, Clarke, James 133.
Funchal. Mannen, Madeira Open. Stand na tweede ronde: 1. James 140 (71 69), 2. Spence (72 69), Davis (70 71) 141, 4. Ames, Hardin, Hall, Binaghi, Payne, Chapman 142.
Honolulu. Hawaiian Open: Stand na eerste dag: 1. Twitty 63 slagen, 2. Glasson 65, 3. Lehman, O'Meara en Crenshaw 67.

KUNSTRIJDEN

Helsinki. EK kunstrijden, ijsdansen, stand na tweede dag: 1. Oesova/Zoelin 1,0 punten, 2. Gritsjoek/Platov 2,0, 3. Rahkamo/Kokko 3,0, 4. Krilova/Fedorov 4,4, 5. Calegari/Camelengo 4,6, 6. Moniotte/Lavanchy 6,0, 7. Romanova/Jarosjenko (Oek) 7,0, 8. Mrazowa/Simicek 8,6.
Mannen, eindstand: 1. Dimitrenko (Oek) 3,5 punten, 2. Candeloro 4,0, 3. Millot 5,5, 4. Kostin 6,5, 5. Oermanov 8,0, 6. Tyllesen 9,0, 7. Tatourov 9,5, 8. Jääskelainen 10,0, 9. Cousins 11,5, 10. Winkler 15,0.

TAFELTENNIS

Karlsruhe. Europese beker landenteams (mannen), eerste dag: Groep A: Frankrijk-Nederland 3-0; Eloi-Heister 21-15 21-12, Mommessin - Keen 21-13 21-16, Eloi/Chila-Keen/Heister 21-17 20-22 21-18. Zweden - België 3-0. Groep B: Duitsland-Oostenrijk 3-0. Engeland-Tsjechoslowakije 3-1.

SKI

Cortina d'Ampezzo. Wereldbeker afdaling vrouwen: 1. Seizinger 1.27,35, 2. Merle 1.27,84, 3. Sadleger 1.28,06, 4. Häusl 1.28,09, 5. Lindh 1.28,10, 6. Bournissen 1.28,20, 7. Cavagnoud 1.28,33, 8. Street 1.28,39, 9. Wachter en Lee-Gartner 1.28,44. Stand algemene wereldbeker: 1. Wachter 560 punten, 2. Merle 503, 3. Seizinger 447, 4. Wiberg 319, 5. Maier 280. Stand wereldbeker afdaling: 1. Seizinger 290, 2. Häusl 186, 3. Bournissen 158, 4. Zurbriggen 151, 5. Merle 149.
Flachau. NK Open alpine: Mannen, slalom: 1. Kimura 1.34,95 (47,06 + 47,89), 2. Granberg 1.35,01 (47,22 + 47,79), 3. Crossan 1.35,17 (46,71 + 48,46), 42. Van Es 1.46,49, 53. Van Burik 1.57,32, 58. Blondel 1.59,93, 60. Grosze 2.12,57, 62. Boef 2.16,26, 64. Van Pelt 2.22,84, 67. Jansen 2.30,41, 68. en laatste Van Schijndel 2.39,42. Van Es kampioen, Van Burik overall kampioen.

BILJARTEN

Rhoon. Open NK driebanden. Eerste ronde hoofdtoernooi: Dielis- Van Kuyk 3-0 (15-9 15-10 15-7/2,142 en 1,368), Korte-Carlsen 3-2 (15-12 7-15 15-9 6-15 15-5/1,137 en 1,120), Jaspers- Koorevaar 3-1 (15-7 15-14 10-15 15-9/1,774 en 1,500), Broeders- Van de Looy 3-2 (15-11 9-15 15- 13 1-15 15-6/1,037 en 1,153). Raymond Ceulemans -Stroobants 3-0 (15-12 15-4 15-9/1,956 en 1,136).

AUTOSPORT

Nouakchott. Rally Parijs-Dakar, tiende etappe Atar-Nouakchott, 533 km. Motoren: 1. Arcarons Yamaha 7.27.34, 2. Charbonnier Yamaha 2.00, 3. Peterhansel Yamaha 3.00, 4. Sireyjol Suzuki 38.03, 5. Montebelli Yamaha 55.08. Algemeen klassement: 1. Peterhansel 51.13.01, 2. Carbonnier 1.20.08, 3. Arcarons 8.00.44, 4. Sireyjol 18.20.41, 5. Montebelli 18.48.54.

Auto's: 1. Auriol Citroen 4.13.17, 2. Lartigue Citroen 1.20, 3. Weber Mitsubishi 19.01, 4. Saby Mitsubishi 27.20, 5. Servia Lada 55.12. Algemeen klassement: 1. Saby 24.19.02, 2. Lartigue 1.13.05, 3. Auriol 4.02.59, 4. Weber 6.18.28, 5. Shinozuka Mitsubishi 7.02.52.

TENNIS

Sydney. New South Wales Open, 950.000 gulden: Vrouwen, kwartfinales: Capriati-Shriver 6-0 6-1, Frazier-Whitlinger 6-1 6-3, Huber- Sanchez-Vicario 7-6 6-3, Sabatini-Rittner 7-5 6-3. Mannen, halve finales: Muster-Camporese 6-4 6-3, Sampras-Mansdorf 6-3 7-5. Vrouwen, dubbel, halve finale: McNeill/Stubbs-Barclay/Guse 6-4 6-2. Mannen, dubbel, halve finale: Jensen/Jensen-Michibata/Pate 3-6 6-3 6-4.

Melbourne. Kwalificatie Open Australische kampioenschappen: Mannen, tweede en voorlaatste ronde: Wibier-Salumaa 6-4 6-4, Dilucia-Davids 6-3 6-4.
Adelaide. Invitatietoernooi, mannen, 270.000 gulden: Courier-Stich 6-3 6-4, Korda-Edberg 6-3 6-3.
Auckland. mannen, 337.500 gulden: Kwartfinales: Washington-Morgan 6-0 4-6 6-3, Volkov-Steven 7-5 6-1, Yzaga-Evernden 4-6 7-6 7-6, Mattar-Adams 7-5 7-6.

Jakarta. Mannen, 550.000 gulden, halve finales: Steeb-Haarhuis 6-2 6-2, Chang-Eltingh 6-4 6-4.

WIELRENNEN

Bremen. zesdaagse: Stand na eerste nacht: 1. Freuler/Pieters 116 punten, 2. Risi/Betschart 59 p, 3. Kappes/De Wilde 52 p, op 1 ronde: 4. Clark/Stumpf 72 p, 5. Günther/Veggerby 32 p.

SCHAKEN

Wijk aan Zee. Hoogovens, eerste ronde: Oll-Wolff 1/2-1/2, Illescas-Toekmakov 1/2-1/2, Nikolic-Van Wely 1/2-1/2, Akopian-Nijboer 1-0, Christiansen-Kortsjnoi 1/2-1/2, Lobron-Van de Sterren 1-0, Adams-Hodgson 1/2-1/2, Azmaiparasvili-Van der Wiel 1-0.

Wilbert Suvrijn 'stilaan huiswaarts' na vier jaar Montpellier

HEERLEN/ MONTPELLIER – Hij woont in de Impasse Maria Callas. Een doodlopende weg met een klinkende naam. Paradoxaal genoeg zijn beide kwaliteiten van toepassing op de bewoner. Als voetballer huist Wilbert Suvrijn de laatste maanden in een 'cul-de-sac', maar ook zonder dat sportieve pianissimo zou hij tot het inzicht zijn gekomen dat 'het stilaan welletjes wordt'. De dertigjarige Sittardenaar heeft het slotakkoord van zijn welluidend, vierjarig capriccio op de Franse velden ingezet. Volgend seizoen speelt hij weer in Nederland, al laat hij daar in dit stadium liever niet te veel over los. Maar als je goed luistert naar de ondertoon, ligt de conclusie voor de hand. Adieu Montpellier. Het waren schone tijden.

● *Montpellier tegen Auxerre. Wilbert Suvrijn (links) gebruikt zijn hoofd.* Foto: L'EQUIPE/PRESSE SPORTS

„Het gaat goed." Dat is het probleem niet, want de blonde artiest met de afgezakte kousen die al twaalf jaar als contractspeler de mouwen opstroopt, heeft een positieve aard. Daarom is hij ook nauwelijks aangetast door een geniepige kwaal die hem medio oktober buitenspel zette. Sindsdien heeft hij geen wedstrijd meer gespeeld.

Operatie

Het euvel heeft hem vanachter besprongen, een verkalking in de hamstrings van het linkerbovenbeen. Eind november volgde de onvermijdelijke operatie. Conform de medische prognoses zou hij vanaf nieuwjaar weer operationeel zijn, maar het proces hapert.

Pas een week geleden hervatte hij de training met de groep. „Op volle kracht en met de bal, maar plotseling was er weer iets mis." Nieuwe onderzoeken, van top tot teen en binnenste buiten gekeerd. „Daar zijn ze in Frankrijk niet vies van."

Toch heeft hij het idee dat de doktoren eindelijk het naadje van de kous hebben gevonden. „De kalkafzetting bevond zich net buiten de spiergroep. Het was waarschijnlijk een gevolg van een oude scheuring." In het begin dacht hij dat de pijn meer vanuit de rug kwam. Die vrees bleek ongegrond. „Het is op zich geen kwalijke blessure, maar ik ben er anders door gaan lopen. Het evenwicht in de heup raakte verstoord, waardoor ik rugklachten kreeg." Werken dus aan de correctie.

De kerst bracht hij door in Limburg, 'een paar dagen', te weinig voor het halen van een 'second opinion' bij zijn lijftherapeut Henk Reuvers. „Jammer dat je zo'n man niet bij de hand hebt, met alle respect voor de Fransen. Anders was ik sneller op de been geweest."

Vervelend

De blessureperikelen komen slecht uit. „Vervelend, zeker in dit geval" – het contract loopt af – „maar ik heb nog een half seizoen om alles recht te zetten."

Montpellier is na twintig wedstrijden een gegoede middenmoter. Door de jongste 1-0 nederlaag op eigen terrein tegen Toulouse zijn de kansen op Europees voetbal sterk geslonken. „Uefacup, dat werd voor de start van de competitie niet hardop gezegd. De bedoeling was lekker meedraaien. Komt op hetzelfde neer, maar het wordt nu moeilijk."

Volgens trainer Gérard Gili, die ooit Marseille en Bordeaux onder zijn hoede had en met ingang van dit seizoen de na twee jaar vertrokken Henryk Kasperczak opvolgde, schort het aan de afwerking. Wilbert Suvrijn is het daar in grote lijnen mee eens. „Tegen Toulouse speelden we een prima wedstrijd, maar we misten alle kansen incluis een penalty. De gasten komen er één keer uit en het is meteen prijs."

Offensief

Montpellier is redelijk gevoelig voor de counter van de tegenstander. De ploeg belijdt een offensief credo. „Daardoor trekken we gemiddeld nog steeds tienduizend toeschouwers. Best leuk om te zien. Drie switchende spitsen en twee opkomende vleugelverdedigers. Omdat de meeste Franse ploegen volstaan met één of twee spitsen die we met de tweede linie gemakkelijk opvangen, hoefden we tot nu toe geen concessies te doen aan ons systeem."

Suvrijn die in afwachting van zijn rentree wordt vervangen door de jonge middenvelder Bruno Carotti, signaleert dat de drie aanvallers al weken scherpte missen. Jacek Ziober, 'een mooie, gevaarlijke publieksvoetballer', vormt samen met de van Caen geleende Olivier Pickeu en international Fabrice Divert de produktielijn, 'maar qua scoren komt vooral Divert niet echt uit de verf'.

Onnodig

Het verdriet hem zeer. „We hebben bovendien onnodig punten laten liggen. Bij Strasbourg verloren we tegen de verhouding in. Tegen Valenciennes en thuis tegen Lens ging het mis, ofschoon het de mindere goden zijn."

Door de echoënde telecommunicatie heeft zijn stem een wat holle, galmende klank, een effect dat

door **HARRY MURÉ**

mogelijk nog wordt versterkt door een andere factor. De verbinding met zijn vriendin Monique is verbroken. Wilbert Suvrijn, in zijn uppie kokkerellend in de woning te Mauguio, periferie Montpellier: „Ik kom tijd te kort. In de revalidatie gaat veel tijd zitten. Daarnaast moet ik jeugdspelers trainen van amateurclubs in de buurt." Dat staat in zijn contract. Profs van Montpellier die langere tijd zijn geblesseerd, kunnen zich op die manier nuttig maken in de prsfeer.

Voor een transferbedrag van rond een miljoen gulden verhuisde hij in 1989 van Kaalheide naar de Zuidfranse club. Dat gebeurde precies een week na een telefoontje van Bart Carlier, die Montpellier op maat bediende met een speler à la Suvrijn: beroemde bloktackle, middenvelder met grote actieradius, gevoel voor strategie en een zuivere pass.

Motivatie

De vierjarige, lucratieve verbintenis is in juni verstreken. „Heerlijke tijd gehad in Frankrijk, maar ik ga nu toch langzaam richting huiswaarts." Is ook beter voor de motivatie om van werkgever te veranderen na vier jaar buitenland plus het feit dat hij 'verreweg het grootste deel van zijn profloopbaan achter de rug heeft' .

Tijdens een eerste gesprek met president Luis Nicollin heeft hij de indruk gekregen dat er mogelijkheden zijn om op acceptabele wijze te vertrekken. „In Frankrijk ben ik vrij, maar voor het buitenland mag Montpellier een transfersom vragen. Als de Fransen redelijk zijn, laten ze me gaan." In dat geval staat een terugkeer van de verloren zoon naar de Pays Bas niets in de weg. „Al zijn er buiten Frankrijk natuurlijk ook nog andere clubs."

Ervaring

Over het bestaan na zijn actieve carrière die voor een constant type als Suvrijn nog lang niet in zicht is, maakt hij zich geen zorgen. Coach in het betaald voetbal wordt hij in geen geval. Een hoop meegemaakt, Fortuna en Roda JC, Baandert en Kaalheide, twee uitersten. Vaste klant in Jong Oranje, aan het grote, Europese Nederland van '88 geproefd en gesetteld in Frankrijk. Toch voelt hij zich althans op dit moment geremd om die schat aan ervaring straks te verzilveren.

Spontaan: „Trainer word ik nooit van mijn leven. Dat zie ik niet zitten."

Kan zijn dat hij zichzelf onderschat, want in de omgang ontplooit hij zich als man met vaardige contactuele eigenschappen. Iemand die scherp observeert en zijn bevindingen helder overbrengt. „Journalist, dat zou misschien wat zijn."

Ajax maakt volgens hem een uitstekende kans in maart de 'double' tegen Auxerre te overleven, al wordt het een dubbeltje op zijn kant. „Auxerre is een ploeg die nadrukkelijk de intentie heeft goed voetbal te spelen. Een voor het publiek herkenbaar systeem met drie spitsen. Dat kan, omdat het achterin met Frank Verlaat als vrije verdediger solide in elka[...] zit."

De ex-Ajacied prijkt als zesde [...] de recente ranking van het Fran[...] voetbal. Ook het vibrerende mi[...]denrif Guerreiro-Dutuel-Marti[...] staat hoog genoteerd. Van dat tr[...] vertoeven Raphael Guerreiro e[...] Corentin Martins geheid bij d[...] eerste twintig van de door het g[...]zaghebbende sportblad l'Equip[...] bijgehouden hitlijst.

Toch lijkt Auxerre de laatste we[...]ken kwetsbaar en minder stres[...]bestendig. De 4-0 nederlaag [...] Monaco kwam hard aan. Jürg[...] Klinsmann scoorde alle vier [...] treffers na een lange periode waa[...] in hem niets lukte.

De Duitser profiteerde vori[...] week zaterdag gezwind van e[...] totale inzinking van de grillig[...] William Prunier. De bikkelhar[...] voorstopper die zowat door he[...] Frankrijk wordt uitgescholden [...] de absolute bruut, voerde vl[...] voor de wedstrijd een nummer[...] amok op en kondigde aan dat h[...] het met onmiddellijke ingang vo[...] gezien houdt bij Auxerre.

Ploegmaat Daniel Dutuel en tr[...]ner Guy Roux moesten al hu[...] overredingskracht aanwenden o[...] de in staat van hevige opwindi[...] verkerende aanvoerder, die z[...] dat hij geen sou om de fran[...] geeft, alsnog het veld op te kr[...]gen. Het akkefietje had tot gevo[...] dat Klinsmann, nog beduusd v[...] Pruniers gewelddelicten in de u[...] wedstrijd, zo vrij als een Dui[...] adelaar over het Stade Louis[...] zweefde.

Beeld

Monaco nieuwe leider. De equip[...] uit het vorstendom stootte Fra[...] Verlaat en consorten pardoes v[...] de troon. Wilbert Suvrijn had d[...] paleisrevolutie al eerder zien a[...]komen. „Auxerre heeft lange ti[...] op Bruno Martini gesteund. E[...] paar jaar geleden was hij nog d[...] beste doelman van Frankrijk. N[...] een knieblessure is hij teruggev[...]len. Ik kan Ajax moeilijk insch[...]ten, heb geen zuiver beeld, ma[...] voor zover ik het van hieruit k[...] beoordelen, zie ik de Amsterdam[...]mers een ronde verder komen."

Vandaag speelt Montpellier de u[...] wedstrijd in Lille. Hij hoopt d[...] hij fit genoeg is om weer toe[...]voegd te worden aan de groe[...]popelend van ongeduld om h[...] karwei af te maken zoals hij h[...] aanvatte. „In mijn eerste 'seizo[...] ging ik prima van start. In de sl[...] fase van de competitie liep ik e[...] spierscheuring op waardoor ik [...] bekerfinale tegen Racing Ma[...] Paris misliep."

Europacup

De beste herinnering bewaart h[...] aan zijn tweede jaar. „Europac[...] tegen PSV, Steaua Boekarest [...] Manchester United. Vorig seizo[...] was ook niet slecht, zesde of [...]vende, leuk en aardig, maar [...] stonden toch met lege handen."

Hoever Montpellier het in [...] tweede competiehelft nog schop[...] geen flauw idee. „De grote, go[...]den tijden in Frankrijk zijn vo[...]bij. Verenigingen verdwijnen do[...] de sterk wisselende omstandigh[...]den op financieel gebied. De c[...]rousel draait snel. Massa's mu[...]ties, veel erger dan in Nederland[...] In vier jaar heeft hij alleen al v[...] verschillende trainers gehad.

'Impasse' is een groot woo[...] maar een spoedig en positief a[...] woord van zijn baas Luis Nicoll[...] zou erg welkom zijn. Kan hij c[...]creet op zoek naar een nieu[...] werkgever. Liever niet met [...] Franse slag. Wat dat betreft is [...] dezelfde gebleven: Wilbert S[...]vrijn, een duidelijke voetballer.

Goran Ivanisevic: racket als wapen

MELBOURNE – Goran Ivanisevic verviel recentelijk weer even in zijn oude fout. Tijdens de finale van het protserige toernooi van de oliesjeiks in Doha liep de 21-jarige driftkikker vloekend en tierend over de tennisbaan. Het leverde hem een waarschuwing, een fluitconcert en een nieuwe nederlaag tegen Boris Becker op. „Het heeft alles te maken met temperament," analyseert de Kroaat zijn emotionele uitspattingen. „In mijn land heeft bijna iedereen een vurig temperament. Maar ik ben veranderd. Ik scheld minder, al praat ik nog steeds veel tijdens een partij."

Het grillige Kroatische servicekanon is vanaf maandag een van de grote trekpleisters tijdens de open Australische kampioenschappen. Alle ogen zijn gericht op de nummer vijf van de wereld, niet alleen omdat hij zo'n goed tennis speelt.

Natuurlijk breekt hij nog steeds af en toe een racket doormidden, 'al doe ik het nu op een positieve wijze'. Die manier heeft Bob Brett hem bijgebracht. De man die Boris Becker naar drie Grand-Slamtitels leidde, nam in februari 1991 Goran Ivanisevic onder zijn hoede. De weinig spraakzame Australiër, die als de filosoof onder de trainers bekend staat, is erin geslaagd zijn pupil tot bedaren te brengen.

Brett: „Goran is een gevoelige en zorgzame jongen. Het publiek heeft alleen maar oog voor zijn rumoerige en meest opvallende kant, zijn harde services en slechte gedrag. Wat de meeste mensen niet zien, is zijn onuitputtelijke drang om te werken aan een bepaald doel."

Hij heeft de talentvolle Ivanisevic geleerd zijn goede eigenschappen optimaal te gebruiken. Het gevolg was onder andere een fantastisch optreden tijdens het laatste Wimbledontoernooi, waar hij in totaal 206 aces produceerde (een Grand-Slamrecord) en pas in de finale voor André Agassi moest buigen.

„Zijn spel op Wimbledon was van grote invloed op zijn ontwikkeling," liet Brett later weten. „Goran zag wat er kan gebeuren als hij de controle over zichzelf behoudt. Hij heeft de typische frustraties van een talentvolle atleet, maar als je die niet weet te hanteren, kunnen ze dodelijk zijn. De meesten zeggen dat hij labiel is, maar ik ben het daar niet mee eens. Zijn impulsiviteit maakt hem anders dan iedere gewone speler. Die eigenschap moet je niet proberen in te dammen, maar juist op een positieve manier gebruiken."

Brett beseft daarnaast echter ook dat de burgeroorlog in het voormalige Joegoslavië hem behoorlijk heeft 'geholpen'. Brett: „Goran wilde iets voor Kroatië doen en op een gegeven moment besefte hij dat hij simpelweg moest winnen om de aandacht van de media te vestigen op hetgeen daar gebeurde. Dan kon hij zijn zegje doen. Hij werd een soort ambassadeur. Die verantwoordelijkheid heeft hem meer volwassen en professioneler gemaakt."

Al op jeugdige leeftijd werd Ivanisevic een gouden toekomst als tennisser voorspeld. De in Split geboren zoon van een wiskundeleraar en een scheikundige kwam via zijn vader in contact met de sport. Niet lang daarna besloot Ivanisevic senior alles in het werk te stellen om van Goran een topper te maken.

Om aan het benodigde geld te komen, verkocht hij het huis waarin de familie op dat moment woonde. Het gezin verhuisde naar een huurwoning in een buitenwijk. Alleen de carrière van Goran was nog belangrijk.

Via Ion Tiriac kwam de zoekende familie tenslotte terecht bij de Hongaar Balasz Taroczy, in Nederland vooral bekend als zesvoudig winnaar van Het Melkhuisje. De bedachtzame Hongaar was volgens de manager van Boris Becker dé man om 'het temperament van Goran te beteugelen'.

Taroczy leek daarin inderdaad te slagen. In twee jaar tijd leidde hij de linkshandige balvirtuoos vanuit het niets naar een plaats in de toptwintig.

● *Goran Ivanisevic: opslag voor Kroatië* Foto: HENK KOSTER

Ivanisevic maakte in 1990 furore door op Roland Garros de laatste acht te be[...]reiken en op Wimbledon zelfs de halve finale.

De laatste sprong naar de top zou niet lang op zich laten wachten, maar het seizoen daarop verliep teleurstellend voor Ivanisevic, die wegens onenig[...]heid over een financiële kwestie eind 1990 afscheid had genomen van Taroczy.

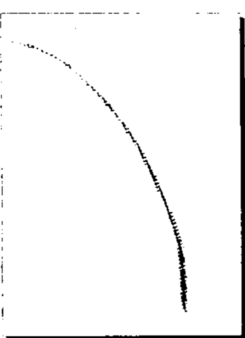
Die breuk had weinig invloed op zijn inzinking. Het servicewonder had snel een waardige vervanger (Brett) gevonden. Het uiteenvallen van zijn vaderland speelde daarentegen een veel grotere rol.

„Ik was eigenlijk nooit in politiek geïn[...]teresseerd," aldus Ivanisevic over die belangrijke periode in zijn leven. „Ik voelde me sporter van beroep. Toen de ellende in Joegoslavië begon, kreeg ik opeens een nieuwe rol. Mijn landgeno[...]ten zagen mij als een symbool voor de onafhankelijkheid van Kroatië. Aan[...]vankelijk ondervond ik dat als een zware last."

Nu is hij tot de overtuiging gekomen dat het racket zijn beste wapen is. „Ik geloof dat die keuze de beste was. Ik speel in elk geval stukken beter. Op de baan ben ik als een dier, ik knok voor elk punt."

Goran Ivanisevic krijgt momenteel ook de gewenste aandacht. Samen met land- en halve naamgenoot Goran Prpic bedankte hij vlak voor de halve finale tegen Frankrijk demonstratief voor het Joegoslavische Daviscup[...]team. Daarna verscheen hij tijdens de toernooien met teksten als 'Stop de agressie tegen Kroatië' op zijn trai[...]ningspak. „Het is voor mij noodzake[...]lijk dat ik mijn betrokkenheid toon."

Dat zal hij de komende twee weken ongetwijfeld ook in Melbourne doen, waar veel Kroatische immigranten le[...]ven. Of het hem voldoende kracht geeft om zijn eerste Grand-Slamtitel te veroveren, moet blijken.

Volvo-fabriek al eerder op randje faillissement

Goed beschouwd is de enorme afslanking bij NerCar niets nieuws. Het hele bestaan van Nederlands enige producent van personenauto's wordt gekenmerkt door de de ene afslanking na de andere. NedCar lijkt wel een duur werkgelegenheidsproject. Zonder steun van de aandeelhouders zou de autofabriek op het ogenblik op het randje van een faillissement balanceren. Maar ook dat is niet nieuw. In de jaren zeventig werd het bedrijf eveneens op de been gehouden dankzij honderden miljoenen guldens overheidssteun.

Een duur banenproject

door PETER BRUIJNS

● *NedCar is ondanks alle afslankingen een belangrijke werkgever. De fabriek in Born viert dit jaar een sober zilveren jubileum.*

Toen ir. André Deleye in 1980 aantrad als president van het toenmalige Volvo Car bv trof hij, ondanks de bijdragen van de overheid in Born en Helmond een vrijwel failliete boedel aan. Een van zijn eerste taken was het in gang zetten van een forse bezuinigingsoperatie die zeshonderd mensen hun baan kostte.

Die geschiedenis herhaalt zich. Wie er de kranteknipsels uit die tijd op naslaat, komt hele passages tegen die niets aan actualiteit hebben ingeboet: 'De ingezakte internationale verkopen hebben Nederlands enige autofabrikant nog eens keihard met de neus op de feiten gedrukt. Die feiten zijn dat er in Born weliswaar een prima auto gemaakt wordt, maar dat het schort aan efficiëncy. De hele organisatie moet worden afgeslankt en gestroomlijnd om te kunnen overleven. Volvo Car vecht om het naakte bestaan', schreven de kranten in 1980. Het had er ook gisteren in kunnen staan.

Na de komst van Deleye leek er heel langzaam iets te veranderen. Met vallen en opstaan klauterde het bedrijf uit het dal. In 1989 maakte Volvo Car zelfs een winst van 55 miljoen gulden en voorspelde Deleye een vijf jaar durende oogstperiode. Een schromelijke overschatting. Bij de eerste economische tegenwind in 1989 bleek het bedrijf meteen te klein en te kwetsbaar en voor de verkopen te veel afhankelijk van een land als Engeland, waar de crisis toen al toesloeg. De afgelopen drie jaar is een netto verlies geleden van in totaal tenminste 225 miljoen gulden. Kennelijk heeft de autofabriek weinig van de geschiedenis geleerd. Het 25-jarig jubileum van de autofabriek in Born zal dit jaar uiterst sober worden gevierd.

De basis voor het latere Volvo Car werd aan het eind van de jaren vijftig in Eindhoven gelegd. Hub van Doorne, grondlegger van Daf en geniaal ontwerper, ontwikkelde een continu variabele transmissie. Dit 'pientere pookje' was echter veel te licht voor de vrachtwagens van Daf. Daarom werd er een kleine personenauto omheen gebouwd. In 1958 werd de Daf 600 geïntroduceerd. Al snel werd de personenwagenafdeling ondergebracht in een aparte bv, Daf Car.

Het ging in de daarop volgende jaren goed met Nederlands enige personenwagenproducent, waarvan in 1967 de nieuwe fabriek in Born werd gebouwd. Voor Limburg werd gekozen op aandringen van minister Den Uyl, die flink in de fabriek investeerde. Het was een van de doekjes voor het bloeden voor het sluiten van de mijnen. In 1972 ging ook Volvo Zweden deelnemen in het bedrijf. Voor Daf betekende die samenwerking een uitbreiding van het verkoopapparaat. Bovendien bracht Volvo een hoop kennis in. Dat waren de voordelen. Maar de samenwerking wilde niet vlotten. Een botsing van twee culturen. Tot op de dag van vandaag bestaat er over en weer veel wantrouwen tussen de Zweden en de Nederlanders.

In 1973, een jaar na de start van de samenwerking, dacht het bedrijf een ongekende mijlpaal te bereiken. Alle prognoses wezen uit dat er meer dan honderdduizend auto's zouden worden geproduceerd. Voor die tijd voor een Nederlandse producent een ongekend aantal. De oliecrisis gooide echter roet in het eten. De mijlpaal werd niet gehaald, integendeel, het bedrijf raakte in ernstige moeilijkheden. Daf bezweek bijna onder de ontwikkelingskosten voor het nieuwe project: de Daf 77. De liquiditeitsproblemen noopten opnieuw tot ingrijpende maatregelen. Daarom werden de fabriek in Born en de rechten op de auto in 1974 verkocht aan Volvo, dat wel oren had naar uitbreiding van het eigen programma met een kleiner model.

Daf Car werd Volvo Car en de Nederlandse Staat en Volvo Zweden steunden het noodlijdende bedrijf in de tweede helft van de jaren zeventig met respectievelijk 346 en 178 miljoen gulden.

Ondanks alle moeilijkheden werd in 1976 de Volvo 343 gepresenteerd. Zo was de Daf 77 gaan heten. Aanvankelijk was de wagen de showroom niet uit te branden. De traploze Variomatic-versnelling maakte de auto voornamelijk populair bij bejaarden en gehandicapten. Duizenden auto's stonden onverkoopbaar in Born op het parkeerterrein. Pas toen de 343 van een normale versnellingsbak, sterke motor, verschillende uitvoeringen en lagere prijzen voorzien werd, sloeg het model aan.

Maar voor het zover was had het rijk alweer fors in de buidel getast. Volvo Car kreeg dit keer een financiële injectie van 500 miljoen gulden. Het geld werd voor een groot deel gebruikt voor de ontwikkeling van de Volvo 400-serie.

Terwijl Deleye allerlei technieken voor kwaliteitsbeheersing op het personeel losliet, ging het langzaam bergopwaarts. Maar na de profijtelijke jaren '88 en '89 met recordwinsten, recordomzetten en recordprodukties, keerde het tij alweer. De winst werd gemaakt in de tijd dat ook de allang afgeschreven Volvo 340 nog van de band liep. Maar toen de nieuwe modellen alleen de kar moesten trekken, ging het mis.

Volvo Car had te hoog gegrepen met de Volvo 400-serie. Voor een kleine zelfstandige was de ontwikkeling van zo'n nieuwe auto veel te duur. Met een produktie van minder dan honderdduizend stuks per jaar, duurt het veel te lang voor de ontwikkelingskosten zijn terugverdiend. Er was maar één oplossing: samenwerking met grotere autofabrikanten.

In het begin van de jaren negentig veranderde het bedrijf daarom opnieuw van naam. Volvo Car werd NedCar. De aandelen, die op dat moment voor 70 procent in handen waren van de Nederlandse Staat en voor 30 procent van Volvo Zweden, werden gedeeld met het Japanse Mitsubishi. Er werden afspraken gemaakt over de uitbreiding van het fabriekscomplex in Born voor maar liefst drie miljard gulden. Maar er moesten ook 1400 mensen vertrekken om de organisatie efficiënter te maken. De vakbonden kregen de belofte dat het daar voorlopig bij zou blijven. Tegelijk werden echter, zoals deze week bleek, zonder dat de bonden daarover werden geïnformeerd, al afspraken gemaakt over een nieuwe forse afslanking. Het blijkt opnieuw bittere noodzaak om 1200 banen te schrappen. Kennelijk hebben de vorige reorganisaties geen effect gehad. Al drie jaar op rij lijdt NedCar een netto-verlies van ongeveer 75 miljoen gulden. De Staat moet daar grotendeels voor opdraaien.

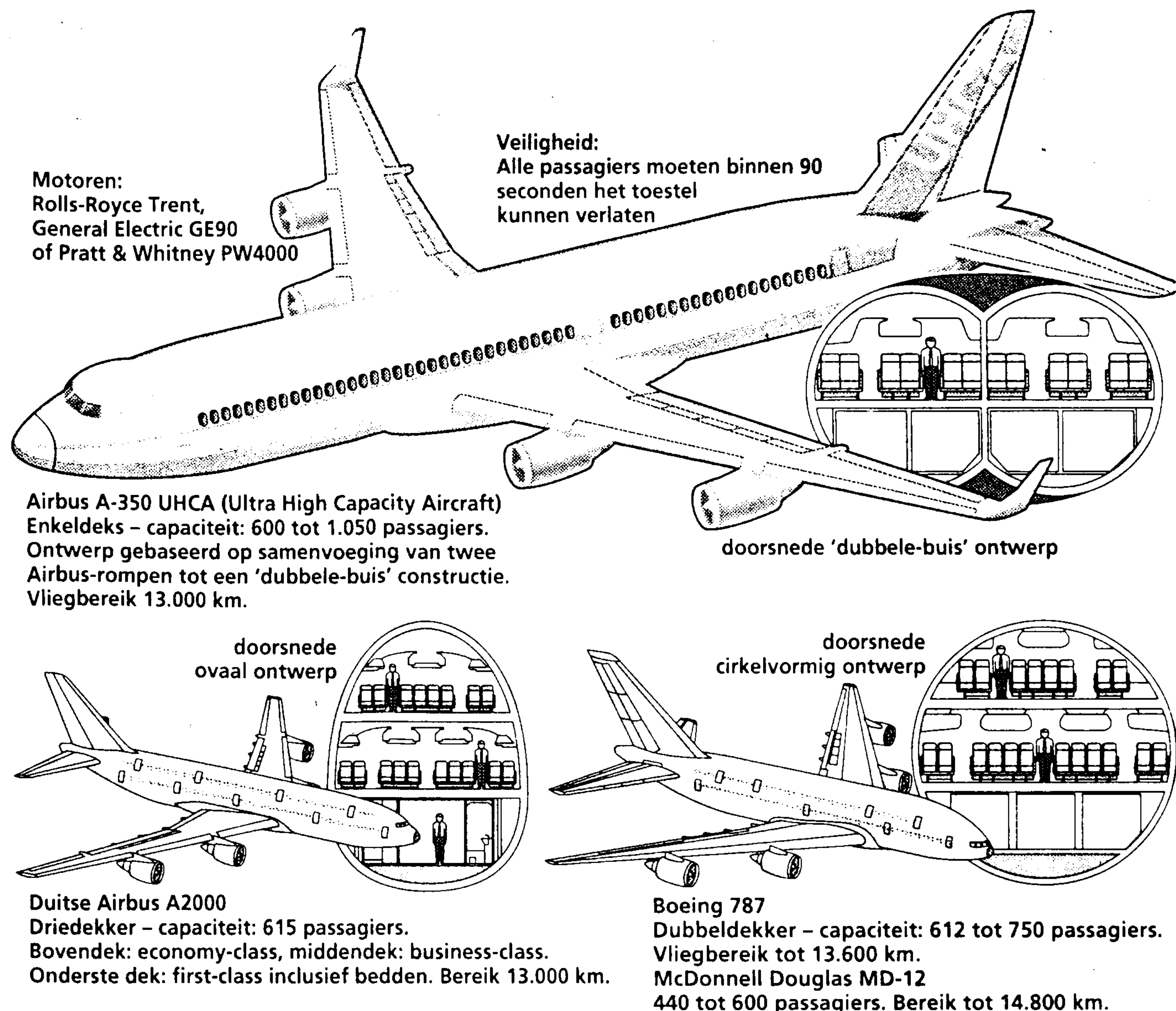
En daarmee lijkt NedCar na al die jaren steeds meer op een duur, maar slecht functionerend werkgelegenheidsproject. De bedrijven in Born en Helmond hebben de afgelopen jaren ontelbare miljoenen opgeslurpt. En nog kan het bedrijf slechts met kunstgrepen het hoofd boven water houden.

Toch zou het van kortzichtigheid getuigen om ervoor te pleiten de lopende band maar stil te zetten en ook de resterende werknemers met een uitkering naar huis te sturen. NedCar is namelijk een van de weinige grote bedrijven met technisch hoogwaardige werkgelegenheid die dit land rijk is. Het bedrijf biedt werk aan hoogopgeleide technici en brengt, behalve bij NedCar-personeel, ook bij duizenden werknemers in de toeleveringsindustrie brood op de plank. Dat alleen al maakt de staatssteun de moeite waard.

Volgens Henk van Rees van de Industriebond FNV kan NedCar bovendien nog een heel mooie toekomst tegemoet zien. Mede dankzij de overheidsinjecties worden binnen een paar jaar in Born niet 88.000, maar 200.000 auto's per jaar gemaakt. En dat is nog niet alles. Hij voorziet dat alleen al Mitsubishi tegen de eeuwwisseling zo'n 200.000 auto's in Born zal laten maken. Want Europa is nog steeds de grootste afzetmarkt voor de auto-industrie en de Japanners willen hier nog veel meer wagens verkopen, voorspelt hij. Mitsubishi investeert niet voor niets 700 miljoen in Born.

Van Rees vindt het ook nog veel te vroeg om te zeggen dat de Zweden zich binnen enkele jaren uit NedCar zullen terugtrekken. „Natuurlijk hebben de Zweden het moeilijk. Maar in deze tijden is het beter om op twee paarden tegelijk te wedden. Het is niet verstandig alle kaarten op Mitsubishi te zetten. Want uiteindelijk zijn de Japanners alleen geïnteresseerd in een assemblagefabriek. Dat zou betekenen dat de ontwerpafdeling en daarmee alle hoogwaardige werkgelegenheid, toch nog verloren gaat."

● *Het blijft kwakkelen met NedCar, maar het is de moeite waard.* Foto's: ERMINDO ARMINO

DE LIMBURGSE PERSONEELSGID

Postbus 1295
6201 BG Maastricht
Pantserweg 31
6222 NW Maastricht
Telefoon 043-636300
Fax 043-635299

De MTB heeft zich in de afgelopen jaren ontwikkeld tot een dienstverlener in de meest brede zin van het woord. Een partner in kwaliteit en betrouwbaarheid voor een groot aantal bedrijven en instellingen.
De aktiviteiten van de MTB zijn verdeeld over een concern en twee divisies.
Een binnendivisie, waar een breed skala aan industriële aktiviteiten wordt ontwikkeld en uitgevoerd: Kabelkonfektie, Grafisch Bedrijf, Metaalbedrijf, Rijwielassemblage en Montage/Verpakken.
Een buitendivisie, die verantwoordelijk is voor de diverse externe aktiviteiten van het Bouw en Bestratingsbedrijf, Hoveniersbedrijf, Algemene Diensten, Facilitair Bedrijf en Detacheringen.
Een concern, waar invulling wordt gegeven aan het formuleren van het bedrijfsbeleid, financieel/ekonomisch beheer, bestuurlijke informatievoorziening en het formuleren van het ondernemingsbeleid.

De MTB roept sollicitanten op voor de funkties van:

Projektleider info-afdeling/waarnemend systeembeheerder m/v (vakature 115)

De projektleider info-afdeling ressorteert rechtstreeks onder de controller op concernnivo.

De funktie omvat:
- het adviseren over automatiseringsmogelijkheden (vooronderzoek of toepasbaarheidsonderzoek)
- het onderkennen van verstoringen in de gegevensverwerking en adviseren over de daaruit voortvloeiende [illegible]
- het zorgdragen voor het tijdig [illegible] van informatie[illegible]
- het (begeleiden) [illegible]
  - het [illegible] van knelpunten in de informatievoorziening
  - het formuleren van systeemvereisten en informatie-behoefte
  - de implementatie en applicatie, waaronder het uitvoeren van de administratieve organisatie
- het evalueren van het informatiesysteem
- het waarnemen van de systeembeheerder

Wij zoeken hiervoor kandidaten met:
- een afgeronde HEAO-opleiding of een voltooide MBO-opleiding aangevuld met vakgerichte opleidingen (AVM)
- ervaring in soortgelijke funktie
- leeftijd 25+

Financieel-administratief medewerker m/v (vakature 252)

voor het bedrijfsbureau van de buitendivisie

De funktie omvat:
- het registreren en verwerken van ordergegevens
- het verzorgen van de voortgangskontrole per order
- het verzorgen en analyseren van de nakalkulaties per order
- het periodiek verstrekken van overzichten aangaande fabricage- en verkoopresultaten
- het opstellen van procedures met betrekking tot de orderverwerking
- het adviseren over de samenstelling van geautomatiseerde outputgegevens met betrekking tot deorderverwerking

Wij zoeken hiervoor kandidaten met:
- een financieel-administratieve opleiding op MBO-niveau, zoals MEAO-ba
- een ruime ervaring in een vergelijkbare funktie
- bij voorkeur ervaring met geautomatiseerde orderverwerkingssystemen
- goede kontaktuele eigenschappen

Wij bieden:
- voor vakature 115 afhankelijk van opleiding en ervaring een salaris van maximaal *f* 5.261,- bruto per maand (schaal 9 BBRA)
- voor vakature 252 afhankelijk van opleiding en ervaring een salaris van maximaal *f* 4.019,- bruto per maand (schaal 7 BBRA)
- arbeidsvoorwaarden conform CAO
- opname in het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
- opname in de ziekenfondsregeling van het IZA

Een psychologisch en medisch onderzoek maken deel uit van de selektieprocedure.

Aanstelling geschiedt voor de duur van één jaar en wordt bij gebleken geschiktheid omgezet in een dienstverband voor onbepaalde tijd.
Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de heer J. Dassen, controller, voor vakature 115 en bij de heer A. Simons, hoofd bedrijfsbureau, voor vakature 252. (tel. 043-636300)
Schriftelijke sollicitaties binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie te richten aan de heer L.D.G.P. Coninx, hoofd Personeel en Organisatie van de Maastrichtse Toeleveringsbedrijven, Postbus 1295, 6201 BG Maastricht.

De Stichting Maastrichtse Toeleveringsbedrijven is belast met de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening in de gemeenten Maastricht, [illegible], Meerssen en [illegible]. Zij behoort daarmee binnen een [illegible] industriële, [illegible] en administratieve bedrijven en biedt daarbij werkgelegenheid aan meer dan 1200 medewerk(st)ers.

Nicholson International is een bureau voor werving en selectie met vestigingen in Londen, Brussel, Parijs, Frankfurt, Milaan, Madrid, Ankara, Istanbul, Warschau en Amersfoort. Het kantorennetwerk stelt Nicholson International in staat, naast nationale opdrachten, 'cross border'-operaties succesvol af te ronden.

Medtronic

Onze opdrachtgever Medtronic B.V. Kerkrade is een dochter van Medtronic Inc., gevestigd in Minneapolis, USA. Met 9000 medewerkers meer dan $ 1 miljard omzet en een winst van $ 175 miljoen, is Medtronic Inc. technologisch leider op het gebied van o.a. inwendige pacemakers, catheters, hartkleppen en medicijnpompen.

De vestiging in Kerkrade, het European Service and Technology Centre, is het centrale bedrijf van Medtronic in Europa. Meer dan 400 mensen werken hier aan de high-tech produktie, distributie en service van de Medtronic-produkten ten behoeve van de markten in Europa, Afrika en het Midden-Oosten.

Wegens voortdurende groei van de activiteiten wordt voor dit dynamische bedrijf gezocht naar een (m/v)

Senior Purchaser

professional met een brede visie

De afdeling Purchasing en de afdeling Planning vormen samen Logistics Planning. Purchasing is verantwoordelijk voor initiële inkoop, leveranciersscheiding, het inkoopbeleid en relatiebeheer. De gezochte kandidaat krijgt een voortrekkersrol in de verdere uitbouw en structurering van deze afdeling.

Uw taken:
- initiële, technische inkoop van produktie-onderdelen;
- ontwikkelen en implementeren van een efficiënt en kostenbesparend inkoopbeleid;
- marktonderzoek en advies bij selectie van nieuwe leveranciers;
- aanvragen en beoordelen van offertes;
- opstellen van inkoopopdrachten en -contracten in een JIT-omgeving;
- onderhouden van relaties met bestaande leveranciers.

Uw profiel:
- enthousiaste, commerciële persoonlijkheid met voldoende visie, die breder is dan het vakgebied;
- 'self-starter', structurerend en met een professionele instelling;
- opleiding op HBO-niveau (Bedrijfskunde, HTS, etc.), aangevuld met Nevie 2;
- minimaal vijf jaar inkoopervaring in een produktie-omgeving; fijnmechanische ervaring is een pre;
- leeftijd vanaf 30 jaar;
- talenkennis en bereidheid tot reizen.

Uw vooruitzichten:
- een uitdagende functie binnen een succesvol, internationaal opererend bedrijf;
- uitstekende doorgroeimogelijkheden;
- goede beloning en arbeidsvoorwaarden.

Sollicitatie:
Geïnteresseerd? Bel dan met Nicholson International B.V. en vraag naar de heer C.J. Lens, telefoon (033) 560 800. Kennismakingsgesprekken zullen zo snel mogelijk worden gehouden op een lokatie in Zuid-Nederland. Eerste interviews bij Medtronic vinden plaats in de eerste helft van februari.

NICHOLSON INTERNATIONAL

Wilt u schriftelijk reageren, dan kan dit op faxnummer (033) 562 258, of stuur een brief naar Nicholson International B.V., t.a.v. de heer C.J. Lens, Henry Dunantstraat 32c, 3822 XE Amersfoort.

Vipack B.V. is een modern en dynamisch bedrijf, dat zich bezig houdt met de produktie en verkoop van vloeibare reinigingsmiddelen en kosmetische produkten.

Voor onze *Technische Dienst* zoeken wij een:

[illegible] M/V

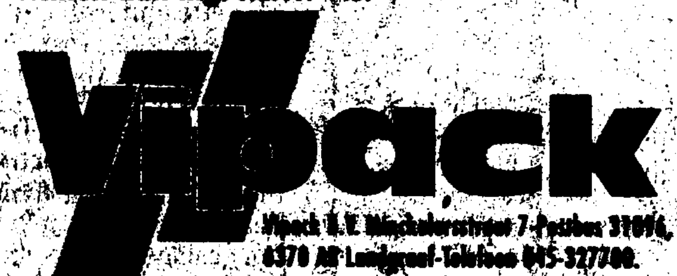
De nieuwe medewerker dient in staat te zijn zich de technische achtergronden van de produktie-machines en fabrieks-installaties eigen te maken en vervolgens:

- Preventief onderhoud te verrichten aan deze machines en installaties.
- De produktie-machines om te bouwen naar het gewenste formaat.
- Storingen aan de machines en installaties te verhelpen.

Tenslotte moet de kandidaat beschikken over las-vaardige eigenschappen waarbij het kunnen omgaan met TIG lasapparatuur een vereiste is.

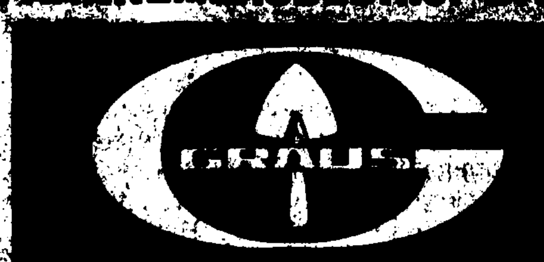
Wij zoeken voor deze funktie kandidaten met:
- Een LTS en/of middelbare schoolopleiding, werktuigbouwkunde.
- Enige jaren praktische ervaring in reparatie en onderhoud van produktie-machines en installaties.
- De bereidheid om zich flexibel op te stellen en zich op een breed terrein in te zetten.
- De principe bereidheid om in ploegendienst te werken.
- Uw leeftijd ligt tussen de 25 en 35 jaar.

Uw schriftelijke reaktie kunt U binnen 14 dagen richten aan Ing. F.L.W. Vis.

Vipack B.V. Minckelersstraat 7-Postbus 31016, 6370 AA Landgraaf-Telefoon 045-327700.

AANNEMERSBEDRIJF B.V.

Rimburgerweg 38B, Brunssum

VERTROUWEN IN BOUWEN

zoekt een

calculator/werkvoorbereider

Uw werkzaamheden zullen o.a. bestaan uit:
- het calculeren van werken;
- de inkoopvoorbereiding t.b.v. projecten;
- begeleiding van projecten;
- het beoordelen van prijzen en offertes van onderaannemers/leveranciers.

Functie-eisen:
- minimaal M.T.S.;
- enige jaren ervaring in soortgelijke functie;
- leeftijd ca. 25-40 jaar.

Correspondentieadres: postbus 160, 6440 AD Brunssum.

PART-TIME TELEMARKETING SUPPORT

CACI is an International Simulation Software Company. At our Maastricht office we require telemarketing support staff.
We are looking for 2-3 University students or graduates from either a technical or marketing discipline. You should have good language Skills (i.e. English, German and 1 other) and be part-time available during regular office hours.
The rewards are 10 Guilders per hour, plus a bonus on successful completion of an assignment. Please contact Janine Muijtjens at the address below.
Recruitment and employment agencies need not apply.

CACI Products Division,
MECC Business Center, Gaetano Martinolaan 85, 6229 GS Maastricht, tel. 043-676[illegible].

Hij/zij zocht

Sterke buitenwerkers m/v gevraagd
Voor werk bij een vuilnisophaaldienst in Hoensbroek. U [illegible] losse dagen werken, maar ook korte opdrachten zijn [illegible]
Informatie bij Karien Wolfs, tel. 045-74 26 36.

Automonteur m/v
Momenteel zijn wij op zoek naar een 1e automonteur [illegible] ervaring op het gebied van personenauto's en lichte bedrijfsauto's. Deze opdracht is voor lange tijd en in de omgeving van Heerlen.
Informatie bij Karien Wolfs, tel. 045-74 26 36.

Proces-operators m/v
Voor een kunstmestverwerkend bedrijf zoeken wij kan[illegible] met VAPRO B of MTS-Procestechniek. U bent gemo[illegible] bereid om in 3-ploegendienst te werken. [illegible]
Informatie bij Karien Wolfs, tel. 045-74 26 36.

Vier jij geen carnaval?
[illegible]
Informatie bij [illegible], tel. 045-71 [illegible].

Heerlen, [illegible] 26.

De uitzend-CAO
In de CAO voor uitzendwerk zijn salaris[illegible] [illegible] en sociale verzekeringen geregeld.

STICHTING BIJZONDERE BOUW NEDERLAND SBBN

Ten behoeve van ons complex van 121 flats gelegen aan de Oude Molenweg te Heerlen zoeken wij op korte termijn een

KONTAKTPERSOON
(16 uur per week)

Deze kontaktpersoon zal worden belast met:
- [illegible]
- [illegible]
- [illegible]
- [illegible] aan bewoners.

Hij/zij moet bereid zijn in het complex te wonen en minimaal 40 jaar zijn.

Belangstellenden worden uitgenodigd hun sollicitatiebrief met uitgebreide inlichtingen voor 19 januari 1993 in te zenden naar de
S.B.B.N., Postbus 37, 3830 AA Leusden.
(tel. 033-[illegible]).

Wir suchen für unser Textilgeschäft

fähige VERKÄUFERIN

mit entsprechender Berufserfahrung, die in der Lage ist, Führungsaufgaben zu übernehmen.

Wir stellen uns eine Dame vor von ab ca. 30 Jahren.

Tel.: 0949-241/49191 Frau Beaujean.

BAR-MEDEWERKER (v/m)

Driekant, *opleiding & advies* en *conferentiecentrum* heeft in de hotelorganisatie een vacature voor

barmedewerk(st)er parttime (minimaal 16 uur per week)

De werkzaamheden vinden tussen 20.30 en 01.30 uur plaats en bestaan uit verkoop van drank, het maken van eenvoudige snacks en het onderhouden van apparatuur.

We zoeken iemand met een horeca-diploma, of vergelijkbare ervaring, die in teamverband kan werken, en beschikt over goede contactuele eigenschappen en tactvol kan optreden; iemand die kan zorgen voor een goede sfeer en presentatie.

Arbeidsvoorwaarden zijn volgens de CAO-welzijn; salariëring, afhankelijk van leeftijd en ervaring van *f* 2560,68 tot *f* 3344,69 bruto per maand op fulltime basis.
Nadere informatie over deze functie kunt u inwinnen bij:
Marie-José Odekerken, hotelmanager.
Telefoon: 04406 - 15353

Schriftelijke sollicitaties vóór 1 februari richten aan: H. van Hees, afd. P&O.

driekant
opleiding & advies
conferentiecentrum
postbus 910 • 6300 AX Valkenburg aan de Geul
[illegible] 04406-15353 • telefax 04406-[illegible]

TIMMERBEDRIJF [illegible]

[illegible] 28
[illegible] Margraten

Ons specialisme ligt op het gebied van:
- kozijnen met KOMO-garantie
- trappen
- deuren

vraagt in verband met produktie-uitbreiding ter ondersteuning van de staf werkplaats

vakbekwame en aankomende timmerlieden

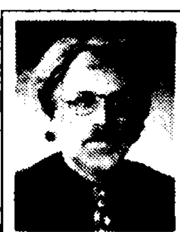
Telefonische reactie bij de heer L. Lenn[illegible]
Telefoon: 04458-1832
04759-4328 (privé)

Even ondeugend beginnen. Clara van Assisi, dood en heilig sinds 1253, leest de krant. Inderdaad, een wonder.

Om erin te geloven hoef je niet naar Lourdes. Kijk maar in een huis-aan-huisblad of menige krant. En je gelooft je eigen ogen weer. Te midden van te koop aangeboden (gelukkig/helaas) eenmaal gedragen bruidsjurken en caravans prijken de Noveen St. Clara-advertenties. Wie negen dagen lang het Wees Gegroet bidt bij een brandende kaars mag twee bijna onmogelijke dingen vragen, zo belooft de annonce steevast. Op de laatste dag moet je de kaars wel op laten branden. En in het lokale weekblad een precies voorgeschreven bedankje plaatsen. Pas dan 'krijgt u wat u vroeg'.

Clara-noveen is goedgelovig gat in de markt

door

HANS TOONEN

● *De Heilige Clara te midden van enkele noveen-advertenties.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Blijkbaar leest en beloont de H. Clara, benoemd beschermheilige tegen oogziektes en patrones van de televisie, deze annonces. Want je kunt geen weekblaadje of wakker ochtendblad doorbladeren of je valt over deze voorgekauwde knievallen.

***

Even diepgelovig beginnen. Steeds meer Nederlanders zoeken hun toevlucht tot de H. Clara. Aan deze stichteres van de Congregatie van de Zusters Clarissen vertrouwen zij gedurende negen dagen afgepast twee stille wensen toe. En weten zich na het branden van een kaars en het plaatsen van een advertentie, als het even kan in het Katholiek Nieuwsblad, verzekerd van verhoring.
Ondanks bedenkingen van de bisschoppen van Nederland en niet in het minst van de Zusters Clarissen neemt het aantal noveen-advertenties toe.

***

Even ironisch beginnen. Maar daarvoor moet je langs bij Ad Janssen, voorlichter van het bisdom Roermond. „Het lijkt er steeds meer op dat de Heilige Clara de patrones van de uitgevers is geworden."
Volgens hem is de Clara-noveen een uitgekookt idee van een drukker/uitgever. Zijn hand steekt hij er net niet voor in het vuur. Bewijzen ontbreken. Tot op heden heeft de ontdekker van dit goedlovige gat in de benauwde advertentiemarkt zijn slimme zonde nog niet opgebiecht.
„Wel krijgen we brieven van gelovigen die van de bisschop verlangen dat ook hij deze Clara-advertenties onzin vindt."

Zonder op de preekstoel van zijn baas en bisschop te willen gaan zitten, verzucht Gijsens *'voice'*: „Gebedsverhoring is geen grabbelton. En Onze Lieve Heer draait ook geen verzoekplatenprogramma's. Kortom, die Clara-advertentie is pure kolder. Een noveen is prima en ook ten zeerste aan te prijzen voor wie zich met zijn of haar noden tot – in dit geval – de Heilige Clara, wil richten. Maar dat je dan ook krijgt wat je vraagt, is een garantiebewijs dat we in de kerk niet verstrekken."

Ad Janssen vindt deze advertenties dan ook godgeklaagd. „Niet in het minst, omdat de bedenker inspeelt op angst bij onwetende gelovigen. Net als bij die beruchte kettingbrieven móet je twee schier onmogelijke dingen wensen. En móet je een advertentie plaatsen. Anders luistert de heilige Clara niet. Kolder, pure nonsens. De enige die lacht, is de advertentieverkoper."

***

Even verbaasd maar minder fel over het Clara-verschijnsel is pater Emile Gemmeke, 68 jaar waarvan vijftig als carmeliet. Als stafmedewerker van het Centrum voor Moderne Devotie in Deventer staat hij te tuimelen van het vooral naar geld geurende noveennovum. „Met het aanroepen van heiligen voor een goede zaak is niks mis. De noveen is een eeuwenoud katholiek gebruik dat alles te maken heeft met de apostelen en Maria. Tegen hen zei Christus op zijn Hemelvaartsdag dat eenieder zich maar eens goed moest bezinnen op een goede geest. Negen dagen later – klopt, met Pinksteren – kregen de apostelen ineens door wat Christus hen geleerd had."

Ook anno 1993 is er volgens pater Gemmeke niks op tegen om negen dagen lang effe een praatje te maken met Onze Lieve Heer of de heilige Clara. „Of je gunst in vervulling gaat, is en blijft een privékwestie. Geld is en wordt er niet gevraagd. Een bedankje mag. Maar een advertentie is volstrekt overbodig."

Een fel protest laten horen vanuit het Centrum van Moderne Devotie?

Pater Gemmeke peinst er niet over. „Je benadrukt dan een rare manier van gebedsverhoring die op een dag toch vanzelf overgaat."

Vooral als de advertentiemarkt weer aantrekt, verdwijnt deze rage, gelooft adjunct-perschef Peter van Zoest van het Rooms-Katholiek Kerkgenootschap in Utrecht. Want ook hij vermoedt dat de Clara-noveen een goudgerand geintje is van iemand, ergens in medialand.

Klop je bij wat kranten aan dan zie je hele advertentieafdelingen hun schouders ophalen. Wel krijg je meteen informatie over tarieven. Een Clara-noveen kost toch al gauw drie tot zes tientjes.

Terug naar het verdriet van Van Zoest. „Vooral het magische effect van bidden vind ik verwerpelijk. Het past in een kleutergeloof dat je helaas steeds meer tegenkomt in onze samenleving. Menigeen is niets anders gewend dan dat je krijgt wat je vraagt. Terwijl gebed juist alles te maken heeft met een innerlijke inkeer. Het gaat om devotie. En als verhoringen uitkomen, hoef je uit dankbaarheid niet te adverteren."

***

Waarom de H. Clara momenteel de laatste hoop van wanhopig Nederland is, blijkt een mysterie.

Sinds haar dood in 1253 is deze Italiaanse dochter van een arme landgraaf in San Damiano (nabij Assisi) bekend om haar aanbidding voor haar meer beroemde plaats- en tijdgenoot Franciscus van Assisi. En om haar gave lijders aan oogziektes te genezen. Ooit zou Chiara (Italiaans voor Clara) de oprukkende Saracenen van de kloosterpoort hebben verjaagd door het tuig een monstrans voor te houden. Verder zou de breekbare stichteres van de Clarissen toch een Nachtmis hebben gevolgd terwijl ze aan haar bed gekluisterd was. Om haar zicht-op-afstand is de H. Clara in 1958 door paus Pius XII tot patrones van de televisie uitgeroepen. Om 'klaar' weer wordt zij ook sinds mensenheugnis aangeklampt. Een worst als zoenoffer hoort er bij.

***

Alleen om dit laatste moet abdis Felice van Winden van het Clarissenklooster aan de Clarastraat in Megem bij Oss glimlachen. Niet om de overstelpende interesse voor haar voorbeeld en toeverlaat. „Een noveen houden, prima. Maar bij God meteen bedingen wat je wilt, is geen juiste houding. Het is dom daarin te geloven, daarom storen ons deze Clara-advertenties. Wat God met je voor heeft, blijft een mysterie. Dat is niet te koop met een Clara-noveen."

In haar klooster, waar zeventwintig Clarissen verblijven, merkt de abdis weinig van de Clara-fans. In de kapel branden niet meer kaarsen dan voorheen. Het gastenverblijf is ook zonder de extra-aandacht volgeboekt.

***

Voor de Gerarduswinkel, strategisch opgetrokken in de schaduw van het Gèrardusklooster van Wittem, blijkt de Clara-verering een zegen. Na pater Pio als absolute topper en Antonius van Padua (aan te bevelen voor verloren zaken) is het beeldje van Clara ineens heel gewild.
Voor f 44,95 ben je de man met deze vrome vrouw.
Om maar eens zakelijk te eindigen.

Moeder Maria zou gisteren precies 60 jaar geleden in het Belgische plaatsje Banneux zijn verschenen. Op zondag 15 januari 1933 zag de 12-jarige Mariette Beco voor de eerste maal de Heilige Maagd, een ontmoeting die nog zevenmaal herhaald zou worden. Aanvankelijk werd door de kerk zeer sceptisch gereageerd op deze 'kinderlijke verbeelding', maar na een langdurig en grondig onderzoek erkende mgr. Kerkhofs, bisschop van Luik, 16 jaar later toch de echtheid van de verschijningen. De gevolgen zijn al decennia lang zichtbaar. Banneux-Notre Dame is uitgegroeid tot een bedevaartplaats van allure en heeft in het geheel geen last van lege kerkbanken of teruglopende bezoekersaantallen.

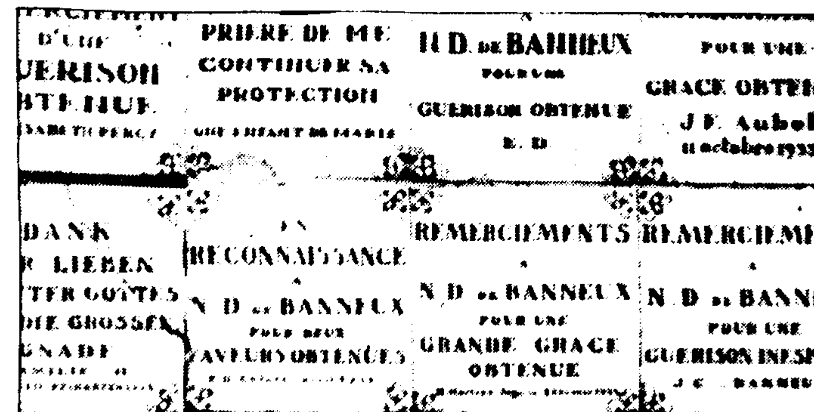

● *Op weg met het 'heilige' water uit de bron.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Ardennen koesteren hun eigen Lourdes

DOOR ROEL WICHE

Een gehucht, een vlek op de kaart. Zelfs op de meest gedetailleerde kaarten kun je Banneux-Notre Dame nauwelijks vinden. Rijdend door de schilderachtige valleien van de Amblève, Vesder en Hoëgne bereik je het dorpje, dat nog net gevrijwaard blijft van de rokende industriedampen van de, op twintig kilometer afstand gelegen Waalse hoofdstad Luik. 'La Fange' heet het gebied rondom Banneux, wat vrij vertaald 'het slijk, het moeras' betekent. Een vrij arme streek op een woest en eenzaam plateau, aan de rand van het grote dennewoud dat zich over de hele Ardennen uitstrekt tot aan de Duitse Eifel.

● *Tegeltjes met dankbetuigingen.*

Heilige Maagd verscheen 60 jaar geleden aan Mariette Beco

15 januari 1933. Tijdens een barre winteravond zit de kleine Mariette Beco, oudste telg van een werkmansgezin, uit het raam te turen naar de grote weg vanuit Pepinster. Ze zit ongerust te wachten op haar broertje Julien, die al om 12 uur van huis is gegaan en nog steeds niet is teruggekeerd. Terwijl haar moeder met de kinderen achter in de keuken zit, verschuift ze af en toe het laken voor het venster om te zien of er iemand nadert.

Dan gebeurt het. In het voortuintje licht een vage schijn de naargeestige omgeving op. Mariette onderscheidt duidelijk de trekken van een schitterende dame die glimlacht. De verschijning wenkt het kleine meisje met haar vingers, maar haar moeder raakt in paniek en verbiedt haar naar buiten te gaan. Een op hol geslagen verbeelding wellicht, gevoed door de vele spookverhalen die in de ruige Fange gemeengoed waren.

+++

Drie dagen later voelt Mariette na het avondmaal een onweerstaanbare drang om naar buiten te gaan. Zij overwint haar angst voor het donker en met de rozenkrans in haar handen loopt zij de twaalf graden vorst tegemoet. Terwijl ze in gebed verzonken is op de plek waar Maria zondagavond verscheen, wordt het visioen voor de tweede maal zichtbaar. De Heilige Maagd wenkt het verbouwereerde meisje haar te volgen naar een een kleine bron die honderd meter verderop door de hoge wegberm sijpelt. Dan spreekt ze haar eerste woorden. „Steek uw handen in het water. Deze bron is aan mij voorbehouden." Even later vindt een ongeruste vader Beco zijn dochter in trance bij het bronnetje. De glanzende dame heeft dan al lang afscheid genomen met de woorden „Goedenavond, tot weerziens."

De verschijningen herhalen zich nog zes maal, steeds op dezelfde wijze en op dezelfde plek. De mysterieuze dame noemt zich de 'Maagd der Armen' en zegt dat ze 'het lijden op aarde komt verlichten'.

Op 2 maart 1933 verschijnt Maria tijdens een hevig noodweer voor de laatste keer. In een document dat op 4 maart gedateerd is beschrijven ooggetuigen dat Mariette in de gietende regen in extase is geraakt. „Bij het begin van het derde rozenhoedje heft Mariette de handen op, doet een stap voorwaarts en werpt zich letterlijk op de knieën. Toen hoorden wij haar duidelijk antwoorden 'Ja !', waarna ze in tranen uitbarst. Vader Beco tilt zijn dochter op en draagt haar naar huis. Tot rust gekomen bij het knapperende houtvuur zegt ze de woorden na die Maria haar ten afscheid heeft gezegd : 'Ik ben de Moeder van de Verlosser, de Moeder van God. Bid veel. Vaarwel.' Vooral dat laatste woord valt Mariette erg zwaar."

+++

Januari 1993. De piek in het bedevaartseizoen ligt duidelijk nog ver voor ons. Slechts een handjevol pelgrims struint door de lanen van het heiligdom, met toepasselijke namen als *Allee du Magnificat* of *Allee de la Sainte Bernadette*. Als we de gebruikelijke souvenirwinkeltjes en eethuisjes gepasseerd zijn, ontwaren we het geboortehuis van de Beco's dat geheel in de oorspronkelijke toestand bewaard is gebleven. Precies op de plek waar Maria acht keer zou zijn verschenen is de *Chapelle des Apparitions* gebouwd, de Kapel der Verschijningen. Een klein godshuisje met knielbanken, kaarsenhouders en een Mariabeeld. De wanden zijn bezaaid met duizenden tegeltjes waarop pelgrims hun dankbaarheid uiten voor verkregen gunsten. Varianten genoeg. 'Dank voor genezing van drank aan Onze Lieve Vrouw van Banneux' hangt naast 'Uit dank dat Brigitte is geslaagd voor het eindexamen'. De Heilige Maagd is blijkbaar van alle markten thuis.

Een eindje verderop tankt een Waals gezin tien jerrycans vol met het 'heilige' water dat uit de bron stroomt. Een Vlaams echtpaar volstaat met enkele Spa-flessen. Toch maar even de handen in het ijskoude water steken, baat het niet dan schaadt het niet. De kerk naast de bron is vrijwel geheel verlaten, op enkele geknielde pelgrims na. Is dit het oord waar ieder jaar 400.000 gelovigen troost zoeken ? In de sacristie schieten we de beheerster aan. Of we even de pastoor mogen spreken. Tien minuten later zitten we in de behaaglijke werkkamer van rector Wim Geelen, die sinds drie jaar de scepter zwaait over het heiligdom.

+++

„Weet u, de meeste mensen die naar Banneux komen, gaan gebukt onder zorgen. Ziekte, tegenslag of persoonlijke problemen drijft de mensen naar deze plek om hun leed aan de Heilige Maagd voor te leggen," aldus Geelen. „Helaas denken veel mensen nog steeds dat ze een wonder op bestelling kunnen krijgen. Je maakt soms de gekste voorvallen mee. Zo kwam ik vanmorgen nog een man tegen bij de bron die verontwaardigd was dat er niets gebeurde toen hij zijn handen in het water doopte. Een absurde gedachte natuurlijk. Men moet die bron veeleer zien als een symbool voor het leven. Een teken van hoop voor pelgrims, hongerend en dorstend op zoek naar verlichting, verzoening en vrede."

Toch blijft ook Banneux niet geheel verstoken van wonderverhalen. Midden in het gesprek stormt een Duitser op leeftijd binnen, die urenlang heeft gereisd om vier missen in de *Chapelle des Malades*, de ziekenkapel, te bestellen. Nadat de man veertig mark op tafel heeft gelegd en weer verdwenen is bevestigt Geelen de uitzondering op de regel.

„Herr Zinken was enige jaren geleden zeer ernstig ziek en zag in een bezoek aan Banneux de laatste strohalm. Opmerkelijk genoeg knapte hij na zijn bede voor Maria zienderogen op en nu is hij weer geheel genezen. Uit dankbaarheid komt hij ieder maand misintenties opgeven voor alle zieken van het dorp waar hij woont. Toch is hij slechts een van de weinigen die iets wonderlijks hebben meegemaakt. Waarom hij wel en een ander niet? Tja, Gods wegen zijn ondoorgrondelijk."

+++

En Mariette Beco? Zij heeft zich geheel uit de openbaarheid teruggetrokken na haar visioenen. De reden? „Als een postbode zijn brief heeft afgegeven, wordt hij toch ook verder met rust gelaten ?" Meer heeft de zieneres niet losgelaten over de gebeurtenissen. Toch ziet men de nu 71-jarige Beco nog regelmatig ronddolen door het 'Bos der Armen'. Volgens Geelen hebben haar broers en zusters meer profijt getrokken van de verschijningen. „De familie Beco heeft zich gespecialiseerd in de horeca en souvenirbranche. Mariette is daar niet bijzonder ingenomen mee. Toch neemt ze haar verwanten niets kwalijk. Begrijpelijk. Hoe zou u reageren als u bittere armoede heeft geleden?"

Weer buiten lopen we nog even langs die mysterieuze bron. Maurice Vankanne, een Maastrichtenaar, komt hier elke maand zijn flesjes vullen. „Als je eenmaal door Banneux gegrepen bent, kom je er niet meer los van. Er heerst hier een vrede en rust die nergens anders te vinden is. Moderne mensen van deze jachtige tijd zouden hier eens op adem moeten komen in plaats van zichzelf voorbij te hollen."

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

SPeD Sociaal Pedagogische Dienst

Stichting Welzijnszorg
Oostelijk Zuid-Limburg

De **SOCIAAL PEDAGOGISCHE DIENST** is een instelling voor ambulante maatschappelijke dienstverlening ten behoeve van verstandelijk gehandicapten en hun milieu. De dienst is gevestigd te Heerlen en werkzaam voor de regio Oostelijk Zuid-Limburg. De SPeD ressorteert onder de Stichting Welzijnszorg die verder gezinsvervangende tehuizen en dagverblijven voor verstandelijk gehandicapten beheert. De dienstverlening door de Sociaal Pedagogische Dienst krijgt gestalte vanuit de werkvormen Maatschappelijk Werk (kerndiscipline), Praktisch Pedagogische Gezinsbegeleiding (PPG), Begeleid Zelfstandig Wonen (BZW), Arbeidsintegratie en Zorgconsulentschap.

De instelling vraagt voor onmiddellijke indiensttreding een:

MAATSCHAPPELIJK WERK(ST)ER M/V

voor 24 uren per week

De gevraagde functionaris zal worden ingezet binnen de werkvormen **Maatschappelijk Werk en Begeleid Zelfstandig Wonen.**

TAKEN:

Maatschappelijk werk
- individuele hulpverleningskontakten met cliënten bij vragen of problematiek die verband houdt met de verstandelijke handicap van henzelf of een gezinslid;
- bureauwerkzaamheden waaronder registratie van de hulpverlening;
- deelname aan praktijkbegeleiding en teamvergaderingen.

Begeleid Zelfstandig Wonen
- werven en selecteren van nieuwe vrijwilligers;
- Begeleiden van de vrijwilligers BZW bij de dagelijkse praktijk van het werk;
- deskundigheidsbevordering vrijwilligers;
- contactpersoon binnen de organisatie ten behoeve van de vrijwilligers;
- bureauwerkzaamheden waaronder het zorgdragen voor begeleidingsovereenkomsten BZW, registratie van de hulpverlening door vrijwilligers en de beoordeling van de onkostendeclaraties van vrijwilligers;
- deelname aan praktijkbegeleiding en teamvergaderingen MW.

VEREIST:
- diploma Sociale Academie of HBO studierichting Algemeen Maatschappelijk Werk; (aantekening groepsmaatschappelijk werk strekt tot aanbeveling);
- de bereidheid tot het volgen van de verdere studie in dienstverband voor maatschappelijk werkenden in de zorg voor verstandelijk gehandicapten (VSID-MWGG);
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid;
- affiniteit met en vaardigheid in het werken met groepen (vrijwilligers);
- vaardigheid in het organiseren van en inhoud geven aan deskundigheidsbevorderende programma's voor vrijwilligers;
- de bereidheid om op gezette tijden in de avonduren te werken;
- rijbewijs BE en de beschikking over een motorvoertuig;
- minimum leeftijd 22 jaar.

De CAO Welzijnswerk is van toepassing.
Salariëring volgens de Salarisregeling Maatschappelijke Dienstverlening van deze CAO, afhankelijk van leeftijd en ervaring max.: ƒ 3920,- bruto; met VSID-MWGG max.: ƒ 4453,- bruto bij een volledig dienstverband.
Deelname PGGM pensioenfonds verplicht.

Schriftelijke sollicitaties binnen 14 dagen richten aan de heer
J. Vroomen, directeur SPeD, Vlotstraat 2, 6417 CB Heerlen.
Een eerste selectie van kandidaten zal gebeuren op grond van de inhoud en strekking van de sollicitatiebrief.
Nadere inlichtingen betreffende de functie zullen desgevraagd worden verstrekt door de heer J. Vroomen, tel. 045-718577.

TECHNISCH College HEERLEN

Het T.C.H. is een instituut voor middelbaar technisch en cursorisch beroepsonderwijs met 220 personeelsleden. Aan dit instituut volgen 1300 leerlingen volledig dagonderwijs en 2000 cursisten een opleiding via het leerlingwezen. Op het gebied van contractonderwijs worden zowel post-M.B.O.-cursussen als opleidingen "op maat" voor bedrijven en instellingen verzorgd.

Het Bestuur van het Technisch College Heerlen vraagt voor haar opleidingen leerlingwezen een

Docent Installatietechniek m/v

DE VACATURE
omvat 17 lesuren met in de toekomst de mogelijkheid tot uitbreiding.
Het is van belang om over relevante bedrijfservaring te beschikken.

INLICHTINGEN:
Dhr. J. Boers, telefoon: 045-718990 toestel 42 of privé 04493-2081.
Sollicitaties dienen vóór 26 januari a.s. gericht te worden aan:
Secretariaat Directie T.C.H., Postbus 124, 6400 AC Heerlen.

INSTITUUT VOOR MIDDELBAAR TECHNISCH- EN CURSORISCH BEROEPSONDERWIJS IN ZUID-LIMBURG

BEVEILIGINGSBEAMBTE M/V, EEN BEROEP MET TOEKOMST!

Binnenkort start het **rijkserkende** opleidingeinstituut O.P.B. in uw omgeving met de volgende **mondelinge** opleidingen:
BEVEILIGINGSBEAMBTE:
basisdiploma, 28 januari 1993 **te SITTARD** (avondcursus);
vakdiploma, te **Sittard**, bij voldoende deelname.

COUPON:

Ik ben geïnteresseerd in een van de bovenvermelde opleidingen.
Stuur mij meer informatie over de cursus ....
(slechts 1 cursus vermelden)
Naam ....
Adres ....
Postcode ....
Woonplaats ....

Deze bon in een gefrankeerde enveloppe sturen naar:
OPLEIDINGSINSTITUUT O.P.B.,
postbus 609,
6130 AP Sittard.

LÜCKERHEIDEKLINIEK

De Lückerheidekliniek in Kerkrade is een psycho-geriatrisch verpleeghuis met 209 bewoners. Voorzieningen als een binnen- en buitentuin, een dierenpark en een kinderboerderij geven de Lückerheidekliniek een heel eigen sfeer.
De Lückerheidekliniek maakt deel uit van de Stichting Verpleegtehuizen en Bejaardenzorg Kerkrade (SVB).
De doelstelling van deze Stichting is het bieden van zorg op maat voor ouderen in Kerkrade en omgeving.

De Stichting Verpleegtehuizen en Bejaardenzorg Kerkrade heeft de uitvoering van een aantal ondernemende en administratieve taken, in samenwerking met de Stichting St. Jozefziekenhuis en de R.K. Stichting Moederschapszorg, opgedragen aan de Stichting ZVBM.

In de keuken van de **Lückerheidekliniek** ontstaat een full-time vacature voor een

Sous-chef keuken m/v

Taak/functie:
de sous-chef keuken ontvangt leiding van het hoofd keuken en **geeft mede leiding aan koks en keukenpersoneel.**
De taken bestaan onder andere uit: het bereiden van de maaltijden; het verzorgen van de distributie; het toezicht houden op de werkzaamheden in de keuken en onderhoud van materialen; het controleren van de voorraden; bestellingen doorgeven en controleren van de leveringen; administratieve werkzaamheden; begeleiding van leerlingen c.q. nieuwe medewerkers.

Selectie-eisen:
kandidaten dienen aan de volgende selectie-eisen te voldoen:
Opleiding: diploma middelbare schoolopleiding; diploma instellingskok en dieetkok met diploma keukenmanagement; diploma S.V.H.-leermeester is wenselijk.
Ervaring: ervaring zowel in de horeca als in een instellingskeuken in een **leidinggevende functie is noodzakelijk.**
Persoon: men moet zelfstandig kunnen werken binnen richtlijnen en procedures; eisen worden gesteld aan oplettendheid, bewegingsvaardigheid en hygiëne; aantoonbare managementkwaliteiten.

Salariëring:
salariëring geschiedt conform inschaling F.W.G. in de salarisschaal functiegroep 45 en bedraagt minimaal ƒ 2.795,- en maximaal ƒ 4.275,- bruto per maand bij een full-time dienstverband.
De overige arbeidsvoorwaarden zijn conform de C.A.O.-Ziekenhuiswezen.

Inlichtingen:
inlichtingen over deze functie kunt u inwinnen bij de heer M. Teheux, hoofd keuken, telefoon: 045 - 456944.

Solliciteren:
belangstellenden worden uitgenodigd **binnen 10 dagen** hun schriftelijke sollicitatie onder vermelding van referentienummer HC.92184 te richten aan: Stichting Z.V.B.M., t.a.v. de heer H. Cox, personeelsconsulent van de dienst Personeel & Organisatie, Markt 52, 6461 ED Kerkrade.

Voor Plusmarkten in Heerlen e.o. zoeken wij een:

CHEF SLAGER M/V / CHEF AGF M/V

(EVENTUEEL ASSISTENT BEDRIJFS ADVIES DIENST)

Lid van de SPERWERGROEP

VOOR DEZE FUNKTIES GELDT:
- Verantwoordelijk voor het wekelijks exploitatieresultaat van de desbetreffende afdelingen, waartoe behoren: bestellen, verwerken en presenteren.
- Consumentengericht denken en handelen.
- Leiding geven aan enkele medewerkers.
- Bereidheid om in teamverband te werken.
- Het verrichten van diverse administratieve werkzaamheden.
- Vereiste vakdiploma's.

GEBODEN WORDT:
- Beloning naar prestatie conform levensmiddelen CAO.
- Doorgroei mogelijkheden.
- Interne/externe opleiding.
- Extra voordelen voor creatieve krachten.
- Aangename werksfeer in eigentijdse supermarkt.

Telefonische inlichtingen kunt U verkrijgen via dhr. M. Simons; tel. 045-21.15.41

Wanneer U interesse heeft gelieve U binnen 8 dagen schriftelijk te solliciteren bij:
BV Sperwer Zuid
Postbus 21 - 6430 AA Hoensbroek
t.a.v. dhr. M. Simons

RIAGG OZ

De taken van de RIAGG Oostelijk Zuid-Limburg bestaan uit hulpverl... dienstverlening en preventie op het terrein van de geestelijke gezon... heidszorg voor alle leeftijdsgroepen. De instelling is gevestigd te He... en heeft Oostelijk Zuid-Limburg met 267.000 inwoners als werkgebi... Er zijn ca. 100 medewerkers werkzaam.

Als gevolg van een herverdeling van taken is binnen het directiesecre... tariaat de functie vacant van

documentalist/typist (m...

voor 20 uur per week.

Het directiesecretariaat bestaat uit twee directiesecretaressen en ee... documentalist/typist en is organistorisch rechtstreeks gekoppeld aan de directie. De functie wordt onder de operationele leiding van één directiesecretaresse uitgeoefend.

De belangrijkste taken zijn:
- bibliotheekbeheer (acquisitie, verwerking, uitleen, interbibliothecair... verkeer en budgetbewaking);
- tijdschriftenbeheer (acquisitie, roulatie en archivering);
- beheer informatiemateriaal/data-bestanden (roulatie, voorraad van ... folders/brochures en adresbestanden);
- verrichten van typewerkzaamheden;
- verrichten van andere voorkomende werkzaamheden bij het directie... secretariaat.

De functie-eisen zijn:
- vooropleiding HAVO en diploma tekstverwerking WordPerfect 5.1.;
- ervaring in een soortgelijke functie;
- belangstelling voor documentatiewerk;
- zelfstandig kunen werken;
- collegiale instelling.

Nadere informatie
Een toelichting op de functie-inhoud is te verkrijgen bij mevrouw M. Frissen, directiesecretaresse, bereikbaar in de ochtenduren, telef... 045-700410.

Arbeidsvoorwaarden
Op de functie is de CAO Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg va... toepassing. Het maximum salaris, bij een volledig dienstverband, bedraagt fl. 3614,51.

Sollicitatie
De sollicitatieprocedure zal worden uitgevoerd door een commissie bestaande uit maximaal drie personen.

Uw sollicitatiebrief, voorzien van een curriculum vitae, kunt u voor 27 januari a.s. onder vermelding van vacature 'docu', richten aan de directie van de RIAGG-OZL, Postbus 165, 6400 AD Heerlen.

CADDOCK ELECTRONICS, EUROPE BV

Caddock Electronics, Inc. has a 30 year history of developing and manufacturing h... technology resistive products for use around the world. The company focuses on state-of-the-art technologies and products which serve special customer needs. Caddock resistor products are used in critical applications such as geophysical downhole oil instrumentation, medical electronics, automated test equipment, spa... satellites and telecommunications.
Our newly completed facility in Kerkrade's Dentgenbach industrial area is our Eur... headquarters. We currently have sales and distribution here and will be starting manufacturing soon.
This is an opportunity for career minded individuals to get involved with the initial phases of our European manufacturing business. We anticipate the need for a wi... range of positions to be filled as business growth permits. We welcome resumes ... all skilled and administrative individuals for the future.
We currently have immediate needs for the following positions:

ASSEMBLERS M/V

Entry level assembly work. Candidates will be trained. Successful individuals must ... good hand/eye coordination and manual dexterity to work with small parts and an ... attitude that promotes an atmosphere of teamwork.
Workmanship, quality and procedural techniques may be acquired by previous wo... experience or in our on-the-job training program.
Good spoken and written English is essential.

MAINTENANCE MECHANIC

This individual maintains, repairs and modifies equipment and facilities. Strong mechanical skills are required including, problem solving, machining, technical dr... and safety. Practical experience is required in the installation and maintenance of ... electrical, plumbing and compressed air systems. The successful candidate must ... demonstrate an ability to work with a diversity of tools including a mill (frees), lathe ... (draaibank), welding equipment (lasapparatuur) and precision measurement tools ... create an atmosphere of teamwork. Should have one to three years of practical experience.
Good spoken and written English is essential.

Caddock Electronics, Europe BV offers an attractive package for compensation a... opportunity for career development. Suitably qualified candidates may apply in pe... or may send their career resume (c.v.) with complete job and salary history to:

Caddock Electronics, Europe BV
Attn.: Mrs. Mildred Gerretsen
Jupiterstraat 2
Postbus 3018
6460 HA Kerkrade
The Netherlands
Phone: 045-463650

IT's Electric Audio, Video en Electro,
met 65 winkels in Nederland, van Alkmaar
tot Venray, nu met 2500 m² ook in Zuid Limburg.

IT's Electric is een volledig nieuw koncept.

IT's Electric is meer dan u tot nu toe gewend bent.
IT's Electric is een super gespecialiseerd
totaalkoncept met werkelijk alles op
het gebied van video,cd, hi-fi, film
en huishoudelijke apparatuur.

IT's Electric heeft dan ook alles in alle bekende
wereldmerken, alsmede de super-professionele
topmerken. Stap binnen en u voelt dat
IT's Electric bijzonder is.
U ondekt er dat winkelen ook mateloos
spannend kan zijn. U kijkt uw ogen uit.
U stapt even in een nieuwe wereld; een wereld
waar veel keus en goede kwaliteit
een hoofdrol spelen. Een bezoek brengen aan
IT's Electric is een unieke belevenis.

IT's Electric is gewoon op alle fronten fantastisch.

IT's Electric is er voor u, vanaf april in Heerlen.
Geleenstraat 21, naast het gemeentehuis.

its electric

IT'S ELECTRIC CENTRUM VOOR AUDIO, VIDEO EN ELECTRO

HEERLEN KRIJGT DE PRIMEUR VAN ZUID ... URG

IT's Electric zoekt topmedewerkers.

Een zaak op zo'n niveau zoekt uiteraard uitsluitend medewerkers van het allerhoogste kaliber.
Jonge mensen met een uitstekende staat van dienst in de detailhandel.
Mensen die een onbegrensd gevoel voor service en een modern zakelijk inzicht hebben.

***Bedrijfsleiders* m/v**

Beslist met een brede verkoopervaring op het gebied van video, audio en witgoed. Zij moeten leiding geven aan en de verantwoordelijkheid dragen voor één van de gespecialiseerde afdelingen.
Middelbare schoolopleiding met kommerciële richting is vereist.

***Topverkopers* m/v**

Een unieke kans voor mensen die vooruit willen in de detailhandel. Verkoopervaring in de audio-, video- of witgoed-branche is vereist, zodat u de konsument op vakkundige en eerlijke wijze kunt adviseren.

***Verkopers* m/v**
part-time

Wij zoeken enthousiaste jonge medewerkers voor maximaal 13 uur per week;
het liefst studerenden of mensen die een kommerciële opleiding hebben gevolgd.
Ervaring in de verkoop strekt tot aanbeveling.

IT's Electric biedt u:
Een topfunktie met daarbij overeenstemmende salariëring en secundaire arbeidsvoorwaarden. Kortom een uitstekende baan met veel belovende perspektieven. Wanneer u geïnteresseerd bent, stuurt u ons dan een korte en duidelijke brief, met daarbij ingesloten een recente pasfoto.
In uw brief dient u te vermelden wat uw opleiding en werkervaring is.
Uw sollicitatie, die uiteraard strikt vetrouwelijk wordt behandeld, kunt u richten aan ons hoofdkantoor:

IT's Electric b.v.
Afdeling personeelszaken
Postbus 280,
5000 AC Tilburg

Christien Brinkgreve: 'Het gaat wel degelijk beter tussen mannen en vrouwen'

Is het nog steeds oorlog tussen de seksen? Of lijkt de vrede getekend? Op allerlei fronten staat de vrouw er tegenwoordig beter voor dan pakweg twintig jaar geleden. Meer vrouwen volgen hoger onderwijs. En meer vrouwen gaan werken en blijven werken, ook als er kinderen komen.

Maar het ongenoegen knaagt. Vrouwen in vooraanstaande functies leggen het hoofd in de oververmoeide schoot; ze zijn opgebrand en uitgeteld. Mannen blijken nauwelijks méér in het huishouden te doen nu hun vrouwen ook buitenshuis werk verrichten. De oorlog tussen mannen en vrouwen is veranderd in een uitputtingsslag; alleen de sterksten houden het vol.

'De vrouw en het badwater' heet het boek dat prof. Christien Brinkgreve onlangs dienaangaande schreef. Verslaggeefster Yvonne Zonderop sprak met haar over fietsende vaders, de prijs van de liefde, wat je van kinderen kunt leren en de toekomst die ons toelacht.

DOOR YVONNE ZONDEROP

„Ik heb altijd het idee gehad dat je het samen met mannen moet zien te klaren, met hen tot oplossingen moet zien te komen. Je leeft samen met mannen, het zijn je vijanden niet."

Ze zegt het zacht maar duidelijk, Christien Brinkgreve, hoogleraar sociologie, moeder van twee jonge kinderen en suksesvol columniste. Van alle deelnemers aan het debat over 'de verhouding tussen mannen en vrouwen' is Brinkgreve bepaald niet de luidruchtigste. De vrouwenzaak gaat haar aan het hart. Maar grimmige snikken, snerpende terechtwijzingen of emotionele uithalen horen niet bij haar. Integendeel, Brinkgreve schrijft bemoedigende, verstandige stukken, met een veelal hoopvolle conclusie.

Als hoogleraar Vrouwenstudies aan de Katholieke Universiteit Nijmegen viel ze mede daarom behoorlijk uit de toon. Brinkgreve had niet die felheid en strijdlust die iedereen wel degelijk verwachtte van een vrouw in haar functie. Lang hield ze het er niet uit. Na ruim drie jaar aanvaardde ze een hoogleraarschap sociologie aan de Rijksuniversiteit Utrecht voor vier dagen in de week.

In haar columns, eerst voor De Volkskrant, later voor NRC-Handelsblad legt Brinkgreve een verrassende openhartigheid aan de dag over haar privéleven. Persoonlijke ervaringen en observaties gebruikt ze om iets algemeners te beweren over de verhouding tussen jongens en meisjes, ouders en kinderen en vooral mannen en vrouwen. Zo weten we uit haar columns dat ze samenwoont met een man, die uit een eerder huwelijk twee dochters heeft. Met hem heeft ze twee zoontjes van zes en twee jaar.

– U bent over mannen zo mild gestemd. Terwijl u als hoogleraar Vrouwenstudies toch heel wat feiten hebt verzameld over het onrecht dat vrouwen, vaak door mannen, wordt aangedaan.

Brinkgreve: „Ik ben nog wel degelijk verontwaardigd over allerlei misstanden. Bijvoorbeeld dat vrouwen nu wel veel werk buitenshuis verrichten, maar dat er binnenshuis nog zo weinig is veranderd. De taaiheid van die ongelijke verdeling kan mij echt de strot [illegible].

Maar ja, ik zie wel verbetering optreden, daar ben ik optimistisch over. Bijvoorbeeld hoe vaders tegenwoordig met hun kinderen bezig zijn. Sommige vrouwen schamperen daarover. Ze noemen het 'sierfietsen' als een vader met zijn dreumes voorop het stuur door de stad crosst. Maar ik zie dat de betrokkenheid van die vaders met hun kinderen wel degelijk heel groot is. Alleen al het feit dat ze hun tijden moeten aanpassen aan de schooltijden van hun kinderen."

„Dit soort processen verloopt nu eenmaal traag. We zitten met de ellende van een heel andere opvoeding, van een moederbeeld en een vaderbeeld, dat verbonden is met zorgende moeders en buitenshuis kostwinnende vaders. Dat hebben we als kinderen natuurlijk overgenomen. Dat zit helemaal verankerd in de beelden van mannelijkheid en vrouwelijkheid, zelfs in ons geweten. Die beelden van vroeger bepalen mede of we nu vinden of we iets wel of niet goed doen. Dat wis je niet in een paar jaar uit."

„Als je de lijn trekt, de verschillende generaties vergelijkt, dan vind ik dat – te langzaam, dat wel – maar dat zich een verandering voltrekt, al gaat die vaak ongelijk."

Macho-type

Gelijke verdeling van lusten en lasten, van rechten en plichten. Ook al vinden mensen het nog zo mooi klinken, ze handelen er vaak niet naar. Dat komt niet alleen, meent Brinkgreve, omdat mannen te lamlendig zijn om iets van hun voorrechten in te leveren, maar ook omdat sommige vrouwen dat helemaal niet op prijs lijken stellen.

Brinkgreve: „Het is een taai gebied. Het hangt sterk samen met waardering en zelfwaardering. Niet alleen van de mannen, maar ook van de vrouwen. Vrouwen hebben voor een man die alles in het huishouden doet op den duur geen respect. Ik ken voorbeelden waarin de man de helft van het huishoudelijk werk ging doen. Maar uiteindelijk liet zijn vrouw hem zitten en ging er vandoor met een veel traditioneler macho-type.

Daar zit 't 'm ook in. De mannen die zijn gezwicht voor het argument van de redelijkheid, die omwille van de eerlijke verdeling van alles hebben ingeleverd voor hun vrouw, bezuren het soms op een treurige manier. Omdat ze hun aantrekkingskracht verliezen, ze zijn maatschappelijk minder ver gekomen. Ik geloof dat dat een angstbeeld voor veel mannen is, dat ze hun veren verliezen. De kwestie is nauw verweven met identiteit en zelfrespect. Dat wordt ook door vrouwen in stand gehouden."

● Brinkgreve: 'Ik ben nog wel degelijk verontwaardigd over allerlei misstanden.' Foto: GPD

– Uit uw boek rijst het beeld op van een gelukkig getrouwde vrouw, van iemand die het persoonlijk goed met mannen heeft getroffen.

Brinkgreve denkt na, zegt dan: „Ja, dat klopt wel. Thuis heb ik nooit te maken gehad met tegenwerking, ook in mijn ouderlijk huis niet. Ik ben altijd gestimuleerd door mannen, vooral in mijn werk. Ik denk dat dat meespeelt bij mijn manier van kijken. In mijn werk heb ik ook de voordelen geplukt van het vrouwzijn. Ik heb wel het idee dat ik geboft heb."

Kibbelverhoudingen

– Recentelijk zei u: 'Ik had ook een man kunnen kiezen die precies de helft doet in het huishouden. Maar gelukkig laat de liefde zich zo niet dwingen.'

Brinkgreve: „Een heleboel mensen zijn nu bezig om de werkzaamheden heel precies in tweeën te delen en proberen dat vervolgens af te dwingen. Dat gaat dan heel moeizaam, en levert dan vaak van die hele vervelende, boekhoudachtige kibbelverhoudingen op."

„Dat heb ik er niet voor over. Ik heb veel van mijn man, hij doet heel veel in huis. We houden allebei van ons werk, we kunnen een oppas betalen. Dat vind ik veel belangrijker dan de strijd of we alles wel eerlijk verdeeld hebben."

„Het gaat niet zonder fricties, maar dat gaat 't nergens. Ik heb niet gekozen voor de strijd voor de volkomen gelijkheid op huishoudelijk gebied. Ik wil er ook graag het leven nog een beetje bij houden, dat je kunt genieten... nou ja, ik ervaar het toch erg als winst dat ik al die dingen nu kan doen die ik doe."

„Er zit natuurlijk wel een prijs aan, iedere oplossing heeft een prijs. De prijs voor de verdeling die we vroeger hadden – mannen aan het werk, vrouwen thuis – heeft veel depressies gekost en veel heel beperkte levens. De prijs voor mijn leven is een veel te grote vermoeidheid. Ik schaam mij er niet voor om dat toe te geven."

„Ik ben heel hard bezig om na te denken hoe dat te verminderen, want ik vind het een te hoge prijs. Ik heb geen zin om tien jaar moe te zijn en ik ben echt aan het denken hoe ik het werk zo kan veranderen dat het meer op maat is gesneden."

„Ik zoek het dan eerder in de organisatie van het werk dan in nog meer oppas, want daar is een grens aan. Mijn zoontje van zes gaat het oppassen steeds vervelender vinden. Daar heb ik mij op verkeken, hoor. Ik dacht, baby's hebben veel verzorging nodig, daarna wordt het makkelijker. Welnu, het blijkt andersom te zijn. Mijn oudste zoontje wil mij. Daar wil ik goed naar luisteren."

„Maar ja, mijn baan opgeven zal ik ook niet gauw, want ik vind het een enige baan. Het is ook geen oplossing. Want opgestaan is plaatsje vergaan. Dan zak je weg, houd je je vak niet meer bij. Ik heb aardige medewerkers, die denken gelukkig met mij mee. Ze geven me niet het gevoel dat ik hier in faal. Ook zij zien het als een algemener probleem."

Door de ziel

Alsof ze haar woorden kracht wil bijzetten, vraagt Christien Brinkgreve belet. Ze moet de oppas even bellen, vragen of ze nog medicijnen moet ophalen voor haar jongste zoon. Die was ziek en moest naar de dokter. Er blijkt niets ernstigs aan de hand. Opgelucht zet ze zich weer aan tafel.

„Je kunt natuurlijk twee jaar vechten met je man over de juiste verdeling van al het werk en dan de zaak geregeld hebben. Hoewel... (lachend) ik ken geen voorbeelden van mensen die het op die manier hebben opgelost.

Een goede oppas is natuurlijk belangrijk. Ik vind dat ook een legitieme oplossing. Dat is niet van een ideologisch mindere orde. Je moet gewoon uitzoeken hoeveel oppas je gezin kan verdragen, waar de grens ligt.

Mijn oudste zoon vindt het heerlijk als ik thuis ben. Dan hoef ik niet speciaal met hem te spelen, mijn werk doen mag ook. Hij in zijn speelkamer, ik in mijn werkkamer, dat zijn heel gezellige middagen.

Met mijn jongste is het makkelijker als ik wegga om te werken dan als ik dat thuis doe." Lachend: „Die gaat dan onderaan de trap staan kermen: mama, niet, niet gaan werken. Dat snijdt dan altijd door mijn ziel."

– Zouden mannen dat ook hebben?

„Hij roept het niet tegen mijn man, alleen tegen mij. Ik denk dat ik er ook iets gevoeliger voor ben, iets ontvankelijker."

Vitaal

Mannen hebben, aldus Christien Brinkgreve, er niet om hebben gevraagd dat hun partners zich gingen emanciperen. Mannen hebben nu eenmaal tijd nodig om aan dat idee te wennen. Vrouwen hebben er wèl om gevraagd buitenshuis te kunnen werken, zichzelf te kunnen ontplooien, een rijker leven te leiden. Het is dus wel begrijpelijk dat zij al wèl zijn doorgedrongen tot de wereld buitenshuis, en dat mannen nog niet zo ver zijn gevorderd bij het deelnemen aan huishoudelijk werk.

Brinkgreve: „Hoe zorg je nou dat het 't beste tot mannen doordringt dat ze er meer moeite voor moeten doen? De ene vrouw zal het afdwingen met strijd, de andere met ziekte, de derde met het argument van de redelijkheid. Mijn ervaring is dat mensen niet erg gevoelig zijn voor het argument van de redelijkheid. Ze moeten zelf zien dat het goed voor ze is, dat ze er beter van worden als de zaken eerlijker worden verdeeld."

„En het is natuurlijk ook goed voor ze! Ik denk dat het heel goed is voor mannen om zich met kinderen bezig te houden. Er wordt te vaak gepraat over kinderen als lastige, carrière belemmerende wezens die opgeborgen moeten worden. Terwijl je ontzettend veel aan ze hebt, er heel veel van leert. Ze houden je levend en vitaal."

„Juist grote bonzen, politici, directeuren, als die nu eens één uur per dag met kinderen zouden doorbrengen, en dan hoeven ze wat mij betreft heus niet meteen af te wassen of te stofzuigen, maar gewoon met die kinderen optrekken. Wat zou dat heilzaam voor ze zijn."

Eigen schuld

– U schaamt zich niet voor uw vermoeidheidheid, zegt u. Maar het wordt feministen wel degelijk voor de voeten geworpen dat veel vrouwen zo moe zijn. Veel mensen denken heimelijk: eigen schuld, dikke bult, dat krijg je ervan als je zoveel wilt.

Brinkgreve: „Ik vind dat zo oneerlijk en ook zo onjuist. Het is geen kwestie van 'eigen schuld, want je moest toch zo nodig'. Het is een kwestie van ongelijktijdige processen in de samenleving. Vrouwen willen wel gaan werken, maar de samenleving is er nog niet op ingesteld. De wetgeving niet, de winkeltijden niet, er zijn geen verloven mogelijk voor ziekte en calamiteit."

„Vrouwen moeten dat allemaal zelf oplossen. En omdat ze niemand tekort willen doen, betalen ze zelf de prijs. Het is ook geen probleem van kinderen alleen, het gaat veel en veel verder. Je bent er echt niet met nog een crèche erbij."

Toch klinkt er iets juichends door bij mensen die vaststellen dat feministen vaak zo moe zijn. Vrouwen die veel hebben, een mooie baan en ook nog een man en kinderen, wekken kennelijk toch veel weerstand op.

Brinkgreve: „Dat klopt, er bestaat wel degelijk weerstand tegen vrouwen die alles willen. Ik wek veel jaloezie op. Ik heb ook veel. Ik kan ontzettend genieten van mijn leven. Ik zou nooit willen ruilen met een thuismoeder. Die hele beweging 'terug naar het aanrecht' vind ik ook een hele verkeerde oplossing. De arbeid moet aangepakt worden, binnenshuis en buitenshuis. Maar niet weer vrouwen terug."

„Ik verzet mij ook tegen de oplossing om mijn werk maar op te geven. Ik zou dat als een groter falen zien dan alleen van mij persoonlijk. Ik wil heel graag dat vrouwen hoogleraar kunnen zijn, ook met kleine kinderen. Veel vrouwen hebben de prijs van een goede baan betaald met geen kinderen krijgen. Gelukkig is die tijd achter de rug. Nu is vermoeidheid de prijs die we betalen. Maar met die vaststelling zijn we er niet, dan begint het gesprek pas."

Spiraal

– In uw boek bent u uitgesproken optimistisch over de toekomst. Waarom eigenlijk?

Brinkgreve: „Ik heb het idee dat het op dit moment spaak loopt, zowel voor vrouwen als voor veel mannen. De eisen op het werk worden tegenwoordig zo hoog opgeschroefd dat ook veel mannen er aan onderdoor dreigen te gaan. Die werkdruk moet echt verminderen. We zitten in een spiraal van steeds hogere eisen. Ik geloof dat veel mensen er van doordrongen zijn dat daar iets aan moet gebeuren."

„Nu al zie je dat mannen het niet meer kunnen maken om thuis te komen en zich vervolgens te verbergen achter de krant. Geen man kan het huishouden nog helemaal aan zijn vrouw overlaten. En daarnaast zie je steeds meer mannen tijd uittrekken voor hun kinderen. Het is nu veel meer maatschappelijk aanvaard dat een vader tijd besteedt aan zijn kinderen dan bij de vorige generatie vaders. De kinderen naar school brengen is tegenwoordig helemaal niet slecht voor de status."

„Je hoort mij niet zeggen dat er geen strijd meer geleverd hoeft te worden. Maar dan denk ik ook aan de strijd buitenshuis. De sociale zekerheid moet veranderen, de organisatie van de arbeid moet anders, er moeten meer verlofmogelijkheden komen, meer mogelijkheden om korter te werken. Het wordt dé opgave voor de komende tijd: hoe kunnen gezinsleven en werk gecombineerd worden voor mannen én vrouwen."

Christien Brinkgreve: De vrouw en het badwater. Uitgeverij Meulenhoff, f 32,50.

volgende zaak

door rob peters

De steunfraudeurs

Steunfraude wordt meestal gepleegd door het onjuist invullen en ondertekenen van formulieren en het vervolgens ten onrechte innen van geld uit sociale kassen. Strafrechtelijk is het misdrijf ondergebracht bij artikel 225 van het Wetboek van Strafrecht, dat valsheid in geschrifte strafbaar stelt.

Hij (64) bet voortdurend het zweet dat in straaltjes uit zijn nek gutst. Zijn blik, permanent op zijn schoenen gericht, ligt ergens tussen getergdheid en ontevredenheid. Zij is 61 en zit er met permanentje en bril bij zoals alle oudere dametjes. Gelaten, op alles voorbereid. Niet direct het type burgers dat je verwacht in een steunfraudezaak voor de meervoudige kamer van de rechtbank.

Toch staan er negentienduizend gulden niet opgegeven verdiensten op de lat van de fiscus en de sociale dienst.

Huub en Annette staan terecht op een moment dat landelijk de jacht op profiteurs pas goed geopend is. Cijfers van de sociale diensten in Groningen, Rotterdam roepen om wraak en forse aanpak. Mr. P. van Hilten vergeet niet als vertegenwoordiger van het Openbaar Ministerie aan die landelijke tendens te refereren. De twee door het leven getekende echtelieden ontgaat het gebeuzel over algemene preventie zichtbaar. Wel is er herkenning als diezelfde officier van justitie laat weten dat wat hem betreft de celdeuren voor Huub en Annette gesloten blijven. Terugbetaling aan de gemeente en een opgelegde strafkorting door de sociale dienst drukken al zwaar genoeg. Van Hilten vindt onbetaalde arbeid voldoende. Voor Huub eist hij 240 uur (in plaats van zes maanden cel) voor Annette veertig uur (in plaats van vier weken zitten). „Alles beter dan de schande van de gevangenis," zeggen ze deemoedig.

Huub was tot 1974 bouwvakker, een gedegen vakman. Een ongeluk maakt een einde aan zijn leven op de steigers. Huub ging sukkelen, kreeg hartklachten en suiker. Annette probeerde de problemen met een man die zijn energie niet kwijt kan, op te vangen. Dat lukte na verloop van tijd nauwelijks meer. „Hij verdween in de afgelopen jaren zeker 27 keer voor kortere of langere tijd omdat hij het allemaal niet meer aan kon," zegt zij alsof het de gewoonste zaak van de wereld is.

„Ik wist op een gegeven moment niet meer waar ik aan toe was," geeft zij kordaat de reden dat zij daarom enkele jaren geleden een baantje als interieurverzorgster heeft aangenomen.

Huub heeft die bijverdiensten nooit vermeld op de formulieren die hij wekelijks moest invullen en inleveren bij de sociale dienst. Formulieren en andere administratieve bescheiden zijn, zo zegt hij, niet direct zijn sterke punt. Hij heeft er niet eens bij stilgestaan dat hij in de fout ging. Dat ook al omdat hem tijdelijk volledig ontging wat er in zijn omgeving gebeurde. Tijdens de behandeling bestudeert Huub slechts zijn schoenen. De rustige ondervraging zorgt er wel voor dat na verloop van tijd de stroom zweetdruppels langzaam opdroogt.

De rechtbank schat veertien dagen later deze steunfraudeurs menselijk mild in. Voor Huub wordt de uitspraak twee maanden gevangenisstraf geheel voorwaardelijk; gezien zijn gezondheidstoestand wil de rechtbank van onbetaalde arbeid niets weten. Annette wordt vrijgesproken. De rechters nemen aan dat zij door het gebrek aan communicatie in het algemeen, er nauwelijks weet van had welke formulieren haar man invulde, laat staan op welke manier hij dat deed.

Steunfraude en steunfraude, dat is nog altijd twee.

IKL

WERKEN AAN NATUUR EN LANDSCHAP

Bij de stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen in Limburg, IKL, ontstaat binnenkort de vacature van

PROJECTVOORBEREIDER M/V

De taken van deze medewerker bestaan uit het voorbereiden en begeleiden van projecten voor landschapsonderhoud, soortenbescherming en kleinschalige natuurontwikkeling. Van de functionaris wordt bovendien een bijdrage verwacht aan de beleidsmatige ontwikkeling van de organisatie. Het werkgebied ligt naar verwachting voornamelijk in Zuid-Limburg. De standplaats is Roermond.

De werkzaamheden, die deels zelfstandig en deels in teamverband uitgevoerd worden, bestaan onder meer uit:
- het opstellen van gebiedsgerichte beheers- en werkplannen voor kleine landschapselementen;
- de begeleiding van lopende projecten, inclusief het secretariaat van plaatselijke begeleidingscommissies;
- de voorbereiding en uitwerking van projecten op het gebied van soortenbescherming en kleinschalige natuurontwikkeling;
- het onderhouden van de contacten met subsidiënten, betrokken overheidsinstellingen en andere organisaties;
- het geven van voorlichting over de projecten door middel van presentaties en het schrijven van artikelen.

Aan kandidaten worden de volgende eisen gesteld:
- een vakopleiding op HBO-niveau, aangevuld met praktijkervaring in genoemde werkzaamheden;
- een accurate en zakelijke instelling;
- het vermogen om in teamverband te kunnen functioneren.

De stichting IKL heeft voor kantoormedewerkers een eigen rechtspositieregeling, gebaseerd op die voor trendvolgers.
Inschaling vindt plaats in schaal 8, met een maximum maandsalaris van ƒ 4.631,81.

Schriftelijke sollicitaties dienen vóór 30 januari gericht te worden aan de stichting IKL, postbus 154, 6040 AD Roermond. Nadere inlichtingen worden verstrekt door de projectcoördinator, de heer H. Schmitz, telefoon 04750-31200.

De stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen in Limburg (IKL) is een organisatie die zich inzet voor de bescherming en het onderhoud van landschapselementen als hagen, houtwallen, hoogstamboomgaarden en dergelijke. Kleinschalige natuurontwikkeling en soortenbescherming vormen eveneens een belangrijk onderdeel. Voor de uitvoering van haar taak beschikt de stichting onder meer over een buitendienst van 70 medewerkers.

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

GGD Oostelijk Zuid-Limburg

Het Overloon 2
Postbus 155
6400 AD Heerlen

De GGD is een door 11 in Oostelijk Zuid-Limburg gelegen gemeenten ingesteld samenwerkingsverband. De dienst heeft circa 130 medewerkers en is werkzaam op het terrein van algemene preventieve gezondheidszorg, de jeugdgezondheidszorg, de bedrijfsgezondheidszorg en de ambulancehulpverlening. Het werkgebied omvat circa 290.000 inwoners.

Bij de afdeling Beleid kan in vaste dienstverband worden geplaatst een

SYSTEEMBEHEERDER (M/V)

Functie-informatie

De geautomatiseerde informatievoorziening binnen de dienst vindt momenteel plaats met behulp van een centrale computer, met daaraan gekoppeld een aantal beeldschermen, PC's en printers. Op dit systeem draaien een aantal, veelal zelf met behulp van MAPPER ontwikkelde toepassingen. In de nabije toekomst ligt het in de bedoeling over te gaan tot het gebruik van een integraal netwerk. De huidige zelf ontwikkelde toepassingen zullen geleidelijk worden vervangen door standaardpakketten.
De systeembeheerder is verantwoordelijk voor de technische vraagstukken met betrekking tot het geautomatiseerd informatiesysteem en het doelmatig functioneren hiervan. Taken in dit kader zijn:
- het uitvoeren van het automatiseringsbeleid;
- ontwikkelen en implementeren van applicatieprogrammatuur (uitvoeren van implementatietrajecten, invoeringsbegeleiding, ontwikkelen van kleine ad hoc systemen e.d.);
- ondersteunen, instrueren en adviseren van gebruikers betreffende het gebruik van apparatuur en programmatuur;
- het beheer van apparatuur en programmatuur;
- deelnemen aan overlegorganen in en buiten de dienst.

Functie-eisen

Vereist is een relevante opleiding op MBO-niveau, aangevuld met bijv. enkele ambi-modules. Voorts is een gedegen praktijkervaring vereist op het terrein van bij voorkeur UNIX-systeemprogrammatuur en NOVELL-netwerken. Kandidaten dienen bij voorkeur woonachtig te zijn in de regio Oostelijk Zuid-Limburg.

Arbeidsvoorwaarden

Het salaris is afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring maximaal f. 3650,00 per maand. In de toekomst is een uitloop tot f. 4019,00 per maand niet uitgesloten. Van toepassing is de rechtspositieregeling voor overheidspersoneel.

Informatie

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de heer M.F.W. Simons, hoofd afdeling Beleid, tel. 045-712811, tst. 241.

Procedure

Schriftelijke sollicitaties kunnen onder vermelding van vacaturenummer 33 binnen 10 dagen worden gezonden aan de directeur van de GGD Oostelijk Zuid-Limburg, de heer R.G.P. Hagenouw, arts, Postbus 155, 6400 AD Heerlen. Een medisch en eventueel psychologisch onderzoek maken deel uit van de selectieprocedure.

EISMANN B.V. DIEPVRIES THUISDIENST

Eismann B.V. diepvries thuisdienst is voor u een sterke partner. Eismann, de grootste diepvries thuisdienst in Europa, met op dit moment meer dan 3500 diepvrieswagens in 10 landen van Europa. In de laatste zes maanden zijn er in Nederland 80 nieuwe zelfstandige franchisenemers aangesloten. Service en kwaliteit staat bij Eismann hoog in het vaandel.

U ZOEKT DE MOGELIJKHEID OM ZELFSTANDIG TE WERKEN
Wij zoeken in de komende maanden nog enige

PARTNERS

Succesvolle partners hebben de mogelijkheid om een inkomen van ƒ ... p. mnd. te verdienen.

Wat verwachten wij van onze partners:
- U bent op succes georiënteerd
- U bent in staat om klantgericht te werken
- U bent bereid om minstens 8 uur per dag te werken
- U heeft een rijbewijs.

Heeft u interesse bel direkt:
Dhr. R. Verhoeff
District manager
Tijdens kantooruren: 04499-4800
Na kantooruren: 04130-66804
(ook zaterdag van 18.00 uur tot 21.00 uur)

Wir brauchen Verstärkung!

Für unser junges Modegeschäft in Aachen suchen wir zum baldmöglichsten Eintritt

VERKÄUFERINNEN

Wir bieten eine gründliche Einarbeitung in unserem jungen Team.
Wenn Sie sich für eine interessante und abwechslungsreiche Tätigkeit begeistern können, rufen Sie uns schnell an.

Tel.: 0049-241/49191 Frau Beaujean.

Exclusief en betaalbaar zitkomfort

MONTEL

Montel, de specialist in zitmeubelen, opende recentelijk haar 15e vestiging op de woonboulevard in Heerlen.
Door de geweldige kollektie, de exclusieve modellen, de grote keus in uitvoering en niet in het minst door de vertrouwde ... prijzen, mogen wij ons in een toenemende ... verheugen.
In verband daarmee willen wij graag op korte termijn in kontakt komen met kandidaten voor de funktie van

PART-TIME MEUBELVERKOPER/STER

... ervaring in de meubelverkoop ... Mogelijk ... een ... honorering tegenover, terwijl de werktijden, met uitzondering van de zaterdag, in overleg kunnen worden geregeld.

Heeft u belangstelling? Bel dan maandag 18 januari a.s. tussen 13.00 en 17.30 uur met ons telefoonnummer (045) 754208.

MONTEL ZITMEUBELEN VINDT U IN NEDERLAND IN: UTRECHT, HILVERSUM, AXEL, EINDHOVEN, ARNHEM, OLDENZAAL, LEIDSCHENDAM, BEVERWIJK, ..., GRONINGEN, HEERENVEEN, ROTTERDAM, HEERLEN, ZUTPHEN, ZEVENHUIZEN EN ZWOLLE ...

Modehuis Kohnen

zoekt voor spoedige indiensttreding:

een aktieve full-time medewerkster

leeftijd 20-30 jaar

ervaring in het modevak geniet de voorkeur.

Wij verwachten o.a.:
- een representatief voorkomen;
- goede contactuele eigenschappen;
- collegialiteit en service-gerichtheid;
- kennis van de moderne talen.

Uw schriftelijke sollicitatie met recente pasfoto wordt vertrouwelijk behandeld en verwacht bij:

Modehuis Kohnen
Postbus 116 - 6440 AC Brunssum

HORECA BULLETIN zoekt een aktieve advertentie-verkoper (m/v) voor haar editie Limburg. E.e.a. op full-time basis ... Graag je reactie naar: Horeca Bulletin, postbus 2001, 4800 CA Breda t.a.v. R. de Deugd.

Wèrk!

Process-operator m/v

Voor bedrijven in Kerkrade, Heerlen en Nuth zoeken wij kandidaten met een LTS of MTS-opleiding richting procestechniek. Ben jij tussen de 20 en 30 jaar, enthousiast en weet je van aanpakken, dan hebben deze bedrijven mogelijkheden voor jou. Voor meer informatie kun je terecht bij Roger Geurden.

Produktiemedewerkers m/v

Voor een bedrijf in Kerkrade dat zich bezighoudt met de produktie van kleine metalen onderdelen, zoeken wij mensen met een LHNO- of MAVO-opleiding die in Kerkrade of directe omgeving wonen. Ben je tussen de 18 en 22 jaar en beschik je over een scherpe blik en vaardige handen? Informeer dan bij Esther Grimbergen.

Tènce uitzendbureau
Raadhuisplein 8, 6411 HK Heerlen
Telefoon 045-712121

WELLING WEERT

De B.V. Aannemingsmaatschappij Welling Weert is, samen met 4 andere vennootschappen, onderdeel van Welling Didam Holding B.V. De hoofdactiviteiten van dit concern richten zich op de woning- en utiliteitsbouw, de beton- en waterbouw alsmede renovatie en onderhoud. Welling Weert heeft 30 medewerkers in vaste dienst en is als toeleverancier voornamelijk actief in de woning- en utiliteitsbouw. Deze vestiging in Weert is een ... onderneming en opereert nagenoeg zelfstandig. Vanwege toename van werkzaamheden zijn we op zoek naar een (m/v)

Hoofd Financiële Administratie

breed inzetbare MBO'er die affiniteit heeft met de bouwwereld.

De functie
- In samenwerking met 2 medewerkers wordt u verantwoordelijk voor de financiële administratieve organisatie van Welling Weert. Hiertoe behoren o.m. de bedrijfsadministratie en de loon- en salarisadministratie.
- In het bijzonder richt u zich op de organisatie en beheersing van de projectadministratie van alle bouwwerken (kostenverantwoording, kostenbewaking, facturering, nacalculatie, controle, etc.). In dit kader heeft u contact met opdrachtgevers, onderaannemers en de Holding in Didam.
- U rapporteert rechtstreeks aan de directie en - in bepaalde gevallen - aan de controller van de Holding.

Vereist
- Een financieel-administratieve c.q. boekhoudkundige opleiding op minimaal MBO-niveau. Aantoonbare kennis van genoemde vakgebieden.
- Enige jaren ervaring in een soortgelijke functie binnen een kleine en/of middelgrote onderneming, b.v.k. in de bouw- of aanverwante sector.
- Als persoon bent u breed inzetbaar met een goed organisatie- en probleemoplossend vermogen. Uiteraard bezit u teamgeest en heeft u een sterk gevoel voor cijfers en een accurate werkwijze.
- Leeftijd: vanaf ± 28 jaar.

Geboden
- Een zeer zelfstandige functie binnen een sterke en gerenommeerde onderneming. Een functie boven dien die u naar eigen inzichten verder kunt invullen en u leeftijdsgenoten maken met de volledige breedte van het financieel-administratieve vakgebied.
- Vanuit de Holding wordt u - indien nodig - professioneel ondersteund. De cultuur is informeel, actiegericht en vraagt zelfsturing.
- Het beloningspakket conform uw kwaliteiten en zwaarte van de functie.

Heeft u interesse in een kandidaatstellingsgesprek? Ze ja, stuur dan uw brief met c.v. onder vermelding van ref.nr.: 73.7130 naar Mercuri Urval B.V. Boschdijk 80 5612 AN Eindhoven.

De belangstellende interviews zijn gepland op 2 februari a.s. in Eindhoven.

Mercuri Urval

tempo-team uitzendbureau

CURSUSSEN
Opleiding telefonist(e)
...
TEKENAAR
MTS'er Elektronica m/v
...
Meter Bestelkundige m/v
...

felix philips staal & metaal b.v.

Felix Philips Staal & Metaal B.V. is een groothandel in walserijprodukten, buizen, gereedschap- en konstruktiestalen, non-ferro metalen en technische kunststoffen.

Wij vragen voor spoedige indiensttreding, een:

COMMERCIEEL-TECHNISCH MEDEWERKER (m/v)

voor onze verkoop-binnendienst

- Bij de verkoop-binnendienst ligt het accent voornamelijk op het aktief verkopen van ons gehele assortiment ...
- Adviseren omtrent ... en de bewaking hiervan.
- Het ... van de ... en/of ... opdrachten ...
- Als u een opleiding op minimaal M.B.O.-niveau heeft en zowel commerciële als technische vaardigheden en ervaring heeft.
- Als u aantoonbare ervaring in een soortgelijke funktie ...
- Als u zich goede ... eigenschappen heeft.

Wij bieden ...

Waarop kunt u rekenen ...

Schriftelijke ... aan:
F. Philips Staal en Metaal B.V., postbus 22043, 6360 AA Nuth.

De Lintzen Groep is een veelzijdige organisatie op het gebied van wegenbouw, pijpleiding- en kabelwerken, huur- en montagewerken en industriële verhuizingen.

In Nederland en België operationeel met verschillende divisies, die, integraal samenwerkend, wanneer het gaat om totaalprojecten.

De Lintzen Groep heeft drie vestigingen:
- Lintzen Wegenbouw, Sittard, Dieteren, Zonhoven (B)
- ...
- Lintzen Hijs- en Montage ...

lintzen groep

Voor onze divisie pijpleiding en kabelwerken vragen wij op korte termijn:

ERVAREN UITVOERDER KABEL- EN LEIDINGWERKEN M/V

Van de kandidaten wordt verwacht een opleiding op MTS-niveau, goede contactuele eigenschappen, leidinggevende capaciteiten en goede uitdrukkingsvaardigheid in woord en geschrift.

Daarnaast zoeken wij:
- fotolasser m/v
- pijpmonteurs m/v
- fitters m/v
- grondwerkers m/v

Voor alle functies geldt dat het werkgebied Zuid-Nederland zal zijn.

Nadere informatie kan worden gevraagd aan dhr. Looyen, Tel. 046-511441.

Schriftelijke sollicitaties kunnen binnen 14 dagen gericht worden aan:

WEGENBOUWBEDRIJF J. LINTZEN B.V.
Postbus 49, 6130 AA Sittard.

de lintzen groep

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Gert-Jan Dröge: 'Voor filosofie moet je bij Mulisch zijn'

Zaterdag was hij er weer, Gert-Jan Dröge (49) met zijn tv-programma Glamourland. Nog één seizoen en dan vindt hij het welletjes. „Ik wil gewoon weer iets anders," zegt de in Enschede geboren en opgegroeide society-reporter. Ach, Enschede. „In de buik van mijn moeder had ik al zoiets van: ‚Kunnen we niet verhuizen naar Amsterdam'. Naar de grote stad waar alles gebeurde. „Alles wat ik tot nu toe in mijn leven heb gedaan, had ik absoluut niet in Enschede kunnen doen." Gesprek met een hofnar, die gek is op het absurde.

DOOR RINDERT PAALMAN

Op een feestje tijdens het filmfestival in Cannes was een jonge vrouw op hem afgekomen. Een leuke meid, zegt hij, en mooi bovendien. „Meneer Dröge, bent u getrouwd?" imiteert hij. Nee. „Getrouwd geweest?" Nee. „Zoudt u misschien willen trouwen?" Tja, gut, je kunt niet weten. „Mijn moeder zou zo graag met u willen trouwen."

„En toen kwam me daar toch een taart van een vrouw binnen," roept hij ontzet. „Nee maar, een dragonder. Met een metershoog kapsel. Zulke oorbellen. En een boezem – waahbs. Alles d'r op en d'r aan. Als ze meer dan twintig miljoen gulden had gehad, had ik misschien nog 'ja' gezegd, ook."

Hij schatert het uit, voor het eerst tijdens het gesprek, en moet zich aan de bank vasthouden om niet op de grond te vallen.

„Al die dames, die mij huwelijksaanzoeken doen, 't is een totaal nieuwe ervaring voor me. Als kind had ik een sterk minderwaardigheidscomplex. Ik vond alles lelijk aan me, zelfs mijn naam vond ik niet mooi. En mijn stem... vreselijk. Wie had ooit gedacht, dat ik nog iets met mijn stem zou kunnen doen."

„Bekend zijn heeft rare kanten, hoor. Er zijn meer dagen dat je bezig bent met het feit dat je bekend bent dan met je werk. Veel leuke, maar ook vervelende dingen. Als je een beetje triestig over straat loopt, roept er opeens iemand jolig: ‚Hallooh, daar zijn we weer...' Moet je toch leuk terug doen. Het lijkt wel of ik alleen word herkend als ik in een winkel twaalf repen chocola sta te kopen, of voor de etalage van een sexshop sta, of met zes plastic tassen in de tram van lijn twee zit. ‚Gaat het weer een beetje, mijnheer Dröge?"

Een rustig hoekje in het hotelgedeelte van Americain in Amsterdam. Hij zit voortdurend te wippen op de punt van de bank, een pilsje met een 'kopstootje' wodka voor zich en rokend als een schoorsteen. Gekleed in het inmiddels bekende donkerblauwe pak en lichtblauwe overhemd, met de stropdas met schuine rode en gele strepen. „Saai? Dat doe ik alleen maar voor m'n werk. Ik moet er niet aan denken, zeg, om zoals Hans Kazan elke week een ander gekleurd jasje en vrolijke das aan te hebben. Als society-reporter moet je je bescheiden opstellen, niet doen alsof je de ster van de avond bent. Dus niet *overdressed* zijn, de gastvrouw moet schitteren."

Een paar jaar geleden al weer was hij voor het laatst in zijn geboorteplaats Enschede ter gelegenheid van de opening van de Jan Cremer-tentoonstelling in het Rijksmuseum. Of was het naar aanleiding van de presentatie van het boek De Hunnen in het Memphis-hotel? Hij weet het niet meer precies, maar hij en Jan waren na afloop samen de stad ingegaan en ze hadden elkaar de plekken van vroeger aangewezen.

„Mijn god, wat hebben we gelachen," zegt hij. Hijzelf was nog over de heg geklommen bij de Sint Jozefschool langs het spoor en had daarbij beide knieën opengehaald. „Zulke gaten in de broek. In één klap terug in mijn jeugd." Voorbij de Hema komend had Jan hem het verhaal verteld van de in de jaren vijftig bekende zangeres 'pieeep', die daar achter de schutting door een van haar muzikanten op een vuilniston werd 'pieeep'. Ja, Jan kende veel van zulke scabreuze anekdotes. „Als we elkaar zien, wil hij altijd Twents praten. Maar het enige wat ik dan weet te zeggen is: Je mot nich zo nuil'n."

● *Gert-Jan Dröge: 'Het gebeurt misschien eens in de twee jaar dat ik huilend in mijn bed lig en denk: 'Wat ben ik toch eenzaam'. Dat is toch niet vaak?'* Foto: KIPPA

Vader was tandarts. Praktijk en woonhuis stonden aan wat nu het Stationsplein is. Vier mooie statige witte huizen op een rij, die al lang zijn gesloopt voor de aanleg van het busstation. Nakomertje was hij in een katholiek gezin. Moeder overleed, toen hij zeven was, en met de tweede vrouw van zijn vader klikte het – eerlijk gezegd – niet zo erg. Vader had zo'n grote praktijk, dat hij 'm nauwelijks zag. „Hij had nooit tijd voor ons. Als je 'm wilde spreken, kon je het beste tussen de patiënten in de wachtkamer gaan zitten, totdat je aan de beurt was. Heb ik regelmatig zo gedaan."

Een tamelijk streng katholiek gezin. Na de lagere Sint Jozefschool, waarvan de noodlokalen zaten ingeklemd tussen de textielfabrieken langs de spoorlijn naar Gronau, ging hij naar de middelbare school in Hengelo. De laatste jaren van zijn gymnasium zat hij op kostschool, in Oldenzaal bij de carmelieten. „Ik ben nog misdienaar geweest en heb in het koor gezongen. Alles beleefd, zo'n overdosis dat ik nu niets meer aan het geloof doe."

Terugblikkend stelt hij vast dat hij 'best een goede jeugd heeft gehad, redelijk zonder zorg, maar ook wel met ellende.' „Ik was veel op mezelf. Ik had een miniatuurcircus met allerlei beestjes en attributen, want ik wilde circusdirecteur worden. Maakte zelf de programma's en voerde in m'n eentje complete voorstellingen op. Succes verzekerd."

– Tegen het vrouwenblad Viva zei je, dat je op de dag van je geboorte al weg wilde uit Enschede.

„Ach, je moet toch wat leuks zeggen tegen journalisten," zegt hij met gespeelde ironie. „Ik heb bedoeld," gaat hij vervolgens onverdroten verder, „dat ik eigenlijk al voor mijn geboorte weg wilde. In de buik van mijn moeder had ik zoiets van: kunnen we niet naar Amsterdam verhuizen."

„Voor mij stond al heel vroeg vast dat ik naar de grote stad wilde. Ik wist niet precies wat ik wilde, het was nog iets vaags, iets ondefinieerbaars, iets artistieks, maar in elk geval iets dat met de grote stad te maken had. Toneel, mode, glitter. En wat was er in die tijd – jaren vijftig – in Enschede nou te doen? Henk Elsink trad wel eens op en je had het Wiener Café. Ik zag me ook geen circusdirecteur in Enschede worden. Ik droomde wel eens van iets leuks bij Opera Forum, maar ja, Amsterdam leek me toch leuker."

Hij volgde een paar jaar toneelschool in Arnhem – 'nee, Arnhem was ook niet bepaald het idee van de grote stad' – en kwam vervolgens - 'eindelijk' – in Amsterdam terecht. Hij was ondermeer regieassistent van de musical Anatevka en van Peter Schats opera Reconstructie, werd later programmaleider van Paradiso en vervulde een spraakmakende rol in de Amsterdamse horecawereld als uitbater van trendy discotheken als Chez Nelly, met Nelly Frijda, met wie hij na een maand al flinke bonje kreeg, en Richter van waaruit Jan Lenferink de talkshow RUR presenteerde en waarvoor hij de produktie deed.

Voor de baan in Paradiso had hij een 'heel brutale sollicitatiebrief' geschreven: 'Verscheur de andere sollicitaties maar, want ik ben de man die u zoekt.' „Ik wist niks van popmuziek, interesseerde me er ook voor geen meter voor, maar was er van overtuigd dat ik die baan kreeg. Ach, na een paar weken weet je wat er aan popgroepen rondloopt en wat *available* is voor Paradiso. In tweeëneenhalf jaar heb ik er toch zo'n vijfhonderd geboekt. Echt grote vernieuwingen op popgebied zijn er uit mijn tijd echter niet voortgekomen."

„Maar we brachten leuke shows. Eigen revues, rolschaatsnummers, een heilige mis. De tijd was er rijp voor, de tijd van camp, van Andy Warhol. Die heeft veel dingen gedaan, waar ik me in kan vinden. We lieten Olga Lowina optreden, het Werktheater, Vinkenoog, Johnny van Doorn en wie al niet.

En de Zangeres zonder Naam. Dat was een grote schok, mag je wel zeggen. Ze wilde aanvankelijk niet. 'Al die verslaafden,' zei ze. Ik heb haar opgezocht in dat prachtige huis van d'r waar alles scheef staat en haar uitgelegd wat de bedoeling was. Haar liedjes zouden worden geïllustreerd met een lichtshow. Als ze bijvoorbeeld 'Ach vader lief, toe drink niet meer' zou zingen, zou er achter haar op een groot scherm een filmpje met allemaal drinkende mensen en spetterende fonteinen en sterren verschijnen. Echt des Paradiso's. Ik zie haar nog zo opkomen. Ze struikelde over de eerste de beste junk. Prachtig. Ja, dat vind ik mooi, ik hou van het absurde."

Halverwege de jaren tachtig vroeg het weekblad Haagse Post hem of hij een society-pagina wilde maken. In de tijd van Chez Nelly – 'een besloten sociëteit voor artiesten, fantasten, beunhazen en charlatans, kortom voor bijna iedereen' – had hij al wat ervaring opgedaan met Heute Abend, een raar blaadje, zoals hij het noemt, met allerlei onzin-roddels over de cliëntèle. De HP-rubriek was van meet af een succes. Met een fotograaf sjouwde hij recepties, party's en feestjes af, voornamelijk in het Amsterdamse.

De veelal kleine foto's voorzag hij van 'lollige' – volgens sommige betrokkenen 'lullige' – teksten: 'Prof. Voute in een interessant gesprek met de voormalige vrouw van Frank Rijkaard', zette hij eens bij een kiekje van beiden. En onder een fotootje daarnaast, waarop de specialist met de telefoon in de handen staat: ‚Prof. Voute belt zijn vrouw, dat hij vanavond wat later thuiskomt.' Hij zat vaak dagen te broeden op een onderschrift, bemoeide zich ook tot in de details met de opmaak, wat ze bij HP belachelijk vonden, zegt hij. „Het verdiende zo natuurlijk nauwelijks iets, maar dat vond ik niet erg. Ik wilde gewoon dat het perfect werd."

Later rijpte het idee om iets dergelijks voor de tv te doen. Aanvankelijk was TV 10 geïnteresseerd, maar de zender kwam niet van de grond, waarna de Avro toehapte. Het nu begonnen derde seizoen is tevens het laatste. Er zijn negen uitzendingen gepland. Critici zeggen, dat hij eerder had moeten stoppen, want het verrassingseffect is nagenoeg verdwenen. „Het kan er nog net een seizoen mee door," zegt hij zelf, „maar daarna is het ook echt welletjes. Ik wil gewoon iets anders. Met de HP-periode erbij heb ik acht jaar in de society gezeten. Dat is meer dan genoeg. Alles wat ik tot nu toe heb gedaan, heeft nooit langer dan een paar jaar geduurd. Ik heb een rusteloze aard, ben weliswaar nieuwsgierig, maar verveel me ook snel."

– Kom je er nog wel in bij de mensen?

„Het is wel zo, dat er minder uitnodigingen komen dan in het begin, maar nog steeds voldoende voor leuke onderwerpen. Ja, er is veel ijdeltuiterij – ik verbaas me er nog steeds over hoe erg dat bij een hoop mensen is – maar dat is het niet alleen. Sommigen hebben er ook een zakelijk belang bij. Het maakt ze niet uit of ze in goede of in slechte zin in beeld komen, als ze maar in beeld komen."

„Nee, je moet er geen filosofie achter zoeken, daarvoor moet je bij Mulisch zijn. Ik wil de kijkers hooguit amuseren. Ze moeten zelf maar beslissen wat ze er van vinden. Ik doe graag *tongue in cheek*, wat ironisch en meesmuilend, maar altijd zo dat de betrokkenen tevreden zijn als ze het zien en dat mijn vrienden en kennissen af en toe een glimlach om de mond krijgen. Opmerkingen maken, die tweeledig kunnen worden uitgelegd, dat is leuk."

Vertelt hoe hij eens in een item over Ronnie Tober wel 25 maal het woord 'gezellig' had gebezigd. „De open haard, de bloemetjes, de kapsels, de jurken, alles was 'gezellig'. Sommigen vonden het genant, anderen welhaast dodelijk voor die jongen, maar Ronnie was zelf heel tevreden. Hij had heel veel complimenten gehad."

„Of zoals die modeshow in Venlo, waar vreselijke tut-kleding werd getoond. ‚Mevrouw Lies weet-ik-hoe-ze-heet kleedt iedereen in Maasbree', zei ik, en ‚Frank Govers mag wel oppassen.' Ze belde me later op, ze was bedolven onder de loftuitingen en had er veel extra werk door gekregen. Zo zit dat dus."

– Je speelt graag de hofnar.

„Dat is een heel sterke opmerking. Mag ik je daar mee complimenteren? Ik wil graag af en toe een beetje prikken en raar doen, niet alleen in Glamourland, maar ook in het dagelijkse leven. Ik mag de mensen graag aan het lachen maken, het liefst op een intelligente en geestige manier. Ja, hofnar... heel goed. Nu Beatrix nog overtuigen."

– Je bent onderhand zelf een deel geworden van het wereldje, dat je op de hak neemt.

Hij heft theatraal de armen. „Tja, dat is een groot probleem, maar er is niks aan te doen. Ik kan stoppen met het geven van interviews, maar zoveel geef ik er niet."

– Het ene Ster-spotje na het andere.

„Ben ik ook altijd op tegen geweest, maar ik vind België zo leuk en toen ze vroegen of ik reclame wilde maken voor de Ardennen, heb ik het maar gedaan."

– En het betaalt goed.

„Het betaalt uit-ste-kend, meneer."

– Het echte Zwitserleven-gevoel.

„Heerlijk. Kon ik eindelijk eens koning Ludwig de Tweede van Beieren spelen. Dat is altijd een droom van me geweest. Ik zeg wel eens gekscherend dat ik me een beetje zijn reïncarnatie voel. Die man was ook een dromer, iemand die altijd peinzend het raam uit keek. Maar hij was wel iemand die zijn dromen waarmaakte en mooie dingen heeft nagelaten. Hij stimuleerde en pushte anderen. Daar herken ik me wel in."

– Maar hij was ook eh... gek.

„Dat mag je wel zeggen, ja. Net zoals Catharina de Grote van Rusland. Ik ben pas in St.-Petersburg geweest. Die vrouw liet echt fantastische dingen na. Ik hou van zulke mensen, ik hou van iedereen die niet saai is. Ik heb een hekel aan saaiheid, waarschijnlijk omdat ik zelf zo saai ben, denk ik."

– Ludwig pleegde zelfmoord.

„Zover gaat de vergelijking nou ook weer niet. Moord of zelfmoord, dat is nooit duidelijk geworden. Hij werd in elk geval niet oud, 47 jaar. Maar ik wil ook niet echt oud worden." En na een stilte: „Hij was niet zo'n gelukkige man. Een beetje eenzaam. *So what.*"

– Jij bent wel gelukkig?

„Best wel. Nee, het is niet zo dat ik eenzaam ben. Maar ik ben graag alleen. Het gebeurt misschien eens in de twee jaar dat ik huilend in mijn bed lig en denk: 'Wat ben ik toch eenzaam'. Dat is toch niet vaak?"

– Dolf Brouwers is zich in zijn dagelijkse leven helemaal gaan gedragen als Sjefke van Oekel...

„En nu denk jij dat ik een karikatuur van me zelf aan het worden ben. Ik hoop toch dat dat niet het geval zal zijn. Jemineetje, je maakt me aan het schrikken. Mensen zien me op tv regelmatig met de handen op de rug door een gezelschap mensen lopen. Dat heeft iets karikaturaals, ja, maar dat ijsberen heb ik m'n hele leven lang al gedaan."

„Meneer," pruilt hij na een korte pauze, met die zo karakteristieke stem, „daar kan ik toch helemaal niets aan doen. Dat doe ik echt niet expres. Zo ben ik nu eenmaal. Heus, gelooft u mij toch."

ander-zijds

Durf

DOOR SANTE BRUN

Dit is een moeilijk onderwerp: het gaat om de stelling, dat de mensen tegenwoordig niks meer durven. Het onderwerp is moeilijk, omdat toen de mensen nog wèl durfden, het ook altijd mis ging. Ik bedoel: de Eerste Wereldoorlog kon beginnen omdat de Duitse keizer het lef had om zonder een behoorlijke aanleiding zijn troepen naar België en Frankrijk te sturen; en de Britten en Amerikanen hebben daarna uit ten dele ook niet helemaal frisse motieven honderdduizenden van hun soldaten een zinloze dood in durven jagen, ten einde de Duitsers daar weer te verwijderen.

Hitler heeft het aangedurfd de Tweede Wereldoorlog te beginnen, op wel zeer valse voorwendsels – als je er al van uit kunt gaan dat de handelingen van een stapelkrankzinnige onder de noemer 'durven' gerangschikt kunnen worden.

Achteraf redeneren is natuurlijk toch altijd een hachelijke bezigheid. Maar wat zou er gebeurd zijn als de Engelsen en vooral de Amerikanen besloten hadden dat die oorlog in Europa hen eigenlijk niet aanging, en het dus niet aangedurfd hadden, in te grijpen?

Wij aarzelen nu al bijna twee jaar met ingrijpen in Joegoslavië, gewoon omdat onze democratisch gekozen bestuurders het niet aandurven hun mooie baan in de waagschaal te stellen door het nemen van gedurfde beslissingen, die dan mensenlevens zouden gaan kosten aan de eigen kant. Als Roosevelt op die manier had geredeneerd, dan zouden wij nu misschien niet eens democratisch gekozen bestuurders hebben. En ook de toenmalige president van de VS wist dat duizenden van de mannen die hij de oceaan over stuurde niet verder zouden komen dan een soldatenbegraafplaats, bijvoorbeeld die in Margraten.

In Joeslavië zullen we toch een van tweeën moeten durven: er troepen heen sturen, of definitief durven zeggen dat we er niks mee te maken willen hebben, en dat ze elkaar maar verder moeten afmaken zoveel ze willen. Dat zou nog eens getuigen van moed, treurige moed in dit geval.

Maar er is meer.

Vroeger bleef de bemanning, of minstens de kapitein van een schip in gevaar, zolang aan boord als maar enigszins kon; voor mij hoeft de kapitein niet meer de heldenmoed op te brengen met het schip ten onder te gaan. Maar als de kapitein van de Brear een beetje begrepen had wat onder andere de consequentie was van het hebben van een dergelijke verantwoordelijkheid, dan zou het schip misschien op sleeptouw genomen kunnen zijn. Zou kunnen zijn, want ook hier is het een geval van achteraf praten. In ieder geval zal deze kapitein niet de geschiedenis ingaan als kapitein Kurt Carlsen, die tot het laatste moment aan boord bleef van zijn schip de Flying Enterprise, dat zinkende was in het Brits Kanaal – en die schuit had niet eens olie aan boord. Kom daar tegenwoordig nog maar eens om.

De zeldzame gevallen waarin tegenwoordig iemand nog iets durft, wordt hij meestal gedwongen, of laat zich dwingen, de keutel weer in te trekken. Ik noem als voorbeeld staatssecretaris Kosto die opmerkte dat mensen die zich illegaal in Nederland bevonden weg moesten.

En het nieuwste voorbeeld is uiteraard dat van de Belgische parachutisten, die ik mijn hele leven als geharde soldaten heb beschouwd die zomaar uit een vliegveld durfden springen, maar die nu teruggetrokken zullen worden als westerse troepen echt betrokken zouden worden in de strijd op de Balkan.

Ik durf het wel te zeggen, vindt u ook niet?

UITSLAG TREKKING

GIROLOTERIJ BANKLOTERIJ

Blue-jeans en barbecue aan de Potomac

Henry Kissinger was een van de meest invloedrijke mensen ter wereld. In Washington genoot hij een supersterren-status. Maar toen in 1976 een eind kwam aan acht jaar Republikeins bewind in het Witte Huis, wist Kissinger niet hoe snel hij de hoofdstad moest verlaten. „Ik kan het niet verdragen geen rol meer te spelen en als outsider behandeld te worden," zo zou hij eens zijn verhuizing naar New York verklaard hebben.

● *De president speelt saxofoon – het is even wennen in Washington.*

Foto: GPD

DOOR HANS DE BRUIJN

Een paar duizend Republikeinen maken dezer dagen hetzelfde mee. Zij tellen na dit keer zelfs twaalf jaar aan de macht geroken te hebben ineens niet meer mee. Bezoekers van de topetages van de Washingtonse departementen spreken van een lamlendige sfeer. De kabinetschefs, de afdelingshoofden en andere politieke benoemelingen zitten achter lege bureaus te niksen. Wachtend op de aflossing door een Democratische 'Sturm und Drang'-generatie.

Het Amerikaanse politieke systeem is hard voor zijn functionarissen. Door de wisseling van de wacht op Pennsylvania Avenue 1600 moet niet alleen George Bush op zoek naar een nieuwe woning, maar ook talloze van zijn ondergeschikten. De carrière-ambtenaren mogen blijven, maar wie zijn baantje te danken heeft aan een politieke vriendendienst of het partijlidmaatschap kan inrukken. Zoals in de film: 'Morgen moet je bureau leeg zijn'.

„Je bent ineens de luxe kwijt dat je 's avonds, op weg naar huis, nog even een blik in het Oval Office kan werpen," zei een Witte-Huisdienaar deze week. „Nu mag je plotseling alleen nog door de hekken van Pennsylvania Avenue kijken. Net als de gewone mensen. Het zou gek zijn als je dat niet zou missen." Net als de ambassadeparty's, de feestjes van het Congres en de etentjes bij minister zus of senator zo. Het wordt een leeg bestaan.

Vooral voor Republikeinen is dat een hard gelag. Het is pas de derde keer sinds de oorlog dat zij het veld moeten ruimen. En nooit eerder smaakten zij zo lang – twaalf jaar – de zoete vruchten van de macht. En dan plotseling sollicitatiebrieven moeten schrijven. Of teruggaan naar 'huis', in de een of andere uithoek van de States, waar je macht niets voorstelt. Of toch maar een baantje zoeken in Washington, zodat je je mooie huis kan houden.

Revolutie

Het vertrek van een president brengt in de Amerikaanse hoofdstad altijd een kleine revolutie teweeg. Maar dit keer meer dan ooit. Het zijn niet alleen Democraten die Republikeinen komen vervangen. Maar na twaalf jaar is Washington – hoe Democratisch de stad bij verkiezingen ook steeds weer is – een beetje een Republikeins bolwerk geworden. De duizenden politiek gekleurde ambtenaren hebben wel degelijk een indruk op de stad achtergelaten.

Dat gaat nu in één klap veranderen. De conservatieve, keurig-geklede Republikeinse elite moet plaatsmaken voor... ja, voor wat eigenlijk? „Een jonger, meer trendy volkje," zegt een restauranthouder, die met lede ogen de goedbetalende Republikeinse kaste ziet vertrekken. „Het is nog maar een kwestie van tijd of Lafayette Square (tegenover het Witte Huis - HdB) wordt een fast-foodplein met een Burger King, een Wendy's en een Taco Bell."

Blue jeans en barbecue in plaats van smokings en kaviaar. Er wordt veel gepraat over de eetcultuur die de Clintons mee naar Washington brengen. Bush veroorloofde zich soms een uitstapje naar een Chinees buiten de stad, maar liet zich toch liever verwennen bij een sjieke Italiaan. „Clinton lijkt meer iemand van hamburgers en taco's," verzucht de restauranthouder. Zijn dagelijks bezoek aan de MacDonald's van Little Rock spreekt voor zich.

Maar de lokale horeca springt snel in op de veranderende zeden. In enkele weken tijd zijn zeker twintig nieuwe restaurantjes geopend, die meer mikken op de budgetbewuste Democratische eter. 'Slick Willie's' (gladde Willie, Clintons Republikeinse bijnaam) is de nieuwste, en serveert uiteraard hamburgers, barbecue-vlees en vleesbrood. Er komt ook nog een filiaal van 'Doe's Eat Place', Clintons favoriete eethuis uit Arkansas, naar Washington.

Peetmoeder

Maar 'in' zijn is in Washington is niet alleen eten, al klaagt een zwaar teleurgestelde Republikein „dat alle goeie tafeltjes in mijn favoriete restaurant nu naar andere mensen gaan'. De Democraten zijn anders. Jonger, artistieker, liberaler. Het kunst- en uitgaansleven van Washington zal er de gevolgen van merken. Maar ook het partycircus zal drastisch veranderen. Er komen nieuwe plaatsen waar je moet zijn om 'te zien en gezien te worden'.

Na een uitnodiging voor het Witte Huis – en de Clintons schijnen van plan te zijn geregeld 'gewone' Amerikanen op de koffie of het diner te vragen – is er voor een rechtgeaarde Democraat geen grotere eer dan te worden uitgenodigd bij Pamela Harriman. De 72-jarige 'doyenne' van de Democratische Partij, die algemeen beschouwd wordt als de 'ontdekker en peetmoeder' van Bill Clinton en nog steeds als een kloek over haar kuiken waakt.

Harriman, kleindochter van Winston Churchill en weduwe van gouverneur en presidentieel adviseur Averell Harriman, introduceerde Bill Clinton al vijftien jaar geleden in het Washingtonse society-circuit. Harriman nam in 1980, na de smadelijke nederlaag van Jimmy Carter tegen Ronald Reagan, de taak op zich om de Democratische Partij nieuw leven in te blazen. De verkiezing van Clinton kan zij als de kroon op haar werk beschouwen.

Haar huis in de sjieke wijk Georgetown, waar Jacky Kennedy na de moord op John F. logeerde, wordt de komende tijd nog meer een 'hot-spot' in Washington dan het al is. Wie straks in het nieuwe D.C. wil meetellen, moet op Harrimans gastenlijst terecht zien te komen. Haar invloed op Clintons regering zal groot zijn, voorspellen de insiders, zelfs als zij – zoals de geruchten willen – benoemd zou worden tot ambassadrice in haar geboorteland.

Slechteriken

Washington zal veranderen, verwacht iedereen. Clinton zal zich meer gelegen laten liggen aan de zwarten, die zeventig procent van de bevolking van de stad uitmaken. Zijn wandeling door een zwarte, door drugshandel geplaagde wijk, kort na de verkiezingen, heeft indruk gemaakt. „Dit is een gespleten stad. Letterlijk zwart-wit. Clinton zal makkelijker dan Bush die scheidslijn oversteken," zegt een sociaal werker in een zwarte buurt.

Ook bij belangenorganisaties en sociale instellingen heerst een groot optimisme. Zij verwachten bij de 'Clintonieten' meer gehoor te zullen vinden voor hun noden dan tot nog toe. De directeur van een instituut voor gezinsplanning zei het in een interview zo: 'Het is alsof we een nieuwe vriend in de buurt gekregen hebben. We zijn niet langer de slechteriken.' Abortusklinieken, homo-organisaties en feministen halen opgelucht adem.

Ook de culturele scene is in gespannen afwachting. Clintons geflirt met film en popmuziek – zijn beëdiging wordt opgeluisterd door een breed scala van Hollywood- en MTV-beroemdheden – wekt verwachtingen. Een popconcert op het gras van het Witte Huis? Een jamsessie met de president in een lokale jazzclub? Sinds zijn beroemde optreden op de saxofoon in de talkshow van Arsenio Hall, tijdens de campagne, lijkt niets meer te gek.

'Big business'

In heel Washington schijnt geen tenorsax meer te koop te zijn. Een muziekhandelaar vertelt al weken uitverkocht te zijn. En dat alleen omdat de komende president ook een paar nootjes kan blazen. Speldjes en t-shirts met een saxofoon erop zijn zeer in trek. Zoals overigens alles wat maar herinnert aan Bill Clinton en zijn 'veep', zoals vice-president Al Gore kortweg wordt genoemd. Clinton is momenteel 'big business' in Washington.

Voor de deur van een winkelpand aan L Street staan tientallen mensen geduldig in een rij te wachten. Af en toe laat een potige bewaker er eentje binnen, maar niet voordat een klant de zaak heeft verlaten. Het lijkt de nationale bank wel, maar binnen wordt niets anders verkocht dan Clinton-soevenirs. Petjes met Clinton, t-shirts met de baas erop, buttons, bekers, stickers, dasspelden of presse-papiers. Je kan het zo gek niet verzinnen of het is er.

Bij elke presidentiële inauguratie doet de souvenirindustrie goede zaken, maar nog nooit zoals nu. „Een gekkenhuis," zegt een verkoper. De mensen tellen exorbitante bedragen neer voor memorabilia van de nieuwkomer in het Witte Huis, die over een paar maanden waarschijnlijk voor een habbekrats van de hand zullen gaan. „Het is opwindend. Het gevoel dat er wat gaat veranderen. Daar wil ik bij zijn," zegt een jonge vrouw in de rij buiten.

Koffers pakken

Erbij willen zijn. Dat gold twaalf jaar geleden voor die Republikeinen die nu hun koffers aan het klaarmaken zijn. Zelfs George Bush is al aan het pakken. De rij privé-foto's op het mahoniehouten bureau in het Ovalen Kantoor is al weg. De laden zijn volgens een medewerker zo goed als leeg. Bush reist direct na Clintons beëdiging af naar Houston in Texas, zijn thuisstaat, waar hij op een nu nog braak stuk land een huis gaat laten bouwen.

Andere Republikeinen blijven nog even in Washington hangen. In de hoop een baantje te vinden bij een advocatenkantoor of adviesbureau. Enkele topmensen uit de partij starten een Republikeins research-centrum, dat op de toekomst van de partij gaat studeren. Andere, zoals de volledig van het toneel verdwenen James Baker, Witte-Huis-woordvoerder Marlin Fitzwater en begrotingsdirecteur Richard Darman, zijn van plan boeken te schrijven.

Zo'n tweeduizend banen komen vrij voor Democraten. Maar veel Republikeinen kunnen nog even blijven zitten. Clinton is namelijk erg traag met zijn benoemingen en het vertrek van alle politiekbenoemde topambtenaren op 20 januari zou voor een grote chaos kunnen zorgen. Maar het afscheid komt onverbiddelijk. „De conservatieve elite gaat in ballingschap," zegt een commentator. De 'FOB's' (Friends of Bill) komen er aan.

De stille kracht van ware liefde

Cor Peeters ontmoette 45 jaar geleden in het voormalige Nederlands-Indië de vrouw van zijn leven. Maudy, een lokale schone van zeventien lentes. Cor maakte in Soerabaja deel uit van de Nederlandse troepen die werden ingezet om in de kolonie zogenaamd 'de orde en rust te bewaren'. Een heel vervelende tijd voor de toen 21-jarige IJmuidenaar: veel te veel makkers die in de strijd het leven lieten. Maar tussen de ellende werd Cor dus tot over zijn oren verliefd. En zijn liefde werd beantwoord. Na een half jaar tortelen wist Cor het zeker: dit wordt mijn vrouw.

DOOR ARNOLD AARTS

Toen in 1947 de tijd was gekomen terug te keren naar Nederland, wilde hij Maudy meenemen en haar trouwen. Hij vroeg haar moeder om toestemming maar die was onverbiddelijk: ze wilde het niet hebben. Gebroken keerde hij terug naar zijn vaderland. Amper thuisgekomen ging de eerste brief naar zijn vlam de deur uit. Nooit kwam er enig antwoord uit Indonesië. De scheuren in het jongemanshart werden groter. Jaren verstreken en Cor besloot een ander te huwen. „Maar Maudy bleef door m'n hoofd spoken," zegt Cor. „Je komt namelijk maar één keer in je leven de ware tegen."

Cors huwelijk liep uiteindelijk op de klippen. Hij dacht de rest van zijn leven in eenzaamheid te moeten slijten. Totdat op 3 december 1992 de telefoon ging in z'n IJmuidense flat. Een vrouw die vragen aan hem stelde. Het was Maudy. Cors hart zat onmiddellijk in z'n keel. Het duo (inmiddels in de zestig) besloot elkaar snel te ontmoeten.

Een week later stond Maudy op de stoep. En toen de deur openging... „was het meteen weer raak," zegt Cor. „Net als in 1947. We vlogen elkaar direct in de armen." Maudy had veel uit te leggen aan Cor. Waarom liet ze nooit meer iets van zich horen? Waarom bleven al zijn brieven onbeantwoord?

Maudy bleek de schriftelijke liefdesbetuigingen nooit te hebben ontvangen. En zelfs nooit van haar moeder te hebben gehoord dat Cor om haar hand had gevraagd... Dus zij ging er al 45 jaar van uit dat Cor haar was vergeten. Maudy: „Maar dat bleek gelukkig niet zo te zijn. Toen ik belde, wist hij gelijk wie ik was. Hij noemde al mijn voornamen, vertelde over mijn broers en zei me wat de laatste film was die we samen hebben gezien. Nou, dat soort dingen weet je echt niet meer als iemand uit je hart is verdwenen."

Maudy zelf was inmiddels met een Nederlander getrouwd en woonde al jaren in Schiedam. Maar ook die echtverbintenis verliep verre van vlekkeloos. „Nee, want Cor is nooit uit m'n gedachten geweest. De liefde was misschien gesleten als ik iemand had ontmoet met wie ik gelukkig was geworden. Maar dat werd ik niet."

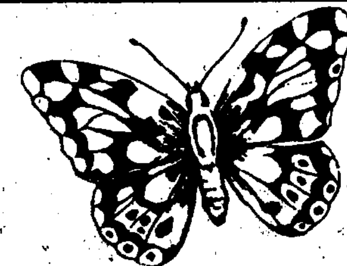
Ook Maudy besloot aanvankelijk haar verdere leven zonder partner te slijten. Maar toen een vriendin bleef aandringen dat ze moest proberen haar voormalige prins-op-het-witte-paard op te sporen, trok ze de stoute schoenen aan. „Ik durfde eigenlijk niet goed, want ik wist natuurlijk helemaal niet hoe het met Cor ging. Misschien was hij wel heel gelukkig getrouwd. Dan was het voor mij gelijk over. Ik wilde natuurlijk geen huwelijk vernietigen."

● *Cor en Maudy: „We nemen de draad op die we 45 jaar geleden moesten laten vallen."* Foto: GPD

Cor en Maudy besloten samen verder te gaan. Maudy: „We nemen de draad op die we 45 jaar geleden moesten laten vallen." Op de laatste dag van het afgelopen jaar, drie weken na hun emotionele weerzien, vroeg Cor in een advertentie Maudy ten huwelijk. Ze twijfelde niet en over een paar maanden wordt er getrouwd. „We hebben veel tijd in te halen," zegt Maudy. „Want eigenlijk is het een heel triest verhaal," zegt ze, „maar met een happy end," vult Cor aan.

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 42 Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel. : 072-196596 fax: 072-196484

OOSTENRIJK

10 DGSE WINTERSPORTVAK. naar Berg, Karinthie van 5 t/m 14 feb. in Hotel Glocknerhof, HP, incl. 3 x 1/2 dag langlaufles + uitrusting f 890,-. Inl. 02230-42383/42322.

10-dgse WINTERSPORTVAKANTIE naar Rennweg, KATSBERG, 19-28 feb. en 26 feb.-7 mrt HP f 790,-, Jongeren v.a. f 690,-. Kind. korting. Royal class bus f 890,- Tel. 02230-42383/42322/42245.

ZOMERVAKANTIE in Tirol/Vorarlberg. Compl. inger. vak. woningen red. prijs 2-7 pers. Tel. 05920-45337.

WINTER/ZOMERGIDS: vakantie-woningen, bungalows en hotels in Oostenrijk, Zwitserland, Duitsland en Italie. Bel I.T.-REIZEN 010-4147692 (lid SGR) sinds 1946.

Te Huur 5-6 pers toercaravan f 350,- excl. kampgeld in de week. Tirol Hopfgarden 05430-14327.

NIEUWE STACARAVANS IN KARINTHIE! 30 Nw. compl. inger. stacaravans te huur a/d kristalheldere Wörthersee te Klagenfurt op de Camp. Strandbad Ideaal voor KINDEREN. Ned. gastechtpaar aanwezig. Tevens verhuren wij WINTER- en zomercaravans met wintervoortent op Camp. Woferlgut te Bruck (tussen Zell am See en Kaprun). Inl. CARAVAN INTERLAND, P.b. 64, 1231 CV Loosdrecht. Tel. 02158-25533 Fax: 02158-27303.

KROKUS!! Ramsau/Dachstein vertr. 19 feb. 10 dg. hotel/HP en bus f 794,-, eigen auto f 674,-. REKRO REIZEN 010-4142233 tot 22.00 uur.

f 417,-!! REITH im Alpbachtal. Fraai en gezellig hotel! Vertr. 22-29 jan., 5-12-19 feb. 10 dg. HP incl. bus v.a. f 537,-. Eigen auto f 417,-. REKRO REIZEN 010-4142233 tot 22.00 u.

ZWITSERLAND

4-8 PERS.CHALETS IN DE SPROOKJESACHTIGE WALLIS v.a. f 429,- pw. met auto, pendelbussen voor f 155,- p.p. BALATON TRAVEL Lid SGR Tel. 073-425738.

SPANJE

VAN HAM REIZEN!!!

Elke maandag en vrijdag RECHTSTREEKS naar - Denia - Benisa - BENIDORM - Alicante - Torrevieja en La Manga per super luxe ROYAL CLASS dubbeldeks toeringcars. Hotels - appartementen - bungalows.

CAMPINGREIZEN naar de Costa Blanca.

Gratis reisgids - van Ham - Venray 04780-81725. Info ook zaterdags 10.00 - 16.00 uur. Lid SGR nr. 1673.

BIJ VAN HAM ZIT U GOED ook 's winters!!!

f 259,-!! W I N T E R Z O N Benidorm "Uniek" incl. gratis ontbijt en diner in zeer luxe bus. Extra! 100 m. v/h strand, vertr. t/m 28 maart 10/17 dg. VP (gratis wijn) f 329,-/489,-. Luxe app. 22-29 jan. 10/17 dg f 259,-/369,-. REKRO REIZEN 010-4142233 tot 22.00 uur.

SOLMAR TOURS nieuwe folder is uit. Met moderne dubbeldekkers naar de zon. Extra voordelig door rechtstreekse verkoop, vast gereserveerde plaatsen in de bus, dus nooit dringen, wel/niet roken enz. Meer dan 40 hotels in div. badplaatsen, 10 dgn. zon met volp. in april/mei al v.a. f 299,-, juli./aug. f 441,- enz. Vraag onze complete folder, bel 040-460560 (Lid Garantiefonds).

Snoeyink maakt Spanje betaalbaar

Van alle ANVR Reisorganisaties verzorgt Snoeyink Busreizen de meeste busvakanties naar Spanje!

2x Per week met superluxe Royal Class dubbeldeks touringcars naar de Costa Brava, Costa Dorada en Costa Blanca, met UNIEKE Snoeyink-PRIJSGARANTIE.

In 1993 EXTRA LAGE PRIJZEN i.v.m. de DEVALUATIE van de peseta. Méér dan 70 hotels/appartementen in: Lloret, Blanes, Malgrat, Pineda, Calella, Sitges, Salou, Denia, Benisa, Benidorm.

Maar ook: Goede en scherpgeprijsde excursiereizen naar Boedapest, Wenen, Tirol, Karinthië, Lourdes, Salzburgerland, Vorarlberg, Beierse Woud, Valkenburg. Vraag nu de voordeelgidsen aan!

Snoeyink Busreizen 05413-53200 lid SGR

Info: ook bij uw ANVR of V&D-reisburo

COSTA BRAVA-Blanes. Vakantiewoningen te huur. CodaB Reizen: 050-415210.

GRATIS ZOMERGIDS. Busreizen 10-17 dagen. app. va. f 199,-. Camping va. f 319,-. Krokus 10 dgn. hotel in Blanes H.P. f 279,-. Boosten Reizen, SGR 045-227777.

BARCELONA, fantastische 8-daagse busreis inclusief halfpension en veel excursies al v.a. f 599,-. Vraag onze nieuwe, gratis reisgids nu aan! Speciale Reizen Centrale: 050-120100 (24 u. per dag)///020-6202121 ANVR/SGR.

SOLMAR TOURS superaanb. Benidorm. Vertr. 22-29 jan., 5-12-26 feb., ***hotel Princes Park met volp. f 325,- + f 40,- royal class toesl. (10 dgs reis), bel 040-460560.

ITALIE

GARDAMEER-TIGNALA. 'Panorama La Forca' T.h. luxe 4/6 pers. app. in bosrijke omg., 600 m boven meer met zwembad, balkon op Z. uitz. op meer. Info 078-412349.

ITALIAANSE MEREN

Zwemmen-surfen-fietsen-bergen-cultuur-steden 200 vakantiewoningen- hotels en camping. VAKANTIE VALSUGANA 02155-27475 (GRATIS GIDS).

UNIEK! Dolomiti Superski Huttentocht - skiën van hut naar hut EDELWEISS REIZEN : 01807-14844 SGR ANVR.

Park Monterosso, Italiaanse Bloemenrivièra. Comfortabele, volledig ingerichte 1 - 3 slaapkamer bungalows en appartementen, zwem- en kinderbad, zonneterras. Inl. 023-285637.

SRC biedt u betere busreizen naar Italië! 8-daagse verzorgde excursiereis naar FLORENCE en omgeving al v.a. f 699,-; Comfortabele en boeiende 10-daagse reis naar Prachtig Toscane al v.a. f 799,-; 8-daagse excursiereis naar Venetië met ideaal gelegen hotel v.a. f 699,-; 12-daagse rondreis Bella Italia v.a. f 999,-; 8-daagse vlieg-rondreis Rome & Lazio al v.a. f 1.199,-; 5-daagse vliegreis Rome al v.a. f 749,-! Vraag onze nieuwe, gratis reisgids nu aan! Speciale Reizen Centrale: 050-120100 (24 uur per dag)///020-6202121 lid ANVR/SGR.

NOORD-ITALIE GARDAMEER-ADR.KUST-TOSCANE. Kamperen en huren. Gratis brochure: PUBITAL PROMOTIONS 033-950638.

ITALIASELECT 60 pagina's autovakanties Bel: 01719-48887 Noordwijk. Lid SGR.

DENEMARKEN

...dat is geen sprookje, dat is DENEMARKEN Daar moet u zich thuis voelen!

TROLL TRAVEL bv (lid ANVR-Reisorganisatoren en Stichting Garantiefonds Reisgelden). Trollstraplein 8, 3332 JB ZWIJNDRECHT. Telefoon 078-191700 of 195955. Telefax 078-191549. Winnaar "Little Mermaid Travel Award" 1992.

D E N E M A R K E N

* Het enige complete REISPROGRAMMA voor Denemarken van Scandinaviëspecialist Info Skandic
* Catalogi voor VAKANTIEWONINGEN via gerenommeerde organisaties als Dansommer en Novasol.

Bestel genoemde catalogi GRATIS en boek bij:

INFO SKANDIC

Pottebakkersrijge 14, 9718 AG Groningen, 050-143200.

20.000 VAKANTIEWONINGEN, ook HOTELS, VAKANTIEPARKEN en AUTOREIZEN

Vraag tegen portokosten het uitgebreid infopakket aan. Dansk Feriehus Bookingburo Holland Hoofdweg 99 9681 AC Midwolda Telefoon 05975-1416* D.F.B. Dansk Feriehus Bookingburo

RESERVEER RECHTSTREEKS, ZONDER RESERVERINGSKOSTEN RESERVEER NU - ER IS NU NOG VOLOP KEUS Aangesloten bij Stichting Garantiefonds Reisgelden

• ONBETWIST DE DENEMARKEN SPECIALIST! •

GR. BRITTANNIE IERLAND

VAKANTIEHUISJES t.h. ook Londen. Inl. en gratis brochure: Palthor Holidays B.V., van Nijenrodeweg 893, 1081 BH Amsterdam Tel. 020-6442161.

COTTAGE HOLIDAYS Vak.woningen in Engeland, Schotland, Wales en Ierland. Vraag gratis brochure: 072-121783.

POLEN

VOLPENSION 40 GULDEN

p.p. per dag in rustiek vakantiehotel aan de kust in Noord Polen (Jaroslawiec bij Slupsk, ca. 12 uur autorijden van Nederland). Vertier voor jong en oud. Prachtige stranden, fantastische bossen, prima keuken. Meer info: 076-651391 of schriftelijk fax: 01620-34100 of Postbus 3371, 4800 DJ BREDA.

POLEN, 10-daagse perfect verzorgde rondreis voor slechts f 1.199,-. Dat kan bij de Speciale Reizen Centrale! Vraag nu onze nieuwe reisgids boordevol prachtige reisaanbiedingen. Bel 050-120100 (24 uur per dag)///020-6202121 lid ANVR/SGR.

Met PERFECT naar Polen! Busreizen van en naar 13 steden; 3x per week, gemakkelijk en comfortabel. Tel. 03403-77996 of 05987-19019.

TSJECHIE - SLOWAKIJE

DE BETERE BUNGALOWS, VILLA'S & CHALETS. Op de mooiste plekjes **Volop Keus** All-in prijzen. Topic Travel Autovakantie-gids: 070-3503309 (lid SGR).

WINTERSPORTSPEC. IN DE TATRA krokus 10 dgn *** hotel m. zwemb. sauna. Vliegt. f 749,- bus f 659,- auto f 447,- BALATON TRAVEL Lid SGR Tel. 073-425738.

NEEMT U HET ZEKERE VOOR HET ONZEKERE? BOEKT U BIJ BALATON TRAVEL! 6 dgse busreis Praag v.a. f 299,- Grote rondreis met bus HP voor f 799,- Ook autoreizen. Lid SGR Tel. 073-425738.

WINTERSPORT in Reuzengebergte en Tatra 7 dgn hotel l/o va. f 295,-. PRAAG 8 dgn bus, hotel l/o va. f 325,-. Ook verhuur vak.woningen. Mevo Reizen Holten 05725-1547.

Goede huizen, gezellige hotels en 12-daagse rondreiz. met eigen auto in Tsjechië. Ook stedenr. w.o. Praag. Uniek: All-in prijzen! INTER EUROPE REIZEN - ALKMAAR: 072-155.177*

krokusarrangement Nrd. Moravië 9-daagse skireis, vertr. 26-2 hotel v.p. LAST MINUTE f 450,- p.p. RENZOP TOURS WIJHE Tel. 05702-2149/fax 4039.

SRC is uw Tsjecho-Slowakije-specialist! PRAAG: 7-daagse reis reeds v.a. f 299,-; 7-daagse excursie-reis met eigen SRC-hotel Carol al v.a. f 499,-; 8-daagse verzorgde excursiereis v.a. f 598,-; compleet verzorgde vliegspecial al v.a. f 599,-. 12-Daagse rondreis Praag & Moravië v.a. f 899,-; 10-daagse heerlijke excursiereis Zuid-Bohemen al v.a. f 799,-! Onze nieuwe reisgids is uit. Vraag hem nu aan! Speciale Reizen Centrale: 050-120100 (24 uur per dag)///020-6202121 lid ANVR/SGR.

Vak.huizen heel Tsjech. PRAAG: pens./app. f 25. B.o.B. Travel 02290-39782.

400 Bungalows in Tsjechië HAPPY HOME: 072-151125.

HONGARIJE

Goede huizen, gezellige hotels en 12-daagse rondreizen met eigen auto in Hongarije. Ook stedenr. w.o. Budapest. Uniek: All-in prijzen! INTER EUROPE REIZEN - ALKMAAR: 072-155.177*.

POESTA REISWINKEL, De grootste Hongarije specialist heeft vak.huizen, campings, pensions, hotels, vliegtickets, pendelbus, touringcarreis. 15-daagse rondreis met eigen auto langs pensions v.a. f 425,- p.p. NIEUW: Fietsvak. 7 dagen v.a. f 156,- p.p. Folder: 055-412114.

NEEMT U HET ZEKERE VOOR HET ONZEKERE? BOEKT U BIJ BALATON TRAVEL! 10 dgse strand vak. met bus HP VOOR f 589,- 4-10 pers. vak.huizen aan Balaton- en Velencemeer per auto v.a. f 345,- pw. Kuurbaden in luxe hotel met bus HP alle medische beh. voor f 1198,-. lid SGR tel. 073-425738.

BUDAPEST, 7-daagse busreis v.a. f 375,-. 8-Daagse verzorgde excursiereis v.a. f 649,-. 10-Daagse rondreis Hongarije langs Budapest, Eger en het Balatonmeer al v.a. f 849,-! Vraag onze nieuwe, gratis reisgids nu aan! Speciale Reizen Centrale: 050-120100 (24 uur per dag)///020-6202121 lid ANVR/SGR.

VILLA'S Prijzen 1992 HAPPY HOME: 072-151125.

PANNONIA Travel voor inger. car./tent/camp./app./hotel/won. 08347-83988.

GRIEKENLAND

Naturistische zomervakanties Internatuur, 085-617134 of bezoek

Zomer '93 CORFU en SAMOS vak. woningen en pensions 2-8 p. alle vlak bij zee v.a. f 145,- p.w. Evt. ook vlucht v.a. f 540,- p.p. Vraag gratis brochure ROSS HOLIDAYS 05908-10019 lid SGR.

RUSLAND

Rusland, voor uw vakantiebelevenis '93. Moskou, St.petersburg, Transsiberie Express v.a. f 995,-. U vliegt met KLM. Ook voor zaken en groepen. Gratis gids. Vraag uw reisburo of bel 030-250040 ook za. 11-15 uur. PERESTROJKA REIZEN. ANVR/SGR.

ST. PETERSBURG en Scandinavië, prachtige 10-daagse busrondreis nog altijd v.a. slechts f 1.199,-. Prachtig RUSLAND, 10-daagse indrukwekkende vlieg-rondreis voor slechts f 1.899,-. MOSKOU en St. Petersburg, 8-daagse verzorgde vliegreis incl. vlucht, goed hotel, veel excursies en maaltijden v.a. f 1.399,-. Individueel naar Moskou of St. Petersburg al v.a. f 995,-. Vraag onze bijzondere reisgids met veel betere busreizen. Speciale Reizen Centrale: 050-120100 (24 uur per dag)///020-6202121 lid ANVR/SGR.

TURKIJE

Aktieve rondreis WEST-TURKIJE 22 dgn. f 1595,-. Oost-Turkije 22 dgn. f 1795,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata v.a. 9-4. Folder? Djoser 071-126400. Lid SGR.

CYPRUS

Natuurlijk naar Cyprus met ILIOS TRAVEL, de Cyprus-kenner bij uitstek! Bel nu voor UITGEBREIDE ZOMERGIDS: 075-179417 lid SGR.

INDONESIE

INDONESIË TOURS '93/'94

De nieuwe brochure van de Indonesië specialisten bij uitstek ligt voor u klaar! 132 pagina's kleurige informatie over onze VOLLEDIG VERZORGDE rondreizen, inclusief alle maaltijden, excursies en Nederlandse reisleiding. Tevens hebben wij in dit programma rondreizen opgenomen naar India, Nepal, Thailand, Maleisië, Sri Lanka en China.

INFORMATIEVE DIA-PRESENTATIES INDONESIË

Iedere zaterdag dia-presentaties in Heemstede. Ook komen wij in het land met onze diashow en wel in:

Eindhoven 17/01 en 30/01, Maastricht 31/01, Heerlen 31/01, Venlo 07/02, Eindhoven 28/02

Komt u ook? Bel ons even: 023 - 339151. Vraag de brochure aan bij uw ANVR-reisburo of bij:

DE BOER & WENDEL B.V. dé Indonesië specialisten

Raadhuisstraat 53, 2101 HD Heemstede, Tel.: 023 - 339151 ANVR/Garantiefonds/IATA

Aktieve rondreizen SUMATRA, JAVA, BALI, SUNDA-eilanden en SULAWESI 22-34 dgn. v.a. f 2895,-. Incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400. Lid SGR.

32 Dgn. NIEUW-GUINEA, Banda-eil. en andere delen v. oost-Indonesië. Jakarta, Biak, Jayapura, Baliemvallei, Manokwari, Fakfak, Sorong, Ambon, Saparua en Bali. Vertr. apr., juli & nov. Info: St. Nw-Guinea, 02220-17266.

23 Dagen elke week in '93 'n fijne vak. in Bogor, Bandung, Tasikmalaya, Yogya, Malang, Kalibaru en Bali + vol pension + excursies + retourticket KLM/Garuda voor f 2800,-. Inl. St.'HET SCHONE STREVEN' L'warden. Bel: 058-137706/674788 of 077-517133 072-335316 of 05220-55026 of 078-174654.

29-d. LUXE rondreis met indiv. vrijh. Sumatra-Java-Bali-Lombok f 4395,-. Ook mog. met o.a. Celebes. Travel East 020-6627771 SGR.

AZIE

Aktieve rondreis INDIA/NEPAL 25 dgn. v.a. f 2595,-. Rondreis Thailand 27 dgn. f 2495,-. Incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400. Lid SGR.

Sri Lanka/Thailand v.a. f 1425,-, 15/18 dgn hotel v.a. f 1795,- SCHAKEL TRAVELS & TOURS, 085-649548.

CHINA

China en Mongolie, voor uw vakantiebelevenis '93. Rondreizen, Zijderoute en Transsiberie/Mongo Express v.a. f 3995,- 15 d. U vliegt met Swiss Air. Gratis gids. Vraag uw reisburo of bel 030-250040 ook za. 11-15 uur. PERESTROJKA REIZEN. ANVR/SGR.

NOORD-AFRIKA

Aktieve rondreis MAROKKO 22 dgn. f 1795,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata v.a. 3-4. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

AFRIKA

Aktieve rondreis KENIA 24 dgn. f 3095,-. Incl. vliegreis, safari, etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400. Lid SGR.

ISRAEL

In '93 naar Israël met K-Tours!

Vraag nu onze 72 pagina's dikke Israël-brochure. Boordevol ideeën over rondreizen, Israël-Intensief, Kibboets-Auto, hotels, strand, woestijn en vluchten. Al vanaf f 649,-. Vraag uw ANVR-reisbureau of bel K-TOURS, Kastelenstraat 268, 1082 EJ Amsterdam, tel. 020-6463331 (24 uur per dag bereikbaar). Lid ANVR/SGR.

8-Daagse kennismakingsreis ISRAEL inclusief halfpension, veel excursies, Nederlands sprekende reisbegeleiding; v.a. f 1.649,-. 10-Daagse vlieg-rondreis met alle hoogtepunten v.a. f 1.899,-. Bel Speciale Reizen Centrale: 050-120100 (24 uur per dag)/020-6202121 ANVR/SGR.

EGYPTE

Aktieve rondreis EGYPTE 15-22 dgn. v.a. f 149 incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400. Li

EGYPTE, scherp geprijsde 8-daagse rondrei Luxor en Aswan al v.a. f 1.399,-. Luxe 15-daag reizen incl. Nijlcruise en verblijf a.d. Rode f 2499,-. 10-Daagse actieve rondreis door Alexandrië, Cairo, Port Said en de Rode Z f 1899,-. 8 Dgn. Cairo incl. excursies va. f 109 onze nwe. gratis reisgids! Bel Speciale Reizen 050-120100 (24 u. p.d.)/020-6202121 ANVR/SGR

VER. STATEN / CANADA

Camperverhuur + vliegreis, combinatietour York + Californië + Florida), super-voordelige (vliegreis + auto + hotels), motorverhuur enz. Cadusa Reizen, Vinkeveen. Tel. 02949-1635

U.S.A./CANADA

DE NIEUWE BROCHURE IS UIT

Deze staat weer bol van de meest fantastische en autotours, fly-drive-sleep, combinatiereizen, en nog veel meer.

Fly-Drive-Sleep to M6. De popula en voordeligste motel-keten in de

Haal de uitgebreide brochure bij uw reisbu Of bel: 040-455629 (lid SGR)

TRAVEL-HOME

AMERIKA INFO-AVOND MET GROOTBEELD

Utrecht .... 26 jan
Eindhoven .... 28 jan

LATIJNS AMERIKA

Aktieve rondreis MEXICO/GUATEMALA 31 dgn. Incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400. Li

CRUISES

• • • NIEUW! • •

VAREN & VLIEGEN

Cruises met onze "ASTRA" na de zon van Malaga, Marokko, Ma Canarische eilanden

8 superdagen, inklusief vliegen v.a.

f 995,-

vertrek wekelijks v. 30 jan. t/m 3 apr. Bel voor info. en folder (ook za/zo)

EUROCRUISES 043-250

NED. ANTILLEN

FAMILIEBEZOEK of VAKANTIE op de NED. ANT Dan is het uitermate plezierig èn voordelig om gen" (tijdelijke) woning op de Ned. Antillen te Barrow & Barrows is gespecialiseerd in vakan ningruil en kan u hierbij helpen. Schrijf of bel Postbus 59, 8160 AB Epe, tel. 05780-21242

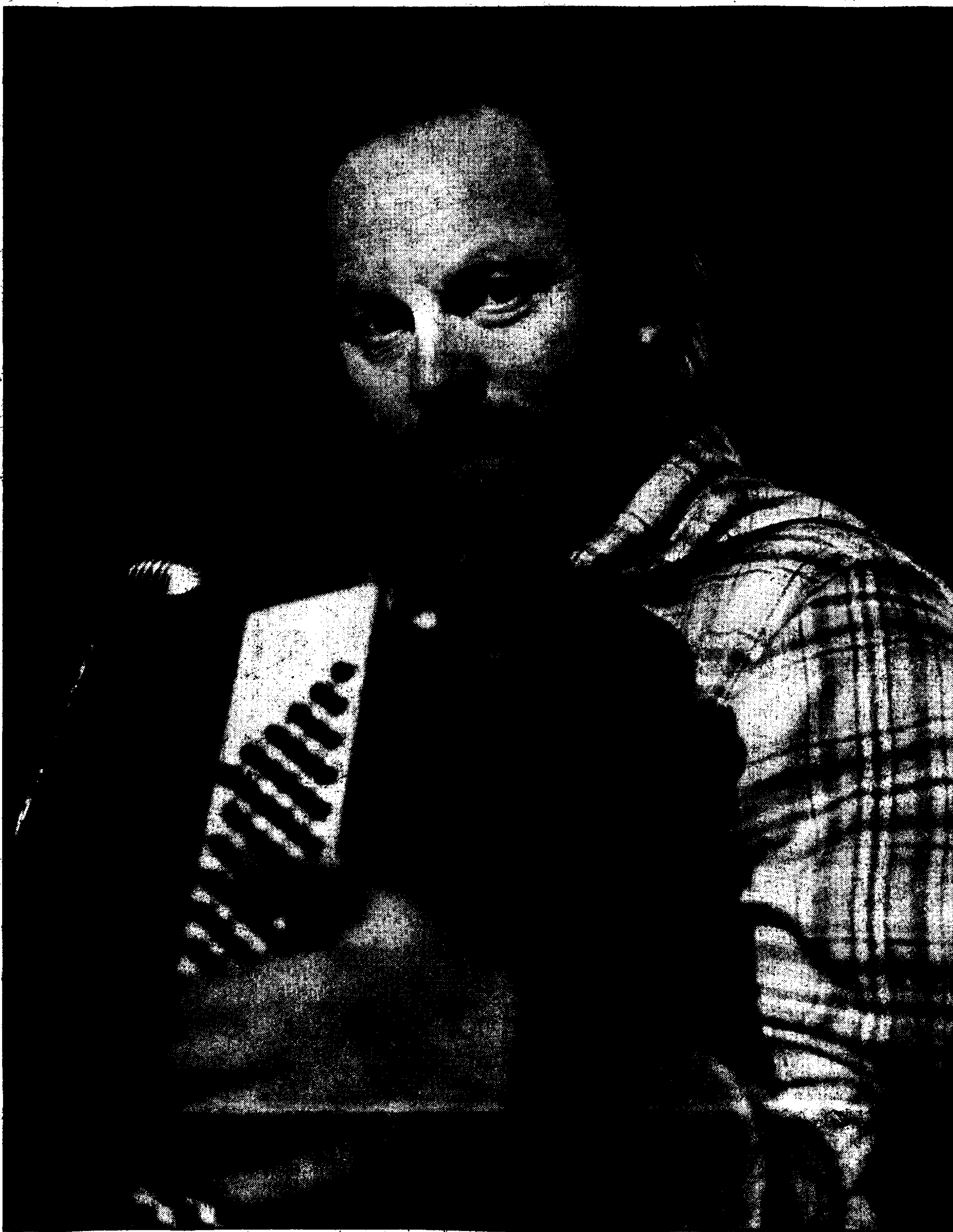
DIV. BUITENLAND

Vakantie voor f 40,- per persoon per dag, volp

ZIE POLEN.

Bram Vermeulen vijfentwintig jaar in het vak

'De behoefte om humoristisch te zijn is volstrekt verdwenen'

● *Bram Vermeulen: Vaak wordt letterlijk tegen me gezegd 'we vinden het te zwaar.'*
Foto: JOYCE VAN BELKOM

'Een schande voor Nederland' werden ze vaak genoemd. Bram en Freek, oftewel het baanbrekende duo Neerlands Hoop. Ze werden bejubeld of verguisd, een tussenweg was er niet. Vijfentwintig jaar na hun debuut viert de meest 'serieuze' helft, Bram Vermeulen (46), door middel van een overzichtstoernee zijn jubileum. Eén gesprek met een multi-instrumentalist en duizendpoot die zijn aktiviteiten de laatste jaren voor een belangrijk deel naar België verplaatst heeft. „In Nederland beseffen ze dat je na een scheiding niet echt in de wasbak gaat pissen en niet de hele dag op bed gaat liggen van ellende. In België zien ze de verloedering letterlijk voor zich. Dat vind ik zo machtig mooi aan het Belgisch publiek."

DOOR DIETER VAN DEN BERGH

Bram Vermeulen's zegetocht begint in het midden van de jaren zestig. Op zestienjarige leeftijd is de Haagse ambtenaarszoon als (eerste langharige) volleybal-international een bekende in de Nederlandse sportwereld. Als het volleyballen hem te commercieel wordt – 'we kregen ineens honderdzestig gulden per training' – stopt hij. Hij gaat psychologie studeren in Amsterdam. Op zijn eenentwintigste ontmoet hij Freek de Jonge en kiest voor het theater. Twaalfeneenhalf jaar lang speelt hij in Neerlands Hoop, een van de bekendste Nederlandse cabaretduos. Van vrijwel alle Neerlands-Hoop-lp's werd een gouden exemplaar geperst. De albums Bange Dagen, Express en Panama zijn mijlpalen gebleven in het Nederlandse cabaret.

„De behoefte om humoristisch te zijn is volstrekt verdwenen. Mijn nieuwe programma is vaak te serieus om grappen te maken. Nu lachen de mensen als ik een vergissing maak. Als je de hele avond ernstig doet en er laat iemand een scheet, dan ligt iedereen in een deuk. Maar als je tien scheten laat is er niets meer aan."

Als Neerlands Hoop in 1979 uit elkaar valt, gaat Vermeulen met de bands De Toekomst en De Neefjes werken en mag zowel voor het album 'Doe Het Niet Alleen' uit 1981 als voor 'Bram' uit '84 een Edison in ontvangst nemen. De nauwe banden die Bram altijd tussen muziek en theater heeft gelegd worden hierna aangehaald in de Werktheaterproduktie 'Tussen Hemel en Aarde' die in '84 deel uitmaakt van de rondreizende 'Boulevard of Broken Dreams'. Vervolgens legt hij zich toe op film en televisie en heeft hij onder andere een hoofdrol in de programma's De Tweede Natuur, in '83, 'De Uitdaging' in '88 en 'Wat Ben je Stil' in '89 van de RVU en de spelshow 'Action' van Veronica, in '88.

Verdriet

In '91 neemt Vermeulen in Brugge het live-album Vriend en Vijand op. Onder andere Ernst Jansz, Boudewijn de Groot en Raymond van het Groenewoud zijn de gastmuzikanten. De titel is zeer symbolisch. „De nummers op de plaat zijn niet allemaal even aardig en dat is ook niet de bedoeling. Vriend en Vijand staat, zoals zoveel van mijn platen, in het teken van 'genieten van verdriet'. Ik merk dat mensen het machtig vinden dat ik bijvoorbeeld durf te zingen over een man die zijn vrouw slaat."

„Mijn teksten zijn bijna nooit auto- biografisch, al denken veel mensen dat. Ze zijn persoonlijk. Ik schrijf persoonlijke teksten met de bedoeling dat ze herkenbaar zijn voor mensen. Ik haal de inspiratie uit dingen die ik heb meegemaakt, maar ik fantaseer ook veel. Je hoeft niet iemand vermoord te hebben om een liedje over een moord te kunnen schrijven. Een nummer als Rode Wijn uit '88 over de gevolgen van een scheiding heb ik vóór mijn scheiding geschreven. Op dat moment had ik echt een heel goed huwelijk. Het was een vorm van pure inbeelding."

Vijfentwintig jaar zingen in het Nederlands. Ook voor Bram Vermeulen tijd voor een terugblik. Met zijn nieuwe muziektheatershow Toeters en Bellen trekt hij momenteel door Nederland, maar vooral door België. In chronologische volgorde speelt hij liedjes vanaf 1967 tot 1992. Van Neerlands Hoop via onder andere De Toekomst, De Neefjes, Rode Wijn, tot zijn laatste cd Vriend en Vijand. Oud en nieuw staan bedrieglijk naast elkaar. Zonder pauze. Want: 'De tijd stond ook nooit stil'. Meestergitarist Rick Nolov uit Ransdaal begeleidt hem op onder andere elektrische gitaar en saxofoon. Nolov opende midden jaren tachtig met zijn band The Losers het Pinkpop-festival. „Rick is een duidelijk voorbeeld van iemand bij wie zakelijk talent de muzikaliteit bijna in de weg staat," aldus Bram. „Hij is een fantastische muzikant." Zelf speelt Bram tijdens de tournee akoestische gitaar, piano en accordeon.

„De doelstelling van mijn nieuwe show is te laten zien dat ik niet vijfentwintig jaar met hetzelfde bezig ben geweest. Door het noemen van de jaartallen bij de nummers wordt dat overduidelijk. Je krijgt er een idee van hoe mijn talent zich ontwikkeld heeft. Eigenlijk had ik met Freek een afspraak dat we niet van ons oude werk zouden lenen. Dat was een soort artistieke bewaking. Hij hield zich er al heel gauw niet aan. Pas nu heb ik de oude draad ook weer even opgepakt."

„Na het uiteenvallen van Neerlands Hoop kon ik weinig goeds doen. Terwijl het met Freek perfect ging, werden mijn solo-platen al afgedaan met 'Dat kan nooit wat wezen.' Zonder dat er naar geluisterd was. Als ik nu die nummers zing, vindt iedereen het prachtig. Toch heeft Freek ook wel wat aan mij te danken. Hij had geen discipline; de manier van verhalen vertellen die hij nog steeds driftig hanteert, die kwam voort uit mijn wijze van regisseren."

Angst

Het thema 'angst' en de eeuwige strijd om het bestaan lopen als rode draad door het recente solo-werk van Bram Vermeulen. Een nummer dat dit goed illustreert is 'Zelfportret' van de cd Vriend en Vijand. 'Vierenveertig jaar en nog niets geleerd, overal onzeker van en voor alles even bang'. Ook de problemen die de liefde met zich meebrengt is een vaak belicht onderwerp. „In mijn gevoelens ben ik vaak een jongetje van dertien. Ik ken nog steeds dezelfde angsten en gevoelens van toen. Daar schrijf ik over. Mijn hele werk is een verzameling van emoties en gevoelens. Maar ik ben absoluut niet bang voor het leven. Mensen denken vaak dat ik heel depressief ben. Dat is helemaal niet zo. Ik kijk er juist naar uit om heel oud te worden. Ik ben wel heel gevoelig. Als ik op dit moment bijvoorbeeld serieus na zou gaan denken over Bosnië, dan zou ik abrupt met optreden moeten stoppen. Dat kan ik niet aan. Het raakt me teveel."

„In Nederland ben ik, voor zover ik weet, één keer geciteerd in een rouwadvertentie, in België drie keer. Met de tekst 'Dood ben ik pas als jij me bent vergeten' uit het nummer Testament. Bernlef heeft ooit gezegd dat als je in rouwadvertenties wordt genoemd, het niets zegt over de kwaliteit van het gedicht. Dat is zo, maar het zegt wel wat over de kwaliteit van de overdracht van emoties. Dat lukt. De tekst krijgt zijn bestemming."

België

De laatste paar jaar heeft Bram Vermeulen zijn toevlucht gezocht in België. „Ik treed zo'n honderdtwintig keer per jaar op, waarvan drievijfde deel in België. Ze kennen daar bijna alles van het nieuwe repertoire. Van Neerlands Hoop weten ze niets. De gemiddelde Nederlander weet helemaal niet wat ik doe. Een groot deel van het Nederlandse publiek ziet het voor het eerst gebeuren. In België word ik ook veel meer gedraaid dan in Nederland."

„Als er van mijn laatste cd hier vierduizend zijn verkocht, ben ik heel blij. In België kom ik denk ik tot elfduizend verkochte exemplaren. Het is hier gewoon niet voor veel mensen toegankelijk. Vaak wordt letterlijk tegen me gezegd 'we vinden het te zwaar' en 'je teksten zijn veel te somber.' Heel hypocriet eigenlijk. Zestig procent van de Nederlandse huwelijken strandt, maar een lied over een scheiding is te zwaar. Het is gelukkig ook niet belangrijk voor mij, want stel je voor dat ik een hit zou maken. Dan zou ik allemaal publiek in de zaal krijgen dat naar Radio 3 luistert, en dat wil ik helemaal niet. Ik zou een ontzettend vervelende avond hebben."

---

denkwijzer

BESCHAVING OF BARBAARS GEDRAG

Op een zomerse zondagmorgen werd de serene rust in de straat waar de student Tommy Whitlow woonde door een gillende sirene verstoord. Een politiewagen kwam met gierende remmen voor zijn huisdeur tot stilstand. Binnen enkele minuten was Tommy gearresteerd op verdenking van een ernstig misdrijf, waren hem zijn rechten voorgelezen, was hij gefouilleerd en in de handboeien geslagen.

DOOR RENÉ DIEKSTRA

Nadat zijn gegevens waren opgenomen en zijn vingerafdrukken waren genomen, werd Tommy geblinddoekt en naar de Stanford County gevangenis overgebracht, waar hem zijn kleren werden afgenomen, hij met een desinfecterende middel werd bespoten en een vormloze kiel moest aantrekken met een nummer op de voor- en achterkant genaaid. Tommy Whitlow werd gevangene 647. Op dezelfde dag werden nog negen andere studenten gearresteerd en 'genummerd'.

De gedetineerden mochten de namen van hun bewaarders niet kennen. Die anonimiteit werd nog versterkt doordat de bewaarders altijd khaki uniformen en reflecterende zonnebrillen droegen; gevangene 647 zag hun ogen nooit. Hij sprak elk van zijn cipiers aan met 'Meneer de Bewaarder, Sir!'; voor hen was hij enkel nummer 647.

De bewaarders stonden erop dat de gevangenen zich altijd onmiddellijk en strikt aan alle regels hielden. Het minste of geringste protest of zelfs een lichte aarzeling leidde direct tot het verlies van privileges. In het begin hadden de gevangenen privileges als het mogen lezen van boeken, mogen schrijven en met medegevangenen mogen praten. Die verloren ze al gauw. Later leidde het minste of geringste protest ook tot verlies van 'privileges' als eten, slapen en wassen. Niet strikt aan de regels houden resulteerde ook in pesterijen als toiletten met blote handen schoon maken, opdruk-oefeningen doen terwijl een bewaarder met een laars op de rug van de gevangene stond of uren in eenzame opsluiting doorbrengen.

De bewaarders verzonnen voortdurend nieuwe pesterijen om de gevangenen maar het gevoel te geven dat ze absoluut waardeloze figuren waren. Iedere bewaarder waar gevangene 647 in de loop van zijn detentie mee te maken had, bezondigde zich aan beledigend, grof en vijandig gedrag jegens hem. Het enige verschil tussen de bewaarders was dat sommigen dat vaker deden dan anderen.

Binnen 36 uur na de massa-arrestatie begon gevangene 8412 – een van de leiders van een 's ochtends mislukte gevangenisopstand – oncontroleerbare huilbuien te vertonen. Die buien werden afgewisseld met woede-aanvallen en met periodes waarin zijn denken volledig verward was. Tenslotte dook hij in een diepe depressie. In de volgende dagen ontwikkelden drie andere gevangenen soortgelijke stress-symptomen. Een vijfde gevangene kreeg uitslag over zijn hele lichaam toen zijn verzoek om voorwaardelijke vrijlating werd afgewezen. 's Nachts probeerde gevangene 647 zich te herinneren wie Tommy Whitlow geweest was voordat hij gevangene werd. Hij probeerde zich ook voor te stellen wat voor mensen zijn kwelgeesten waren geweest voordat zij cipier werden.

Hij hield zichzelf voor dat hij een universiteitsstudent was die gereageerd had op een oproep in de krant en ermee in had gestemd om proefpersoon te zijn in een twee weken durend experiment over het gevangenisleven. Hij had gedacht dat het leuk zou zijn om eens iets heel ongewoons te doen en bovendien kon hij het geld dat het opleverde goed gebruiken.

Iedereen in de gevangenis, bewaarder en gevangene, was geselecteerd uit een grote groep studentenvrijwilligers die, op basis van uitgebreide psychologische tests en interviews, waren beoordeeld als ordelievend, emotioneel evenwichtig, lichamelijk gezond en 'normaal-gemiddeld'. In het pseudo gevangenisexperiment was de rol van 'bewaarder' of 'gevangene' aan de deelnemers toegewezen door het lot. De gevangenen verbleven 24 uur per etmaal in de gevangenis, de bewaarders werkten in wisseldiensten van maximaal 8 uur per dag.

In de rol van bewaarder gedroegen studenten die bekend stonden als vredelievend en 'real nice guys' zich agressief en grof, en soms zelfs echt sadistisch. In de rol van gevangene vertoonden geestelijke gezonde studenten al spoedig gestoord, pathologisch gedrag, vervielen in een houding van hulpeloosheid en berustten lijdzaam in hun onverwachte lot van slachtoffer. Ook al was het een experiment, toch was de invloed van de 'gespeelde' gevangenis zo groot dat een nieuwe sociale werkelijkheid – een echte gevangenis – was ontstaan in de geesten van zowel bewaarders als gevangenen.

Wegens de dramatische en de onverwacht extreme emotionele en gedragsreacties, werden de gevangenen met zulke heftige stressreacties al spoedig uit de ongewone gevangenis ontslagen. De onderzoekers, de psychologen Zimbardo en Haney, waren zelfs gedwongen om al na zes dagen het experiment dat twee weken had moeten duren, helemaal af te blazen.

Stel nu eens voor dat u deelnemer aan het Stanford gevangenis-experiment was geweest. Wat voor soort gevangenbewaarder zou u zijn geweest? Of als gevangene: zou u blindelings de bewaarders hebben gehoorzaamd, depressief zijn geworden vanwege gevoelens van hulpeloosheid-hopeloosheid, of zou u de pressie hebben weerstaan en u heldhaftig hebben gedragen? We geloven natuurlijk maar al te graag dat wij zelf goede bewaarders en heroïsche gevangenen zouden zijn. Maar de beste voorspeller voor de manier waarop de meesten van ons in zo'n situatie zouden reageren, is de manier waarop een doorsnee mens of student, iemand die op ons lijkt, werkelijk gereageerd heeft. De resultaten van het Stanford-experiment, dat in Australië nog eens is overgedaan met ongeveer dezelfde uitkomsten, wijzen erop dat ondanks allerlei optimistische ideeën, de meesten van ons aan de negatieve kant van de goed-slecht, held-slachtoffer dimensie terecht zouden komen.

Hoewel Tommy Whitlow na afloop van het experiment zei dat hij het niet nog eens zou willen meemaken, zei hij ook dat het hem veel over zichzelf en over de aard van de mens had geleerd. Hoewel hij en de andere proefpersonen geen enkele blijvend nadelig gevolg van het experiment hebben opgelopen, heeft het wel, zoals Zimbardo het zo mooi formuleert, een belangrijk spoor in hun wereldbeeld nagelaten, namelijk: 'onderschat nooit de verwringende invloed van een kwade situatie op de persoonlijkheid van zelfs de meest aardige en meest intelligente exemplaren onder ons.'

In zijn prachtige boek over heksenvervolging uit 1952, 'De duivels van Loudun', schrijft Aldous Huxley in dit verband: 'Beschaving kan in een van haar aspecten gedefinieerd worden als het stelselmatig onthouden aan individuele burgers van bepaalde gelegenheden om zich barbaars te gedragen.' Je kan het ook omdraaien: zolang we met zijn allen, met wat voor diplomatieke smoesen dan ook, kwade situaties laten voortbestaan, ontbreekt het ons aan beschaving.

Zwarte verhalen uit Transsylvanië

Donkere wouden vol rovers en ridders. Op elke bergtop een spookkasteel. Geen onherbergzamer oord dan Transsylvanië, dat ook wel Zevenburgen wordt genoemd. Beschaafd Europa hield er huiverend halt. Zo niet de oosterse barbaren. Steeds nieuwe horden Hunnen en Avaren, Magyaren en Tataren galoppeerden de Karpaten door om westwaarts christelijke koninkrijken onder de voet te lopen.

Als Europa er iets vandaan kon halen, dan was dat horror. De Magyaren wisten beter. Transsylvanië werd hun Oost-Hongarije, 'kolonie' van de machtige Donau-monachie. En bleef dat tot in deze eeuw. Twee keer moesten de Magyaren wijken. Eerst voor Djengis Khans Mongolen. Zij brandschatten de streek. In de zeventiende eeuw, toen het Osmaanse Rijk tot aan Wenen reikte, was Transsylvanië schatplichtig aan de Turkse sultan. Niet de islam schoot toen wortel, maar de reformatie. Gruwelijke taferelen hebben zich in het Zevenburgse hoogland afgespeeld. Toch tierde ook de idylle er welig. De Hongaarse aristocratie heerste. In hun feodaal decor, dat menig arcadisch doorkijkje gaf, leefden Magyaren, Szeklers, Daciërs en Romeinen, doken Saksen, Zwaben en Zigeuners op, en mengden Serviërs en Armeniërs zich tussen Rhoetenen en Bulgaren.

In de Transsylvanische smeltkroes van volkeren stapelden verhalen over heldendaden en nederlagen zich op. Om onontwarbaar te verstrengelen met vele christelijke geloven, die wedijverden met natuurgeesten, weerwolven, vliegende heksen en vampiers. Verhalen ter bezwering en vermaak. De westerling ridde maar al te graag mee. Zoals de triomftocht van Bram Stokers brouwsel Dracula bewees. Minder sterke zenuwen liepen achter de Rattenvanger van Hamelen aan.

De Roemenen, die Transsylvanië sinds driekwart eeuw tot hun natie mogen rekenen, hebben met dat soort westerse verzinsels niet veel op, net zo min als de Hongaarse minderheid die er her en der in de meerderheid is. Zij kennen de wáre sterke verhalen. Zoals die schone gravin, die als Hellekat van de Karpaten de geschiedenis in ging. Ze liet honderden maagden vermalen, louter om in hun bloed te kunnen baden.

Historie en fantasie. Roemenen en Hongaren hielden uit dat mengsel ieder een eigen nationale mythe over. Roemenen noemen Transsylvanië het land waar hun 'wieg' heeft gestaan. Nee, zeggen de Hongaren: önze voorvaderen waren eerdere bewoners van het Zevenburgse land. Als gevolg van de twist smeult al eeuwen een etnisch vuur, waaruit oorlogen en opstanden vlamden.

Radicalen in beide kampen gooien de laatste jaren weer olie op dat vuur. Dat kan, waarschuwen Balkan-kenners, tot etnische schoonmaakwoede leiden. Of de Transsylvaniërs echt zo heetgebakerd zijn? In west en oost wedijverden keizers, koningen en tsaren eeuwenlang bloeddorstig in macht en pracht. De Karpaten bleven kleurrijk kruispunt in de luwte. De gedachte dat daar nu, als gevolg van nationaliteitenwaan, een Sarajevo kan ontstaan, heeft niets magisch. Ze tart elk voorgaand horror-verhaal.

● *Vele kerken telt Transsylvanië, waar vele geloven worden beleden.* Foto: GPD

Eeuwenoude schimmen twisten achter de rug van Matthias Rex

DOOR HENK POSTMA

Veertigduizend edelen dromden halverwege de vijftiende eeuw samen op de bevroren Donau om Matthias Corvinus, de grootste staatsman, veldheer en geleerde van Transsylvanië, op de Hongaarse troon te kiezen. Het gejuich overdonderde het vervaarlijk kraken van het ijs. Overal waar de Raaf verscheen die deze glorieuze renaissance-vorst op het wapenschild voerde, deinsden adellijke hebzucht en barbaarse dwingelandij angstvallig terug. Matthias Rex heerste over heel Centraal-Europa. Met zijn vader, de gevierde Witte Ridder Johannes Hunyadi, drong hij de oprukkende legers van de Turkse sultan, die het Byzantijnse Rijk vernielden, tot diep in de Balkan terug. Heden is hij middelpunt van Roemeens-Hongaarse twisten.

Matthias Rex droeg de Heilige Hongaarse Kroon in een tijd dat wreedheden en wraak de valleien van de Karpaten rood kleurden. Van Kara Mustafa, Turks grootvizier, is bekend dat hij kruisvaarders liet villen en de opgezette huiden als geschenk naar de sultan zond. Maar dat soort gruwelen verbleken bij de terreur waarmee de Zoon van de Draak, alias Vlad Tsepesh (de Spietser), de militaire zaak van Walachen en christenen diende. Hij hield er de gewoonte op na al zijn tegenstanders aan staken te rijgen. Turken en Bulgaren, evengoed als Duitsers en al wie ongehoorzaam waren, deelden dit deerniswekkend lot, soms bij duizenden tegelijk. Stakenwouden vulden menige vallei met de ondraaglijke stank van mensenvlees in ontbinding.

Temidden van die huiveringwekkende taferelen regeerde Matthias Corvinus, zo wil de historie, als een 'rots van edelmoed en rechtschapenheid'. Heden ten dage heerst hij als standbeeld, hoog te paard, met volle wapenrusting, en omgeven door zijn ridders en commandanten, over het Plein van de Vrijheid in de Transsylvanische hoofdplaats Cluj.

Matthias Rex herinnert Transsylvanië aan duizend jaar vrijwel ononderbroken Hongaarse overheersing. Al die tijd verdrukten edelen en grootgrondbezitters een groeiende Roemeens sprekende meerderheid. Toch kijken ook de Roemenen, die Transsylvanië pas sinds de Eerste Wereldoorlog tot hun natie mogen rekenen, trots op naar het ruiterstandbeeld. Naar wordt aangenomen stroomt door zijn aderen Roemeens bloed. Zijn voorvaderen woonden in Walachije, het koninkrijk aan de andere kant van de Karpaten, waaruit – overigens pas in de negentiende eeuw, toen het zich met Moldavië verbond – de Roemeense natie ontstond.

Oude twisten

Vrede en onschuld rond een verzoenend toonbeeld van Transsylvanische heldenmoed. Helaas, die schijn bedriegt. Achter Matthias rechte rug op het plein van Cluj spoken schimmen van eeuwenoude Hongaars-Roemeense twisten. Er zijn Roemenen die de naam Cluj niet wensen te horen, zonder dat er Napoca – de naam van de oorspronkelijke Dacische nederzetting – aan wordt toegevoegd. Duitse kolonisten die Cluj ooit herstichtten, noemden de stad Klausenburg. Maar een kwart van de inwoners, de Hongaren, zweren bij de benaming Kolozsvár. Die oude namenstrijd is kinderspel vergeleken met de verbetenheid waarmee Roemenen en Hongaren de laatste tijd weer om Transsylvanië twisten.

Waartoe dat kan leiden, wordt dagelijks gedemonstreerd op de zuidelijke flanken van het voormalige Hongaarse Rijk, slechts een paar honderd kilometers onder Cluj, waar (Joego-)Slavische nationaliteiten elkaar in de haren vliegen. Hun etnische schoonmaakwoede legt steden en dorpen in puin, verdrijft hele bevolkingsgroepen van huis en haard, en laat moord, honger en verkrachting hoogtij vieren. Vergeleken met dat inferno is het gestook tussen Roemenen en Hongaren in het Transsylvanische hoogland tot dusver slechts een mild smeulend vuur. Maar het is al wel enkele keren zo hoog opgelaaid dat er tot in het Amerikaanse Congres en tot in de Nederlandse Tweede Kamer vingers aan werden gebrand. Er zijn de laatste tijd, vooral geïnspireerd door evangelische verwantschappen, verwanende boodschappen aan het adres van de Roemeense natie gericht. In sommige gevallen is dat olie op het vuur.

Laszlo Tökes

Die boodschappen eisen bescherming en eerherstel van Hongaarse Transsylvaniërs als de reformatorische bisschop Laszlo Tökes. Hij wordt regelmatig bedreigd. In obscure kring is zelfs een prijs op zijn hoofd gezet. Drie jaar geleden was hij nog de 'held van de revolutie', waarmee Roemenië zich van de Ceausescu-dictatuur bevrijdde. Inmiddels hebben Roemeense nationalisten de publieke opinie in hun land er van weten te overtuigen dat Tökes een agitator is die Transsylvanië weer in Hongaarse handen probeert te spelen. Diverse Hongaarse Transsylvaniërs zitten 'absurd hoge' celstraffen uit wegens 'anti-Roemeense misdaden'.

Enkele maanden na de val van Ceausescu huiverden televisiekijkers in de hele wereld bij beelden van massaal etnisch geweld in Tirgu Mures, een half-Hongaarse stad vlak achter Cluj. Opgehitste Roemenen uit omliggende dorpen trokken op met ijzeren staven en knuppels om Hongaarse 'radicalen' af te tuigen. Er vielen, verdeeld over beide kampen, zes doden. Meer dan honderd mensen raakten ernstig gewond.

Veel minder bekend is dat de Roemenen destijds redenen hadden zich bedreigd te voelen. In de maanden ervoor en erna vonden in het Transsylvanische hoogland, in het hart van Roemenië, waar de oude Hongaarstalige 'stam' van de Szeklers domineert, vele en massaal bezochte anti-Roemeense manifestaties plaats. Er werd openlijk opgeroepen grenzen te herzien, een afscheidingsbeweging in het leven te roepen, en de 'stinkende Vlachen' (Walachen) te verjagen. Er werden Roemeense vlaggen verbrand en Hongaarse dundoeken gehesen.

Eerste Wereldoorlog

Wat zijn de achtergronden van al dat kabaal? In de Eerste Wereldoorlog verloor Oostenrijk-Hongarije het grootste deel van het ooit zo omvangrijke grondgebied. Het verlies van Transsylvanië, dat in Roemeense handen kwam, was het moeilijkst te verkroppen. In 1940 waren Hongaarse fascisten er als de kippen bij om Noord-Transsylvanië terug te pakken. Ze terroriseerden honderdduizenden Roemenen de streek uit.

De nationaal-communistische dictatuur van Ceausescu stortte Roemenië de afgelopen decennia regelrecht in de sociaal-economische afgrond. Maar op ander vlak was Ceausescu bijzonder succesvol: de Roemenen raakten er vrijwel zonder uitzondering diep van overtuigd dat Transsylvanië hun bakermat is. Ze weten zich nakomelingen van Romeinen en Daciërs die, in een eeuw na Christus, met elkaar vermengd raakten en altijd in Transsylvanië bleven wonen. Helaas, de Hongaren weten zeker dat de streek verlaten was, toen ze er eind negende eeuw binnenvielen.

Het is niet uitgesloten dat de waarheid in het midden ligt. Hoe het ging ligt verscholen in duistere eeuwen, waarin Aziatische horden een voor een door de Karpatenpassen galoppeerden om krijgshaftig tot in Frankische en Germaanse landstreken door te dringen. Djengis Khans Tataren sloten de rij. In de dertiende eeuw trokken ze een jaar lang moordend en plunderend door het Hongaarse land. Toen ze de teugels wendden, restte van de Transsylvanische kastelen en abdijen, kerken en nederzettingen, slechts zwartgeblakerde puinhopen waarin iedere herinnering aan het verleden in rook was opgegaan.

In de negentiende eeuw namen pogingen van de Hongaren om de Roemeens sprekende meerderheid in Transsylvanië te Hongariseren groteske vormen aan. Tijdens de Hongaarse opstand tegen Wenen werden in nauwelijks een jaar tijds 40.000 Transsylvanische Roemenen vermoord en ongeveer 200 Roemeense dorpen in as gelegd.

Roemenisering

Roemenië gaat er prat op die eeuwen van onderdrukking en discriminatie nimmer te hebben gewroken. Het heeft de rechten van de twee miljoen Hongaren in Transsylvanië altijd royaal erkend en gehonoreerd. Maar onder Ceausescu kwam een rigoureuze Roemenisering op gang, die van de Hongaarse rechten steeds minder heel liet. De dictator meende de geschiedenis recht te doen door massa's Roemenen naar Transsylvanië te verhuizen en Hongaarse instituten, in het bijzonder de scholen, drastisch in te perken. Maar dat telt niet mee. Sinds de dictator drie jaar terug werd geëxecuteerd, wensen zowel zijn vrienden als vijanden die periode zo gauw mogelijk te vergeten.

Inmiddels telt een nieuwe Grondwet. Die noemt de Roemeense natie 'één en ondeelbaar' (hetgeen veel Hongaren tegen de borst stuit) maar beschermt de burgers tegen 'elke discriminatie op grond van ras, nationaliteit, etnische afkomst, taal, religie, sekse, mening, politieke verbondenheid, gezondheidstoestand of sociale achtergrond'.

Alarm

Keurig geregeld? Nee, beweren bronnen die door westerse media en politici veelvuldig worden geciteerd. Zo verscheen afgelopen zomer een alarmkreet van het Gereformeerd Politiek Verbond (GPV) in de Nederlandse kranten: Hongaarse rechten worden met voeten getreden. Vooral in Cluj, waar de leider van de extreemrechtse Partij voor Nationale Eenheid, Gheorghe Funar, begin dit jaar de burgemeestersverkiezingen won. Blijkens de informanten van het GPV nam hij krasse maatregelen. Hij had 'het gebruik van de Hongaarse taal in het openbaar verboden'. Maar wie in Cluj poolshoogte neemt, ontdekt dat daar als altijd Hongaars wordt gesproken. Vrijuit en ongestraft.

Tijdens de gemeenteraadsverkiezingen had Funars propaganda-apparaat maar één slagzin nodig om de overwinning op de belangrijkste tegenpartij, de Democratische Conventie, veilig te stellen: „Een stem op de Conventie, is een stem op de Hongaren!" Hij kreeg zestig procent van de stemmen. Landelijk vond Funars Roemeense eenheidsgedachte aanmerkelijk minder gehoor. In oktober wierp hij zich op als presidentskandidaat. Hij veroverde elf procent van de stemmen, waarmee hij afgetekend eindigde op de derde plaats.

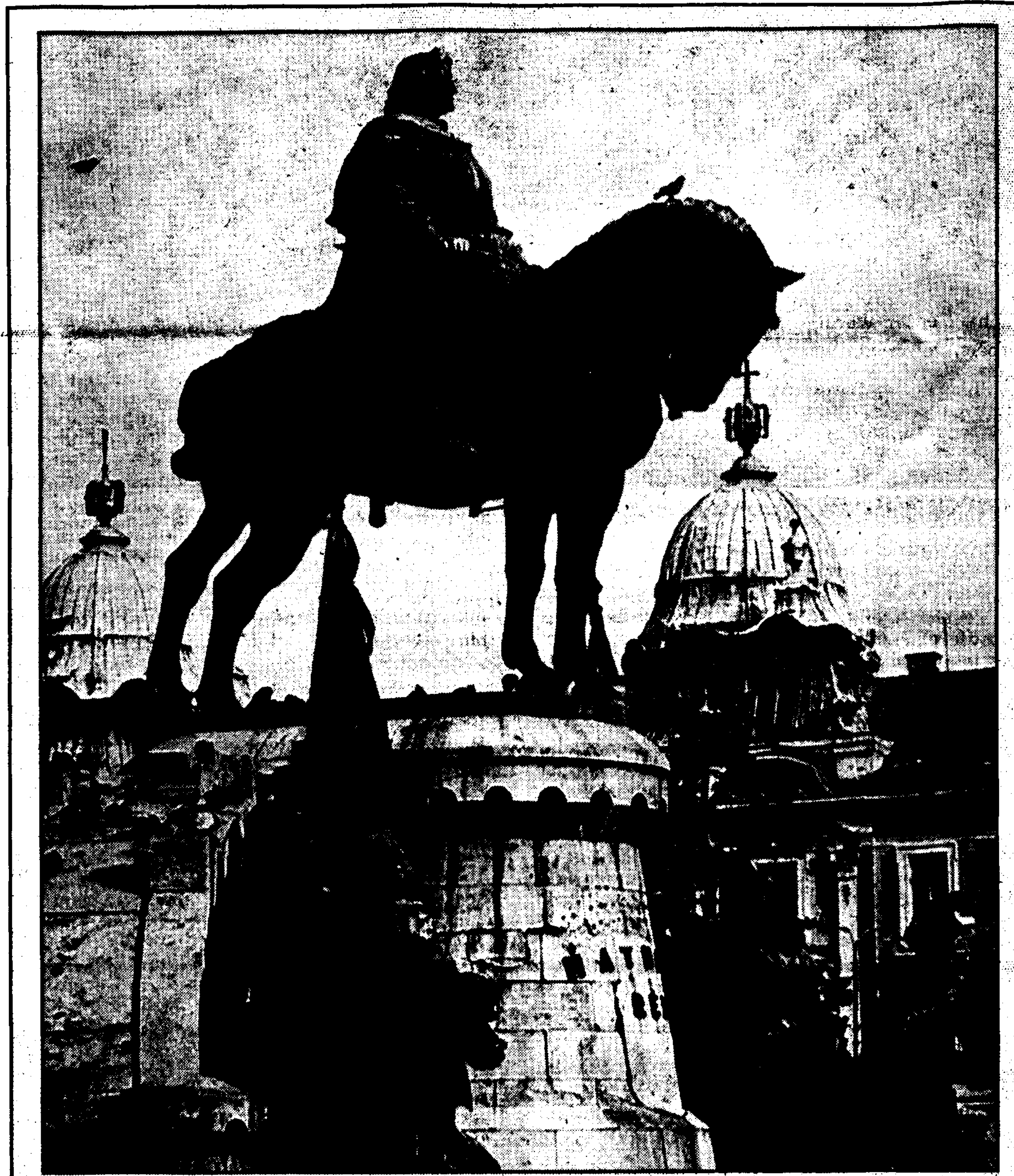
Oorlog

Hoe kijkt Funar tegen al die berichten over discriminatie van Hongaren aan? Hij zucht even meewarig bij zoveel onnozelheid, en presenteert de verslaggever vervolgens zijn pokerface. „De Hongaren," breekt hij los, „hebben geen enkele reden tot klagen. Alle rechten en vrijheden die ze claimen hebben ze al. Ze vinden maar één ding niet leuk: Dat ze geen grootmacht meer zijn. Ze dromen over herziening van de internationale verdragen, zodat ze Transsylvanië weer kunnen innemen. Daarom klagen ze in de hele wereld dat de mensenrechten worden geschonden. Hongarije spendeert enorm veel geld aan die beïnvloeding. In plaats van zwart op wit alle aanspraken op Transsylvanië te laten varen, verzamelen ze in Boedapest hun leger. Klaarblijkelijk bereiden ze zich op oorlog voor. Dat is het hele verhaal."

Het zijn woorden, die vrijwel letterlijk zijn terug te vinden in een rapport dat een speciale onderzoekscommissie uit het Roemeense parlement eind vorig jaar uitbracht over de 'anti-Roemeense acties', vlak na de revolutie in de voormalige Hongaarse enclave Harghita/Covasna. Funar biedt er een exemplaar van aan, met de goede raad om het bij daglicht, en zeker niet vlak voor het slapen gaan te lezen. Het rapport, dat in het stadhuis van Cluj in diverse talen voorradig is, beschrijft uitvoerig, en met verwijzingen naar een overstelpende hoeveelheid bronnen, hoe zeven lokale vertegenwoordigers van de Ceausescu-dictatuur, soms in het bijzijn van hun vrouwen en kinderen, beestachtig werden vermoord, waarna enkele honderden Roemeenstalige onderwijskrachten van hun banen werden 'beroofd'. De 'zuiveringsactie' joeg uiteindelijk vierduizend Roemenen op de vlucht.

Provocatie

In de zeer breed samengestelde onderzoekscommissie zaten ook twee parlementariërs van de politieke Unie van Hongaren: Tamá Csiha en Albert Takács. Ze weigerden de unanieme conclusies van hun Roemeense collega's te ondertekenen. „Een flagrante provocatie," zo kwalificeren ze de inhoud van het rapport. Het komt erop neer dat Funars Partij voor Nationale Eenheid manipulerend de onderzoeksresultaten naar eigen hand wist te zetten." Uit statistisch cijfermateriaal moet blijken dat van een Roemeense uittocht geen sprake was, noch van baantjesroof. En wat die beestachtige moorden en mishandelingen betreft: „De slachtoffers waren gehate handlangers van Ceausescu."

● *Matthias Rex, hoog te paard op het Plein van de Vrijheid in Cluj.*

Geen probleem

Roemenen en Hongaren van hoog tot laag, ze vertrouwen elkaar voor geen geld. Maar ze zijn heel wat minder heetgebakerd dan de grote nationalistische woorden doen vermoeden. Vice-voorzitter Joan Ghiurgea van de Kamer van Koophandel in Cluj, die de economie op gang probeert te krijgen door buitenlandse investeerders te interesseren, zegt kort en bondig: „We hebben geen minderhedenprobleem." En formuleert vervolgens de opinie van het gezond verstand: „Het probleem is dat het kunstmatig wordt gecreëerd door extremisten van beide kanten. Ze proberen alleen maar hun politieke macht te vergroten door handig op sentimenten in te spelen."

In zowat alle voormalige Hongaarse gebiedsdelen rommelt het. Vooral in Servisch Vojvodina is de positie van de Hongaarse minderheid de laatste jaren sterk verslechterd. De verhouding met Slowakije lijdt onder geruzie over een Donau-dam. Tot dusver heeft de Hongaarse regering zich uiterst terughoudend opgesteld. Maar ook in Hongarije zijn nationale sentimenten sterk in opmars. De directeur van het Nederlands Instituut voor Internationale Betrekkingen, Joris Voorhoeve, speculeerde onlangs over een Hongaars ingrijpen in Servië. Hij verbond daar verstrekkende gevolgen aan: „Roemenië, dat Hongarije nu al wantrouwt, zal zich ernstig bedreigd voelen. Een Roemeens-Servisch verbond tegen Hongarije is dan zeker niet uitgesloten."

Spookverhalen

Alle volkeren hebben tijden gekend, waarin zwarte verhalen een probaat middel waren tegen angst. In feodaal-agrarische landen zoals op de Balkan, die geen deel hadden aan de westerse 'vooruitgang', bleven dergelijke bezweringsrituelen lang bewaard. Zo deden tijdens en na de Roemeense revolutie al snel de gruwelijkste verhalen de ronde. In het westen werden ze, op gezag van de media, gretig geloofd. Er bleek maar een fractie van waar. Zo was het ook met de geruchten over gigantische verkiezingsfraudes. En zo zijn ook veel onderwerpen van etnische twist tot spookverhalen te herleiden.

Op het Plein van de Vrijheid in Cluj torent Matthias Corvinus, groot Hongaars koning van Roemeense bloed, hoog uit boven het nationalistische schimmenspel. Zijn Transsylvanische volk is op zoek naar status. En waar vindt het die? In een steeds dichter woud van reclame voor Amerikaanse merkartikelen en winkeltjes vol goedkope Japanse luxe. Het spul wordt verhandeld door Arabieren die liefst afrekenen in Duitse munt. De opbrengst garandeert vermaak in Franse revues, waar meisjes uit Rusland de borsten ontbloten, de benen de lucht in gooien, en zich in fraaie bochten kronkelen. Op de achtergrond dreunt de internationale beat van een Michael Jackson horror-lied. Op zijn sokkel kijkt Matthias Rex onbewogen toe. Hij torst de last der eeuwen. En doet er wijselijk het zwijgen toe.

Limburgs WOONBLAD

Hartelijk bank

Werknemers ING Bank Amsterdam ervaren gebouw als aangenaam

Kinderziekten 'apenrots' voorbij

DOOR THEA VAN BEEK

De burcht, het kasteel, de apenrots of Fred Flintstonedorp. Het zijn enkele van de vele bijnamen die Amsterdammers geven aan de schepping van architect A. Alberts voor het voormalige NMB-hoofdkantoor aan het Bijlmerplein in Amsterdam Zuidoost. Sinds de fusie met de Postbank, inmiddels de hoofdzetel van de ING Bank en van het college van de Raad van Bestuur.

● *De burcht, het kasteel, de apenrots of het Fred Flintstonedorp, zoals het hoofdkantoor van de ING Bank in de volksmond wordt genoemd, moest flink wat 'kinderziektes' overwinnen.* Foto: ANP

Een van de mooiste gebouwen die de afgelopen tijd in Amsterdam verrezen, oordeelde het publiek vorig jaar. Een gebouw dat het energiezuinigste ter wereld moest worden en die titel niet haalde. Ruim vijf jaar oud, staat het al enige tijd in speciaal geconstrueerde steigers. De kinderziekten van het wereldbekende hoofdkantoor zijn inmiddels overwonnen.

'Organische architectuur' noemde Alberts zijn bijzondere, tien torens tellende bouwwerk destijds. Daarmee doelde hij op de nauwe samenwerking met adviseurs op het gebied van energievoorziening, constructies, technische installaties en beplanting, die er vanaf de eerste planvorming was. De term staat ook voor de beweeglijke vormgeving, de vloeiende lijnen, het gebruik van natuurlijke materialen en zachte kleuren, de waterpartijen en het vele groen. Een gebouw waar mensen hun werkomgeving als aangenaam ervaren.

Volop kunst

De ruim 2.500 werknemers zijn terecht trots op het gebouw. „Elke keer als ik 's morgens al die mensen zich naar hun glazen kantoorpaleizen hier in Zuidoost zie reppen, ben ik weer blij hier naar binnen te kunnen stappen," vertelt een werknemer om zich heen wijzend. „Naar een museum hoef ik eigenlijk niet meer. Kunst is hier volop."

Het gebouw zit inderdaad boordevol kunst. Regelmatig wisselt de samenstelling en minstens zo vaak maakt het deel uit van het gebouw. Zoals de kleurige vloer- en glasmozaieken, het stromende water langs trapleuningen, de waterssculpturen, of de spiegels die het licht vanuit de lichtkokers naar beneden reflecteren. Vormgeving en techniek vormen een harmonieus geheel.

Het is dan ook niet alleen de buitenkant die de nieuwsgierigheid van het publiek prikkelt. De belangstelling is zo groot, dat er een speciale afdeling is die rondleidingen verzorgt. Per jaar worden tussen de 70.000 en 100.000 mensen ontvangen die uitsluitend voor een bezichtiging komen. Eén of twee keer per jaar is er open huis, waar zo'n 6.000 bezoekers vooraf voor moeten intekenen.

Al met al een bezoekersstroom die men liever wat zag afnemen. „Voor je het weet ben je een compleet museum. Waar we in elk geval voor waken, is dat het personeel voor al die bezoekers wordt afgeschermd. Het mag geen apieskijken worden," zegt het hoofd facilitaire organisatie, R. Nieboer.

Eén van zijn taken is het gebouw zo zorgvuldig mogelijk te beheren. Een speciale verantwoordelijkheid, want het gebouw vormt het visitekaartje en beeldmerk voor de bank. Die bijzondere vormgeving blijkt in de praktijk ook negatieve effecten te hebben. Zo kennen de hellende muren — een van de bijdragen aan energiebeperking en geluidwering — ook hun nadelen. In vaste stromen sijpelde het regenwater over de schuine gevels, waardoor algengroei ontstond.

Energie

„De keuze was," zegt Nieboer, „óf de natuur volgens de achterliggende bouwfilosofie z'n gang laten gaan, óf preventief onderhoud plegen om het gebouw mooi te houden. Wil je de klasse van dit gebouw ook de komende decennia garanderen, dan moet je nu iets gaan doen. Daarom besloten we de vuile plekken van algengroei te ontdoen.

Over de gevels wordt ter bescherming een soort filmlaagje aangebracht. Verder worden de raamdorpels verbreed, waardoor het water beter kan verstuiven. Een maanden durende operatie, waarvoor speciale steigers, geschikt voor de schuine gevels moesten worden gebouwd.

Energiezuinig

Wat ook anders uitpakte was de energiezuinigheid van het gebouw. Het ontwerp beoogde ruim 75 procent energiezuiniger te zijn dan een vergelijkbaar kantoor zonder energiebesparing. Uit een twee jaar geleden door de Novem, de Nederlandse maatschappij voor energie en milieu, gehouden onderzoek bleek het energieverbruik drie maal hoger dan was verwacht. Na het treffen van een aantal maatregelen is het nog altijd ruim 60 procent meer dan aanvankelijk becijferd was.

Een tegenvaller, geeft ook Nieboer toe. „De effecten van de bouwconstructie pakten anders uit. Het is niet het energiezuinigste, wel een van de tien meest energiezuinige gebouwen ter wereld geworden." Het resultaat heeft volgens hem ook te maken met onvoorziene ontwikkelingen. Zo kwamen er meer mensen te werken dan aanvankelijk de bedoeling was. De stroomrekening liep ook omhoog, omdat niet was verwacht dat al binnen enkele jaren vrijwel elke werknemer over een eigen personal computer zou beschikken. Uitgegaan was toen van slechts één pc op elke vijf medewerkers.

Waarde

Maar ook een aantal technische hoogstandjes bleek minder effectief. Zo had de warmte-krachtinstallatie aanvankelijk een zeer laag rendement. Ook de besparing van zonnecollectoren in combinatie met warmteterugwinning in het ventilatiesysteem was slechts een vijfde van wat becijferd was. Novem omschrijft de collectoren op de tien torens zelfs vernietigend als 'een architectonisch gegeven met symbolische waarde'.

Er zitten ook duidelijke voordelen aan de bouwconstructie. Nieboer: „In dit pand heb je het nooit extreem warm of koud. Dat komt door de dikke muren en de stand van de torens ten opzichte van de zon. Bij zonlicht gaan de jaloezieën voor de ramen automatisch naar beneden. Geen enkel bureau staat verder dan vijf meter van een raam af. Met individuele verlich ting kunnen we het energiege bruik ook verder beperken."

Het bewuste gebruik van natuur lijke materialen als hout, koper e marmer geven weliswaar warmt aan het interieur, maar vergen we extra onderhoud. Voor wat betref het toegepaste koper, laat men d natuur min of meer zijn gan gaan. Nieboer: „Het heeft de ne ging wat zwart uit te slaan. Nie iedereen kan dat waarderen. W vinden dat horen bij zo'n natuur lijk materiaal en doen daar verde niets aan."

Natuur

Het gebouw kent geen mechan sche luchtverversing. Alle rame kunnen open en dicht en er is ee computergestuurd systeem, waa bij per toren en per vloer vers lucht naar binnen wordt geblaze De fraaie waterbassins, fonteine en een weelde aan planten in h gebouw zorgen voor een goed luchtvochtigheid. Die plante worden op biologische wijze g voed en bacteriën evenzo bestre den. Sluipwespen, roofmijten e uit Australië afkomstige lieve heersbeestjes bestrijden succesv alle soorten luizen en spint.

Het vele groen zet zich voort in el van de drie daktuinen op de pa keergarages. Een Finse, Engels en Japanse, elk met zijn eigen ka rakter en inmiddels volgroeid. D vogels die nu op de beplanting a komen, waren al jaren in Amste dam niet meer waargenome Vanuit de binnengelegen loopstr ten die de tien torens met elkaa verbinden bieden de tuinen ee fraai uitzicht. Diezelfde loopstr ten blijken ook succesvol. Ni boer: „Je ziet dat mensen elkaa 'onderweg' over bepaalde zake aanspreken. Dergelijke gesprekje zijn vaak veel nuttiger dan allerle vergaderingen."

Voorbeeld

Naast het hoofdkantoor staat i middels weer uitbreiding op st pel. Dit keer niet van de hand va architect Alberts, maar ontwi keld in eigen beheer. De nieuw aanbouw is dan ook minder spe taculair als die van het hoofdkan toor, maar kenmerkt zich als ee 'harmonieuze overloop tusse 'oud' en de strakke kantoorcon plexen van Amsterdam Zuidoost

De succesvolle vormgeving va het hoofdkantoor staat voortaa ten voorbeeld aan toekomstig nieuwbouw en renovatie van d ING banken en is verheven tot e gen huisstijl. Het eerste kantoor i die stijl werd onlangs in Veendar gebouwd. Dit voorjaar gaat ee soortgelijk kantoor in Apeldoor open. Nieboer: „Ook bij buite landse vestigingen is men altij weer verrast. Zelfs in Tokio b staan plannen met dezelfde mat rialen te gaan bouwen als hier."

Recessie in Limburg sterker dan elders in het land

Magere tijden voor architectenbureaus

DOOR JO REIJNDERS

Minder bouwen in Limburg betekent automatisch een terugloop van de opdrachten aan architecten. In het topjaar 1991 was Limburg volgens CBS-cijfers nog goed voor 1 miljard gulden aan opdrachten. In september van het afgelopen jaar spreken de jongste cijfers op jaarbasis nog maar van 813 miljoen. Een achteruitgang van een kleine 20 procent, die in schril contrast staat met de landelijke cijfers. Daar wordt sinds '91 zo'n acht procent ingeleverd.

Wanneer daarvan de geannuleerde opdrachten worden afgetrokken, zit men ook landelijk met een achteruitgang van tegen de 15 procent. De gegevens hebben betrekking op opdrachten groter dan een half miljoen gulden.

De architectenwereld volgt de cijfers nauwgezet. Met in het achterhoofd de werkgelegenheid van de vaste medewerkers, die tot nu toe nog op peil is gebleven. Dat aantal vaste medewerkers bij de Limburgse architectenbureaus blijft tegen de 800 aanhikken.

Maar voor tijdelijke medewerkers, zoals uitzendkrachten en personeel op contractbasis wordt de spoeling dun. Zij zijn voornamelijk aangetrokken om het overvloedige aantal opdrachten uit de periode 1990-1991 op te vangen. En dat werk ebt nu langzaam weg.

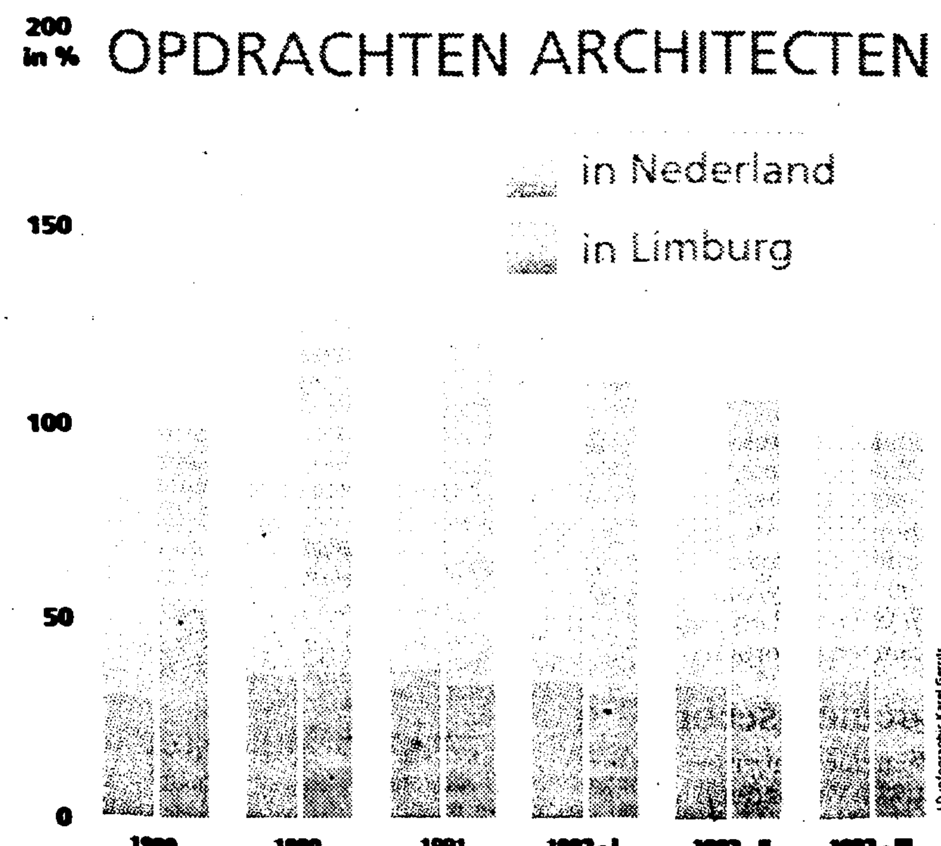
Geen paniek

Architect P. Mertens van het gelijknamige architectenbureau in Hoensbroek is tevens directeur van de Academie van Bouwkunst in Maastricht. Volgens Mertens is er nog geen reden tot paniek, maar dat de tijden moeilijker worden is duidelijk. „Je merkt bij aannemers bijvoorbeeld dat er veel meer gelobbyd wordt dan vroeger. Ik ben er van overtuigd dat het een stukje teruggaat. De laatste jaren was de druk erg groot, eigenlijk té groot," aldus Mertens. Zijn bedrijf telt 20 werknemers.

Boosdoener

Bij Swinkels Passchier in Maastricht, een van de grootste architectenbureaus in Limburg, is de situatie niet veel anders. Daar heeft men een vast personeelsbestand van 69 medewerkers en om de topdrukte op te kunnen vangen zijn er nog negen tijdelijke krachten in dienst. Corn. Kösters van Swinkels Passchier ziet met name de industrie als de grote boosdoener. Zijn bureau werkt voornamelijk in de grotere utiliteitsbouw. „Uit de industrie komt momenteel vrijwel niets. De sociale woningbouw holt al jaren achteruit. Gelukkig hebben we veel werk in de gezondheidssector. De laatste jaren is er bijvoorbeeld in de verzorgingshuizen een grote inhaalmanoeuvre geweest. En daar hebben wij nogal van geprofiteerd, maar ook dat blijft niet," aldus Kösters.

Van een rentedaling profiteert volgens Kösters alleen de particuliere bouwmarkt. Hoewel zijn bedrijf daarvan geen voordeel zal hebben pleit hij toch voor een snellere doorstroming van mensen met de betere inkomens naar een eigen huis, zodat op die markt meer gebouwd kan worden.

● *In de tabel worden de cijfers vergeleken met 1989, dat op 100 procent is gesteld. De laatste drie kolommen van de CBS-cijfers geven de situatie weer in maart, juni en september 1992.*

Vernieuwbouw

Planburo Jongen in Heerlen kan de terugloop opvangen omdat er ook gewerkt wordt voor de kantoren in Amsterdam en Berlijn. Het hoofdkantoor in Heerlen heeft nauwelijks aan omzet hoeven in te leveren.

Woordvoerder G. van de Bijl heeft het gevoel dat er voor zijn bedrijf veel staat aan te komen. „Momenteel worden er nogal wat beslissingen een maand of drie uitgesteld of vooruitgeschoven. Men wacht af, maar de huidige rentedaling geeft weer hoop. Ons bedrijf houdt zich momenteel bezig met vernieuwbouw op de kantorenmarkt. Kantoorgebouwen van pakweg 15 jaar oud krijgen een facelift en dat levert voor ons flink wat opdrachten op, ook elders in het land," aldus Van de Bijl.

Van de opdrachten in Limburg wordt ongeveer driekwart uitgevoerd door Limburgse architecten. Het overige werk wordt gedaan door bureaus uit andere provincies. Omgekeerd krijgen de Limburgse architecten ook nogal wat werk uit de rest van het land. Ongeveer eenderde van het werk dat de Limburgse bureaus in totaal verrichten doen ze in andere provincies. De rest van Nederland is voor de Limburgse architecten dus blijkbaar nog een alternatieve bron van werk. Niet alleen in de Randstad pikken ze al de nodige graantjes mee. Ook in het noorden worden gebouwen neergezet, die op Limburgse tekentafels zijn ontstaan. Met name bureaus die elders op tijd een vestiging hebben geopend, dragen daarvan nu de vruchten.

Limburgs Dagblad woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

OG te huur gevraagd

Gezocht m. spoed WOONRUIMTE m. min. 2 slaapkrs., Heerlen of omg. v. werkende man. Max. huurpr. ƒ 800,-. Tel. 046-513700.

Zoekt huis of boerderij te huur. Maastricht, Heerlen of omgev., overname geen bezwaar. Tel. 045-210555.

Gevr. GARAGEBOX of gelijkwaardige ruimte voor opslag van onderdelen e.d. Tel. 045-325864.

Te h. gevr. LOODS/Stalling v. Camper, Ifst. omg. Kerkrade. Tel. 045-457624.

Te huur gevr. omg. Heerlen APPARTEMENT of kleine flat. Huur plusm. ƒ 650,-. Br.o.nr. B-03500, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur gevraagd GARAGE, minimaal 6.50 mtr. Tel. 045-426636.

Te huur gevr. kleine WONING met kleine tuin, Sittard en omg. Pr. plm. ƒ 600,-. Tel. 045-322849.

Te huur/te koop gevr. kleine woning of flat in LANDGRAAF. Tel. na 17.00 uur, 045-325895.

Regieass. zkt mrt, apr. en mei midweek woonadres in MAASTRICHT event. ruil Utrecht. 030-343237.

Te huur gevr. WOONHUIS voor 2 gezinnen met tuin, op rente-basis of huurkoop, nabij grens Aken. Br.o.nr. B-03487, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Onroerend goed te huur aangeboden

KLIMMEN tijdelijk te huur vakantie-bungalow met tennisbaan. Tel. 04405-1937.

Te huur vakantie BUNGALOW, compl. inger. tot 4 pers. Geleg. 5 km. van Maastricht. Vrij tot juni '93. Inl. 04407-1321.

Binnenkort te huur VAALS Centrum, Maastrichterlaan, winkelruimte 120 m2, ook geschikt voor kantoor of praktijk. Br.o.nr. B-3473, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

ZUTENDAAL (B). Nog 2 luxe nieuwbouwapp., gelijkvloers, inger. keuken en badkamer, 2 slaapkamer en gar. Onmiddellijk beschikbaar. Inl. 0932-89722001.

Te huur bovenwon. voor alleenst. te Geleen, Burg. Lemmensstr., zonder dieren. Huurpr. all-in ƒ 675,-, borg ƒ 1.000,-. Inl. 046-521169.

BRUNSSUM centr. residentie Vijverpark, te h., prachtig appartement m. woonk./ op. keuken, (10,0 x 4.80 m), 3 slpks., balkon, 18 m2 op zuiden m. schitterend uitzicht op vijverpark. ƒ 1.450,- incl. servicekosten. Tel. 09-328.71.1028 na 14.00 u.

VALKENBURG, 1 pers. appartement te huur. All-in. Tel. 04406-16439.

DOENRADE, te h. appartement. Ind.: kamer met open keuken, slpk., douche, w.c., gemeub. en gestoff., ƒ 650,- all-in p.mnd. 045-712960.

KAMERS te huur Kerkrade-West (Spekholzerheide). Inl. 045-722238 of 419031.

Te huur 2 kamer-APPARTEMENT inHoensbroek met keuken, hal, wc en douche. Tel. 045-461777.

Te huur aangeb. voor alleenstaande Parterre te HOENSBROEK, bestaande uit 2 kamers, grote keuken, douche, toilet, warm en koud water, c.v. ƒ 800,- per mnd incl. energievoorz., 2 maanden borg. Br.o.nr. B-03497, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Groot en mooi appartement te HOENSBROEK met 1 slpk. Info. Tel. 045-231148.

Te huur in KERKRADE-C bej. appartement, best. uit: woonk., keuk., slpk., badk. en w.c., huursubs. mog. Br.o.nr. B-03491, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te h. in WIJNANDSRADE rustig gelegen ruim vrijst. woonhuis met dubb. garage en tuin per 1.1.1993 te aanvaarden. Huurprijs op aanvraag. 04459-1407.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Heisterberg 11 HOENSBROEK

In volkswijk gel. woonhuis met c.v., tuin en tal van mogelijkheden. Het pand is gezien ligging en ruimte binnen bruikbaar als winkel, gezinsbewoning of als verhuurobject. Met dringend opknapwerk dient rekening te worden gehouden.

Koopprijs, let op!!! ƒ 69.500,- k.k.

GELEEN Napoleonsbaan 107

Gelegen en zeer royaal in ca. 1950 gebouw vrijstaand woonhuis met c.v., garage op een perceel van maar liefst 1000 m2. Het geheel verkeert in goede staat van onderhoud.

Koopr. z. scherp ƒ 169.000,- k.k.

MUNSTERGELEEN Kerkstr. 22

Vrijstaand, in de gezellige dorpskern gelegen 2/1 kap woning met c.v., voor, diepe achtertuin met berging en achterom. Het geheel verkeert in redelijke staat van onderhoud en is achter voorzien van moderne uitgebouwd, voorzien van kunststof kozijnen met thermopane beglazing en deels rolluiken.

Vraagprijs slechts ƒ 139.000,- k.k.

Denis Vastgoed 040-518428

Inruil van huidige woning!!!

Bouwgrond en Huizen gezocht!

Voor onze klanten zijn wij voortdurend op zoek naar geschikte objecten in het gebied aan de grens. Maak gebruik van onze deskundigheid en ervaring bij de verkoop van onroerende goederen in het grensgebied!

Wij geven u raad bij:
* de reële prijsstelling
* de afwikkeling zonder problemen
* en een snelle verkoop van uw huis.

Overtuig u van onze betrouwbaarheid!!! Overleg vrijblijvend met onze deskundige, internationaal ervaren raadgevers.

Profiteer van onze ervaring want bij APPEL telt: "Een goede raad spaart veel geld"

250 DM BELONING

betalen we aan diegene, die ons helpt aan iemand die zijn huis verkoopt. Bel voor meer informatie!!!

HAUSVERMITTLUNG & FINANZIERUNG **APPEL**

0949 241 27715 • 9.30 13.30

De NVM Hypotheekshop

adviseert over hypotheken van vrijwel alle banken of andere geldverstrekkers.

Waar u ook koopt, informeer daarom eerst bij ons (zonder kosten) naar uw mogelijkheden.

Maak vrijblijvend een afspraak voor een goed advies.

NVM HYPOTHEEK SHOP — Hypotheekshop — Heerlenseweg 22 Landgraaf telefoon 045-326680

Nieuwenhagen, Oude Landgraaf 56, app. ƒ 125.000,- k.k.

Heerlen, Lokerstraat 50, grote woning, ƒ 130.000,- k.k.

Kerkrade-West, Akerstraat 167a, app. ƒ 135.000,- k.k.

Oirsbeek, Op de Graaf 62, gesch. woonh. ƒ 196.000,-k.k.

Heerlen, Oude Lindestr. 21, herenhuis, ƒ 249.000,- k.k.

Inruil bestaande woningen is mogelijk

Wijman & Partners

Heerlen, 045-728671 Brunssum, 045-274700.

De beste houtskeletbouw

Avahuis & Hamar, 045-210719.

Norel een nieuwe dimensie in hallen

Vb. showrooms, kantoren, koel- en vrieshallen enz.

Koop-Lease Hamar, 045-210719.

Kantoor/praktijkpand

Walramstraat 124 te Sittard

Uitstekend nabij station gelegen kantoor/praktijkpand, 3 verdiepingen, 7 kantoorruimten, 180 m2 bvo, ook geschikt als kantoor/woonhuis. Koopprijs ƒ 275.000,- k.k. Aanvaarding direkt

Mulleners Vastgoed B.V.

Tel. 046-518911.

Ter bemiddeling zoeken wij dringend diverse woningen: Omg. Maastricht (half)vrijstaand tot ƒ 300.000,-

Urmond-Stein-Beek-Geleen e.o. woningen in alle prijsklassen

Hulsberg-Schimmert-Genhout e.o. (half)vrijstaand tot ƒ 250.000,- 15 km van Sittard, halfvrijstaande woningen tot ƒ 150.000,-

Brunssum-Heerlen-Hoensbroek, woningen tot ƒ 375.000,-

Omg. Sittard-Geleen, vrijst./bungalows/landhuizen tot ƒ 450.000,-

Susteren-Nieuwstadt, bungalows of vrijst. woningen tot ƒ 350.000,-.

Maastricht appartement beg.gr. of met lift met berging of garage en 2 slpks. tot plm. ƒ 140.000,-

Mak.kantoor L. Janssen BV

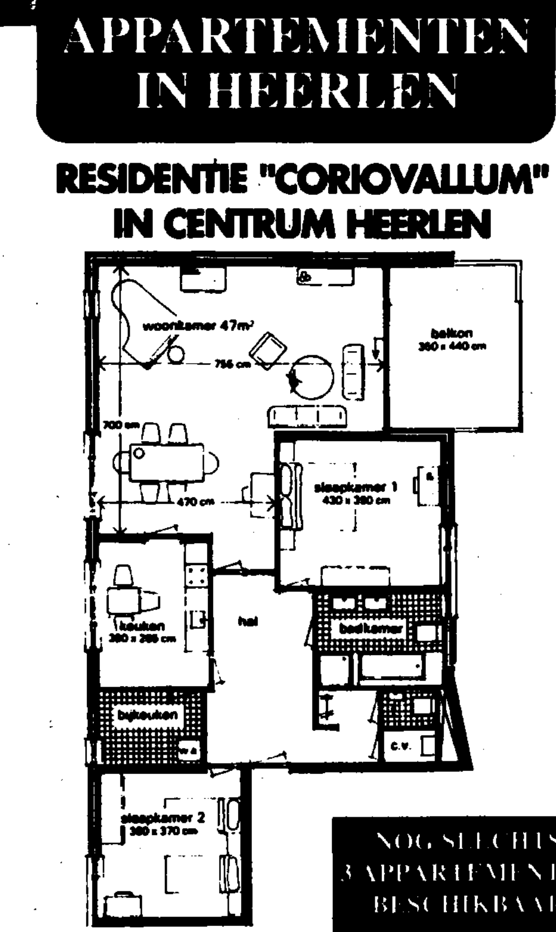
Tel. 046-335840 na 17.30 uur 046-339072.

Tuincentrum

Goed rend. bedrijf met woonh., kantoor en grote verk. ruimte, bestraat terrein met ber. insth, tunnelkast. Totale opp. 2000 m2, incl. voorraden en inventaris, prijs op aanvraag. Offermans en Borger, tel. 046-740535/752193.

LUXE APPARTEMENTEN IN HEERLEN

RESIDENTIE "CORIOVALLUM" IN CENTRUM HEERLEN

Het stijlvolle appartementengebouw "Residentie Coriovallum" wordt gebouwd op hoek Coriovallumstr./Vervenstraat, met de rust van het ABP-park aan de achterzijde. Deze royale appartementen, met een opperv. van ca. 145 m², een prachtig balkon (4,5x3,5 m) gelegen op het zuiden, 2 zeer ruime slaapks. luxe badkamer, keuken en aparte bijkeuken. Ieder appartement heeft zijn eigen parkeerplaats op afgesloten terrein. Vraag vrijblijvend uitgebreide dokumentatie.

Prijzen vanaf ƒ. 270.000,- v.o.n.

aquina NVM

Makelaardij O.G., Taxaties, Hypotheek-adviescentrum L. Aquina en I. Weerts Ruys de Beerenbrouckiaan 28, Heerlen ook zaterdags 10.00-13.00 uur

Tel. 045 - 715566

Bespaar tienduizenden guldens op uw hypotheek!

Altijd de goedkoopste tarieven en de beste adviezen. Heeft U al een offerte? Geen probleem, maak snel een afspraak. KIJK, VERGELIJK EN BESPAAR U RIJK.

HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG

B. de Hesselleplein 13 - Heerlen 045-741616

Snel en goed Uw huis verkopen?

Jos Storms O.G. Past.Vonckenstr.44 Geleen 046-742550

Geen Verkoop! Geen kosten

Woonhuis verkopen???

Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan 100% zekerheid + geen makelaarskosten.

Denis Vastgoed ☎ 040-518428

Waarom verkopen

zoveel mensen uitgerekend door ons hun huis?

* KORREKTE EN DESKUNDIGE WERKWIJZE
* GROOT AANTAL KOOPINTERESSENTEN
* OPTIMALE KOOPPRIJS
* ONZE GUNSTIGE FINANCIERINGEN MAKEN DE BESLISSING VOOR EEN KOPER MAKKELIJKER
* WIJ VERZORGEN ALLES VOOR U TOT NA DE ONTVANGST VAN DE KOOPPRIJS
* MEER DAN 1000 TEVREDEN CLIENTEN BEVESTIGEN ONS SUCCES

Wilt U uw huis in het grensgebied verkopen, bel ons! Ook als u zelf niet wilt verkopen, maar een huis weet, dat te koop is, belt u ons.

Als dank nemen alle verkopers en bemiddelaars deel aan onze jaarlijkse loterij. Hoofdprijs 2 dagen Euro Disney Parijs voor 4 pers. en nog 9 andere interessante prijzen. U ontvangt dan na de notariële transportakte voor uw bemiddeling ƒ 250,-.

☎ 09-4924073017 / 045-451291

Immobilien van Lier-Radermacher GmbH

Bedrijvenpark

Op zichtlokatie gelegen b.p. Wolfkoul te Susteren. Breedte en diepte kunnen in overleg worden bepaald. Koopprijs op aanvraag. Inl. Grouwels/Daelmans, 043-254565 b.g.g. 641321.

Gulpen

Halfvrijstaand woonhuis op 250 m2. Nieuwbouw, juni a.s. gereed. Inpand. garage, C.V., gas, 4 slpks. Goed geïsoleerd. Wijzingen (nog) mogelijk. ƒ 250.000,-.

Makko Gulpen

Rijksweg 67, Gulpen. Tel. 04450-2182, NVM-makelaar.

Uw huis verkopen met behulp van de

echte makelaar

Bel de onroerend goed lijn

046 - 750 000 !

Peters & Partners Geleen

Geen verkoop - Geen kosten

Roermond

Halfvrijstaand woonhuis nabij centrum, geheel verbouwd, optim. geïsol., c.v., dubb. begl. Inl. 045-241588.

Te k. gevraagd

vrijst. woning, minstens 4 slpks. Z-Limburg tot ƒ 500.000,-. 04120-44479.

Heerlen

Halfvr. woning, luxe uitgev. met garage en berging, luxe keuken, 3 slpks. en tuin op zuiden. Deze woning moet u van binnen zien! Vraagpr. ƒ 185.000,-k.k. Mak. kantoor L. Janssen B.V. Tel. 046-335840 na 17.30 uur 046-339072.

Meerssen

In Rothem een goed gesit. hoekpand, geen tuin. Ind: beg. grond, hal, kelder, 2 kamers, keuken, toilet, verd: overloop, 2 slpks., vaste trap naar zolder. Renovatie noodz. Pr. ƒ 68.000,- k.k.

LIVAC bv

Akerstraat-Noord 11, Brunssum. Tel. 045-220550.

Te koop gevraagd

Bouwkavel

omgev. Heerlen. Inl. 04746-1285, na 18.00 045-719796.

Beek Beatrixstraat

Goed gelegen vrijst. bungalow met c.v. en garage. Perc. opp. 625 m2. Ind.: sout., garage, c.v., fotoruimte, eenvoud. badk., div. kamers, hobbyruimte. Beg.grond; ruime hal, 4 slpkrs, badk. met douche, toil., v.w., ruime keuk. m. aangrenz. eetk., woonk. met open haard. Aanv. i.o. Vraagprijs ƒ 249.000,- k.k. Kramer Makelaardij O.G., 046-373636.

Te Genk super de luxe NIEUWBOUWVILLA te koop van 1 jr. oud in bosrijke omgeving op 25 are grond. Vraagprijs plm. 13.000.000 Belgische Franken. Tel. 09-32.89.36.17.54

Te Hasselt BUNGALOW te koop - Spaanse stijl. Hogere prijsklasse. Tel. 09-32.89.36.17.54

HERENHUIS te koop, Putbergstr. Schinveld.Inl. 04492-1762.

Mooie woning te koop te HEERLERHEIDE. Inl. 04492-1762.

Gevraagd met spoed, WOONHUIS liefst met grote tuin tot ca. ƒ 150.000,- opknappen geen bezwaar. Tel. 040-520558.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. Tel. 040-520558.

BRUNSSUM, Kennedylaan 11, goed gelegen woonhuis met gr. garage, gr. kelder en cv. Ind. hal, toilet, meterk., keuken met aanbouw terras (via schuifpui), 3 slpks. badk., zolder met vlizotrap en boiler, vr.pr. ƒ 160.000,- k.k. Ass. knt. Van Oppen B.V., Lindeplein 5, Brunssum. Tel. 045-254543. Vraag onze infofolder.

NIEUWENHAGEN, Hoogstr. 96. Ruim woonhuis met 2 ingangen, midden in winkelcentrum, zowel zakelijk als particulier, ƒ 108.000,- k.k. Tel. 046-742550. Jos Storms o.g. Geleen.

BUNDE: Papenweg 95. Luxe vrijst. woning met aparte winkelruimte, 4 slpks., woonk. keuken, badkamer, strijk- en wasruimte, berging, grote garage. Tuin ca. 120 m2. Dakterras. Winkelruimte ca. 250 m2. Kelder en koelruimte. Vrij te aanv. pr.n.o.t.k. Tel.043-641277.

Wij bouwen WONINGEN voor u vanaf 3.500.000 Belgische Franken. Tel. 09-3289361754.

Riante BOUWKAVEL Caumerveld, incl. bouwplan. Pb 2651, 6401 DD Heerlen.

HOENSBROEK, Weustenraedtstraat: vrijstaand woonhuis met garage en gescheiden zakenpand, ca. 305 m2. en 2 app. Huuropbr. app. ƒ 15.000,- per jaar. Huuropbrengst zakenpand ƒ 18.000,- p.jr. Inl. John Seegers, O.G. 046-525318.

Te koop zeer mooie woning te Limbricht, Steenweg 2. Inl. 04492-1762.

LANDGRAAF, Reeweg 80. Te renoveren vrijstaand woonhuis, perceel 780 m2, ƒ 119.000,- k.k. BOPA O.G. 045-324133 (ma./vr.)

LANDGRAAF, Marijkestr. 26, goed onderh. woonh., '53, met tuin (ca. 14 m. diep) en berging. Ind.: woonk. met parketvloer, eiken aanb. keuken, 3 slpks., badkamer, zolder en kelder, ƒ 117.000,- k.k. BOPA O.G. 045-324133 (ma./vr.)

Te koop gevraagd klein huis of flat in VAALS van particulier. Tel. 09-49.24169799.

NATO-Offizier HQ AFCENT sucht zum 1 März '93 ein freistehendes Haus mit grossem Wohn-/Essbereich, 5 Schlafzimmer, 2 Bäder, Küche, Garage, Keller und Garten in ruhiger Lage zu mieten in Bereich Brunssum/Heerlen. 09-49.2641-79244.

Woningruil

Heb eengezinswon. te Haagsittardpark, Sittard. Zou graag ruilen voor eengezinswon. te SIMPELVELD/Landgraaf. Tel. 046-580873

Eengez.won. te Meezenbroek met 3 slaapk., huur ƒ 380,- ruilen tegen eengez. won. te Heerlerbaan of Meezenbroek met 3-4 slaapk. en garage of mog.heid voor een te maken. Tel. 045-726890.

Te ruil eengezinswoning met 4 slaapk. te HEERLEN, tegen eengezinswoning met 3 slaapk. Tel. 045-224879.

Woning in Crocusstr. Heilust te r. teg. gr. nieuwb.won. in HEILUST. Tel. 045-426891.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Bouwen/Verbouwen

VELDBRANDSTENEN te koop. Tel. 045-750232.

Nu of Nooit. Op is Op. Te k. alle soorten DAKLEER, onderlagen v.a. ƒ 1,- t/m ƒ 3,- per mtr.; Bovenlagen met of zonder leislag v.a. ƒ 3,- t/m ƒ 7,- p.mtr. Div kleuren laminaat parket ƒ 25,- per m2; Div. soorten houten wandplaten ƒ 5,- p.st. Dakplaten underlayment en sterlingboard ƒ 37,50 p.st. Rennemigerveldweg 70a, Heerlen. 045-727742/723076.

Wilt u uw huis verkopen?

Voor ons geen probleem!

Makelaarskantoor:

Cordes & Kramer

Kohlscheid (Dld) — Aachen (Dld)

Tel. 09-49240759596 — Tel./Fax: 09-4924120800

Te huur of te koop gevraagd kleine (beneden)woning/verdieping nabij centrum MAASTRICHT. Reakties met prijsopgave: 08894-14544 Mr. R. Bruggink.

Te koop in Heerlen halfvrijst. WOONHUIS in goed gel. omgeving. Vrijwel overal dubb. begl. woonk. met open haard, keuken incl. app. 3 ruime slpkmrs. vaste trap n. zolder, gar. carport Tot. opp. 355m2. Vr.pr ƒ 189.000,- k.k. Tel. 045-728147.

Vrijstaand gerenoveerd BOERENWOONHUIS in dorpskern Hees (B), 615 m2 Ind.: woonk., woonkeuken bijkeuken, div. bijruimten, 4 slpks., (een met vide), badk met ligbad en , c.v. Vr.pr ƒ 169.000,- k.k. Info.: 09-32.12452636.

BRUNSSUM, Dr. A. Kuyperstr. 44, mooi goed onderhouden woonhuis met zeer ruime betegelde woonk. CV, kelder, keuken met compl. aanb., badk. met ligbad, douche, dubb. v.w., mooie tuin, berging, 3 slpks. beschoten zolder, vr.pr. ƒ 145.000,- k.k. Ass.knt. Van Oppen B.V. Lindeplein 5, Brunssum, 045-254543, onafhankelijk Hypotheekadviseur.

SCHINVELD/Pr. Roosevelt-straat 19 en 21. Groot dubbel boerenwoonhuis met grote tuin (575 m2) gelegen in centr., veel ruimte, veel mogelijkheden. Opknapper ƒ 85.000,- k.k. 046-742550, Jos Storms O.G. Geleen.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Te k. aangeb. vooroorlogse MIDDENSTANDSWONING, ƒ 140.000,-. Tel. 04750-27914, Roermond.

KERKRADE, te k. gr. halfvrijst. woonhuis, gr. tuin. Aanv. i.o. 045-416998.

OPSLAGTERREIN, te koop of te huur gevr. terrein in Zuid-Limburg, plm. 3.000 m2 voor opslag van grind en zand. Inl. tel. 043-623232, toestel nr. 16.

Spaarhypotheek 7,8%, 20 jaar vast. Unieke mogelijkheden voor 2 inkomens. Bel. 045-712255. STIENSTRA Hypotheek Service.

Te k. gevr. appartement te KERKRADE, vr.pr. tot ƒ 135.000,- 045-453432.

Te k. EYGELSHOVEN ruim goed onderh. halfvrijst. huis, gar. geh. onderk. Mooi gelegen. 045-315832.

BRUNSSUM te k. woonhuis. Op Gen Hoes. Ind.: entree, woonk. 43 m2, keuk., 2 slpk., badk. met ligb., dubb. wastafel, 2 w.c.'s. ƒ 129.000,-. Tel. 045-271203.

LANDGRAAF te k. halfvrijst. woonhuis, gr. woonk., 4 slpks., gr. garage, ruime tuin op het zuiden. Opp. 320 m2. Tel. 045-320607.

HOENSBROEK-Centrum. Winkel-woonhuis met of zonder grote achtertuin. Na 18.00 uur: 045-211536.

KERKRADE-C te k. halfvrijst. herenhuis, 7 kamers, 2 kelders, 2 garage's en een magazijn, en zr. mooie tuin. Pand is zr. goed onderh. en v. vele doeleind. gesch. Prijs ƒ 325.000,- 045-456800.

BEEK-Kl. Genhout, Carré boerderij, geh. gerestaur. in 1982. Perc.opp. 2000 m2. Inh. 2350 m3. Ind.; L-vorm. woonk. 90 m2, luxe dichte keuk. 30 m2, div. slp.kamers, prachtt. badk., omgeven met siertuin, div. gar. Gesch. voor dubb. bewoning. Vr.pr. ƒ 695.000,- k.k. John Seegers O.G. Tel. 046-525318.

Bedrijfsruimte

Te koop in centrum van Reuver

Bedrijfspand met parkeerterrein

Opp. bedrijfspand plm. 800 m2. Opp. verhard parkeerterrein plm. 220 m2.

Woongelegenheid aanwezig

Inl.: G. Steeghs. 04704-1882 tussen 12.00 en 14.00 uur.

Geleen, Groenseyckerstraat 26

Goed bereikbaar bedrijfsgebouw bestaande uit ca. 750 m2 bedrijfshal en een verhard buitenterrein. Compleet afgewerkt, direct beschikbaar. Huurprijs ca. ƒ 2.250,- per maand. Voor info 046-742410.

Te huur WINKELRUIMTE te Heerlen, Anjelierstr. plm. 80 m2, huurpr. ƒ 695,- excl. BTW p.mnd. Direkt te aanvaarden. Br.o.nr. B-03481, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur aangeb. BEDRIJFSHAL 1320 m2. Kissel Heerlen. Totaal geïsoleerd, verwarming, kantoren parkeergelegenheid. Biallass Beleggingen 045-412189 b.g.g. 310557.

HEERLEN-NOORD nabij winkelcentrum, winkel- of kantoorruimte te huur, 110 m2, aparte ingang voor evt. w.c., keuken en kelderruimte. Huurprijs n.o.t.k. Tel. 045-211239.

Te huur Loods ca. 500 m2. te HEERLEN-Noord. Huurprijs en ruimte in overleg. Br. o.nr. B-03498, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

In/om de tuin

Gratis 175 m3 GROND aangeboden. Wordt ter plaatse gestort met schoongrond verklaring. Tel. 04450-2793.

DOMPELPOMPEN voor kelders en vijvers, 7.000 liter per uur, 220 V, ƒ 225,-. Jo Knops, Rijksweg Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Kamers

Te h. KAMER in Sittard, gezamelijke keuken, w.c. en douche. Tel. 046-528486, tussen 12.00-15.00 uur.

Te huur aangeb. gemeubileerde KAMERS in centrum Geleen. Tel. 046-749271.

Te huur STUDENTENKAMER te Heerlen, ƒ 300,- incl. Tel. 045-413306.

KAMERS te huur in studentenhuis in Centr. Heerlen. Tel. 045-741904.

Te huur gem. ruime kamer met keuken, bad en dakterras voor ouder pers. Tel. 045-715624

HEERLEN-C, grote studentenkamer met gebr. van keuken en bad. 045-711386.

Kamers en APPARTEMENTEN te huur in Simpelveld. Tel. 045-445051.

Kamer te huur met c.v. te VALKENBURG voor oudere heer of dame. 04406-12875.

VALKENBURG kamers in centrum, 3 min. van station. Tel. 04406-15323 na 12 uur.

Te huur kamer gezam. douche, keuken te Heer-MAASTRICHT. Dir. te aanvaarden 043-631499.

Te huur KAMER in Hoensbroek, Akerstr. Nrd. 216.

1-pers. mooi gemeub. ZOLDERKAMER te huur in Landgraaf. Tel. 045-319778.

Te h. STUDENTENKAMERS centrum Heerlen. Tel. 045-725143.

Bouwmaterialen & Machines

Romneyloodsen Nissenhutten

In en verkoop, verhuur, verplaatsen, isoleren. SYSTEEM LOODSEN BOUW BV Tel. 01892-16195. Fax. 01892-18148.

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandsbediening in 3 maten direkt leverbaar. Afstandsbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. 043-641044

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

Te k. BIELZEN, ƒ 11,- p.st. Nusterweg 100, ind.terr.nrd. Sittard. Afh. tussen 8-16 uur

DAKDEKKERS opgelet! Te koop compl. zetbank voor zinkwerk, incl. schaar, zetbank, tel en wals, vr.pr ƒ 2.500,-. Burg. Dohmenpln 28, Eygelshoven na 20 uur.

Te koop partij nieuwe hardhouten KOZIJNEN, div. maten. Tel. 045-750531.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Wonen Totaal

Miele-keuken-centrum "Heerlen"

Beersdalweg 95 B Heerlen. tel. 045-729098.

Enkele Miele toonzaalkeukens

Te koop met 50% korting:

* Essen keuken met granietenblad afm. 312x310x312 cm.
* Witte hoogglanskeuken met Coriarblad afm. 322x324 cm.

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders

Groenseykerstraat 41B. Tel. 046-747446. Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Te koop grenen BANKSTEL 2-3-zits, ƒ 300,-. Tel. 045-272851.

Te koop 2x 2-zits bruin ribfluweel BANKSTEL ƒ 100,-. Tel. 045-418753.

Te koop ant. SPIEGEL Henri Deux 1.65x0.90 ƒ 500,-; Lampetstel oud 4-delig ƒ 100,-; 2 karrewielen doorsn. 1x90 cm. en 1x60 cm. samen ƒ 100,-. Kasteellaan 77, Meezenbroek/Heerlen.

Te k. Oud-Hollands eiken DRESSOIR plus idem tafel en 4 stoelen t.e.a.b. Tel. 045-718138.

Te koop massief eiken EETHOEK met 4 stoelen, als nieuw. Tel. 045-750531.

Te k. FAUTEUIL, Everstyle, type Elysee br.9, z.g.a.nw., electr. bed., vr.pr. ƒ 1.300,-. Tel. 045-444513.

Te k. eiken BANKSTEL 3-2-1, z.g.a.nw. met bruin leren kussens. Nw.pr. ƒ 14.000,-, nu ƒ 4.000,-; eiken eetkamer en 6 stoelen rood, lederen bekleding, pr. ƒ 2.000,-. Te bevr. 04498-59719.

Te k. donker eik. EETHOEK m. 4 stoelen ƒ 400,-; massief eik. bankstel 3-2-1 ƒ 450,-; Khamir karpet 2 x 3 mtr. 100% schuurwol ƒ 250,-. Tel. 045-462896.

Te k. gedeelte v. INBOEDEL i.v.m. vertr. bejaardentehuis. Zat. van 13-17 uur, Plataanplein 3, Passart/Heerlen.

Te k. zwaar eiken BANKSTEL 3-2-1, zeer mooi, salontafel, compl. ant. mechelse eetkamer, grammof. e.d. Tel. 045-456487.

Eik. WANDREK, eeth., klok, snelwasser en kleinmeubelen, koopje 046-373142.

Te k. oude KAST t.e.a.b. Tel. 045-227341.

Te koop SCHOMMELSTOEL, wit, ƒ 90,-. Tel. 045-414487.

Te koop donkerbruin houten WANDMEUBEL best. uit losse elementen, witte salontafel, bureautje. Alles t.e.a.b. Tel. 04406-10094.

Te k. Mechelse ... ƒ 400,-; perzisch ... Hamadir 1.70 x ... ƒ 400,-; Oostenrijk... denhaam. Tel. 04450...

Zoekt u 2de hand... BELS? Veel keus ... Kouvenderstr. 206 H...

Te koop licht ge... TAFEL met 4 ... ƒ 550,-. Tel. 045-21...

Te koop middelbr... menten KAST, m... glas. Tel. 045-32439...

Te k. blauw STA... ƒ 175,-; witte ... ƒ 350,-. Tel. 04450-3...

Kachels/Ver...

OPRUIMING! Nieuw... gebruikte gaskach... kachels De Kachel... lem, Klimmen. 04450...

BRIKETTEN, kolen... en zuivere petroleum... Dorpstr. 28, Landgraaf...

Te k. gasgestook... LERS 2x 115 ltr.; ... gesch. v. ... brandslanghaspels... douchewanden; ... en toiletten; div. ... Zaterd. 9.00-13.00... koopdijd. Steenberg... Kerkrade-W.

BRANDHOUT, be... plm. 15 m3 pr. ƒ... huis bezorgd. Van ... Holstr. 33, Margra... 04458-1818.

OPENHAARDHOUT ... ƒ 55,- en ƒ 80,- ... gratis bezorgd. 04450...

Nieuwe en gebruikte ... HAARDEN, gevelkac... bijzetkachels. Eg. ... Brusselsestr. 12... Maastricht. Tel. 043-2...

Buderus

Intergas, Radson, ... C.V.-ketels. Scherp... zen, goede serv... Jac Köhlen, Rijksw... bij ziekenhuis S... 046-513228 of 51...

Kachelspeciaalzaak, ... hulpstukken en aanv... tikelen. REKER, K... Geleen. Tel. 046-740...

TE KOOP bij de makelaar van Limburgse huizen

Hoensbroek, Koekoekstr. 130.000

Halfvrijst. woonhuis met c.v. en grote tuin. Ind.: kelder, hal met toilet, fraaie woonkamer, open keuken, ouderslaapk. Op 1e verd. is 'n grote derruimte. Het huis is in 1986 totaal gerenoveerd gemoderniseerd en is voorzien van o.a. rolluiken thermopane beglazing. Perc.opp. 210 m².

Hoensbroek, Mgr. Leboullestr. 155.000,-

Fraai halfvrijst. huis in het centrum met 'n grote ... Ind.: prov.kelder, hal, woonk., mooie keuken, ... berging. Op de 1e verd.: 2 slaapk. en luxe badk. Op de 2e verd. (via vaste trap) is 'n grote zolder. huis is in 1988 totaal gerenoveerd (o.a. nieuw ... keuken en dak, electra, c.v.-gaskel). Er is de mogelijk... heid om 'n garage te bouwen. Perc.opp. 224 m².

Reijmerstok, Dorpsstraat 145.000,-

Ruime vakwerkwoning met schuurtje en garage... pand staat op de monumentenlijst. Restaur... noodzakelijk. Perc.opp. 150 m² en 29 m².

Wijlre, Knipstraat ƒ 395.000,-

Fraaie vrijst. bungalow. Ind.: souterrain: ruime garage voor 2 auto's, hobbykelder en provisiekelder. grond: hal met toilet, woonkamer (ca. 30 m²) met ... re, complete keuken, badk., 3 slaapkamers. Ge... dig seniorenappartement: woonkamer, toilet, sl... mer (totaal ca. 55 m²). Ook andere gebruiksmoge... heden. Groot terras, groentetuin en tuinhuisje. Te... perceelopp. 871 m².

TE HUUR

Simpelveld, Dorpstraat

Zaterdag is ons kantoor geopend van 10.00 - 13.00 uur

VONCKEN MERTENS

MAKELAARDIJ OG/ VERZEKERINGEN EN GELDZAKEN

Rijksweg 9 6271 AB Gulpen tel.: 04450 -1724/1754 fax.: 04450 -17...

VERKOCHT

Heidetuin bij uw huis? Tennisbanen om de hoek? Blijvend vrij uitzicht? Marmeren keuken? Café op toopafstand? Tweepersoons badkuip? Zet 't groot in de krant, want:

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.

En de makelaar weet van wanten en kranten.

ALARM 06-11 ALS ELKE SECONDE TELT

Maak er verstandig gebruik van.

Zuurstof producerende planten belangrijk voor waterkwaliteit

Kamervijver geeft meer sfeer in huis

DOOR FRANS WEGMAN

Een vijver in de kamer zie je niet vaak, waarschijnlijk omdat de meeste mensen de mogelijkheden en aantrekkelijkheden daarvan niet kennen. Wie een nieuw huis laat bouwen zou erover kunnen denken een vijver in de vloer te laten uitsparen. Maar het is eenvoudiger om een losse keramische of kunststof bak aan te schaffen. Als die op zwenkwielen wordt geplaatst kan de vijver ook nog verplaatst worden.

● *Een kamervijver, ook een kleine, kan een bron van veel plezier zijn.* Foto: GPD

Plaats de bak liever niet direct op de vloerbedekking; parket enz. kan op den duur gaan verweren. 'Voetjes van de grond' dus, door middel van enkele lichte balkjes.

Beplanting en inrichting kunt u helemaal naar eigen inzicht en wensen doen. Kies de lichtste plek van de kamer, want de planten hebben veel licht nodig om te kunnen groeien. Is er een schuifpui, dan kan deze 's zomers worden opengezet, zodat er frisse lucht bij de kamervijver komt. De vijver dient minimaal 30 cm diep te zijn; dieper dan een halve meter is niet nodig. De waterkwaliteit is van veel belang. U doet er goed aan de beplanting en de vissen pas minstens een week na het vullen met water uit te zetten. De planten zullen af en toe ook wat mest moeten krijgen, als u merkt dat ze nauwelijks groeien.

Aquariumgrind

U zult ontdekken dat het water tamelijk snel verdampt. De vochtige atmosfeer die daarvan het gevolg is komt andere kamerplanten ten goede. En ook u zelf, vooral als u wat last met de ademhaling hebt. Bijvullen moet voorzichtig gebeuren, zodat de onderlaag op de bodem niet wordt omgewoeld, waardoor vertroebeling van het water zou ontstaan. Die onderlaag bestaat uit een eerste ca. 3 cm dik laagje vijvergrond, dat u met zo'n 2 cm rivierzand afdekt. Daar komt tenslotte fijn aquariumgrind op; dit is zeker aan te bevelen als u vissen in de vijver wilt. Ze kunnen dan niet in de onderlaag wroeten en daardoor het water vertroebelen.

Gewone goudvissen woelen in de bodem en eten aan de waterplanten. Een familielid is de rode sluierstaart ('Oranda rood') die zich in dit opzicht beter gedraagt, evenals 'Red Cap', de gewone sluierstaart, genoemd naar de rode vlek op de kop. U kunt ze leren wurmpjes uit uw hand te eten! Neem maximaal twee van deze visjes op één vierkante meter wateroppervlak.

Zuurstofplanten

Ook in een kamervijver kunnen aardig wat planten worden gehuisvest, maar zorg ervoor dat u een flink stuk van het spiegelend water kunt blijven zien. Van groot belang zijn de planten die zuurstof in het water brengen. U kunt kiezen uit ongedoornd hoornblad, Argentijnse waterpest, aarvederkruid en dwergwaterranonkel. Ze zijn verkrijgbaar in aquariumzaken en vele tuincentra. Plant ze in mandjes of speciale vijverpotten. Langs de oever kunt u parapluplantje, papyrus, dwerglisdodde, geelwit gestreepte dwergkalmoes of bonte mattenbies zetten.

Er is ook keus uit kleinbloemige waterlelies. Sommige daarvan zijn van tropische afkomst en hebben dus enigszins verwarmd water nodig. Aantrekkelijk zijn ook planten die op het water drijven, zoals het mosselplantje, waternoot en waterhyacint. Laatstgenoemde heeft het binnen beter naar zijn zin dan in de tuinvijver; daar wordt hij geel als de watertemperatuur onder de 15 graden daalt.

Weinig onderhoud

Rottende plantedelen moeten steeds worden verwijderd. Het water kan worden ververst door toevoeging van fris water op kamertemperatuur. Wees voorzichtig met water uit de sloot; dat is vaak verontreinigd. Tl-verlichting voor de kamervijver kan leuke effecten geven en er is ook onderwaterverlichting verkrijgbaar. Ook een fonteintje kan, zelfs een watervalletje is mogelijk. Gebruik voor aansluiting van verlichting e.d. de daarvoor geschikte snoeren en schakelmaterialen.

Tegen algengroei kunt u posthoornslakken uit de sloot uitzetten. Voer de vissen voornamelijk met levend voer. Etensresten die blijven liggen veroorzaken verontreiniging. Met een hevelpompje kunt u ze verwijderen. U zult overigens merken dat een kamervijver weinig onderhoud vergt.

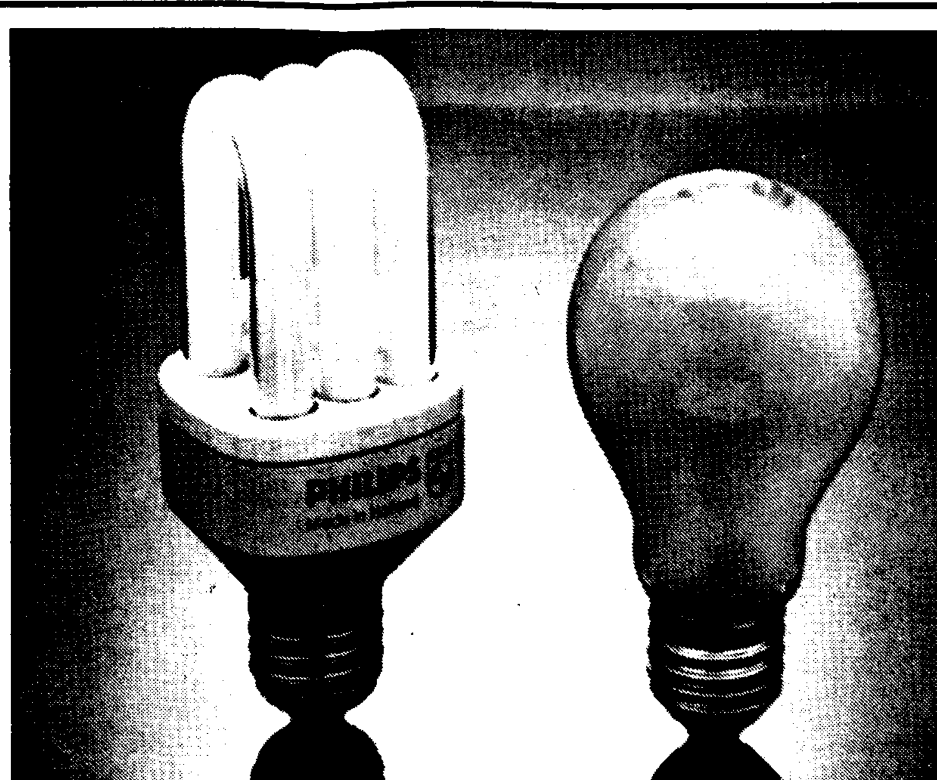
Hamersteel kan niet 'vezelen'

De pas verschenen nieuwe klauwhamer van Stanley heeft, zoals vele andere kwaliteitshamers, een steel van glasfiber. Het voordeel daarvan is dat hij een stuk lichter is dan een met stalen steel uitgevoerde hamer. Maar het fibermateriaal waaruit de steel is samengesteld heeft het bezwaar dat de vezels op den duur loslaten zodat (meestal vlak onder de kop) een rafelig oppervlak ontstaat. Dat is gewoonlijk te wijten aan het feit dat de hamerkop bij een slecht gerichte klap wegschiet waardoor de steel op een scherp oppervlak (de spijkerkop bijvoorbeeld) terechtkomt.

Om dit te voorkomen heeft Stanley het voorste steelgedeelte van zijn nieuwe hamer van een zeer sterke, taaie polycarbonaat-mantel voorzien. Die vangt een 'misklap' op zonder daar, ook na langdurig en intensief gebruik, noemenswaard onder te lijden. Juist op het kwetsbaarste deel, direct onder de kop, is deze 'mantel' van kunststof het dikst.

Het overige deel van de steel is voorzien van een 'ventilerende' mantel van neopreen, waardoor de hamer prettig in de hand ligt.

De nieuwe hamer is verkrijgbaar in twee koptypes: met sterk of flauw gebogen klauw. De prijs ligt tegen de 50 gulden.

● *De compacte spaarlamp links is weinig groter dan een gloeilamp.* Foto: GPD

Spaarlampen met hogere lichtopbrengst

Ter besparende vervanging van gloeilampen introduceert Philips nu ook voor hogere wattages een serie compacte elektronische spaarlampen. Het gaat hier om een drietal types: 15, 20 en 23 Watt, waarvan de lichtopbrengst vergelijkbaar is met gloeilampen van resp. 75, 100 en 125 Watt.
Spaarlampen zijn over het algemeen forser van afmetingen dan gloeilampen, maar deze serie is, evenals de eerder op de markt gebrachte 9 en 11 Watt spaarlampen, uiterst compact. De 15 Watt lamp is nauwelijks groter dan de 75 Watt gloeilamp. Daardoor kan dit model in meer kleine armaturen worden toegepast.
Door verbetering van de gasvulling in de lichtbuisjes is de lamp beter bestand tegen temperatuurswisselingen. Daardoor is hij ook te gebruiken in (gesloten) armaturen voor buitenverlichting.
Spaarlampen hebben een levensduur van 8000 branduren, 8 maal langer dan gloeilampen. Door op plaatsen waar het licht minimaal drie uur per dag brandt de bestaande gloeilampen te vervangen door compacte spaarlampen wordt de vrij hoge aanschafprijs het snelst terugverdiend. De prijs van de 15 en 20 Watt spaarlamp is 40 gulden, de 23 Watt lamp 50 gulden.

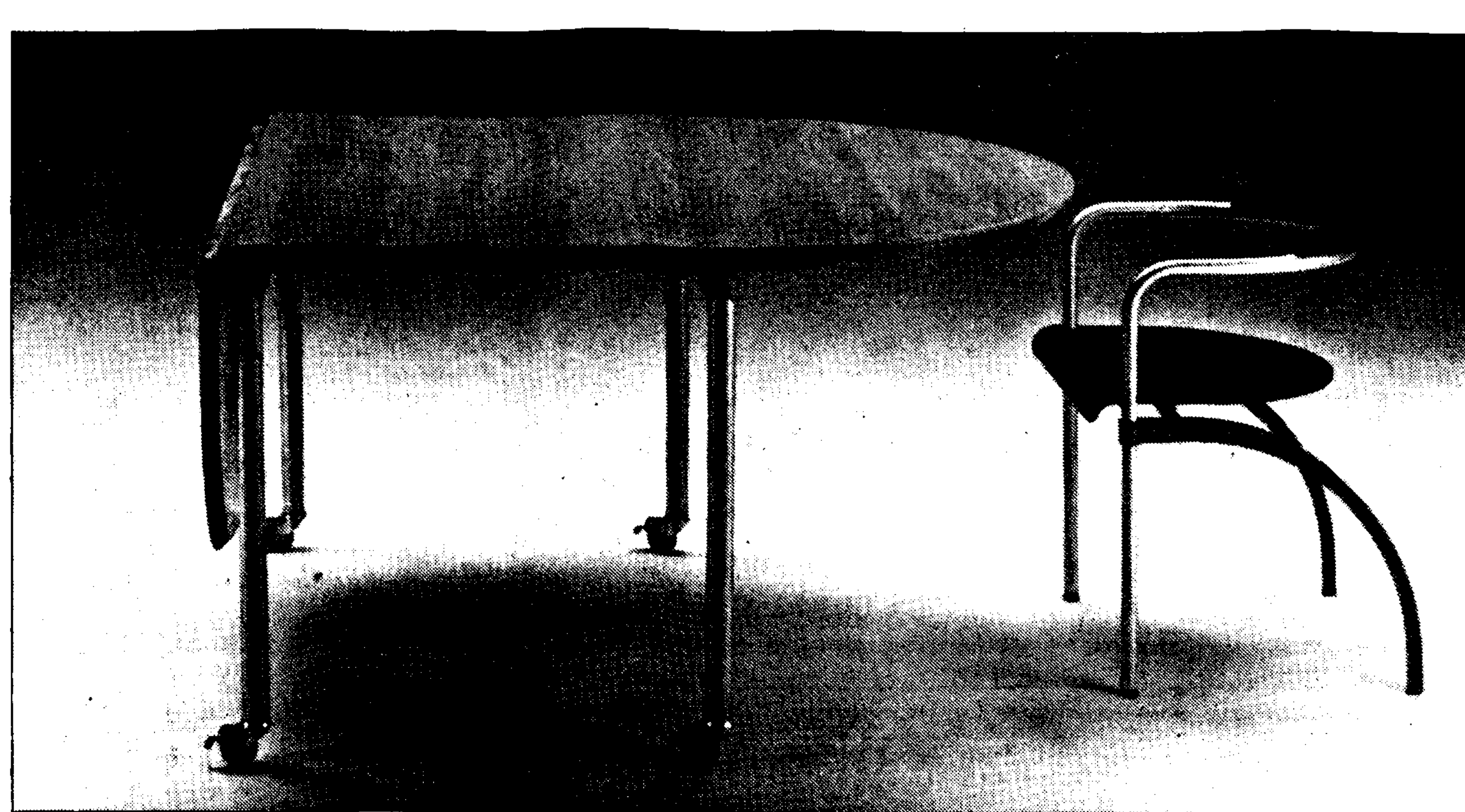
Gebruiksvoorwerp met multifunctioneel karakter

Tafel in huis vaak centraal trefpunt

Jarenlang was een tafel niet meer dan een blad met vier poten, een gebruiksvoorwerp dat uitsluitend diende om aan te eten. Na het eten ging men terug naar de zithoek, waar de rest van de avond werd doorgebracht. Tegenwoordig zijn de verschillende woonfuncties niet meer zo sterk gescheiden. De tafel is vaak het middelpunt van het huiselijk gebeuren. In de middeleeuwen waren tafels vrijwel uitsluitend bedoeld om aan te eten. En ze werden ook alleen maar voor de maaltijd neergezet.

Het woord tafel stamt van het latijnse 'tabula', dat plank betekent. En meer dan een plank (op schragen) was een tafel vroeger ook niet. Tegen de tijd dat men aan eten ging denken werden de schragen neergezet en hierop werd een met etenswaren beladen plank gedeponeerd. De tafel werd in die dagen in de keuken gedekt en in zijn geheel 'opgediend'. U kent dit ongetwijfeld van Bruegeliaanse schilderijen.

De tafel is geëvolueerd tot een meubel voor vele gebruiksmogelijkheden dat flexibel kan worden opgesteld, uitgebouwd of ingekrompen. Niet alleen geschikt om aan te eten, huiswerk te maken, te vergaderen, spelletjes te doen of knutselen. Er zijn zelfs tafels die als servieskast functioneren. Zo ontwierp de Amerikaanse designer Colombo eind jaren zeventig een tafel die was opgebouwd uit drie lengtepanelen.

● *Basic tafel, verkrijgbaar in diverse houtsoorten, vormen en maten. Daarnaast de stoel Icarus, een stalen frame met aluminium 'achterpoten' en zitting en rug in beukehout.*

Het middendeel van deze tafel bestaat uit twee delen die naar weerszijden uitschuifbaar zijn. Eronder bevinden zich bestekbakken en, als je die optilt, is daaronder weer ruimte voor borden en ander serviesgoed. Je dekt de tafel dus uit de tafel. Tussen beide uitschuifbare delen is nog een warmhoudplaat en een verdiepte ruimte voor flessen aangebracht. Heel praktisch, en fraai om te zien.

Een heel ander en recent ontwerp is de los-vaste wandtafel. Dat is een losse tafel die overal kan worden neergezet. Het bijpassende wandelement is afzonderlijk bruikbaar als afzetruimte, bijvoorbeeld voor een bloemdecoratie of een tafellamp. De losse tafel en het wandelement kunnen worden gekoppeld om nog meer zitruimte voor eetgasten te creëren. Een oplossing die minder ruimte vraagt is de uitschuiftafel: een ronde tafel die met tussenbladen tot een royale ovale dis kan worden uitgebouwd. Er zijn ook rechthoekige modellen.

Wie erg krap behuisd is, eigenlijk geen plaats heeft voor een eettafel in de kamer en zelf meestal in de keuken eet, heeft bij feestjes vaak wel behoefte aan een plek waarop taart of borrelhapjes worden neergezet. Een cirkelvormige tafel waarvan het blad om de as klapbaar is kan dan uitkomst bieden. Tot een halve cirkel ingeklapt neemt hij weinig ruimte in en kan hij meestal wel een plaatsje vinden achter een tweezitsbankje, als een soort sofatafel. Meteen een goede mogelijkheid voor het neerzetten van een schemerlamp of een boeket. Aan zo'n ronde tafel kun je dan desgewenst ook nog met vier personen – in de kamer – eten.

Klaptafels zijn altijd praktisch daar waar men het vloeroppervlak de ruimte wil geven en tóch bij bepaalde gelegenheden over een tafel van formaat wil beschikken. Er zijn ook alle mogelijke modellen tafels met klapbladen. Sommige hebben een smalle plank in het midden, waaraan twee neerklapbare rechthoekige of halfronde bladdelen zijn bevestigd. In ingeklapte toestand neemt zo'n tafel nauwelijks meer dan 20 cm diepte in beslag. Ook kennen we de klassieke sofatafels met aan weerszijden een klapblad. De bestaande tafel kan dan, door een of twee bladen op te klappen, in een handomdraai worden vergroot.

Een uitschuiftafel of een model met klapbladen moet flexibel zijn, om hem gemakkelijk te kunnen verplaatsen. Veel tafels zijn tegenwoordig voorzien van wielen. Dit lijkt misschien onpraktisch als je eraan wilt eten. Maar je hoeft niet bang te zijn dat het bord voor je neus verdwijnt, want zulke tafels zijn in vele gevallen voorzien van een remsysteem. Dus je moet er bij de aankoop wel even op letten of dit inderdaad het geval is.

EEN BETER MILIEU BEGINT BIJ JEZELF

DOE MEE SCHRIJF MEE BEZUINIG MEE

Stooktabel week: van maandag: 4 januari t/m zondag: 10 januari 1993

Bij een normaal jaarverbruik in m³ van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van: (meterkaart kolom 3)	Het weekstreefverbruik kost u:	en een totaal streefverbruik sinds 1 nov. 1992 (meterkaart kolom 5)
800	25	ƒ 11,75	252
900	28	ƒ 13,16	283
1000	32	ƒ 15,04	316
1100	35	ƒ 16,45	347
1200	38	ƒ 17,86	377
1300	41	ƒ 19,27	408
1400	44	ƒ 20,68	441
1500	47	ƒ 22,09	471
1600	51	ƒ 23,97	505
1700	54	ƒ 25,38	535
1800	57	ƒ 26,79	567
1900	60	ƒ 28,20	597
2000	63	ƒ 29,61	629
2200	70	ƒ 32,90	693
2400	76	ƒ 35,72	756
2600	82	ƒ 38,54	817
2800	88	ƒ 41,36	880
3000	95	ƒ 44,65	945
3300	104	ƒ 48,88	1038
3600	114	ƒ 53,58	1132
3900	123	ƒ 57,81	1226
4200	133	ƒ 62,51	1323
4600	145	ƒ 68,15	1447
5000	158	ƒ 74,26	1574
5500	174	ƒ 81,78	1730
6000	190	ƒ 89,30	1887
6500	205	ƒ 96,35	2044

Tip: Hou de warmte blnnen door te isoleren.

Certificaat energiezuinige woonhuizen

Eigenaren van woningen kunnen binnenkort bij de energiebedrijven certificaten aanvragen waaruit blijkt dat de huizen energiezuinig zijn. EnergieNed, de landelijke organisatie van energiebedrijven, heeft een handboek opgesteld voor de afzonderlijke energiebedrijven en verwacht dat de eerste bedrijven al volgende maand overgaan tot invoering.

Het certificaat moet in het hele land gebruikt gaan worden. Een eigenaar van een woning kan er zijn voordeel mee doen bij verhuur of verkoop van de woning. Voor de energiebedrijven kan het inzicht verschaffen in de mate waarin de bevolking al voorzieningen heeft getroffen zoals dakisolatie, enzovoorts.
Er is overleg gevoerd met de organisaties van de woningbouwverenigingen en met de NVM (makelaars). De makelaars lijken er weinig voor te voelen om in advertenties voor woningen melding te maken van de certificaten, omdat de meeste huizen niet aan de eisen van een certificaat zullen voldoen.

Volgens een woordvoerder van EnergieNed blijkt uit onderzoek dat tot dusver slechts twaalf procent van de woningen in ons land volledig is geïsoleerd. Het certificaat past in het Milieu Actie Plan van de energiebedrijven. Veel mensen gaan pas over tot isolatiemaatregelen bij verhuizing of bij een renovatie van de hele woning.

Voordat besloten werd tot landelijke invoering zijn proeven gedaan in Aarle-Rixtel en Rhenen en vervolgens in Zaandam, Schiedam, Zwolle, Kennemerland en Oisterwijk.
De beoordelingscriteria voor een certificaat zijn muur-, dak-, vloer- en leidingisolatie, een hoog rendementsketel en dubbel glas.

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente per 12 januari 1993.

De rente op de kapitaalmarkt vertoonde de afgelopen week wederom een dalende lijn, inmiddels tot net onder de 7%. Ongeveer een derde van de door ons gevraagde geldverstrekkers (waaronder een groot aantal verzekeraars) reageerden hierop met een verlaging van de hypotheektarieven. De rentetarieven tot 5 jaar vast daalden gemiddeld met 0,6 procent en de tarieven voor 5 jaar en langere rentevaste perioden met gemiddeld 0,5 procent.

rentepercentages

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant 35.1%	50%
ABN.AMRO	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,30	4,56	3,08
ABN.AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,30	4,56	3,08
ABN.AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	8,30	4,56	3,08
ABN.AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	8,70	5,70	4,62
ABN.AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8.10	5,31	4,30
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,50	4,72	3,22
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,40	4,65	3,16
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	8,40	4,65	3,16
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,30	5,44	4,41
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	8,20	5,37	4,36
AEGON	spaarhyp.	5/10 jr.	1,00	8,90	5,02	3,47
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	8,90	5,02	3,47
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	5 jaar	1,00	8.30	4,60	3,13
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	10 jaar	1,00	8,20	4,53	3,08
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	15 jaar	1,00	8,20	4,53	3,08
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,10	5,31	4,30
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	8,00	5,24	4,25
CDK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,50	4,74	3.25
CDK-bank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,60	4,81	3,30
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	8,50	5,57	4,51
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,30	5,44	4,41
Centraal Beheer	spaar gar.h.	5/10 jr	0,25	8,30	4,56	3,10
Centraal Beheer	spaar gar.h.	15/20 jr	0,25	8,30	4,56	3,10
Centrale Volksbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,40	4,62	3,12
Centrale Volksbank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,70	4,82	3,29
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	8,50	5,57	4,51
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,30	5,44	4,41
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	1,00	8,20	4,46	3,00
Nationale Ned.	spaarhyp.	5/10 jr	1,00	8,30	4,61	3,14
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr	1,00	8,30	4,61	3,14
ING BANK	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,30	4,56	3,09
ING BANK	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,30	4,56	3,09
ING BANK	ann. hyp.	1 jaar	1,00	8,30	5,44	4,41
ING BANK	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,10	5,31	4,30
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,20	4,53	3,07
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	8,40	4,66	3,18
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	8,40	4,66	3,18
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	8,10	5,20	4,21
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,00	5,14	4,16
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	8,30	4,59	3,11
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	8,30	4,59	3,11
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	1,00	8,30	4,59	3,11
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var/1 jr	1,00	8,70	5,70	4,62
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4/5 jr	1,00	8,10	5,31	4,30
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,70	4,82	3,29
SNS Bank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	8,90	4,96	3,40
SNS Bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,10	5,96	4,83
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,50	5,57	4,51
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	8,70	4,84	3,34
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	5 jaar	1,00	8,10	4,45	3,00
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	10 jaar	1,00	8,10	4,45	3,00
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,70	4,82	3,29
Bouwf. Hoevelaken	sp.vasthyp.	5 jaar	1,00	8,50	4,74	3,24
Bouwf. Hoevelaken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,30	5,44	4,41

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. ƒ 150.000,–.
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

Bea Meulman (moordenares in Vrouwenvleugel) doet geen vlieg kwaad

Geweld in RTL-serie uit 'pacifistische hoek'

● *Bea Meulman (rechts) in de tv-serie Vrouwenvleugel als moordenares Teun Metz.* Foto: GPD

DOOR SUSANNE VAN VELZEN

HILVERSUM – 'Ruwe bolster, blanke pit'. Slechts vier woorden heeft Bea Meulman nodig om haar rol van Teun Metz in de dramaserie Vrouwenvleugel (elke zaterdagavond op RTL4) te omschrijven. „Teun heeft een groot gevoel voor rechtvaardigheid. Ze zit er dan ook absoluut niet mee dat ze de man van haar vriendin Anna vermoord heeft. Had hij haar maar niet zo hard in elkaar moeten slaan. Het is zijn verdiende loon dat Teun een paar keer met haar auto over hem heen gereden is."

Bea Meulman geniet van haar rol als moordenares Teun Metz. Ze speelt één van de hoofdpersonen in Vrouwenvleugel. Teun is een 42-jarige lesbienne, een hartstochtelijk wezen. Ze maakt avances op grove komische wijze, en schroomt niet in kruizen te tasten en in billen te knijpen. Teun is de gangmaakster op de vrouwenafdeling van de gevangenis. Haar liefde voor Anna, gespeeld door Leontine Ruiters, zit zo diep dat zij de echtgenoot van Anna zonder pardon vermoord als ze ziet dat hij haar mishandelt.

In werkelijkheid heeft Bea Meulman weinig gemeen met de lesbische Teun Metz. Bea is getrouwd en heeft nog nooit een vlieg kwaad gedaan. „Ik ben in geen enkel opzicht gewelddadig. Ik kom zelfs uit een pacifistisch milieu," vertelt Bea Meulman.

Ze kan zich ook niet voorstellen dat ze ooit tot een moord in staat zou zijn. „Als er een situatie dreigt te ontstaan waarin bij mij het bloed onder de nagels gehaald wordt, zorg ik dat ik op tijd weg ben. Ik ben niet zo'n type dat met de kopjes gaat smijten als ik ruzie met mijn man heb. Mijn buren zullen hoogstens af en toe een hard geschreeuw horen, maar geen gerinkel van serviesgoed."

Opgesloten

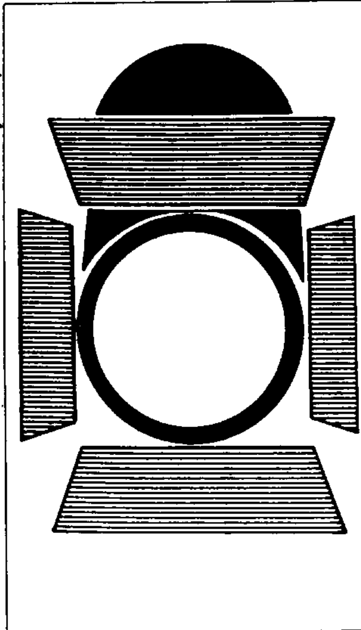
Bea Meulman geeft aan dat ze, voordat ze aan Vrouwenvleugel begon, toch wel een ander beeld had van het opgesloten zitten in een gevangenis. „Ik heb nog nooit in een gevangenis gezeten maar heb wel altijd gedacht dat ik zou gaan studeren in de cel als het ooit zover mocht komen. Nu merk ik dat studeren in gevangenschap niet makkelijk zou zijn. Je hoort in je cel de hele tijd muziek en je moet werken overdag. Dat ben je weliswaar niet verplicht, maat het is wel aan te raden om daar aan mee te doen. Anders wordt je binnen de gevangenis gezien als a-sociaal en dan overleef je het niet."

Vrouwenvleugel is de eerste lange televisieserie waarin Bea Meulman is te zien. Na haar eindexamen aan de toneelschool in Arnhem ging ze naar Toneelgroep Theater. Ze speelde daar de meest uiteenlopende rollen zoals Marge in Absent Friends en Patty in The Fool van Edward Bond. Voor deze laatste rol ontving zij de Columbina. Na dertien jaar Toneelgroep Theater besloot Bea Meulman om als freelance actrice verder te gaan.

Ze kwam zo bij radio, televisie en film terecht en speelde onder andere in De Zaak Kenny, Ha die Pa en Suite 215.

Na al die jaren toneel was Vrouwenvleugel even wennen voor Bea Meulman. Vooral het opnameschema van de dramaserie was voor haar in het begin schrikken. Vrouwenvleugel wordt in Luxemburg opgenomen. De acteurs wonen doordeweeks in het Groothertogdom en houden zich met niets anders dan de serie bezig. Hun dagen bestaan uit repeteren en opnemen. In de weekeinden mogen ze terug naar Nederland.

„'s Morgens moet ik om zes uur opstaan. Dat was in het begin vreselijk. Zeker als je uit de toneelwereld komt. Daar ga je tot diep in de nacht door en slaap je 's morgens uit. Ik moet 's morgens ook altijd even de tijd hebben om te kunnen tutten, voordat ik aan de slag ga. Daar staat tegenover dat je helemaal op kunt gaan in je rol omdat je hier zo afgesloten zit van de buitenwereld."

Tv-documentaire 'Waarom? Waarom?' van Rob Hof

Sittardenaar filmt oorlog in Kroatië

Van onze verslaggever

SITTARD – De KRO zendt zondag om 22.40 uur via Nederland 1 de documentaire 'Waarom? Waarom?' uit van de uit Sittard afkomstige cineast en programmamaker Rob Hof. De tv-uitzending geeft een beeld van de oorlog in Kroatië. Centraal staan het verleden, de Kerk en de katholieken.

● *Rob Hof: „Al in 1986 bestond er een geheim memorandum over een Groot Servisch Rijk."*

Hof probeert de achtergronden van het geweld in Kroatië te analyseren. Zonder commentaar worden de beelden van vluchtelingen en verwoestingen getoond. Drie miljoen daklozen en honderddertig duizend doden is de, voorlopige, trieste balans van deze oorlog.

Eén van de mensen die Hof in 'Waarom? Waarom?' aan het woord laat komen is de Serviër Nikolic die in Kroatië woont. Ondanks alles wil hij blijven werken aan een vreedzaam samengaan van Kroaten en Serviërs. Bovenop de puinhoop van een kerk vertelt hij over de meer dan zestig Servisch-orthodoxe en de tweehonderd katholieke kerken die door het federale leger zijn verwoest.

Memorandum

In de film wordt ook duidelijk dat er al in 1986 een geheim memorandum bestond van de Servische academie van wetenschappen over een 'Groot Servisch Rijk'. Het geheime document bevatte ook het voorstel niet-Servische minderheden uit te roeien. Dat memorandum is nu de basis voor het Servische beleid.

Volgens Rob Hof is het uitbreken van de oorlog in voormalig Joegoslavie 'een drama van misinformatie'. In de film laat hij mensen aan het woord die ondanks alles blijven geloven 'dat het anders kan'.

Frans Bromet (VPRO): 'De kijker kiest altijd onwillekeurig partij'

Burenruzies op tv bron van vermaak

DOOR COR SCHELTIS

HEERLEN – Burenruzies zijn – voor de buitenstaander – een onuitputtelijke bron van vermaak. Met schijnbaar groot gemak verzamelt de VPRO in de serie Buren mensen die elkaar het leven zuur maken. De kijker verkneukelt zich voor de beeldbuis en praat er de volgende ochtend nog wat over na. Want wie van die ruziënde buren had nou gelijk? Maar achter de keurige, brave Hollandse geveltjes waar de ruzies zich afspelen vindt men het maar pijnlijk. Zondag zendt de VPRO om 20.13 uur op Nederland 3 de laatste aflevering uit van dit seizoen van Frans Bromets serie Buren. Voor het volgende seizoen (oktober) moet hij contractueel nog vijf afleveringen maken. Daarna kon het wel eens afgelopen zijn.

● *Frans Bromet: „De uitzending van zondagavond is een aardige."* Foto: GPD

„Het wordt steeds moeilijker om geschikte personen te vinden. Mensen melden zich aan. Dan spreek je af en krabbelen ze terug. Met allerlei smoesjes. Ze hebben het dan zeker aan familieleden of kennissen verteld en die hebben het dan weer afgeraden. Zoiets. Ja, ik denk dat de volgende serie van vijf afleveringen de laatste is." Frans Bromet formuleert met zijn lijzige stem enigszins weifelend. Buren maakt Bromet samen met Annemieke Smit, die de ruzies opspoort en het geluid doet. De serie loopt nu twee jaar, de eerste afleveringen werden in de vooravond van zondag uitgezonden tegenover Studio Sport. Vorig jaar stond Buren geprogrammeerd om kwart voor negen en de drie afleveringen die de VPRO nu uitzendt, in de wintersportvakantie van Koot & Bie, zijn hartje prime time.

„Ik heb geleurd. Buren is voor mij altijd een boeiend onderwerp geweest. Ik had dat plan al heel lang. Het is namelijk een onuitputtelijke bron van drama. Ik heb alle omroepen aangeschreven, Vara, Veronica, KRO, Avro, ik heb ze allemaal gehad, en ben overal afgewezen. Ik heb altijd al veel contact gehad met de VPRO, maar ik vond het niet iets voor de VPRO. VPRO-directeur Kiers zag er wel wat in. Ik heb een paar proefuitzendingen gemaakt. Er zijn er toen zes uitgezonden. Maanden later kwam ik Kiers tegen op het grind voor de VPRO. Moet je d'r niet nog es een paar maken? Ik mompelde: ja, da's goed."

Braakhekke

Die vier uitzendingen, met onder andere de problemen tussen glamour-restauranthouder Joop Braakhekke en omwonenden, en de man met zijn dwarse garage en twee auto's in Broek en Waterland, waren intrigerende afleveringen. „De kijker zal altijd onwillekeurig partij kiezen. Ik zorg er voor dat ze ook weer voor de andere partij kiezen. Mensen zijn vaak zo bevooroordeeld. Maar als ze een paar keer naar Buren kijken, misschien dat ze dan concluderen dat elke zaak in elk geval twee geloofwaardige kanten heeft. Ieder mens kan op een dag een burenruzie hebben, als zijn wereld en die van zijn buur niet 'matchen'. De één heeft niet zoveel incasseringsvermogen als de ander. En dan komen er driften naar buiten, onbeheersbare en ongekende mechanismen. Vreedzame mensen worden moordlustig. Burenruzies zijn overal potentieel aanwezig."

In negen van de tien gevallen stoten Bromet en Smit tijdens het filmen hun neus. Meestal wil de tegenpartij niet meewerken. „Dat werkt nogal frustrerend. Want er zaten vaak prachtige zaken tussen. Zo gauw een geval zich voordoet gaan we erheen. We leggen altijd eerst contact met de ene partij. We komen niet met een draaiende camera binnen. Maar ik zeg wel meteen: als u uw verhaal gaat afsteken kunnen we het beter direct opnemen, want de eerste keer is toch het spontaanst. Een paar dagen later gaan we naar de tegenpartij. En dan loopt het meestal fout. Als ik die niet voor de camera kan krijgen is het afgelopen. Dat is zo teleurstellend, dat ik vaak denk: ik hou er mee op."

Frans Bromet is eigenlijk cameraman. Hij volgde de filmacademie in de jaren zestig. Maakte begin jaren zeventig twee korte films, waarin De Noord uit 1971 al over een burenconflict ging in zijn woonplaats Ilpendam. In de andere film, Het Drielandenpunt, confronteerde hij zijn ouders met Duitsland. Bromet werkte onder andere voor Het Gat van Nederland van de VPRO, en draaide als cameraman speelfilms. In 1980 kwam zijn eerste en tevens laatste bioscoopfilm uit, Een Tip Van De Sluier. De film liep goed tot de distributeur, die medefinancier was, Een Tip Van De Sluier uit roulatie nam op het moment dat Bromet en medeproducers Frans Rasker en Olga Madsen er een zouden gaan verdienen. Zij hadden hun salarissen in de film gestoken. Die hebben ze nooit terugverdiend.

Film

Bromet wil niets meer met film te maken hebben. „Commissies vol verbitterde collega's beslissen over de ideeën van andere collega's over subsidies. En daarmee maken ze het leven van die andere collega's zo zuur mogelijk. Ik ben cameraman en dat heb ik altijd met veel liefde gedaan. Als je regisseur bent en volkomen afhankelijk van het filmklimaat hier, is het een ander verhaal."

Bromets eigen produkten zijn altijd erg persoonlijk. Ook Buren komt niet uit de lucht vallen. In zijn jeugd is hij al eens verhuisd als gevolg van een burenruzie. En zelf hebben hij en zijn vrouw ook problemen met de buren gehad. „Wij wilden achter het huis een aanbouw neerzetten. Het vervelende was dat we daarvoor de buren om toestemming moesten vragen. En natuurlijk kwamen ze met zoiets lulligs als het uitzicht dat belemmerd zou worden. Volkomen absurd. Uiteindelijk heeft de burgemeester nog moeten bemiddelen."

Frans Bromet lacht uitbundig. Zijn vrouw vult aan: „Maar je vergeet nog te vertellen dat we gedreigd hebben met dat balkon, dat ze illegaal gebouwd hebben." Sindsdien negeren de Bromets hun buren en vice versa. De kinderen komen nog wel bij elkaar over de vloer.

Achterhoek

De burenruzies die Bromet filmt spelen zich meestal af in Noord-Holland, om praktische redenen en een kwestie van bronnen. „Om eventjes naar de Achterhoek te rijden met een kans van negen op tien dat het niks wordt is te kostbaar. We zijn afhankelijk van de medewerking van sociale raadslieden die we opduikelen. Dat zijn goeie bronnen. Verder adverteren we in huis-aan-huisbladen. Dat levert ook weleens wat op."

De uitzending van zondagavond is een aardige, volgens Frans Bromet. Met twee gevallen. Een Amsterdammer aan de Keizersgracht die het afzuigpijpje van zijn keuken niet wil verwijderen, terwijl zijn buurvrouw gek wordt van de keukenluchtjes. Het andere geval speelt in de Zaanstreek. In een nieuwbouwwijk heeft een bewoner een muur om zijn huis gemetseld die te hoog is volgens de gemeentelijke verordeningen. Volgens de buurtbewoners is de muur verkeersonveilig. Zij vrezen het ergste voor hun spelende kinderen. „Maar het interessante is de botsing van twee klassen. Die man heeft geld en gedraagt zich uiterst formeel. De buurtbewoners zijn van een andere sociale klasse en weten niet hoe ze deze man moeten vermurwen. De man zegt bedreigd te zijn. Maar dat wordt weer ten stelligste ontkend."

● *Vanaf zondag 24 januari terug op het scherm: 'The A Team'.* Foto: KIPPA

'The A Team' terug

DOOR HARRIE CREMERS

HEERLEN – Bijna tien jaar na hun introductie zijn ze vanaf zondag 24 januari terug op televisie: de mannen van 'The A Team', ofwel Hannibal, Murdock, B.A. Baracus en Peck. In de fysieke verschijningsvorm van de acteurs George Peppard, Dwight Schulz, Mr. T en Dirk Benedict bereikte dit wonderbaarlijke kwartet een bijna onwaarschijnlijke populariteit bij de doelgroep van acht- tot twaalfjarigen. Een hoogtepunt was daarin het bezoek dat de vier televisiehelden in april 1984 aan ons land brachten. Op Schiphol en in de plaatsen die met een bliksembezoek vereerd werden leidde dit tot verkeersopstoppingen en een ongekend enthousiasme.

De serie liep bij de Tros van september 1983 tot juni 1985. Intussen is er een nieuwe generatie kinderen, die 'The A Team' hooguit kent van oudere broers en zusjes of van stiekem 'verslaafde' vaders. Die kinderen kunnen vanaf zondag 24 januari weer bij de Tros terecht. De complete serie staat vanaf die datum als herhaling geprogrammeerd, om 18.10 uur op Nederland 2.

'The A Team' bestaat uit vier bevriende Viëtnam-veteranen, die besloten hebben hun talenten in te zetten voor de goede zaak. Echte filantropen zijn het niet en ze laten zich dan ook goed betalen voor hun diensten. Gevoel voor humor en moed en en zeer ruime interpreatie van de wet kenmerken hun activiteiten.

De heren van 'The A team' komen voor het eerst in actie als ze een gevangene binnen de bajesmuren te hulp komen. De man wordt door een bewaker gedwongen om met een zwaargewicht-medegevangene te vechten. De gevangene Jaze zal het zeer zeker tegen deze sterkere opponent afleggen. Daarom bedenkt Hannibal, leider van 'The A Team', een ingenieus plan om hem te hulp te komen. De mannen van het 'Team' worden in deze en alle volgende afleveringen terzijde gestaan door hun trouwe assistente Amy Allen (Melinda Cullea).

Nederland 1

Avro/KRO
07.30 **Alles kits.**
07.32 **Kiekeboe.**
07.43 **Spelefoon.**
07.46 **Pipi Langkous.**
08.11 **De onderwijs prijs.**
08.44 **Tekenfilmfestival.**
08.51 **Weeknieuws.**
09.00 **Woof.**
09.27 **Rescue Rangers.**
09.49 **Onderzoek van de week.**
10.04 **Kkfoon,** praatprogramma.
10.27 **Spelefoon-finale.**
15.53 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
16.00 **●● Journaal.**
16.05 **Letterland,** informatieve serie voor kinderen en hun ouders. Afl.7.
16.33 **Heb ik iets gemist?** Terugblik op programma's van afgelopen week.
17.21 **Forza TV,** jongerenmagazine.
17.48 **Boggle,** woordspel.
18.15 **Sesamstraat,** gevarieerd kindermagazine. Vandaag: Kiezen.
18.30 **(TT) Jeugdjournaal.**
18.40 **Ko de Boswachter,** milieumagazine voor de jeugd.
18.58 **De sterkste man van de wereld,** krachtwedstrijden vanuit IJsland.
20.00 **(●●+TT) Journaal.**
20.25 **Naked gun,** Amerikaanse speelfilm uit 1988 van David Zucker. Politiechef Frank Debrin neemt een drugszaak over van zijn stervende collega, die hem nog net op het spoor kan zetten van de scheepsmagnaat Vincent Ludwig.
21.50 **Hotel op stelten** (Fawlty towers); Engelse comedyserie. Afl.2: Basil laat de verkeerde dingen door de verkeerde aannemer doen, tot grote ergernis van Sybil.
22.24 **Karel,** talkshow.
Naast Bob Geldof en Sting is het vooral zanger Peter Gabriel die altijd klaarstaat voor een goed doel. Karel van de Graaf praat met hem over zijn Engelse kostschooltijd, wonen in Afrika én zijn verborgen agressie.
23.13 **Borsalino,** Franse speelfilm uit 1970 van Jacques Deray. Met: Jean-Paul Belmondo, Alain Delon e.a.
01.11-01.16 **●● Journaal.**

Nederland 2

NOS/Tros/VOO
10.00 **Ontdek de psychologie,** les 15
10.30 **Computers in het primair onderwijs,** les 1.
11.00 **You're welcome,** cursus Engels, les 16.
11.30-12.00 **Kennissystemen,** afl.3.
13.00-13.07 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
15.35 **Blinde hartstocht.**
16.00 **●● Journaal.**
16.10 **Samson,** Belgisch kindermagazine. Afl.: De ober.
16.45 **(TT) B.O.O.S.,** jeugdprogramma. Presentatie: Bart de Graaff.
17.15 **●● Top 40,** popmuziek.
18.00 **●● Journaal.**
18.20 **Outfit,** modemagazine. Presentatie: Judith de Klijn. Dit programma is vooral gewijd aan actuele modetrends, met reportages, combinatietips, highlights uit modebladen en videoclips.
18.50 **Step by step,** Amerikaanse comedyserie. Afl.: Regels van het huis. Carol en Frank hebben nogal verschillende opvattingen over de naleving van regels.
19.20 **Melrose Place,** Amerikaanse serie. Afl.: Vrienden en geliefden. Kelly vindt Jake uiteindelijk in de gevangenis. Billy heeft besloten taxichauffeur te worden en begint een relatie met ene Marcy.
20.10 **Heroes of Desert Storm.** Amerikaanse speelfilm uit 1991 van Lionel Chetwynd.
Met: Daniel Baldwin, Angelka Basset, Marshall Bell e.a.
Film over de gewone soldaat en de familie die achterblijft.
21.45 **Zaterdagavond café,** comedy waarin fictie en werkelijkheid door elkaar heenlopen. Afl.13.
22.15 **(TT) Casino Royal,** spelprogramma gepresenteerd door Marc Klein Essink.
22.45 **Joy in love,** Franse erotische serie. Afl.6.
23.15 **●● Skybound,** 13-delige serie over de luchtvaart. Afl.7: Bushflyers.
23.40 **●● Countdown late,** muziekmagazine.
00.25-00.30 **●● Journaal.**

Nederland 3

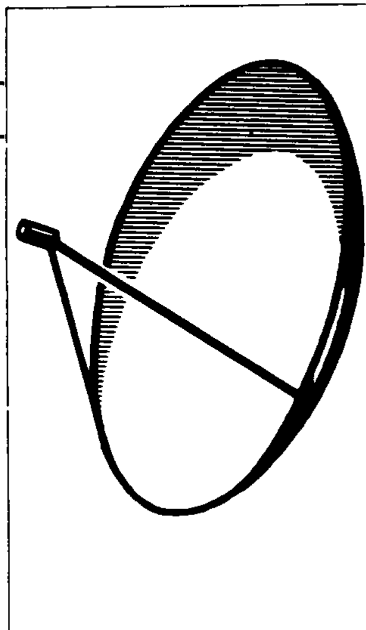
NOS/Vara
08.53-09.00 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
17.31 **De grote Meneer Kaktus Show,** kinderprogramma met Peter Jan Rens als Meneer Kaktus e.a.
18.00 **●● Journaal.**
18.16 **Trekking van de lottogetallen.**
18.20 **Vroege vogels.**
18.52 **(TT) Lingo,** woordspel.
19.21 **12 Steden, 13 ongelukken,** serie gedramatiseerde verkeersongelukken. Afl.15: Confrontatie.
Coby's werk bestaat uit het opvangen van slachtoffers van een brand en zorgen dat de schade wordt beperkt. Soms komt dat werk echter heel dicht bij haar privéleven.
19.50 **●● Flying doctors,** Australische serie. Afl.: Verwachtingen.
Steve heeft een avontuurtje met de paar jaar oudere Jane. Ze blijkt zwanger te zijn, maar wil niet dat Steve dat weet.
20.39 **(TT) Zeg 'ns AAA,** Comedy.
21.07 **Sonja,** talkshow vanuit de Rode Hoed in Amsterdam, gepresenteerd door Sonja Barend.
22.00 **(●●+TT) Journaal.**
22.15 **Studio sport.** Aandacht voor betaald voetbal, een samenvatting van de rugby-interland Engeland-Frankrijk, beelden van de World Cup schaatsen in Innsbrück en van de WC skiën (afdaling heren in Sankt Anton).
22.45 **Nova,** actualiteitenprogramma waarin een reportage over een medische ontdekking in Zweden, waar mensen met een bepaalde vorm van Parkinson worden behandeld met menselijke cellen uit foetussen.
23.48 **Cabaretsafette,** serie van vier cabaretprogramma's. Deel 3.
Gasten: Erik van Muiswinkel en Hans Dorrestijn.
00.10 **Museumschatten,** achtergronden bij kunstvoorwerpen.
Afl.: Het Joods Historisch Museum en de Joodse bruiloft.
00.20-01.05 **Studio sport.** Beelden van het ijsdansen tijdens de Europese Kampioenschappen Kunstrijden op de schaats vanuit Helsinki.

RTL4

07.00 **Telekids.**
12.00 **De zaterdagavondshow.**
13.00 **Liefde op het eerste gezicht.**
13.40 **Wedden dat.**
14.55 **Bells are ringing,** Amerikaanse speelfilm uit 1960.
Ella Peterson werkt bij een telefoonmaatschappij. Zij heeft er een gewoonte van gemaakt om zich te verdiepen in het privéleven van haar klanten. Haar aandacht wordt op gegeven moment getrokken door de stem van Plaza 0.4433.
17.00 **Dinosaurs,** Amerikaanse serie.
17.30 **Tineke.**
18.00 **Zes uur nieuws.**
18.10 **Tineke.**
19.30 **Avondnieuws.**
19.50 **Het weer.**
20.00 **De miniplaybackshow.**
21.05 **Vrouwenvleugel.**
22.00 **Stacey's knights,** Amerikaanse speelfilm uit 1983. Regie: Jim Wilson.
Derde in een reeks van speelfilms met Kevin Costner in de hoofdrol.
Op zaterdag 23 januari wordt Bill Durham uitgezonden. Stacy is een teruggetrokken verlegen meisje met één groot talent: Ze blinkt namelijk uit in blackjack. Samen met Will vormt zij een ijzersterk duo dat flink wat winst maakt in de casino's. De leiding van de casino's zet alle zeilen bij en laat het stel uitkomen tegen de beste spelers van de regio. Maar ook dat mag niet baten.
23.45 **Laatste nieuws.**
00.00 **The phoenix,** Amerikaanse speelfilm uit 1981.
Tijdens hun opgravingswerk in Peru ontdekt een aantal archeologen een grafkelder met daarin de sarcofaag van de god Bennu. Wetenschappers slagen erin Bennu tot leven te brengen, maar het blijkt onmogelijk om hem in de moderne zwaar vervuilde wereld te laten overleven.
01.15 **Rumor of war I,** Amerikaanse film uit 1980. Regie: Richard T. Heffron. Een jonge, net afgestudeerde, soldaat wordt naar Vietnam gestuurd en dit heeft ingrijpende gevolgen voor zijn persoonlijkheid.
02.50 **Nachtprogramma.**

België/TV 1

10.00 **Ecologisch tuinieren,** 4-delige serie. Afl.2: Fruit.
10.30 **Personal upgrade,** computerserie. Afl.7: Werken in een netwerk.
11.00 **Take it easy.** Cursus Engels.
11.30 **Verre vruchten.** Serie over exotisch fruit. Afl.2: Thailand.
12.00 **Couleur locale.** Magazine.
12.30-12.50 **Affiche.** Kunstmagazine.
14.30 **Blood on the moon.**
16.00 **Première film & video.**
16.30 **TV 1 - Top 30.**
17.00 **Kelly,** jeugdserie.
17.25 **Sleutel.** Actueel magazine voor de jeugd. Vandaag: Europa.
17.50 **Musti.** Tekenfilmserie.
17.55 **Tik tak.** Animatieserie. Afl.16.
18.00 **Journaal.**
18.10 **Gered door de bel** (Saved by the bell), Amerikaanse comedy-serie.
18.40 **Vlaanderen vakantieland.** Toeristische portretten uit binnen- (Vielsalm - Golonfa) en buitenland (Zwitserland).
19.20 **Joker- en lottotrekking,** paardenkoersen en programma-overzicht.
19.30 **Journaal en sport.**
20.00 **R.I.P.,** Serie.
20.30 **Weekendfilm:** Verwisselde baby's (Switched at birth), Amerikaanse tv-film van Waris Hussein naar een waar gebeurd verhaal.
22.10 **Vandaag.**
22.30 **Sport op zaterdag.**
23.00-00.35 **Weekendfilm:** Verwisselde baby's (Switched at birth), Amer. tv-film. Vervolg van 20.30 uur.

België/RTBF 1

10.30 Sindbad. **11.00** Cursus Spaans. **11.30** Cursus Duits. **12.00** Eur. magazine. **12.30** Bar couleur. Met om 13.00 Nieuws. **13.30** Lady in a corner, speelfilm. **14.55** Filmmagazine. **15.40** Dissussieprogr. **16.55** Autovision. **17.25** Nouba nouba. **17.55** Gourmandises. **18.15** Toeristisch magazine. **18.50** Génies en herbe. **19.30** Journ. **20.05** Natuurmagazine. **20.50** The case of the silenced singer. Amer. misdaadfilm. **22.55** Verkeerstips. **23.00** Sportprogr. **00.00-00.15** Laatste nieuws.

België/Télé 21

11.30 Politieke uitz. **12.00** Tribune économique et sociale. **12.30** Kath. uitz. **13.00** Kunstrijden op de schaats. EK. **17.00** Documentaire over de salsa. **17.25** Document: serie over de geschiedenis van deze eeuw. **18.20** Damned in the USA, documentaire. **19.30** Journ. **20.00** Documentaire over een Afrikaanse begraafplaats, een Tata, in Frankrijk. **21.00** Documentaire over kunst in de gevangenis. **22.00** Journ. **22.35** Filmrubriek. **22.45-23.55** Finlande - Ariel, Finse speelfilm.

België/TV 2

20.30 Grüsse aus Wien. Operetteconcert met werken van Lehar, Dostal, Stolz en Kalman.
21.35 José Carreras, a life story. Portret van tenor José Carreras. M.m.v. Luciano Pavarotti, Placido Domingo, Montserrat Caballé e.a.
22.55-23.20 Les noces. Videomontage van de rituele cantate voor soli, gemengd koor, 4 piano's en slagwerk van Strawinsky.

TV 5

06.00 Ochtend/middagprogr. **18.00** Questions pour un champion. Spelprogr. **18.30** Nieuws. **18.50** Revue de presse Canadienne. **19.00** Découverte. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Thalassa. Maritiem magazine. **21.00** Nieuws. **21.30** Le gang des tractions, misdaadserie. Afl.2. **23.00** Impressions d'extreme océan, documentaireserie. **00.00** Nieuws. **00.25** La bande des six. **01.15-01.45** Het Kamerorkest van Lausanne speelt Mozart.

RAI UNO

06.00 Ochtend/middagprogr. **18.00** Nieuws. **18.15** Piu' sani piu' belli. **19.25** Parola e vita: Il vangelo della domenica. Overdenking. **19.50** Weerbericht. **20.00** Nieuws. **20.25** Sport. **20.40** Saluti e Baci. tv-spel **23.00** TG1 linea notte. **23.15** Speciale TG1. **00.00** Laatste nieuws. **00.30** Appuntamento al cinema. **00.35** Sabato club. Speelfilm.

BBC 1

08.00 ■ Champion the wonder horse. **08.25** nws. **08.30** Henry's cat. **08.35** Wiz Bang. **08.50** Littl' bits. **09.10** Eggs 'n' Baker. **09.35** Tom and Jerry. **10.00** Going live! **13.12** nws. **13.15** Grandstand. Met om: 13.20 voetbalmagazine; 13.45 Paardenkoersen en om 15.00; 14.00 nws; 14.05 Rugby Union: Schotland - Ierland; **15.10** Rugby Union: Engeland - Frankrijk; 17.40 voetbaluitslagen. **18.15** nws. **18.25** Reg. nws. **18.30** Dad's army. Comedyserie. **19.00** Showbusinessquiz. **19.30** Noel's house party. **20.25** The Paul Daniels magic show. **21.15** Casualty. Ziekenhuisserie. **22.05** nws en sport. **22.25** Parenthood, Amer. speelfilm uit 1989. **00.25** Match of the day. **01.25** The phantom of Hollywood, Amer. tv-film uit 1974.

BBC 2

09.00 Open university. **10.05** ■ The Southerner, Amer. speelfilm uit 1945. **11.35** James Johnston Portret. **12.15** The strange affair of... The pied piper. Robert Symes over het mysterie rond de rattenvanger. **12.45** Documentaire serie over het werk van de wichelroedeloper Donovan Wilkins.. **13.15** ■ Show business, Amer. speelfilm uit 1944. **14.45** Animation now: Animatiefilm. **14.50** Network East. **15.20** Tanhalyan. Serie over het dagelijks leven van twee zussen in Lahore en Karachi. **16.00** Lady L, Engelse speelfilm uit 1966 van Peter Ustinov. **17.45** The sky at night. **18.05** Kunstrijden op de schaats. EK. **19.00** Scrutiny. Parlementair magazine. **19.30** Crufts 1993 **20.00** nws en sport. **20.15** Sounds of the seventies. **20.50** Fine cut. Afl.. documentaire over het leven van enkele dove kinderen en volwassenen. **22.25** The Juliet letters. Muziekprogr. **23.20** Moving pictures. **00.10-02.15** Marathon man. Amer. speelfilm uit 1976. Met: Dustin Hoffman e.a.

Eurosport

09.00 Ski-report. **10.00** Saturday alive, met om:. **10.00** Schaatsen. Worldcup. live. **11.30** Skiën. Worldcup Super-G dames, live. **12.15** Skiën. Worldcup afdaling heren, live. **14.00** Kunstrijden op de schaats. EK, vrije kür, live. **16.00** Tennis. **17.00** Skiën. Worldcup. **18.00** Euroscores. **18.05** Skiën. Worldcup vervolg. **19.00** Tennis, vervolg. **22.00** Kunstrijden op de schaats. EK. **00.00-01.00** Euroscores.

Sportnet

08.00 Beachvolleybal. **09.00** IJshockeymagazine. **10.00** Longitude. **10.30** Motorsport. **11.30** Parijs-Dakar rally. **12.00** Int. sportmagazine. **12.30** NBA action. **13.00** Kickboksen. **14.00** NBA basketball. **16.00** Autosport. **16.30** Parijs-Dakar rally. **17.00** Global adventure sport. **17.30** Beachvolleybal. **18.30** Go. **19.30** Kickboksen. **20.30** Boksen. **21.30** Parijs-Dakar rally. **22.00** Rugby. Vijflanden-toern. 1993: Engeland - Frankrijk. **23.00** Rugby. Schotland - Ierland. **00.00** Parijs-Dakar rally. **00.30** Go. **01.30** NFL Amer. football. **03.30** NBA action. **04.00** Bowling. World Cup. **05.00** Basketball, Bundesliga. **07.00-08.00** Basketball.

Super Channel

05.00 The mix. **06.30** Hello Austria, hello Vienna. **07.00** Super shop. **07.30** Business weekly. **08.00** ITN world news. **08.30** Report. **09.00** Super shop. **10.30** The great offshore. Sportprogr. **11.00** The mix. **12.00** C & A Mix. **13.00** The mix. **13.30** Scene on Super. **14.00** Youthquake. **14.30** Milieumagazine. **15.00** The travel magazine. Vandaag: Innsbruck en Stockholm. **15.30** Beyond tomorrow. **16.00** Wild America. **16.30** Survival. **17.00** Scene on Super. **17.30** Absolutely live. **18.30** Modemagazine. **19.00** Matinee at the movies. Tekenfilms en om: 20.15 Matinee at the movies: ■ Dick Tracy's dilemma, Amer. speelfilm uit 1947. **21.30** Film Europe. **22.00** ITN world news. **22.30** High aspirations. **23.00** Muziekmagazine. **23.30** Hang loose. **00.00** Count Dracula (El conde Dracula), Spaans/Ital./Duits/Liechtensteinse horrorfilm uit 1970. **1.050** The mix. **02.00** China news Europe.

MTV

08.00 Awake on the wildside. **11.00** The big picture. **11.30** US Top 20 video countdown. **13.30** XPO. **14.00** Paul King. **16.30** Elvis special. **17.00** Yo! Raps today. **18.00** The real world. **18.30** The big picture. **19.00** European top 20. **21.00** Saturday night live vintage. **21.30** Sports. **22.00** The soul of MTV. **23.00** Partyzone. **01.00** Kristiane Backer. **03.00-08.00** Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. **09.00** World business this week. **11.10** Larry King. **12.40** int. correspondents. **14.10** The big story. **15.10** Healthworks. **15.40** Moneyweek. **16.10** Science and technology week. **16.40** Style with Elsa Klensch. **17.10** Showbiz. **18.40** Evans and Novak. **19.00** World business this week. **19.40** Newsmaker Saturday. **20.10** Healthworks. **20.40** Style with Elsa Klensch. **21.10** Your money. **21.40** int. correspondents. **22.40** Futurewatch. **23.40** Newsmaker Saturday. **00.40** Pinnacle. **01.10** The big story. **02.40** Showbiz this week. **03.00** Reliable sources. **05.10** The Capital gang.

Duitsland 1

09.00 **Tagesschau.**
09.03 **Ping pong.** Spelprogramma.
09.45 **●● Tele-Gym.** Aerobics.
10.00 **Tagesschau.**
10.03 **ARD Sport extra.** Tennis: WTA toernooi voor dames, halve finale enkelspel; Tennis: ATP toernooi voor heren, finale enkelspel, samenvatting vanuit Sydney.
11.25 **Skiën om de wereldbeker.** Super G voor dames vanuit Garmisch-Partenkirchen.
12.20 **Skiën om de wereldbeker.** Afdaling voor heren vanuit Kitzbühel.
13.30 **Festival.** Fragmenten uit bekroonde industriële films en video's.
14.15 **●● Kinderquatsch mit Michael.** Talkshow voor de jeugd.
15.00 **Gesundheit!** Medizin im Ersten. Gezondheidsmagazine.
15.45 **Erstens.**
16.00 **Disney Club.** Kindermagazine met gasten, muziek, tekenfilm- en avonturenseries.
17.25 **Sportschau.**
18.00 **Wirklich unglaublich,** serie onverklaarbare verhalen (1).
18.30 **Tagesschau.**
18.45 **Wirklich unglaublich,** serie onverklaarbare verhalen (2).
19.15 **Sportschau.**
20.00 **(TT) Tagesschau.**
20.15 **●● Wie ein Stern am Horizont.** Muziekprogr. ter nagedachtenis aan de in '91 overleden Roy Black.
21.44 **Tagesthemen-Telegramm.**
21.50 **Tagesthemen.**
22.10 **(TT) Das Wort zum Sonntag.**
22.15 **(●●+TT)Stakeout.** Amerikaanse speelfilm uit 1987 van John Badham. Met: Richard Dreyfuss e.a.
Als de moordenaar Stick Montgomery uit de gevangenis ontsnapt, vermoedt men dat hij contact op zal nemen met zijn vriendin Maria McGuire. Detectives Chris Lecce en Bill Reimers krijgen de opdracht haar dag en nacht te schaduwen. Dan wordt Lecce verliefd op Maria.
00.10 **Tagesschau.**
00.13 **Rififi am Karfreitag** (The long good Friday), Engelse speelfilm uit 1980 van John MacKenzie. Met: Bob Hoskins, Helen Mirren e.a.
02.00 **Tagesschau.**
02.05-02.10 **Z.E.N.** Ein Wintertag in der Rhön.

Duitsland 2

08.00 **Nachbarn in Europa.** Informatie en actualiteiten in het Grieks, Italiaans en Portugees.
09.00 **Tagesschau.**
09.03 **EURO.** Europa-magazine. Herh.
09.45 **●● Tele-Gym.** Aerobic.
10.00 **Tagesschau.**
10.03 **Die Reportage.**
10.35 **ARD-Ratgeber Unterwegs** - Toeristisch magazine, met vandaag o.a.: Penang, traditioneel vakantie-eiland in Maleisië en Langkawi, aan de Maleisische kust.
11.00 **Tagesschau.**
11.03 **Kinderstudio.** Kinderprogram.
12.55 **Persoverzicht.**
13.00 **Tagesschau.**
13.05 **Diese Woche.** Weekoverzicht.
13.30 **■ Jerry Lewis:** The caddy. Amerikaanse speelfilm uit 1953.
15.00 **Mumins.** Tekenfilmserie.
15.25 **Helme Heine:** Tekenfilmserie.
15.50 **FM.** Familiemagazine.
Vandaag: over de rol van kinderen in de reclame.
16.30 **●● 10 oder geh'n.** Reisquiz. Vandaag: Nepal.
17.00 **Heute.**
17.05 **Länderspiegel.**
17.55 **Die grosse Hilfe.** Balans van de aktie Sorgenkind.
18.00 **Die fliegenden ärzte** (Flying doctors), Australische serie.
Afl.: Unheimliche Begegnungen. (Ca. 18.30 Heute-nieuwsflits).
19.00 **Heute.**
19.20 **Weerbericht.**
19.25 **Ein besonderes Paar.** Serie. Afl.: Aller guten Dinge sind drei.
20.15 **(TT) Das Haus am Watt.** Psychologische thriller.
In een afgelegen landhuis wordt in koelen bloede een moord gepleegd door Lena, een jonge vrouw, die daarna met ijzingwekkende kalmte ieder spoor van haar daad uitwist.
21.55 **Heute-journal.**
22.10 **Das aktuelle Sport-Studio.** Sportmagazine.
Vandaag o.a.: Tennis, EK kunstrijden op de schaats, tafeltennis en zaalvoetbal.
23.30 **■ Der Kommissar,** misdaadserie. Afl.: Geld von toten Kassierern.
00.30 **Heute.**
00.35-02.15 **Hearts of the west.** Amerikaanse speelfilm uit 1975.

Duitsland 3 West

09.00 Tele-Gym. **09.15** Schlösser-Burgen-Gärten. **10.00** Cursus Russisch. **10.30** Cursus Spaans. **10.45** Cursus Spaans. **11.00** Family Album, USA. **11.30** Das langsame Ende industrieller Arbeitsteilung. Documentaireserie. **12.00** Cursus spreken in het openbaar. **12.15** Nachbarn: Documentaire over Roemeense Duitsers die in 1945 naar Rusland werden gedeporteerd om daar dwangarbeid te verrichten. **13.00** Cursus Duits. **13.30** Cursus wiskunde. **14.00** Marienhof. Serie. **14.50** West 3 aktuell. **15.00** Sport 3 extra. **17.00** Länder - Menschen - Abenteuer. Reportage over de Samburu-stam in het noorden van Kenya. **17.45** Ligurischer Höhenweg. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Hier und Heute unterwegs. **18.30** (TT) Als die Tiere den Wald verliessen, tekenfilmserie. **19.00** Aktuelle Stunde. Reg. magazine met nieuws. **19.30** Die Sprache der Tiere, natuurserie. **20.00** Festkonzert zur 1200 Jahr-Feier der Stadt Münster. Concert met werken van Haydn, Lalo en Beethoven. (Om 21.00 uur: 1200 Jahre Münster, reportage over deze oude hoofdstad van Westfalen.) **22.05** Innenansichten. Reportages uit Iran, India en Sri Lanka. **22.50** Gespannt auf... Eugen Drewermann, Theologe und Psychotherapeut Portret. **23.50** Leverkuser Jazztage '92, met: Jimmy Mc Griff Quartet e.a. **00.50** Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

12.10 Sehen statt Hören. **12.40** Cursus Duits. **13.10** Cursus wiskunde. **13.40** Cursus Engels. **14.10** Marienhof, Duitse serie. **15.00** Sport 3 extra. **17.00** Hobbytruhe. Vandaag: Puppenstuben. **17.30** Radio, Radio, serie over de ontwikkeling van de radio. **18.00** Samstag um sechs. **18.30** Glaskasten. Magazine. **19.15** Miteinander. **19.45** Kanal Fatal. **20.15** Documentaire over het familieleven van de grizzlyberen. **21.00** Nieuws. **21.15** Klassik '92 - Preisträger des Jahres. **22.15** Schmidteinander. Gevarieerde show. **23.15** Monty Python's Flying Circus. Engelse humor. **23.45** Laatste nieuws. **23.50** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

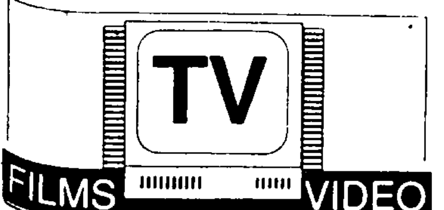
06.00 **Belle und Sebastian.** Tekenfilmserie.
06.25 **Bob der Flaschengeist.** Tekenfilmserie.
06.50 **Prinzessin Lila und die Smoggies.** Tekenfilmserie.
07.20 **Piff und Herkules,** Tekenfilm.
07.35 **Cubitus,** tekenfilmserie.
08.00 **Maus reiss aus.** Spelshow.
98.20 **Zelda.** Tekenfilmserie.
09.05 **Beverly Hills Teens,** serie.
09.35 **Lucky Luke,** tekenfilmserie.
10.00 **Die Sechs-Millionen-Dollar-Familie** (The Bionic Six), tekenfilm.
10.25 **Marvel Universum.** Met tekenfilms: Spiderman 5000, Hulk e.a.
12.05 **Winspector** (Winspector-special rescue police task force), Japanse sf-serie. Afl.: Freunde in der Not.
12.30 **Michel Vaillant,** tekenfilmserie.
12.55 **Full house,** Amer. comedyserie. Afl.: Vatersorgen, Vaterfreuden.
13.20 **Der Prinz von Bel-Air** (The fresh prince of Bel-Air), Amerikaanse comedyserie. Afl.: Die Wette (1).
13.45 **Ultraman - Mein geheimes Ich** (My secret identity). Afl.: Das neue Mitglied im Eisbär-Club. Herh.
14.10 **Polizeibericht** (New dragnet), Amer. politieserie. Afl.: Aussage gegen Aussage en Der Nervenkrieg.
14.50 **Knight Rider,** Afl.: Der schnelle Teufel. Herh.
15.45 **Das A-Team** (The A-Team), serie. Afl.: Karambolagen. Herh.
16.45 **21, Jump Street - Tatort Klassenzimmer** (21, Jump Street), misdaadserie. Afl.: Missbraucht. Herh.
17.45 **Wer kann, der kann.** Karaokeshow.
18.45 **RTL aktuell.**
19.15 **Beverly Hills, 90210,** Amerikaanse serie. Afl.: Sommerszenen.
20.15 **Der Vatertag.** Blijspel.
22.00 **Die Zerstörer** (Eliminators), Amerikaanse avonturenfilm uit 1986.
23.40 **Der Sexbaron von St. Pauli,** Duitse softseksfilm uit 1979.
01.10 **Männermagazin M.**
01.40 **Tutti frutti.** Erotisch spel.
02.35 **Série rose,** Franse erotische serie. Afl.: Die königliche Mätresse.
03.05 **Die Zerstörer** (Eliminators), Amerikaanse speelfilm. Herh.
04.40 **Knight Rider,** serie. Herh.
05.25 **Cubitus,** serie. Herh.
05.50 **Piff und Herkules,** serie. Herh.

● *Richard Dreyfuss en Emilio Estevez in 'Stakeout'. (Duitsland 1 - 22.15 uur).*

SAT 1

06.00 Herz ist Trumpf. Spelprogr. **06.25** Punkt, Punkt, Punkt. **06.55** Zauber der Berge. **07.25** Quär Beet. **09.55** DROPS! Actie-quiz. **10.25** Wirtschaftsforum. **10.55** Glücksrad. **11.30** Der Mann, der sich nicht traut. Blijspel uit 1986. **13.50** Devil ship pirates. Engelse avonturenfilm uit 1963. **15.20** Retenez-moi... ou je fais un malheur! Franse filmkomedie uit 1983. Met: Jerry Lewis e.a. **16.55** 5 mal 5. Woordspel. **17.25** Geh aufs Ganze! **18.00** ran. Voetbalmagazine. **18.30** Die Mike Krüger Show. **19.20** Nieuws. **19.30** Glücksrad. Spelprogr. **20.15** Manhattan Connection (Popeye Doyle), Canadees/Amer. tv-film uit 1986. **21.55** Jux & Dallerei. Aansl. TopNEWS. **23.00** Ach jodel mir noch einen - Stosstrupp Venus bläst zum Angriff Duits/Oostenrijkse erotische speelfilm uit 1974. **00.25** Myriam - Meine wilden Freuden, Duitse erotische speelfilm uit 1982. **01.55** Ach jodel mir noch einen Herh. **03.15** Die Mike Krüger Show. Herh. **04.05** 5 mal 5. Spelprogr. Herh. **04.35** Geh aufs Ganze! Herh. **05.05** Peter Pan und die Piraten. Tekenfilmserie. Herh. Aansl. Programma-overzicht.

BBC 2
10.05. The Southerner - (1945-USA). Fantastisch portret over de pioniersgeest in het Zuiden van de VS door Jean Renoir. Naar de roman 'Hold Autumn in your Hand' van George Sessions-Parry. Met: Zachary Scott.

Duitsland 2
13.30. The Caddy - (1953-USA). Routineuze komedie van Norman Taurog met Dean Martin en Jerry Lewis. Begenadigd golfer heeft last van plankenkoorts. Daarom leidt hij een vervanger op.

België/TV 1
14.30. Blood on the Moon - (1948-USA). Perfecte western van Robert Wise met Robert Mitchum als revolverheld die een haat-liefde verhouding heeft met de schurk Robert Preston. Verder met: Barbara Bel Geddes.

Super Channel
20.15. Dick Tracy's Dilemma - (1947-USA). Klassiek Tracy-verhaal met veel actie. Ralph Byrd zet ondanks cliché-achtig verhaal een spannende detective neer. Regie: John Rawlins.

● *Ricardo Montalban en Priscilla Presley in de komische film 'The Naked Gun'. (Nederland 1 - 20.25 uur).*

Nederland 1
20.25. The Naked Gun: From the Files of Police Squad - (1988-USA). Uitzinnig komische film van David Zucker waarin de onbewogen Leslie Nielsen de klunzige luitenant Frank Debrin speelt.

RTL Television
22.00. Eliminators - (1986-USA/MEX). Mengeling van SF en Kung Fu van Peter Manoogian. Een mandroïde (half mens half machine) verzamelt een groep avonturiers om een duivelse genie te bestrijden. Met: Patrick Reynolds.

BBC 1
22.25. Parenthood - (1989-USA). Onderhoudende film van Ron Howard over de opvoedingsproblemen bij drie generaties in één familie. Goeie rollen van Steve Martin, Mary Steenbruggen en Dianne Wiest.

Nederland 1
23.13. Borsalino - (1969-F/I). Film van Jacques Deray over de bliksemcarrières van jonge gangsters in het Marseille van de jaren '30 - '40. Met: Jean-Paul Belmondo, Alain Delon en Cathérine Rouvel.

Duitsland 1
00.13. The Long Good Friday - (1980-GB). De Londense onderwereld van gangsterbaas Bob Hoskins stort ineen. Aanvaardbare gangsterfilm van John MacKenzie op Amerikaanse leest geschoeid.

Duitsland 2
00.35. Hearts of the West - (1975-USA). Boerenknecht Jeff Bridges wil westernschrijver worden, maar zwendel in Hollywood maakt het hem moeilijk. Redelijk onderhoudende film van Howard Zieff.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30 nieuws.
7.07 Tros Nieuwsshow. 11.05 Tros Kamerbreed. 12.07 Tros Aktua. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 17.07 Tijdsein. 18.10 Echo. 19.04 Tegengas. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Easy listening. 2.02 Avro Nachtdienst. 6.02-7.00 Van-nacht naar morgen.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Happy hour. 17.04 Ophef en vertier. 19.04 Voor wie niet kijken wil. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.04-24.00 The bands.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.02 Ook goeiemorgen. 9.04 Goud van oud. 12.04 Evers in het wild. 14.04 De Top 40. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Grandmix 1992. 20.04 Leidsekade live. 22.04 Twee meter de avond in. 0.04 Rave radio. 2.02 Pop ballads. 3.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Wakker worden... 8.04 Fiori Musicali. 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert: Muziek voor fluit, altviool en harp. 12.00 Platenzaak. 14.00 Het middagconcert. Fragm. Don Carlos, opera van Verdi. Koor en Ork. van de Scala Milaan o.l.v. Ricardo Muti met sol. Acte 3 en 4. 16.00 De Nederlanden. Muziek voor cello en piano. 17.00 Het witte doek. 18.04 De wandelende tak. 19.00 De koffer. 20.02 Avondconcert: Nieuw Ensemble met klarinet. 22.00 VPRO Jazz op vier. 22.30 Jazzgeschiedenis. 23.00-24.00 VPRO Jazz op vier concert.

Radio 5
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en Scheepvaartberichten. 7.05 Opo doro. 8.08 Zeggus. 8.30 Ronduit magazine. 8.55 Waterstanden. 9.02 Vrouw-zijn. 10.02 De muzikale fruitmand. 11.02 Het interview. 12.02 Meer dan een lied alleen...! 12.44 EO-Metterdaad hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.11 De verandering. 13.56 EO-Metterdaad hulpverlening. 14.02 Start. 14.30 NOS Taal. 15.02 De schrijftafel. 16.02 Finale. 17.10 Radio UIT. 17.45 Postbus 51 op vijf (17.55 Antilliaanse actualiteiten). 18.02 Rondom het woord. 18.30 Voor de eerste dag. 19.00 Homonos. 19.30 Nieuws in het Turks, Marokkaans en Chinees. 19.45 Onder de groene linde. 20.02 Jubilate. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EO-Metterdaad hulpverlening. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00 Een ontmoeting. 23.00-24.00 Zaterdagavonduur.

Omroep Limburg
9.03 Postbus 94, verzoekplaten. 9.30 Sport. 9.40 Postbus 94, vervolg. 10.03 Het Ei van St. Joost. 11.03 De onderstroom. 12.03 Omroep Limburg klassiek. 14.03 Limburg Express. 17.03 Limburg Aktueel. 17.10 Limburg Express (vervolg). 18.00 FKM-landskampioenschappen (hogere afdelingen). Rechtstreekse uitzending van dit muzikale gebeuren vanuit De Maaspoort in Venlo i.s.m. de KRO. 20.00-22.30 Opera De Barbier van Sevilla door Opera Zuid. Première live vanuit het Theater aan het Vrijthof in Maastricht.

België/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Vroege vogels met Tom Vossen (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval, radiokwis met Luc Appermont. 11.30 Vlaamse top tien. 12.00 Radio twee top dertig met Guy de Vynck (om 13.00 nieuws). 14.00 Radio Rijswijck. 17.00 Nieuws. 17.05 De ketting, telefoonspel met Martin de Jonghe (18.00 nieuws). 20.00 Hartelijk. Bart Pieters ontvangt gasten en draait verzoekjes (22.00 nieuws en lotto). 23.30 Nachtradio (nieuws om 24.00 en 5.00 uur).

België/BRF
Nieuws op elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 7.15 Veranstaltungstips) 9.05 Oldie-Show. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.05 Internationale Hitparade. 16.05 BRF-Mobil. 18.05 BRF-Aktuell (Aktuelles vom Tage). 18.40 Forum - Das Kulturmagazin. 20.05-20.15 Freie Tribüne. Uitzending politieke partijen.

RTL4 Radio
Nieuws op elk heel uur.
07.00 RTL Nightshift. 08.03 Het wakkere weekend, Jan de Boer. 10.03 Koffiekringen, Bart van Gogh. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Tom Blom. 14.03 Album Top 30, Bart van Leeuwen. 16.03 Vrijheid-Blijheid, Martin Volder. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nieuws. Zum Tage. 8.07 In unserem Alter 8.55 Overpeinzing. 9.00 Nieuws 9.05 Der Musikpaviljon (10.00 Nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Pop Report met een overzicht van de Duitse hitparade (met om 14.00 Nieuws en economisch praatje) 15.00 Café Carlton (16.00 nieuws) 17.00 Der Tag um Fünf, aansl. Fünf Uhr Tee (18.00 Nieuws) 19.00 Auf ein Wort, aansl. Abendmelodie (19.30 voor de kinderen) 20.00 Nieuws. 20.05 Samstagskonzert. 22.00 Nieuws. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-01.05 ARD-Nachtexpress.

Nederland 1

Avro/KRO/NCRV
11.00 **Eucharistieviering.** Vanuit de kerk van H. Johannes de Dooper te Pijnacker.
11.56-12.26 **IOS magazine.** Actuele en religieuze onderwerpen.
15.22 **De rest is stilte.** 7-delige documentaireserie over het omgaan met de dood. Afl.3: Over het taboe rond de dood.
15.53 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
16.00 **●● Journaal.**
16.05 **Rondje van het huis.** Praatprogramma over maatschappij en levensbeschouwing.
16.45 **●● Holland Festival Oude Muziek '92.** Orgelmuziek van Soler vanuit de Domkerk in Utrecht.
17.00 **Nota bene.** Kerkelijke agenda.
17.06 **Opium.** Kunst- en cultuurprogramma uit Take Five in Amsterdam.
17.31 **Jonge mensen op het concertpodium.** Klassieke muziek met jonge solisten onder begeleiding van het Radio Symfonie Orkest o.l.v. Graeme Jenkins. Uitgevoerd worden werken van Mozart en Dvorak. Presentatie: Tineke de Groot.
18.15 **Sesamstraat.** Maskers.
18.29 **Nijntje.** Kinderserie. Afl.: Nijntje in de speeltuin.
18.35 **1 For U.** Jongerenmagazine.
19.00 **Abdijen in West-Europa.** Afl.11: Trappisten in Mount Melleray Abbey, Saint Mary's Abbey, Ierland.
19.27 **Natuur in eigen land.** Afl.9: De Ennemaborg.
20.00 **(●●+TT) Journaal.**
20.14 **(TT) Waku waku.** Dierenquiz.
20.46 **Ook dat nog.** Consumentenmagazine met Aad van den Heuvel, Sylvia Millecam, Hans Böhm, Bavo Galama en Gregor Frenkel Frank.
21.34 **Brandpunt.** actualiteitenrubriek.
22.13 **Vreemde praktijken.** Nederlandse comedyserie. Afl.2: Onder valse vlag. Luus is met vakantie en Laurens Jan en Lex moeten zich zien te redden met een uitzendkracht.
22.40 **Waarom? Waarom?** Documentaire over de geschiedenis van Kroatië.
23.15-23.20 **●● Journaal.**

Nederland 2

Tros/Veronica
08.53-09.00 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
11.23 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
11.30 **Tros/Veronica Sport.**
13.00 **Omrop Fryslan.** De Opbou, documentaire over de industrialisatie na W.O. II. (Nederlandse ondertiteling).
13.30 **Oom Hedidouane.** Kleuterprogramma voor Marokkaanse kinderen.
13.35 **Najib.** Praatprogramma met Nederlandse en Marokkaanse gasten.
14.15 **Aktuël.** Actualiteiten uit Turkije en Nederland.
14.45 **Spiegel verkeerd?.** Het leven in multi-etnisch Nederland.
15.30 **Het landje van ome Kick.** Jeugdfilm over twee jongens in de Amsterdamse Kinkerbuurt.
16.00 **●● Journaal.**
16.05 **Ziekteverzuim.** Voorlichting.
16.10 **Omgaan met stress.** Les 2.
16.40 **Japans voor beginners.** Les 9.
17.15 **Blinde hartstocht.** Soapserie.
17.40 **(TT) Knoop in je zakdoek.** Afl.8: Op ziekenbezoek. Herh.
18.00 **●● Journaal.**
18.10 **Drama in muziek.** Serie. Afl.4 (Slot): Schuberts winterreis. Met: Thom Hoffman, René Frank, Frans Kokshoorn e.a.
18.50 **Candid camera.** Programma met de verborgen camera.
19.10 **TV-dokter.** Medische tip.
19.12 **Wetenswaardigheden....** Afl.: De intelligentietest.
19.17 **Geschiedenis van het geld,** numismatiek. Les 8.
19.55 **Noble House.** 4-delige Engelse miniserie uit 1988 naar de bestseller van Clavell. Met: Pierce Brosnan, Deborah Raffin, Ben Masters e.a. Deel 3.
21.30 **Het zijn toch weer die Hollanders.** Over mensen met originele ideeën en verrassende oplossingen.
22.00 **Een hertogdom om van te dromen.** De hertog van Devonshire.
22.25 **Resultaten van 35 jaar ruimtevaart.** les 7.
22.55 **Nieuw Burgerlijk Wetboek.** les 7.
23.25-23.30 **●● Journaal.**

Nederland 3

VPRO
08.00 **Villa achterwerk.** Kinderprogramma met De grote dikke beer vertelt, Dag meneer de Koekepeer, Smeerkees, Lotte, ■ De boefjes, De grote Laura en Lena Fhijnbeenshow, Zoekiejakkie en (TT) De weg naar school.
11.00 **Muziek op zondag.** Serie van 4 muziekdocumentaires. Deel 4: Music for the movies: Bernard Herrmann, die bijna alle films van Hitchcock voorzag van muziek.
12.00 **Het Capitool.** Actueel discussieprogramma. Presentatie: Maartje van Weegen/Charles Groenhuijsen/Henk van Hoorn/Fred Verbakel.
12.46-13.40 **De VARA matinee.** werken van Mozart, uitgevoerd door het Nederlands Blazers Ensemble met Ronald Brautigam, piano en het Fodor Kwintet. Herh.
18.00 **●● Journaal.**
18.10 **(TT) Studio Italia.**
18.35 **Vrouwenzelfhulp.** Film van het Landelijk Platform Vrouwen Zelfhulporganisaties.
18.45 **(TT) Studio sport.**
20.00 **●● Journaal.**
20.13 **Buren.** Serie portretten over buren en wat ze elkaar aandoen.
20.41 **The powers that be.** Amerikaanse comedyserie van Norman Lear, met John Forsythe, Holland Taylor, Eve Gordon e.a. In Aflevering 13 kampt senator Powers met een zware machtsstrijd binnen zijn gezin..
21.09 **Een schitterend ongeluk.** 7-delige tv-vertelling van Wim Kayser. Deel 5: Ter ere van de verscheidenheid - De fysicus Freeman Dyson. Hij is niet alleen de man die de fysica deze eeuw mede beïnvloedde, maar ook velen van de andere kopstukken, zoals Oppenheimer, Feyman, Bethe en Teller tot zijn vrienden rekende. Het rendez-vous met Dyson gaat over zijn oorlogsjaren en zijn wetenschappelijke carrière.
23.01 **About face.** Engelse comedyserie met Maureen Lipman. Afl.: Bag lady.
23.27-23.32 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**

RTL4

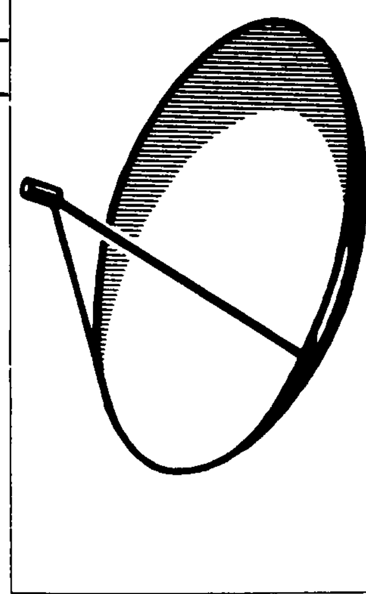
07.00 **Telekids.** Gevarieerd kinderprogramma met tekenfilms en gasten in de studio.
12.00 **The Fanelli Boys.**
12.25 **Jailhouse rock.** Amerikaanse speelfilm uit 1957 met Elvis Presley.
14.00 **Booker.** Amerikaanse serie. Aflevering: Mobile Home. Walter Larson wordt ervan verdacht twintig miljoen dollar te hebben gestolen bij de Staatsmunterij. Na zijn dood wordt zijn huis verkocht aan Tony, een vriend van Booker. Maar voor hij kan intrekken blijkt het hele huis van de aardbodem te zijn verdwenen.
14.50 **St. Elsewhere.** Amerikaanse serie. Aflevering: Qui transtulit Sunstinet.
15.40 **FilmNet Info.**
15.50 **Music City.** Herhaling van het muziekprogramma van vrijdagavond, dat gepresenteerd wordt door Anniko van Santen. Hierin wordt vooral muziek gepresenteerd voor de luisteraar die 25 jaar en ouder is.
16.30 **Gezondheid.** Presentatie: Manuela Kemp.
17.00 **Snowmagazine.** Met een verslag van de driedaagse voettocht door de Tauern Treck van Matrei in Oostenrijk.
17.30 **Regina auf den Stufen.** Duitse serie.
18.00 **Zes uur nieuws.**
18.10 **Regina auf den Stufen.** Duitse serie, vervolg.
18.45 **Jacques Cousteau.**
19.30 **Avondnieuws.**
20.00 **The fresh prince of Bel Air,** Amerikaanse comedyserie.
20.30 **Tropical heat.** Amerikaanse serie. Aflevering: Tara, Tara, Tara. Een beeldschone vrouw schakelt Nick in om haar verdwenen echtgenoot op te sporen.
21.25 **Home improvement.** Amerikaanse comedyserie.
21.55 **RTL sport: Voetbal.**
22.55 **The magistrate.** Miniserie.
23.55 **Laatste nieuws.**
00.10 **The Oprah Winfrey show.**
00.55 **As the world turns.** Amerikaanse serie.
01.45 **Nachtprogramma.**

België/TV 1

09.00 **Samson.** Tekenfilms.
10.00 **Sunday Proms.** Hoogtepunten galaconcert BRTN Filharmonisch Orkest oudejaarsavond.
11.00 **De zevende dag.** De week in beeld, Confrontatie en Zeven op zeven.
12.45 **Sportmiddag.**
13.15 **Sabine Kleist.** Oostduitse jeugdfilm over een 7-jarige, die wegloopt uit het weeshuis.
14.30 **Knettergek.** (Round the twist), 13-delige Australische jeugdserie.
15.00 **River kings,** Serie.
16.00 **1 voor iedereen.** Magazine.
17.00 **Cordon Bleu.** Culinaire serie. Vandaag: Bladerdeeg.
17.30 **Beestenbos is boos.** Europese tekenfilmserie. Afl.3: Water en vuur.
17.55 **Tik Tak.** Animatieserie. Afl.17.
18.00 **Journaal.**
18.10 **Wonderjaren** Afl.8: Uit eten.
18.35 **1000 seconden.** Culinair programma met Herwig Van Hove.
19.00 **De Cosby show.** Afl.: Not everybody loves the blues.
19.25 **Mededelingen, programma-overzicht.**
19.30 **Journaal en sport.**
19.45 **Sportweekend.**
20.30 **FC De Kampioenen.** Vlaamse comedy-serie. Afl.: Koopjes.
21.00 **De zomer van '45.** 9-delige Nederlandse serie. Met: Will van Kralingen, Renée Fokker, David Palfrey e.a. Afl.7. 1979. Anna staat haar vader bij wanneer haar moeder is overleden. Ze twijfelt of ze destijds wel de goede beslissing heeft genomen. Irene ontvangt uit Canada een brief van oorlogsveteraan Bob Stone, die haar vader zou kunnen zijn.
22.00 **De préhistorie.** Origineel archiefmateriaal rond bekende Vlamingen. Vandaag: Stef Bos.
22.30 **Vandaag en sport.**
22.50-23.30 **Ziggurat.** Kunstmagazine over Woonmachines.

België/TV 2

Geen uitzending.

België/RTBF 1

10.30 Agrarisch magazine. **11.00** Eucharistieviering. **12.00** Mise au point. **13.00** Nieuws. **13.20** A woman named Jackie, miniserie. **14.50** Les chevaliers du ciel. Serie. **15.15** Jeunes solistes. **16.10** Nouba nouba. **16.55** Les gorilles. Documentaire. **18.00** Autovision. **18.30** Week-end sportif. **19.30** Journaal. **20.05** Tour de chance, amusement. **21.20** Ein Fall für zwei. Afl.: Chantage. **22.25** Intérieur nuit, magazine. **22.55** Laatste nieuws. **23.15-23.25** Tribune économique et sociale.

België/Télé 21

09.30 Radio 21. **12.00** Le Tata. Documentaire. **13.00** Les Dinosaures. Afl.1: L'apparition du monstre. **14.00** Kunstrijden op de schaats, Europese Kampioenschappen. **16.35** Serie over ballet: Des débuts de Balanchine à Forsythe. **17.30** L'art en prison. **18.30** Petition. Toneelstuk van Vaclav Havel. **19.30** Journaal. **20.00** Les caprices de Marie, Franse speelfilm uit 1970. **21.30** Histoire de la MGM, serie over de geschiedenis van filmmaatschappij Metro-Goldwyn Mayer. **22.20** Journaal. **22.50-23.45** Week-end sportif.

TV 5

06.00 Ochtend-/middagprogramma's. **15.30** Europese steden: Salzburg. **16.00** Nieuws. **16.10** Correspondances. **16.15** Amusementsprogramma. **17.55** Humoristisch magazine. **18.30** Nieuws. **19.00** On aura tout vu. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Actualiteitenmagazine. **21.00** Nieuws. **21.30** Les tisserands du pouvoir, miniserie. **23.00** Nieuws. **23.25** Filmmagazine. **00.00** Divan. Henri Chapier in gesprek met Alain Minc. **00.50** Politiek magazine. **01.50-02.30** Référence. (herh.).

RAI UNO

06.00 Dadaumpa. **07.45** Il mondo di Quark. **08.30** La banda dello zecchino. **10.00** Linea verde. **10.55** Heilige Mis. **11.55** Parola e vita. **12.15** Linea verde. **13.00** TG l'una. **14.00** Toto tv radiocorriere. **14.15** Sportnieuws. **14.20** Sport met o.a. voetbal (18.00 nieuws). **20.00** Nieuws. **20.25** TG 1 sport. **20.40** Storia Italiana. Speelfilm. Aansl.: La domenica sportiva, nieuws, D.S. tempi supplementari. **00.00** Laatste nieuws. **00.30** Notte rock. **01.15** Nachtprogrammering.

BBC 1

08.25 The high Chaparral. **09.15** Breakfast with Frost. **10.15** The Good Book guide. **10.30** This is the day. **11.00** See hear! **11.30** Help your child with reading. **11.45** Italianissimo. **12.00** Careering ahead. **12.30** Channel hopping. **13.00** Advice shop. Consumentenmagazine. **13.30** Country file. **13.55** Weekweerbericht. **14.00** Nieuws. Aansl.: On the record. Politiek magazine. **15.00** EastEnders. **16.00** Houseboat. **17.50** Lifeline. **18.00** The clothes show. Modemagazine. **18.25** Antiques roadshow. **19.10** Nieuws. **19.25** Songs of praise. **20.00** As time goes by. Comedyserie. **20.30** Lovejoy. Misdaadserie. **21.20** So haunt me. Comedyserie. **21.50** Nieuws. **22.05** (TT) Gallowglass, 3-delige thriller. **23.00** Mastermind. Quiz. **23.30** Hoe kijken gescheiden katholieken aan tegen de kerkelijke wet? **00.05** Sexuele voorlichting: puberteit van jongens. **00.25** Lord Healey speaks Italian. **00.30** Doogie Howser, serie over een piepjonge dokter. **00.55** Tanhaiyan. Pakistaanse serie. **01.35-01.40** Weerbericht.

BBC 2

08.30 Felix the cat. **08.45** Playdays. **09.10** Smoggies. **09.35** Telling tales. **09.50** Christopher Crocodile. **09.55** Superbods. **10.15** The animals of Farthing Wood. **10.40** Time busters. **11.05** Teenage mutant hero turtles. **11.30** Maid Marian and her merry men. **11.55** Blue Peter Omnibus. **12.45** The O-Zone: East 17 en Indie Jesus Jones. **13.00** Thunderbirds. **13.50** The invaders. **14.40** Tekenfilms. **15.00** Regionale programma's. **15.30** Tribal wisdom and the modern world. **16.25** Kunstrijden op de schaats. **17.35** Skimagazine. **18.10** Rugby: Engeland - Frankrijk en Schotland - Ierland. **19.10** (TT) The natural world. Natuurfilmserie met David Attenborough. Afl.: Cougar - Ghost of the Rockies. Natuurfilm over de grootste roofkat van Noord-Amerika, de poema. **20.00** Hondententoonstelling in Birmingham. **20.55** The money programme. **21.35** Serie over de dans. **22.35** Did you see...? **23.00** Clothes in the wardrobe. Tv-spel. **00.20** Travels with my aunt. Amerikaanse film uit 1972. **02.05-03.10** Muziek met o.a. de Inspiral Carpets, de Tyrell Corporation en Joan Baez.

Eurosport

09.00 Skiën. **13.30** Kunstrijden op de schaats. **15.30** Schaatsen. Worldcup Innsbruck. **17.00** Skiën. (herh.). **18.00** Euroscores. **18.05** Skiën. vervolg. **19.00** Tennis vanuit Sidney. **21.00** Atletiek, veldloop vanuit Sevilla. **22.00** Kunstrijden op de schaats. **00.00-01.00** Euroscores.

Sportnet

08.00 Beachvolleybal. **09.00** Bowlen. **10.00** Autosport. **10.30** Motorfiets-festival in Duitsland. **11.30** Parijs-Dakar rally, laatste etappe. **12.00** Rugby: Schotland - Ierland en Engeland - Frankrijk. **14.00** Europese Snooker-league. **16.30** Parijs-Dakar rally, laatste etappe. **17.00** Box gala vanuit Aken. **19.00** Basketball. **21.00** Kickboksen. **22.00** Top match: voetbal. **00.00** Golf. terugblik op 1992.

Super Channel

05.00 Videoclips. **06.00** Hello Austria, hello Vienna. **06.30** Super shop. **08.00** ITN world news. **08.30** Thailand panorama. **09.00** Kenneth Copeland. **09.30** Videoclips. **10.00** This is your day. **10.30** Super shop. **11.00** The hour of power. **12.00** Super shop. **13.00** Die Welt von Morgen. **13.30** The world tomorrow. **14.00** It is written. **14.30** Concertmagazine. **15.30** Touristic magazin. **16.00** Europa journal. **16.30** Pro superbikes 1992. **17.00** Sports special. **17.30** Watersportmagazine. **18.00** Modemagazine. **18.30** West of Moscow. **19.00** Business weekly. **19.30** European magazines. **20.00** Riding the rails, avonturenfilm uit 1980. **22.00** ITN world news. **22.30** The rogues. misdaadserie. **23.30** Jongerenmagazine. **00.00** Videoclips. **02.00** China news Europe. **05.00** Videoclips.

MTV

08.00 Awake on the wildside. **11.30** European top 20. **13.30** XPO. **14.00** The big picture. **14.30** Kristiane Backer. **18.00** The pulse. **18.30** Elvis special. **19.00** US top 20 video countdown. **21.00** 120 Minutes. **23.00** XPO. **23.30** Headbanger's ball. **02.00** Kristiane Backer. **03.00-07.00** Night videos.

CNN

07.10 Moneyweek. **07.40** Healthworks. **08.10** Showbiz. **08.40** Science and technology. **09.40** The big story. **10.10** Pinnacle. **10.30** World business. **11.15** Larry King weekend. **12.10** Showbiz. **12.40** Style with Elsa Klensch. **13.40** Inside business. **14.40** Evans and Novak. **15.40** Your money. **16.10** On the menu. **16.40** Newsmaker Sunday. **17.10** CNN Travel guide. **18.00** World business. **18.40** International correspondents. **19.10** Futurewatch. **19.40** Moneyweek. **20.00** The week in review. **21.00** CNN World report. **00.00** This week in the NBA. **03.00** Special reports.

Duitsland 1

08.35 **Disney Club.** Kindermagazine met gasten, muziek en tekenfilms.
09.55 **Das war einmal... 1964.**
10.25 **Skiën om de wereldbeker.** Slalom voor heren vanuit Kitzbühel, voor dames vanuit Garmisch-Partenkirchen.
11.30 **Sendung mit der Maus.**
12.00 **●● Presseclub.**
12.45 **Tagesschau.**
12.50 **Skiën om de wereldbeker.** Vanuit Kitzbühel en Garmisch-Partenkirchen.
14.00 **(TT) Als die Tiere den Wald verliessen.** Tekenfilmserie.
14.30 **Zaster, Zoff und die Rezurzen,** 4-delige komische misdaadserie. Afl.2: Mit harten Bandagen. Ondanks het gratis serveren van bier blijven de klanten van Kröger weg. Ook het öko-tel heeft problemen, want er is personeel tekort. Harry belooft dit probleem op te lossen.
15.15 **Tagesschau.**
15.20 **■ Vergiss die Liebe nicht,** Duitse speelfilm uit 1953.
17.00 **Reismagazine.** Los Angeles en enkele Caribische eilanden.
17.30 **Bilder aus der Wissenschaft.** Wetenschappelijk magazine. Presentatie: Hans Lechleitner.
18.00 **Tagesschau.**
18.05 **Wir über uns.**
18.10 **Sportschau.**
18.40 **(TT) Lindenstrasse.** Serie. Afl.: Kleine Einlage.
19.09 **Die Goldene 1.** Bekendmaking van de winnaars van de ARD tv-loterij.
19.10 **Weltspiegel.**
19.50 **Sportschau-Telegramm.**
20.00 **(TT) Tagesschau.**
20.15 **(TT) Magnolien aus Stahl.** Amerikaanse speelfilm uit 1989.
22.09 **Tagesthemen-Telegramm.**
22.10 **Kulturweltspiegel.**
22.40 **Tagesthemen.**
22.55 **Fräulein, bitte schreiben Sie.** Documentaire. 'Van schrijfmachine tot secretaresse'.
23.40 **Rosa Luxemburg.** Duitse speelfilm van Margarethe von Trotta.
01.40 **Tagesschau.**
01.45-01.50 **Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.** Winter in der Rhön.

Duitsland 2

08.15 **Programma-overzicht.**
08.17 **●● Musik-Zeit.** Aria's uit Carmen, opera van Bizet.
09.15 **Zur Zeit.** Kerk en samenleving.
09.30 **Lass mich deine Herrlichkeit sehen.** Protestantse kerkdienst.
10.15 **Matinee.** Die Reise nach Kamswiken, documentaire over de broers Raffalski, die in 1992 terugkeerden naar Oost-Pruisen.
11.55 **Programma-overzicht 3sat.**
12.00 **●● Das Sonntagskonzert.** Die schönsten Operettenmelodien.
12.45 **Heute.**
12.47 **Blickpunkt.** Actualiteiten uit de nieuwe bondslanden.
13.15 **Damals.** Vor vierzig Jahren.
13.30 **Siebenstein.** Poppenserie.
13.55 **Memory.** Spelshow.
14.15 **Karfunkel.** Kinderserie.
14.45 **Sumpflegende.** Geraubte Bilder und geheimnisvolle depots.
15.15 **Aktion 240.** Balans.
15.20 **Heute.**
15.25 **Dr. Mag.** Magazine voor tieners.
15.50 **ZDF Sport extra.** Met o.a. Tafeltennis:- European Nations Cup te Karlsruhe; Kunstrijden op de schaats: EK vanuit Helsinki, demonstraties; Tennis: Toernooi van Sidney, finale dames. Presentatie: Magdalena Müller. (Ca. 17.00 heute)
18.15 **ML Mona Lisa.** Magazine voor de vrouw.
19.00 **Heute.**
19.10 **Bonn direkt.**
19.30 **Die Knoff-hoff-Show.** Populair-wetenschappelijk magazine.
20.15 **Liebe, Krieg und Palmen,** 2-delige Australische tv-film uit 1989.
21.45 **Heute.**
21.55 **Sport am Sonntag.**
22.00 **Der verdammte Krieg.** Entscheidung Stalingrad.
22.30 **Wer hat Angst vor Rot Gelb Blau.** Duitse speelfilm uit 1991 van Heiko Schier. Met: Stephanie Philipp, Max Tidof, Heino Ferch e.a. De jonge kunstschilder Matthias Banuscher heeft evenveel talent als gebrek aan succes, en probeert van alles om zijn werk tentoongesteld te krijgen.
00.10 **Heute.**
00.15-01.40 **Der Mann, der die Frauen beherrschte.** Engelse film uit 1970.

Duitsland 3 West

08.30 Telekolleg II. Cursussen. **10.30** Sehen statt Hören. **11.00** Ihre Heimat - unsere Heimat. **12.00** Die Wiederentdeckung der Natur. **12.45** Europees cultuurmagazine. **13.10** Weekoverzicht. **13.40** Sonntagsgespräch. **13.55** Rückblende: over het uitvinden van het porselein. **14.10** Türkei - Land, Leute und Sprache. **14.40** West 3 aktuell. **14.45** Marienhof, serie. **15.35** Baisers volés, Franse speelfilm uit 1968. **17.00** WDR-Treff - 5 Jahre ZAK. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Matt und Jenny, kinderserie. **18.30** Gott und die Welt. **19.00** Aktuelle Stunde. **20.00** Portret einer Ehe, 2-delige Engelse tv-film. **21.44** West 3 aktuell. **21.55** Ich stelle mich. Portret van Armin Müller-Stahl. **23.25** Hommage à Jan Svankmajer. Portret van deze Tsjechische animatiefilmer. **00.13** Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

07.55 Denkanstösse. **08.00** Tv-cursussen. **10.00** Der wohlriechende Panther. Poppenfilm. **10.20** Verflixtes Missgeschick. Sprookjesfilm. **11.30** Tele-Akademie: het verouderingsproces van de mens. **12.15** Amerika Heute. **13.00** Ihre Heimat - unsere Heimat. **14.00** Marienhof, serie. **14.50** Ping-Pong. Spelshow. **15.30** Europacup handbal **17.00** Eisenbahnromantik. Bijzondere modelspoorbanen. **17.15** Der Riss durch das rote Reich: verval van de Sovjet-Unie. **18.00** Output: Allergien - die Abwehr spielt verrückt. **18.30** Schorle. Gevarieerd magazine. Presentatie: Renate Kohn. **19.00** Der Star und seine Stadt. Serie waarin een bekende persoonlijkheid zijn of haar stad voorstelt. Vandaag: Alexander Donskich von Romanov en St. Petersburg. **19.45** Das war einmal... 1965. **20.15** Vom Bauen eine Ausstellung: Paul Cézanne en zijn schilderijnen. **21.00** Nieuws. **21.05** Abenteuer Wissenschaft. Portret van Müsslein-Volhard. **21.50** Sportmagazine. **22.45** Politieke talkshow vanuit Potsdam. **23.45** Billy, how did you do it?, serie over regisseur Billy Wilder, zijn leven en werk. **00.30** Laatste nieuws. **00.35** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 **Maus reiss aus.** Spelshow.
06.15 **Beverly Hills Teens.** Amerikaanse tekenfilmserie. (herh.).
06.40 **Lucky Luke.** Amerikaans/Franse tekenfilmserie. (herh.).
07.10 **Die Sechs-Millionen-Dollar-Familie.** Amerikaanse tekenfilmserie.
07.35 **Winspector.** Japanse sf-serie.
08.00 **Li-La-Launebär.** Kinderprogramma met Li-La-Launebär.
08.30 **Hanna Barbera - Party.** Kinderprogramma met de tekenfilms Die Flintstone Kids, Yogi Bär en Scooby Doo.
10.00 **Kunst und Botschaft.** Der Sturm van Edvard Munch.
10.05 **Zurück in die Vergangenheit.** Afl.: Folgen der Angst.
11.00 **Die Himmelhunde von Boragora.** Afl.: Die Schatzsuche. (herh.).
12.00 **Tropical Heat.** Familienbande.
13.00 **Mein Vater ist ein Ausserirdischer** (Out of this world), Amerikaanse serie. Afl.: Der Schokoladenmarder. (herh.).
13.30 **Disney Filmparade.** Die Semmelknödelbande. Thomas Gottschalk presenteert tekenfilms en Disney-reportages. Met om:
13.30 Die Semmelknödelbande (The apple dumpling gang), Amerikaanse avonturenfilm uit 1975 van Norman Tokar. Met: Bill Bixby, Susan Clark, Don Knotts e.a.
15.55 Der rote Blitz (The flash), Amerikaanse serie. Afl.: Der Genforscher.
16.50 **Zwei Himmelhunde auf dem Weg zur Hölle.** It. film uit 1973 met Terence Hill en Bud Spencer.
18.45 **RTL aktuell.**
19.10 **Mini Playback Show.** Presentatie: Marijke Amado.
20.15 **Traumhochzeit.** Spelshow met bruidsparen en Linda de Mol.
21.55 **Spiegel TV.** Actualiteiten.
22.40 **Prime Time - Spätausgabe.** Reportage over een demonstratie waarbij linkse autonomen de Bondspresident met eieren bekogelden.
23.00 **Happy Playboy Hour.**
00.00 **Donnerstag bei Kanal 4.** Cultureel magazine met Martin Zuhr.
00.30 **Mein Vater ist ein Ausserirdischer** (Out of this world), serie.
01.00 **Tennis.** Australian Open '93, live reportage.

● *Julia Roberts. (Duitsland 1 – 20.15 uur).*

SAT 1

05.30 Die Teufelpiraten. **06.55** Overdenking. **07.00** Quär Beet. **08.30** Jerry, der total beknackte Cop, film. **10.15** Manhattan Connection, tv-film. **12.00** Serie over bergbeklimmen. **12.30** Medisch magazine. **13.00** Adventures of the black stallion, avonturenserie. Afl.: Die Legende von Neuchatel. **13.30** Olympiade der Tiere. **14.15** El Cid, Amerikaanse historische speelfilm uit 1961. **17.00** Tarzan: Die Olpest. **17.30** Die Abenteuer des jungen Indiana Jones: Der Euchuch von Barcelona. **18.30** Ranissimo. Voetbalmagazine. **19.20** Nieuws. **19.30** Glücksrad. **20.15** Der grosse amerikanische Sexskandal (Jury Duty: The comedy), Amerikaanse tv-film uit 1989 van Michael Schultz. Met Barbara Bosson, Ilene Graff e.a. **22.00** Talk im Turm. Talkshow met Erich Böhme. Aansl.: TopNEWS. **23.25** Ich bekenne. Psychologische talkshow met kandidaten over hun persoonlijke ervaringen. **23.55** El Cid. Amerikaanse historische speelfilm. (herh.). **02.35-02.40** Programma-overzicht.

RTL4
12.25 Jailhouse Rock (1957-USA). Musical van Richard Thorpe met choreografie van Elvis Presley zelf. Elvis leert gitaar spelen in de gevangenis en wordt een ster als hij vrij komt. Met: Judy Tyler.

RTL Television
14.15 The Apple Dumpling Gang (1975-USA). Voorspelbare Disneywestern/komedie van Norman Tokar. De gokker Bill Bixby krijgt de voogdij over drie weeskinderen.

Duitsland 1
15.20 Vergiss die Liebe nicht (1953-D). Belerende familiefilm van Paul Verhoeven over pianiste die, uitgeput door haar gezin, op adem komt in Zwitserland. Dan ontdekt ze dat haar gezin haar nodig heeft.

Duitsland 3 West
15.35 Baisers Volés (1968-F). Goede film van François Truffaut over het leven van Antoine Doinel (Jean-Pierre Léaud) en de melancholie over het verliezen van romantische illusies.

● *Elvis Presley (tweede van rechts) in de Amerikaanse speelfilm 'Jailhouse Rock'. (RTL4 – 12.25 uur).*

BBC 1
16.00 uur Houseboat (1958-USA). Cliché, maar leuk. Sophia Loren ontvlucht haar tirannieke vader in de film van Melville Shavelson om gouvernante te worden bij de overwerkte weduwnaar Cary Grant.

RTL Television
16.50 Piu Forte, Ragazzi! (1972-I/D). Bud Spencer en Terence Hill tussen de goudzoekers in Zuid-Amerika. Vrolijke vechtfilm van Guiseppe Colizzi waarin vliegtuigen een hoofdrol spelen.

Super Channel
20.00 Riding the Rails (1980-USA) Festivalfilm van Neil Hollander over een jonge yup die zijn geld verliest bij de beurscrash en als moderne hobo door de States reist. Met: Jim Babchak en Jose Zuniga.

Duitsland 1
20.15 Steel Magnolia's (1989-USA). Degelijk vermaak in film van Herbert Ross over het leven van een aantal vrouwen die elkaar tegenkomen in een schoonheidssalon. Met: Sally Field, Dolly Parton, Shirley Maclaine.

Duitsland 1
23.40 Rosa Luxemburg (1986-D). Biografische film van Margarethe von Trotta over het leven van de politieke activiste Rosa Luxemburg, in 1919 vermoord. Barbara Sukowa kreeg in Cannes de prijs als beste actrice.

Duitsland 2
00.15 The Man Who Had Power Over Women (1970-GB). Warrige, niet leuke satire van John Krish over de showbizz in de Swinging Sixties. De acteurs Rod Taylor, James Booth en Carol White doen hun best.

BBC 2
00.25 Travels With My Aunt (1972-USA). Prachtige film van George Cukor naar het boek van Graham Greene. Alec McGowen bereist de wereld met zijn gepensioneerde tante Maggie Smith.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30 Nieuws.
7.07 De andere wereld. 8.10 Vroege vogels. 10.05 O.V.T. (Met om ca. 11.15 Wi egi sani.) 12.07 Avro Radiojournaal. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 18.10 Aktuele zaken. 19.04 Het geding. 20.04 Appels en peren. 21.04 Terug naar de toekomst. 22.04 3 d. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Volgspot. 1.02 Nocturne. 2.02 Clair-Obscur. 4.02-7.00 Tussen gisteren en morgen.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Dag en dauw. 10.04 Muziekmozaïek. 11.04 Andermans veren. 12.04 De Familie VPRO, met om 12.04 De Familie VPRO, hoorspelserie; 12.30 Het changement; 12.35 Een dik uur Ischa; 13.52 De wijde blik; 14.04 Zaal op zondag; 16.50 Borathoekje; 17.04 Van 0 tot 80; 17.52 Vrije geluiden. 18.04 De oude doos, met om 18.04 Het concert; 18.30 Het radio-archief. 19.04 KRO's Country time. 20.04 Levenslief en levensleed. 21.04 Daar word ik stil van... 21.30 Op de eerste rang. 23.04-24.00 Jazz-connection.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.02 Tros 3-draai (je nog maar eens om). 9.04 Tros Gouden uren. 12.04 Tros Somer-tijd. 15.04 De Tros presenteert de nationale top 100. 19.04 Tros Dancetrax. 20.04 Close dancetrax. 21.04 Soft cd-show. 22.04 De cd-show. 23.04 Tros Nachtwacht. 2.02 Zone. AKN: 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 Nieuws.
7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert. I. Nederlands Blazers Ensemble. II. Pianomuz. 13.02 Diskotabel. 14.15 Het middagconcert. Residentie ork. met sol. 16.00 De Nederlanden: Dufy Kwartet. 17.00 Pheadra, hoorspel. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00-24.00 Nieuwe muziek.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 Nieuws. (behalve om 10.00 en 17.00 uur).
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en Scheepvaartberichten. 7.05 Praise op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 10.00 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.00 Oecumenische viering. 12.02 Aardewerk. 12.50 In gesprek met de bisschop. 13.10 De Ikon op zondag: De andere wereld; 14.02 Het bestaan. 15.02 Medelanders Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.10 Bonnefooi. 18.35 Liturgie & kerkmuziek. 19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku. 20.02 De muzikale fruitmand. 20.44 EO-Metterdaad. 20.45 Ik zou wel eens willen weten. 21.15 Populaire orgelbespeling. 21.40 De Bijbel open. 22.00 Radio romantica. 23.00-24.00 Het zwarte gat.

Omroep Limburg
9.03 Postbus 94, verzoekplaten. 11.03 Trefpunt. Discussieprogramma. 12.03 Omroep Limburg klassiek. 13.00 (Inter)nationale actualiteiten. 13.30 Sport met uitslagen, achtergronden en analyses. Voorts extra schakelprogramma tijdens de FKM-kampioenschappen die in Venlo worden gehouden. (NB: Het einde van het tijdstip der uitzending is afhankelijk van het verloop der FKM-kampioenschappen).

België/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Goede morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De pré-historie. 11.00 Bengels. Kind aan huis met Julien Put. 13.00 Nieuws. 13.10 Hit of Flop met Conny Neefs. Een panel beoordeelt vijf nieuwe singles. 14.00 Fiestag, Ro Burms en Johan Verstreken. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten. Sportprogramma met Luuk Verschueren. 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula. 20.00 Vragen staat vrij, groot verzoekplatenprogramma van de zondagavond. (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (24.00 en 5.30 Nieuws.)

België/BRF
Nieuws elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück (6.45 Hörergrusslotterie; 7.05 Veranstaltungstips; 7.30 Evangelium in unserer Zeit). 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Mundartsendung. 10.05 Treffpunkt Frischauf. 12.05 Schlagersouvenirs. 14.05 Die deutsche Schlagerparade mit Frank Osterling. 16.05 Sporttreff. 18.40 Seniorenfunk. 19.00-20.05 Volkstümliches Schlagerkarussell mit Charles Dosquet

RTL4 radio
Elk heel uur nieuws.
08.03 Het wakkere weekend. Mark Berendsen. 10.03 Koffiekringen, Bart van Gogh. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Tom Blom. 14.03 Rock Ballads Bart van Leeuwen. 16.03 Vrijheid Blijheid. Martin Volder. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Heimatmelodie. Folklore rund um die Welt. 14.00 Nachrichten. 14.05 Was darf es sein? Verzoekplaten. 17.00 Der Tag um fünf. Aansl. Chöre der Völker. 18.00 Nachrichten und Wetter. 18.05 Schellack-Schätzchen. 19.00 Auf ein Wort. Abendmelodie (19.30 Ohrenbähr). 20.00 Nachrichten. 20.05 Erinnerung. Melodien von gestern und vorgestern. 22.00 Nachrichten. 22.05 Zum träumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

AMSTENRADE

Notaris mr. H.J.Chr. Olivers te Merkelbeek, gemeente Onderbanken,

is voornemens op vrijdag 19 februari a.s. om 15.00 uur in het gemeenschapshuis te Amstenrade, Hagendorenweg 10, bij wijze van executoriale veiling, ex artikel 3:268 B.W., in één zitting bij opbod en afslag in het openbaar te verkopen:

Het woonhuis met bedrijfsruimte, loods in aanbouw, weiland en erf, Hoofdstraat 42-44 te Amstenrade, kadastraal bekend gemeente Amstenrade, sectie A nummer 2318, groot 8,97 aren.

Omvattende:
- parterre: hal met meterkast, keuken, kantoor, bedrijfsruimte, badruimte met toilet.
- 1e etage: overloop met kasten en toilet, luxe keuken (geen apparatuur), woonkamer, 2 slaapkamers en berging.

Aan de achterzijde van het pand is een grote bedrijfsloods in aanbouw.
Het weiland is vrij van gebruiksrechten.

Aanvaarding:
Koper is gerechtigd met de grosse van de akte van veiling ontruiming van het gekochte te bewerkstelligen.

Betaling:
Betaling van koopsom en kosten dient te geschieden uiterlijk op 2 april 1993.

Op deze veiling zijn van toepassing de Algemene Veilingvoorwaarden Registergoed 1993, voor zover daarvan in de veilingakte niet wordt afgeweken.
De veilingvoorwaarden liggen ter inzage bij voornoemde notaris.

Tot uiterlijk 5 februari 1993 9.00 uur kan schriftelijk een bod worden uitgebracht bij de notaris voor een eventueel door de president van de arrondissementsrechtbank goed te keuren onderhandse verkoop.

Bezichtiging:
Op de zaterdagen 16 en 23 januari telkens van 11.00 uur tot 12.00 uur.

Nadere inlichtingen ten kantore van:

Mr H.J.Chr. Olivers
Notaris

Kantoor:
Raadhuisstraat 1, postbus 2004, 6447 ZG Merkelbeek
Tel.: 04492-2222*; Fax: 04492-4180

van de weijer & leussink notarissen

De notarissen mr. H.J.M. van de Weijer en mr. C.J. Leussink te Heerlen, zullen op **woensdag 20 januari 1993** om 15.00 uur, in Café Oud Bocholtz, Pastoor Neujeanstraat 11 te Bocholtz, in het openbaar, ex art. 3:268 Burgerlijk Wetboek, bij opbod en afslag in een zitting, verkopen:

Cafépand met zaal, bovenwoning, ondergrond en verdere aanhorigheden,

gelegen te Bocholtz, minister Ruysstraat 62, kad. gemeente Simpelveld, sectie G nummer 564, groot 5,35 aren.

Bezichtiging in overleg met het notariskantoor. Gegadigden dienen op de veiling desgewenst een verklaring van hun bankrelatie te tonen betreffende hun financiële gegoedheid. **Betaling van de koopsom dient uiterlijk 3 maart** a.s. te geschieden.

Op de te houden veiling zijn van toepassing de Alg. Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1992 van de Kon. Notariële Broederschap, met de wijzigingen daarop zoals opgenomen in de Akte van Veiling. Zowel de algemene alsook de bijzondere veilingvoorwaarden liggen ter inzage op gemeld notariskantoor.

Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen op het kantoor van notarissen Van de Weijer & Leussink te Heerlen, Akerstraat 138-a, tel. 045-714428.

MAASTRICHT

Notaris mr. A.C.J. Huenges Wajer te Heer (gem. Maastricht)

zal op **donderdag 28 januari 1993 's morgens om 11.00 uur** in de Groote Sociëteit d'Eglantier, Vrijthof 36 te Maastricht, volgens artikel 3:68 van het Burgerlijk Wetboek in het openbaar bij opbod en afslag in één zitting verkopen overeenkomstig de algemene veilingvoorwaarden onroerend goed 1992

het bedrijfspand met ondergrond, erf en verdere aanhorigheden, staande en gelegen aan de Franquinetstraat 40 te Maastricht, kadastraal bekend als gemeente Maastricht, sectie D, nummer 3719, groot 3,50 are.

Betalen van de kosten om tot de veiling te geraken, overdrachtsbelasting, het notarieel honorarium, kadastrale rechten en BTW uiterlijk 11 februari 1993. Betaling van de waarborgsom of stellen bankgarantie ten bedrage van 10% van de koopsom op verzoek van verkoper uiterlijk op de vijfde dag nadat daarom is verzocht.
Betaling koopsom, royementskosten en verzekering baten en lasten, uiterlijk op 11 maart 1993.
Nadere informatie kan worden verstrekt ten notariskantore, Einsteinstraat 6 te Heer-Maastricht (tel. 043-613300).

GEMEENTE NUTH

Notarissen J.L.Th. Oostwegel & mr. P.W.H.A. Ritzen
te

KERKRADE-WEST

zullen op donderdag 11 februari 1993 om 15.00 uur in café Raadskelder, Dorpstraat 99 te Nuth in het openbaar ex artikel 3:267 Burgerlijk Wetboek
bij opbod en afslag in een zitting verkopen:

GEMEENTE NUTH:

KAVEL I Boomgaard aan de Voorsterstraat te Nuth, kadastraal bekend als Gemeente Nuth, Sectie C nummer 3854, groot 27,94 aren;

KAVEL II Bouwvalige boerderij en verdere opstallen, plaatselijk bekend Voorsterstraat 62-64 te Nuth, met de daarbij behorende percelen weiland, kadastraal bekend als Gemeente Nuth, Sectie A nummers 1305, 1666, 1668 en 640, samen groot een hectare en twee aren.
De hiervoor vermelde opstallen zijn aangewezen als monument in de zin van de Monumentenwet.

Aanvaarding: terstond in eigen gebruik bij betaling van de koopprijs, vrij van pacht en huur.

Betaling van de koopprijs: uiterlijk 1 april 1993.

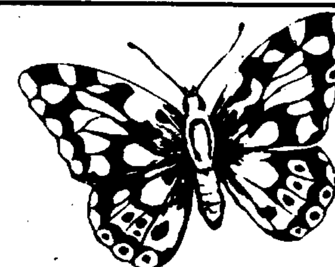
Van toepassing zijn de Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1992 van de Koninklijke Notariële Broederschap met inachtneming van de wijzigingen daarop zoals opgenomen in de aktie van veiling.

Schriftelijke biedingen kunnen tot 14 dagen voor de datum van veiling worden uitgebracht bij genoemd notariskantoor.

Nadere informaties: ten kantore van voornoemde notarissen, Willem Sophiaplein 10 te Kerkrade-West, tel. 045-411945.

De notarissen prof. mr. A.Fl. Gehlen en mr. R.M.J. van Gent te Heerlen delen mede dat de op woensdag 20 januari 1993 geplande **openbare verkoop** van het pand:
Olaf Palmestraat 21 te Hoensbroek
geen doorgang vindt.

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 42 Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196596 fax: 072-196484

WADDENEILANDEN

AMELAND, caravans t.h. Wegens drukte bel 05680-93279 vol = vol.

Vakantie op Texel
Genieten van rust, ontspanning, aktiviteit, natuur... Dat begint met onze comfortabele bungalows en appartementen op de mooiste plekjes van Texel. Boek dus meteen, of vraag onze folder.
KOBEKO De Koog tel. 02220-17744
VREDELUST De Koog tel. 02220-17882
DE MUY De Cocksdorp tel. 02220-11433

Texel Fietsarrangement 4 dagen (3 nachten) weekend op basis van logies/ontbijt. Incl. fiets kaarten. Kamer met toilet/bad! Kompleet verzorgd, vanaf f 232,50 p.p.
't Koogerend res. tel. 02220 - 13301

AMELAND EN TERSCHELLING, T.H stacaravans, voll. inger. Vrij voor 24-7 na 7-8 05180-1206 (n.o.op zondag).

VAKANTIECENTRUM BOOMHIEMKE, stacaravans en bungalows te huur. Hollum, Ameland. 05191-4052.

TERSCHELLING te huur comfortabele vrij gelegen, bungalows (juli/aug. vol) en comfortable appartementen geschikt t/m 4 pers. Inl./folder: 05620-9099.

TERSCHELLING, appartementen met alle comfort, trop. zwembad v.a. f 300,- p.w. Inl. 02503-32226.

SCHIERMONNIKOOG
2-5 pers., voll. inger. app. voor w'kend, midwk of wk. Nog alle periodes vrij. Inl. 05195-31272/31377.

Vakantie, Texel natuurlijk
Vraag nu voor de nieuwe Texel-brochure met het aanbod van comfortabele bungalow- en kampeervakanties.
Vakantiecentrum De Krim, 02220-16275.

Vlieland 'PANORAMA WEST' bung. en app. te huur binnen v. West-Terschelling. Vrij voor 10 juli en na .. Res. G. Bergsma-Steenhuizen, 05620-3040.

TERSCHELLING-WINTERACADEMIE van NJHC en VOLKSHOGESCHOOL. NJHC (05620-2338) workshop: ... 1-5 + 8-12 febr. f 399,-, Landart 15-18 febr. ... Schilderen 8-12 mrt f 399,-. Grimeren 5-7 febr. ... Pigmenteren 12-14 febr. f 330,-. VOLKSHOGESCHOOL (05620-8954) workshop: Aquarel 15-19 febr. ... Kalligrafie 19-21 febr. f 195,-, Fotografie 8-12 mrt ... Zangweekend 12-14 mrt f 195,-. Folder op aanvr.

FRIESLAND

ZEILSCHOOL PEAN, ANWB v.t. erkend
Al 25 jaar een vertrouwde naam. Zeil-, surf-, en optimistcursussen. Inl. en folder: 05663-1392.

ZEILSCHOOL PEAN, ANWB v.t. erkend
Zoekt voor de zeilkenkort start voor ervaren zeilers/sters tussen ... 25 jaar onze opleiding tot zeilinstructeur/trice. Bel voor uitgebreide informatie: 05663-1392.

GEZOCHT GOEDE ZEILERS (m/v) die opgeleid willen worden tot zeilinstructeur. Leeftijd 18 t/m 45 jaar. Vraag informatie. Zeilschool HEEGERMEER, 05154-2363

Friese meren
... van bungalows en open zeilboten. Bij het huren van een bungalow van 2-4 tot 17-5; 4-6 tot 9-7; 20-8 tot 30-... zeilboot of visboot gratis. De zeilboot met ... ideaal voor het maken van trektochten. Vraag ... folder: Sjerp de Vries, Terherne, 05666-9265.

... t.h. luxe zomerhuisje ... comfort, landelijk ... 100% privacy, ... 4 km, 05158-(3)2461.

Een Ballonvaart
Boven mooi Friesland!
LOFTSILER - Joure
Boekingen: 05130-13097

DRENTE

Recreatiepark **Westerbergen**
... ontdekt u uit...
Oshaarseweg 24, 7932 PX Echten. Tel. 05282-...

Diana Heide...
de familiecamping bij uitstek voor een echte gezinsvakantie!
... kantine, supermarkt, sportveld, midgetgolfbaan, ... visvijver is er een gratis verwarmd zwembad ... tot sept. Bovendien is er in de vakantieperiodes ... recreatieteam, die de kinderen een onvergetelijke ... vakantie bezorgt. Dat alles temidden van 1.500 ha. ... staatsbossen. Wij sturen u graag informatie.
DIANA HEIDE
Camping - natuurreservaat
... 53, 9446 TE Amen (Rolde), Tel. 05920-89297.

HUNZEDAL BORGER:
TROPISCH HOOGTEPUNT IN ELK JAARGETIJDE. ... ren bungalows (4 en 6 pers.) op uniek gelegen ... in het hart van Drentse Hondsrug vlakbij dorp Borger. ● Voor alle gasten gratis toegankelijk ... tropisch zwemparadijs met buitenzwembassin ● ... andere voorzieningen. Bijzondere faciliteiten voor ... reünies e.d. Rustig gelegen complex met veel ... en groen. Ideale omgeving voor wandelen en ... Camping geopend vanaf 1 april. DIT JAAR NIEUWE TOILETGEBOUWEN. Camping vol tijdens ... Paasvaart/Pinksteren en van 24/7-7/8. Bungalows vol ... 17-20/8, KROKUSVAKANTIE nog mogelijkheden. INFO: 05998-34698, Pb 77, 9530 AB BORGER.

● HOTEL-PENSION "VILLA-NOVA" ●
... in bosrijke omgeving. Prima uitgangspunt voor ... wandelaars en fietsers. Goede keuken, grote tuin, ... ruime parkeergelegenheid, kamers met en ... zonder douche/toilet, lift aanwezig, aparte eet- en ... ontbijtzaal. Vraag vrijbl. inlichtingen. Fam. Krans, ... Hoofdstraat 38, 8437 PB Zorgvlied. Tel. 05212-7212.

Sportieve rekreatie in een "spetterend" decor!
REKREATIEPARK ERMERSTRAND
In Drenthe.........7 km. vanaf Emmen
Ideale camping..............15 ha. * TOERISTISCH
Helder water..................30 ha. * SEIZOEN
Mooi strand....................6 ha. * VERHUUR
Speciale plaatsen aan het water voor Campers.
Drenbakkersweg 3, 7843 RM Erm. Tel. 05915-84014.
● 400 km toeristische fietsroutes ●

"DOOR DE STILTE"
Bungalowpark Lanka ... nen-rust-Ruimte
Folder: 05281-1321.

BUNGALOWPARK NUILERVELD-PESSE, ANWB-erk., Luxe bung's t.h. Inf. en kl. folder 020-6459541/6413940.

Voor rust en ruimte, kom dan naar de Breistroeken Bung.park in Nw. Balinge. Folder W. Hutten 05282-1238.

GEEN PRETPARK, luxe 5* bungalows met grote tuin, aan bos. Ideaal wandel- fietsgebied voor rustzoekers. Boek nu voor 1993. Krokusvak. f 475,-. Inl: 05280-65803.

STACARAVANS, zomerh., ged. Woonboerd. in Hoogseiz. v.a. f 375,- pw. Gezel. gezinscamp.met zwemb. Fold. 05612-1368/05212-7258. "De Zorgvliedt" Wateren.

Bungalowverhuur "Diever"
Genieten in Drenthe! Compl. inger. recr.bungalows in de bossen op steenworp afstand van Diever, 05219-2552.

Camping DE TIP, Schoonoord aan bos. Overd. zwembad sauna, enz. ANWB clas. **** 5 vlaggen. Inl. 05918-1279.

OVERIJSSEL

GEZINSCAMPING
Verwarmd zwembad, kinderbad, water glijbaan, tennisbaan, recreatieteam. Folder aanvraag: 05729-1564

Bungalowpark LIBRA Ommen t.h. moderne bungalows. Zwembaden en recreatieteam aanwezig, 05291-57224.

Bungalowpark BAVELDS DENNEN. T.h. 6 pers. luxe bungalows, vrij gel. op 900 m² incl. overd. zwembad, tennisbaan, midgetgolf, prachtige fietsmog. Info. 05413-52393.

DE OMMEZWAAI, een groene camping die rust uitademt Kampeerarr. Hemelv. + Pinksteren v.a. f 160,-. Verhuur stacar./zomerh. Folder 05726-1577/2172 Heeten

Holterberg, luxe vrijst. bung. in bosr. omg., mooi fiets en wandelgeb., huisdier mag. 05483-65104 of 05700-13268.

OMMEN. T.h. ingerichte stacar.'s op ANWB vak.centr. Besthmenerberg met verw. buiten en overd. zwemb., in de bossen. Recr.team aanwezig. Inl./folder 05274-1267.

LET OP: Spec. aanbieding, ANWB park, Holten: Vak.oord DE LINDENBERG t.h. 4, 5, 6 pers. bung. v.a. nu t/m 19-2 of na 5/3 t/m 2-4 f 165,- p.w., midwk of w'kend. Spec. korting mei en juni 50+. Kantine, verw. zwemb., speelt., wasserette, m.-golf, enz. aanw. 23-7 -13-8 vol geb. Vr. gratis kl.folder Borkeldsweg 57, 7451 TA Holten: 05483-61364.

VAKANTIE IN SALLAND
Op het vernieuwde Rekreatiepark "DE LUTTENBERG" Speciale arrangementen in voorseizoen voor de camping en de bungalows. Interesse? Bel dan even 05724-1405 voor informatie "DE LUTTENBERG" Heuvelweg 9 Luttenberg (gem. Raalte).

NIJVERDAL, luxe vrijst. bung., gr. overd. zwembad aanw. Folder? 01845-2698.	OMMEN, 2-10 p. bungalows Ook midweek en weekend v.a. f 160,-. 05291-52926.

GELDERLAND

WINTERSWIJK vrijst. luxe recr. bung. in bos, speelt., recreatiemeer, cv, ktv, 3 slpk., v.a. f 285,- p.w. 074-664360

RECR. CENTR. "HET EIBERNEST" (ACHTERHOEK) Verh. v. 2-11 pers. Bungalows, stacaravans en Kampeerplaatsen. Inl. + gr. kleuren folder Kerkdijk 1 7152 DB Eibergen Tel. 05454-71268/71269 fax: 76331.

ERMELO/VELUWE en Zeeland. T.H. stacar.'s voll. inger. in bosr. omgev. strand op ± 2 km. Tel. 03410-16357.

BUNG. PARK HET WITTE HUIS AAN DE BOSRAND ****ANWB Voll. inger. bung's en caravans 4-6-10 pers. v.a. f 400 all-in 4 pers. in de bossen, met verw. zwemb. nabij Veluwemeer, honden toegest. Doornspijk (bij Nunspeet) Tel. 05258-1471.

Veluwe, Vaassen, "DE BOSRAND" T.H. NIEUWE LUXE APPARTEMENTEN met openh., ktv, bubbelbad ect. + overd. verw. zwemb., tennisb., fietsverh. 05788-1343.

4 daags WINTERARR. v.a. f 165,-p.p. HP
Geldig januari t/m maart 1993. Gratis sauna, tennis, midgetgolf. Bij sneeuw LANGLAUFEN Hotel Bosoord Loenen, Veluwe. Info. Tel. 05765-1264.

VOLOP VAKANTIEPLEZIER IN DE VRIJE NATUUR
Voor Uw ideale zomer en/of korte vakantie. Prachtig gelegen bungalowparken DE SCHAAPSKOOI in Epe en DE LANGE BOSK/MARY ROSE in Beekbergen bieden U alles wat Uw vakantie zo onvergetelijk maakt. Wat dacht U van tennissen, zwemmen, fietsen, midgetgolfen, joggen of wandelen in de prachtige natuur. Onze comfortabele bungalows te midden van de prachtige omgeving op de veluwe staan voor U klaar. Bij DE LANGE BOSK/MARY ROSE in Beekbergen is onze comfortabele VILLA geschikt voor 18 PERSONEN. Bel voor onze brochure 1993 DE CAMPING UNIE in Hilversum; 035-249849, DE SCHAAPSKOOI in Epe 05780-16204 of DE LANGE BOSK/MARY ROSE in Beekbergen 05765-1252.

CAMPING 'DE-SCHERPENHOF' TERWOLDE, een ideale vak. voor het hele gezin a/d rand v/d Veluwe met o.a. surfmeer, verw. zwemb., div. attr., bistro en disco. VERH. VAN STACARAVANS f 600,- p.wk. All-in. VERNIEUWDE TOILET-/DOUCHEGEBOUWEN. 05717-1731.

Vakantieverblijf GROOT BESSELINK Geleg. aan het riviertje de BERKEL in bosr. omgev. in de ACHTERHOEK. Verh. voll. inger. vak.huisjes. Recr. mog. zwemvis water, roeiboot, tafeltennis en rijpony ect. Mog. fietsen t.h. Hond toegest. G.J. te Winkel Tel. 05751-1450.

...DAT IS EVEN GENIETEN
Nunspeet
Elspeet
Vierhouten
Hulshorst
Bel VVV voor info: 03412-53041.

ACTIEVE VAKANTIES
YMCA: AKTIE!
* Watersport in Zeeland
* Survival in de Ardennen
* Trektochten door Europa
* Duiken op Bonaire
BEL: 03438-23333

NOORD-HOLLAND

NOORDHOLLAND RECREATIE SERVICE T.H. Bung's en appartementen in div. parken aan zee Tel. 02246-1596.

ST. MAARTENSZEE Bung. met gratis attractie park ook weekend en midweek bezet 16-7 tot 13-8 Tel. 02246-3109.

T.H. 4 tot 6 pers. stacar. op Camp. red. dicht bij bos, zee, duinen, surf- en viswater. Tel. 075-283311/02260-12785.

ST. MAARTENSZEE. vlakbij zee. Luxe 6 pers. st. bung.'s met 3 slaapk. met verw. zwemb. 02246-1500/02249-3052.

ZEELAND

VVV			
STRAND	Burgh-Haamstede	01115/1513	RESERVEREN
ZEE	Renesse aan Zee	01116/2120	AANBEVOLEN
NATUUR	Zierikzee	01110/12450	

"TUSSENDOORVAKANTIE" of "ZOMERVAKANTIE"
aan strand en zee:
Luxe 5***** Bungalows, chalets en stacaravans, "subtropische" kampeerplaatsen.
Alle gasten hebben GRATIS toegang tot SUBTROPISCH ZWEMPARADIJS
Roompot Recreatie-Kamperland 01107-4200 Fax. 1095.

VOGELTJESMARKT in Antwerpen. Vanuit Ned. ± 25 km in zwitsers **hotel. 2 overn. HP incl. f 160,- 2 pers. kmr. Tel. 01143-5222.

NOORD-BRABANT

BAARLE-NASSAU, VAKANTIEOORD DE STEPPE 4-6 of 12 pers. vakantiehuisjes in land. bosr. omgev. Hoogseizoen f 510,- p.w. Info. naar Kampeertarieven. Fam.park eenvoudig maar volledig! Tel. (04249) 9246.

VOOR DE FIJNSTE KAMPEER- EN BUNGALOWVAK. aan het leukste strand en speelland van Brabant. Bel Beeksebergen Hilvarenbeek 013-360032.

Camping De Rooye Asch. UW VAKANTIE WAARD Haveltweg 59 5423 VV Handel (N-Br). Vraag gratis fold. + Zomerprogramma aan Tel. 04922-1852.

LIMBURG

Luxe vakantiebungalows
Uw luxe 3- of 5- sterren bungalow op het "schoonste plekske" van Zuid-Limburg met "5 STERREN"- VOORZIENINGEN, waaronder subtropisch zwembad etc.

CROCUSVAKANTIE 19/2 - 5/3
v.a. f 640,- per week
Vraag tevens naar onze aantrekkelijke all-in, weekend- en midweekarrangementen voor diverse perioden.

55+ers genieten in diverse perioden een korting van 20% op de bungalowprijs.

Vakantiecentrum Schin op Geul
Bel 04459-1400 voor alle info en gratis folder.

ALWEER OP ZOEK?
GEVONDEN! Gezellige camping voor jong en oud. Zonnige kampeerpl. en comf. stacaravans te huur. Leuk aktiviteitenprogr. Folder en inl.: CAMPING BERINGERZAND. Heide 5, 5981 NX Panningen. Tel. 04760-72095.

● EPEN, (Zuid-limburg) ● Uniek gelegen luxe vakantie-appartementen. Inl. bel: 04455-1510.

Knusse hotel-app. aangeboden in Voer-streek, 10 km v. Maastricht. Korting voorjaar en zomer. Tel. 04409-1475.

LANDGRAAF Z-LIMBURG "DE BOUSBERG" **** camping met zwemb., speelt., tennis en recr. progr. Vrijst. Bung's f 240 - f 990 p.wk. 55+ kort. 045-311213.

STA-CARAVANS TE HUUR
Camping HIGH CHAPARELL Oirsbeek, 12 km van Valkenburg. Voordeel van 26 juni t/m 10 juli en van 22 aug. t/m 4 sept. stacar. v.a. f 625,- voor 2 wk. eig. tent of car. f 18,- p.n. Vraag folder Tel. 04492-2044.

MEER DAN ALLEEN MAAR KAMPEREN
Op gezinscamping bij uitstek aan de rand van het heuvelland. natuurbad met strand en ligweides, vissteigers, roeien, waterfietsen, klimmuur, tennis, jeu de boules, midgetgolf, jeugdhonk, kantine, supermarkt, evenementen en aktiviteitenprogramma. Gunstige tarieven, speciale arrangementen. In voor- en naseizoen rustig, aktief en sportief tijdens schoolvakanties. Tevens calets te huur, nieuwe jaarplaatsen. BEL VOOR GRATIS FOLDER 04499-2900. Recreatiepark Hommelheide, Hommelweg 2, Susteren.

"CAMPING DE LEISTERT TE ROGGEL"
Heeft alles in huis voor een schitterende vakantie. Overdekte waterrekreatie (29 c.) en verw. buitenbaden met waterglijbaan, roeivijver, grote speeltuin, kinderboerderij, sportcentrum, tennishal, uitgebr. aktiviteitenprogr. Ook stacaravanverhuur. Info. Tel. 04749-3030.

Welkom in: recreatieoord 'De Berckt'
* subtropisch zwembad * ruime kampeerplaatsen * particuliere bungalow- en caravanverhuur * buitenbad * speeltuin * recreatieprogramma * kantine * restaurant * supermarkt * tennis * midgetgolf * manege *
Bel voor meer informatie: De Berckt Baarlo (L) Tel. 04707 - 1547

SCANDINAVIE

14-daagse CAMPERVAKANTIE SCANDINAVIE
In Göteborg staat uw huurcamper klaar voor een trektocht door Zweden en Noorwegen volgens uw 'eigen route' v.a.
976.-

Uw Scandinavië-vakantie wordt in 1993 wel héél aantrekkelijk. De Zweedse en de Noorse Kroon zijn onlangs zo'n 15% goedkoper geworden. Dat vindt u terug in de tientallen interessante vakanties in de nieuwe reisgids van Scandinavian Seaways. Bovendien begint uw vakantie al in Amsterdam. Niet met een lange vermoeiende autorit. Maar met een heerlijke zeereis aan boord van zo'n luxe cruise ferry.***** Meteen vakantie. Meteen genieten.
Haal de brochure bij uw reisburo. Of bel 020 - 611 66 15.

SCANDINAVIAN SEAWAYS
A BETTER WAY OF TRAVELLING
AMSTERDAM-GÖTEBORG. IEDERE WOENSDAG EN ZATERDAG

WK-SCHAATSEN, HAMAR 13 EN 14 FEB. '93
5-daagse busreis v.a. f 875,- p.p. en 2-daagse vliegreis v.a. f 1250,- p.p. inkl. hotelovernachtingen, alle transfers en toegangskaarten. Info:
OAD Reizen tel. 05483-77700.

NOORWEGEN zie je met Norske Turist Service
Vraag ons arrangementenprogramma: "Noorwegen Vakantie Zomer '93" met touringcarreizen, autotours en vakantiewoningen!
Norske Turist Service
Noorwegenhuis, Herenweg 64, 2101 ML Heemstede. Tel.: 023 - 289 856. (Lid ANVR / SGR).

SCANDINAVIE
Info Skandic biedt complete reisprogramma's: SCANDINAVIE: Ervaar Noorwegen/Zweden/Finland/ Spitsbergen op uw eigen manier. IJSLAND/GROENLAND: Ontdek deze unieke landen! Bestel de catalogus van uw keuze bij:
INFO SKANDIC (ANVR/SGR 1323)
Pottebakkersrijge 14, 9718 AG Groningen, 050-143200.

Naar Noorwegen de beste keus!
Bijvoorbeeld
10-daagse Fjord- en bergpension autorondreis, halfpension, incl. overtocht v.a.f. 1095,- p.p.
Bel voor de brochure 'Scandinavië Vakant es 1993'
020-623.29.73
of haal hem bij uw ANVR-reisburo of Rabobank.
BURO Scandinavia
Nederlands grootste Noord-Europa specialist
Vijzelgracht 17, 1017 HM Amsterdam

VAKANTIEWONINGRUIL

Zonder dat u meteen forse bedragen voor een hotel, bungalow of appartement moet betalen: toch genieten van een vakantie in een andere omgeving? Eenvoudig! Door vakantiewoningruil kun je er eens vaker tussenuit. Het IWB regelt ALLES voor u, ook als u alleen oppas voor uw woning zoekt. Schrijf of bel voor info: IWB, Postbus 301, 8160 AH Epe. Tel. 05780-14235.

FIETSVAKANTIES

FIETSVAKANTIE?
Of u in Drenthe, langs de Donau of naar Legoland wil fietsen. Wij hebben voor u fietsreizen in bijna 50 landen in de wereld. Van komfortabele hotelreizen tot avontuurlijke kampeertrektochten.

Bel voor onze "Wegwijzer" met de 5 stappen naar uw fietsvakantie!

FIETSVAKANTIEWINKEL
Spoorlaan 19, Woerden, lid SGR 03480-21844.
Hét reisburo voor uw fietsvakantieplezier!

7 dgn FIETSEN Loiredal + (bung)tent/fiets/bag.auto. Juli v.a f 299. 010-2141228.

JONGERENVAKANTIES

JONGERENVAK. naar Rennweg, KATSBERG 19 t/m 28 feb. en 26 feb. t/m 7 maart, v.a. f 690,- 02230-42383/42322.

CIRKEL: de betere jeugdvakanties in binnen- en buitenland! 8-20 jaar. Volledig verzorgd met begeleiding. Gratis brochure? Bel 08348-2300! Ook jeugdskivakanties in de krokus!

BELGIE LUXEMBURG

ARDENNEN-OURDAL. T.h. ruime sober verbouwde boerderij, alle comfort, heerlijke wandel-, kano-, surf-, zwemmogelijkh. v.a. f 425,- p. wk. Bel 02154-12457.

STA-CARAVANS te huur in de Ardennen, al v.a. f 200,- p.w. all-in. Geen winter verhuur. Inl. 04459-1598.

CARAVANS T.H. Pracht. natuur bij La Roche (Ardennen) op kleine camping 100 km v. Maastricht. Ook met eig. tent of caravan. Folder: 01172-1446 b.g.g. 09-3284411488.

Krokusvakantie
Rust en ontspanning in Molenheide, België, slechts 45 km. van Eindhoven. Speciale aanbiedingen v. voorjaar en winter. Ook ideaal v. groepen. Wandelen, fietsen, zwemmen, bowling, tennis, sauna, kinderopv., supermarkt enz. Info: TOURIST TEAM, Postb. 7105, 4330 GC Middelburg. Tel.: 01180-39505/fax: 01180-39205.

RENT A TENT. Voll. inger. bung.tenten in Nrd. en Midd. Frankr., Belg., Lux. en Dld. 05765-1071.	BELG. ARDENNEN T.H. op **** ANWB Gezinscamp. 6 pers. Stacar's met k.tv enz. Inl. 02207-17262.

BUNGALOWS
Parkjes aan de kust.
HAPPY HOME: 072-151125.

FRANKRIJK

Zon, zee en zorgeloos kamperen in één van onze luxueus ingerichte bungalowtenten op camping Les Pins de la Coubre. Gelegen in de zonnigste streek van de Franse westkust, vlakbij zee.
PALMARES TENTVAKANTIES 05753-1048.

APPARTEMENTEN & HUISJES AAN ZEE in Normandië, Bretagne, Vendée, en de Middellandse Zee. Topic Travel Autovak.-gids: 070-35.033.09 (lid SGR).

Deze zomer luxe kamperen in een bung.tent/caravan van SOLCARAMI aan het Lac du Salagou Z.Fr. Veel sportieve aktiviteiten op en om het meer! 040-111340.

Bretagne/Normandië/Languedoc. Goedverz. woningen. Fam.parken aan zee/meer. Interzon-Vak.: 080-241064.

SEJOUR EN FRANCE.
Gratis gids vakantiewoningen, bung.parken en mobielhomes Frankrijk 1993. Bel nu 085-257800. SGR.

ONBEZORGDE KAMPEERVAKANTIES
Luxe en compl.inger. Bung.tenten, caravans en chalets op fraaie campings met activiteiten programma voor kinderen. Nieuw: 55 + weken in voor/naseizoen met culturele uitstapjes. EUROSPORVAC Tel. 078-414562.

RENT A TENT.
Voll. inger. bung.tenten in Nrd. en Midd. Frankr., Belg., Lux. en Dld. 05765-1071.

TENTSETTERS
De compleet inger. bungalowtent op unieke campings in Frankrijk! Comf. en betaalbaar! Brochure: 071-146431.

ARDECHE, omg. Aubenas v. part., riant vrij gel. villa, pr. uitzicht, 05998-87227.

FRANKRIJK

Heer en meester in Zuid-Oost Frankrijk. I.R.S. verhuurt al 18 jaar vakantiehuizen op maat. Voor meer informatie 030-364718.

NATURISTEN-KAMPEERVAKANTIE
Verhuur van luxe bungalowtenten op de mooiste naturistencampings van Frankrijk, bel voor brochure Bon'Nature camp. 085-629694.

BETAALBAAR KAMPEREN ***SOLAIRE Int. Holidays Stacaravan of tent op diverse kwaliteitscampings. Tev. standplaatsen op eigen camping in Zd-Bretagne. Info: Reisburo SCHNIEDERS 05910-15075/18055.

INTERCAMP KAMPEERVAKANTIES
Jura: te huur compleet inger. luxe bungalowtenten aan mooi meer op ABNWB-camping. Nederlandse hostess. Voor folder en info: 05480-20798, ook op zaterdag.

LOT/DORDOGNE. Gezellige camping Le Ch'Timi ANWB *** met zwemb./tennis/winkel/bar/snacks. 70 Plaatsen, 10 huurcar's. Inl. 05970-15698. Adres: 46700 Touzac Fr.

COTE D'AZUR. Baai van St. Tropez t.h. nieuwe stacaravans op **** camping met groot zwemb., 900 m. v.h. strand en stacaravans in Fréjus op **** camping met zwemb. tennis. Gratis folder Carazur 077-549178/517197

LANGUEDOC t.h. villa's en bungalow's van part. aan Midd.zee en achterland. Gratis broch. Leenders Vak.huizen 080-558600.	**40** Bungalowparkjes HAPPY HOME: 072-151125.
Villa's, huizen, app., bung., in heel Frankr. BASIC TRAVEL 050-265100 lid SGR.	**VILLA'S** met privé-zwembad HAPPY HOME: 072-151125.

STACARAVANS in Frejus, LA BAUME, 5 zwembaden. Holiday Green, zwembad van 1000 m2. Ryakcamp, 01650-64061.

DUITSLAND

Family Camping Club
■ Een hartstikke leuke gezinsvakantie! Ga met onze luxe touringcars of eigen auto naar ons mooie, gezellige vakantiepark aan de Moezel bij Cochem (Dld.). Een schitterend inger. bungalowtent met o.a. vloerbedekking, koelkast en elektrisch licht staat voor u klaar. Ons rekr.programma is uniek en de omgeving is een stukje paradijs op aarde. Veel zon! Mooi zwembad, fietsen en kano's.
■ Ned. leiding. Hoogseizoen: 2 weken inkl. busreis p.p. f 415,- tot f 465,-. Kind f 345,- tot f 395,- Autokorting f 45,- p.p.
■ Ook mooie plaatsen voor caravan/tentbezitters. Pensions/appartementen.
■ Bel voor gratis folder (ook 's avonds + weekend): 02502-48561.
Family Camping Club - Spieringweg 1047 - Zwanenburg

Hotel Grosfeld
Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens
Het best gesorteerde, luxe familiehotel in Bad Bentheim met zijn bosrijke ... Kamers met bad, telef., KTV, mini-bar, ... Zwembad (30°), sauna, solarium, bowling, bar en kinderclub.
Luxe 4-daags arrangement (3 n.) DM 285,- p.p.
Luxe 6-daags arrangement (5 n.) DM 440,- p.p.
Incl. elke dag gevarieerd ontbijtbuffet en culinair diner.
Hotel Grosfeld, Postbus 1208, 4444 Bad Bentheim, Duitsland.
Bel 053-353246 (NL) of 09-49 5922828 (D) voor prospectus. Fax 09-49 59224349.

Goede huizen, gezellige hotels en 12-daagse rondreis met eigen auto in Oost-Duitsl. Ook stedenr. w.o. Berlijn. Uniek: All-in prijzen! INTER EUROPE REIZEN - ALKMAAR: 072-155.177

"SIESTA" CAMPING. Gezellige Hollandse camping. Voor verhuur en reserver., aanvraag Prospec. Postbus 123, 7000 AC Doetinchem. Bijsluiten f 2,- postzegels.

VOORDELIGE VAKANTIEWONINGEN
Een enorm aanbod van voordelige vakantiewoningen, pensions en hotels in de bosrijke gebieden van Duitsland voor liefhebbers van natuur, cultuur en sportieve ontspanning. Vanaf f 230,- voor 2 pers./week tot f 750,- voor 7 pers./week. Gratis NIEUWE gids: ADAC, afd. R, Postbus 400, 6710 BK, EDE. Tel. 08380-19563.

RENT A TENT. Voll. inger. bung.tenten in Nrd. en Midd. Frankr., Belg., Lux. en Dld. 05765-1071.	Camping, bungalows, vakantiewoningen en stacaravanparken. EIFELLUX 073-419019/420644.

BUNGALOWS
in ongerepte natuur.
HAPPY HOME: 072-151125.

HOTEL MOZART * een bijzondere ontmoeting**
Gezellig en mooi gelegen t/o het kuurpark in Bad Bentheim. Gratis gebruik van binnenbad, sauna e.d. Kms. met alle comfort. 3-dgs.arr. (2n.) h.p. DM 175 p.p. 6-dgs.arr. (5 n.) h.p. DM 395 p.p. Prosp. of reserv. 05423-86177 of 09-49.5922.3128

Gastvrij, sfeervol en... dichtbij
HOTEL AM BERGHANG
In Bad Bentheim net over de grens, schitterend op de zuidhelling gelegen familiehotel. De royale kamers en suites, alle met douche of ligbad, toilet, kabel-tv, mini-bar en telefoon, het binnenbad (28°) en het relaxcenter, de bar, lounge en het restaurant (met meestal lijke kok!) garanderen u een zorgeloos verblijf. Eigen fietsverhuur!
Voorseizoen-arrangement (5 nachten) DM 319,- p.p.
Incl. voortreffelijk ontbijtbuffet en dagelijks verwennende keuzediners.
Nieuw: ons Happy-Weekend (2 nachten) DM 174,- p.p. of Luxe-Mini-Vakantie (3 nachten) DM 239,- p.p.
Uw gastvrouw en gastheer: Tina en Dieter Tolldo.
Hotel Am Berghang, Postbus 1412, D-4444 Bad Bentheim. Gratis brochure? Bel 09-49.5922.2047, fax 09-49.5922.4997.

WINTERSPORT

WINTERSPORT IN TSJECHIE EN SLOWAKIJE. Reuzengebergte en Lage Tatra, 8 en 10 dgse busreizen, HP v.a. f 495,-. Interaction Travel: 043-637788.

+ + DE SNEEUWSPECIALIST + +
Fantastisch en razendvoordelig skiën met BIZZ!
●bus/h.p./skipas naar: Sarntal, Ahrntal, Söll, Wagrain, Reith en Mauterndorf v.a. ...
●bus/h.p. naar: Zell am See en Mayrhofen v.a. ...
●bus/studio/skipas naar: Flaine, Avoriaz, Les Arcs, La Plagne, Tignes, Val Thorens v.a. ...
BIZZ TRAVEL 050-144255 (lid SGR)

De meest compl. WINTERSPORTREIZEN all-in v.a. f 800,- incl. 10-dgse busreis H.P., 7 dgn skipas, 6 dgn skiles, 7 dgn ski.uitr. Dolomieten skisafari v.a. f 980,- incl. 10-dgse busreis, H.P. 7 dgn skipas, 6 dgn skibegeleiding, 7 dgn ski-uitr. langlauf-safari v.a. f 650,-, 10 dgse busreis, H.P. 3x 'n ½ dag langlaufles, 7 dgn langlaufuitr., ... glaufexcursies. Alle reizen ook per eigen auto mogelijk v.a. f 120,-. Groepskorting v.a. 10 pers. Bel voor gratis folder: Reisburo Joy Tours, Tel. 070-3633939 SGR/ANVR.

FRANKRIJK

Bedevaart naar Lourdes
In februari, mei, juli, september en oktober. Nationale Bedevaarten organiseert in 1993 weer vele Lourdes reizen, met en zonder medische begeleiding. Per vliegtuig, trein of met de bus. Denkt u erover (weer) eens mee te gaan? Stuur u dan voor een gratis prospectus de bon naar onderstaand adres. Wij organiseren tevens reizen naar Rome.
Naam: ....
Straat: ....
Plaats: ....
Postc.: ....
Nationale Bedevaarten
Postbus 273, 5201 AG Den Bosch. Tel. 073-124233 ...

DE KRANT VAN LIMBURG

imburgs agblad

GRENZELOOS GOED!